ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KOMANA ANADOLU SELÇUKLU ÇAĞI SERAMİKLERİ

Yunus Emre KARASU

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nurşen ÖZKUL FINDIK

DOKTORA TEZİ
SANAT TARİHİ ANABİLİM DALI
SANAT TARİHİ BİLİM DALI

ARALIK 2020

ankara
HBM

KOMANA ANADOLU SELÇUKLU ÇAĞI SERAMİKLERİ

Yunus Emre KARASU

DOKTORA TEZİ

SANAT TARİHİ ANABİLİM DALI

SANAT TARİHİ BİLİM DALI

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ARALIK 2020

ETİK BEYAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Yunus Emre KARASU

08.12.2020

Komana Anadolu Selçuklu Çağı Seramikleri
(Doktora Tezi)

Yunus Emre KARASU
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ ENSTİTÜSÜ
Aralık 2020

ÖZET

Komana, Tokat-Niksar karayolu üzerinde bulunan Gümenek köyünde yer almaktadır. 2009 yılında başlanan kazı çalışmaları sonucunda bölgede Helenistik, Roma Bizans, Selçuklu-Beylikler ve Osmanlı dönemlerine ait çok sayıda buluntu ele geçirilmiştir. Bu buluntular içerisinde yer alan 2009-2017 yılları arası Türk-İslam dönemi seramikleri tez çalışmamızın konusunu oluşturur. Hamamtepe olarak isimlendirilen tepe Htp01, Htp02, Htp03 ve Htp04 olarak dört kısma ayrılır. Bu alanlar içerisinde en çok buluntu ve açma sayısına sahip olan kısım Htp01'dir. Bölgedeki her dört alanda stratigrafik açıdan büyük benzerlik gösterir. Tez çalışmamızda Htp01 kısmında yer alan sırlı ve sırsız seramikler incelenmiş, ayrıca Htp02 ile sınırla ayrılan Htp03'de ele geçirilen bazı seramikler de çalışmamıza dahil edilmiştir. Komana kazı buluntuları içerisinde çoğunluğu oluşturan Ortaçağ seramikleri Anadolu'da farklı bölgelerdeki örneklerle karşılaştırılarak konumuz kapsamında detaylı bir şekilde incelenmiştir. Üç ayak ve yarı mamul buluntulara dayanılarak 13.yüzyılın ilk çeyreği ile 14.yüzyılın ilk çeyreği arasındaki döneme ait seramiklerin büyük bir kısmının yerel üretim olduğu düşünülmektedir.

Bilim Kodu : 116402, 116408
Anahtar Kelimeler : Komana, Selçuklu, Beylikler, Seramik
Sayfa Adedi : 578
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Nurşen ÖZKUL FINDIK
ORCID ID : 0000-0001-9604-6510

Komana Anatolia Seljuks Era Ceramics
(Ph. D. Thesis)

Yunus Emre KARASU
ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES
December 2020

ABSTRACT

Komana is located in Gümenek village on the Tokat-Niksar highway. Komana settlement, begining excavation in 2009, has been found many finding about Helenistic, Roman, Byzantine, Seljuks-Beyliks and Ottoman periods. 2009-2017 years' Turkish-Islamic ceramic findings are constituted ours thesis subject. The hill called Hamamtepe is divided four area as Htp01, Htp02, Htp03 and Htp04. Htp01 is the highest number of finds and trenches in these areas. It shows great similarity in stratigraphic terms in all four areas in the region. In our thesis, glazed and unglazed ceramics in Htp01 were examined, and some ceramics are seized in Htp02 separated by Htp03 were also included in our study. The medieval ceramics were examined in detail within the scope of this topic by comparing the samples from different regions in Anatolia. Based on the tripod and semi-finished finds, most of the ceramics belonging to the period between the first quarter of the 13th century and the first quarter of the 14th century are thought to be local production.

Science : 116402, 116408
Key Words : Komana, Seljuks, Beyliks, Ceramic
Page Number : 578
Supervizor : Prof. Dr. Nurşen ÖZKUL FINDIK
ORCID ID : 0000-0001-9604-6510

TEŞEKKÜR

Tokat-Niksar karayolu üzerinde bulunan Komana, Ortaçağ ve Osmanlı döneminde kırsal yerleşimindeki hayatı farklı yönleriyle anlatması bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Hamamtepe olarak isimlendirilen bölgede oldukça iç içe ve karmaşık şekilde farklı dönemlere ait kültür tabakaları mevcuttur. Bu tabakalar surla çevrili alan içerisinde yoğun bir yerleşime işaret etmektedir.

Komana kazı çalışmalarının tabakalı ve sistematik bir şekilde büyük bir özveri ile yürütülmesi birbiriyle iç içe olan kültür tabakalarının daha iyi anlaşılmasına ve konumuzu oluşturan seramiklerin sağlam verilerle değerlendirilmesine imkan sağlamıştır. Kazı çalışmalarının alanında uzman kişiler tarafından yürütülmesi birbiriyle bağlantılı olan mevcut buluntuların farklı disiplinlerle birlikte kapsamlı bir şekilde incelenmesini mümkün kılmıştır.

Tez çalışmamızın ortaya çıkmasında emeklerinden dolayı başta her konuda bana destek olup yol gösteren kıymetli hocam Prof. Dr. Nurşen ÖZKUL FINDIK'a, büyük bir titizlikte yürütülen Komana kazısı konumuz seramik buluntularını çalışmamıza ve Komana ekibinin bir parçası olmamıza izin veren saygıdeğer kazı başkanı Prof. Dr. D. Burcu ERCİYAS'a, Komana kazı başkan yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi N. Mustafa TATBUL'a, sıklıkla bilgisine başvurduğumuz değerli hocam Doç. Dr. Muharrem ÇEKEN'e çalışmamızda bizi içten bir şekilde destekleyen ve yardımcı olan hocam Dr. Öğr. Üyesi Muhammet GÖRÜR'e, bana her konuda destek veren eşim Arş. Gör. Büşra KARASU, oğlum Yusuf İlter KARASU'ya ve aileme yardımlarından dolayı teşekkürü borç bilirim.

Son olarak Komana kazı ekibinde yer alan her biri çok değerli Özgen SÜTÇÜ, Fatih TAŞKIN, Gönenç DUYGU, Aslı CİVİLİDAĞ, Ayşenur KÜÇÜK, Yasemin ÖZER, Melike ÖZER, Yağmur AŞÇI, Başak YİĞİT, Rıdvan AKCAN ve Seval KOÇ'a katkılarından dolayı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET iv

ABSTRACT v

TEŞEKKÜR vi

İÇİNDEKİLER vii

TABLO LİSTESİ xii

PLAN LİSTESİ xiv

ÇİZİM LİSTESİ xv

RESİM LİSTESİ xvi

HARİTA LİSTESİ xviii

GRAFİK LİSTESİ xix

SİMGELER VE KISALTMALAR xx

1. GİRİŞ 1

2. TOKAT VE KOMANA'NIN TARİHÇESİ 9

3. ANADOLU SELÇUKLU ÇAĞI TİCARET YOLLARI 15

4. ORTAÇAĞ TÜRK YEMEK KÜLTÜRÜ 21

5. KOMANA (SİSİYYE) KAZISI 27

6. KOMANA TÜRK-İSLAM DÖNEMİ SERAMİKLERİ 31

6.1. Kültür Tabakaları 31

6.2. Seramik Dağılımı 39

6.3. Hamur Grupları 77

6.4. Seramik Form Tipolojisi 82

7. KATALOG 113

7.1. Komana Ortaçağ Seramikleri 113

7.1.1. Yerel Üretime Ait Buluntular 113

7.1.1.1. Fırın ve üç ayak buluntuları 113
7.1.1.2. Yarı mamul buluntuları 126
7.1.2. Ortaçağ Yerel Üretim Sırlı Seramikleri 146
7.1.2.1. Tek renk sırlı seramikler 146
7.1.2.1.1. Tek renk sırlı seramik ağız parçaları 146
7.1.2.1.2. Tek renk sırlı seramik gövde parçaları 160
7.1.2.1.3. Tek renk sırlı dip parçaları 164
7.1.2.1.4. Tek renk sırlı kapak parçaları 178
7.1.2.1.5. Tek renk sırlı kandil parçaları 178
7.1.2.1.6. Tek renk sırlı kulp parçaları 179
7.1.2.2. Boyalı kazıma bezemeli seramikler 180
7.1.2.2.1. Boyalı kazıma bezemeli ağız parçaları 181
7.1.2.2.2. Boyalı kazıma bezemeli gövde parçaları 190
7.1.2.2.3. Boyalı kazıma bezemeli dip parçaları 195
7.1.2.2.4. Boyalı kazıma bezemeli kapaklar 208
7.1.2.3. Boyalı kazıma-oyma bezemeli seramikler 208
7.1.2.3.1. Boyalı kazıma-oyma bezemeli gövde parçaları 208
7.1.2.3.2. Boyalı kazıma-oyma bezemeli dip parçaları 210
7.1.2.4. Kazıma bezemeli seramikler 211
7.1.2.4.1. Kazıma bezemeli ağız parçaları 211
7.1.2.4.2. Kazıma bezemeli gövde parçaları 223
7.1.2.4.3. Kazıma bezemeli dip parçaları 225
7.1.2.5. Oyma bezemeli seramikler 241
7.1.2.5.1. Oyma bezemeli ağız parçaları 241
7.1.2.5.2. Oyma bezemeli dip parçaları 242
7.1.2.6. Kazıma-oyma bezemeli seramikler 244

7.1.2.6.1. Kazıma-oyma bezemeli ağız parçaları 245
7.1.2.6.2. Kazıma-oyma bezemeli gövde parçalar 277
7.1.2.6.3. Kazıma-oyma bezemeli dip parçaları..... 295
7.1.2.7. Kazıma-oyma-astar boyama bezemeli seramikler 349
7.1.2.7.1. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli ağız parçaları 349
7.1.2.7.2. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli gövde parçaları 360
7.1.2.7.3. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli dip parçaları 362
7.1.2.8. Kazıma-oyma-baskı bezemeli seramikler..... 366
7.1.2.8.1. Kazıma-oyma-baskı bezemeli ağız parçaları 366
7.1.2.8.2. Kazıma-oyma-baskı bezemeli gövde parçaları 367
7.1.2.8.3. Kazıma-oyma-baskı bezemeli dip parçaları..... 367
7.1.2.9. Oyma-kalıp bezemeli seramikler 368
7.1.2.10. Kazıma-akıtma bezemeli seramikler 368
7.2.1.10.1. Kazıma-akıtma bezemeli ağız parçaları 368
7.2.1.10.2. Kazıma-akıtma bezemeli dip parçaları..... 370
7.1.2.11. Akıtma bezemeli seramikler 370
7.1.2.11.1. Akıtma bezemeli ağız parçaları..... 370
7.1.2.11.2. Akıtma bezemeli dip parçaları 371
7.1.2.12. Astar boyama bezemeli seramikler..... 373
7.1.2.12.1. Astar boyama bezemeli ağız parçaları 373
7.1.2.12.2. Astar boyama bezemeli gövde parçaları 375
7.1.2.12.3. Astar boyama bezemeli dip parçaları..... 377
7.1.3. Ortaçağ Yerel Üretim Sırsız Seramikleri 380
7.1.3.1. Sırsız kaseler..... 380
7.1.3.2. Pişirme ve yemek kapları 385
7.1.3.2.1. Güveçler..... 385

7.1.3.2.1.1. Güveç ağız parçaları 385
7.1.3.2.1.2. Güveç gövde parçaları 389
7.1.3.2.2. Pişirme kap kapakları 390
7.1.3.2.3. Tavalar 405
7.1.3.2.4. Yemek kapları 409
7.1.3.2.5. Süzgeçler 410
7.1.3.3. Saklama Kapları 411
7.1.3.3.1. Küpler 411
7.1.3.3.1.1. Küp ağız parçaları 411
7.1.3.3.1.2. Küp gövde parçaları 417
7.1.3.3.1.3. Küp kulp parçaları 419
7.1.3.3.2. Testiler 422
7.1.3.3.2.1. Testi ağız parçaları 422
7.1.3.3.2.2.Testi gövde parçaları 431
7.1.3.3.2.3. Testi dip parçaları 444
7.1.3.3.2.4. Testi akıtacak parçaları 445
7.1.3.3.2.5. Testi kulp parçaları 445
7.1.3.3.3. Konik kürevi kaplar 446
7.1.3.4. Çok fonksiyonlu kaplar 447
7.1.3.4.1. Çömlekler 447
7.1.3.4.1.1. Çömlek ağız parçaları 447
7.1.3.4.1.2. Çömlek dip parçaları 458
7.1.4. Ortaçağ İthal Seramikleri 467
7.1.4.1. Tek renk sırlı ithal seramikler 467
7.1.4.1.1. Tek renk sırlı ithal kase parçaları 467
7.1.4.1.2. Tek renk sırlı ithal tabak parçaları 469

7.1.4.1.3. Tek renk sırlı ithal çukur derin tabak parçaları 470
7.1.4.1.4. Tek renk sırlı ithal testi parçaları 470
7.1.4.1.5. Tek renk sırlı ithal dip parçaları 471
7.4.1.2. Sıraltı boyama teknikli ithal seramikler 473
7.4.1.2.1. Sıraltı boyama teknikli kase parçaları 473
7.4.1.3. Lüster teknikli ithal seramikler 474
7.4.1.3.1. Lüster teknikli ithal kase parçaları 474
8. KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME 475
8.1. Komana Selçuklu Çağı Seramikleri 475
8.1.1. Hamur 475
8.1.2. Form 478
8.1.3. Bezeme Tekniği 505
8.1.4. Motif 510
8.1.4.1. Figürlü bezemeler 512
8.1.4.2. Yazılı bezemeli seramikler 528
8.1.4.3. Bitkisel bezemeli seramikler 531
8.1.4.4. Geometrik bezemeler 538
8.1.5. Kompozisyon 546
9. SONUÇ 553
KAYNAKÇA 559
ÖZGEÇMİŞ 577

TABLO LİSTESİ

Tablo **Sayfa**

Tablo 6.1: Komana Seramik Dağılımı 70

Tablo 6.2: Komana (Sisiyye) Sırlı ve Sırsız Seramiklerin Htp01'de Açmalara Göre Dağılımı (2009-2017)..... 72

Tablo 6.3: Yerel Üretim Sırlı Seramik Hamur Grupları 78

Tablo 6.4:Komana İthal Sırlı Seramikleri Hamur Grupları 79

Tablo 6.5: Yerel Üretim Sırsız Seramik Hamur Grupları 81

Tablo 6.6: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sığ Tabak Formları 100

Tablo 6.7: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Çukur Derin Tabak Formları 101

Tablo 6.8: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kase Formları 102

Tablo 6.9: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kase Dip Formları 103

Tablo 6.10:Komana Anadolu Selçuklu Çağı Çömlek Ağız ve Dip Formları 103

Tablo 6.11: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Testi Ağız ve Dip Formları..... 104

Tablo 6.12: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kapak Formları 105

Tablo 6.13: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kupa Formları..... 105

Tablo 6.14: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kase Ağız Formları..... 105

Tablo 6.15: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kase Dip Formları 106

Tablo 6.16: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Küp Ağız Formları..... 106

Tablo 6.17: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Testi Formları 107

Tablo 6.18: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Testi Dip Formları 108

Tablo 6.19: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Güveç Ağız Formları 108

Tablo 6.20: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Tava Formları 109

Tablo 6.21: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Yemek Kap Formları (Servis-Isıtma Kapları) 109

Tablo 6.22: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kapak Formları..... 110

Tablo 6.23: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Çömlek Ağız Formları 110

Tablo 6.24: Komana Anadolu Selçuklu Çağı İthal Seramik Ağız ve Dip Formları 111

Tablo 8.1: Selçuklu Çağı Sırlı Seramikleri Hamur Grupları 477

Tablo 8.2: Selçuklu Çağı Sırsız Seramikleri Hamur Grupları 477

Tablo 8.3: Komana Seramik Form Özellikleri ve Benzer Örnekleri 492

Tablo 8.4: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları 494

Tablo 8.5: Komana Sırsız Seramikleri Formları ve Benzer Örnekleri..... 503

Tablo 8.6: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları 503

Tablo 8.7: Komana Figürlü, Yazılı, Bitkisel ve Geometrik Bezemeli Örneklerin Benzerleri 511

PLAN LİSTESİ

Plan **Sayfa**

Plan 6.1: Komana Kültür Tabakaları (Osmanlı Dönemi/Danişment-Selçuklu Dönemi ve Bizans Dönemi) 31

Plan 6.2: Osmanlı Dönemi Konut Evresi 32

Plan 6.3: Danişment-Selçuklu İşlik ve Konut Evresi 33

Plan 6.4: Bizans Dönemi Kilise ve Mezarlık Evresi 35

Plan 6.5: Bizans Evresi Üzerindeki Danişment-Selçuklu Evresi 36

Plan 6.6: Danişment-Selçuklu Evresi Üzeride Yer Alan Osmanlı Evresi 38

Plan 6.7: Bizans, Danişment-Selçuklu ve Osmanlı Evreleri 39

ÇİZİM LİSTESİ

Çizim **Sayfa**

Çizim 8.1: Komana Seramikleri Kompozisyon Düzenleri 547

Çizim 8.2: Seramik Yüzeylerinde Tamamı Görülen Kompozisyonlar..... 550

Çizim 8.3: Komana Seramikleri Dip Parçası Üzerindeki Kompozisyonlar..... 551

RESİM LİSTESİ

Resim **Sayfa**

Resim 5.1: Hamamtepe Komana Kazı Alanı Genel Görünüşü 27

Resim 5.2: 2017 Yılı Htp01 Açma Dağılımı 28

Resim 5.3: 277-623, 282-623 Numaralı Açmalar ve Şapeller (Htp01) 29

Resim 5.4: Sur Duvarı ve Kale Girişi (Htp02) 29

Resim 5.5: Komana Htp01 Genel Görünüşü 30

Resim 6.1: Htp01 Üç Ayak Buluntularının Dağılımı 40

Resim 6.2: Şapeller (Htp01) 41

Resim 6.3:Htp01 Güneyden Görünüş 42

Resim 6.4: Komana (Sisiyye) Yarı Mamul Seramik Dağılımı 42

Resim 6.5: Fırınlama Sırasında Yanmış Yarı Mamul Dip Parçalar 44

Resim 6.6: Komana (Sisiyye) Htp01 Sırlı Seramik Dağılımı (2009-2017) 75

Resim 6.7: Komana (Sisiyye) Htp01 Sırsız Seramik Dağılımı (2009-2017) 76

Resim 8.1:İnsan Figürlü Seramikler 513

Resim 8.2: Siren Figürlü Seramik Parçası 518

Resim 8.3: Balık, Tavus Kuşu, Keklik, Kuş Figürlü Sırlı Seramikler 519

Resim 8.4: Aslan ve Koç Figürlü Sırlı Seramikler 520

Resim 8.5: Aslan, Kuş, Tavus Kuşu Figürlü Sırsız Seramikler 521

Resim 8.6: Gerçek Yazı Bezemeli Sırlı Seramikler 529

Resim 8.7: Gerçek Yazı Bezemeli Sırsız Seramikler 529

Resim 8.8: Yazı Taklidi Bezemeli Seramikler 530

Resim 8.9: Palmet ve Rumi Bezemeli Seramikler 533

Resim 8.10: Sitilize Natüralist Bitkisel Bezemeli Seramikler 534

Resim 8.11: Çok Yapraklı Bitkisel Bezemeler 535

Resim 8.12: Haşhaş ve Buğday Bezemeli Seramikler 536

Resim 8.13: Seramik Yüzeylerinde Yer Alan Dilimli Bezemeler 537
Resim 8.14: Geometrik Bezemeli Seramikler..... 539
Resim 8.15: Kafes Tarama ve Tarama Bezemeli Seramikler 540
Resim 8.16: Düğüm Motifli Seramikler..... 541
Resim 8.17: Geometrik Geçme Bezemeli Seramikler 541
Resim 8.18: Helezonik Kıvrım Bezemeli Seramikler..... 542
Resim 8.19: Güneş Işınlarını Andıran Helezonlar 542
Resim 8.20: Seramik Yüzeylerinde Yer Alan Şerit Bezemeler 544
Resim 8.21: Acemi Kalfa ya da Çıraklar Tarafından Yapılan Seramikler 549

HARİTA LİSTESİ

Harita **Sayfa**

Harita 3.1: Anadolu Selçuklu Dönemi Ticari Yollarının Genel Görünümü 20

Harita 8.1: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları 494

Harita 8.2: Komana Sırsız Seramikleri Benzer Formları 504

Harita 8.3: İnsan Figürlü Seramiklerin Benzer Örnekleri 517

Harita 8.4: Hayvan Figürlü Seramiklerin Benzer Örnekleri 527

Harita 8.5: Yazı Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri 531

Harita 8.6: Bitkisel Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri 538

Harita 8.7: Geometrik Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri 546

GRAFİK LİSTESİ

Grafik **Sayfa**

Grafik 6.1: Komana (Sisiyye) Htp01 Üç Ayak Buluntu Dağılımı 40

Grafik 6.2: Komana (Sisiyye) Yarı Mamul Seramik Dağılımı 43

Grafik 6.3: Komana Sırlı ve Sırsız Seramiklerinin Htp01'deki Dağılımı (2009-2017) 74

Grafik 6.4: Sırlı Seramik Kap Türlerinin Dağılımı 82

Grafik 6.5: Sırlı Seramik Ağız Çapı Yüzdelik Dağılımı 84

Grafik 6.6: Sırlı Seramik Dip Çapı Yüzdelik Dağılımı 84

Grafik 6.7: Sırlı Seramik Cidar Kalınlıklarının Yüzdelik Dağılımı 85

Grafik 6.8: Sırsız Seramik Türlerinin Dağılımı 86

Grafik 8.1: Komana Selçuklu Çağı Sırlı Seramiklerindeki Bezeme Tekniklerinin Sayısal Dağılımı 505

Grafik 8.2: Komana Selçuklu Çağı Sırlı Seramik Bezeme Tekniklerinin Yüzdelik Dağılımı 506

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
A.	Ağız
Ç.A.	Çömlek Ağız
Ç.D.	Çömlek Dip
Ç.D.T.	Çukur Derin Tabak
D.	Dip
F.	Fırın
G.	Güveç
Htp	Hamamtepe
İ.Ç.D.T.	İthal Çukur Derin Tabak
İ.D.	İthal Dip
İ.K.	İthal Kase
İ.T.	İthal Testi
İ.TA.	İthal Tabak
K.	Kase
KA.	Kapak
KU.	Kupa
KÜ.	Küp
S.Ç.	Sırsız Çömlek
S.D.	Sırsız Dip
S.K.	Sırsız Kase
S.KA.	Sırsız Kapak
S.TE.	Sırsız Testi
S.TE.D.	Sırsız Testi Dip
T.	Tabak
T.P.	Tava Parçası
TE.	Testi

TE.D.	Testi Dip
Ü.	Üç Ayak
Y.K.	Servis Kabı
Y.M.	Yarı Mamul

1. GİRİŞ

Tokat-Niksar karayolu üzerinde Gümenek (Kılıçlı) köyünde bulunan Hamamtepe'de, 2009 yılında Komana kazı çalışmalarına başlanmıştır. Htp01, Htp02, Htp03 ve Htp04 olarak dört ana kısma ayrılmış Hamamtepe'nin merkezinde Htp01, kuzeybatısında Htp02, doğusunda Htp03, kuzeyinde ise Htp04 yer almaktadır. Kazı çalışmaları sırasında Helenistik, Roma, Bizans, Ortaçağ Türk-İslam ve Osmanlı dönemine kültür kalıntıları ve çok sayıda günlük yaşama dair buluntular ele geçirilmiştir. Komana kazısı 2009-2017 yılları arasında Htp01'de ele geçirilen Ortaçağ Türk-İslam dönemine ait sırlı ve sırsız seramik buluntuları tez çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Ancak Htp02, Htp03 ve Htp04 olarak isimlendirilen alanlarda form ve bezeme açısından farklılık gösteren bazı örneklerde konu bütünlüğü bakımından çalışmamızda incelenmiştir.

Anadolu coğrafyası eski çağlardan günümüze kadar çok sayıda farklı medeniyet tarafından ele geçirilmiş ve çeşitli kültürlere ev sahipliği yapmıştır. 1071 Malazgirt savaşıyla birlikte Danişmentli, Saltuklu, Artuklu ve Mengücek gibi beylikler kurulmuş, bu beyliklerin fetihleriyle birlikte Anadolu Türkleşmeye ve İslam dini yayılmaya başlamıştır. Anadolu'da Türk-İslam kültürünün yayılmaya başladığı 11.yüzyıl ile Selçuklu siyasi birliğinin sağlandığı 12.yüzyıl sonlarına kadar Anadolu'da büyük bir karmaşa ve belirsizlik söz konusudur. Mevcut kale ile şehirler sık sık el değiştirmekte, buna bağlı olarak bölgesel göç hareketlilikleri yaşanmaktadır. Eski zamanlardan beri Anadolu'da var olan kültürel birikime ve Batı etkili anlayışa sahip Bizans ile İslamiyet yanı sıra Orta Asya, İran kültürlerini bünyesinde sentezleyip kendine has bir üslup oluşturan Doğu etkili Selçuklu kültürü Anadolu'da bir araya gelmiştir. Bizans ve himayesinde yaşayan farklı milletlerle, Selçuklu devleti ticari, askeri, diplomatik, kültürel ve sanatsal etkileşim içerisine girmişlerdir. Bu etkileşimin sanat ve zanaat alanında en belirgin örneklerini seramiklerde görmek mümkündür. 12-14.yüzyıl Bizans ve Selçuklu seramik yapım tekniği, bezeme ve form özelliklerine baktığımızda karşılıklı etkileşimler görülmektedir. Anadolu'da ilk Türk-İslam kültürünün yayılmaya başladığı Doğu, İç ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ise bu etkileşimler oldukça fazladır.

Tokat'ta yer alan Bizans döneminde Komana, Selçuklu döneminde Sisiyye (Gümenek), Komanat (Gomanat) olarak isimlendirilen şehirde konumuzu oluşturan

seramikler Türk-İslam dönemine ait olmakla birlikte Bizans seramiklerinde de bazı benzer örnekler görülmektedir. Tokat'ın Bizans sınırlarına yakın olması, Sinop ve Samsun limanlarına giden uluslararası ticaret yolu üzerinde bulunması da bu etkileşimi arttırmıştır.

Ortaçağ'da seramik ustalarının bazılarının yerleşik, bazılarının ise seyyar olarak farklı bölgelerde üretim yaptıkları, böylece kültürler arası etkileşimin arttığı düşünülmektedir. Komana'da seramik üretimini destekleyen üç ayak ve yarı mamul buluntulara rastlanmış ancak henüz bir seramik fırını bulunamamıştır. Bölgede seramik üretimini yapan ustaların gezgin mi yoksa yerleşik olarak mı üretim yaptıkları kesin olarak bilinmemektedir. Seramik üretimini yapan ustaların Bizanslı mı, yoksa Türk kökenli mi oldukları ise tartışma konusudur. Ancak bölgede Bizans dönemine ait seramik verilerinin azlığı bölgede Türk-İslam döneminde seramik üretiminin başladığı fikrini desteklemektedir.

Selçuklu beylikleri ele geçirdikleri bölgelerdeki halka genellikle dokunmamış ve bölgede kalmalarına izin vermişlerdir. Bizans döneminde üretim yapan bir ustanın Selçuklu beylikleri döneminde de seramik yapmaya devam ettiği düşünülebilir. Bizans döneminde mevcut halkın beğenisine ve dönemin anlayışına göre üretim yapan seramik ustaları, Selçuklu beylikleri döneminde de Selçuklu halkına yönelik beğeni ve anlayışta üretime devam etmiştir. Selçuklu beylikleri ile Anadolu'ya gelen sanatçı ve zanaatkar grupları içerisinde yer alan ustalar ise Anadolu'nun farklı bölgelerine dağılıp buralarda Orta Asya, İran etkili Türk-İslam kültürünü yansıtan yerel seramikler üretmeye başlamıştır. Ayrıca Bizanslı ve Selçuklu dönemi seramik ustalarının aynı bölgede birlikte üretim yapmış olabileceği de düşünülebilir. Mevcut veriler doğrultusunda seramik üretimini yapan ustaların kesin kökeni hakkında bilgi vermek oldukça zordur.

Karadeniz bölgesinde yapılan kazı çalışmaları oldukça az sayıdadır. Özellikle Ortaçağ'da kırsal yerleşime ait kazıların olmaması seramik üretiminin yakın şehir ve bölgelerle olan bağlantıların kurulması ve genel değerlendirmelerin yapılmasını zorlaştırmaktadır. Ancak Komana kazı çalışmasının stratigrafik şekilde yapılması konumuz seramikleri başta olmak üzere alanda ele geçirilen diğer buluntuların da dönem ve tarihlendirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca sırsız seramikler kazı çalışmalarında sıklıkla ve çok sayıda ele geçirilen buluntulardan olmasına karşılık

oldukça az sayıda çalışma yapılmaktadır. Komana sırlı seramikleri yanı sıra sırsız örneklerin stratigrafik yapılan kazı çalışmaları sayesinde dönem ve tarihlendirme konusunda somut veriler sunması konumuz açısından oldukça önemlidir.

Tez çalışmamızda Komana Ortaçağ seramik buluntularının tarihlendirilmesi, yerel üretim olup olmadıklarının belirlenmesi, form-hamur-bezemede Bizans ve diğer merkezlerle karşılaştırmasının yapılması, yerel etkiler, ticaret yolları- Anadolu'daki diğer seramik üretim merkezleri ile bağlantı kurarak dönem özellikleri ile bölgesel farklılıklarını ortaya koymak amaçlanmaktadır. Ayrıca ithal olduğu düşünülen seramiklerin üretim yeri ve bölgeye nasıl geldikleri de saptanmaya çalışılacaktır.

"Anadolu Selçuklu Çağı Komana Seramikleri" adlı tez çalışmamız dokuz ana bölümden oluşmaktadır. Bazı ana başlıklar konu açısından detaylı bilgi verilebilmesi amacıyla alt başlıklardan oluşmaktadır.

Birinci bölüm yani "Giriş" kısmında konumuzun amacı, önemi, yöntem, karşılaşılan sorunlar ile konu bütünlüğünü bölmemek adına bazı tartışma ve açıklama kısımları yer almaktadır. Diğer ana başlıklarda yapılan ayrım ve uygulamaların gerekçeleri çalışmamızın bu kısmında belirtilmiştir.

İkinci bölüm başlığının "Tokat ve Komana'nın Tarihçesi" olarak isimlendirilmesinde mevcut tarihi kaynaklarda Tokat ve Komana ifadelerinin genellikle birlikte kullanılması ile bölgenin Tokat'a yakın olması etkili olmuştur. Komana'nın tarihçesinin anlaşılması bölgede yaşayan insanların yaşam tarzı, sosyo-ekonomik yapıları hakkında bilgi vermenin yanı sıra konumuzu oluşturan seramiklerin dönemsel olarak değerlendirilmesine de imkan sağlamaktadır. Bölgedeki savaş, göç, afet vb. olayların anlaşılması kazı buluntularında ele geçirilen verileri desteklemesi ve bölgeyi yorumlayabilme fırsatı vermesi bakımından önemlidir.

Üçüncü bölümde "Anadolu Selçuklu Çağı Ticaret Yolları (13.yüzyıl)" başlığı altında 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu ticaret yolları ile Komana'nın bu ticaret yollarına konumu ve bölgenin ticari önemi vurgulanmaya çalışılmıştır. Seramik buluntuların bu ticaret yolu üzerinde ve yakınında bulunan benzer örneklerin dönem ve tarihlendirme konularında mevcut verileri desteklemesi amaçlanmaktadır.

Dördüncü bölümde "Ortaçağ Türk Yemek Kültürü" başlığı altında Orta Asya ve özellikle Anadolu Selçuklu dönemi yemek kültürü üzerinde durulmuştur. Yemek

kültürünün kullanılan seramik kap türleri üzerindeki etkileri bilinmektedir. Kazı çalışmalarında ele geçirilen hayvansal ve bitkisel kalıntılar bölge yemek kültürünün ve seramik kap türlerinin kullanılmış olduğu yemek türlerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Beşinci bölümde "Komana (Sisiyye) Kazısı" başlığı altında büyük bir özveri ile yürütülen Komana Kazı çalışmaları hakkında bilgi verilecektir. Çalışmamızın bu kısmında kazı çalışmalarıyla ilgili genel bilgiler verilmekte olup elde edilen verilerin büyük kısmı Komana kazısı ile ilgili yayınlar ve kazı arşivinden elde edilen bilgilerdir.

Altıncı bölümde "Komana Türk-İslam Dönemi Seramikleri başlığı altında "Kültür Tabakaları, Seramik Dağılımı, Hamur Grupları ve Seramik Form Tipolojisi" hakkında bilgiler verilmiştir. "Kültür Tabakaları" kısmında kazı ekibi tarafından belirlenen beş kültür tabakası hakkında kazı arşivinden ve kazı ekibi tarafından yapılan yayınlar ile tarafımızca yapılan çıkarımlara yer verilmiştir. "Seramik Dağılımı" kısmında da kazı arşivi yanısıra tarafımızca yapılan seramik sayımlarından elde edilen veriler incelenmiştir. "Hamur Grupları" kısmında Komana kazısı Danişment-Selçuklu kültür tabakası olarak isimlendirilen alanda ele geçirilen seramiklerin hamur rengi, katkısı, pişirimi gibi çeşitli özellikleri gruplanarak incelenmiştir. Munsell kataloğunda aynı toprak rengi içerisinde belirtilen hamur renkleri aynı grubun alt başlıkları şeklinde ele alınmıştır. Ayrıca hamur ve katkı özellikleri aynı olmasına rağmen katkı miktarı ve boyutu ile gözenek ve pişirme özellikleri farklı olan örneklerde ayrı alt gruplar şeklinde incelenmiştir. "Seramik Tipolojisi" kısmında kap türlerine göre ayrılan seramiklerde görülen formlar gruplandırılmıştır. Komana kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen seramik buluntular önce kase, tabak, çömlek, testi, kupa, güveç, tava, küp, süzgeç gibi kap türlerine göre ayrılmış daha sonra alt başlıklar halinde formlarına göre gruplandırılmıştır. Formların gruplandırılmasında tüm kap formları ve kapların gövde formları esas alınmış gövde kısmı mevcut olmayan kaplarda ise ağız formlarına göre ayrım yapılmıştır. Sırsız çömlek parçalarının bazıları üzerinde yanık izlerine rastlanması bazı çömleklerin pişirme amacıyla kullanıldığını göstermektedir. Ele geçirilen sırsız çömleklerin büyük kısmı mevcut olmadığı için kapların pişirme mi yoksa depolama amacıyla mı kullanıldığı tam olarak anlaşılamamaktadır. Bu sebeple hem depolama hem de pişirme kabı olarak iki fonksiyonlu şekilde ele alınıp incelenmiştir.

Yedinci bölüm “Katalog” kısmında konumuzu oluşturan seramik buluntuları açma, tabaka, hamur rengi, katkı maddeleri, hamur grupları, kap türü, buluntu yılı gibi özellikleri verilerek incelenmiştir. Ayrıca katalogların alt kısmında yer alan açıklamalarda seramikler üzerinde yer alan bezemeler ve bu bezemelerin görüldüğü benzer örneklerin bulunduğu bölgeler belirtilmiştir. Katalog kısmında motif ve kompozisyon bakımından benzer örnekler belirtilmekle birlikte bu kısımda seramikler hem kendi içerisinde hem de motif ve kompozisyon bakımından benzer örnekleriyle değerlendirilmiştir.

Sekizinci bölümde “Karşılaştırma ve Değerlendirme” başlığı altında konumuzu oluşturan seramikler hamur, form, bezeme tekniği, motif ve kompozisyon bakımından karşılaştırılıp değerlendirilmiş ve Komana seramiklerinin dönemsel özellikler ile yerel etkiler yansıtıp yansıtmaması üzerinde durulmuştur. Çalışmamızın üst kısımlarında değindiğimiz hamur, form ve bezeme özellikleri bu kısımda kapsamlı şekilde ele alınmıştır.

Dokuzuncu bölüm “Sonuç” kısmında ise Komana seramiklerini üreten ustalar ve usta hareketliliği ile seramiklerin dönem, tarih ve ticareti hakkındaki bilgiler ve çıkarımlara yer verilmiştir.

Komana seramikleri yapılan stratigrafik kazı çalışmaları sonucunda Anadolu başta olmak üzere çok sayıda bölgeyle karşılaştırılmıştır. Karedeniz bölgesine yakın bir konumda bulunan Komana seramiklerinin Kırım’da ele geçirilen seramiklerle benzerlik göstermesi konumuz açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Çalışmamızda Anadolu ve Kırım bölgeleri seramikleriyle ilgili çok sayıda çalışmadan yararlanılmış olup bazı yayınların konumuz açısından önemi şu şekildedir:

A. McNicoll tarafından hazırlanan “Taşkun Kale: Keban Rescue Excavations Eastern Anatolia” adlı kitapta tabaka ve tarihlendirmeye yönelik çalışmalar ile Taşkun Kale’de ele geçirilen seramiklerin Komana örnekleriyle büyük benzerlik göstermesi sonucu konumuz açısından oldukça önem taşımaktadır.

S. Mitchell tarafından hazırlanan “Aşvan Kale: Keban Rescue Excavations, Eastern Anatolia I. The Helenistic, Roman and Islamic Sites” adlı kitapta tabaka, tarihlendirme ve yakın bölgelerle ilişki kurularak incelenen seramik buluntularının Komana örnekleriyle benzerlik göstermektedir.

Ö. Bakırer tarafından Korucutepe 3 kitabında yer alan “The Medieval Pottery and Baked Clay Objects” adlı bölümde Korucutepe seramikleri oldukça titiz şekilde tarihlendirilmiş ve değerlendirmesi yapılmıştır. Aşvan Kale, Taşkun Kale ve Korucutepe seramikleriyle büyük benzerlik gösteren Komana örnekleri bu yayınlarda yer alan bilgilerle daha kapsamlı şekilde değerlendirilebilmiştir.

N. Özkul Fındık tarafından hazırlanan “Ortaçağ Sivas’ında Sırlı Seramik” adlı makalede konumuzu oluşturan seramiklerle büyük benzerlik gösteren buluntular incelenmiş olup Komana kazı çalışmalarında elde edilen verilerle birlikte usta hareketliliğine yönelik çıkarımlara katkı sağlaması bakımından çalışmamızda sıklıkla kullanılmıştır.

M. Kramarovsky, tarafından hazırlanan “The "Sky of Wine" of Abu Nuwas and Three Glazed Bowls from the Golden Horde, Crimea” adlı makale Komana seramikleriyle üslup bakımından büyük benzerlik göstermesi ve kapalı bir konteks içerisinde ele geçirilmesi bakımından oldukça dikkat çekicidir.

M. J. Blackman ve S. Redford, tarafından hazırlanan “Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics from Kinet, Turkey, especially Port Saint Symeon Ware”, adlı makale seramik form ve tarihlendirmesi bakımından Komana seramiklerinin dönemsel ve bölgesel beğenilerle olan etkileşimini yansıtmaktadır.

S. Zelenko ve M. Timoshenko tarafından hazırlanan “торговые отношения между анатолийским регионом и Таврикой в XIII–XIV веках” adlı makalede Kırım yakınındaki Novy Svet batığında ele geçirilen gemi batığındaki Anadolu’dan geldiği tahmin edilen Selçuklu seramiklerinin Komana ile benzerlikleri çalışmamızda bu yayının ayrıca ele alınmasını gerekli kılmıştır.

Komana kazı çalışmalarıyla ilgili yayınlar:

Komana kazı çalışmalarıyla ilgili 2015 yılında “Komana Ortaçağ Yerleşimi” ve 2020 yılında “Komana Small Finds” adlı iki kitap çalışması yapılmıştır. “Komana Ortaçağ Yerleşimi” adlı kitapta alanında uzman farklı yazarlar tarafından kazı çalışmaları, kültür tabakaları, bölgenin tarihçesi ile jeoarkeolojik, antropolojik, arkeometrik, seramik, metal, duvar resmi, hayvansal ve bitkisel kalıntılar hakkında bilgiler verilmiştir. “Komana Small Finds” adlı kitapta da alanında uzman yazarlar tarafından Komana ve kazı çalışmaları hakıında bilgiler yanı sıra farklı dönemlere ait

metal, seramik, cam, sikke, kemik objeler ve mimari yapı hakkında bilgiler verilmiştir. Komana kazı çalışmaları ve buluntuları hakkında yayınlanan her iki kitapta ve kazı sonuçları bildirilerinde yer alan mimari ve diğer buluntular alanın daha iyi şekilde değerlendirilmesi yanı sıra konumuzu oluşturan seramiklerin disiplinlerarası bilgiler sayesinde daha somut şekilde değerlendirilmesine imkan sağlamaktadır.

Komana Kazısı seramik buluntularıyla ilgili yayınlar:

Komana seramikleri üzerine 2015 yılında Tasha Vonderstrasse tarafından "A Medieval Ceramic Assemblage at Komana"[1] ve 2019 yılında Prof. Dr. Nurşen Özkul Fındık ile tarafımızca hazırlanan "Figure Ceramic Found in Komana (Tokat) Excavations"[2] adlı iki makale yayınlanmış bulunmaktadır. Ayrıca Komana kazı çalışmalarıyla ilgili yapılan Komana yerleşim arkeolojisi ile seramik analizlerini içeren iki doktora tezi ve Komana kazısıyla ilgili çıkarılan iki kitaptan elde edilen bilgiler konumuz açısından oldukça önemlidir.[3] Yayınlanan makalelerde Komana kazısında ele geçirilen seramik buluntuların oldukça az bir kısmı incelenmiş olup bölge seramikleri hakkında kapsamlı ve detaylı bir araştırma yapılmamıştır. Kazı çalışmaları sonucunda ele geçirilen çok sayıda seramik buluntu ise ilk kez tez çalışmamızda ele alınıp incelenecektir.

[1] Vonderstrasse, T. (2015). "A Medieval Ceramic Assemblage at Komana", *Komana Ortaçağ Yerleşimi* (Yay. Haz. D. B. Erciyas-M. N. Tatbul), İstanbul, 181-192.
[2] Karasu, Y. E., Fındık, N. Ö. (2019). "Figured Ceramic Found at Komana (Tokat) Excavations", *Komana Small Finds* (Editör D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 103-130.
[3] Tatbul, M. N. (2017). *Identifying Medieval Komana in the 12th-13th Centuries Through Spatial Analysis of Archaeological Data with a Multidisciplinary Approach*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara.: Er, M. B. (2020). *An Archaeometrical Investigation on Provenance and Technological Properties Of Seljuk Period Pottery from Komana (Tokat)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara.

2. TOKAT VE KOMANA'NIN TARİHÇESİ

Kuzeyinde Amasya, Samsun, Ordu güneyinde Yozgat ve Sivas şehirleri ile komşu olan Tokat, Türkiye'nin Orta Karadeniz bölgesinin iç kısmında yer almaktadır. Tokat'ta ilk yerleşimin Kalkolitik çağda başladığı düşünülmekle birlikte bölgeye Danişmendlerin fethine kadar sırasıyla Hititler, Frigler, Kimerler, İskitler, Medler, Persler, Makedonya Krallığı, Pontus Krallığı, Roma İmparatorluğu ve Bizans İmparatorluğu hakim olmuştur.[4] İris nehrinin Komana'dan geçtikten sonra devam ettiği bölgede bulunan Dazimon kalesi yani günümüzdeki Tokat şehri Komana'daki Enyo ayininden kaçan Hristiyanlar tarafından kurulmuş olmakla birlikte Komana piskoposluğuna bağlı bir yerleşim yeridir.[5]

Komana kazı çalışmalarının da yapıldığı Gümenek köyü Tokat'ın ilk yerleşim bölgesi olarak düşünülmektedir.[6] Komana'nın da yer aldığı Tokat bölgesinin günümüz sınırları içerisinde kalan kısımları "Komana", "Komanat"[7], "Komenat"[8], "Dokeia"[9], "Dazimon"[10] gibi isimlerle de anılmıştır.[11] Yedinci yüzyılın ikinci yarısından itibaren Bizans kaynaklarında Komana adı fazla geçmemekte ve Komana yerine Tokat anlamına gelen Evdoksia ismiyle karşılaşılmaktadır.[12] Selçuklu döneminde Komana'nın Gomanat (Komanat) olarak adının geçtiği de bilinmektedir.[13]

---

[4] Açıkel, A. (2012). "Tokat", *TDV İslam Ansiklopedisi*, (41), 219.

[5] Ramsay, a.g.e., 1960, 364-366.; Açıkel, a.g.m., 2012, 219.; Özçağlar, A. (1991). "Kazova ve Yakın Çevresinde Eski Yerleşmeler", *Coğrafya Araştırmaları*, (3), 69.; Daş, M. (2015). "Tokat'ın Ortaçağ Tarihi Üzerine Bazı Tespitler", *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tarihi ve Kültürü Sempozyumu* (25-26 Eylül 2014), I, Tokat, 365.

[6] Gökbilgin, M. T. (1974). "Tokat", *İslam Ansiklopedisi*, 12 (1), İstanbul, 400-401.

[7] Sezen, T. (2017). *Osmanlı Yer Adları*, Ankara, 477.

[8] Abdi-zade Hüseyin Hüsameddin Efendi. (2007). *Amasya Tarihi* (Çev. Mesut Aydın-Güler Aydın), 2, Amasya, 165. "Tokad, Komenat, Niksar kal'aları" ifadesi geçmektedir.

[9] Sezen, a.g.e., 2017, 757.

[10] Ramsay, a.g.e., 1960, 364.

[11] Günümüzde Tokat kalesinin bulunduğu bölge ve Tokat için kullanıldığı düşünülen isimlerin farklı bölgelere ait olduğu düşünülmektedir. Bakınız: Erdem, S. (1987). "Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler", Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu (2-6 Temmuz 1986), Ankara, 11-16.; Ayıca Tokat adının kökeni için bakınız: Kopraman, K. Y. (1987). "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Tokat Şehrine Dair Verilen Bilgilerin Değerlendirilmesi", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu* (2-6 Temmuz 1986), Ankara, 661-662.

[12] Daş, a.g.m., 2015, 366.

[13] Aziz b. Erdeşir-i Esterebadı. (2014). *Bezm u Rezm (Eğlence ve Savaş)* (Çev. Prof. Dr. Mürsel Öztürk), Ankara, 196.; Ayrıca Kadı Burhanettin'in Gomanat'ın imarı ile meşgul olduğundan bahsedilmektedir. Yücel, Y. (1970). *Kadı Burhaneddin Ahmed ve Devleti (1344-1398)*, Ankara, 70.; Sevim, Yücel, a.g.e., 1989, 435. Ek olarak Tokat Kalesini savaşsız ele geçirmek için Kadı Burhanettin'in Tokat şehir ahalisini Gomanat'a naklettirmiştir. Yücel, Y. (1991). *Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar Eratna Devleti, Kadı Burhaneddin Ahmed ve Devleti, Mutahharten ve Erzincan Emirliği-II*, Ankara, 108-109.

1071 Malazgirt savaşından sonra Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecinde Danişmentler fetihlerle ele geçirdiği topraklarda izledikleri başarılı iskan politikasıyla mevcut şehirleri geliştirip yeni köyler kurarak hakim oldukları bölgelerde hızlı şekilde Türk-İslam kültürünün yayılmasını sağlamıştır.[14] 1074 yılından sonra Danişment Gümüştekin Ahmed Gazi Kızılırmak ve Yeşilırmak havzalarının fethini tamamlayarak Sivas, Amasya, Niksar, Tokat, Çorum, Kayseri, Elbistan ve Malatya kent ve yörelerinde hakimiyet kurmayı başardı.[15] Ayrıca Danişment Ahmed Gazi döneminde Sivas, Komana ve Tokat'ta cami, medrese gibi dini yapıların inşasına başlandığı düşünülmektedir.[16] Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma süresinde Danişmentlilerin hakim olduğu Çorum, Tokat, Niksar, Zile, Sivas, Amasya, Kayseri, Artukabad, Kazabad ve çevreleri Selçuklu döneminde Danişment ili olarak adlandırılmıştır.[17] Bu dönemde ele geçirilen bölgelerde köylerin ve köylü nüfusunun az olmasından dolayı yeni köyler genellikle ticaret yolu, büyük şehir ya da kasaba kenarlarına kurulmuşlardır.[18] Tokat, Gümenek (Sisiyye), Sivas, Niksar, Amasya, Kayseri ve Malatya gibi çok sayıda şehir yeniden imar edilerek Türk-İslam kimliği kazandırılmıştır.[19] Danişmentler Anadolu'ya yapılan fetihlerde oldukça etkin rol oynarken, aynı zamanda ele geçirdikleri bölgelerde bilim ve sanatsal faaliyetlere önem vermişlerdir. Danişmentlerin temellerini attığı bölgelerde kurdukları medreselerdeki eğitim 12.yüzyılın son çeyreğinde II. Kılıç Arslan tarafından ele geçirildikten sonra 15.yüzyıla kadar gelişerek devam etmiştir.[20] Danişmentler ve Selçuklular döneminde matematik, felsefe, astronomi, tıp alanında çalışmalar yapılmış olup Anadolu'da yazma eserlerin büyük bir kısmı Danişmentlerin hakim olduğu bölgelerde

[14] Solmaz, S. (2011). "Danişmendlilerin İskân Politikası", *Büyük Selçuklu Devletinden Türkiye Selçuklu Devletine Mehmet Altay Köymen Armağanı*, Konya, 150-151.
[15] Sevim, A., Yücel, Y. (1989). *Türkiye Tarihi Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 84.
[16] Şahin, K. (1999). *Danişmendliler Döneminde Niksar (1071-1178)*, Niksar, 47.
[17] Özcan, K. (2005). "Ortaçağda Anadolu'nun İdari Coğrafyasına Bakış Anadolu'da Selçuklu İdari Birimleri", *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 3 (1), 81.
[18] Solmaz, a.g.m., 2011, 153.
[19] Solmaz, a.g.m., 2011, 155-156.
[20] Bayram, M. (2005). "Danişmend Oğulları'nın Dini ve Milli Siyaseti", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (18), 138.

yazılmıştır.[21] Ayrıca 13.yüzyılda birçok alimin Tokat'ında içinde bulunduğu Danişment iline geldiği bilinmektedir.[22]

Komana'nın Gümenek'te yer aldığı[23], "Dio Cassius'un andığı Pontos Kappadokia'sında Komana/Gümenek'ten pek uzak olmayan bir kale"[24] olduğu, 14.yüzyıla ait kaynaklarda ise "Tokat'ta bulunan ilkçağ tapınak kentinde Gomanat adında bir hisar'ın" adı[25] şeklinde geçmektedir.

Strabon Komana ile ilgili Anti-Tauroslardaki derin ve dar vadilerde yer alan Kataonia'lılar olarak bilinen halkın çoğunluğunu tapınak hizmetkarları ve dindar kimselerin oluşturduğundan, Ma denilen Enyo tapınağı bulunan Komana'nın önemli bir şehir olduğundan, rahiplere tahsis edilmiş önemli bir araziye sahip bölgede kadın erkek karışık 6.000'den fazla insan yaşadığından, Saros ırmağı bu kentin içinden akar ve Tauros'lardan geçerek Kilikyalıların ovalarına ve sonra da denize ulaştığından bahsetmektedir.[26] Strabon'un anlattıklarına göre Komana Kentinin bu dönemde dini bir merkez olduğu ve çok sayıda insanın yaşadığı anlaşılmaktadır.

Danişmendname'nin farklı bölümlerinde Gümenek ve Sisiyye adıyla anlatılan Komana hakkında kısaca Sisiyye büyük ve muazzam bir şehirdir. Burçlu surlara sahip olan kalesinin önünde bulunan köprünün altından deniz misali muazzam bir nehir akmaktadır. Şehrin önünde kaleye benzeyen bir kilise bulunmakta olup kiliseye sayısız papaz hizmet eder. Sisiyye halkı Melik zamanına kadar sürekli isyan etmiş, İmparator halkı hiçbir şekilde kendi tarafına çekememiştir. Kalesinin çevresinde çok sayıda bağ bulunmaktadır. Şehir ele geçirildikten sonra yağmalanıp halkı Müslüman yapılmış, Şehirde bulunan 360 kilise yıkılıp yerine mescitler inşa edilmiştir. Şehre kadı, imam ve hatipler atanmış ve Hasan İbni Eyyüb din için hakim olarak bırakılmıştır. Daha sonra Sisiyye halkı tekrar Hristiyanlığa döner, şehirdeki Müslüman halkı katledip, mescitleri tahrip eder. Melik Gazi şehri geri alır ve Abdullah-ı Tokati'yi hakim olarak

---

[21] Bayram, a.g.e., 2005,139.
[22] Ürkmez, R. K. (2016). "XIII. Yüzyıl'da Orta Asya'dan Danişmend İli'ne Gelen Bazı Âlimler Hakkında Değerlendirmeler", *Danişmendliler Sempozyumu Bildiriler* (12-13 Kasım 2015, Gaziosmanpaşa Üniversitesi), Ankara, 479-490.
[23] Texier, C. (2002). *Küçük Asya Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi* (Çev. Ali Suat), III, Ankara, 165-167.
[24] Umar, B. (1993). *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İstanbul, 193, 458, 532.
[25] Sevim, A., Yücel, Y. (1989). *Türkiye Tarihi (Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi)*, Ankara, 435.; Umar, a.g.e. 1993, 270.
[26] Strabon, *Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika: XII-XIII-XIV)* (Çev: Prof. Dr. Adnan PEKMAN), 2000, İstanbul, 4-6.

bırakır. Şehir tekrar Hristiyan olur ve Melik Gazi şehri üçüncü kez ele geçirdiği sırada sel felaketi olur şehirde sadece 1 mahallede 500 ev kaldığına değinilmektedir.[27]

Tokat ve Komana 1175 yılında II. Kılıçarslan'ın fethiyle Selçukluların eline geçti.[28] Danişment topraklarının Anadolu Selçukluları tarafından ele geçirilmesiyle birlikte Tokat şehri önemini korumaya devam etmiştir. Kılıç Arslan b. Mesud 1192 yılında vefat etmeden önce Tokat'ı Rükneddin Süleyman'a, Konya'yı Keyhüsrev'e, Ankara'yı Muhyiddin'e, Malatya'yı Muizzeddin Kayserşah'a, Elbistan'ı Mugiseddin'e, Kayseri'yi Nureddin Mahmud'a, Sivas ve Aksaray'ı Kubbeddin'e, Niksar ve çevresini Nasireddin Berkyaruk'a, Amasya'yı Sencer Şah'a vererek hakim olduğu toprakları çocukları arasında paylaştırmıştır.[29] Anadolu'nun fethinde önemli bir fetih merkezi konumunda olan Tokat, Tokat meliki Rükneddin Süleyman döneminde de fetih merkezi olma özelliğini korumuştur.[30]

I. Gıyaseddin Keyhüsrev ikinci defa tahta geçtiğinde İzzeddin Keykavus'u Malatya'ya, Alaaddin Keykubad'ı ise Tokat'a melik olarak göndermiştir.[31] Tokat Anadolu Selçuklu sultanlarının taht mücadelesinde sığındıkları ve melik olarak gönderilen kişilerin tahta geçme konusunda daha avantajlı olmaları bakımından önemli bir konuma sahiptir.[32] Hülagü Han, Kayseri-Antalya arasındaki bölgenin yönetimini II. İzzeddin Keykavus'a Sivas'tan Sinop ve Samsun'a kadar olan bölgeyi ise IV. Rükneddin Kılıç Arslan'ın yönetimine bırakmıştır. II. İzzeddin Keykavus sahip olduğu bölgenin başkentini Konya, IV. Rükneddin Kılıç Arslan "Danişment ili" olarak belirtilen bölgede Tokat'ı başkent yapmıştır.[33] 1260-1277 yılları arasında ise Tokat, Niksar, Sinop, Merzifon, Osmancık gibi çok sayıda bölge Vezir Pervane

---

[27] Demir, N. (2002). *Danişmendname*, Cambridge: Harvard Üniversitesi Yakındoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü, 2, 60-92.
[28] Turan, O. (1971). *Selçuklular Zamanında Türkiye (Siyasi Tarih: Alp Arslan'dan Osman Gazi'ye (1071-1318)*, İstanbul, 205.
[29] Kesik, M. (2000). "Cenabi'ye Göre Türkiye Selçukluları", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi 1995-2000 Prof. Dr. Fikret Işıltan Hatıra Sayısı*, 242.; İbni Bibi. (1941). *Anadolu Selçuki Devleti Tarihi İbni Bibi'nin Farsça Muhtasar Selçuknamesinden* (Çev. M. Nuri Gençosman, F. N. Uzluk), Ankara, 24.
[30] Kaymaz, N. (2011). *Anadolu Selçuklularının İnhitatında İdare Mekanizmasının Rolü*, Ankara, 35-39.
[31] Sümer, F. (2002). "Keykubad I", *TDV İslam Ansiklopedisi*, 25, 358.; Hacıgökmen, M. A. (2011). "I. Alaeddin Keykubat Dönemi Emirlerinden Atabey Bedreddin Gühertaş (Gevhertaş) (D. ?-Ö. 1262)", *Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, XXX (50), 121.
[32] Serdar, M. (2015). "12. ve 13. Yüzyıllarda Tokat'ın Temel Özellikleri", *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tarihi ve Kültürü Sempozyumu* (25-26 Eylül 2014), I, Tokat, 644.
[33] Kerîmüddin Mahmud-i Aksarayî. (2000). *Müsameretü'l-Ahbar* (Çev. Mürsel Öztürk), Ankara 46.

Muiniddin Süleyman tarafından yönetilmekteydi.[34] 1277 yılında Muiniddin Pervane Moğolların istekleri karşısında Memlük Sultan'ından yardım istemiş ve Sultan Baybars Anadolu'ya gelerek Moğolları yenilgiye uğratıp Anadolu'dan ayrılmıştır. Memlük Sultanı Baybars'ın Anadolu'dan ayrılmasıyla İlhanlılar Anadolu'ya gelerek bölgeyi himayesi altına aldı.[35] Tokat'a 1335 yılında Eretnalılar, 1381 yılında Kadı Burhanettin hakim olmuştur.[36] Tokat'ta bulunan Komana'nın özellikle 14.yüzyıl sonlarına kadar önemini koruduğu bilinmektedir. Evliya Çelebi seyahatnamesinde Tokat kalesinin Yıldırım Bayezit tarafından 1393 yılında fethedilerek Osmanlı devletinin eline geçtiği belirtilmiştir.[37]

Osmanlı Devleti döneminde Komana 1454-1562 yılları arasında Tokat'a bağlı bir nahiye, 1855-1866 yılları arasında Sivas'a bağlı bir Kazâ, 1878-1880 yılları arasında Tokat'a bağlı bir nahiye, 1881 yılında Tokat'a bağlı bir köy olduğu bilinmektedir.[38] Ayrıca 1455 tarihli tahrir defterinde "şehir" olarak geçen Komana, diğer tahrirlerde köy olarak geçmektedir.[39] Tokat kazasına bağlı Komana'da 1455-1574 yılları arasında bölgede yaşayan Müslüman ve gayri müslim nüfus sayısında artış olduğu görülmektedir.[40] 15.yüzyıl sonları ile 16.yüzyıla ait tahrir defterine göre Tokat'ta 818 Müslüman, 701 Hıristiyan hanenin yaşadığı bilinmektedir.[41] Ayrıca 1574 yılına ait tahrir defterinde Komana padişah hassı olarak geçmektedir.[42] 1866 yılından sonra Komana bölgesinin giderek önemini kaybettiği 1881 yılında köy statüsüne kadar gerilemesinden anlaşılmaktadır.

---

[34] Keçiş, M. (2013). "XIII-XIV. Yüzyıl Bizans ve İslam Kaynaklarına Göre Kuzeybatı Anadolu Yol Ağları", *Belleten*, LXXVII (280), 854-855.
[35] Sümer, F. (2009). "Anadolu Selçukluları (1075-1308)", *TDV İslam Ansiklopedisi*, 36, İstanbul, 382.
[36] Beşirli, M. (2005). *Orta Karadeniz Kentleri Tarihi I: Tokat (1771-1853)*, Tokat, 9.
[37] Evliya Çelebi, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Akkirman-Belgrad-Gelibolu-Manastır-Özü-Saraybosna-Slovenya-Tokat-Üsküp* (Haz. Seyit Ali Kahraman), 5.Kitap 1.Cilt, 85-110. Evliya Çelebi seyahatnamesinde Tokat Kalesinin özelliklerinden ve öneminden de bahsedilmektedir.
[38] Sezen, a.g.e., 2017, 477.
[39] Şimşirgil, A. (1990). *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat (1455-1574)*, Marmara Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 226.
[40] Karaman, F. (2003). *Sivas-Tokat Kozanlı Kazası (1455'ten 2003'e Tapu Tahrir, Ahkam, Temettuat, ve Diğer Arşiv Belgelerine Göre İpsile/Doğanşar (Kaza Merkezi), Hafik, Koyulhisar, Almus, Reşadiye ile Sivas Merkeze Bağlı 113 Yerleşim Yerinin Tarih ve Sosyo Ekonomik Yapısı)*, İstanbul, 46-47.
[41] Yücel, Y. (1990). "Anadolu Beyliklerinde Devlet Teşkilatı ve Toplum Hayatı", *Belleten*, LIV (210), Ankara, 819-820.
[42] Yinanç, R. (1991). "Sivas Abideleri ve Vakıfları", *Vakıflar Dergisi*, XXII, Ankara, 24.

3. ANADOLU SELÇUKLU ÇAĞI TİCARET YOLLARI

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Roma ve Bizans dönemi ticaret yolları geliştirilerek daha geniş kapsamlı bir ticaret ağı oluşturulmaya çalışılmıştır. Bizans'ta ticaret 10.yüzyıl sonu-11.yüzyılda batı ekonomisinin gelişmesine kadar içe dönük şekilde ve ağırlıklı olarak İstanbul merkezli, 12.yüzyılda ise İtalyanların (Venedik ve Cenovalılar) hakim olduğu bir ortamda yapılmaktaydı.[43] 1071 Malazgirt savaşıyla Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması sonucunda Orta ve Kuzey Anadolu'da Danişment (1085-1175), Erzincan ve Divriği çevresinde Mengücek (1071-1252), Erzurum ve çevresinde Saltuklu (1071-1202) Ahlat ve Batı Azerbaycan'da Sökmen (Ahlatşah, 1100-1207), Diyarbakır ve Mardin'de Artuklu (1098-1409) beylikleri kurularak Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma süreci başlamıştır.[44] Anadolu'ya ilk Türk fetihlerinin başladığı dönemde, Venedik ve Ceneviz gibi İtalyan şehir devletleri Bizans İmparatorluğundan elde ettikleri siyasi ve ekonomik ayrıcalıklar sayesinde Bizans kara ve özellikle deniz ticaretinde etkin bir şekilde rol oynamışlar, Anadolu'ya gelmeye başlayan Selçuklu beylikleri ise öncelikli olarak fetih, iskan ve yeni şehirler kurup mevcut şehirleri geliştirmeye öncelik vermişlerdir. Bu sebeple Anadolu'nun kapılarının Türklere açıldığı 1071 Malazgirt ve 1176 Miryakefelon arasındaki dönemde ilk Türk fetihleri yanı sıra Haçlı seferleri ve iç karışıklıklar sonucu Anadolu ticareti gelişememiş ve oldukça sınırlı şekilde kalmıştır.[45]

Selçuklu dönemi ticaret yollarının büyük kısmını Roma döneminden kalma yollar oluşturmakla birlikte Konya'nın başkent olması, Kayseri ve Sivas'ın ticari merkez olarak öneminin artması, Antalya, Alanya, Samsun, Sinop gibi uluslararası liman şehirlerinin ele geçirilmesi Selçuklu döneminde Anadolu ticaretinin yoğun şekilde gelişmesine imkan sağlamıştır.[46] Bizans'a ilk Türk fetihlerinin başladığı dönemde Anadolu'da ticaret oldukça zayıf bir konumda bulunmaktayken Selçukluların bölgeye hakim olmasıyla birlikte harap şehirler geliştirilip yeni şehirler kurulmuş, ticareti destekleyici politikalar izlenerek Anadolu ticareti uluslararası bir konuma ulaşmıştır.[47] Selçukluların Anadolu'nun batısındaki fetih hareketlerinin

[43] Haldon, J. (2007). *Bizans Tarih Atlası* (Çev. Ali Özdamar), İstanbul, 220-223.
[44] Kuban, D. (2008). *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul, 13-14.; Bayram, a.g.m., 2005, 132.
[45] Kayaoğlu, İ. (1981). "Anadolu Selçukluları Devrinde Ticari Hayat", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 360.
[46] Kuban, a.g.e., 2008, 239.; Selçuklu öncesi ticari yolları için bkz: Ramsay, W. M. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası* (Çev. Mihri Pektaş), İstanbul.
[47] Turan, O. (2008). *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti*, İstanbul, 354-356.

yavaşlaması ve yer yer durması da ticarete ve ticari yollara verilen önemi arttırmıştır. Anadolu Selçukluları döneminde mevcut topraklarda ticareti geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla yoğun şekilde imar faaliyetlerine başlanarak, bu doğrultuda bazı fetih politikaları izlenmiştir. Rükneddin Süleymanşah b. Kılıç Arslan Tokat Meliki olduğu dönemde (1188-1192) Samsun'u[48], 1207 yılında I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in Antalya'yı, 1214'te I. İzzettin Keykavus'un Sinop'u fethetmesiyle Selçuklu devleti Akdeniz ve Karadeniz ticaretini doğrudan yapma fırsatını yakalamıştır.[49] Anadolu dışında Kırım'da yer alan Sudak Anadolu, Asya ve Kuzeydoğu Avrupa'dan gelen malların depolandığı[50] Kıpçak, Rusya, Bulgar bölgeleri ve Kafkas bölgelerinin iç kesimlerine kadar devam eden ticaret ağı için önemli bir merkez konumundadır.[51] Sinop'un fethinden kısa bir süre sonra I. Alaaddin Keykubad döneminde hem Anadolu tüccarlarının hem de İskenderiye, Antalya, Sinop ticaret yolunu kullanan Mısırlı tüccarların daha güvenli ve geniş bir ağ içerisinde ticaret yapabilmeleri için Kırım'ın Sudak limanı ele geçirilmiştir.[52] Kırım limanları eski Yunan kolonileri tarafından kurulduğu günden beri Çin'den gelen Asya ticaret yolunun batıdaki ucu olmanın yanı sıra Doğu Avrupa, Ön Asya ve Akdeniz'i birbirine bağlayan önemli bir liman kentidir.[53] Selçuklu döneminde Anadolu'da uluslararası ticareti geliştirmek için yapılan fetihler, iskan politikaları ve ticarete verilen destek sayesinde Bizans döneminde harap halde olan ve Selçuklular tarafından yeni kurulan şehirler büyüyüp gelişmiş, Anadolu oldukça zengin ve refah bir konuma ulaşmıştır.[54] 1220'li yıllarda Moğolların Harzemşahları ortadan kaldırmasıyla birlikte Maveraünnehir ve Türkistan'daki tüccar, zanaatkar ve sanatçılar Anadolu'ya

[48] Eskikurt, A. (2014). "Ortaçağ Anadolu Ticaret Yolları", *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33, Muğla, 22.
[49] Köprülü, F. (1991). *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 28-29.
[50] Gordlevski, V. (1988). *Anadolu Selçuklu Devleti* (Çev. Azer Yaran), Ankara, 213.
[51] Bedirhan, Y. (2012). "Anadolu Ticaretinin Gelişmesi Bağlamında Selçukluların Kırım/Suğdak Politikası", *Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, Volume 5 Issue 6, 43.
[52] Köprülü, a.g.e., 1991, 53.; Sudak'seferi hakkında detaylı bilgi için bkz: Yakubovski, A. (1954). "İbn-i Bibi'nin, XIII. Asır Başında Anadolu Türklerinin Sudak, Polovets (Kıpçak) ve Ruslara Karşı Yaptıkları Seferin Hikayesi (Çev. İsmail Kaynak)", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, XII, 207-226.; Peacock, A. C. S. (2010). "Kırım'a Karşı Selçuklu Seferi ve Alaaddin Keykubad'ın Hakimiyetinin İlk Yıllarındaki Genişleme Politikası (Çev. Murat Keçiş, Ali Mınat)", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, 29 (47), 243-265.
[53] İnalcık, H. (1944). "Yeni Vesikalara Göre Kırım Hanlığının Osmanlı Tabiliğine Girmesi ve Ahidname Meselesi", *Belleten*, VIII (30) Nisan, 191, 193.
[54] Turan, a.g.e., 2008, 357.

geldiler.[55] Böylece Anadolu ticaretinin büyüyüp gelişmesi daha da hızlandı. 1225 yılında Kilikya üzerine çıkılan sefer sonucunda bölge iki kat vergi vermeyi, Sultan adına para bastırmayı ve Sultan'ın ordusuna asker göndermeyi kabul etmiştir.[56] Ayrıca Anadolu ticaretinin gelişmesi için yeni fethedilen bölgelerin özelliklerine göre ülkenin iç kesimlerinden insanların göç ettirildiği bilinmektedir. 13.yüzyıl bazı Selçuklu şehirlerinde rastlanılan başka bölge isimleriyle anılan mahalleler arasında Sivas'ta yer alan Komanatlılar mahallesi örnek olarak gösterilebilir.[57]

Anadolu'da uluslararası ticareti geliştirmek için başta Venedik ve Cenevizliler olmak üzere farklı milletten tüccarlarla ve Kıbrıs kralıyla ticari antlaşmalar yapılmış[58] ve ticareti geliştirmek için ayrıcalıklar verilmiştir. 13.yüzyılda Anadolu'nun Sivas ve Konya gibi şehirlerinde İtalyan tüccarların depo ya da konsoloslukları olduğu bilinmektedir.[59] Anadolu Selçuklularında I. Gıyaseddin Keyhüsrev uluslararası ticareti teşvik etmek ve Anadolu ticaretine yön vermek için Venediklilerle ilk ticari antlaşmaları yapmıştır.[60] Antalya ve Alanya limanının ele geçirilmesinden sonra Kıbrıs Krallığına da ticari imtiyazlar verildiği bilinmektedir.[61] Ayrıca Türk halkından olan tüccarların da Kıbrıs, Girit, Sakız adaları yanı sıra Venedik ve Cenevizlilere ait olan şehirlerde ticaret yapmışlardır.[62]

11.yüzyıldan itibaren Akdeniz ve Karadeniz ticaretinde etkili olmaya başlayan Venedik, Cenevizliler gibi İtalyan şehir devletleri 15.yüzyılda Osmanlı Devleti'nin denizlerde hakimiyeti ele geçirmesine kadar olan dönemde Anadolu, Akdeniz, Karadeniz ve çevre bölgelerle olan ticari ilişkilerde oldukça etkin rol oynamışlardır. Özellikle 13.yüzyıl'da Memlük-Altunordu-Venedik ve İlhanlı-Bizans-Ceneviz

---

[55] Çağatay, N. (1988). "Anadolu Türklerinin Ekonomik Yaşamları Üzerine Gözlemler (Bu Alanda Ahiliğin Etkileri)", *Belleten*, LII (203), 485.
[56] İbn Bibi (El-Hüseyin B. Muhammed b. Ali El-Ca'feri Er-Rugadi), (1996). *El Evamirü'l-Ala'iye Fi'l-Umuri'l-Ala'iye (Selçuk Name)* (Çev. Mürsel Öztürk), I, Ankara, 16,345-355.; Müneccimbaşı Ahmed b. Lütfullah. (2017). *Camiu'd Düvel Selçuklular Tarihi II (Anadolu Selçukluları ve Beylikleri)* (Haz. Prof. Dr. Ali Öngül), İstanbul, 64-65.
[57] Baykara, T. (2000). *Türkiye'nin Sosyal ve İktisadi Tarihi (XI-XIV. Yüzyıllar)*, Ankara, 43, 108.
[58] Turan, O. (1988). *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmi Vesikalar (Metin, Tercüme ve Araştırma)*, Ankara, 109-146.
[59] Kuban, a.g.e., 2008, 238.
[60] Turan, a.g.e., 2008, 294.
[61] Delilbaşı, M. (1983). "Ortaçağ'da Türk Hükümdarları Tarafından Batılılara Ahidnamelerle Verilen İmtiyazlara Genel Bir Bakış", *Belleten*, XLVII (185), 96-97.
[62] Delilbaşı, a.g.m., 1983, 101.

blokları içerisinde İtalyan şehir devletlerinin yer alması deniz ticaretindeki etkilerini göstermektedir.[63]

Anadolu Selçuklu dönemi uluslararası ticaret ağı doğu-batı ve kuzey-güney şeklinde iki yönde konumlanmaktadır.[64] Anadolu Selçukluları dönemi kuzey-güney yolu Antalya-Alanya'dan başlayıp Konya, Aksaray, Kayseri, Kırşehir, Sivas, Erzincan ve Erzurum üzerinden Tebriz, Meşhed, İsfahan, Merv, Belh, Kaşgar ve Türkistan'dan Çin'e doğru devam eder. Ayrıca Moğollar döneminde Kilikya sınırları içerisinde yer alan Yumurtalık limanı Antalya'ya rakip olmuş ve ticari mallar bu liman üzerinden Konya ve Kayseri'ye gönderilmeye başlanmıştır. Konya Akşehir, Afyon, Kütahya'ya doğru devam eden başka bir yol üzerinden de batı bölgelerine ve İstanbul'a ticaret yolu devam eder. Doğu-batı ticaret yolu ise ticari mallar Antalya, Alanya ve Yumurtalık'tan gelip ya Kayseri-Elbistan üzerinden Sivas'ta diğer yollara bağlanır ya da Sivas, Tokat üzerinden Sinop, Trabzon veya Samsun limanları aracılığıyla Kırım'ın Sudak limanına varır. Ayrıca Elbistan'dan devam eden bir yol Malatya, Diyarbakır, Mardin, Musul üzerinden Irak'a ulaşmaktadır.[65]

Anadolu Selçuklu döneminde Komana'nın Tokat'tan daha iyi bir ticari konuma sahip olduğu, 15.yüzyılda Osmanlı döneminde Tokat'ın da ön plana çıkmasıyla Komana'nın ticari önemini kaybedip bölge halkının Tokat'a taşındığı bilinmektedir.[66] Batı'dan Tokat'a gelişi sağlayan Derbent boğazı kaleye ulaşımı sağlamakta, buradan devam eden bir yol Gümenek'e (Komana) diğer bir yol da Batmantaş üzerinden Sivas'a devam etmektedir.[67] Gümenek yakınlarında bulunan Almus yolundan ayrılan bir yol kuzeydoğuda Gökdere üzerinden Kelkit vadisine inmekte Reşadiye, Suşehri, Erzincan, Erzurum'a diğer yol ise batıya Erbaa, Taşova, Ladik'e ya da Niksar

[63] Öztürk, Y. (1995). "XIII ve XVII. Yüzyıllarda Karadeniz Ticareti", *Türk Dünyası Araştırmaları*, (97), 117-118.
[64] Turan, O. (1946). "Selçuk Kervansarayları", *Belleten*, X (39), 474.; Özcan, K. (2006). "Anadolu'da Selçuklu Kentler Sistemi ve Mekansal Kademelenme", *METU JFA 2006/2*, (23:2), 31.; Gordlevski, a.g.e., 1988, 212-213.
[65] Turan, a.g.m., 1946, 474-475.; Bedirhan, Y. (2015). "Türkiye Selçukluları Devrinde Anadolu'nun Ticaret Şehirleri", *Tarih Okulu Dergisi* (TOD), 8 (XXIV), 31.; Bedirhan, a.g.m., 2012, 44.; Koca, S. (2011). *Selçuklu Devri Türk Tarihinin Temel Meseleleri*, Ankara, 461.; Turan, R., Kırpık, G. (2007). "Selçuklu Dönemi Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat", *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları* (Ed. Hakkı Acun), Ankara, 42.; Akdağ, M. (1979). *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1243-1453)*, I, İstanbul, 435.; Ersoy, B. (1995). "Osmanlı Öncesi Anadolu Kervan Yolları ve Üzerlerindeki Kervansaraylar", *Türkiye İş Bankası Kültür Sanat Dergisi*, *Kültür ve Sanat*, (25), 23-26.; Ciocıltan, V. (2012). *The Mongols and the Black Sea Trade in Thirteenth and Fourteenth Centuries*, Leiden-Boston.
[66] Sinclair, T.A., (1989). *Eastern Turkey: an Architectural and Archaeological Survey*, Vol.II, London, 386-387, 389.
[67] Aksulu, I., Kuntay, O. (2013). *Kimlikli Kent Tokat*, Ankara, 37.

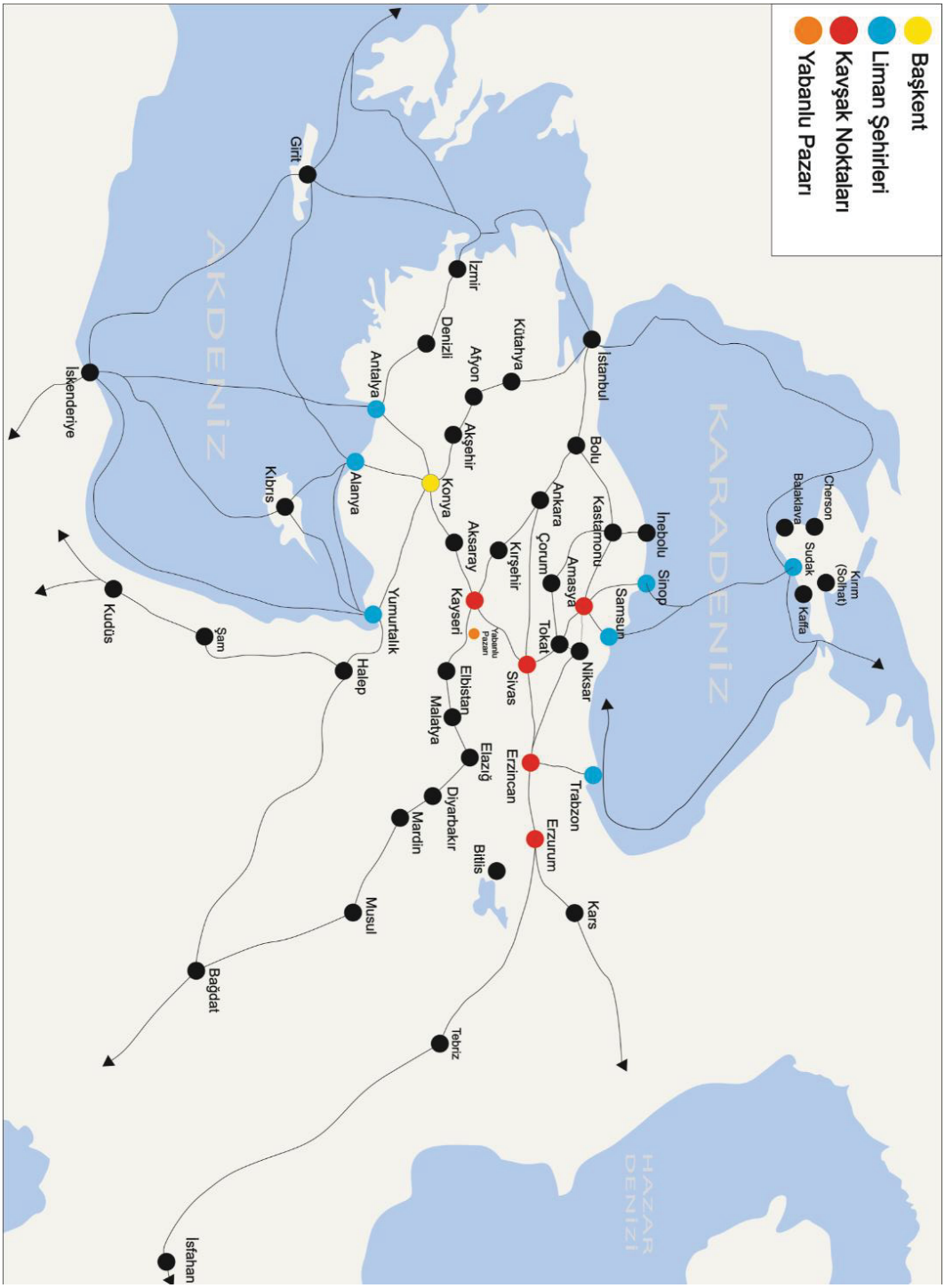
üzerinden Karadeniz kıyısında bulunan Ünye'ye gider.[68] Tokat Batı'yı kuzey-güney yönünde doğuya bağlayan ve deniz yoluyla Anadolu'yu Kırım'a bağlayan yolların kavşak noktasında yer almaktadır.[69] Ayrıca16.yüzyılda Tokat bölgelerarası ticaret merkezlerinden birisidir.[70]

Sivas Anadolu Selçuklu dönemi ticaret yolları içerisinde önemli bir kavşak noktası olduğu için Suriye, Sudan ve Konya'dan gelen zengin Müslümanlar ve Cenevizli tüccarlar bölgeye yerleşmiş; Sivas üzerinden Karadeniz'de Trabzon, Samsun, Sinop limanlarına, Doğu Anadolu üzerinden Tebriz'e ve Akdeniz limanlarına kervanlar göndermiştir.[71] Selçuklu şehir sistemi işlevsel olarak Konya odak yani merkez, Sivas düğüm yani kavşak noktası, Sinop ve Samsun ile Alanya ve Antalya giriş-çıkış yani ithalat ve ihracat limanları şeklindedir.[72] Ticaret güzergahı üzerinde yer alan şehirler başta olmak üzere Anadolu'da egemen olunan çok sayıda şehir ve diğer yerleşimlerde ahilerin ticareti ve üretimi destekleyip, Anadolu'da etkin rol oynadıkları da görülmektedir.[73]

Moğolların önce İran'ı, daha sonra da Anadolu Selçuklu topraklarını işgal etmesinden sonra Anadolu ticareti 1277 yılına kadar eski canlılığında devam etmiştir.[74] Kayseri'de Pazar Ören olarak bilinen bölgede Selçuklu döneminde uluslararası bir Pazar olan Yabanlu Pazarı'da bu durumdan etkilenmiş, 13.yüzyıl sonu-14.yüzyılın ilk çeyreğinde bölgede ticaret sona ermiştir.[75] 13.yüzyılın sonlarından itibaren siyasi otorite boşluğu, Moğol saldırıları ve Memlüklerle yapılan mücadeleler nedeniyle duraklamaya başlamış, İran ve Orta Asya'dan gelen mallar ise Anadolu'da ağırlıklı olarak Karadeniz limanları üzerinden gönderilmiş, böylece Karadeniz ticareti bu dönemde daha işlek bir hal almıştır.[76] Roma İmparatorluğu ve Selçuklu Devleti

[68] Gökbilgin, a.g.m., 1974, 400.
[69] Öztürk, N. (1987). "Selçuklu-Osmanlı Dönemi Ulaşım Sisteminde ve Ticaretinde Tokat'ın Yeri", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu* (2-6 Ağustos 1986), Ankara, 72.
[70] Faroqhi, S. (1993). *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler (Kent Mekanında Ticaret, Zanaat ve Gıda Üretimi 1550-1650)* (Çev. Neyyir Kalaycıoğlu), İstanbul, 36.
[71] Köprülü, a.g.e., 1991, 55.
[72] Özcan, a.g.m., 2006, 31.
[73] Ebu Abdullah Muhammed İbn Battuta Tancı. (2014). *İbn Battuta Seyahatnamesi* (Çev. A. Sait Aykut), İstanbul, 273-308.
[74] Keçiş, M. (2013). "XIII-XIV. Yüzyıl Bizans ve İslam Kaynaklarına Göre Kuzeybatı Anadolu Yol Ağları", *Belleten*, LXXVII (280), 866.
[75] Sümer, F. (1985). *Yabanlu Pazarı: Selçuklular Devrinde Milletlerarası Büyük Bir Fuar*, İstanbul, 19-21.
[76] Akdağ, a.g.e., 1979, 446-447.

döneminde sınır kenti olan Tokat ticaret yolları üzerinde yer almasıyla önemini 19.yüzyılın ikinci yarısına kadar korumuştur.[77]

Harita 3.1: Anadolu Selçuklu Dönemi Ticari Yollarının Genel Görünümü

[77] Beşirli, a.g.e., 2005, 8.

4. ORTAÇAĞ TÜRK YEMEK KÜLTÜRÜ

İnsanoğlunun varoluşundan itibaren yaşaması için giyinmek, barınmak gibi temel ihtiyaçlardan biri olan yemek yemek zaman içerisinde kültürlere göre gelişip farklılık göstermeye başlamıştır. İnsanlar yaşadıkları coğrafya ve yaşam tarzlarıyla ilişkili olarak yaptıkları yemeklerle birlikte bir mutfak kültürü ortaya çıkarmıştır. Yemek kültürü üzerinde güç, sosyal statü ve inancın da oldukça büyük etkilerinin olduğu bilinmektedir.[78] Kültürlerin beslenme şekilleri yaşam tarzları hakkında önemli bilgiler vermenin yanı sıra özellikle bu yemeklerin servis edildiği kaplar sosyal ve ekonomik yaşam ile toplumsal beğeni hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

Yemek kültürünün ortaya çıkmasında yaşanılan coğrafyanın oldukça büyük bir etkisi bulunmaktadır. Türk yemek kültürünün anlaşılabilmesi için Orta Asya kültürü başta olmak üzere Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu dönemlerinin sosyo-kültürel yapı ve göç hareketlerinin incelenmesi gerekmektedir. Geleneksel yeme-içme kültürü toplumların belirgin özelliklerini oluşturmakla birlikte göç edilen yeni bölgelerdeki mevcut doğal bitki örtüsü ve coğrafya yeme-içme kültürünün tamamen olmasa da büyük ölçüde değişmesine sebep olabilmektedir. Türk yeme-içme kültürünün oluşmasında Orta Asya'nın sert bozkır ikliminin tarıma çok fazla elverişli olmaması ve halkın genellikle göçebe olması, sosyo-ekonomik yapı ile mutfak kültürünün şekillenmesinde büyük rol oynamıştır. Coğrafi konum ve ikliminde etkisiyle göçebe olarak yaşayan Türk topluluklarında Hunlardan itibaren at, koyun, keçi ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği görülmektedir.[79] Ayrıca Orta Asya'da yapılan kazılarda ziraat ürünleri ve sulama kanallarının bulunması Türklerin tarımla uğraştıklarını da göstermektedir.[80] Çin kaynaklarında Türklerin Orta Asya'da buğday, arpa, darı, mısır, pirinç; elma, üzüm, karpuz, kavun, dut gibi ürünleri ekip diktiklerini belirtilmektedir.[81] Türklerin patlıcan, fasulye, pancar, havuç, kabak sarımsak, soğan, salatalık, turp, şalgam, biber, kabak gibi sebzeleri; elma, şeftali, kayısı, erik, ayva, armut, iğde, fıstık, fındık, ceviz gibi ürünleri yetiştirip tükettikleri[82] ve kımız yanı sıra çeşitli içecekleri de içtikleri bilinmektedir.[83] Kımızın oldukça önemli bir içecek olduğu ölen kişilerin

[78] Beşirli, H. (2010). "Yemek, Kültür ve Kimlik", *Milli Folklor*, 22 (87), 159-169.
[79] Klyashtorny, S. G., Sultanov, T. İ. (2003). *Türk'ün Üç Bin Yılı* (Çev. Ahsen Batur), İstanbul, 68.
[80] Togan, A. Z. V. (1981). *Umumi Türk Tarihi'ne Giriş*, İstanbul, I, 25.
[81] Gökalp, Z. (1976). *Türk Medeniyeti Tarihi*, İstanbul, 366.
[82] Koca, S. (2002). "Eski Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat", *Türkler*, III, 33.; Kılıç, S., Albayrak, A. (2012). "İslamiyetten Önce Türklerde Yiyecek ve İçecekler", *Turkish Studies*, 7 (2), 713.
[83] Bedirhan, Y. (2009). *İslam Öncesi Türk Tarihi ve Kültürü*, Ankara, 46, 76, 136, 161-162.

mezarlarına da konulmasından anlaşılmaktadır.[84] Bozkırın temel besin kaynakları olarak et, sütlü darı, peynir ve yoğurt ön plana çıkmaktadır.[85]

Türklerin Orta Asya'da bulunduğu dönemde göçebeliğin etkisiyle et başta olmak üzere sebze, meyve, süt ürünleri gibi çeşitli yiyecekleri daha uzun süre dayanması ve kolay taşınması amacıyla kuruttukları ve bu kültürü Anadolu'ya kadar taşıdıkları anlaşılmaktadır.[86] Ayrıca kurutulmuş et Türklerin Çin'e ihraç etiği ürünlerdendir.[87] Yerleşik hayata geçen Uygurlara elçi olarak gönderilen Çin elçisi Wang-yen tö Türklerin çok et tükettiklerini zenginlerin at, orta hallilerin koyun-ördek-kaz etini tercih ettiklerini belirtmiştir.[88] Türk iktisadi hayatının merkezinde at, ikinci sırada ise koyun yer almaktaydı.[89] At sürüleri sahibine itibar, koyun sürüleri ise maddi güç sağlaması bakımından önemli bir yere sahiptir.[90] Orta Asya Türklerinin darı, buğday, arpa gibi tahıllardan farklı isimlerle anılan ekmekler yaptıkları ve bunları tandırlarda pişirip yedikleri de bilinmektedir.[91] Moğolistan ve Altaylarda ise darı ekmeğini fakirler tüketmektedir.[92] Türk kültüründe önemli bir yere sahip olan devlet işlerinin de görüşüldüğü toylarda ise sosyal ve siyasal hiyerarşiye göre kişilerin oturacakları yerler ile yiyecekleri yemekler statülerine göre belirlenmekte ve bu sırayla ikram edilmektedir.[93]

Göçebe Türklerin çadır içerisinde kap kacak ve mutfak eşyaları için belirli bir alan ayırdıkları görülmektedir.[94] Orta Asya'da kesilen hayvanın eti ateş üzerinde çevrilerek ya da tandırlarda pişirilmekte ve küplere doldurularak saklanmaktadır.[95]

---

[84] İbn Faldan, (1975). *İbn Faldan Seyahatnamesi* (Çev. Ramazan Şeşen), İstanbul, 40.
[85] Çandarlıoğlu, G. (2002). "Uygur Devletleri Tarihi ve Kültürü", *Türkler*, 2, Ankara, 211.
[86] Ünver Alçay, A., Yalçın, S., Bostan, K., Dinçel, E. (2015). "Orta Asya'dan Anadolu'ya Kurutulmuş Gıdalar", *ABMYO Dergisi*, (40), 85.
[87] Kafesoğlu, İ. (1987). *Türk Bozkır Kültürü*, Ankara, 106.; Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk Milli Kültürü*, İstanbul, 318.
[88] Akpınar, T. (1999). *Türkler'in Din ve Hukuk Tarihi*, İstanbul, 88.
[89] Durmuş, İ. (2017). "Bozkır Kültür Çevresinde At, Göçer-Ev ve Demir", *Asya Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 32.
[90] Koca, a.g.m., 2002, 21.
[91] Şahin, H. (2016). "Orta Asya, Selçuklu ve Beylikler Dönemi Türk Mutfak Kültürü", *Türk Mutfak Kültürü*, Eskişehir, 28.
[92] Ögel, B. (1991). *Türk Kültür Tarihine Giriş*, 4, Ankara, 40.
[93] Beşirli, H. (2011). "Türk Kültüründe Güç, İktidar, İtaat ve Sadakatin Yemek Sembolizmi Esasında Değerlendirilmesi", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, (58), 142.
[94] Bozkurt, N. (1993). "Çadır", *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul, 8, 161.
[95] Baysal, A. (2002). Beslenme Kültürümüz, Ankara, 31.

Yemekler ızgarada, çukur içerisinde közde, saçta, küle gömülerek ve buharda olmak üzere farklı tekniklerle de pişirilmiştir.[96]

Tandır 0,60-0,80 m derinliğinde silindir şeklinde bir çukur kazılıp, bu çukurun dip kısmından 1.5 metreye kadar ağız hizasına kadar yandan bir baca deliği (havalandırma) açılır, iç kısım testi toprağıyla sıvanarak tandır tamamlanır.[97] Tandır yakılıp ısıtıldıktan sonra ekmek ve çömlekler aracılığıyla çeşitli yemeklerin pişirimi yapılır. Kökeni çok eski dönemlere dayanan tandırların günümüzde de özellikle kırsal yerleşimin olduğu bölgelerde yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir.

Seramik sanatı çok eski dönemlerden beri çeşitli teknikler kullanılarak Türkler tarafından yapılmaktadır.[98] Sibirya ve Altaylarda bulunan mezarlarda iyi pişmiş kil kalıplar ele geçirilmiş ve Hunların ve Proto-Türklerin iyi bir fırın sistemine sahip oldukları düşünülmektedir.[99] Kültiğin, Bilge Kağan ve Tonyukuk anıt mezarlarından zemin karoları, künkler, masklar, çatı kiremitleri ve koyu hamurlu basit geometrik bezemeli kazıma seramik buluntuları ele geçirilmiştir.[100] Göktürk dönemi seramikleri temiz hamurlu olup sırsız yayvan, küçük kase, yayvan ve derin tabak formlarına sahiptir.[101] Kazakistan, Türkistan ve Kırgızistan'ın bazı bölgelerinde görülen seramik sanatının Türgişler ve Karluklar döneminde gelişerek Karahanlı dönemi seramik sanatına aktarıldığı düşünülmektedir.[102]

Göçebe Türklerde olduğu gibi Selçuklu döneminde de ağırlıklı olarak koyun, kuzu, keçi eti yanı sıra balık, kümes ile av hayvanları ve süt ürünleri, tahıl, baklagil, meyve-sebze gibi ürünler tüketilmiştir.[103] Bu dönemde etleri yenilen evcil hayvanların sütü ve sakatatları da yoğun olarak tüketilmektedir.[104] İlk olarak Orhun yazıtlarından Kültiğin ve Bilge Kağan anıtlarında yemeğin kültürdeki yeri ve önemine dikkat çeken

[96] Ünsal, A. (2011). İstanbul'un Lezzet Tarihi, İstanbul, 24.
[97] Oral, M. Z. (1956). "Selçuk Devri Yemekleri ve Ekmekleri", *Türk Etnoğrafya Dergisi*, (1), 75.
[98] Esin, E. (1981). "Selçuklulardan Önceki, Proto-Türk ve Türk Keramik Sanatına Dair", *Sanat Tarihi Yıllığı*, IX-X (1979-1980), 108-111.
[99] Radloff, W. (1994). *Sibirya'dan* (Çev. A. Temir), III, İstanbul, 161.
[100] Çoruhlu, Y. (2002). "Göktürk Devri Keramik Sanatı Üzerine Bir Deneme", *VI. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları ve Sanat Tarihi Sempozyumu Bildirileri* (08-10 Nisan 2002), Kayseri, 300-301.
[101] Deniz, B. (2009). "Batı Göktürklerin Başkenti: Min Bulak", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (1), 110.
[102] Çoruhlu, a.g.e., 2007, 219.
[103] Demirgül, F. (2018). "Çadırdan Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 105-125.
[104] Alpargu, M. (2008). "12. Yüzyıla Kadar İç Asya'da Türk Mutfak Kültürü", *Türk Mutfağı*, Ankara, 24.

ifadelerle karşılaşılmaktadır.[105] Anadolu Selçuklu dönemi mutfak kültürüyle ilgili bilgilere Divan-u Lügati-t Türk[106], Kutadgu Bilig[107], Mevlana'nın eserleri ile Dede Korkut hikayelerinde rastlanmaktadır.[108] 14.yüzyıl seyyahı İbn-i Batuta Türklerin ekmek ve benzeri katı yiyecekleri yemediği, bulgur ve etten yaptıkları bir yemek çeşidi yediklerinden ve kımız içtiklerinden bahsetmektedir.[109]

Selçuklular döneminde "kuşluk" ve "zevale" olarak adlandırılan günde iki faklı öğünde yemek yenmektedir.[110] Büyüklerden önce yemeğe başlanmaması, aynı kaptan yemek yenmesi sonucu herkesin kendi önünden yemesi ve yemeğin içine elin değmemesi gibi kurallar bulunmaktadır.[111] Ayrıca sofrada bıçak çıkartmak, kemik sıyırmak ve sıcak yemeği ağızla üflemek hoş karşılanmamaktadır.[112] Bu dönemde kuzu, koyun, keçi, at, tavuk, kuş, balık ve av hayvanlarının eti başlıca yemek malzemesi olmakla birlikte sebze yemekleri çok fazla tercih edilmemiştir.[113] Özellikle ıspanak, hindiba, marul ve pazı Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu döneminde Türkler arasında yaygınlaşmaya başlamıştır.[114] Eski Türkler, bakımının zorluğu ve göç şartlarına dayanıklı olmaması nedeniyle büyükbaş hayvan yetiştiriciliğini çok fazla tercih etmemişlerdir.[115] İslamiyet'in kabul edilmesiyle Türk mutfağında domuz, eşek, katır, tilki ve sürüngen gibi hayvanların etlerinin yenilmesi yasaklanmıştır.[116] Anadolu Selçuklu döneminde kaselere hoşaf, yemek (kızartılmış etli pilav), yoğurt, ayran, şerbet, tirit, herise (keşkek), meyve gibi yiyeceklerin konulduğu bilinmektedir.[117] Ayrıca Selçuklu döneminde çömlekçi, çanak-çömlek satan meslek sahibi kişilere

[105] Ergin, M. (2011). Orhun Abideleri, İstanbul.
[106] Kaşgarlı Mahmud, (2018). *Divanu Lugati't-Türk* (Çev. Ahmet B. Ercilasun – Ziyat Akkoyunlu), Ankara.
[107] Kaya, F., Akpınar, E. (2017). "Kutadgu Bilig'de Türk Yemek Adabı ve Kültürü", *Turkish Studies*, 12 (21), 335-348.
[108] Akın, G., Özkoçak V., Gültekin, T. (2015). "Geçmişten Günümüze Geleneksel Anadolu Mutfak Kültürünün Gelişimi", *Antropoloji*, (30), 41.
[109] Gürsoy, D. (2004). *Tarih Süzgecinde Mutfak Kültürümüz*, İstanbul, 83.
[110] Ünver, A. S. (1982). *Selçuklular, Beylikler ve Osmanlılarda Yemek Usulleri ve Vakitleri*, Ankara, 2.
[111] Sürücüoğlu, M. S. (2008). "Selçuklularda Beslenme ve Mutfak Kültürü", *Türk Mutfak Kültürü Üzerine Araştırmalar*, Ankara, 63-112.
[112] Yusuf Has Hacib, (1991). *Kutadgu Bilig* (Çev. Reşit Rahmeti Arat), Ankara.
[113] Güler, S. (2010). "Türk Mutfak Kültürü ve Yeme İçme Alışkanlıkları", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (26), 25.
[114] Gürsoy, a.g.e., 2007, 79.
[115] Közleme, O. (2012). *Türk Mutfak Kültürü ve Din*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 104.
[116] Ertaş, Y., Gezmen Karadağ, M. (2013). "Sağlıklı Beslenmede Türk Mutfak Kültürünün Yeri", *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 117-136.
[117] Merçil, E. (2000). *Türkiye Selçukluları'nda Meslekler*, Ankara, 79-80.

hazzaf denilmiştir.[118] Resmi bir içecek olarak görülen şarabın özellikle saray çevresince eğlence, ziyafet gibi özel günlerde yoğun şekilde tüketilmiştir.[119] Selçuklu döneminde I. Gıyaseddin Keyhüsrev, I. İzzeddin Keykavus ve I. Alaaddin Keykubad dönemlerinde devlet ileri gelenleri tarafından özellikle erguvan renkli şarabın tercih edildiği bilinmektedir.[120] Ayrıca 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu döneminde misafirlere bal ve şekerden yapılmış çeşitli şerbetler de ikram edilmiştir.[121]

Komana kazı çalışmaları sırasında sığır, keçi , koyun, domuz, tavuk, keklik, kuş, tavşan, at, eşek, köpek yanı sıra az sayıda geyik (1), ördek (2), tilki (1), balık (2) gibi hayvan kalıntıları ele geçirilmiş olup en çok koyun, keçi gibi küçükbaş, sığır gibi büyükbaş ve tavuk gibi kanatlı hayvanların tercih edildiği görülmektedir.[122] Ayrıca buğday, arpa, pirinç, çavdar, yulaf gibi tahıllar; mercimek, nohut, bezelye, mürdümük, burçak gibi bakliyatlar; keten, çörekotu gibi baharat-yağ-lifli bitkiler; çitlembik, kızılcık, alıç, böğürtlen, nar, incir, kabakgiller, elma, armut, erik, vişne, kayısı gibi meyve; badem, fındık, ceviz gibi kuruyemişler ve zeytin, üzüm gibi sıkılarak işlenebilen besin kalıntıları ele geçirilmiştir.[123] Komana bölgesinde Bizans ve özellikle Danişment-Selçuklu yerleşimlerinde küçükbaş, büyükbaş ve kanatlı hayvan besiciliği yapıldığı ve bölge halkının et ihtiyacının büyük kısmının buradan karşılanarak avcılığın yaygın olmadığı anlaşılmaktadır. Anadolu Selçuklu dönemi yemek kültürü dikkate alındığında büyük ve küçükbaş hayvanların genellikle sulu ve yahni şeklinde yapıldıkları düşünüldüğünde derin kapların bu besinleri yemek için kullanıldığı düşünülmektedir. Bölgede tahıl, bakliyat, meyve sebze kalıntılarının bulunması Komana'nın gıda yönünden çeşitliliğini göstermesi bakımından önemlidir. Aynı zamanda bu besilerin bir kısmının yetiştirilmiş olabileceğini bir kısmının ise ithal edilmiş olabileceğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Tahıl ve bakliyatların saklanması için büyük boyutlu saklama kapları dışında küp ve çömleklerin kullanılması kuvvetli bir ihtimaldir. Sırsız seramiklerde küp ve çömleklerin fazlalığı

[118] Merçil, a.g.e., 2000, 77.
[119] Şahin, H. (2008). "Türkiye Selçuklu ve Beylikler Dönemi Mutfağı", *Türk Mutfağı*, Ankara, 54.
[120] İbn Bibi, (1996). *El-Evamrü'l- Ala'ifaye Fil'l-Umuri'l-Ala'iye (selçukname)* (Çev. Mürsel Öztürk), Ankara I, 66, 86, 200-201, 256, 380.
[121] Sürücüoğlu, M. S., Özçelik, A. Ö. (2005). "Eski Türk Besinleri ve Yemekleri", *Türk Mutfak Kültürü Üzerine Araştırmalar*, Ankara, (12), 36-38.
[122] Pişkin, E. (2015). "Byzantine and Ottoman Animal Husbandry in Komana", *Komana'da Ortaçağ Yerleşimi* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), 115, 133.
[123] Pişkin, E. ve Tatbul, M. N. (2015). "Archaeobotany at Komana: Byzantine Plant Use at a Rural Cornucopia", *Komana'da Ortaçağ Yerleşimi* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), 140-148.

da bu kaplarda kuru gıdaların saklanmış olabileceğini göstermektedir. Kazı çalışmalarında ele geçirilen vişne, erlik, kayısı gibi meyvelerin reçel şeklinde zeytinin sıkılarak yağ, üzümün ise işlenerek pekmez veya şarap şeklinde tüketilmiş olabileceği düşünülmektedir. İç yüzeyi sırlı kap buluntularının ise bu şekilde sıvı gıdalar ve bal gibi akıcı gıdaları saklamak için kullanılması kuvvetli bir ihtimaldir. Komana'da sırlı seramikler içerisinde özellikle bölge halkı tarafından kullanıldığı tahmin edilen tek renk sırlı örneklerde kase, tabak, küp ve testi gibi kap türlerinin ağırlıklı olması küplerde reçel, bal, zeytinyağı, pekmez gibi ürünlerin az miktarda depolandığını, testilerde su ve süt başta olmak üzere sıvı gıdaların bulundurulduğunu göstermektedir Kase ve tabaklarda ise derin olmalarından dolayı yahni gibi sulu yemeklerin ve özellikle tabaklarda et yemeklerinin servis edildiği düşünülmektedir. Sırlı sade bezemeli büyük boyutlu kapların ise toplu yemeklerde herkesin yiyebilmesi için ortaya konulan katı ve sıvı gıdalar için kullanılmış olduğu tahmin edilmektedir.

5. KOMANA (SİSİYYE) KAZISI[124]

2004-2008 yılları arasında bölgede yapılan yüzey araştırmaları sonucunda, Tokat'ın Gümenek köyünde yer alan Komana'da Prof. Dr. Burcu Erciyas tarafından 2009 yılında başlanan kazı çalışmaları sonucunda bölgede Helenistik, Roma Bizans, Selçuklu- Beylikler ve Osmanlı dönemlerine ait çok sayıda buluntu ele geçirilmiştir. Kazı çalışmalarının yapıldığı Hamamtepe Htp01, Htp02, Htp03 ve Htp04 şeklinde dört kısma ayrılmıştır. Hamamtepe'nin merkezinde Htp01, batısında Htp02, doğusunda Htp03, kuzeyinde ise Htp04 olarak isimlendirilen alan bulunur.

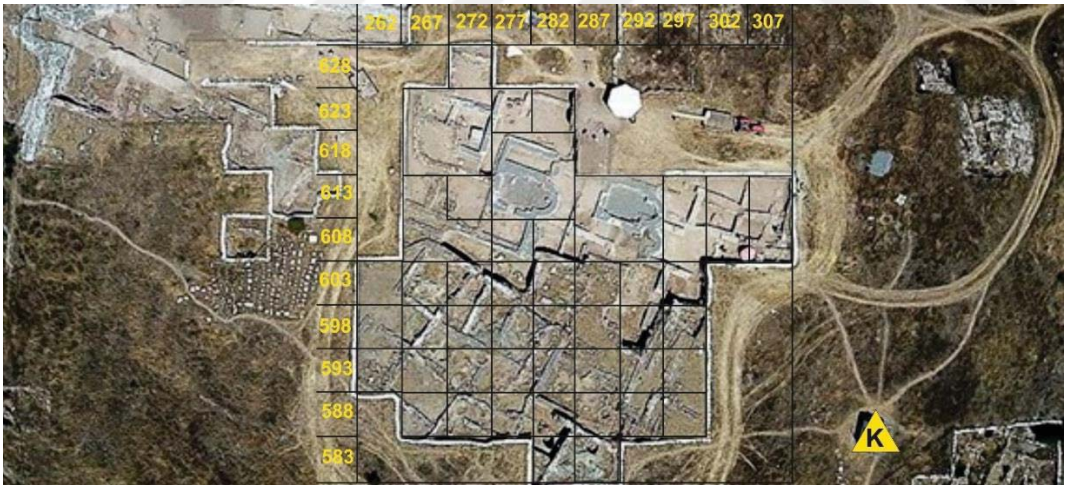
Resim 5.1: Hamamtepe Komana Kazı Alanı Genel Görünüşü[125]

Kazı çalışmasının ana mekanını oluşturan Htp01'i çevreleyen sur duvarlarının yer aldığı Htp02 numaralı alanda çalışmalar Hamamtepe etrafında yer alan sur duvarlarının yapısal özelliklerini anlamak ve tarihlendirebilmek amacıyla

[124] Çalışmamızın bu kısmında Komana kazı çalışmaları hakkında kısaca genel bilgilere yer verilmiş olup açma ve tabaka bilgileri çalışmamızın "Seramik Dağılımı" kısmında verilmiştir. Komana kazı çalışmaları hakkında detaylı bilgi için bakınız: Erciyas, D. B. (2019). "Archaeology at Komana", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Arciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 1-46.; Erciyas, D. B., Tatbul, M. N. (2016). "Anadolu'da Ortaçağ Kazıları ve Komana", *37. Kazı Sonuçları Toplantısı (11-15 Mayıs 2015),* 2, 616.; Erciyas, D.B., Tatbul, M. N., Sökmen, E., Kocabıyık, C., Sünnetçi, R. (2015). "Komana'da 2009-2014 Yılları Arasında Yapılan Kazı Çalışmalarının Ön Değerlendirmesi", *Komana Ortaçağ Yerleşimi*, İstanbul, 24-25.; Erciyas, D. B. (2014). "Komana'da (Sisiyye) 2010-2012 Yılları Kazı Çalışmaları". *35. Kazı Sonuçları Toplantısı (27-31 Mayıs 2013),* 1, 281-291.; Tatbul, M. N. (2019). "Komana Kazısının 10. Yılı: 2018 Yılı Çalışmaları", *41. Kazı Sonuçları Toplantısı*, Ankara, 537-550.; Erciyas, D. B., Tatbul, M. N. (2020). "15 Yıllık Arkeolojik Araştırmaların Işığında Komana", *Tokat'ın Antik Yerleşimleri Sempozyumu Bildirileri* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), Ankara, 47-64.; Tatbul, a.g.t, 2017.

[125] Çalışmamızda yer alan hava fotoğrafları Komana kazı arşivinden alınmış olup tarafımızca üzerinde renklendirme yapılmıştır.

başlatılmıştır.[126] Htp02 numaralı alan sur duvarının yer alması sonucunda sur içi yerleşim alanının sınırlarını belirlemesi açısından kazı çalışmalarında diğer önemli bir bölgeyi oluşturmaktadır. Htp01'in doğusunda yer alan Htp03 numaralı bölge alanın stratigrafisini anlayabilmek amacıyla kazılmış ancak Geç Roma ve Erken Bizans dönemleri arasına ait olduğu düşünülen bu alanda kademeli bir yerleşim ile karşılaşılması sonucu stratigrafi bakımından istenen verilere ulaşılamamış[127] ve kazı çalışmalarına bu bölgede 2017 yılında devam edilmemiştir. Htp04 numaralı alan stratigrafik açıdan veri sağlamak amacıyla kazılan oldukça sınırlı ve 2017 yılında dört metreye yakın derinleşilen bir bölgedir. Kazı çalışmalarının en yoğun sürdürüldüğü Htp01, sur duvarlarının yer aldığı Htp02, basamaklı bir yerleşimin görüldüğü Htp03 ve sur dışında kuzeyde yer alan Htp04'te yapılan kazı çalışmaları sonucunda ele geçirilen buluntuların paralellik göstermesi yerleşimin surla çevrili alan içerisinde ve dışında sürdürüldüğünü göstermektedir. İşlik kısımlarının da bulunduğu Htp01 en yoğun sırlı seramik buluntusuna sahip olan bölge olmakla birlikte çok sayıda pişirme ve saklama kaplarının da ele geçirildiği bölgeyi oluşturmaktadır.

Resim 5.2: 2017 Yılı Htp01 Açma Dağılımı

[126] Erciyas, D. B., Tatbul, M. N. (2016). "Anadolu'da Ortaçağ Kazıları ve Komana", *37. Kazı Sonuçları Toplantısı (11-15 Mayıs 2015),* 2, 616.
[127] Erciyas, a.g.m., 2019, 19.

Resim 5.3: 277-623, 282-623 Numaralı Açmalar ve Şapeller (Htp01)

Resim 5.4: Sur Duvarı ve Kale Girişi (Htp02)

Hamamtepe'nin orta kısmında yer alan Htp01 numaralı alan kazı çalışmalarının başlatıldığı ilk alanı oluşturmaktadır. 2009 yılında kazı çalışmalarına başlanmasından 2017 yılına gelene kadar geçen zamanda 10x10'luk üç açma, 5x10'luk iki açma ve 5x5'lik kırk üç açmada kazı çalışmaları yapılmıştır. Farklı

boyutlarda toplam kırk sekiz açma bulunan Htp01 Hamamtepe'nin en çok açma sayısına sahip bölümünü oluşturmaktadır. Alanın merkezinde yer alan Htp01 aynı zamanda çok sayıda ocak kalıntısı, depolama alanları ve çöp çukurlarının bulunduğu yoğun yaşamsal faaliyetlerin görüldüğü bölgedir. 2017 yılına kadar Hamamtepe'de üretime ait buluntular sebebiyle işlik olarak isimlendirilen açmaların bulunduğu Htp01'de çok sayıda seramik, sikke, cam, metal obje yanı sıra hayvan kemikleri ve mezar kalıntılarına ulaşılmıştır. Htp01 numaralı alan sırlı seramiklerin en çok çıktığı bölge olması yanı sıra, seramik üretime ait yarı mamül ve üç ayak buluntularının yoğun şekilde ele geçirildiği mekandır.

Resim 5.5: Komana Htp01 Genel Görünüşü

6. KOMANA TÜRK-İSLAM DÖNEMİ SERAMİKLERİ [128]

6.1. Kültür Tabakaları

Çalışmamızın bu kısmında konumuz seramiklerinin daha iyi anlaşılması bakımından Orta Bizans, Danişment-Selçuklu ve Osmanlı kültür tabakalarındaki yerleşim hakkında bilgi verilecektir. Komana kazı ekibi tarafından Hamamtepe'de 5 farklı kültür tabakası tespit edilmiştir. Bu tabakalar:

1. Osmanlı Konut Evresi (17-18.yüzyıl)
2. Danişmend-Selçuklu Konut ve İşlik Evresi (12-14.yüzyıl)
3. Orta Bizans Dönemi Surları ile Mezarlık ve Kilise Evresi (11-12.yüzyıl)
4. Erken Bizans Evresi (7-8.yüzyıl
5. Helenistik-Roma Evresidir. [129]

Komana kazısı 12-14.yüzyıl Danişment-Selçuklu kültür tabakasına ait seramikler Htp01 başta olmak üzere kazı alanının hemen hemen her yerinde ele geçirilmekteyken 17-18.yüzyıl Osmanlı kültür tabakasına ait seramikler oldukça sınırlı ve az sayıda dağılım göstermektedir.

Plan 6.1: Komana Kültür Tabakaları (Osmanlı Dönemi/Danişment-Selçuklu Dönemi ve Bizans Dönemi)[130]

[128] Çalışmamızın bu kısmında seramik buluntu sayısı az miktarda olan açmalar yeşil, orta miktarda olan açmalar mor, çok miktarda olan açmalar kırmızı renkle gösterilmiştir. Ayrıca 5x10 ve 10x10 m olan açmalar boyutları ve seramik buluntu sayılarıyla orantılı olarak renklendirilmiştir.

[129] Erciyas, D. B. (2019). "Archaeology at Komana", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Arciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 1, 3.

[130] Çalışmamızda yer alan kültür tabakalarına ait planlar Komana kazı ekibi tarafından titizlikle hazırlanan kazı alan planları, açma arazi günlükleri, tabaka ve sabit kalıntı formlarından elde edilen veriler doğrultusunda bazı yıkık duvarlar da plana dahil edilerek tarafımızca hazırlanmıştır.

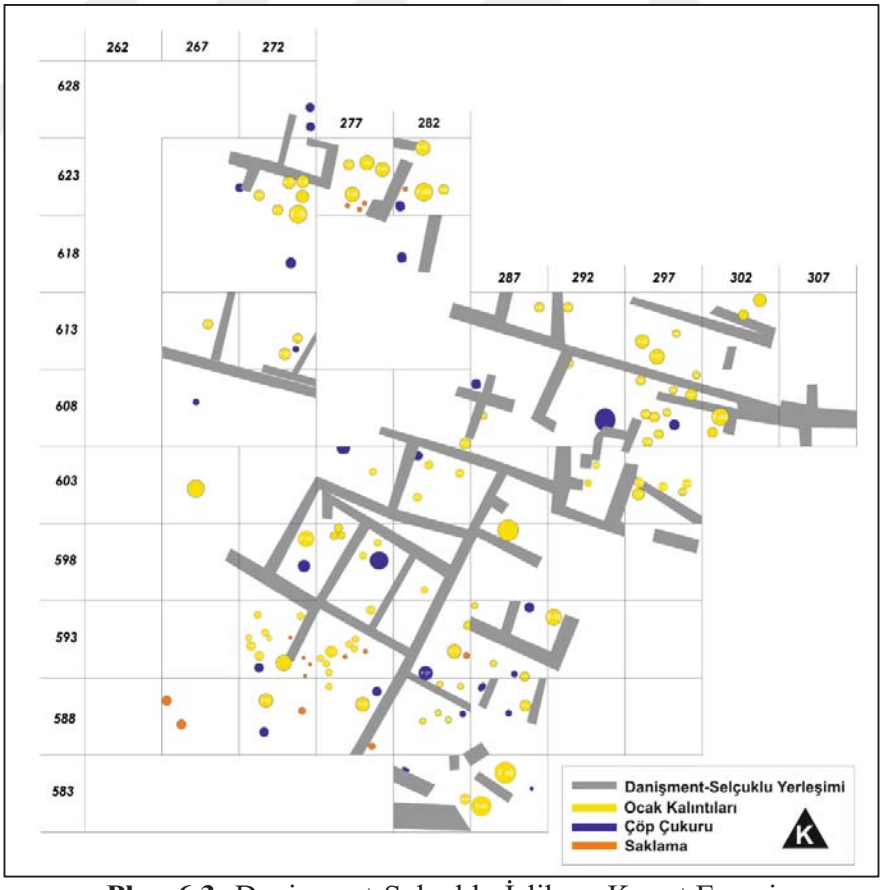
Plan 6.2: Osmanlı Dönemi Konut Evresi

Komana'nın Osmanlı döneminde surla çevrili konut yerleşimine sahip bir alan olduğu anlaşılmaktadır. İlk olarak Erken Bizans döneminde yapıldığı düşünülen surların Osmanlı'da son yerleşim dönemine kadar, kesin olmamakla birlikte, uzun süre aktif şekilde kullanıldığı düşünülmektedir. Kuzey batıda yer alan giriş kapısından surla çevrili alana doğru asimetrik bir yol[131] uzanmakta yol çevresinde ise harçsız kuru duvarlardan oluşan konut yapı kalıntıları yer almaktadır. Alan içerisinde çok sayıda konut olduğu düşünülen mekan yer almasına rağmen dini mimariye ait herhangi yapı kalıntısına ulaşılamamıştır. Sadece Htp01 numaralı alanda mimari yapıya ait tek renk sırlı çiniler ele geçirilmiştir. Çini buluntulardan yola çıkarak sur içinde bulunan alanda cami veya mescit benzeri bir yapının yer aldığı düşünülebilir. Osmanlı döneminde bölgenin kale, iç kale benzeri surla çevrili bir yerleşim yeri gibi kullanıldığı kesin olarak bilinmemekle birlikte surla çevrili alan dışında da benzer buluntuların ele

[131] Bakınız: Erciyas, a.g.m., 2019, 4.

geçirilmesi Hamamtepe'nin bir kale gibi kullanıldığını düşündürmektedir.[132] Sur içi ve sur dışında oldukça geniş alanda bir yerleşim görülmekte ancak Hamamtepe dışında bölgede herhangi bir dış sur kalıntısına rastlanmamaktadır. Komana bölgesinde nüfusun artmasıyla birlikte önceleri sur içinde yoğunlaşan yerleşimin daha sonra sur dışına taştığı tahmin edilmektedir.

Osmanlı dönemine ait seramik buluntusunun özellikle Htp01 numaralı alanda az sayıda olması dikkat edilmesi gereken noktaların başında gelmektedir. Bölgede ele geçirilen Osmanlı dönemine ait seramiklerin ithal olduğu anlaşılmış olup, bu dönemde seramik üretimine ait herhangi bir buluntuya henüz ulaşılamamıştır. Komana'nın Osmanlı döneminde sadece Hamamtepe'nin surla çevrili alanıyla sınırlı kalmadığı tahrir defterlerinde verilen hane sayısından ve sınırlı sayıdaki mevcut kazı buluntularından anlaşılmaktadır. Surla çevrili alan dışında yapılacak olan kazı çalışmalarının arttırılması bölgede yerleşimin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

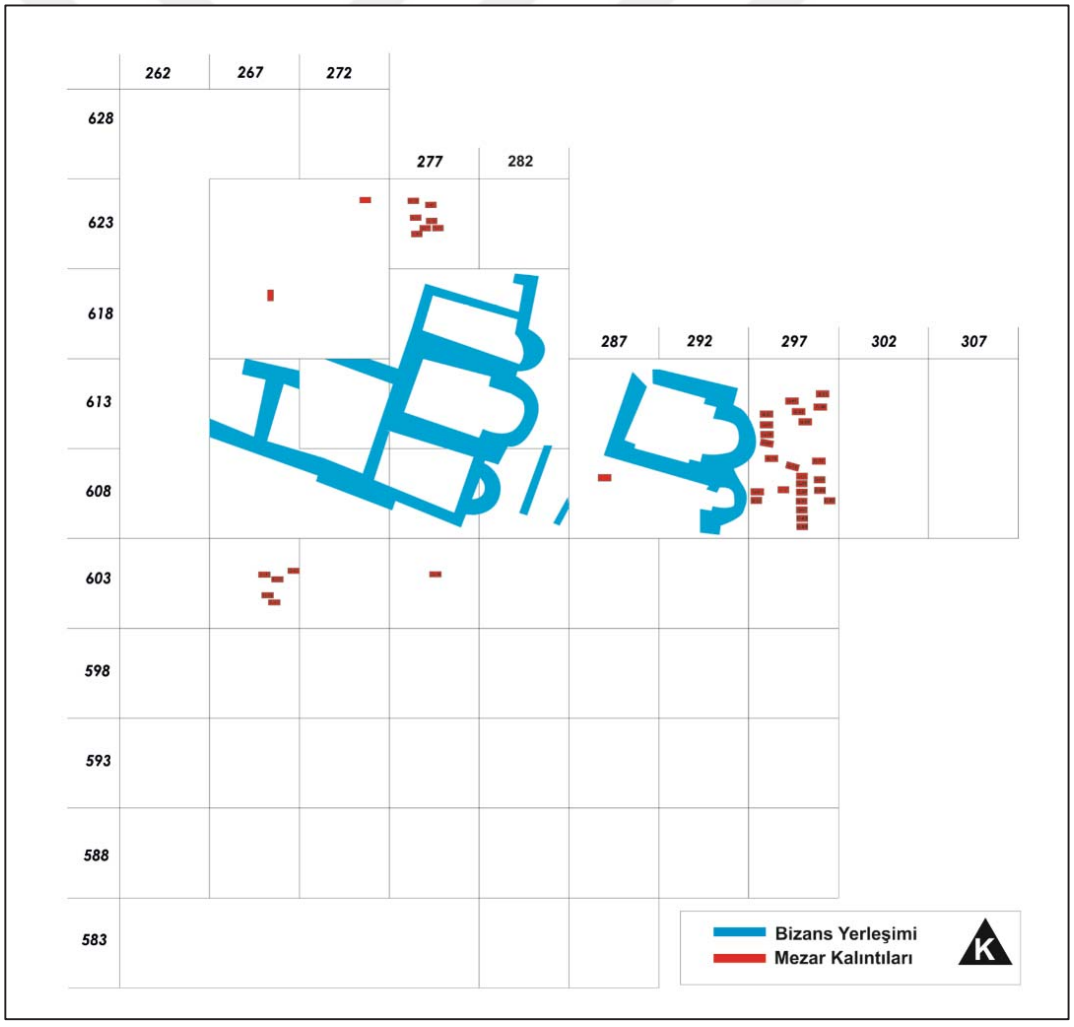
Plan 6.3: Danişment-Selçuklu İşlik ve Konut Evresi

[132] Kazı ekibi tarafından hazırlanan planlarda Komana olarak belirtilen alanın oldukça geniş sınırlar içerisinde yer aldığı belirtilmiştir.

Komana'nın surla çevrili bölgesinin Danişment-Selçuklu döneminde üretime yönelik işlik olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Htp01 numaralı alanda oldukça yoğun şekilde ocak kalıntıları, büyük boyutlu küpler, çöp çukurları yanı sıra metal, cam ve seramik üretimine ait buluntular ele geçirilmiştir. Ocak kalıntıları genellikle tandır şeklinde küçük boyutlu olup yemek pişirimi amacıyla kullanıldığı tahmin edilmektedir. Bazı ocakların ise cam ve metal üretimi için kullanılmış olabilecekleri düşünülmektedir. Ocaklar içerisinden cam, seramik, metal, hayvan kemikleri, üzüm çekirdeği gibi bitkisel atıklar ele geçirilmiştir. Özellikle Danişment-Selçuklu döneminde surla çevrili alan içerisinde tamamen üretim yapılıp yapılmadığı henüz bilinmemektedir. Htp01 numaralı alanda yapılan kazı çalışmalarında alanın tamamen üretime yönelik olduğu kesin olarak belirlenmiştir. Bölmelerle mekanlara ayrılmış alan içerisinde genellikle yoğun ve birbirine bitişik şekilde ocak kalıntıları, ocak kalıntılarının yakınlarında büyük boyutlu depolama amacıyla kullanılan küpler ve genellikle duvar diplerine yakın şekilde çöp çukurları yer almaktadır. Çöp çukurları içinden ise kırık ve onarım delikleri bulunan seramik parçaları, hayvan kemikleri ve bitkisel atıklar ele geçirilmiştir. Sur içinde ve dışında benzer seramik buluntularının ele geçirilmesi bu dönemde de sur içinde ve dışında yerleşimin olduğunu göstermektedir. Muhtemelen alanın en hakim kısmında bulunan Htp01 numaralı alanda ele geçirilen çok sayıdaki pişirme kap parçalarından ya üretim yapan usta grubunun ya da Komana'nın yiyecek ihtiyacının bir kısmının burada kurulan ocaklarla karşılandığı düşünülmektedir. Cam ve metal çuruflarının bulunması alanda ayrıca cam ve metal üretiminin de yapıldığını göstermektedir. Duvarlarla ayrılan mekanlar içerisinde yiyecek, metal ve cam üretimlerinin ayrı alanlarda yapılıp yapılmadığını saptamak ise oldukça zordur.

Komana'nın Danişment-Selçuklu kültür tabakasında bulunan seramik buluntu sayısı kazı çalışmalarının en yoğun buluntu grubunu oluşturmaktadır. Ocak ve çöp çukurları içerisinde yoğun şekilde rastlanan seramik buluntularıyla hem sur içi hem de sur dışında karşılaşılmakta olup en yoğun ele geçirildiği bölgeyi Htp01 numaralı alan oluşturmaktadır. Özellikle çöp çukurlarında sırlı, ocak kalıntılarının olduğu bölgelerde sırsız pişirme kap parçaları yoğunluktadır. Alanın farklı bölgelerinde bu dönem seramiğine ilişkin üç ayak, yarı mamul ve defolu seramikler ele geçirilmiş olup buluntular alanın kuzey kısmında yoğunluk kazanmaktadır. Yerel üretimin olduğu düşünülen seramiklerle birlikte ithal seramiklerin bulunması ise alanda üretim yanı

sıra yaşamsal faaliyetlerin ve ticaretin yoğun olarak sürdürüldüğünü göstermektedir. Sur içinde üretim yapan insanların muhtemelen burada yaşadıkları düşünülmekle birlikte alan içerisinde Danişment-Selçuklu kültür tabakasında herhangi bir dini yapı henüz bulunamamıştır. Kuzeyde sur duvarlarına yakın alanın sadece atölyeler şeklinde üretime yönelik kullanıldığı saptanmış olup, sur içindeki diğer kısımlarda ve sur dışındaki yerleşim hakkında yeterli bilgilere henüz ulaşılamamıştır. Ayrıca Danişment-Selçuklu kültür tabakası yerleşimin sonlanmasının deprem, yaygın, doğal afet gibi sebeplerden dolayı olmadığı bilinmektedir.[133] Bu bilgi bölgede seramik üretiminin planlı şekilde başka bölgeye göç edilmesi sonucu bırakıldığı yönündeki düşünceyi desteklemektedir.

Plan 6.4: Bizans Dönemi Kilise ve Mezarlık Evresi

[133] Tatbul, a.g.t., 2017, 289, 374.

Komana'nın Bizans döneminde çevresinde çok sayıda mezar bulunan birbirine bitişik şapellerin yer aldığı bir mezarlık alanı ve dini merkez olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Alanda birbirine bitişik ve üst üste şekilde oldukça yoğun bir defin işleminin yapıldığı görülmektedir. Küçük boyutlu olan şapellerin ise sembolik olduğu ve mezarlığa gelen kişilerin dua etmeleri amacıyla yapıldığı tahmin edilmektedir. Bizans döneminde mezarlığın neden surla çevrili bir alan içerisine yapıldığı ise oldukça düşündürücüdür. Alanın kutsallığından dolayı mezarlık ve şapellerin buraya yapıldığı ileri sürülmekle birlikte mezarlarda ele geçirilen buluntular günlük kullanım eşyalarından oluşmaktadır. Roma döneminde dini bir merkez olan Komana'nın Bizans döneminde kazı yapılan alan açısından yerel halk tarafından kutsallığını koruduğu bu sebeple bu alana gömüldükleri düşünülebilir. Danişmentname'de Komana'da çok sayıda kilise ve çalışanının bulunduğunun belirtilmesi ise bölgenin dini önemini koruduğunu ve alanın kazılmayan diğer kısımlarında da benzer mimari öğelerin bulunabileceğini düşündürür. Ayrıca Hamamepe'nin bu dönemde sadece bir mezarlık olarak kullanılmadığı aynı zamanda kutsallığından dolayı dini bir merkez olma özelliğini yerel olarak koruduğu söylenebilir.

Bizans Dönemine ait özellikle 11-12.yüzyıl seramiklerinden Htp01 numaralı alanda sadece iki adet sırlı ve baskı bezemeli küçük dip parçaları bulunmuş olup bu döneme ait sırlı seramik buluntuları yok denecek kadar azdır.

Plan 6.5: Bizans Evresi Üzerindeki Danişment-Selçuklu Evresi

Hamamtepe'deki kazı çalışmalarının merkezi konumunda olan Htp01 numaralı alanda ele geçirilen Türk-İslam dönemi seramiklerinin anlaşılması için Bizans, Danişment-Selçuklu ve Osmanlı kültür tabakalarındaki yaşamsal faaliyetlerin anlaşılması oldukça önemlidir. Osmanlı döneminde surla çevrili alan içerisinde bir sokak çevresinde konutların yer aldığı bir yerleşim, Osmanlı konut evresinin altında bulunan Danişmend-Selçuklu konut ve işlik dönemine baktığımızda ise günlük yaşama ait kalıntılar dışında çok sayıda ocak, tandır, çöp çukurunun bulunduğu üretime yönelik bir yerleşim planı görülmektedir. Orta Bizans döneminde yerleşimi çevreleyen surların bu dönemde yapıldığı veya surların yenilenip geliştirildiği düşünülmekle birlikte birbirine bitişik şekilde oldukça küçük boyutlu şapeller çevresinde mezarlıkların yer aldığı dini bir yerleşim alanı görülmektedir. Harçsız kuru duvarlı temellerden oluşan Osmanlı Dönemi konut evresinin altında yer alan Danişmend-Selçuklu dönemini (12-14.yüzyıl) kapsayan konut ve işlik evresinde ocaklar ve depolama kapları anakaya zeminine oturtulmuştur.[134] Anakaya üzerine yapılan ocak ve tandırlar Orta Bizans dönemi mezarlarının bir kısmını tahrip etmiştir. Orta Bizans döneminde dini bir merkez ve mezarlık alanı olan Komana, Danişment-Selçuklu dönemlerinde üretim ile yaşamsal faaliyetlerin bir arada yürütüldüğü kendi ihtiyacını karşılayan bir bölge olmuştur. Orta Bizans döneminde şapel ve çevresindeki Hristiyan mezarlığı üzerinde Danişmend-Selçuklu döneminde işlik ve konut evresinden oluşan yoğun bir yapısal faaliyet görülür.[135] En alt kısımda yer alan Helenistik ve Roma Dönemi hakkında ise bazı buluntular dışında henüz herhangi başka bir veriye ulaşılamamıştır.

[134] Erciyas, D.B., Tatbul, M. N., Sökmen, E., Kocabıyık, C., Sünnetçi, R. (2015). "Komana'da 2009-2014 Yılları Arasında Yapılan Kazı Çalışmalarının Ön Değerlendirmesi", *Komana Ortaçağ Yerleşimi*, İstanbul, 24-25.

[135] Erdal, Y. S., Erdal, Ö. D., Koruyucu, M. M. (2015). "Ortaçağ'da Nüfus Değişimi Öncesine Ait Bir Bizans Topluluğu: Komana İnsan Kalıntılarının Antropolojik Analizi", *Komana Ortaçağ Yerleşimi* (Yay. Haz. D. B. Erciyas-M. N. Tatbul), İstanbul, 98.

Plan 6.6: Danişment-Selçuklu Evresi Üzeride Yer Alan Osmanlı Evresi

Danişment-Selçuklu döneminde seramik, cam, metal yanısıra yoğun olarak pişirim amacıyla kullanılan ocak, büyük boyutlu küp ve çöp çukurlarının üst kısmında Osmanlı dönemi yerleşimi görülmeye başlanmıştır. Osmanlı dönemi kültür tabakasında mevcut mimari kalıntılardan Danişmet-Selçuklu yerleşiminden farklı bir yerleşim planı görülmektedir.

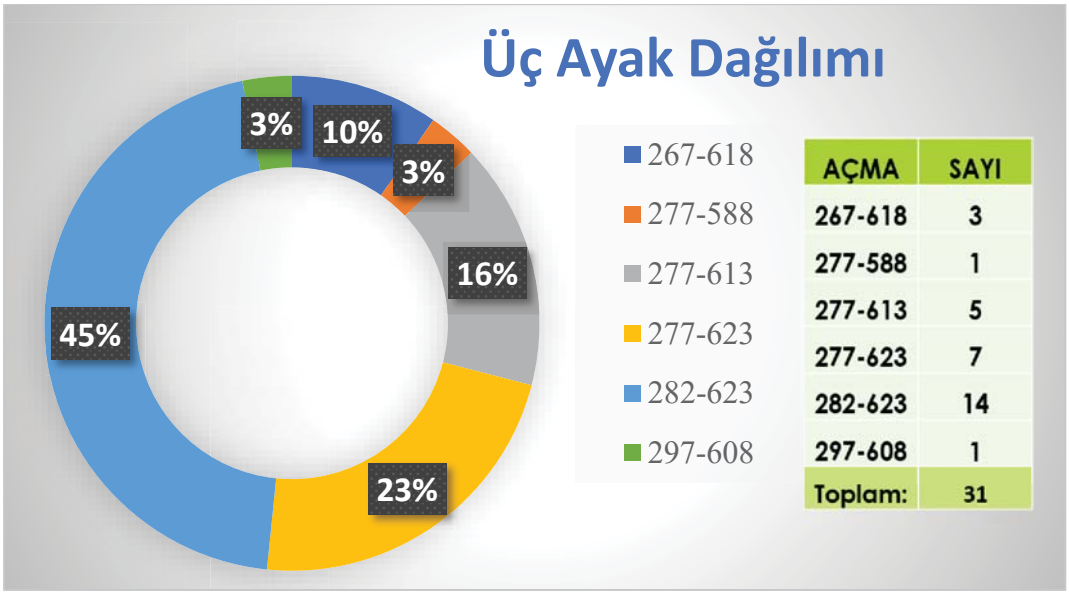
Plan 6.7: Bizans, Danişment-Selçuklu ve Osmanlı Evreleri

6.2. Seramik Dağılımı

Komana'da (Sisiyye) yaşamsal faaliyetlerin en yoğun olduğu ve işliklerin yer aldığı Htp01'de ele geçirilen sırlı ve sırsız seramikler yanı sıra bölgede seramik üretiminin önemli kanıtlarından olan üç ayaklar ile yarı mamul buluntuların kazı alanı üzerinde dağılımı çalışmamızın bu kısmında ele alınacaktır. Htp01'de yapılan kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen konumuzu oluşturan seramik buluntular Ortaçağ dönemine aittir. Çalışmamızın bu kısmında Komana (Sisiyye) 2009-2017 yılları arası seramik buluntuları içerisinde Ortaçağ sırlı, sırsız seramikleri ile üç ayak ve yarı mamul buluntularının dağılımı gösterilecektir.

Resim 6.1: Htp01 Üç Ayak Buluntularının Dağılımı

Grafik 6.1: Komana (Sisiyye) Htp01 Üç Ayak Buluntu Dağılımı

Komana'da seramik üretimine dair önemli kanıtlardan olan üç ayak buluntuları altı farklı açmadan ele geçirilmiştir. Açmalar içerisinde en çok üç ayak buluntusu, kazı alanının kuzeyinde sur duvarlarına yakın kısımda yer alan 277-623 ve 282-623'tür. Sur duvarına yakın açmaların güneyinde bulunan şapelin bir kısmını kapsayan 277-613 numaralı açma üç ayak buluntusunun yoğun olarak ele geçirildiği diğer bir açmadır. Şapelin kuzeybatısında yer alan 267-618 numaralı açmadan üç, güneydoğusunda yer alan diğer şapelin doğusunda ise bir adet üç ayak buluntusu ele geçirilmiştir. Bir üç ayak buluntusuysa işlik olarak isimlendirilen alan içerisinde yer alan 277-588 numaralı açmada bulunmuştur. Ayrıca Htp01 ile bitişik durumda olan sur duvarlarının yer aldığı Htp02'deki 237-633, 292-628 ve 247-633 numaralı açmalarda birer üç ayak buluntusu ele geçirilmiştir. Alan üzerindeki dağılımından yola çıkarak üç ayak buluntularının sur duvarına yakın kısımlarda yoğunlaşması muhtemel seramik fırınının kuzeyde yer aldığını düşündürmektedir. Fırın çubuğunun uç parçası olduğu düşünülen çok sert ve iyi pişmiş bir parça da kuzeyde yer alan 282-623 numaralı açmada bulunmakla birlikte muhtemel seramik fırının kuzeyde yer aldığı fikrini desteklemektedir.

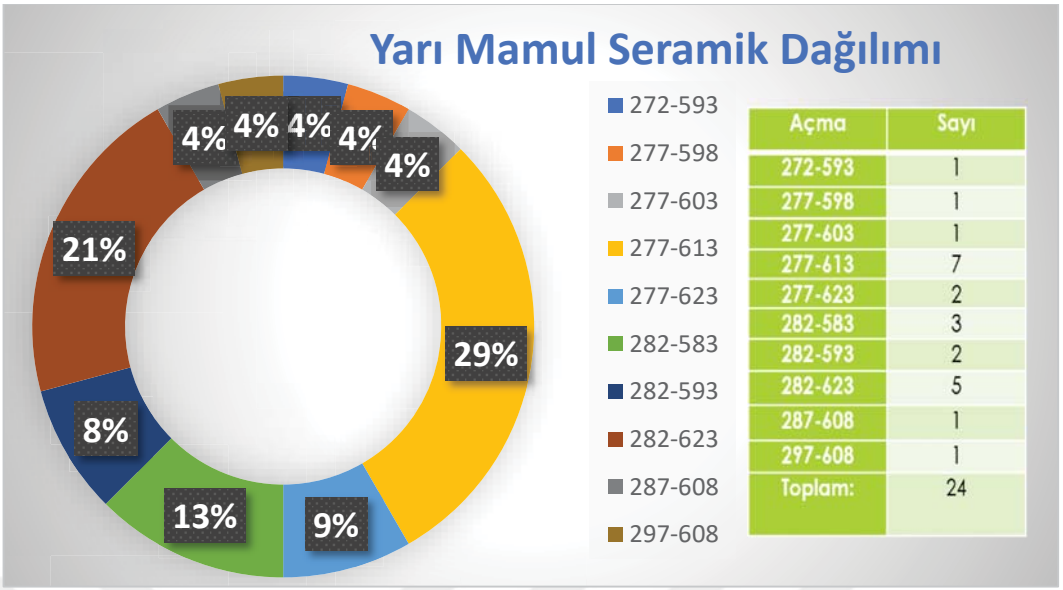
Resim 6.2: Şapeller (Htp01)

Resim 6.3: Htp01 Güneyden Görünüş

Resim 6.4: Komana (Sisiyye) Yarı Mamul Seramik Dağılımı

Açma	Sayı
272-593	1
277-598	1
277-603	1
277-613	7
277-623	2
282-583	3
282-593	2
282-623	5
287-608	1
297-608	1
Toplam:	24

Grafik 6.2: Komana (Sisiyye) Yarı Mamul Seramik Dağılımı

Komana kazı çalışmalarında üç ayak buluntularından sonra seramik üretimine dair en önemli kanıtlar yarı mamul buluntulardır. Htp01 alanının en kuzeyinde yer alan 282-623 numaralı açmada beş ve 277-623 numaralı açmada iki, orta kısımda bulunan şapelin yer aldığı 277-613 numaralı açmada yedi, işlik kısmı olan 282-593 numaralı açmada iki ve alanın en güneyinde yer alan 282-583 numaralı açmada üç adet yarı mamul seramik parçası ele geçirilmiştir. Bu açmalar dışında 272-593, 277-598, 277-603, 287-608 ve 297-608 numaralı açmalarda birer adet yarı mamul seramik parçası bulunmuştur. Alanda yer alan çok sayıda çöp çukuru ile ocak kalıntısı üç ayak ve yarı mamul buluntuların oldukça geniş alanlara yayılmasına sebep olmuştur. Küçük tandır ve ocak kalıntıları bir süre işlevlerine uygun olarak kullanılmış daha sonra çöp çukurlarına benzer şekilde iç kısımlarına hayvan kemikleri, üzerinde onarım delikleri bulunan seramik parçaları ve bitkisel atık maddeler konulmuştur.

Resim 6.5: Fırınlama Sırasında Yanmış Yarı Mamul Dip Parçalar

Üç ayak ve yarı mamul buluntuları karşılaştırıldığında 277-623, 282-623 ve 277-613 numaralı açmalarda yoğunluk göze çarpmaktadır. Özellikle 277-623, 282-623 numaralı açmalarda üç ayak ve yarı mamul buluntularının çoğunlukla aynı veya yakın tabakalarda toplu denebilecek şekilde bulunması diğer alanlarla karşılaştırıldığında bu bölgenin muhtemel seramik fırınına daha yakın olduğunu düşündürmektedir. 277-613 numaralı açma, alanda yer alan şapelin iç mekanının bir kısmını kapsamaktadır. Bu alanda yüzeye yakın şekilde ele geçirilen üç ayak ve yarı mamul buluntularının çokluğu kuzeyde yer aldığı düşünülen muhtemel seramik fırınına yakın olmalarından kaynaklanmaktadır. 277-623, 282-623 ve 277-613 numaralı üç açmada da ele geçirilen üç ayak ve yarı mamul seramik buluntuları yüzeye yakın şekildedir. Ancak muhtemel seramik fırınının kuzeyde yer aldığını düşündüren asıl nokta bu bölgede yer alan 277-623, 282-623 numaralı açmalarda ve çevresinde üretime ait buluntuların yoğunluk kazanmasıdır. Alandaki diğer açmalarda üretime ait bulgularda bütünlük görülmezken kuzey kısımda sur duvarlarına yakın bölgede yer alan açmalarda yoğunluk ve bütünlük göze çarpmaktadır. Ayrıca Danişment-Selçuklu evresi olarak isimlendirilen alanda seramik veya deri üretiminde kullanılmış olabileceği düşünülen kemik objelerde ele geçirilmiştir.[136]

[136] Pişkin, E., Küntüz, H. (2019). "Bone Working Waste: The Infamous Bone Worker and Other Craftsmen Peeking Through the Animal Bone Assemblage from Medieval Komana", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meyem Acara Eser), İstanbul, 221.

Yıl	Açma	Tabaka	Toprak Rengi[137]	Toprak Yapısı	Açma Boyutu	Seramik					Toplam
						Sırlı	Sırsız		Yarı Mamul	Üç Ayak	
							Pişirme	Saklama			
2009	272-593	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	272-593	2	Gri, Kahverengi	Taşlı, Kemikli	5x5	3	-	6	-	-	8
2009	272-593	3	Kahverengi	Kiremitli	5x5	6	22	21	-	-	49
2009	272-593	4	Kahverengi	Çakıllı, Kiremitli	5x5	2	25	2	-	-	29
2009	272-593	5	-	Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	272-593	6	Kahverengi	Çakıllı	5x5	5	-	-	-	-	4
2009	272-593	7		Karışık	5x5	1	1	1	-	-	2
2009	272-593	8	Kahverengi	Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	272-593	9	Kahverengi	Çakıllı	5x5	1	4	3	-	-	8
2009	272-593	10	-	Küçük Çakıllı Ocak	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	272-593	11	-	Küçük Çakıllı	5x5	5	2	-	1	-	7
2009	272-593	12	-	Çakıllı	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	272-593	13	Kahverengi	Killi, Küllü	5x5	-	-	-	-	-	-
20	272-593	14	Kahverengi	Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-

[137] Çalışmamızın bu kısmındaki tabloda yer alan toprak rengi, toprak özellikleri ve çöp çukurlarına ait bilgiler Komana kazısı arazi günlükleri, tabaka takip ve buluntu formları gibi Komana kazı ekibi tarafından hazırlanan çok sayıda belgeden elde edilen verilerdir.

09											
2009	272-593	15	-	Küllü Çöp Çukuru	5x5	18	-	-	-	-	10
TOPLAM:					5x5	41	54	33	1	-	117
2009	277-593	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2009	277-593	2	Turuncu, Kahverengi	Humuslu, Kireçli, Küçük Taşlı (Kaçak kazı alanı)	5x5	15	3	25	-	-	36
2009	277-593	3	Gri, Kahverengi	Dolgu Yığma (Kaçak kazı toprağı)	5x5	16	6	2	-	-	24
2009	277-593	4	Açık Kahve	Killi, Sert	5x5	21	14	1	-	-	34
2009	277-593	5	-	Çakıllı, Milli	5x5	10	2	-	-	-	7
2009	277-593	6	Sarı	Sert, Yanık Küllü	5x5	13	3	3	-	-	13
2009	277-593	7	-	Karışık Kömürlü	5x5	4	1	22	-	-	27
2009	277-593	8	-		5x5	9	9	2	-	-	18
2009	277-593	9	Kahverengi		5x5	7	2	7	-	-	16
2009	277-593	10	-		5x5	6	3	2	-	-	11
TOPLAM:					5x5	101	43	65	-	-	187
2009	277-598	1	Kahverengi	İri Taşlı	5x5	16	3	20	1	-	33
2009	277-598	2	-	Kireçli, Küllü	5x5	-	7	28	-	-	35
20	277-598	3	-	Kireçli, Kömürlü, Küllü	5x5	12	8	35	-	-	46

09											
2010	277-598	4	-		5x5	8	11	6	-	-	21
2010	277-598	5	-	Çöp Çukuru	5x5	2	4	40	-	-	45
2010	277-598	6	-		5x5	2	15	57	-	-	74
TOPLAM:					5x5	40	48	186	1	-	254
2009	282-593	1	Kahverengi	Tarım Toprağı	5x5	2	-	-	-	-	2
2009	282-593	2	Kahverengi		5x5	27	16	13	-	-	50
2009	282-593	3	Gri, Kahverengi	Kireçli, Kemikli	5x5	9	4	2	-	-	13
2009	282-593	4	Kahverengi	Kemikli, Killi	5x5	18	18	10	-	-	41
2009	282-593	5	Açık Sarı	Killi	5x5	32	12	2	-	-	38
2009	282-593	6	Açık Kahve	Kumlu	5x5	11	4	1	-	-	11
2009	282-593	7	Kahverengi	Sert, Taşlı, Kireçli	5x5	6	18	-	-	-	18
2010	282-593	8	Koyu Kahverengi	Sert Taşlı	5x5	7	8	8	-	-	19
2010	282-593	9	Koyu Kahverengi	Sert Taşlı, Kumlu	5x5	18	8	18	2	-	35
2010	282-593	10	-	-	5x5	7	12	35	-	-	53
2010	282-593	11	-	Çöp Çukuru (F-27)	5x5	5	34	48	-	-	87
TOPLAM:					5x5	142	134	137	2	-	367
20	282-598	1	Kahverengi	Tarım Toprağı	5x5	9	-	5	-	-	13

09											
2009	282-598	2	Açık Kahverengi	Killi, Kemikli	5x5	2	4	-	-	-	4
2009	282-598	3	Gri, Kahverengi	Küçük Taşlı, Killi	5x5	17	7	-	-	-	14
2009	282-598	4	Gri, Kahverengi	Sert, Sıkı	5x5	3	5	-	-	-	5
2009	282-598	5	Gri	Küllü	5x5	1	2	-	-	-	3
	282-598	6	-	-	5x5	-	16	16	-	-	32
TOPLAM:					5x5	32	34	21		-	71
2010	272-598	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2010	272-598	2	-	-	5x5	2	-	1	-	-	3
2011	272-598	3	Gri, Kahverengi	Taşlı	5x5	-	-	11	-	-	11
2011	272-598	4	Açık Turuncu, Gri	Kumlu, Taşlı	5x5	2	-	2	-	-	4
2011	272-598	5	Açık Kahverengi	Taşlı	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	272-598	6	Kahverengi	Milli	5x5	-	-	19	-	-	19
2011	272-598	7	-	Milli Çöp Çukuru	5x5	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:					5x5	4	6	33	-	-	43
2010	277-588	1	Koyu Kahverengi	Tarım Toprağı	5x5	5	-	4	-	-	7
2010	277-588	2	Açık Gri, Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kireçli	5x5	20	19	32	-	1	71
2010	277-588	3	Açık Gri	Küçük Çakıllı, Kiremitli	5x5	4	22	26	-	-	48
20	277-588	4	Sarı	Killi	5x5	1	-	-	-	-	1

10											
2010	277-588	5	Gri, Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	9	26	48	-	-	83
2010	277-588	6	Gri, Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli	5x5	6	12	21	-	-	38
2010	277-588	7	-		5x5	1	1	1	-	-	2
2010	277-588	8	Gri, Kahverengi	Büyük Çakıllı	5x5	-	-	-	-	-	-
2010	277-588	9	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	1	-	1	-	-	2
2010	277-588	10	Gri	Küllü	5x5	2	1	-	-	-	3
2010	277-588	11	Beyaz	Kireçli	5x5	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:					5x5	49	81	133	-	1	255
2010	282-588	1	-	Tarım Toprağı	5x5	4	2	11	-	-	16
2010	282-588	2	-		5x5	3	-	1	-	-	3
2010	282-588	3	-	Killi, Kumlu, Karışık	5x5	2	11	10	-	-	21
2010	282-588	4	-	Kiremitli	5x5	-	13	17	-	-	30
2010	282-588	5	-	Küllü, Kumlu	5x5	-	19	13	-	-	32
2010	282-588	6	Kahverengi	Kiremitli, Kömürlü, Kumlu Çöp Çukuru	5x5	1	8	22	-	-	31
2010	282-588	7	-	Killi, Kiremitli, Kumlu	5x5	7	3	5	-	-	15
2010	282-588	8	Kızıl	Kiremitli, Kömürlü, Küllü	5x5	-	-	5	-	-	5

2010	282-588	9	Koyu Gri	Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	282-588	10	-	Kumlu	5x5	6	1	4	-	-	10
TOPLAM:					5x5	23	57	88	-	-	163
2010	292-598	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	8	-	-	-	8
2010	292-598	2	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	4	12	24	-	-	36
2010	292-598	3	-	Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2010	292-598	4	-	Kiremitli	5x5	13	16	24	-	-	49
2010	292-598	5	-	Kumlu Kireçli	5x5	1	-	-	-	-	-
2010	292-598	6	-	Küçük Çakıllı, Kireçli, Karışık	5x5	3	-	-	-	-	-
2010	292-598	7	-	Kumlu, Kireçli Çöp Çukuru	5x5	14	-	-	-	-	-
2010	292-598	8	-		5x5	-	-	-	-	-	
2010	292-598	9	Koyu Kahverengi	Küllü, Kireçli, Kömürlü, Kumlu	5x5	-	35	31	-	-	66
2010	292-598	10	-		5x5	1	5	5	-	-	11
2010	292-598	11	-	Kumlu	5x5	-	2	-	-	-	2
2010	292-598	12	-	-	5x5	-	-	3	-	-	3
2010	292-598	13	-	-	5x5	-	2	-	-	-	2
20	292-598	14	-	-	5x5	-	1	-	-	-	1

10											
2010	292-598	15	-	-	5x5	1	38	1	-	-	40
TOPLAM:					5x5	37	119	87	-	-	217
2011	267-598	1	-	Tarım Toprağı	5x5	1	2	3	-	-	6
2011	267-598	2	Gri	Küçük Çakıllı	5x5	2	4	4	-	-	10
2011	267-598	3	Açık Kahverengi	Taşlı, Kiremitli	5x5	7	5	7	-	-	19
2011	267-598	4	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Taşlı	5x5	1	2	6	-	-	9
2011	267-598	5	-	Anakaya Oyuğu	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	267-598	6	-	Anakaya Oyuğu	5x5	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:					5x5	11	13	20	-	-	44
2011	272-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	2	-	-	2
2011	272-603	2	Kahverengi	Killi, Küçük Çakıllı	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	272-603	3	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Taşlı	5x5	-	14	27	-	-	41
2011	272-603	4	Açık Kahverengi	Taşlı	5x5	-	13	9	-	-	22
TOPLAM:					5x5	-	27	38	-	-	65
2011	277-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	5	10	4	-	-	19
2011	277-603	2	Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	4	-	6	-	-	10
2011	277-603	3	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Taşlı, Kiremitli	5x5	-	-	1	-	-	1

2011	277-603	4	Açık Kahverengi	Taşlı, Kiremitli	5x5	-	6	-	-	-	6
2011	277-603	5	Kahverengi	Taşlı, Milli	5x5	1	-	2	-	-	3
2011	277-603	6	Grimsi Kahverengi	Küçük Çakıllı, Taşlı, Kiremitli	5x5	10	6	31	1	-	41
2011	277-603	7	Gri, Yeşil	Çöp Çukuru	5x5	7	5	-	-	-	5
2013	277-603	7	Koyu Kahverengi	Küllü, Kömürlü, Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:					5x5	15	27	44	1	-	85
2011	287-593	1	-	Tarım Toprağı	5x5	4	-	6	-	-	10
2011	287-593	2	Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	1	29	81	-	-	111
2011	287-593	3	-	Killi, Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli Çöp Çukuru	5x5	-	20	22	-	-	42
2011	287-593	4	-	Killi, Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	287-593	5	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	5x5	2	-	16	-	-	18
2011	287-593	6	-	Küllü, Kömürlü Çöp Çukuru	5x5	3	22	-	-	-	25
TOPLAM:					5x5	10	71	125	-	-	206
2011	287-598	1	-	Tarım Toprağı	5x5	3	-	6	-	-	9
2011	287-598	2	-	Taşlı	5x5	13	1	12	-	-	22
TOPLAM:					5x5	12	1	18		-	31

2011	287-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	2	-	-	-	-	2
2011	287-603	2	-		5x5	12	-	9	-	-	21
2011	287-603	3	-	Büyük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	5x5	7	5	7	-	-	15
TOPLAM:					5x5	21	5	16		-	38
2011	297-598	1	-	Tarım Toprağı	5x5	6	-	20	-	-	26
2011	297-598	2	-	Killi, Harçlı	5x5	-	2	2	-	-	4
2011	297-598	3	-	Harçlı	5x5	7	-	6	-	-	12
2011	297-598	4	-		5x5	6	6	3	-	-	15
2011	297-598	5	-	Küllü	5x5	4	5	-	-	-	7
2011	297-598	6	-	Büyük Çakıllı	5x5	1	-	3	-	-	4
TOPLAM:					5x5	24	13	34		-	68
2011	292-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	292-603	2	-		5x5	5	21	19	-	-	45
2011	292-603	3	-	Küçük Çakıllı, Karışık	5x5	3	2	-	-	-	5
2011	292-603	4	-		5x5	6	4	4	-	-	14
2011	292-603	5	-	Küllü, Kömürlü	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	292-603	6	-	Killi, Kiremitli	5x5	-	-	-	-	-	-
20	292-603	7	-	Kiremitli, Kömürlü	5x5	-	-	8	-	-	8

11											
2011	292-603	8	-	Küllü, Kiremitli, Kömürlü	5x5	-	3	6	-	-	9
2011	292-603	9	-	-	5x5	-	-	28	-	-	28
TOPLAM:					5x5	14	30	65		-	109
2011	297-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	7	-	-	-	-	6
2011	297-603	2	-	-	5x5	8	3	5	-	-	16
2011	297-603	3	-	Killi	5x5	-	-	-	-	-	-
2011	297-603	4	-	Killi, Küllü	5x5	7	16	18	-	-	41
2011	297-603	5	-	Kiremitli, Kumlu	5x5	-	3	1	-	-	4
2011	297-603	6	-	Kiremitli, Kömürlü	5x5	2	1	7	-	-	10
2017	297-603	6	Kırmızımsı Açık Kahverengi	Küllü, Kiremitli, Kömürlü, Tuğlalı	5x5	3	4	1	-	-	8
TOPLAM:					5x5	27	27	32		-	85
2012	267-588	1	-	Büyük Çakıllı	5x5	3	1	-	-	-	4
2012	267-588	2	-	Büyük Çakıllı	5x5	4	-	3	-	-	7
2012	267-588	3	-	Küçük Çakıllı	5x5	1	1	-	-	-	2
2012	267-588	4	-	Küçük Çakıllı	5x5	1		2	-	-	3
TOPLAM:					5x5	9	2	5	-	-	16
2012	267-603	1	Tarım Toprağı	Kumlu	5x5	1	-	-	-	-	1

2012	267-603	2	Kahverengi, Gri	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	5	1	4	-	-	9
2012	267-603	3	-	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	267-603	4	-	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	1			-	-	1
2012	267-603	5	-	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	1	-	-	-	-	1
2012	267-603	6	Kahverengi, Gri	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	7	2	2	-	-	11
2012	267-603	7	Açık Kahverengi	Killi, Kumlu	5x5	11	1	6	-	-	18
2013	267-603	8	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	7	4	8	-	-	18
2013	267-603	9	Açık Kahverengi, Turuncu	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	5x5	2	36	21	-	-	59
TOPLAM:					5x5	35	44	41		-	118
2012	267-593	1	-	Büyük Çakıllı	5x5	2	4	3	-	-	9
2012	267-593	2	Grimsi Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	267-593	3	Koyu Kahverengi		5x5	3	27	32	-	-	62
2012	267-593	4	Koyu Kahverengi	Taşlı	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	267-593	5	Kırmızımsı Kahverengi	Büyük Çakıllı, Harçlı	5x5	-	-	1	-	-	1
TOPLAM:					5x5	5	31	36		-	72
2012	272-588	1	Tarım Toprağı	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	272-588	2	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Harçlı, Kiremitli	5x5	5	4	1	-	-	10

2012	272-588	3	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kiremitli	5x5	17	2	8	-	-	22
2012	272-588	4	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli, Kömürlü, Harçlı	5x5	6	4	3	-	-	13
2012	272-588	5	-	Küçük Çakıllı	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	272-588	6	-		5x5	2	22	1	-	-	25
2012	272-588	7	-	Çöp Çukuru	5x5	5	1	-	-	-	6
TOPLAM:					5x5	35	33	13		-	76
2012	282-603	1	-	Tarım Toprağı	5x5	4	2	1	-	-	7
2012	282-603	2	Koyu Kahverengi	Kumlu	5x5	6	1	-	-	-	4
2012	282-603	3	Koyu Kahverengi	Küllü, Kumlu	5x5	16	5	5	-	-	23
2012	282-603	4	Açık Kahverengi, Gri	Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu	5x5	17	12	7	-	-	28
2012	282-603	5	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kumlu Çöp Çukuru	5x5	13	1	-	-	-	14
TOPLAM:					5x5	56	21	13		-	76
2012	282-608	1	-	Tarım Toprağı	5x5	-	-	-	-	-	-
2012	282-608	2	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	5x5	32	20	12	-	-	64
2012	282-608	3	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu	5x5	2	5	16	-	-	23
2013	282-608	4	-		5x5	9	58	11	-	-	76

2013	282-608	5	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Karışık	5x5	-	29	42	-	-	71
2013	282-608	6	Koyu Kahverengi, Kızıl	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Karışık	5x5	-	-	2	-	-	2
TOPLAM:					5x5	43	112	83		-	236
2012	287-588	1	-	Tarım Toprağı	-	-	-		-	-	-
2012	287-588	2	Açık Kahverengi	Tuğlalı	5x5	9	-	-	-	-	7
2012	287-588	3	Açık Kahverengi	Taşlı, Killi	5x5	5	1	1	-	-	7
2012	287-588	4	Koyu Kahverengi	Taşlı, Tuğlalı, Küllü	5x5	36	11	4	-	-	43
2012	287-588	5	-		5x5	-	-	2	-	-	2
2012	287-588	6	-	Çukur	5x5	4	1	-	-	-	5
2012	287-588	7	Açık Kahverengi	Kömürlü, Kiremitli, Tuğlalı Çöp Çukuru	5x5	3	2	-	-	-	5
2012	287-588	8	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	-	4	1	-	-	5
2012	287-588	9		Taşlı	5x5	1	3	33	-	-	37
2012	287-588	10	Açık Kahverengi	Kömürlü, Kiremitli, Tuğlalı Çöp Çukuru	5x5	4	18	-	-	-	22
TOPLAM:					5x5	62	40	41		-	133
2012	292-593	1	-	Tarım Toprağı	5x5	3	-	2	-	-	5
20	292-593	2	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı,	5x5	5	-	4	-	-	9

12				Küllü, Kiremitli, Harçlı							
2012	292-593	3	-	Küçük Çakıllı, Küllü	5x5	2	1	16	-	-	19
TOPLAM:					5x5	10	1	22		-	33
2012	297-593	1	-	Tarım Toprağı	5x5	8	2	1	-	-	11
2012	297-593	2	-	Büyük Çakıllı	5x5	12	3	10	-	-	22
2012	297-593	3	-	-	5x5	9	2	-	-	-	11
TOPLAM:					5x5	29	7	11		-	44
2012	292-588	1	-	Tarım Toprağı	5x5	4	-	-	-	-	4
2012	292-588	2	-		5x5	1	1	4	-	-	6
2012	292-588	3	-		5x5	-	3	-	-	-	3
2012	292-588	4	Açık Kahverengi	Küllü	5x5	3	-	1	-	-	4
2012	292-588	5	Açık Kahverengi	Taşlı, Kiremitli, Çakıllı	5x5	3	9	4	-	-	16
TOPLAM:					5x5	11	13	9		-	33
2012	297-588	1	-	Tarım Toprağı	5x5	2	-	2	-	-	4
2012	297-588	2	-	-	5x5	-	1	-	-	-	1
2012	297-588	3	-	-	5x5	3	-	2	-	-	5
TOPLAM:					5x5	5	1	4		-	10
2013	272-613	1	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Taşlı	5x5	5	2	2	-	-	9

2013	272-613	2	-	Büyük Çakıllı, Taşlı	5x5	13	11	2	-	-	24
2013	272-613	3	Açık Kahverengi, Gri	Harçlı, Kumlu, Küllü, Tuğlalı	5x5	6	10	7	-	-	23
2013	272-613	4	-		5x5	1	4	8	-	-	13
TOPLAM:					5x5	25	27	19		-	69
2013	277-608	1	-	Tarım Toprağı	5x5	2	-	-	-	-	2
2013	277-608	2	Koyu Gri	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	5	-	-	-	-	5
2013	277-608	3	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Harçlı, Kumlu	5x5	10	8	29	-	-	46
2013	277-608	4	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	9	-	-	9
2013	277-608	5	-	Büyük Çakıllı, Kumlu	5x5	1	-	-	-	-	1
2013	277-608	6	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kömürlü	5x5	-	8	22	-	-	30
2013	277-608	7	Kızıl	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli, Harçlı, Kumlu	5x5	-	24	36	-	-	60
TOPLAM:					5x5	18	40	96	-	-	153
2013	277-613	1	-	Tarım Toprağı	10x10	11	2	34	3	2	52
2013	277-613	2	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Karışık	10x10	23	3	7	2	2	37
2013	277-613	3	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı,	10x10	8	36	25	-	-	68

				Kiremitli, Harçlı, Kumlu, Karışık							
2013	277-613	4	-	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Harçlı, Kumlu	10x10	10	13	17	-	-	40
2013	277-613	5	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Harçlı, Kumlu	10x10	15	8	20	2	1	46
2013	277-613	6	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Harçlı, Kumlu	10x10	-	18	40	-	-	58
2013	277-613	7	-	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Harçlı, Kumlu	10x10	-	2	-	-	-	2
2013	277-613	8	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü	10x10	7	59	1	-	-	67
2013	277-613	9	Kızıl	Küçük Çakıllı, Kiremitli	10x10	-	-	2	-	-	2
2013	277-613	10	Kahverengi, Gri	Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-
2013	277-613	11	Açık Kahverengi, Gri	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	3	1	-	-	4
2013	277-613	12	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kiremitli	10x10	2	-	1	-	-	2
2013	277-613	13	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli	10x10	1	27	1	-	-	29
2013	277-613	14	Açık Kahverengi	Kiremitli, Harçlı, Kumlu	10x10	1	32	8	-	-	41
2017	277-613	15	Kızılımsı Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	10x10	2	9	11	-	-	22
TOPLAM:					10x10	80	212	168	7	5	470
2013	282-583	1	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	5x5	1	-	-	-	-	1
20	282-583	2	-	Büyük Çakıllı,	5x5	1	-	-	-	-	1

13				Küçük Çakıllı							
2013	282-583	3	-	Küçük Çakıllı, Kiremit	5x5	2	32	42	-	-	75
2013	282-583	4	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli, Kumlu, Karışık	5x5	14	1	1	-	-	14
2013	282-583	5	-	Küllü, Karışık	5x5	3	2	1	-	-	5
2013	282-583	6	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremit, Karışık	5x5	-	-	-	1	-	1
2013	282-583	7	-	Küçük Çakıllı, Kömürlü, Karışık	5x5	-	-	-	-	-	-
2013	282-583	8	-	Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	1	-	-	-	1
2013	282-583	9	-	Küçük Çakıllı, Karışık	5x5	-	4	3	-	-	7
2013	282-583	10	-	Küçük Çakıllı, Karışık	5x5	18	1		1	-	17
2013	282-583	11	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı Çöp Çukuru	5x5	18	3	1	1	-	5
2013	282-583	12	-	Küllü, Kömürlü	5x5	-	8	-	-	-	8
TOPLAM:					5x5	57	52	48	3	-	135
2013	287-583	1	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	-	-	-	-
2013	287-583	2	-		5x5	7	6	7	-	-	20
2013	287-583	3	-	Küçük Çakıllı, Kumlu, Karışık	5x5	-	22	27	-	-	49
20	287-583	4	-		5x5	-	-	2	-	-	2

13											
2013	287-583	5	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli	5x5	-	3	-	-	-	3
2013	287-583	6	-	Küçük Çakıllı, Küllü Çöp Çukuru	5x5	5	-	3	-	-	8
2013	287-583	7	Kızıl	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Taşlı, Tuğlalı	5x5	-	2	1	-	-	3
2013	287-583	8	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı	5x5	-	-	1	-	-	1
2013	287-583	9	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Karışık	5x5	-	3	4	-	-	7
2013	287-583	10	-	Killi, Küllü, Karışık	5x5	1	29	34	-	-	63
2013	287-583	11	-	Killi, Küllü, Milli, Karışık Çöp Çukuru	5x5	7	21	16	-	-	39
TOPLAM:					5x5	20	96	95	-	-	205
2014	262-593	1	-	-	5x5	-	-	-	-	-	-
2014	262-593	2	Açık Kahverengi	Killi, Kumlu	5x5	1	3	1	-	-	5
TOPLAM:					5x5	1	3	1	-		5
2014	262-598	1	-	-	5x5	-	5	-	-	-	5
2014	262-598	2	-	-	5x5	4	-	-	-	-	4
TOPLAM:					5x5	4	5	-	-	-	9
2014	262-603	1	-	-	5x5	2	-	9	-	-	11
20	262-603	2	-	-	5x5	2	1	2	-	-	5

14											
TOPLAM:					5x5	4	1	11	-	-	16
2014	267-608	1	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	13	30	12	-	-	55
2014	267-608	2	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	-	-	2	-	-	2
2014	267-608	3	Kahverengi	Killi, Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	4	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10		-	-	-	-	-
2014	267-608	5	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	2	8	6	-	-	16
2014	267-608	6	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	1	1	1	-	-	3
2014	267-608	7	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	5	-	5	-	-	10
2014	267-608	8	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Harçlı	10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	9	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	10	-		10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	11	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	1	1	-	-	2
2014	267-608	12	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu Çöp Çukuru	10x10	1	-	-	-	-	-
2014	267-608	13	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	14	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-

2014	267-608	15	Koyu Kahverengi	Killi, Küllü, Kiremitli	10x10	-	-	-	-	-	-
2014	267-608	16	Kahverengi	Killi, Karışık	10x10	-	-	-	-	-	-
TOPLAM:					10x10	22	40	27	-	-	88
2014	287-608	1	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	10x10	6	-	-	-	-	6
2014	287-608	2	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	62	-	4	1	-	67
2014	287-608	3	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kumlu	10x10	6	-	3	-	-	9
2014	287-608	4	Gri	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	7	-	1	-	-	8
2014	287-608	5	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu, Tuğlalı	10x10	28	40	71	-	-	135
2014	287-608	6	-	Küllü	10x10	-	2	3	-	-	5
2014	287-608	7	-	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu, Tuğlalı	10x10	1	-	16	-	-	16
2014	287-608	8	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	-	3	22	-	-	25
2014	287-608	9	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	-	2	1	-	-	3
2014	287-608	10	Kahverengi	Harçlı, Kumlu	10x10	-	6	2	-	-	8
2014	287-608	11	Koyu Kahverengi	Kumlu Çöp Çukuru (F-84)	10x10	4	22	17	-	-	39
2014	287-608	12	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	4	3	1	-	-	8
20	287-608	13	Kahverengi	Küçük Çakıllı,	10x10	-	24	19	-	-	43

14				Harçlı, Kumlu							
2014	287-608	14	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Harçlı, Kumlu	10x10	-	9	11	-	-	20
2014	287-608	15	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	1	-	4	-	-	4
2014	287-608	16	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	-	22	37	-	-	59
2014	287-608	17	Koyu Kahverengi	Kumlu Çöp Çukuru	10x10	-	-	2	-	-	2
2014	287-608	18	Sarı	Küllü	10x10	3	5	1	-	-	8
2014	287-608	19	Kahverengi	Harçlı, Tuğlalı	10x10	1	3	-	-	-	4
2014	287-608	20	Kırmızı	Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	3	4	-	-	-	7
2015	287-608	21	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Tuğlalı	10x10	1	-	2	-	-	3
2016	287-608	22	Kahverengi	Kiremitli, Kömürlü	10x10	1	-	1	-	-	2
2016	287-608	23	Koyu Kahverengi, Gri	Küllü, Kiremitli, Kömürlü	10x10	-	-	2	-	-	2
TOPLAM:					10x10	128	145	220	1	-	483
2014	297-608	1	-	Tarım Toprağı	10x10	1	-	-	-	-	-
2014	297-608	2	Açık Kahverengi	Kumlu, Milli	10x10	1	-	-	-	-	1
2014	297-608	3	Açık Kahverengi	Küllü, Kömürlü, Kumlu, Karışık	10x10	5	-	1	-	-	6
2015	297-608	4	Koyu Kahverengi	Taşlı	10x10	2	2	-	1	1	5
2016	297-608	5	Kahverengi	Kumlu	10x10	4	4	1	-	-	7

2016	297-608	6	-		10x10	-	-	-	-	-	-
2016	297-608	7	Kahverengi		10x10	1	2	3	-	-	6
2016	297-608	8	-	Harçlı	10x10		3	1	-	-	4
2016	297-608	9	Grimsi Kahverengi	Küllü, Kiremitli, Kömürlü	10x10	7	2	-	-	-	9
2016	297-608	10	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı	10x10	3	4	-	-	-	7
2016	297-608	11	Gri	Küllü, Kömürlü, Tuğlalı Çöp Çukuru	10x10	8	-	1	-	-	9
2017	297-608	12	-	Killi, Karışık	10x10	9	-	-	-	-	9
2017	297-608	13	Kırmızı	Küllü, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-
2017	297-608	14	Kırmızımsı Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Tuğlalı, Karışık Dolgu	10x10	3	-	1	-	-	4
2017	297-608	15	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu, Karışık Dolgu	10x10	6	-	2	-	-	8
2017	297-608	16	Kırmızımsı Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	4	-	-	-	-	4
2017	297-608	17	Gri	Büyük Çakıllı, Taşlı	10x10	-	-	1	-	-	1
TOPLAM:					10x10	54	17	7	1	1	80
2015	267-618	1	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	-	-	-	3	3

2015	267-618	2	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	-	-	-	-	-
2015	267-618	3	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu	10x10	-	1	-	-	-	1
2015	267-618	4	Kahverengi	Killi, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Karışık	10x10	-	-	1	-	-	1
2015	267-618	5	-	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu, Tuğlalı	10x10	3	-	-	-	-	2
2015	267-618	6	Kahverengi	Killi, Küçük Çakıllı, Kumlu	10x10	3	5	-	-	-	8
2016	267-618	7	Kızılımsı Kahverengi	Kiremitli, Tuğlalı	10x10	1	8	3	-	-	12
2016	267-618	8	Koyu Kahverengi	Killi, Kiremitli, Kömürlü, Tuğlalı	10x10	3	1	2	-	-	6
2016	267-618	9	Koyu Kahverengi	Kumlu, Tuğlalı	10x10	2	3	1	-	-	6
2016	267-618	10	Kızıl	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu, Tuğlalı	10x10	11	6	-	-	-	17
2016	267-618	11	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Harçlı, Kumlu	10x10	8	-	3	-	-	11
2016	267-618	12	Kahverengi	Büyük Çakıllı	10x10	1	4	-	-	-	5
2017	267-618	13	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kumlu, Tuğlalı	10x10	1	1	-	-	-	
TOPLAM:					10x10	33	29	10	-	3	74
2015	277-623	1	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli	5x5	-	-	-	-	-	-

2015	277-623	2	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	-	-	-	-	5	5
2015	277-623	3	Açık Kahverengi	Killi, Kiremitli, Karışık	5x5	3	1	2	-	1	7
2015	277-623	4	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Karışık	5x5	6	1	-	-	-	6
2015	277-623	5	Kahverengi	Küçük Çakıllı, Tuğlalı	5x5	3	4	4	-	-	10
2017	277-623	6	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı	5x5	5	2	-	2	-	8
2017	277-623	7	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Harçlı, Tuğlalı, Karışık	5x5	-	-	5	-	1	6
2017	277-623	8	Koyu Kahverengi	Kumlu, Tuğlalı	5x5	2	1	-	-	-	3
2017	277-623	9	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Kömürlü, Kumlu, Tuğlalı	5x5	6	8	3	-	-	17
2017	277-623	10	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kiremitli, Tuğlalı	5x5	1	1	-	-	-	2
TOPLAM:					5x5	26	18	14	2	7	64
2015	282-623	1	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	5x5	-	-	-	-	-	-
2015	282-623	2	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	5x5	2	-	-	2	8	10
2015	282-623	3	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Karışık	5x5	2	2	1	-	6	11
2015	282-623	4	Kahverengi	Killi, Küçük Çakıllı, Tuğlalı	5x5	6	-	3	1	-	9

2016	282-623	5	-	Killi, Küllü	5x5	-	-	2	-	-	2
2017	282-623	6	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küllü, Kömürlü, Tuğlalı	5x5	2	6	2	2	-	11
2017	282-623	7	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küllü, Kömürlü	5x5	2	-	1	-	-	3
2017	282-623	8	Koyu Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu, Tuğlalı	5x5	6	5	3	-	-	14
2017	282-623	9	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	5x5	-	12	5	-	-	17
2017	282-623	10	Koyu Kahverengi, Yeşil	Küçük Çakıllı, Küllü, Kömürlü Çöp Çukuru (F-90)	5x5	8	-	1	-	-	6
2017	282-623	11	Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	5x5	9	-	2	-	-	11
TOPLAM:					5x5	37	25	20	5	14	94
2016	272-628	1	Açık Kahverengi	Karışık	5x5	-	-	-	-	-	-
2016	272-628	2	Kırmızımsı	Kiremitli, Harçlı, Tuğlalı	5x5	3	2	2	-	-	4
2016	272-628	3	Koyu Kahverengi	Küllü, Kömürlü Çöp Çukuru	5x5	10	1	-	-	-	5
2016	272-628	4	Kahverengi	Küllü, Kömürlü, Kumlu Çöp Çukuru	5x5	11	-	-	-	-	6
2016	272-628	5			5x5	-	-	2	-	-	2
2016	272-628	6	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Kumlu	5x5	2	3	-	-	-	5
TOPLAM:					5x5	26	6	4	-	-	22
20	307-608	1			5x10	-	-	-	-	-	-

17											
2017	307-608	2	Açık Kahverengi, Kırmızı	Küçük Çakıllı, Kumlu, Tuğlalı	5x10	3	-	1	-	-	4
2017	307-608	3	Açık Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Karışık	5x10	2	-	2	-	-	4
2017	307-608	4	Açık Kahverengi	Küçük Çakıllı, Küllü, Kumlu	5x10	5	12	5	-	-	22
2017	307-608	5	Açık Kahverengi, Sarı	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Harçlı	5x10	1	2	2	-	-	5
2017	307-608	6	Açık Kahverengi, Kırmızı	Küçük Çakıllı, Kiremitli, Tuğlalı	5x10	4	3	4	-	-	11
2017	307-608	7	Duvarına verilen tabaka	297-608	5x10	2	5	1	-	-	8
2017	307-608	8	Koyu Kahverengi	Büyük Çakıllı, Küçük Çakıllı, Karışık	5x10	5	1	3	-	-	9
TOPLAM:					5x10	22	23	18	-	-	63
2017	302-608	1			5x10	-	-	-	-	-	-
2017	302-608	2			5x10	8	-		-	-	8
2017	302-608	3			5x10	6	3	5	-	-	14
2017	302-608	4			5x10	5	4	2	-	-	11
2017	302-608	5			5x10	6	1	5	-	-	12
TOPLAM:					5x10	25	8	12	-	-	45
GENEL TOPLAM:						1479	1842	2223	24	31	53011

Tablo 6.1: Komana Seramik Dağı

AÇMA	SIRLI SERAMİK	SIRSIZ SERAMİK		Toplam:
		Pişirme Kapları	Saklama Kapları	
262-593	1	3	1	**5**
262-598	4	5	0	**9**
262-603	4	1	11	**16**
267-588	9	2	5	**16**
267-593	5	31	36	**72**
267-598	11	13	20	**44**
267-603	35	44	41	**120**
267-608	22	40	27	**89**
267-618	33	29	10	**72**
272-588	35	33	13	**81**
272-593	41	54	33	**128**
272-598	4	6	33	**43**
272-603	-	27	38	**65**
272-613	25	27	19	**71**
272-628	26	6	4	**36**
277-588	49	81	133	**263**
277-593	101	43	65	**209**
277-598	40	48	186	**274**
277-603	27	27	44	**98**
277-608	18	40	96	**154**
277-613	80	212	168	**460**
277-623	26	18	14	**58**
282-583	57	52	48	**157**
282-588	23	57	88	**168**
282-593	142	134	137	**413**

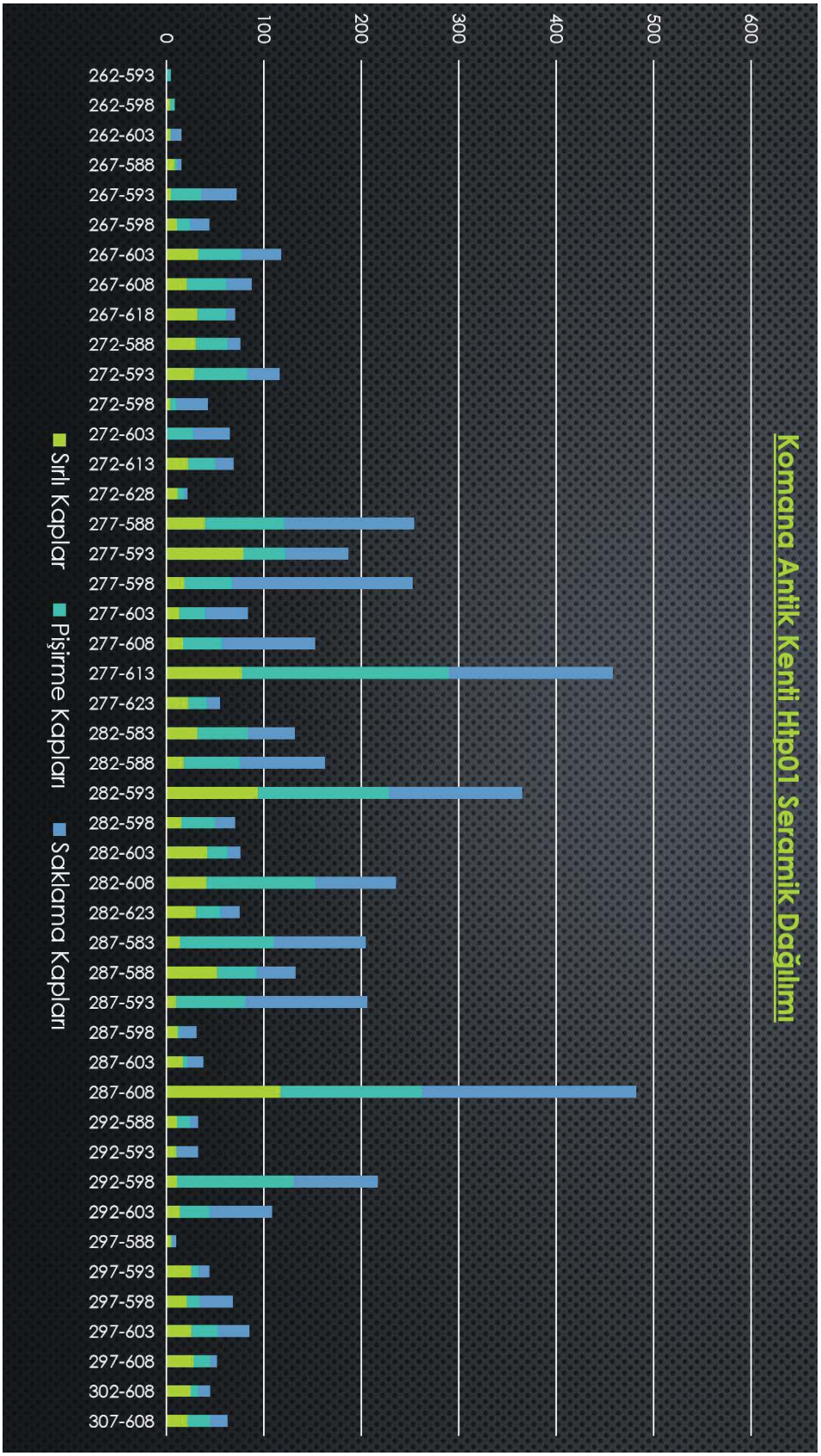
282-598	32	34	21	**87**
282-603	56	21	13	**90**
282-608	43	112	83	**238**
282-623	37	25	20	**82**
287-583	20	96	95	**211**
287-588	62	40	41	**143**
287-593	10	71	125	**206**
287-598	16	1	18	**35**
287-603	21	5	16	**42**
287-608	128	145	220	**493**
292-588	11	13	9	**33**
292-593	10	1	22	**33**
292-598	37	119	87	**243**
292-603	14	30	65	**109**
297-588	5	1	4	**10**
297-593	29	7	11	**47**
297-598	24	13	34	**71**
297-603	27	27	32	**86**
297-608	54	17	7	**78**
302-608	25	8	12	**45**
307-608	22	23	18	**63**
TOPLAM	**1479**	**1842**	**2223**	**5566**

Tablo 6.2: Komana (Sisiyye) Sırlı ve Sırsız Seramiklerin Htp01'de Açmalara Göre Dağılımı (2009-2017)

Komana kazısı 2009-2017 yılları arasında Htp01 numaralı alanda farklı boyutlardaki kırk altı açmada sırlı seramik, sırsız seramik, üç ayak ve yarı mamul buluntularından oluşan toplam 5.566 adet seramik parça ele geçirilmiştir. 5.566 parçadan 1.479 tanesi sırlı seramik, 1.842 tanesi pişirme kap parçası, 2.223 tanesi saklama kap parçası, 24 tanesi yarı mamul ve 31 tanesi üç ayak buluntusudur. Sırsız

seramik buluntuları içerisinde saklama kaplarının pişirme kaplarından daha fazla olduğu anlaşılmakla birlikte saklama ve pişirme kaplarının sayısal fazlalığı alanın üretim yanı sıra depolama amacıyla da kullanıldığını göstermektedir. Surla çevrili olan alan içerisinde ocak, tandır kalıntıları ile pişirme ve saklama kaplarının yoğunluğu ayrıca metal, cam, seramik üretimine dair bulgular surla çevrili alan içerisinde ağırlıklı olarak üretime yönelik bir yerleşimin olduğunu düşündürmektedir.

Komana'daki açmalarda en üstte yer alan birinci tabaka tarım toprağı olmakla birlikte genellikle az sayıda seramik buluntusuna sahiptir. Ancak açmaların bazılarında tarım toprağında çok sayıda sırlı ve sırsız seramik ele geçirilmiştir. Ayrıca üç ayakların büyük çoğunluğu da bulundukları açmanın birinci ve ikinci tabakalarında yer almaktadır. Kazı çalışmaları sırasında duvar kalıntıları, birleştirilen kesitler, yıkıntı duvarlar vb. kısımlara farklı tabaka numaraları verilmesi açma tabakalarındaki seramik dağılımına etki etmiş, açmaların stratigrafik olarak daha sağlıklı şekilde gözlemlenmesine ise imkan sağlamıştır. İşlik olarak isimlendirilen 272-593, 272-598, 277-593, 277-598, 282-593, 297-603, 297-608 ve 272-623 numaralı açmalarda ve çöp çukurlarında diğer açmalara oranla seramik buluntu sayısında artış görülür. Hayvan kemikleri, bitkisel atıklar ve günlük yaşama dair kalıntıların bulunduğu çöp çukurlarında ağırlıklı olarak sırlı seramik buluntular görülür. Ayrıca ocak, tandır, büyük saklama kapları ve çöp çukurlarının birbirine yakın veya bitişik şekilde olması toplu üretim yapıldığını göstermektedir. Saklama ve pişirme kaplarından oluşan seramik buluntuları alanın hemen hemen her yerinde bulunmakla birlikte ağırlıklı olarak ocak ile tandır kalıntılarının yer aldığı açmalardan ele geçirilmiştir.

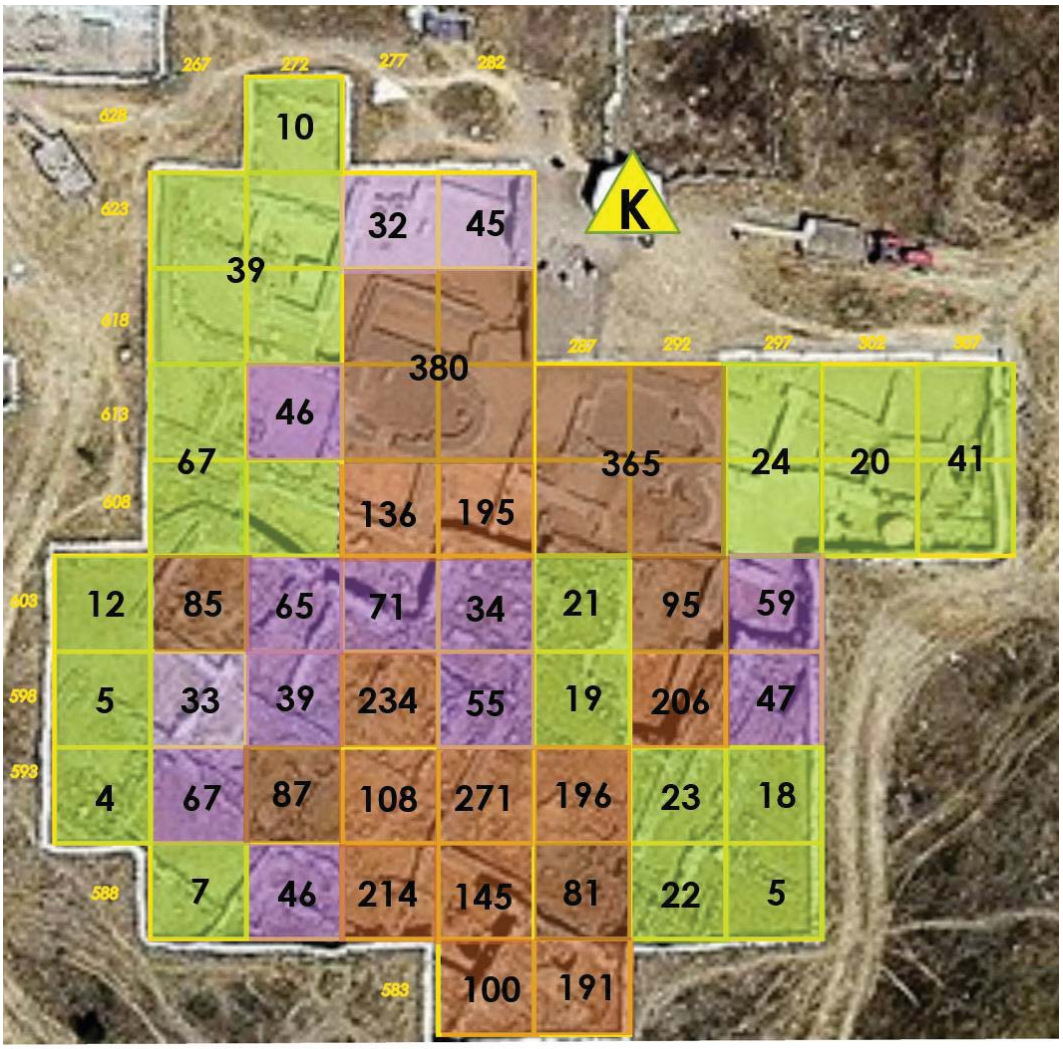
Grafik 6.3: Komana Sırlı ve Sırsız Seramiklerinin Htp01'deki Dağılımı (2009-2017)

Resim 6.6: Komana (Sisiyye) Htp01 Sırlı Seramik Dağılımı (2009-2017)

2009-2017 yılları arasında Htp01 numaralı alanda toplam 1.479 adet sırlı seramik parçası ele geçirilmiştir. Htp01'de en yoğun sırlı seramik buluntusu alanın güneyinde bulunan işlik olarak adlandırılan açmalarda olup kuzeyde yer alan şapeller ve sur duvarına yakın açmalarda da sırlı seramik buluntusu sayısı fazladır. Alanda yer alan çok sayıdaki tandır ve ocak kalıntıları ile çöp çukurları açmalarda ele geçirilen seramik buluntuların dağılımında etkili olmuştur. Özellikle çöp çukurlarının yer aldığı açmalarda kırık parçadan oluşan veya onarım deliği bulunan tümlenebilir şekilde çok sayıda sırlı seramik buluntu görülmektedir. Aynı şekilde tandır ve ocakların içerisinden büyük kısmı sağlam yanık şekilde pişirme kap buluntuları ele geçirilmektedir. Alanın hemen her yerinde bulunan tandır ve ocak kalıntıları oldukça küçük boyutlu ve birbirine yakın şekildedir. Önceleri pişirim ve üretim amacıyla kullanılan tandır ve ocaklar daha sonra çöp çukurlarına benzer şekilde atık maddelerin

atıldığı yerler olarak kullanılmıştır. Oldukça geniş ve derin bir konumda bulunan çöp çukurlarıyla ocak ve tandır kalıntılarından seramik buluntuları yanı sıra hayvan kemikleri, metal objeler ile bitkisel atıklar ele geçirilmiştir. Ocakların iç kısımlarında günlük kullanıma dair atıkların bulunması aynı zamanda bölgede seramik ustalarının göçünden sonra bir süre yoğun bir yaşamsal faaliyetin olduğunu göstermektedir. Ayrıca bölgeden planlı şekilde göç edildiği görüşünü desteklemektedir.

Resim 6.7: Komana (Sisiyye) Htp01 Sırsız Seramik Dağılımı (2009-2017)

2009-2017 yılları arasında Htp01 numaralı alanda yapılan kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen 4.065 adet sırsız seramik parçadan 1.842 tanesi pişirme, 2.223 tanesi ise saklama kap parçasıdır. Sırsız seramikler ağırlıklı olarak güneydeki işlik olarak adlandırılan açmalarda ve kuzeyde yer alan şapelleri kapsayan açmalarda ele geçirilmiştir. Sırlı ve sırsız seramiklerin alan üzerindeki en yoğun oldukları açmalar

birbiriyle paralellik gösterirken, sırsız seramiklerin açmalarda daha yaygın ve yoğun şekilde dağıldıkları görülmektedir. Tandır ve ocak kalıntılarıyla çöp çukurlarından ele geçen buluntular arasında sırsız seramikler de mevcuttur. Pişirme kaplarıyla tandır ve ocak kalıntılarına bakıldığında ocak ve tandırlarda yoğun şekilde pişirim yapıldığı anlaşılmaktadır. Bazı ocak ve tandır iç kısımlarından dış yüzeyleri yanık kırık şekilde pişirme kaplarının ele geçirilmesi de ocak ve tandırların kullanım yoğunluğunu göstermektedir. Kazı çalışmaları sırasında küllü toprak tabakalarının bulunmasından tandır ve ocaklardan çıkarılan küllerin alan içerisinde uygun görülen kısımlara atıldığı anlaşılmaktadır.

6.3. Hamur Grupları [138]

Komana sırlı seramiklerinin hamur rengi, katkı, gözenek, pişme sertlikleri, dağılım ve katkı boyutları incelendiğinde 11 farklı hamur tipi görülmektedir. Bu hamur grupları ve özellikleri aşağıdaki şekildedir:

YEREL ÜRETİM SIRLI SERAMİK HAMUR GRUPLARI							
Tip	**Hamur Rengi**	**Katkı**	**Gözenek**	**Pişme**	**Dağılım**	**Katkı Boyutu**	**Parça Adet**
1 (A)	5 YR 5/1	Mika, Kireç, Şamot	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
1 (B)	5 YR 6/1	Mika, Şamot, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
2 (A)	5 YR 5/4	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
2 (B)	5 YR 5/4	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
2 (C)	5 YR 5/4	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	4
3 (A)	5 YR 5/6	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	3
3 (B)	5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
3 (C)	5 YR 5/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
4 (A)	5 YR 6/4	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Orta	11
4 (B)	5 YR 6/4	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	12
4 (C)	5 YR 6/4	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
4 (D)	5 YR 6/4	Mika	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
5 (A)	5 YR 6/6	Mika	Az	Orta	Düzenli	Küçük	4
5 (B)	5 YR 6/6	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	38
5 (C)	5 YR 6/6	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	32
5 (D)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	89

[138] Komana (Sisiyye) seramik hamurları gruplandırılırken Munsell kataloğunda aynı toprak renk grubu içerisinde yer alan buluntular katkı, gözenek, pişme derecesi, dağılım ve katkı boyutlarına göre aynı hamur tipi içerisinde alt gruplara ayrılmıştır.

5 (E)	5 YR 6/8	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
5 (F)	5 YR 6/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
5 (G)	5 YR 7/6	Mika	Az	Orta	Düzenli	Küçük	5
5 (H)	5 YR 7/6	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
5 (I)	5 YR 7/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
6 (A)	2.5 YR 5/6	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	3
6 (B)	2.5 YR 5/6	Mika, Kum, Taşçık	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
6 (C)	2.5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	10
7 (A)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	25
7 (B)	2.5 YR 6/6	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	12
7 (C)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	58
7 (D)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç, Taşçık	Az	Orta	Düzenli	Orta	1
7 (E)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	8
7 (F)	2.5 YR 6/8	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
7 (G)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	23
7 (H)	2.5 YR 7/6	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	3
7 (I)	2.5 YR 7/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
7 (J)	2.5 YR 7/8	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	3
7 (K)	2.5 YR 7/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	5
8	5 YR 5/2	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
9	5 YR 7/3	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
10	10 YR 5/2	Mika, Kireç	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
11	10 YR 6/4	Mika, Kireç, Kum, Şamot	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
						Toplam:	373

Tablo 6.3: Yerel Üretim Sırlı Seramik Hamur Grupları

Komana (Sisiyye) sırlı seramiklerinin genel hamur özelliklerine baktığımızda ağırlıklı olarak kahverengi (gri, kırmızımsı kahverengi, sarımsı kırmızı, açık kırmızımsı kahverengi, kırmızımsı kahverengi, kırmızı, açık kırmızı, kırmızımsı gri, pembe, grimsi kahverengi, açık sarımsı kahverengi) tonlarında kil kullanıldığı, az gözenekli olduğu, orta veya iyi derecede fırınlandığı, hamur katkılarının homojen şekilde dağıldığı ve katkı boyutlarının küçük olduğu görülmektedir. Hamur içerisinde mika, kireç, kum, şamot, taşçık gibi katkı maddeleri kullanılmıştır. Komana seramik buluntuları içerisinde Tip 5 ve Tip 7 en yoğun görülen hamur tipleri olmakla birlikte 5(B), 5(C), 5(D), 7(A), 7 (C) ve 7(G) bu tiplerin en çok buluntu sayısına sahip alt gruplarını oluşturur.

KOMANA İTHAL SIRLI SERAMİKLERİ HAMUR GRUPLARI							
Tip	**Hamur Rengi**	**Katkı**	**Gözenek**	**Pişme**	**Dağılım**	**Katkı Boyutu**	**Adet**
A	7.5YR_1/8	Mika	Az	Gevşek	Düzenli	Az	**1**
B	7.5YR_1/8.5	Mika, Kum	Çok	Gevşek	Düzenli	Küçük	**2**
C	5 YR 6/4	Mika, Kireç	Orta	Gevşek	Düzenli	Küçük	**1**
D	7.5YR_1/9.5	Mika	Az	Orta	Düzenli	Küçük	**1**
E	7.5YR_1/9.5	Mika, Kum	Az	Gevşek	Düzenli	Küçük	**1**
F	7.5YR_2/9.5	Katkısız	Az	Gevşek	Düzenli	-	**1**
H	2.5 Y _/1 8/	Kum	Az	Gevşek	Düzenli	Küçük	**1**
I	10 YR_8/5	Mika	Az	Gevşek	Düzenli	Az	**1**
J	9.5 N	Katkısız	Orta	Gevşek	Düzenli	-	**2**
K	9.5 N	Mika	Orta	Gevşek	Düzenli	Küçük	**2**
L	2.5 Y _/1 8.5/	Mika, Kum	Az	Gevşek	Düzenli	Küçük	**1**
						Toplam:	**14**

Tablo 6.4: Komana İthal Sırlı Seramikleri Hamur Grupları

Komana ithal sırlı seramikleri olarak gruplandırılan bu örnekler Anadolu'nun farklı bölgelerinde yapılan kazılarda karşılaşılan stonepaste (fritware) olarak da isimlendirilen Selçuklu dönemi beyaz hamurlu seramiklerinden oluşmaktadır. Bu seramik buluntuları bölgede üretilmedikleri düşünüldüğü için ithal seramikler olarak ayrıca ele alınmıştır. Beyaz hamurlu seramikler gevşek hamur yapısına sahip gözenekli bir hamur yapısına sahiptir.

YEREL ÜRETİM SIRSIZ SERAMİK HAMUR GRUPLARI							
Tip	**Hamur Rengi**	**Katkı**	**Gözenek**	**Pişme**	**Dağılım**	**Boyut**	**Adet**
12 (A)	5 YR 6/6	Mika, Kum	Orta	Az	Düzenli	Orta	4
12 (B)	5 YR 6/6	Mika, Kireç	Az	Az	Düzenli	Orta	4
12 (C)	5 YR 6/6	Mika, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	2
12 (D)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Sert	Düzenli	Orta	16
12 (E)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Taşçık	Az	Sert	Düzenli	Büyük	14
12 (F)	5 YR 6/6	Mika, Şamot, Kum	Orta	Sert	Düzenli	Orta	1
12 (G)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	13
12 (H)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum, Şamot	Orta	Orta	Düzenli	Orta	2
12 (I)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Taşçık, Şamot	Az	Orta	Düzensiz	Orta	2
12 (J)	5 YR 6/6	Mika, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	2
12 (K)	5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum	Orta	Az	Düzenli	Orta	8
12 (L)	5 YR 7/6	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1

12 (M)	5 YR 7/6	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	3
12 (N)	5 YR 7/8	Mika, Kireç, Kum	Az	Sert	Düzenli	Orta	1
13 (A)	5 YR 5/4	Mika, Kireç, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	4
13 (B)	5 YR 5/4	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
13 (C)	5 YR 5/4	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	3
13 (D)	5 YR 5/4	Mika, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
14 (A)	5 YR 5/6	Mika, Kum	Az	Az	Düzenli	Küçük	1
14 (B)	5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	3
14 (C)	5 YR 5/6	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
14 (D)	5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	2
15 (A)	5 YR 6/4	Mika, Kum	Orta	Az	Düzenli	Orta	6
15 (B)	5 YR 6/4	Mika, Kireç	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
15 (C)	5 YR 6/4	Mika, Kireç, Kum	Orta	Az	Düzenli	Orta	6
15 (D)	5 YR 6/4	Mika, Şamot, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
15 (E)	5 YR 6/4	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	9
15 (F)	5 YR 6/4	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	3
16 (A)	5 YR 5/1	Mika, Şamot, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	3
16 (B)	5 YR 5/1	Mika, Kum, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
16 (C)	5 YR 6/1	Mika, Kireç, Kum, Şamot	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
17 (A)	5 YR 8/2	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
17 (B)	5 YR 8/2	Mika, Kireç	Az	Az	Düzenli	Küçük	3
17 (C)	5 YR 8/2	Mika, Kireç, Kum	Orta	Az	Düzenli	Küçük	2
18 (A)	2.5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
18 (B)	2.5 YR 5/6	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
18 (C)	2.5 YR 5/6	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	3
19 (A)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	8
19 (B)	2.5 YR 6/6	Mika, Kum, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	4
19 (C)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	5
19 (D)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
19 (E)	2.5 YR 6/6	Mika, Kireç, Taşçık, Şamot	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
19 (F)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	2
19 (G)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
19 (H)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1

19 (I)	2.5 YR 6/8	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	2
19 (J)	2.5 YR 7/6	Mika, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
19 (K)	2.5 YR 7/6	Mika, Kireç, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
20 (A)	5 YR 7/4	Mika, Taşçık	Orta	Orta	Düzensiz	Orta	1
20 (B)	5 YR 7/4	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
21 (A)	10 YR 7/4	Mika, Kireç, Kum	Orta	Az	Düzenli	Büyük	1
21 (B)	10 YR 7/4	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Sert	Düzenli	Orta	1
21 (C)	10 YR 8/2	Mika, Kireç	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
21 (D)	10 YR 8/2	Mika, Kum	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
21 (E)	10 YR 8/2	Mika, Şamot	Orta	Sert	Düzenli	Orta	1
21 (F)	10 YR 8/3	Mika	Az	Orta	Düzenli	Küçük	1
22	5 Y 6/3	Mika, Kireç, Kum	Çok	Sert	Düzenli	Orta	1
23	10 YR 4/1	Mika, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
24	10 YR 5/1	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
25 (A)	10 YR 5/2	Mika, Kum, Şamot, Taşçık	Orta	Sert	Düzenli	Orta	1
25 (B)	10 YR 5/2	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
26	10 YR 5/4	Mika, Kum, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Küçük	1
28 (A)	10 YR 6/3	Mika, Kireç, Kum	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
28 (B)	10 YR 6/3	Mika, Kireç, Kum, Taşçık	Orta	Sert	Düzenli	Orta	1
29	5 YR 3/1	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Orta	Düzenli	Orta	1
30	5 YR 5/3	Mika, Kireç, Taşçık	Orta	Az	Düzenli	Orta	1
31	5 Y 8/2	Mika, Kum	Az	Az	Düzenli	Orta	1
						Toplam:	177

Tablo 6.5: Yerel Üretim Sırsız Seramik Hamur Grupları

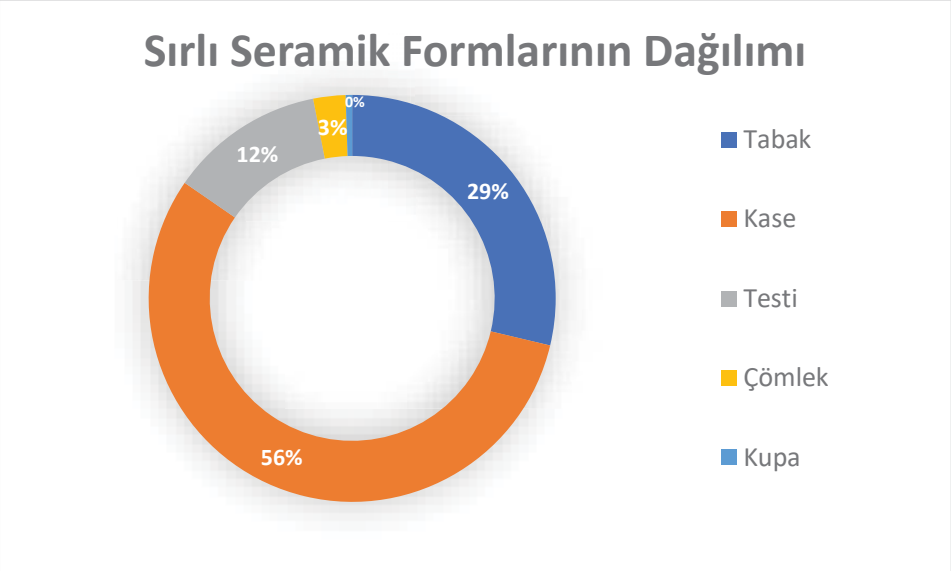
Komana kazı çalışmalarında en çok ve en yoğun ele geçirilen buluntuları sırsız seramikler oluşturmaktadır. Çalışmamızın konusunu oluşturan Htp01 numaralı alan dışındaki diğer bölgelerde de yoğun şekilde sırsız seramik buluntuları ele geçirilmiştir. Komana sırsız seramiklerinin hamur yapısına bakıldığında sırlı seramiklere oranla daha çok ve büyük boyutlu katkı maddelerinin kullanıldığı görülmektedir. Ağırlıklı olarak pişirme ve saklama kaplarında, kabın boyutu ve işleviyle alakalı olarak katkı boyutu ve miktarında değişiklikler göze çarpar. Pişirme kaplarında mika, saklama kaplarında ise kireç ve taşçık katkı maddesinin miktarının fazla olduğu görülmektedir. Mika pişirim kaplarında ısıya dayanıklı olması sebebiyle, kireç ve taşçık ise büyük boyutlu ve kalın cidarlı olan saklama kaplarının daha dayanıklı ve sağlam olması için

hamurları içerisinde yoğun miktarlarda kullanılmıştır. Saklama ve pişirme kaplarında kabın kullanım amacına göre hamurun içine konulan katkı maddelerinin miktarında artış ve azalmaların görüldüğü düşünülmektedir. Ayrıca aynı hamur rengi ve katkıya sahip sırlı ve sırız seramikler katkı boyutları ve hamur yapıları göz önüne alınarak farklı hamur grupları şeklinde ele alınmıştır.

6.4. Seramik Form Tipolojisi

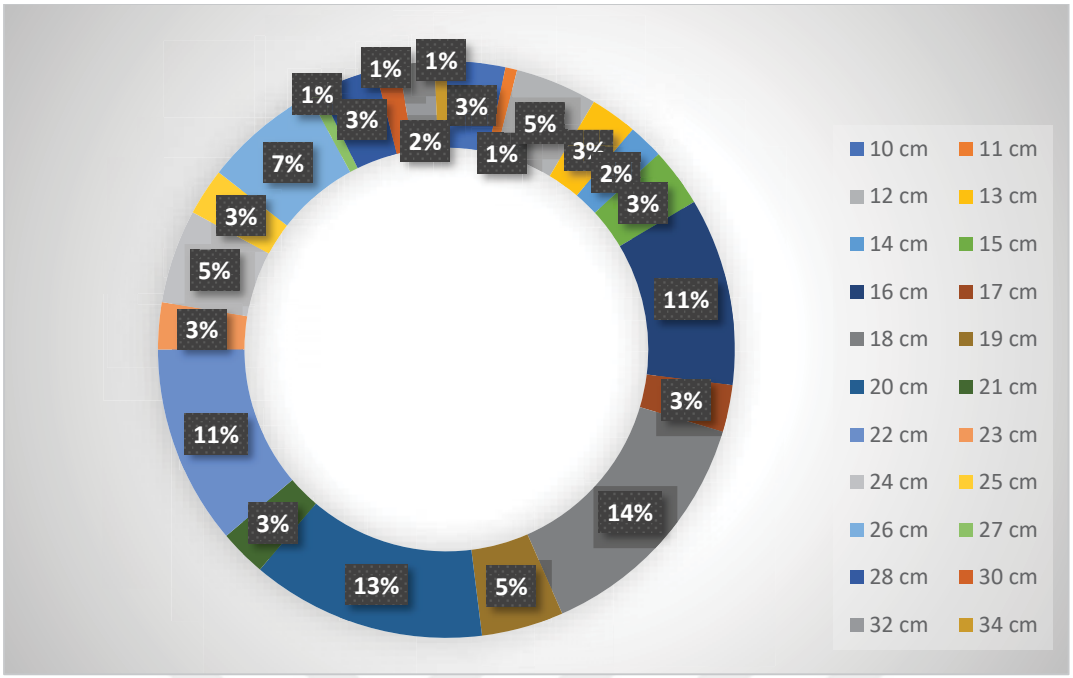
Komana 2009-2017 yılları arasında Komana kazı çalışmalarında ele geçirilen sırlı ve sırsız seramiklerin kap tür ve form özellikleri bakımından oldukça zengin olduğu görülmektedir. Kazı çalışması sırasında form veren hemen hemen bütün seramik buluntuları incelenmiş olup aynı forma sahip örnek sayısı oldukça azdır. Özellikle tam form veren seramiklerde aynı ağız ve gövde formuna sahip olanlarda farklı dip formlarının görülmesi seramiklerin birden çok usta tarafından yapıldığını veya üretim yapan ustanın oldukça serbest çalışabildiğini göstermektedir. Ayrıca bölge seramik formlarında çeşitliliğin çok olmasında Komana'nın Anadolu ticaret yolları üzerinde yer almasının da etkisi vardır.

Komana seramik buluntuları içerisinde oldukça çok çeşitli kap türüne rastlanmıştır. Sırlı seramiklerde tabak, kase, testi, çömlek ve kupa gibi farklı kap türleri, sırsız seramiklerde ise kase, pişirme ve yemek kapları (güveç, tava, süzgeç), saklama kapları (çömlek, testi, konik kürevi) gibi formlar görülmektedir. Özellikle sırlı tabak, kase ve sırsız pişirme kap türleri sayıca ve form açısından daha zengindir.

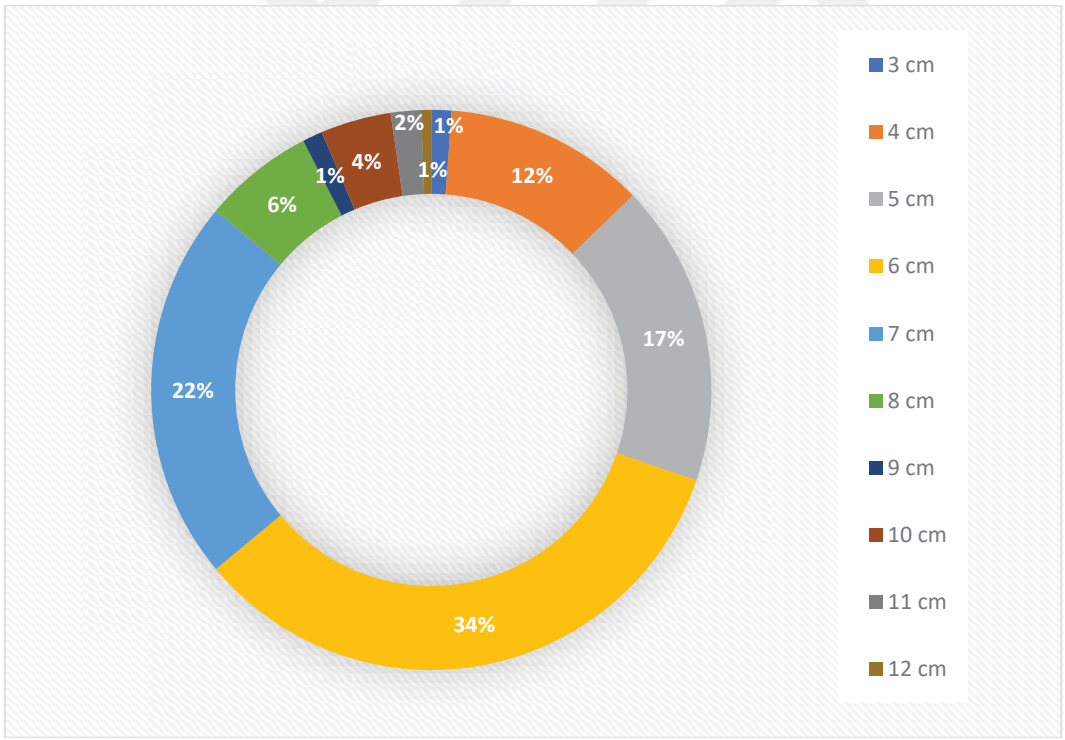

Grafik 6.4: Sırlı Seramik Kap Türlerinin Dağılımı

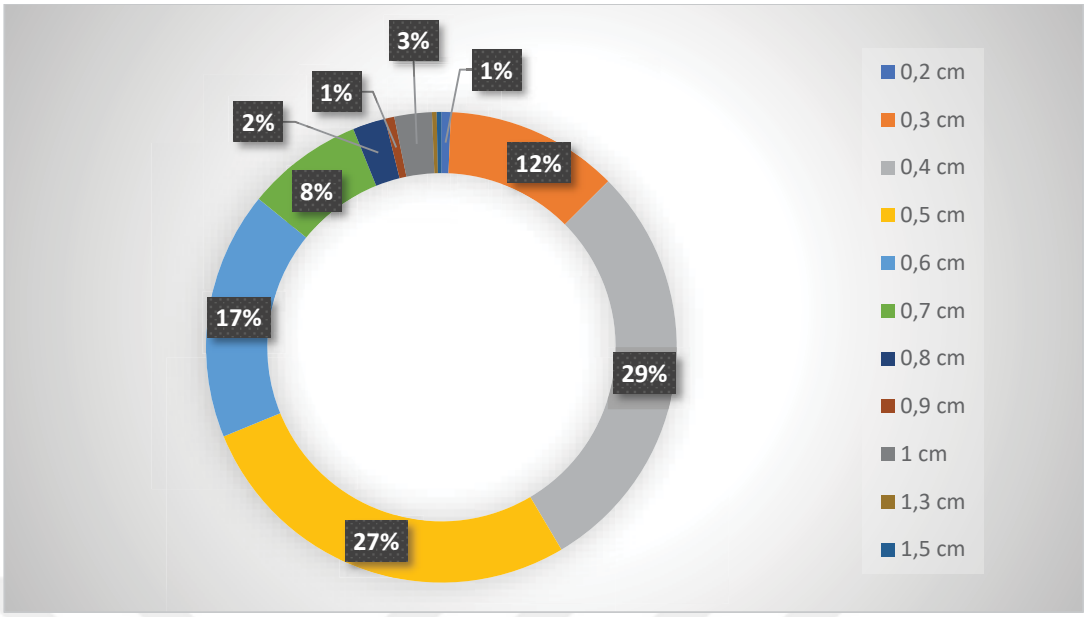
Komana Ortaçağ sırlı seramiklerinde ağırlıklı olarak kase, çukur derin tabak, testi formlarıyla karşılaşılmaktadır. Kase, tabak kap türlerinin yeme-içme kültürü yanı sıra toplum tarafından daha çok tercih edildiği anlaşılmaktadır. Kap ölçüleri de kültür, gelenek ile kapların yapım ve kullanım amaçları hakkında önemli bilgiler vermektedir. Sırlı kase ağız çapları 10-30 cm, cidar kalınlıkları 0,3-1 cm; çukur derin tabak ağız çapları 17-34 cm, cidar kalınlıkları 0,2-0,7 cm; tabak ağız çapları 15-26, cidar kalınlıkları 0,3-0,8 cm; çömlek ağız çapları 9-13 cm, cidar kalınlıkları 0,5-0,7 cm; testi ağız çapları 6-15 cm, cidar kalınlıkları 0,2-0,9 cm; dip çapları 3-11 cm, cidar kalınlıkları 0,3-1,5 cm arasında değişmektedir. Sırlı seramik formlarının ağırlıklı olarak 0,4-0,6 cm cidar kalınlığında ince cidarlı olduğu 0,8-1,5 cm cidarlı parçaların ise çok az sayıda olduğu görülmektedir. Ayrıca yoğun bezemeli seramiklerin diğer seramiklere göre daha ince cidarlı oldukları da anlaşılmaktadır. Sırlı seramik kapların ağız, dip, yükseklik ve cidar ölçüleri incelendiğinde genel olarak belli ölçülerin esas alınarak seramiklerin yapıldığı sonucuna varılmıştır. Yani seramik ustaları kapları gelişigüzel şekilde değil muhtemelen kullanım amacı, bezemesi gibi önceden belirlenen özelliklerine göre belli ölçülerle ya da bu ölçülere yakın şekilde seramikler üretmişlerdir. Kap formlarındaki çeşitlilik ise usta ya da birden fazla ustanın doğaçlama şekilde formlar ve özellikle dip parçaları üzerinde küçük değişiklikler yapmalarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca kap boyutları göz önüne alındığında küçük, orta ve büyük boyutlu olarak sınıflandırılabilen kapların ölçülerinde büyük farklar olmadığı, küçük ve orta boyutlu kapların yoğun, büyük boyutlu kapların ise az sayıda üretildiği tespit edilmiştir.

Grafik 6.5: Sırlı Seramik Ağız Çapı Yüzdelik Dağılımı

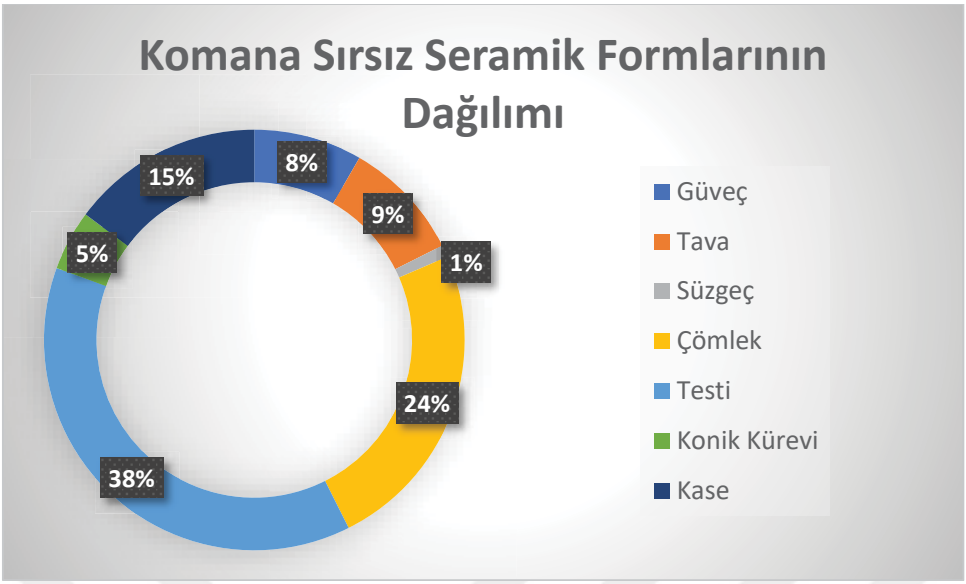

Grafik 6.6: Sırlı Seramik Dip Çapı Yüzdelik Dağılımı

Grafik 6.7: Sırlı Seramik Cidar Kalınlıklarının Yüzdelik Dağılımı

Sırsız seramiklerde testi ve çömlek en yoğun ele geçirilen kap türlerinden olup çömleğin hem pişirme hem de saklama kabı olarak kullanılması bu kap türünün yoğun olarak tercih edilmesinde etkili olmuştur. Sırsız seramiklerde saklama ve pişirme kaplarının ağırlıkta olup yemek servis kaplarının az sayıda olması Htp01 numaralı alanın bir kısmının, çok sayıda tandırında yer alması göz önünde bulundurularak, yemek pişirme amacıyla kullanıldığını ve yemeklerin toplu şekilde servis edilip yenildiğini düşündürmektedir. Kase ağız çapları 16-28 cm, cidar kalınlıkları 0,5-1,2 cm; güveç ağız çapları 16-30 cm, cidar kalınlıkları 0,5-1 cm; pişirme kap kapakları ağız çapları 8-21 cm, cidar kalınlıkları 0,8-1,7 cm; tava ağız çapları 10-14 cm, cidar kalınlıkları 0,3-0,4 cm; yemek kap ağız çapları 5-12 cm, cidar kalınlıkları 0,4-1,6 cm; küp ağız çapları 14-35 cm, cidar kalınlıkları 04-1,5 cm; testi ağız çapları 3-13 cm, cidar kalınlıkları 0,3-1 cm; çömlek ağız çapları 9-20 cm, cidar kalınlıkları 0,3-1 cm arasında değişiklik göstermektedir. Sırsız seramik formlarının sırlı örneklerle genellikle aynı cidar kalınlığına sahip olup işlevi bakımından bazı örneklerin daha kalın cidarlı ve kaba oldukları da anlaşılmaktadır.

Grafik 6.8: Sırsız Seramik Türlerinin Dağılımı

Komana seramiklerinde görülen formlar şu şekildedir:

A. Sırlı Seramikler

1. Tabaklar

1.1. Sığ Tabaklar

1.1.1. Tabak Gövde Formları

Basık Yarı Dairesel Gövdeli

Dışa Çıkıntılı Ağız Kenarlı

T. 2: Alçak, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Tabak

T. 4: Alçak, İç Bükey Çıkıntılı Ağız Kenarlı Tabak

Düz Dışa Kalınlaşan Ağız Kenarlı

T. 7: Dışa Çekik ve Dışa Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Tabak

Oval Gövdeli

Dışa Çıkıntılı Ağız Kenarlı

T. 1: Alçak, Dış Bükey Ağız Kenarlı Tabak

T. 3: Alçak, Dış Bükey Çıkıntılı Ağız Kenarlı Tabak

Konik Gövdeli

Ağız Ucu Kalınlaşan

T. 5: Uç Kısmı Kalınlaşan Hafif İç Bükey Ağız Kenarlı Tabak

T. 9: Hafif İç Bükey Ağız Kenarlı Tabak

Düz Ağız Kenarlı

T. 8: Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Tabak

İçe Çekik Ağız Kenarlı

T. 12: Hafif Dış Bükey Kavisli İçe Çekik Ağız Kenarlı Tabak

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

T. 6: Hafif İçe Çekik Ağız Kenarlı Tabak

T. 10: Yüksek, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Tabak

T. 13: Hafif Dış Bükey Kavisli Düz Ağız Kenarlı Tabak

T. 14: Dış Bükey Kavisli Hafif İçe Çekik Ağız Kenarlı Tabak

Oluklu Ağız Kenarlı

T. 11: Dış Bükey Kavisli Ağız Kenarlı Tabak

1.2. Çukur Derin Tabaklar

1.2.1. Çukur Derin Tabak Gövde Formları

Yarı Dairesel Gövdeli

Ağız Kısmı Dış Bükey Kavisli

Ç.D.T. 2: Alçak, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabaklar

Ç.D.T. 3: Yüksek, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 8: Yüksek, Dış Bükey Kavisli Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 18: Kısa, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 15: Kısa, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 16: Yüksek, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı Hafif İç Bükey Kavisli

Ç.D.T.11: Yüksek, Köşeli, Hafif Dış Bükey Kavisli Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı "S" Şeklinde Kavisli

Ç.D.T. 12: Yüksek, İç ve Dış Bükey Kavisli Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı Düz

Ç.D.T. 17: Yüksek, Düz Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Oval Gövdeli

Ağız Kısmı Dış Bükey Kavisli

Ç.D.T. 1: Alçak, Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T.4: Alçak, Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 5: Alçak, Köşeli, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Kavisli Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 13: Alçak, Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 14: Alçak, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı "S" Şeklinde Kavisli

Ç.D.T. 6: Alçak, İç-Dış Bükey Dalgalı Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ç.D.T. 7: Yüksek, İç-Dış Bükey Dalgalı Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı Düz

Ç.D.T. 9: Yüksek, Düz Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

Ağız Kısmı Uca Doğru Kalınlaşan

Ç.D.T.10: Alçak, Uca Doğru Kalınlaşan Düz Ağız Kenarlı Çukur Derin Tabak

1.3.Kaseler

1.3.1. Kase Gövde Formları

Yarı Dairesel Gövdeli

İçe Çekik Ağız Kenarlı

K. 2: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 3: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 10: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 4: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 13: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 5

K. 14: Yuvarlak Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 6

Düz Ağız Kenarlı

K. 26: Düz Ağız Kenarlı Kase 4

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

K. 28: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 30: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 34: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 35: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 36: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 5

K. 37: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 6

K. 38: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 7

Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı

K. 46: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısmına Doğru Kalınlaşan Kenarlı Kase 1

K. 47: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısmına Doğru Kalınlaşan Kenarlı Kase 2

K. 61: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısmına Doğru Kalınlaşan Kenarlı Kase 3

Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı

K. 41: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 1

K. 42: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 2

K. 44: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 3

K. 45: Yuvarlak Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 4

Oval Gövdeli

İçe Çekik Ağız Kenarlı

K. 1: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 9: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 6: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 7: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 5: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 5

K. 8: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 6

K. 11: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 7

K. 12: Oval Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 8

Düz Ağız Kenarlı

K. 23: Oval Gövdeli, Düz Ağız Kenarlı Kase 1

K. 24: Oval Gövdeli, Düz Ağız Kenarlı Kase 2

K. 25: Oval Gövdeli, Düz Ağız Kenarlı Kase 3

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

K. 27: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 29: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 31: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 32: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 33: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 5

K. 39: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 6

K. 65: Oval Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 7

Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı

K. 15: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase1

K. 16: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase2

K. 17: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase3

K. 18: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase4

K. 64: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase5

Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı

K. 43: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 1

K. 40: Oval Gövdeli, Uç Kısma Doğru İncelen Ağız Kenarlı Kase 2

İç Bükey Kavisli , Dışa Çekik Ağız Kenarlı

K. 48: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 49: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 50: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 51: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 52: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 5

K. 53: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 6

K. 54: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 7

K. 55: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 8

K. 56: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 9

K. 57: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 10

K. 58: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 11

K. 59: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 12

K. 60: Oval Gövdeli, İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 13

Konik Gövdeli

İçe Çekik Ağız Kenarlı

K. 19: Konik Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 20: Konik Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 21: Konik Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 22: Konik Gövdeli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

K. 66: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 67: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

K. 68: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 3

K. 69: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 4

K. 72: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 7

Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı

K. 70: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 1

K. 71: Konik Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase 2

Dışa Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı

K. 62: Konik Gövdeli, Dışa Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase 1

K. 63: Konik Gövdeli, Dışa Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Kase 2

Oluklu Ağız Kenarlı

K. 73: Konik Gövdeli, Oluklu Ağız Kenarlı Kase 1

K. 74: Konik Gövdeli, Oluklu Ağız Kenarlı Kase 2

1.4. Dip Formları

D. 1: Sırlı Dip Formu 1

D. 2: Sırlı Dip Formu 2

D. 3: Sırlı Dip Formu 3

D. 4: Sırlı Dip Formu 4

D. 5: Sırlı Dip Formu 5

D. 6: Sırlı Dip Formu 6

D. 7: Sırlı Dip Formu 7

D. 8: Sırlı Dip Formu 8

D. 9: Sırlı Dip Formu 9

D. 10: Sırlı Dip Formu 10

D. 11: Sırlı Dip Formu 11

D. 12: Sırlı Dip Formu 12

D. 13: Sırlı Dip Formu 13

D. 14: Sırlı Dip Formu 14

D. 15: Sırlı Dip Formu 15

D. 16: Sırlı Dip Formu 16

D. 17: Sırlı Dip Formu 17

D. 18: Sırlı Dip Formu 18

D. 19: Sırlı Dip Formu 19

D. 20: Sırlı Dip Formu 20

D. 21: Sırlı Dip Formu 21

D. 22: Sırlı Dip Formu 22

D. 23: Sırlı Dip Formu 23

D. 24: Sırlı Dip Formu 24

D. 25: Sırlı Dip Formu 25

D. 26: Sırlı Dip Formu 26

D. 27: Sırlı Dip Formu 27

D. 28: Sırlı Dip Formu 28

D. 29: Sırlı Dip Formu 29

D. 30: Sırlı Dip Formu 30

D. 31: Sırlı Dip Formu 31

D. 32: Sırlı Dip Formu 32

D. 33: Sırlı Dip Formu 33

D. 34: Sırlı Dip Formu 34

D. 35: Sırlı Dip Formu 35

D. 36: Sırlı Dip Formu 36

D. 37: Sırlı Dip Formu 37

D. 38: Sırlı Dip Formu 38

D. 39: Sırlı Dip Formu 39

D. 40: Sırlı Dip Formu 40

D. 41: Sırlı Dip Formu 41

D. 42: Sırlı Dip Formu 42

D. 43: Sırlı Dip Formu 43

D. 44: Sırlı Dip Formu 44

D. 45: Sırlı Dip Formu 45

D. 46: Sırlı Dip Formu 46

D. 47: Sırlı Dip Formu 47

D. 48: Sırlı Dip Formu 48

D. 49: Sırlı Dip Formu 49

D. 50: Sırlı Dip Formu 50

1.5. Çömlekler

Çömlek Ağız Formları

Ç.A. 1: Uç Kısmı Çıkıntılı Ağız Kenarlı Çömlekler

Ç.A. 2: Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler

Ç.A. 3: Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı Çömlekler

Çömlek Dip Formları

Ç.D. 1: Alçak, Oval Kenarlı Dipli Çömlekler

1.6. Testiler

Testi Ağız Formları

TE. 1: Yonca Ağızlı Testiler

TE. 2: Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik Ağızlı Testiler

TE. 3: Hafif İç Bükey Kıvrımlı Dışa Çekik Ağızlı Testiler

TE. 4: Dışa Çekik Ağızlı Testiler

TE. 5: Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Hafif Dışa Çekik Ağızlı Testiler

TE. 6: Uç Kısma Doğru İncelen Dışa Çekik Ağızlı Testiler

Testi Dip Formları

TE.D. 1: Sırlı Testi Dip Formu 1

TE.D. 2: Sırlı Testi Dip Formu 2

TE.D. 3: Sırlı Testi Dip Formu 3

TE.D. 4: Sırlı Testi Dip Formu 4

TE.D. 5: Sırlı Testi Dip Formu 5

TE.D. 6: Sırlı Testi Dip Formu 6

TE.D. 7: Sırlı Testi Dip Formu 7

TE.D. 8: Sırlı Testi Dip Formu 8

TE.D. 9: Sırlı Testi Dip Formu 9

1.7. Kapaklar

KA. 1: Basık Oval Gövdeli, Hafif İç Bükey Kıvrımlı Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kapaklar

KA. 2: Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kapaklar

1.8. Kupalar

KU. 1: Tek Kulplu, Dışa Çekik Ağızlı Kupalar

2. Sırsız Seramikler

2.1.Sırsız Kaseler

2.1.1. Kase Gövde Formları

Oval Gövdeli

İçe Çekik Ağız Kenarlı

S.K. 1: Uça Doğru İncelen İçe Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 2: Uça Doğru Kalınlaşan İçe Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 3: Hafif İç Bükey Kavisli, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.K. 4: Hafif Dış Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 5: Hafif İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 6: Uç Kısmı Çıkıntılı Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 7: Uç Kısmı Düz Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 8: Uça Doğru Kalınlaşan Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

S.K. 9: Uça Doğru İncelen Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

Konik Gövdeli

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.K. 10: İç Bükey Kavisli Dışa Çekik Ağızlı Kaseler

S.K. 11: Hafif İç Bükey Kavisli Dışa Çekik Ağızlı Kaseler

Kase Dip Formları

S.D. 1: Alçak, Kalın Dışa Çekik Kase Dipleri

2.2.Sırsız Saklama Kapları

2.2.1. Sırsız Küp Formları

Küp Ağız Formları

KÜ. 1: Küp Ağız Formu 1

KÜ. 2: Küp Ağız Formu 2

KÜ. 3: Küp Ağız Formu 3

KÜ. 4: Küp Ağız Formu 4

KÜ. 5: Küp Ağız Formu 5

KÜ. 6: Küp Ağız Formu 6

KÜ. 7: Küp Ağız Formu 7

KÜ. 8: Küp Ağız Formu 8

KÜ. 9: Küp Ağız Formu 9

KÜ. 10: Küp Ağız Formu 10

KÜ. 11: Küp Ağız Formu 11

KÜ. 12: Küp Ağız Formu 12

KÜ. 13: Küp Ağız Formu 13

KÜ. 14: Küp Ağız Formu 14

KÜ. 15: Küp Ağız Formu 15

2.2.2. Sırsız Testiler

Sırsız Testi Formları

S.TE. 1: Yuvarlak Gövdeli, Halka Kaideli

S.TE. 2: Alt Kısmı Konik Üst Kısmı Oval Gövdeli, Düz Dipli

S.TE. 3: Oval Gövdeli, Düz Dipli

S.TE. 4: Alt Kısmı Oval, Üst Kısmı Yuvarlak Gövdeli, Halka Kaideli Testiler

S.TE. 5: Oval Gövdeli Halka Kaideli Testiler

Sırsız Testi Ağız Formları

S.TE. 6: Köşeli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.TE. 7: Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.TE. 8: Uç Kısmı Kalınlaşan İçe Çekik Ağız Kenarlı

S.TE. 9: Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.TE. 10: Yonca Şeklinde Dışa Çekik Ağız Kenarlı

Sırsız Testi Dip Formları

S.TE.D. 1: Alçak, Dışa Çekik Dipli

S.TE.D. 2: Alçak, Düz Dipli

S.TE.D. 3: Yüksek, Dışa Çekik Dipli

2.3.Sırsız Pişirme ve Yemek Kapları

2.3.1. Güveçler

Güveç Ağız Formları

Tutamaçlı ve Kulplu

G. 1: Güveç Ağız Formu 1

G. 2: Güveç Ağız Formu 2

G. 3: Güveç Ağız Formu 3

Kulpsuz

G. 4: Güveç Ağız Formu 4

G. 5: Güveç Ağız Formu 5

G. 6: Güveç Ağız Formu 6

2.3.2. Tavalar

Tava Sap Formları

T.P. 1: Tava Sap Formu 1

T.P. 2: Tava Sap Formu 2

T.P. 3: Tava Sap Formu 3

T.P. 4: Tava Sap Formu 4

T.P. 5: Tava Sap Formu 5

Tava Formları

T.P. 6: Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Dışa Çekik Ağız Kenarlı Tavalar

T.P. 7: Dışa Çekik Ağız Kenarlı Tavalar

2.3.3. Yemek Kapları

Yemek Kap Formları

Y.K. 1: Düz Dışa Çekik Ağız Kenarlı Yemek Kapları

Y.K. 2: Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik Ağız Kenarlı Yemek Kapları

Y.K. 3: Dış Bükey Kıvrımlı İçe Çekik Ağız Kenarlı Yemek Kapları

2.3.4. Sırsız Pişirme Kapları Kapakları

Kapak Formları

S.KA. 1: Pişirme Kapları Kapak Formu 1

S.KA. 2: Pişirme Kapları Kapak Formu 2

S.KA. 3: Pişirme Kapları Kapak Formu 3

S.KA. 4: Pişirme Kapları Kapak Formu 4

S.KA. 5: Pişirme Kapları Kapak Formu 5

S.KA. 6: Pişirme Kapları Kapak Formu 6

S.KA. 7: Pişirme Kapları Kapak Formu 7

S.KA. 8: Pişirme Kapları Kapak Formu 8

S.KA. 9: Pişirme Kapları Kapak Formu 9

S.KA. 10: Pişirme Kapları Kapak Formu 10

S.KA. 11: Pişirme Kapları Kapak Formu 11

S.KA. 12: Pişirme Kapları Kapak Formu 12

S.KA. 13: Pişirme Kapları Kapak Formu 13

S.KA. 14: Pişirme Kapları Kapak Formu 14

S.KA. 15: Pişirme Kapları Kapak Formu 15

2.4.Çok İşlevli Kaplar

2.4.1. Sırsız Çömlek Formları

Oval Gövdeliler

Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.Ç. 1: Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlek Formu 1

S.Ç. 2: Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlek Formu 2

S.Ç. 3: Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlek Formu 3

S.Ç. 4: Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlek Formu 4

S.Ç. 5: Çift Kulplu, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlek Formu 5

Dışa Çekik Ağız Kenarlı

S.Ç. 6: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 1

S.Ç. 7: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 2

S.Ç. 8: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 3

S.Ç. 9: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 4

S.Ç. 10: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 5

S.Ç. 11: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 6

S.Ç. 12: Dışa Çekik Ağızlı Çömlek Formu 7

Gövde Formu Belirsiz

İçe Çekik Ağız Kenarlı

S.Ç. 13: İçe Çekik Ağızlı Çömlek Formu 1

S.Ç. 14: İçe Çekik Ağızlı Çömlek Formu 2

S.Ç. 15: İçe Çekik Ağızlı Çömlek Formu 3

S.Ç. 16: İçe Çekik Ağızlı Çömlek Formu 4

S.Ç. 17: İçe Çekik Ağızlı Çömlek Formu 5

Sırsız Çömlek Dip Formları

Ç.D. 1: Çömlek Dip Formu 1

Ç.D. 2: Çömlek Dip Formu 2

Ç.D. 3: Çömlek Dip Formu 3

Ç.D. 4: Çömlek Dip Formu 4

Ç.D. 5: Çömlek Dip Formu 5

Ç.D. 6: Çömlek Dip Formu 6

Ç.D. 7: Çömlek Dip Formu 7

Ç.D. 8: Çömlek Dip Formu 8

Ç.D. 9: Çömlek Dip Formu 9

Ç.D. 10: Çömlek Dip Formu 10

Ç.D. 11: Çömlek Dip Formu 11

Ç.D. 12: Çömlek Dip Formu 12

2.5.Süzgeçler

SÜ. 1: Süzgeç Formu 1

3. İthal Seramikler

3.1. Tabaklar

İ.TA. 1: Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kaseler

3.2. İthal Çukur Derin Tabaklar

İ.Ç.D.T. 1: Yüksek, Hafif Dış Bükey Ağız Kenarlı Tabak

3.3. İthal Kaseler

İ.K. 1: Uç Kısma Doğru Kalınlaşan, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase

İ.K. 2: Uç Kısma Doğru Kalınlaşan, İçe Çekik Ağız Kenarlı Kase

İ.K. 3: Uç Kısma Doğru İncelen, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kase

İ.K. 4: İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağızlı Kase

İ.K. 5: Uç Kısmı Kalınlaşan Hafif Dışa Çekik Kase

3.4. İthal Testiler

İ.T. 1: Hafif İç Bükey Kavisli, Dışa Çekik Ağız Kenarlı İthal Testi

3.5.İthal Dip Formları

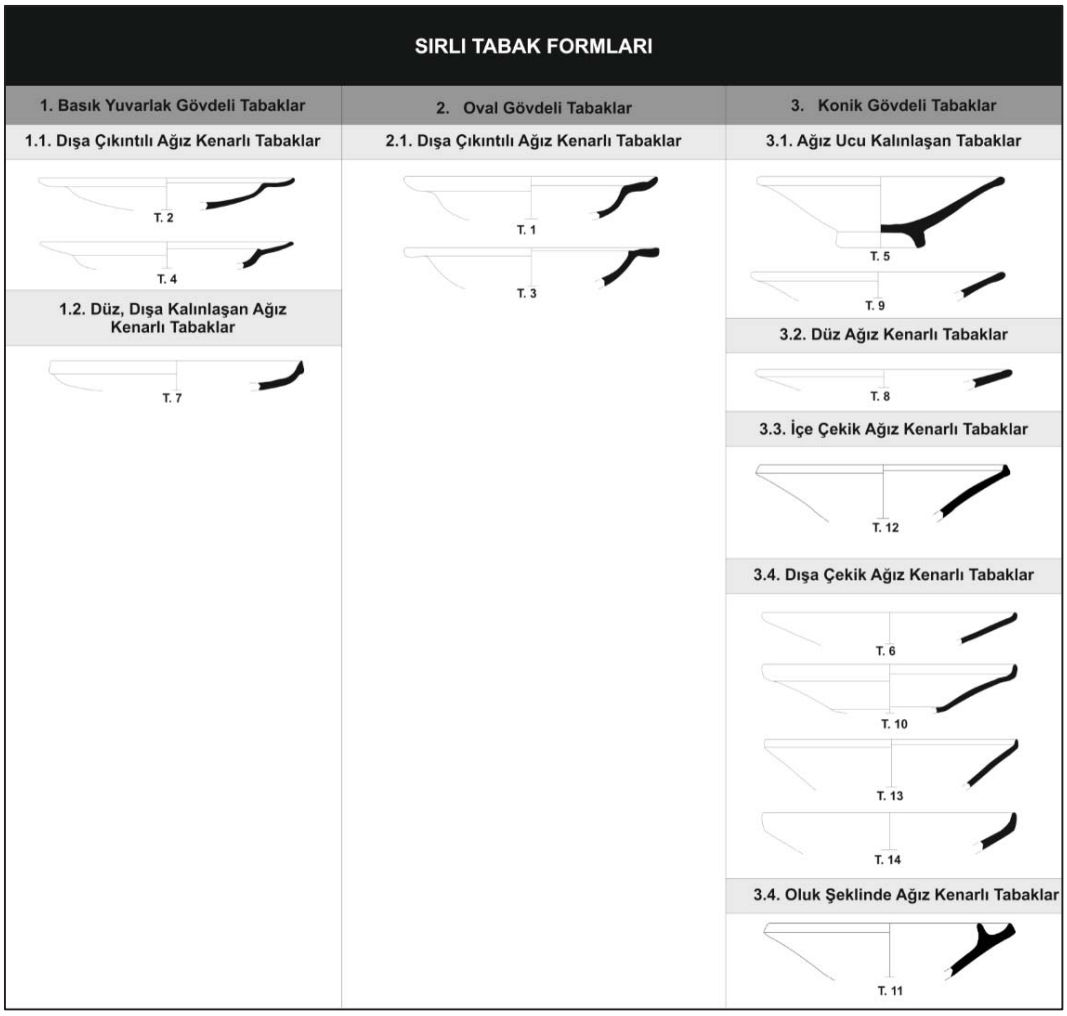
İ.D. 1: Alçak, Kalın, Dışa Çekik İthal Dipler

İ.D. 2: Yüksek, İnce Dışa Çekik İthal Dipler

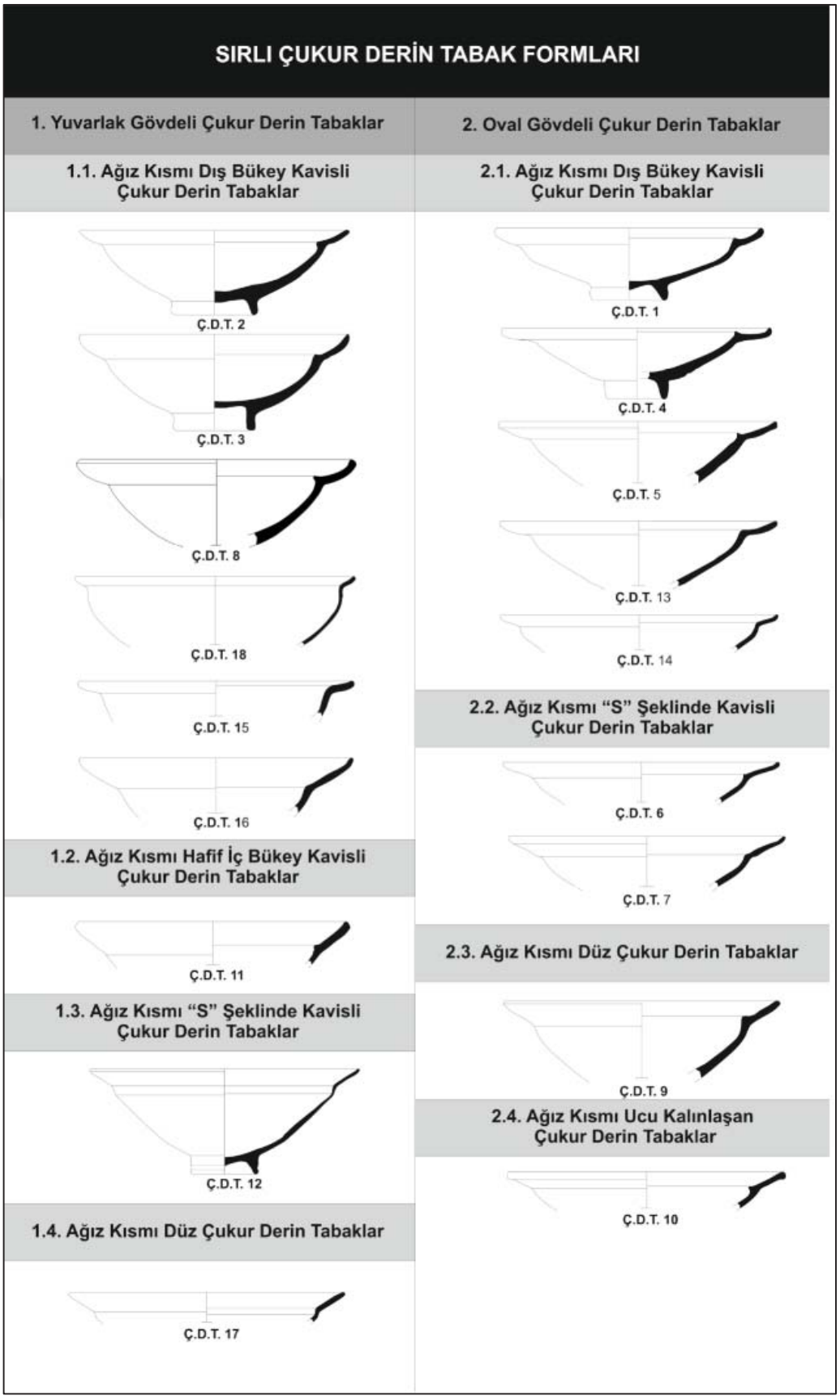
İ.D. 3: Alçak, İnce Hafif Dışa Çekik İthal Dipler

İ.D. 4: Alçak, Kalın Düz İthal Dipler

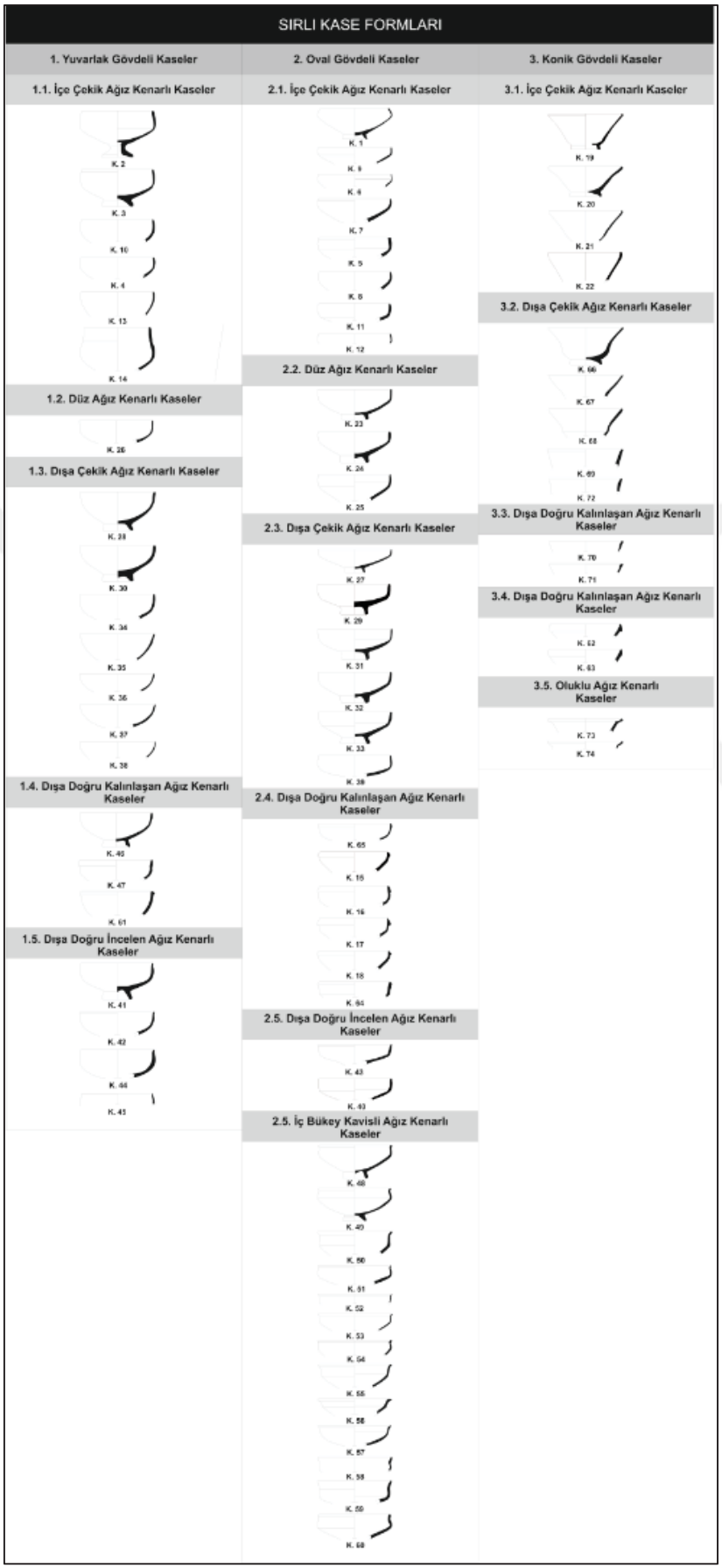
İ.D. 5: Alçak, Kalın, Hafif Dışa Çekik İthal Dipler

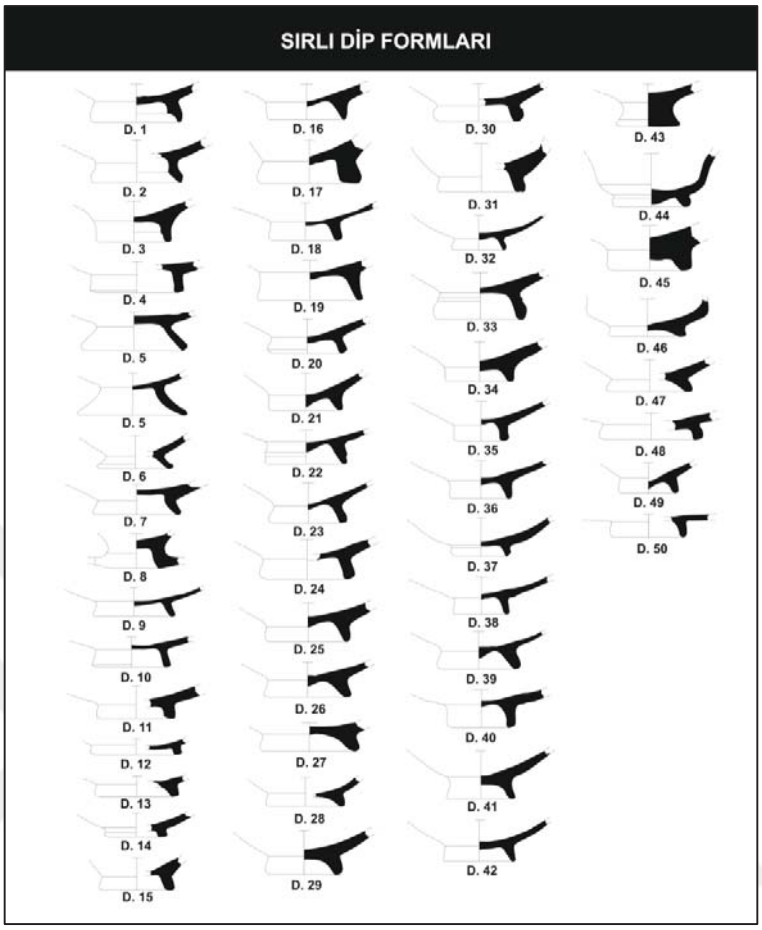
Tablo 6.6: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sığ Tabak Formları

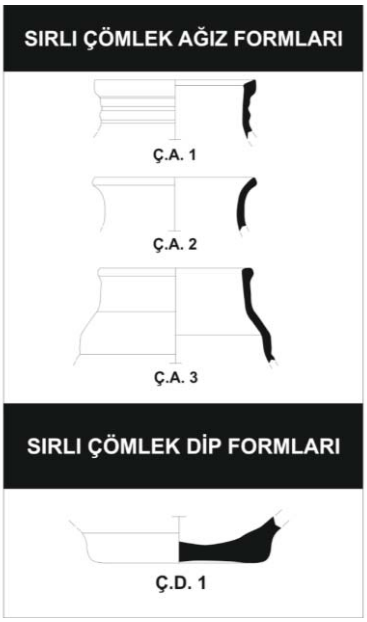
Tablo 6.7: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Çukur Derin Tabak Formları

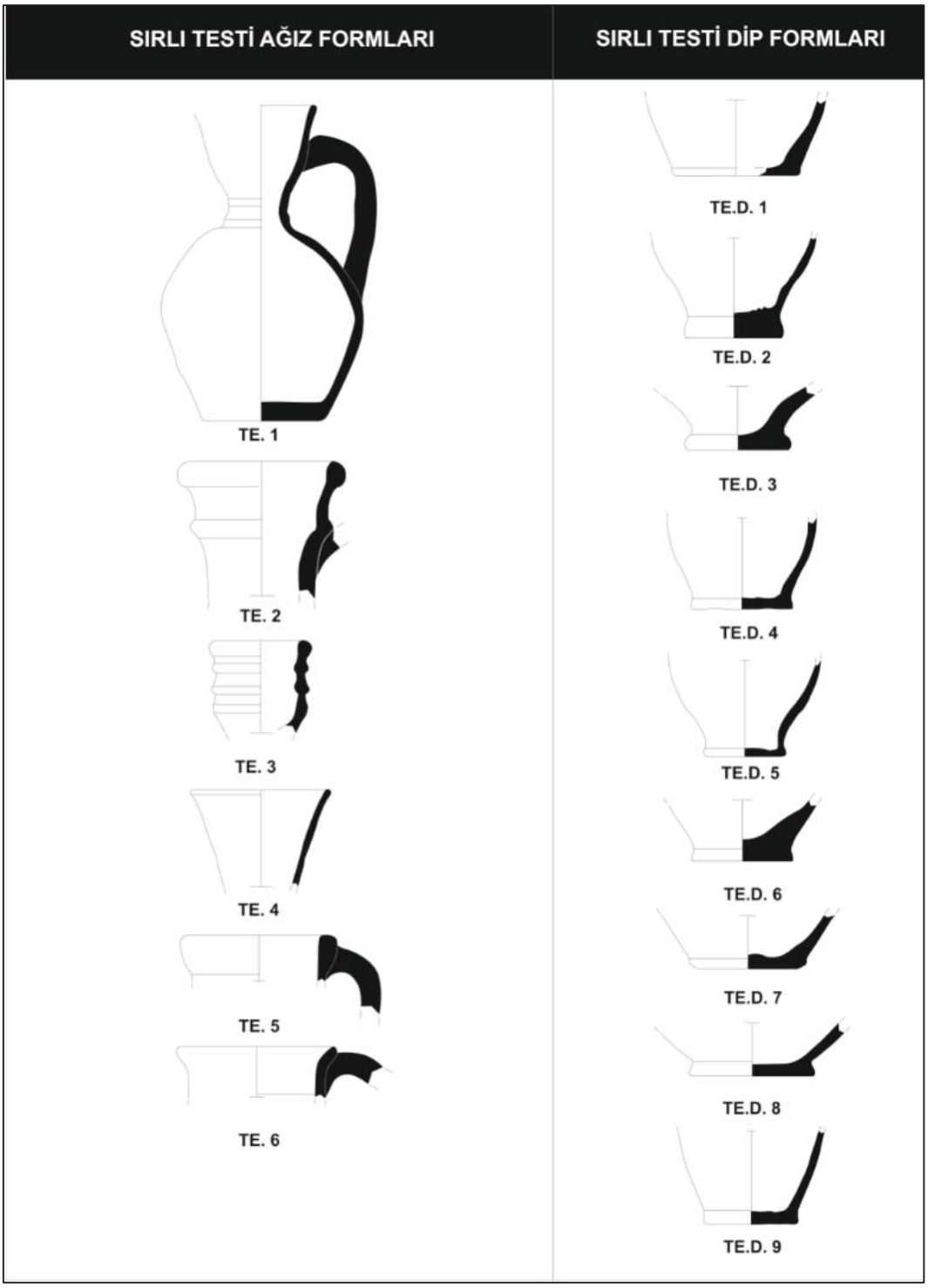
Tablo 6.8: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kase Formları

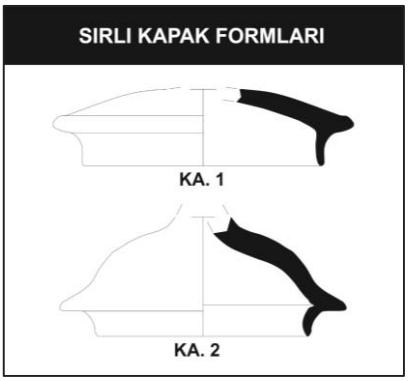
Tablo 6.9: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kase Dip Formları

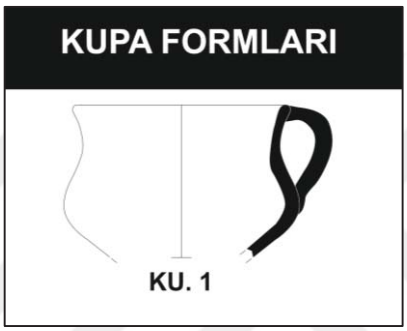
Tablo 6.10: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Çömlek Ağız ve Dip Formları

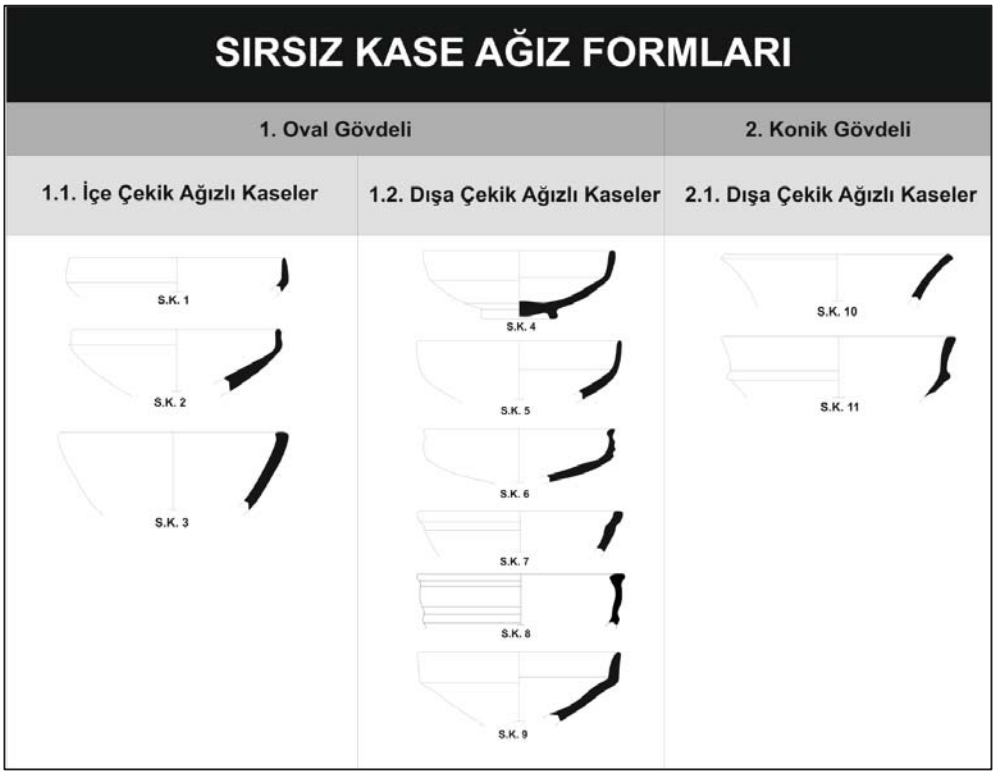
Tablo 6.11: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Testi Ağız ve Dip Formları

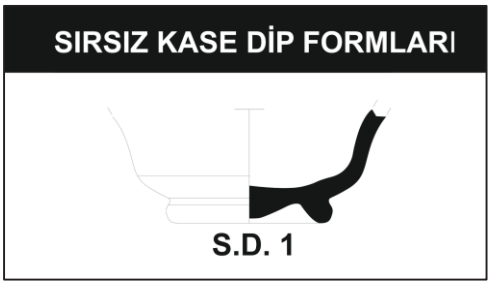
Tablo 6.12: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kapak Formları

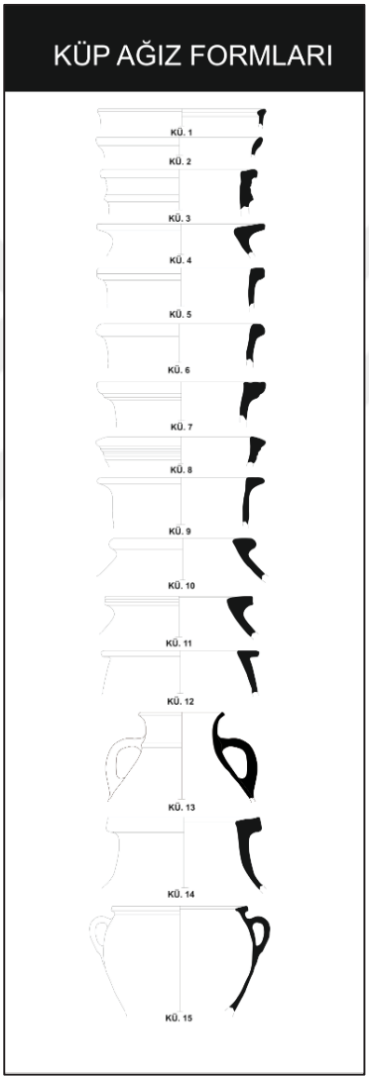
Tablo 6.13: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Kupa Formları

Tablo 6.14: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kase Ağız Formları

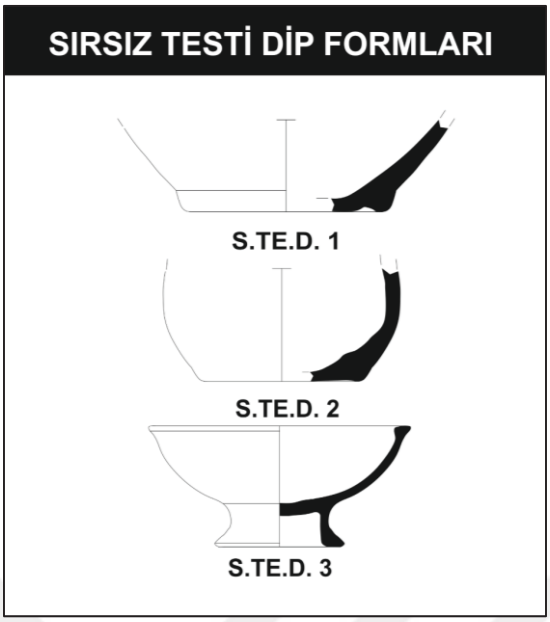

Tablo 6.15: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kase Dip Formları

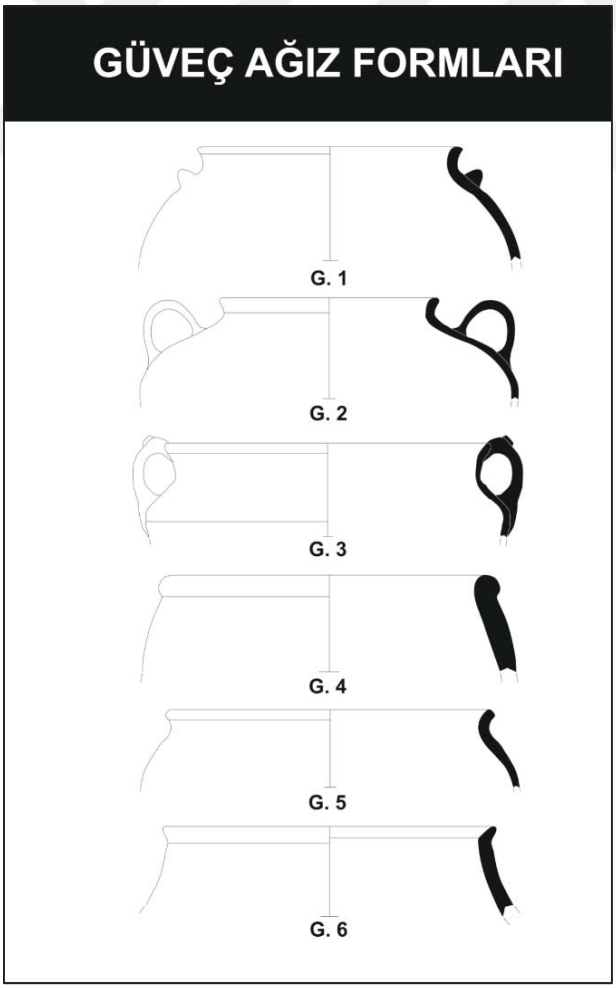

Tablo 6.16: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Küp Ağız Formları

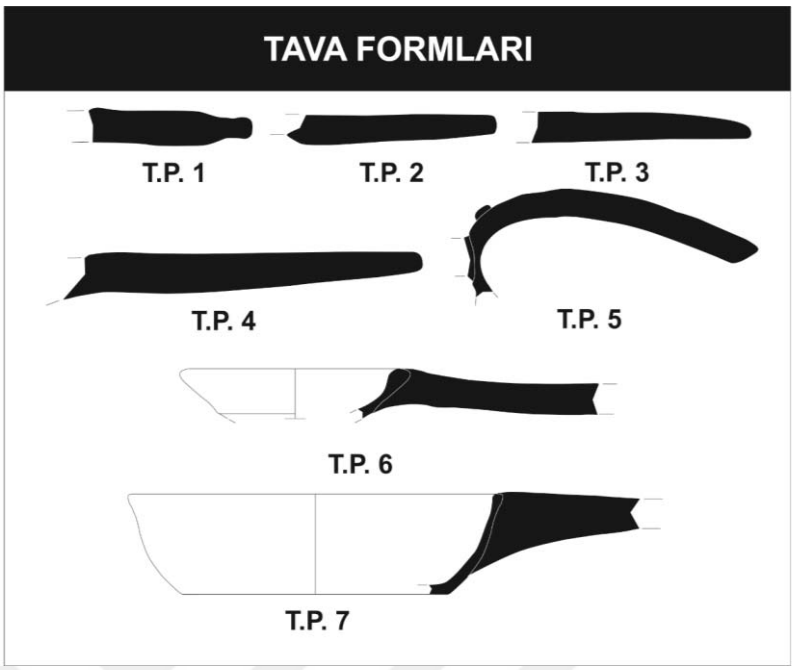
Tablo 6.17: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Testi Formları

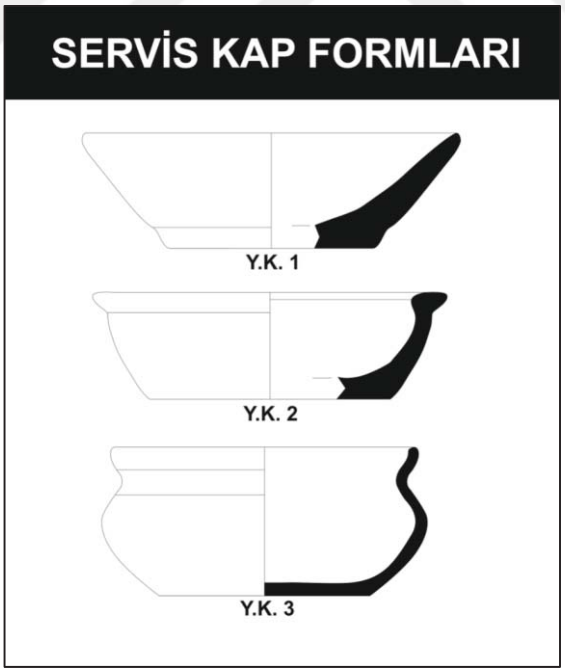
Tablo 6.18: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Testi Dip Formları

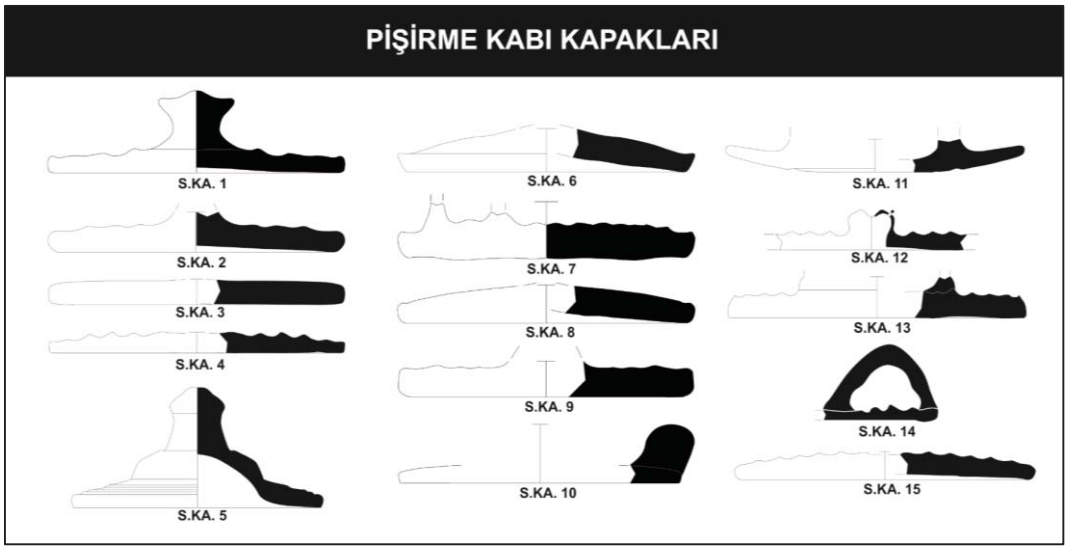
Tablo 6.19: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Güveç Ağız Formları

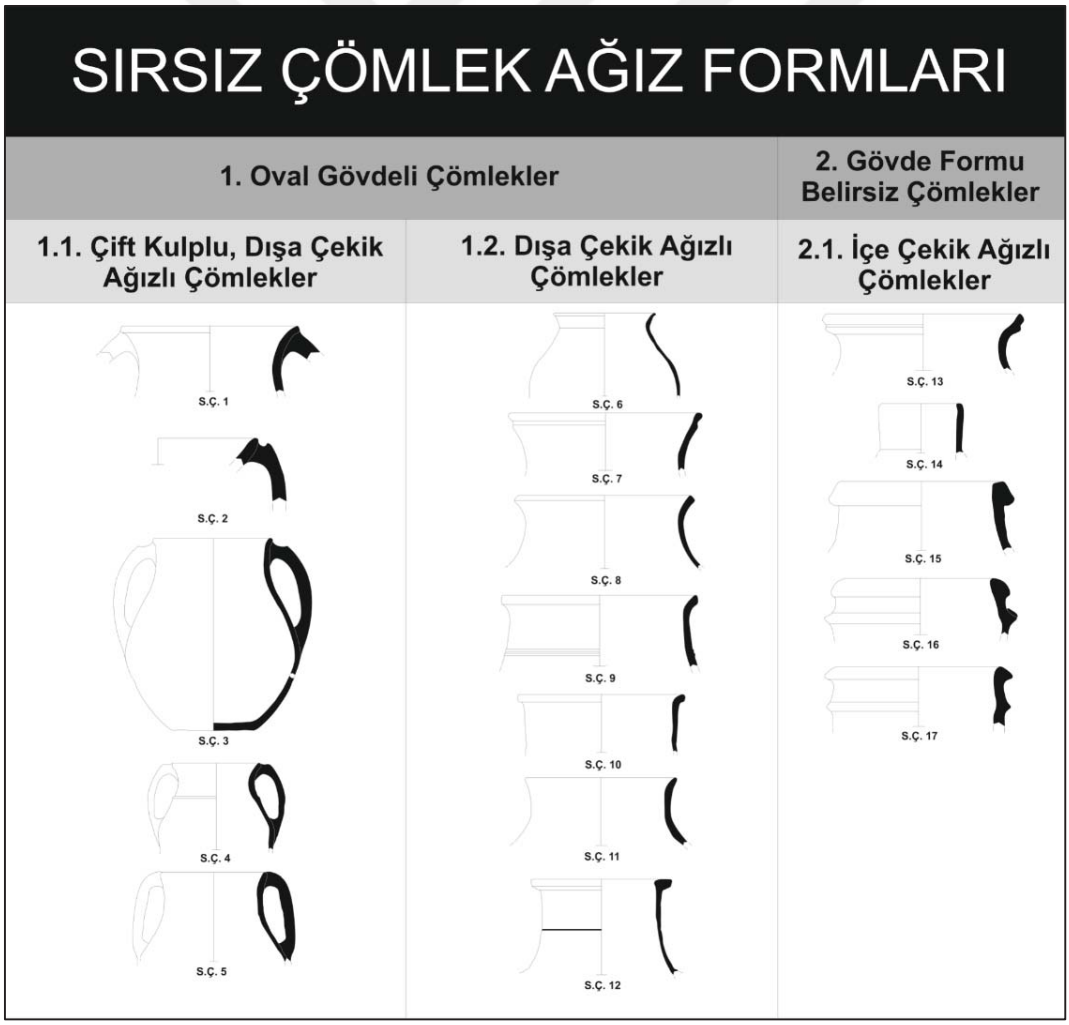
Tablo 6.20: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Tava Formları

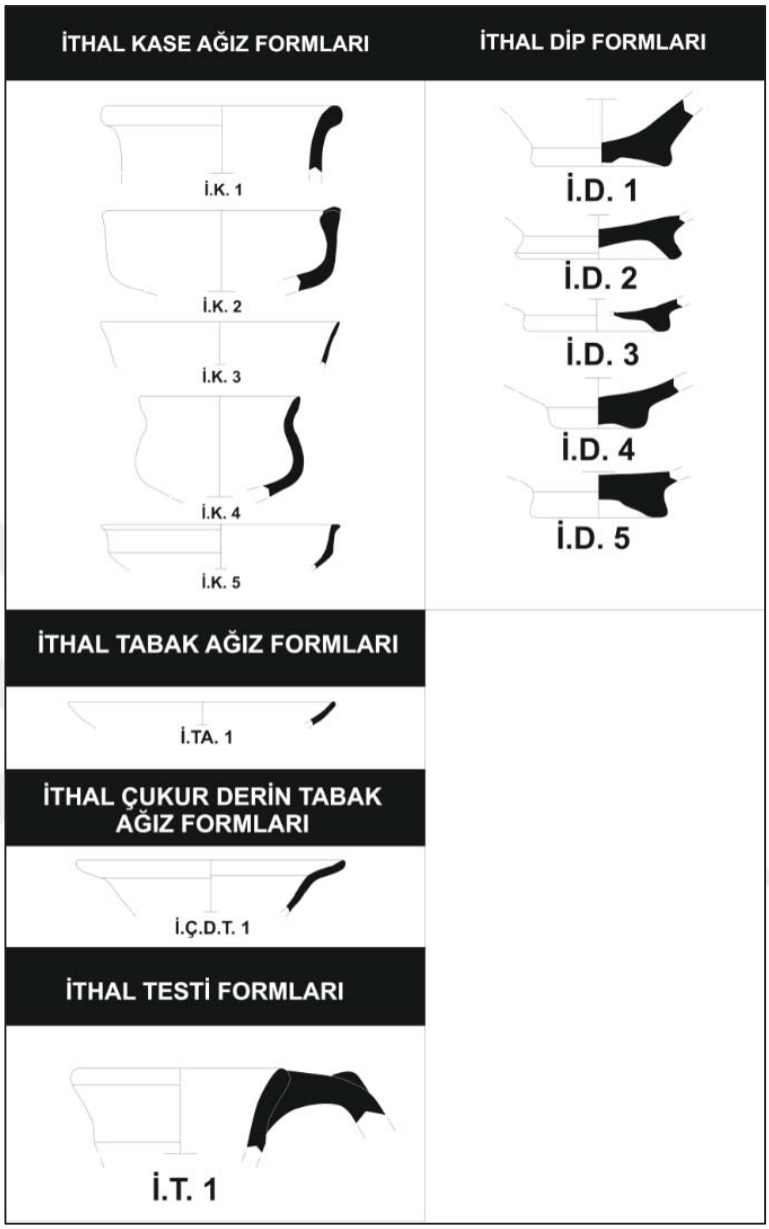
Tablo 6.21: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Yemek Kap Formları (Servis-Isıtma Kapları)

Tablo 6.22: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Kapak Formları

Tablo 6.23: Komana Anadolu Selçuklu Çağı Sırsız Çömlek Ağız Formları

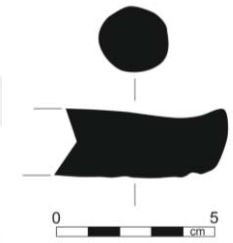
Tablo 6.24: Komana Anadolu Selçuklu Çağı İthal Seramik Ağız ve Dip Formları

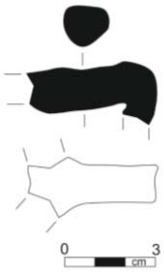
7. KATALOG

7.1. Komana Ortaçağ Seramikleri

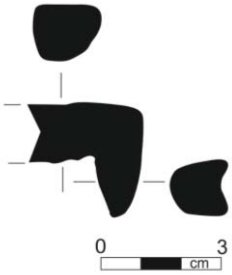
7.1.1. Yerel Üretime Ait Buluntular

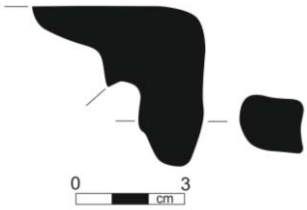
7.1.1.1. Fırın ve üç ayak buluntuları

Katalog No: F-1	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Fırın Çubuğu
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			
Benzer Örnekler: Kadıkalesi[139]			

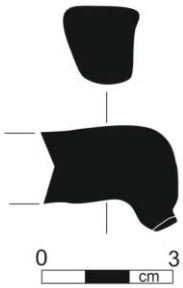
Katalog No: Ü-1	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç			
			

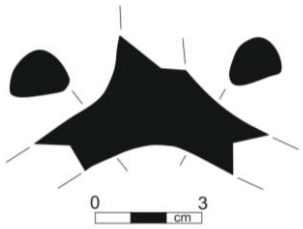
[139] İnanan, F. (2010). "Anaia - Kadikalesi: A New Zeuxippus Ware Production Centre" *Proceedings of the International Symposium Trade and Production Through the Ages*, (Konya, 25-28 November 2008), 121. 127. Fig.3.

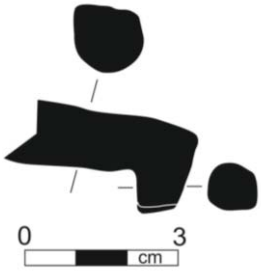
Katalog No: Ü-2	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 5
Katkı: Mika, Kum			
			

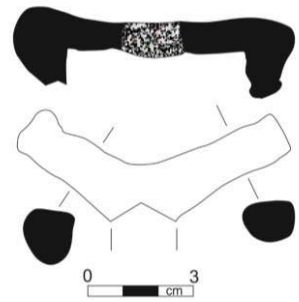
Katalog No: Ü-3	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			
Açıklama: Katkı boyutu ve hamur özellikleri olarak Komana sırsız seramikleriyle benzer hamur yapısına sahip iki üç ayak örneğinden birisidir. Boyut olarak diğer üç ayaklardan büyük olmakla birlikte kaba bir hamur yapısı görülmektedir. Benzer hamur yapısına sahip diğer üç ayak örneği Ü-33'tür.			

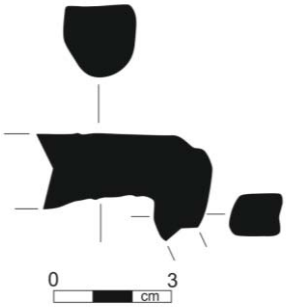
Katalog No: Ü-4	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kum			

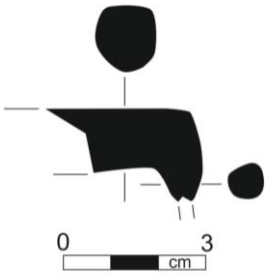
Katalog No: Ü-5	**Hamur Tipi:** 2 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

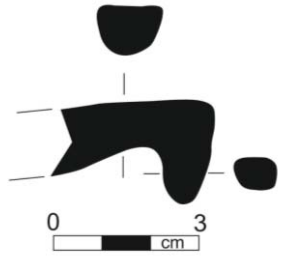
Katalog No: Ü-6	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

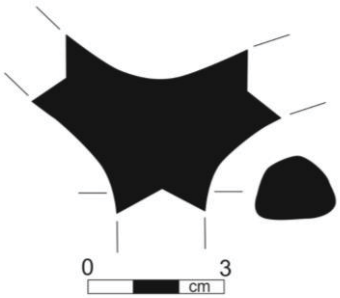
Katalog No: Ü-7	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

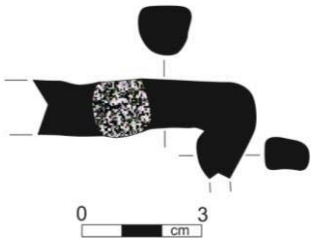
Katalog No: Ü-8	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 4
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

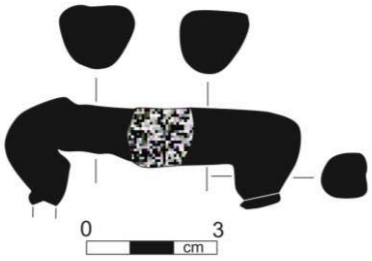
Katalog No: Ü-9	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 1
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

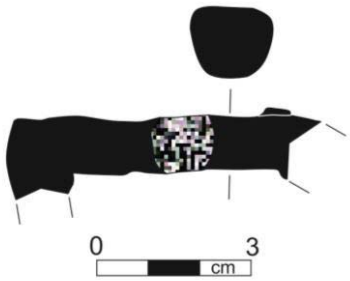
Katalog No: Ü-10	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 1
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

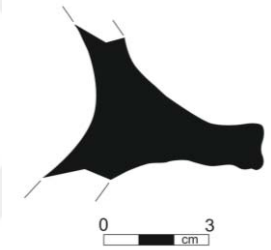
Katalog No: Ü-11	**Hamur Tipi:** 5 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP02	**Açma:** 237-633	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika			
			

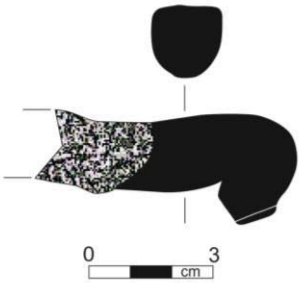
Katalog No: Ü-12	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 1
Katkı: Yanmış			
			
Açıklama: Kazı alanında ele geçirilen bazı üç ayak buluntuları tamamen yanmış şekilde olup fırınlama sırasında yandıkları ve alanın farklı bölgelerine atıldıkları düşünülmektedir.			

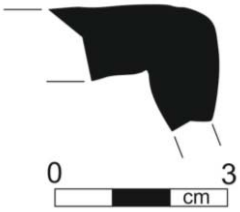
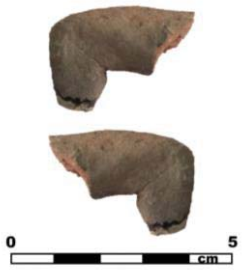
Katalog No: Ü-13	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP02	**Açma:** 292-628	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

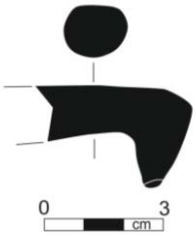
Katalog No: Ü-14	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 7
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

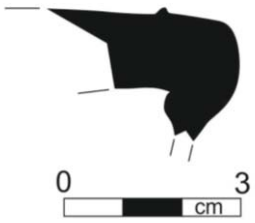
Katalog No: Ü-15	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

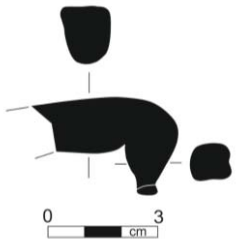
Katalog No: Ü-16	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

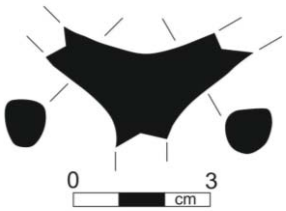
Katalog No: Ü-17	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

Katalog No: Ü-18	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç			
			

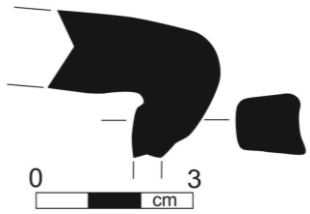
Katalog No: Ü-19	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

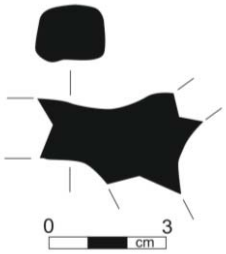
	

Katalog No: Ü-20	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 3
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

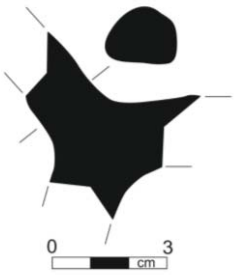
Katalog No: Ü-21	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Yanmış			
			

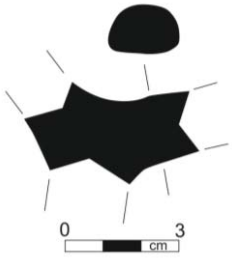
Katalog No: Ü-22	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** Üç Ayak

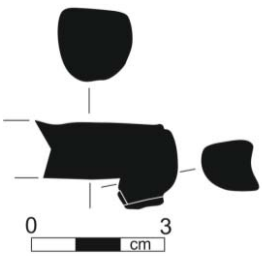
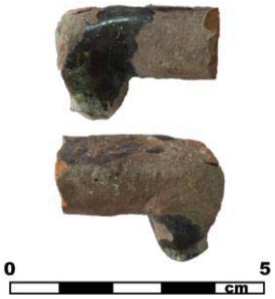
	7 (C)	2.5 YR 6/6	
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

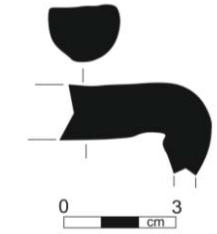
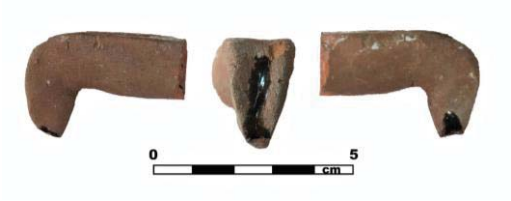
Katalog No: Ü-23	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			
Açıklama: Üç ayak buluntusu üzerine yapışmış seramik parçası aynı katkı ve hamur rengine sahiptir.			

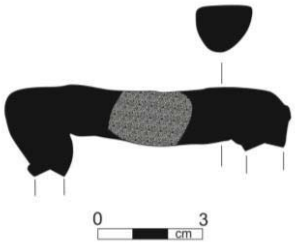
Katalog No: Ü-24	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

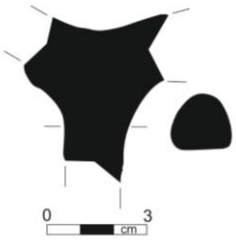
Katalog No: Ü-25	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

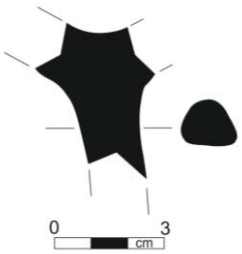
Katalog No: Ü-26	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

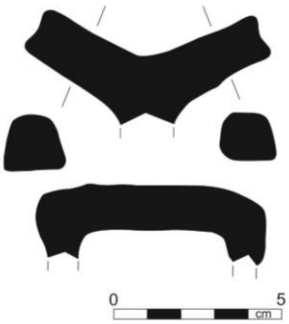
Katalog No: Ü-27	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

Katalog No: Ü-28	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

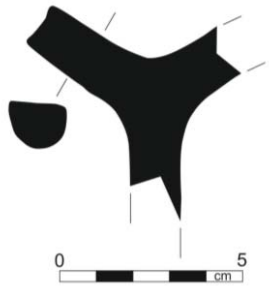
Katalog No: Ü-29	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 1
Katkı: Mika, Kireç			

Katalog No: Ü-30	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 1
Katkı: Mika, Kireç			
			

Katalog No: Ü-31	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2
Katkı: Mika, Kireç			
			

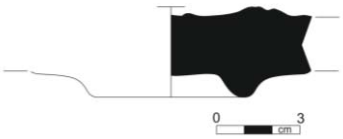
Katalog No: Ü-32	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2

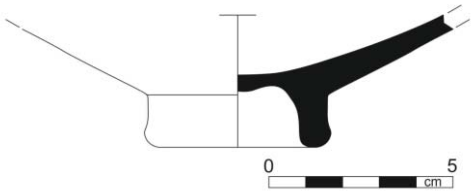
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

Katalog No: Ü-33	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Üç Ayak
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 4
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			
Açıklama: Hamur tipi sırsız seramikler gibi çok ve büyük boyutludur.			

7.1.1.2. Yarı mamul buluntuları

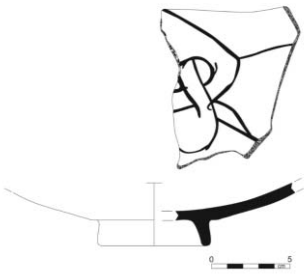
Katalog No: Y.M.-1	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,5 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 2,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

	
Açıklama: Yarı mamul iç parçasının yüzeyi oldukça bozuk ve pürüzlü şekildedir.	

Katalog No: Y.M.-2	**Hamur Tipi:** 28 (A)	**Hamur Rengi:** 10 YR 6/3	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının dış yüzeyinde ışık demeti şeklinde kazıma bezemeler yer almaktadır. Parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[140]			

Katalog No: Y.M.-3	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm

[140] Mitchell, a.g.e., 1980, 175, Fig. 59-759.

Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Fırında uzun süre kalıp sır yüzeyinin yandığı anlaşılan seramik parçasının iç yüzeyinde düğüm motifi benzeri bezemeler yer almaktadır. Hamurda yer yer yanmış olmakla birlikte iç yüzeyde üç ayak izi görülür. Ayrıca dış yüzeyde görülen yanık izinden parçanın dış yüzeyinin ateş ile temas ettiği anlaşılmaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[141], Aigai (Aiolis)[142], Kuşadası Kadıkalesi[143], Chersonese[144], Kinet Höyük[145], Korucutepe[146]			

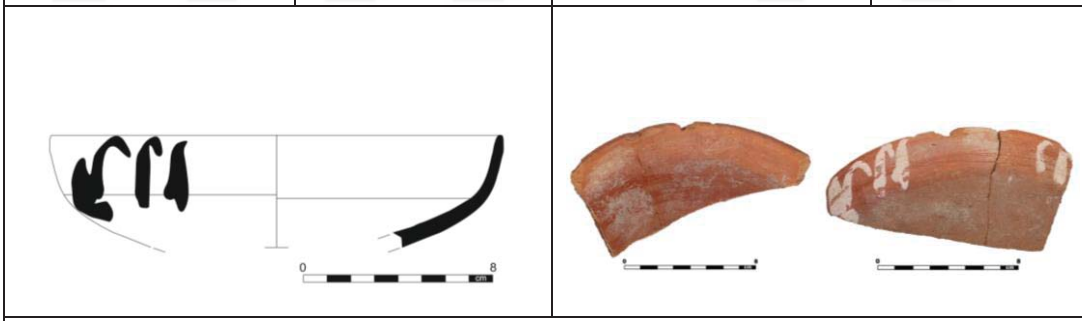
Katalog No: Y.M.-4	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[141] Mitchell, a.g.e., 1980, 141.; Mitchell, S. (1973). "Aşvan 1968-1972: An Interim Report", *Anatolian Studies*, (23), 148.
[142] Armağan, M. E. (2014). *Aigai (Aiolis) Kazısı Bizans Dönemi Seramik Buluntuları,* Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 144-145.
[143] Doğer, L. (2004). "Anaia-Kuşadası Kadıkalesi Kazısı 2002 Yılı Bizans Dönemi Seramik Buluntularının Ön Değerlendirmesi", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII (1), 14.
[144] Залесская, a.g.e., 2011, 186.
[145] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 138.
[146] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 75.

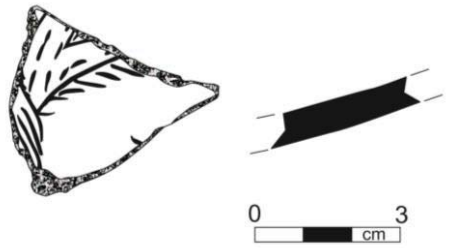
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.

Katalog No: Y.M.-5	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

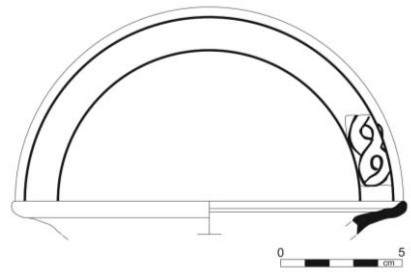
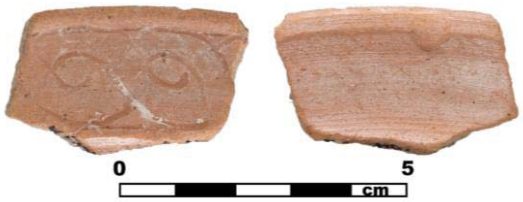

Açıklama: Yarı mamul parçanın dış yüzeyinde astar boyama tekniğiyle yapılmış yazı taklidi bezemeler görülür. Ayrıca oldukça yumuşak bir hamur yapısına sahip olan parçanın fırınlama sırasında yaşanan bir sorun sebebiyle tam olarak pişmediği anlaşılmaktadır.

Katalog No: Y.M.-6	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 1,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm

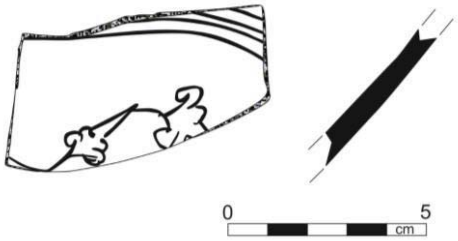
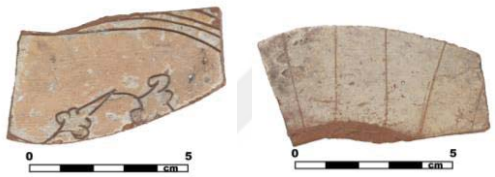
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış oldukça ince işçilikli bir bezeme yer almaktadır. Yarı mamul parçanın hamurunun oldukça sert ve yer yer farklı tonlar sahip olması fırın ısısının dağılımıyla ya da seramiklerin fırına dizilmesiyle ilgili bir sorunu göstermektedir.

Katalog No: Y.M.-7	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Tabak A.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 1,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

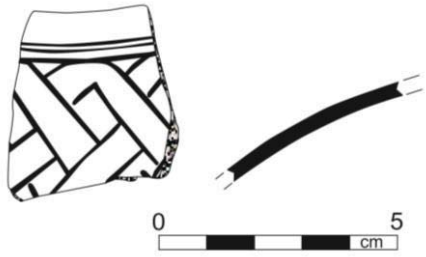
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde ağız kenarı içerisinde yer alan bordürde zincirek benzeri bezemeler yer almaktadır. Oldukça yumuşak bir hamur yapısına sahip olan parçanın fırınlama sırasında yaşanan bir sorun sebebiyle tam olarak pişmediği anlaşılmaktadır. Ayrıca astarın seramik yüzeyde kalmayıp dökülmesi de fırınlama sırasında bir sorun yaşandığını gösterir.

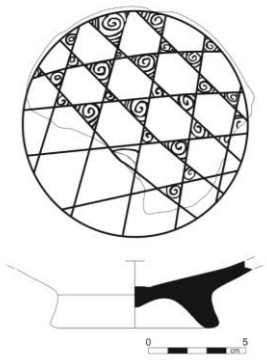
Benzer Örnekler: Yumuktepe, Aşvan Kale[147], Novy Svet batığı[148], Korucutepe[149]

Katalog No: Y.M.-8	**Hamur Tipi:** 5 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde bitkisel dış yüzeyinde ise ışın demetleri şeklinde bezemeler görülür. Parçanın iyi pişmiş hamurunda herhangi bir yanık ve hamur renginde dalgalanma görülmeyip parçanın yarı mamul olarak kalması sebebi belirlenememiştir. Parçanın sırlama işlemi için taşınırken kırılmış olduğu düşünülebilir.			

Katalog No: Y.M.-9	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[147] Mitchell, a.g.e., 1980, 184, Fig. 68-828.
[148] Зеленко, С., Тимошенко, М. (2011b). "торговые отношения между анатолийским регионом и таврикой в поздневизанйский период", Стежками археології. До 70-річчя професора Михайла Івановича Гладких, 122.
[149] Bakırer, Ö. (1980). "The Medieval Pottery and Baked Clay Objects", *Korucutepe 3* (Ed. M. N. Van Loon), Netherlands, Pl. 82.

	
Açıklama: Yarı mamul tabak ağız parçasının iç yüzeyinde örgü şeklinde geçme bezemeler yer almaktadır. Bisküvi pişirimi yapılan parçanın sırlama işlemine geçildiği sırada bir sebepten ötürü yarı mamul olarak kaldığı anlaşılmaktadır. **Benzer Örnekler:** Korucutepe[150]	

Katalog No: Y.M.-10	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7,6 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde asimetrik altıgenler arasında kalan üçgen kısımlar içerisine helezonik kıvrımların yerleştirilmesiyle oluşan bezemeler görülür. Parçanın dip kısmında yer alan çatlaklardan fırınlama sırasında deforme olduğu düşünülmektedir.			

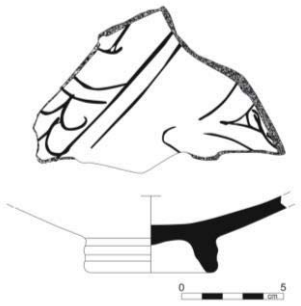
[150] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 78.

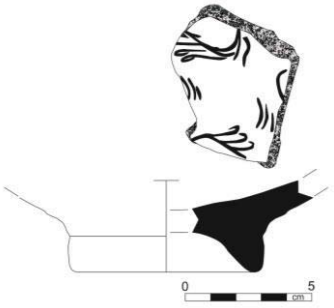
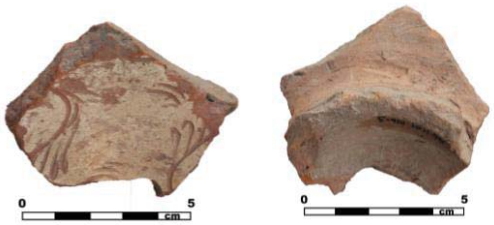
Benzer Örnekler: Karacahisar Kalesi[151], Alanya Tersanesi[152], Kelenderis[153]

Katalog No: Y.M.-11	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul seramik parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

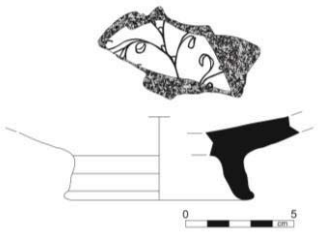
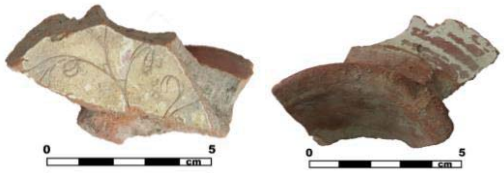
Katalog No: Y.M.-12	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

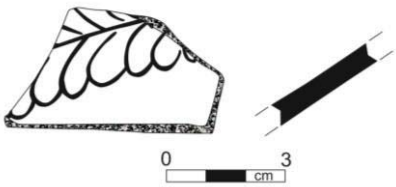
[151] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 47.
[152] Bilici, S. (2001). "Alanya Tersanesi Seramik Buluntuları", *V. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı ve Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri* (19-20 Nisan 2001), Ankara, 122.
[153] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 161/875-876.

	
Açıklama: Sırlı defolu dip parçasının iç yüzeyinde balık olduğu düşünülen hayvan figürlü bezemeler yer almaktadır. Parçanın sırlandıktan sonraki pişiriminde fırın ısı veya süresinde yaşanan aksaklık nedeniyle sır yüzeyinin ve hamurda yanmaların olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dip parçasında üç ayak izi de görülmektedir.	

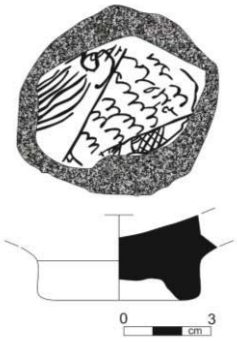
Katalog No: Y.M.-13	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bezemeler yer almaktadır. Fırınlama sırasında yaşanan bir sorun sebebiyle sırlanamamıştır.			

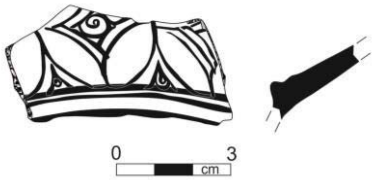
Katalog No: Y.M.-14	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 1 cm

Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle ustaca yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. Seramik hamuru ile astarın oldukça iyi bütünleştiği görülmekle birlikte parçanın sırlama işlemine geçeceği sırada yaşanan bir sorun sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

Katalog No: Y.M.-15	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul gövde parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

Katalog No: Y.M.-16	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 1,3 cm

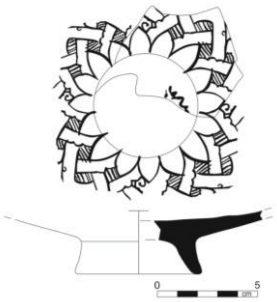
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde büyük kısmı mevcut olmadığı için tam olarak anlaşılamayan oldukça ince işçilikli figürlü bezemeler yer almaktadır. Hamur içinde yer yer astarlı yüzeyde ise büyük ölçüde yanıklar görülmekle birlikte fırınlama sırasında ısının aniden yükselmesi veya hamurda yaşanan bir sorun sonucu dip parçasının formunda bozulmalar olduğu anlaşılmaktadır.			

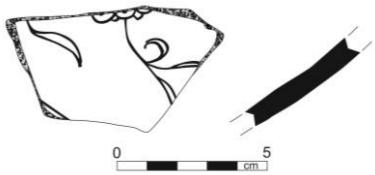
Katalog No: Y.M.-17	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tabak A.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP02	**Açma:** 292-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde "V" şeklinde yaprakların tekrarlanmasıyla oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[154], Yumuktepe[155], Akşehir[156], Erzincan Müzesi[157], Aşvan Kale[158], Hasankeyf[159], Malatya Battal Gazi Evi[160], İznik[161], Sivas[162], Harput[163], Karacahisar Kalesi[164], St. Symeon[165], Kinet Höyük[166], Alushta[167], Azak[168], Korucutepe[169], Ahlat[170], Pergamon[171], Thasos[172], Kaliera Kalesi[173]

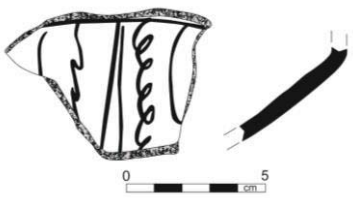
Katalog No: Y.M.-18	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

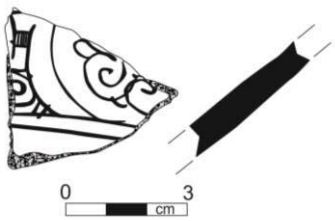
[154] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[155] Özal, H. Ç. (2004). *Mersin Yumuktepe Höyüğü XIII.yüzyıla Tarihlendirilen I ve Ia Yapı Katı Sırlı Seramikleri (1993-1999)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 141.
[156] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[157] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[158] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, 207, Fig. 61-764.
[159] Çeken, M. (2005). *Hasankeyf (1991, 2001-2003 Yılı) Kazı Buluntusu Fırın ve Atölyeleri ile Seramik Malzemeleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 311-312.
[160] Tatlı, E., Aytaç, İ., (2018). "Malatya Battalgazi Evi Kazısı Sgrafitto Teknikli Bir Grup Seramiğin Değerlendirilmesi", *Social Sciences* (NWSASOS), 13(1), 5, Foto. 3.
[161] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[162] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[163] Sevin, V., Arslan Sevin, N., Kalsen, H. (2011). *Harput: Kale Mahallesinde Osmanlı Yaşamı*, İstanbul, 173, Res. 238.
[164] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[165] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[166] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[167] Тесленко, И. Б., Лысенко, А. В., (2019a). "ДОМ РЕМЕСЛЕННИКА НА ПОСАДЕ АЛУШТИНСКОГО ГОРОДИЩА (по материалам раскопок 2009 г.)", История и археология Крыма, вып. 9, 221.
[168] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[169] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[170] Karamağaralı, N. (2011). "Eski Ahlat Şehri Kazısı 2008-2009 Çalışmaları", *XIV. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (20-22 Ekim 2010), Konya, 381.
[171] Walksman, S. Y. (2014). "Long-term Pottery Production and Chemical Reference Groups: Examples from Medieval Western Turkey", *Late Hellenistic To Mediaval Fine Wares of The Aegean Coast of Anatolia: Their Production, Imitation and Use*, Varsovie, 109.
[172] François, V. (1995). *La céramique byzantine à Thasos*, Paris, Fig. 25-26.
[173] Бочаров С. Г. (2015). "Генуэзский замок Калиера", Генуэзская Газария и Золотая Орда, Казань-Симферополь-Кишинев, 74-75.

	
Açıklama: Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle ustaca yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. Yumuşak hamurlu olan parçada astar hamur yüzeyinden tamamen ayrılmış olup bisküvi pişirimi sırasında yaşanan bir sorun sonucu sırlanamadığı anlaşılmaktadır.	

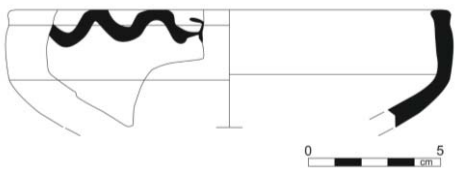
Katalog No: Y.M.-19	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bitkisel bezemeler yer almaktadır. Hamur oldukça sert olup hamur renginde yer yer dalgalanmalar ve değişiklikler görülür. Parçanın fırında ısısından kaynaklanan bir sorun sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

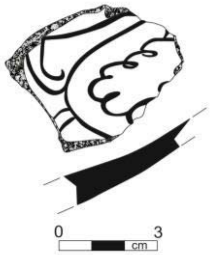
Katalog No: Y.M.-20	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 6

Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde çizgisel bezemeler yer almaktadır. Parçanın dış yüzeyinde ise sarımsı krem sır damlaları görülür. Sırlanmamış yarı mamul parça üzerinde yer alan sır damlasından seramiklerin bisküvi pişirimi ile sırlama sonrası pişirimin birlikte yapıldığı düşünülebilir.			

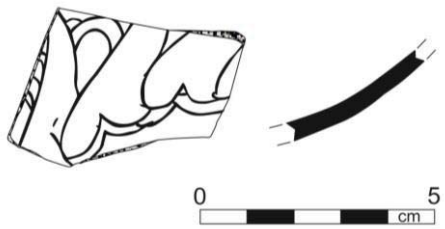
Katalog No: Y.M.-21	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir.			

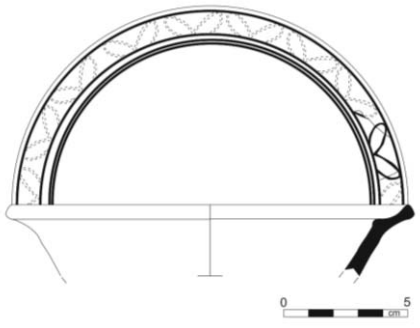
Katalog No: Y.M.-22	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 5)

Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın dış yüzeyinde astar boyama tekniğiyle yapılmış bezemeler yer almaktadır. Fırınlama sırasında yaşanan bir sorun sebebiyle parçanın sırlanamadığı düşünülmektedir.			

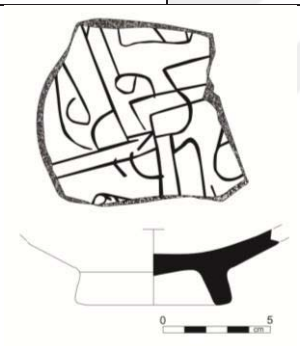
Katalog No: Y.M.-23	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP02	**Açma:** 292-628	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde bitkisel veya figürlü bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde bir kısmı yüzeye yapışmış şekilde üç ayak izi ve çevresinde hardal sarısı renkli sır izi görülmektedir. Sırlanmamış yarı mamul parça üzerinde yer alan sır damlasından ve üç ayal izinden			

seramiklerin bisküvi pişirimi ile sırlama sonrası pişirimin birlikte yapıldığı düşünülebilir.

Katalog No: Y.M.-24	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde bitkisel bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. Parçanın hamuru iyi pişmiş olup hamurda herhangi bir bozulma veya yanık izi görülmemektedir.			

Katalog No: Y.M.-25	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase (K. 73)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde "V" şeklinde yaprakların tekrarlanmasıyla oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. İnce işçiliğe sahip olan parçanın fırında fazla pişmesi sonucu sırlanamadığı düşünülmektedir. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[174], Yumuktepe[175], Akşehir[176], Erzincan Müzesi[177], Aşvan Kale[178], Hasankeyf[179], Malatya Battal Gazi Evi[180], İznik[181], Sivas[182], Harput[183], Karacahisar Kalesi[184], St. Symeon[185], Kinet Höyük[186], Alushta[187], Azak[188], Korucutepe[189], Ahlat[190], Pergamon[191], Thasos[192], Kaliera Kalesi[193]

Katalog No: Y.M.-26	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Şeffaf Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

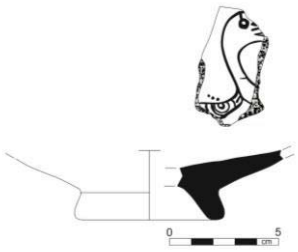
[174] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[175] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[176] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[177] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[178] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, Fig. 61-764.
[179] Çeken, a.g.t., 2005, 311-312.
[180] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, Foto. 3.
[181] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[182] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[183] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[184] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[185] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[186] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[187] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.
[188] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[189] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[190] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[191] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[192] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[193] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

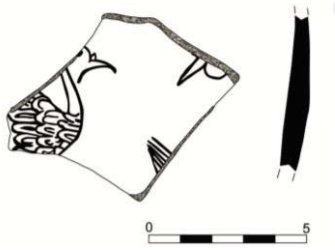
Açıklama: Defolu seramik parçasının iç yüzeyinde çarkıfelek motifi benzeri merkezde birleşen çizgilerden oluşan bezemeler yer almaktadır. Fırın ısısının ya da süresinin fazla olması sebebiyle sır ve hamur yüzeyinde yer yer yanıklar meydana gelmiştir.

Katalog No: Y.M.-27	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamül	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde noktalardan oluşan ince şeritlerle sınırlandırılmış bordür kıvırcık saçlı bir insan figürünün baş kısmını çevrelemektedir. Parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için kompozisyonun tamamı anlaşılamamaktadır. **Benzer Örnek:** Corinth[194], Alanya[195]			

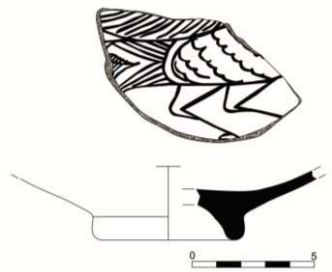
Katalog No: Y.M.-28	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P. (D. 47)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP02	**Açma:** 237-633	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç

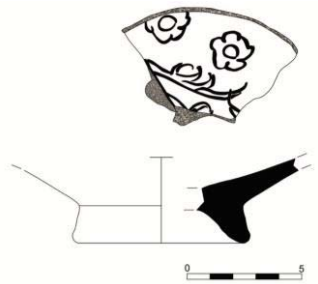
[194] Vroom, J. (2019). *Bizans'tan Modern Döneme Ege'de Seramik* (Çev. Yasemin Bağcı), İstanbul, 94.
[195] Bilici, a.g.t., 2001, 120.

	
Açıklama: Yarı mamul parçanın iç yüzeyinde uzun boynundan dolayı muhtemelen tavus kuşu olduğu düşünülen figürün baş, boyun ve gövdesinin bir kısmı yer almaktadır.	

Katalog No: Y.M.-29	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 4,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Yarı mamul seramik gövde parçasında ince kazıma tekniğiyle yapılmış, profilden verilmiş şekilde bir tavus kuşu figürü yer almaktadır. Figür uzun boyunlu, sivri uzun gagalı, küçük yuvarlak gözlü olup gövdesi yatay yerleştirilmiş balık pulu deseniyle kaplıdır.			

Katalog No: Y.M.-30	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP02	**Açma:** 247-633	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,4 cm

Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Tavus kuşu figürlü yarı mamul seramik parçasının benzer üsluptaki sırlanmış örnekleri Katalog 15 ve 16'da görülmektedir. Bu örnekler bölgede yerli üretimin olduğuna dair düşünceleri desteklemesi bakımından önemlidir. Yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış kuş figürünün, gövdesinin arka kısmı, kuyruk ve ayakları görülür. Figürün gövdesi belirli aralıklarla yerleştirilmiş asimetrik kıvrımlı dilimlerle, kuyruk ve kanatları ise düz diyagonal çizgilerle hareketlendirilmiştir. Kuş figürünün dip parçası üzerindeki konumundan figürün seramik dip parçasının merkezinde yer aldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca yarı mamul dip parçasının iç yüzeyinde akıtma boyama izleri mevcuttur.			

Katalog No: Y.M.-31	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-608	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** cm	**Cidar:** cm
Sır Rengi: Yarı Mamul	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Yarı mamül dip parçasının iç yüzeyinde kazıma tekniğiyle yapılmış bir kuş figürünün tek ayağı ve beş yapraklı çiçek şeklinde bitkisel bezemeler yer almaktadır. Munsell kataloğuna göre 2.5 YR 6/6 renk koduna sahip olan mika, kireç, kum katkılı yarı mamül seramik örneğiyle aynı özellikleri taşıyan diğer Komana sırlı seramiklerinin de mevcut olması, bölgede bulunan çok sayıdaki seramiğin yerli üretim olduğu fikrini destekleyen bir diğer örnektir.

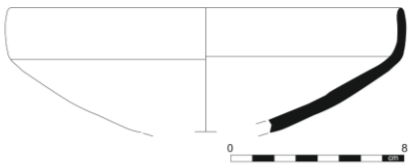
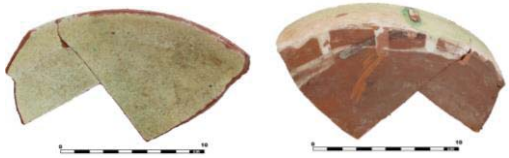
7.1.2. Ortaçağ Yerel Üretim Sırlı Seramikleri

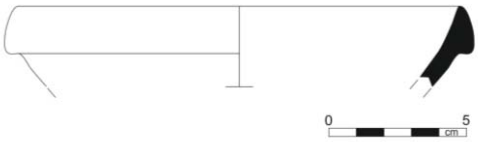
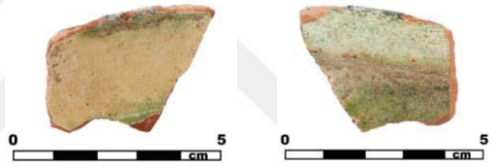
7.1.2.1. Tek renk sırlı seramikler

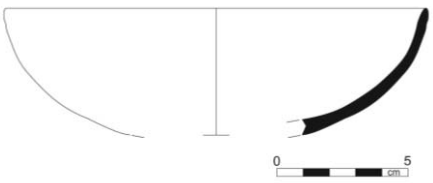
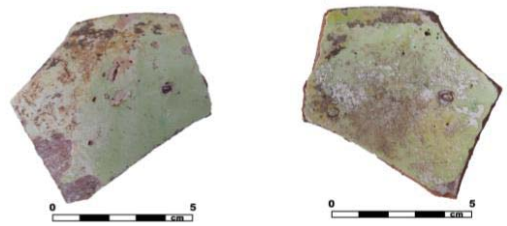
Katalog çalışmamızda 72 adet tek renk sırlı seramik incelenmiş olup 13'ü kase, 8'i tabak, 3'ü çömlek, 5'i testi, 1'i kapak, 1'i kandil kap türündedir. Kase ve tabaklarda derin kap formlarının tercih edildiği görülmekle birlikte form çeşitliliği diğer örneklerde olduğu gibi oldukça fazladır. Kaseler 11-22 cm, tabaklar 22-32 cm, testiler 3,8-15 cm, çömlekler 9-18 cm arasında farklı ağız çapına sahiptir. Diplerde 3-8 cm, testi diplerinde ise 4,8-10,6 cm arasında farklı dip çaplarına görülür. Bu grup seramiklerin form özelliklerinin yoğun bezemeli örneklerle benzer olduğu ve farklılık görülmediği anlaşılmaktadır. Tek renk sırlı seramik hamurlarında yoğun olarak mika, kireç, kum az sayıda örnekte ise şamot katkı maddesinin kullanıldığı görülmektedir. Seramiklerde kırmızımsı sarı (5 YR 6/6, 5 YR 7/6, 5 YR 7/8), açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8), kırmızı (2.5 YR 5/6), sarımsı kırmızı (5 YR 5/6), pembe (5 YR 7/3), açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4), açık sarımsı kahverengi (10 YR 6/4) hamur renkleri görülmektedir. Krem ve beyaz astarlı seramiklerde krem rengi ile açık yeşil, koyu, yeşil, su yeşili, yeşilimsi krem gibi yeşil rengin tonlarında sır kullanılmıştır. Seramiklerde iç yüzey tamamen sırlı iken dış yüzey ağız kenarı ya da gövde kısmına kadar sırlanmıştır.

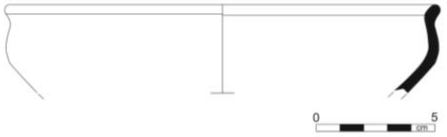
7.1.2.1.1. Tek renk sırlı seramik ağız parçaları

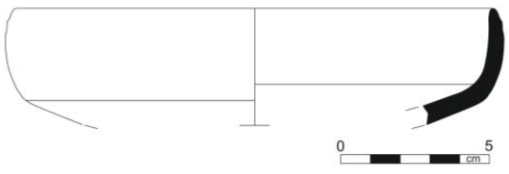
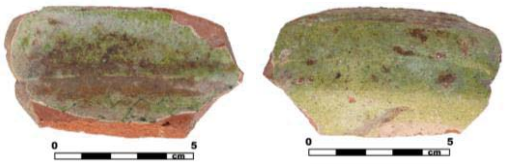
Katalog No: T-1	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 9)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç

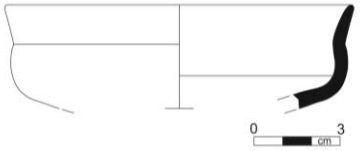
Katalog No: T-2	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 62)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

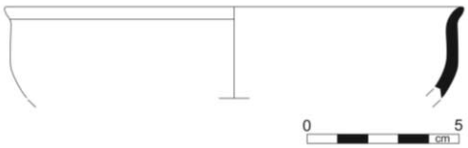
Katalog No: T-3	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 37)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Katalog No: T-4	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 54)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** Temizlik
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

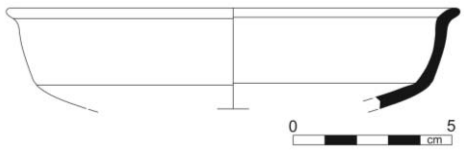
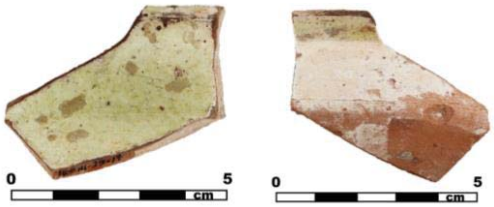
Katalog No: T-5	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 11)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

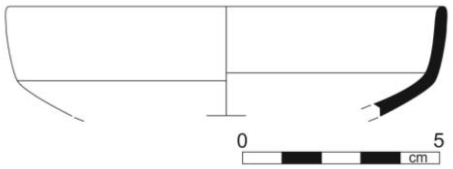
Katalog No: T-6	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** Kase A.

	7 (G)	2.5 YR 6/8	(K. 59)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: F-90 çöp çukurunda ele geçirilmiştir.			

Katalog No: T-7	**Hamur Tipi:** 1 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Kase A. (K. 52)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Şamot
			

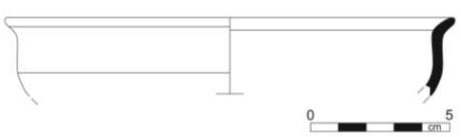
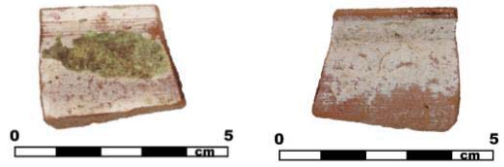
Katalog No: T-8	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 55)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

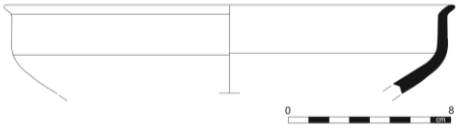
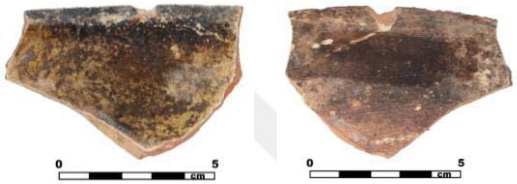
	

Katalog No: T-9	**Hamur Tipi:** 3 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 40)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 11 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Açık Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Benzer Örnekler: Adramytteıon Antik Kenti[196]			

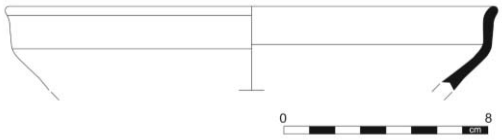
Katalog No: T-10	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A. (K. 53)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç

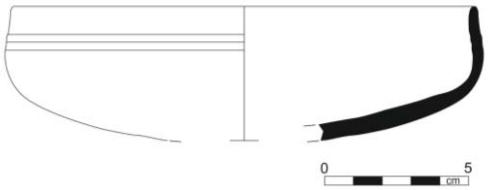
[196] Köhserli, Y. (2009). *Ören (Adramytteıon Antik Kenti) Sırlı Seramikleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 12.

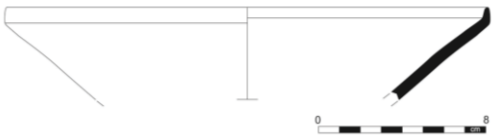
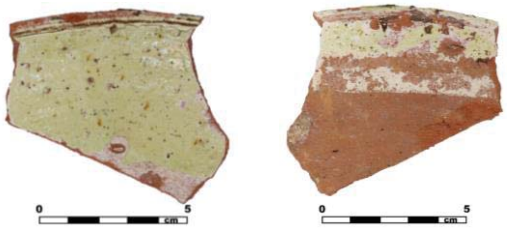
Katalog No: T-11	**Hamur Tipi:** 3 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 53)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yüksek ısıya maruz bırakılan seramik parçasının sır rengi yer yer yanarak koyu bir renk almıştır.			

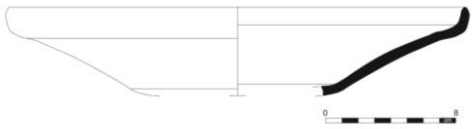
Katalog No: T-12	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 55)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç

	
Açıklama: Hamur yüzeyi yer yer yanık olmakla birlikte sır kabarmış ve dökülmüş şekildedir.	

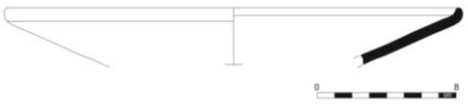
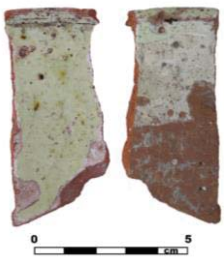
Katalog No: T-13	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 39)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

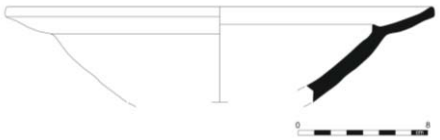
Katalog No: T-14	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 13)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 23 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

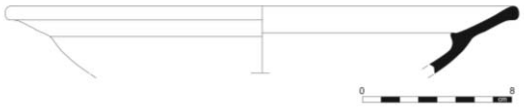
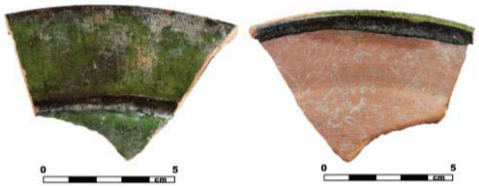
Katalog No: T-15	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 10)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 28 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Seramik İç yüzeyinde üç ayak izi ve onarım deliği bulunmaktadır.			

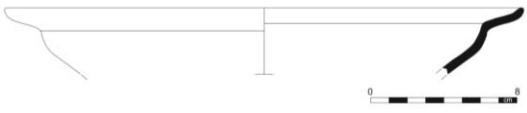
Katalog No: T-16	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Çukur D.T. (T. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

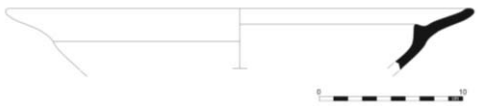
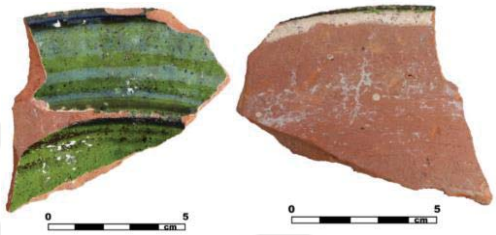
	

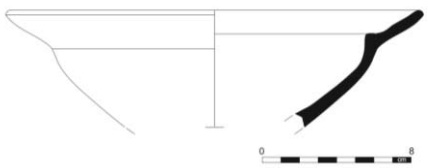
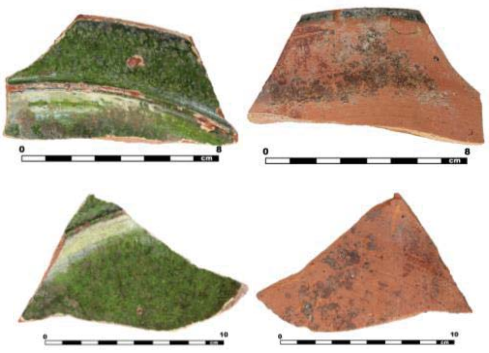
Katalog No: T-17	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T.(Ç.D.T. 5)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 26,2 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,8 cm	**Cidar:** 0,6 - 1 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
	 		

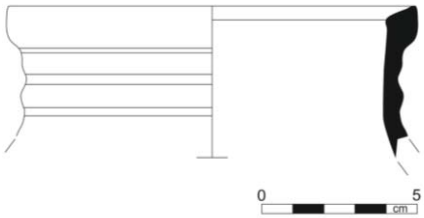
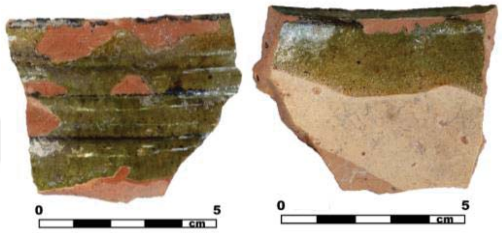
Katalog No: T-18	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5

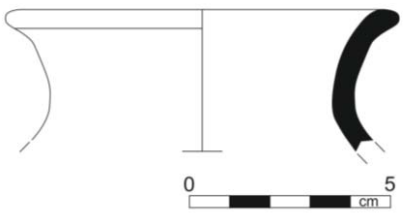
Ağız Çap: 27 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: T-19	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 14)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 28,2 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			

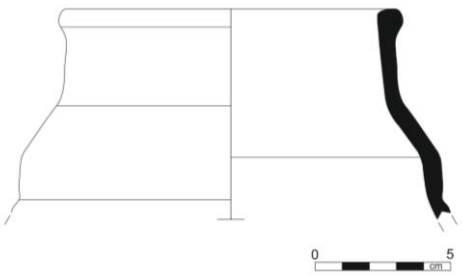
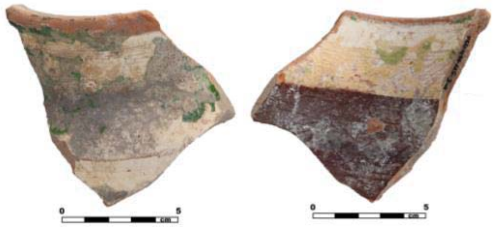
Katalog No: T-20	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 32 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Koyu Yeşil	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

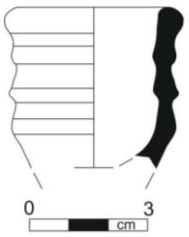
Katalog No: T-21	**Hamur Tipi:** 6 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 9)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,2 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Katalog No: T-22	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çömlek A. (Ç.A. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Yeşil	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

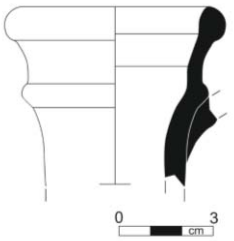
Katalog No: T-23	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek A. (Ç.A. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 9 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

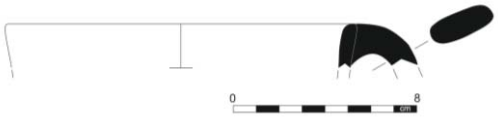
Katalog No: T-24	**Hamur Tipi:** 7 (F)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Çömlek A. (Ç.A. 3)

Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-608	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 7,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			

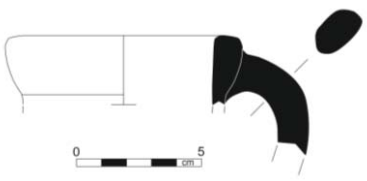
Katalog No: T-25	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Testi A. (TE. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 3,8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: T-26	**Hamur Tipi:** 5 (H)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Testi A. (TE. 2)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum

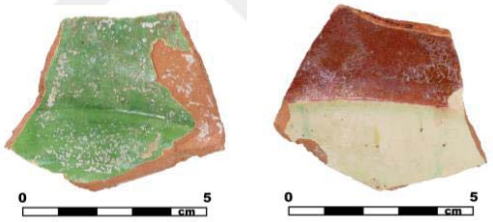
	

Katalog No: T-27	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi A.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

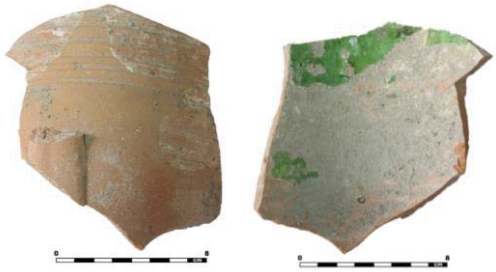
Katalog No: T-28	**Hamur Tipi:** 9	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/3	**Form:** Testi A. (TE. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 8 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

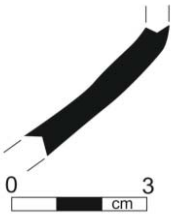
	

7.1.2.1.2. Tek renk sırlı seramik gövde parçaları

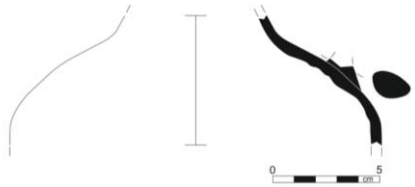
Katalog No: T-29	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Yeşilimsi krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			

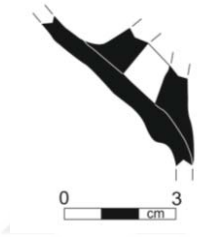
Katalog No: T-30	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 12,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

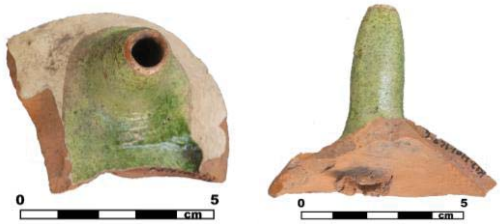
Katalog No: T-31	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

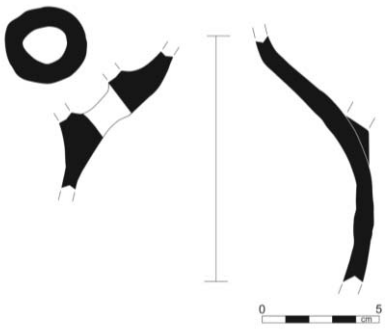
Katalog No: T-32	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Dış Yeşil	**Astar:** Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

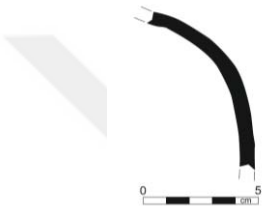
Katalog No: T-33	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Sır Rengi: Dış Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: T-34	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,9 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

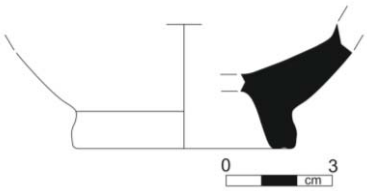
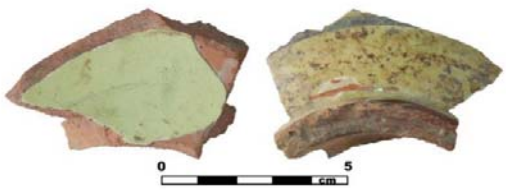
Katalog No: T-35	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Dış Açık Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: T-36	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 10,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: Dış Açık Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

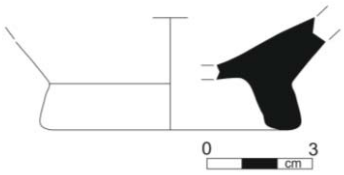
Açıklama: Tek renkli sırlı testi gövde parçası üzerinde onarım deliği yer almaktadır.

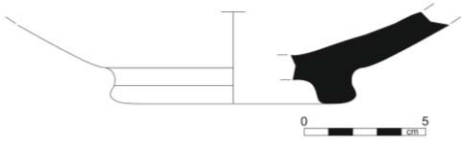
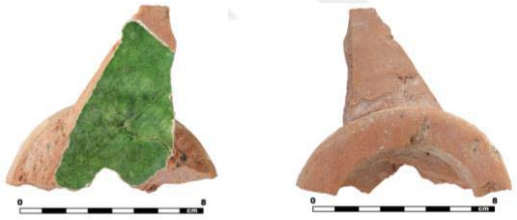
Katalog No: T-37	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

7.1.2.1.3. Tek renk sırlı dip parçaları

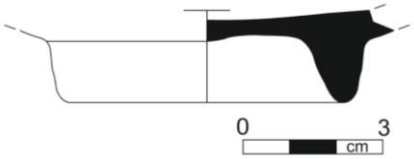
Katalog No: T-38	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 31)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

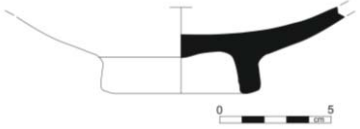
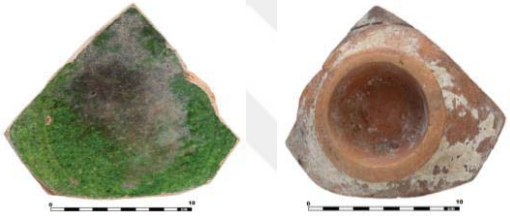
Katalog No: T-39	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 15)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 7

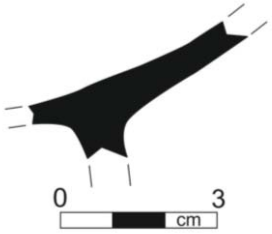
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

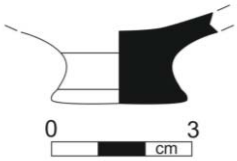
Katalog No: T-40	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D.14
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

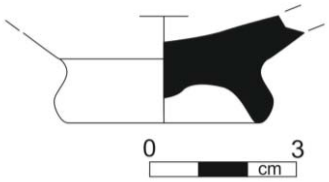
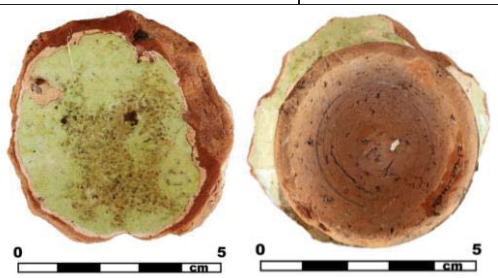
Katalog No: T-41	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç

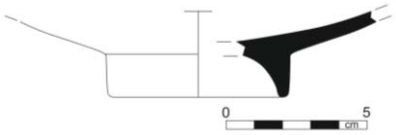
Katalog No: T-42	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 35)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,2 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

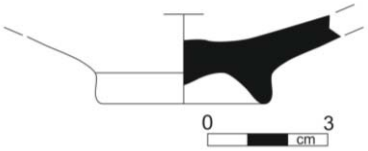
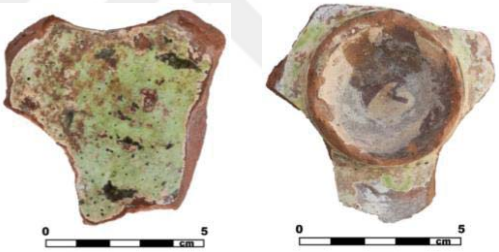
Katalog No: T-43	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			

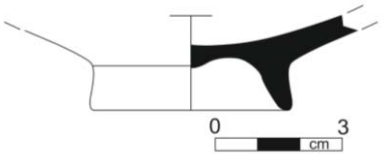
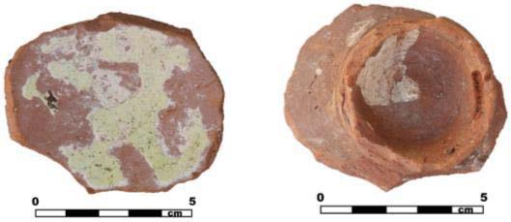
Katalog No: T-44	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 43)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 3 cm	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Katalog No: T-45	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,2 cm	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Seramik dip parçasının iç yüzeyinde üç ayak izi mevcuttur.			

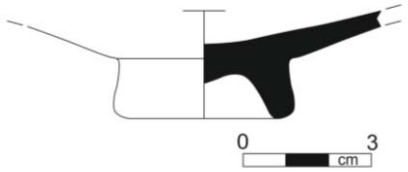
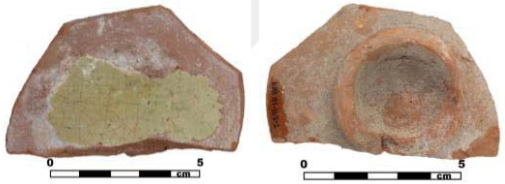
Katalog No: T-46	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 40)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm

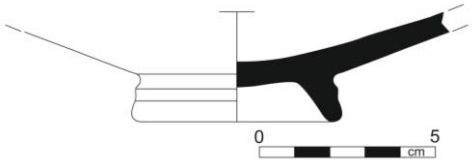
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: T-47	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

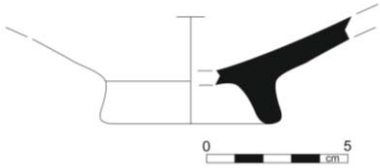
Katalog No: T-48	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 42)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

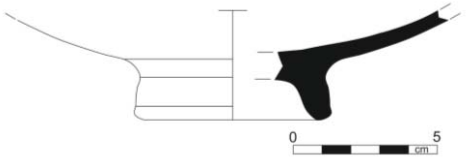
Açıklama: Sır yüzeye yer yer dökülmekte olup iç yüzeyde üç ayak izi yer almaktadır.

Katalog No: T-49	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

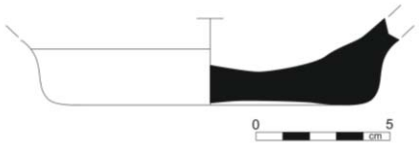
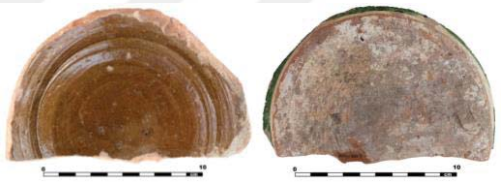
Katalog No: T-50	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 9)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

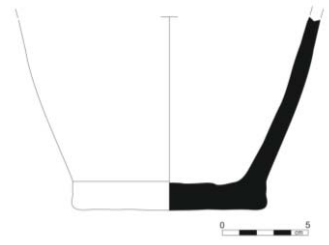
Katalog No: T-51	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 39)

Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Oldukça parlak olan sır, dip parçasının iç yüzeyinde orta kısımda birikmiş şekildedir.			

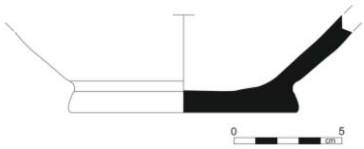
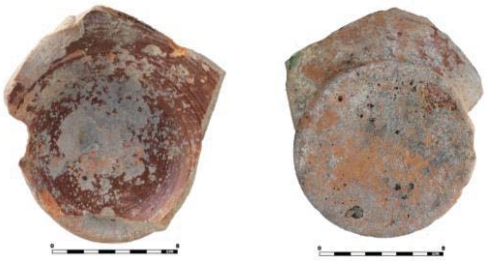
Katalog No: T-52	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: F-74 Ocağının iç kısmında ele geçirilen dip parçasının kırıldığı kısımdaki cidar üzerinde sır kalıntısı ve iç yüzeyde üç ayak izi görülmektedir.			

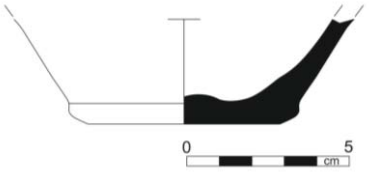
Parçanın kırık kısmı cidarı üzerine akan sır pişirim sırasında seramiğin kırıldığını ve sırın bir kısmının kırılan yere aktığını düşündürmektedir.

Katalog No: T-53	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek D. (Ç.D. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** Dış İnce Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			

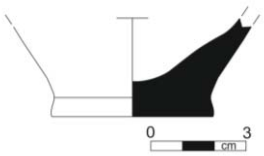
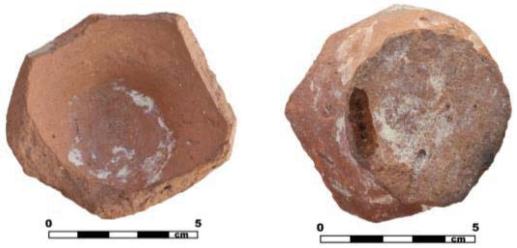
Katalog No: T-54	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 9)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 11,2 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

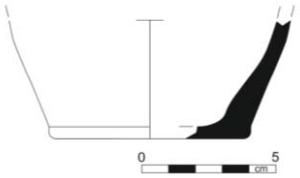
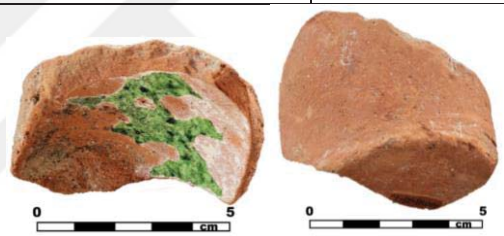
Katalog No: T-55	**Hamur Tipi:** 5 (I)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/8	**Form:** Testi D. (TE.D. 8)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-608	**Tabaka:** 3

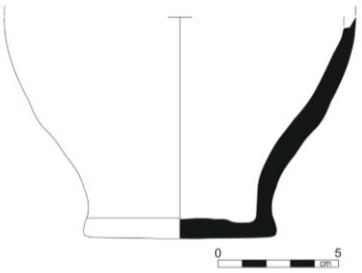
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10,6 cm	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

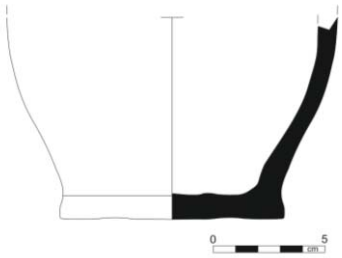
Katalog No: T-56	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 7)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

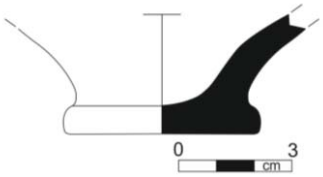
Katalog No: T-57	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,8 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

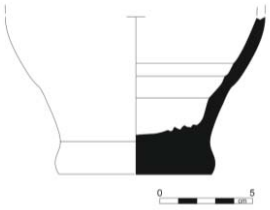
Katalog No: T-58	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			

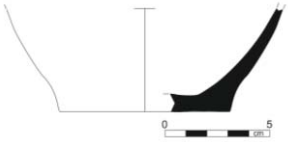
Katalog No: T-59	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 5)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,4 cm	**Yükseklik:** 9,2 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Katalog No: T-60	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 4)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			

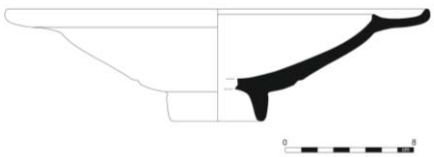
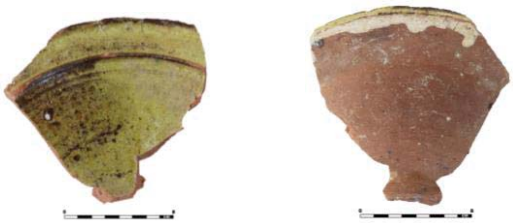
Katalog No: T-61	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 3)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4,8 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Dış Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

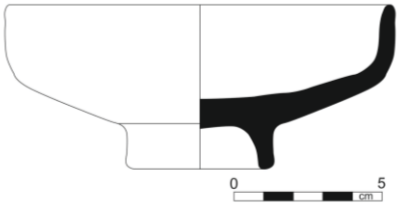
Katalog No: T-62	**Hamur Tipi:** 11	**Hamur Rengi:** 10 YR 6/4	**Form:** Testi D. (TE.D. 2)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm

Sır Rengi: Dış Yeşil	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Şamot
			

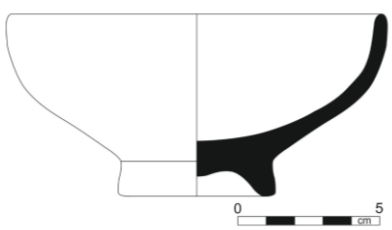
Katalog No: T-63	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi D. (TE.D. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 4,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

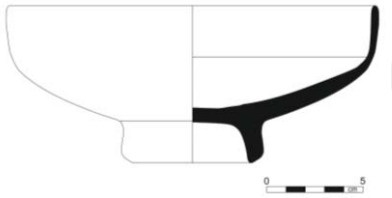
Katalog No: T-64	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** 5,5 cm	**Yükseklik:** 7 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

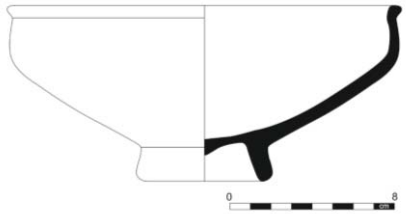
Katalog No: T-65	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 TR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 29)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Yer yer sırlı kısım kavlamış olup iç yüzey üzerinde üç ayak izi yer almaktadır.			

Katalog No: T-66	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 30)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 6,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

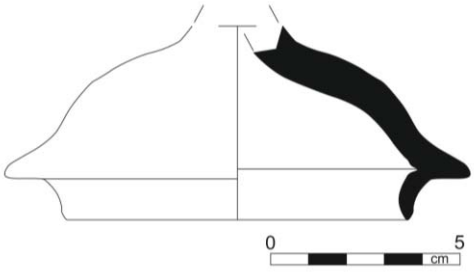
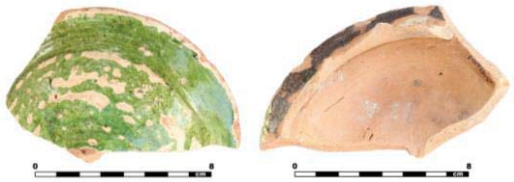
	

Katalog No: T-67	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 31)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 18,8 cm	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 8,2 cm	**Cidar:** 0,3-0,8 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı çanağın iç yüzeyinde üç ayak izi yer almaktadır.			

Katalog No: T-68	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 48)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 18,4 cm	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 8,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç

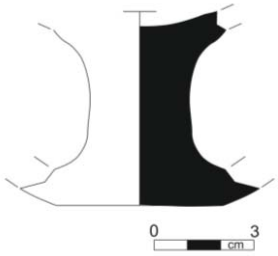
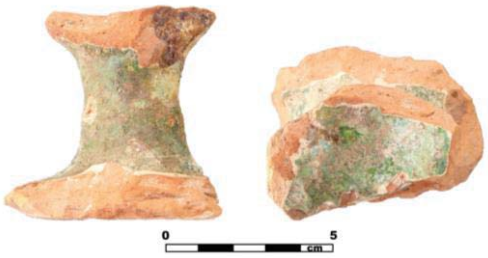
	
Açıklama: Sırlı çanağın iç yüzeyinde üç ayak izi yer almaktadır.	

7.1.2.1.4. Tek renk sırlı kapak parçaları

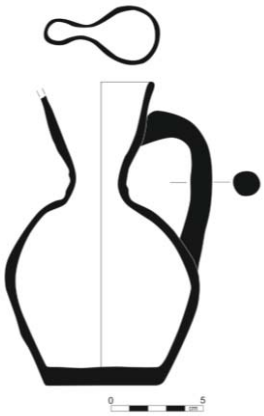
Katalog No: T-69	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kapak (KA. 2)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Tek Renk Sırlı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

7.1.2.1.5. Tek renk sırlı kandil parçaları

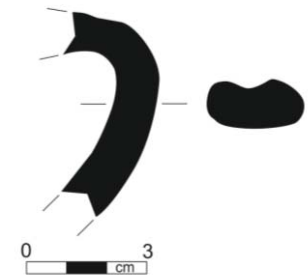
Katalog No: T-70	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kandil
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Dış Koyu Yeşil	**Astar:** Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç

<table>
<tr><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="2">Benzer örnekler: Hasankeyf[197]</td></tr>
</table>

7.1.2.1.6. Tek renk sırlı kulp parçaları

<table>
<tr><td>Katalog No: T-71</td><td>Hamur Tipi: 5 (D)</td><td>Hamur Rengi: 5 YR 6/6</td><td>Form: Testi (TE. 1)</td></tr>
<tr><td>Buluntu Yılı: 20</td><td>Alan: HTP01</td><td>Açma:</td><td>Tabaka:</td></tr>
<tr><td>Ağız Çap: 6 cm</td><td>Dip Çap: 6,3 cm</td><td>Yükseklik: 16,4 cm</td><td>Cidar: 0,5 cm</td></tr>
<tr><td>Sır Rengi: Açık Yeşil</td><td>Astar: İç, Dış Krem</td><td>Bezeme Tekniği:</td><td>Katkı: Mika, Kireç, Kum</td></tr>
<tr><td colspan="2"> </td><td colspan="2"> </td></tr>
<tr><td colspan="4">Benzer Örnekler: Ani[198]</td></tr>
</table>

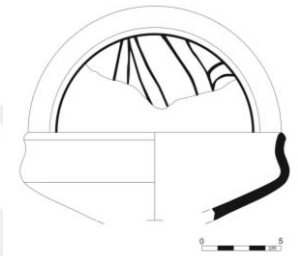
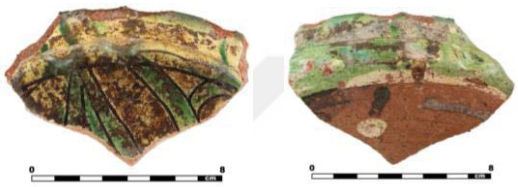
[197] Çeken, M. (2007a). "Hasankeyf Kazısı Seramik Fırınları, Atölyeleri ve Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, Ankara, 258, Foto. 14.
[198] Uylu, a.g.t., 2011, 79.

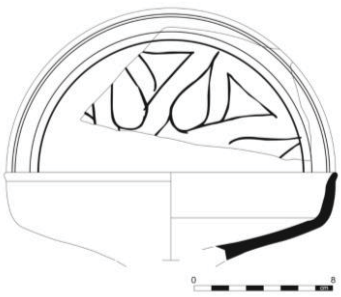
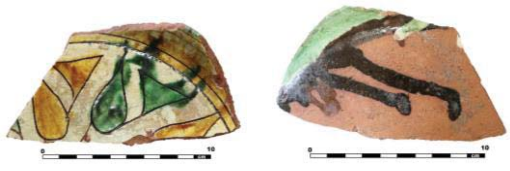
Katalog No: T-72	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi K.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: Koyu Yeşil	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

7.1.2.2. Boyalı kazıma bezemeli seramikler

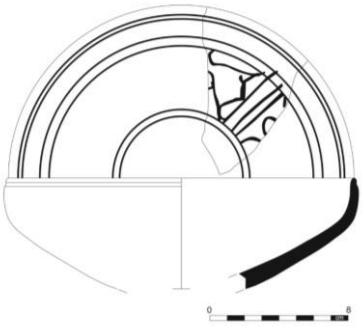
Katalog çalışmamızda 41 boyalı kazıma bezemeli seramik ele geçirilmiş olup 16'sı kase, 3'ü tabak, 1'i kapak kap türündedir. Kaselerde 15-24 cm, tabaklarda 21-22 cm arasında farklı ağız çaplarına sahiptir. Diplerde 4,8-8,2 cm, kase diplerinde ise 5,5-6,2 cm arasında farklı dip çapları görülür. Mika, kireç, kum katkılı seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8), kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4), kırmızımsı sarı (5 YR 6/6), sarımsı kırmızı (5 YR 5/8) hamur renklerine sahiptir. Krem ve beyaz astarlı olan seramiklerde sarımsı krem ile açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili ve yeşilimsi krem renkli sırlar kullanılmıştır. Bu grup seramiklerin iç yüzeyi sırlı olup dış yüzeyleri ağız ya da gövde kısmına kadar astarlanıp sırlanmıştır. Bazı örneklerde seramik iç ve dış yüzeyinde kullanılan sır renklerinin farklı olduğu iç yüzeyde açık dış yüzeyde koyu renkli sır tercih edildiği görülmektedir. İç yüzeyde açık renk sır tercih edilmesinin sebebi bezemeli olan yüzeyin vurgulanmak istenmesinden kaynaklanmıştır. Ayrıca bu grup seramiklerde hardal sarısı, yeşilin farklı tonları ve çok az sayıda örnekte kahverengi boyama renkleri kullanılmıştır. Fırça yardımıyla sürüldüğü tahmin edilen boyalar genellikle kazıma şeritlerle sınırlandırılmış alanlara sürülmüş ve bu alanlar içerisinde taşmadan kalmıştır. Boyama renklerin diğer örneklere bakarak daha canlı ve vurgulu olmaları ise dikkat çekicidir. Boyalı kazıma seramiklerde bitkisel, geometrik ve figürlü bezemeler görülmektedir.

7.1.2.2.1. Boyalı kazıma bezemeli ağız parçaları

Katalog No: BK-1	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 60)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Açık Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin sınırlandırdığı alan ise açık yeşil renkle boyanmıştır.			

Katalog No: BK-2	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase A. (K. 43)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iki sıra daire ile çevrelenmiş iç yüzeyinde üçgen ve damla motiflerinden oluşan bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin iç kısmı ise koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır.

Katalog No: BK-3	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 7)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde daire şeklindeki bordürün dilimlere ayrılmış kısımları içerisinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin içerisi yer yer koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır.			

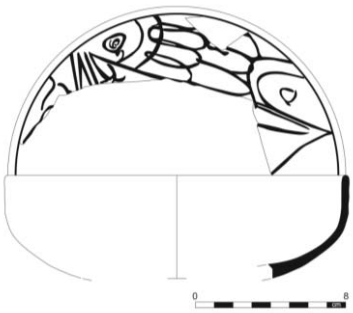
Katalog No: BK-4	**Hamur Tipi:** 2 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Kase A. (K. 12)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç

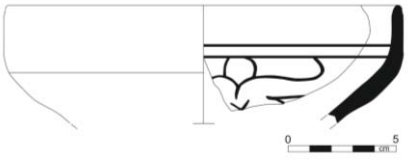
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordürde birbirini takip eder şekilde yarım dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde yer alan bezemelerde ve iç yüzey yer yer koyu yeşil ve kahve renkleriyle boyanmıştır.

Katalog No: BK-5	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase A. (K. 26)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

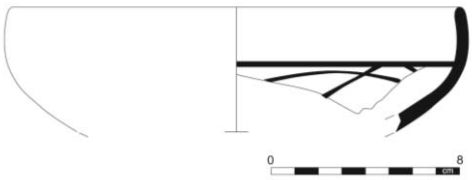

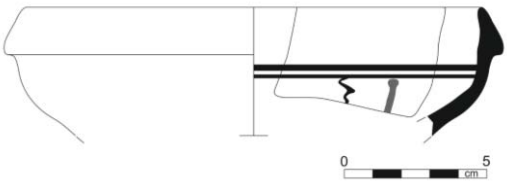
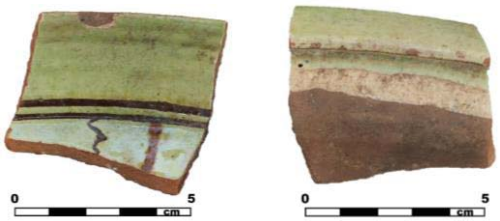
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde stilize şekilde balık olduğu düşünülen bezemeler yer almaktadır. İç yüzey yer yer koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır.

Katalog No: BK-6	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 40)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma-Akıtma **Renk:** Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize palmet veya rumi benzeri bitkisel bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmında yer alan içerisinde ve yüzeyde yer yer hardal sarısı renkle boyanmıştır. **Benzer Örnekler:** Pergamon[199]			

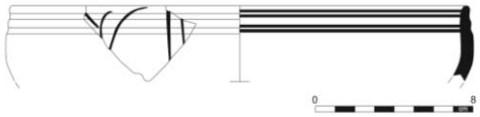
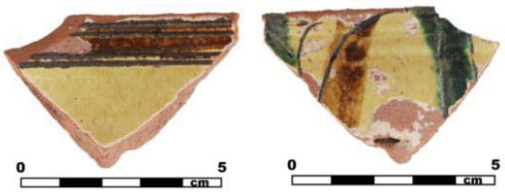
Katalog No: BK-7	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma **Renk:** Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kum

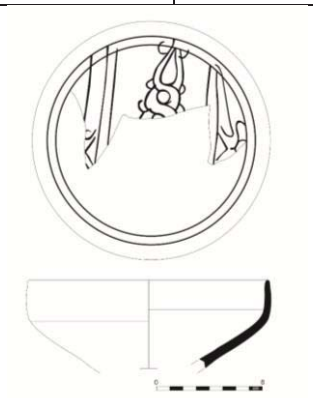
[199] Walksman, a.g.m., 2014, 108.

	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemeler yer almaktadır. Ağız kısmından gövdeye doğru ise hardal sarısı renkli akıtma bezemeler görülür.	

Katalog No: BK-8	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 17)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0, 4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemeler ve yer yer hardal sarısı boya görülür.			

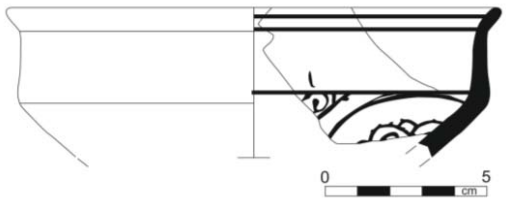
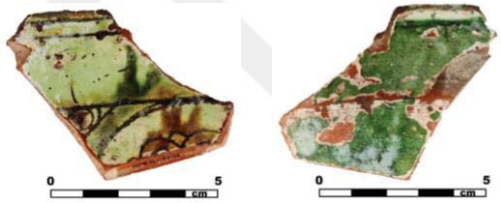
Katalog No: BK-9	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 45)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 23 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,7 cm

Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renkler:** Hardal Sarısı, Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel, dış yüzeyinde ise bitkisel bezemeler yer almaktadır. Kahverengi, hardal sarısı ve koyu yeşil renkli boyaların seramik yüzeyinde belirli alanlara sürüldüğü görülür. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[200], Aşvan Kale[201]			

Katalog No: BK-10	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kâse A. (K. 25)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

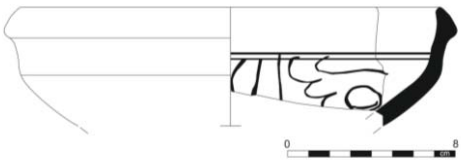
[200] Mcnicoll, A. (1983). *Taşkun Kale: Keban Rescue Excavations Eastern Anatolia*, Ankara, 80, Fig 29.
[201] Mitchell, a.g.e., 1980, Fig. 47.

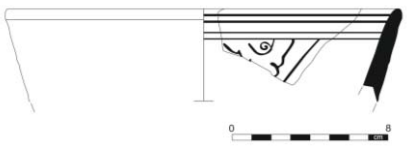
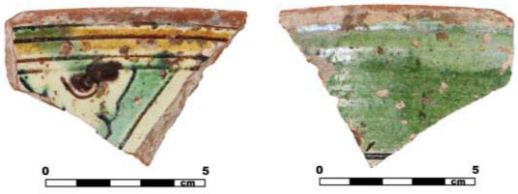
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında örgü şeklinde sitilize bitkisel bezemeler, bezemelerin sınırlandırdığı alanlar içerisinde de yer yer açık yeşil ve hardal sarısı boyalar görülür. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[202], Sivas[203], Smyrna Agorası[204], Sudak[205]

Katalog No: BK-11	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kâse A. (K. 50)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Hardal Sarısı, Koyu Yeşil, Kahve	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında daire içerisinde sitilize bitkisel bezemeler bezeme üzerinde de açık yeşil ve hardal sarısı renkli boyalar yer almaktadır.			

Katalog No: BK-12	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kâse A. (K. 15)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm

[202] Mitchell, a.g.e., 1980, 189, Fig. 73-865.
[203] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 208.
[204] Doğer, L. (2007), "Byzantine Ceramics: Excavations at Smyrna Agora (1997-98 and 2002-03)", *BYZAS 7*, 119.
[205] Тесленко, a.g.m., 2018, 58.

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Kahve	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında sitilize rumi motifinden oluşan bezemeler, bezemeler içerisinde kalan alanlarda ise koyu kahve renklerle boyanmıştır.			

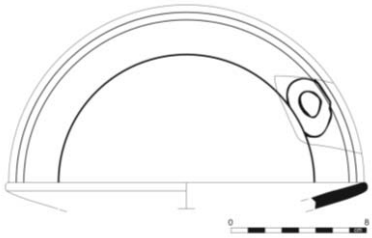
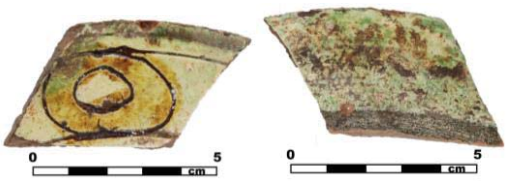
Katalog No: BK-13	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase A. (K. 69)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Hardal Sarısı, Kahve, Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika-Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler, bezemelerin sınırlandırdığı alan ise koyu kahve, hardal sarısı ve açık yeşil renkle boyanmıştır.			

Katalog No: BK-14	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Tabak A. (T. 9)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında dört yapraklı yonca benzeri bitkisel bezemeler ile koyu yeşil ve hardal sarısı boyalar yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Ani[206], Eskişehir Karacahisar Kalesi[207]			

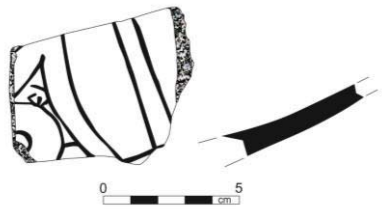
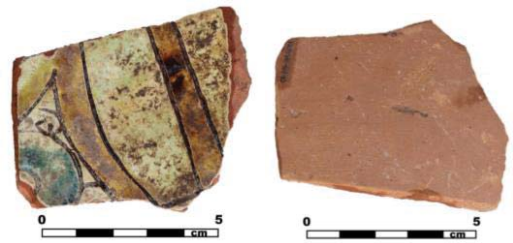
Katalog No: BK-15	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 21 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 1,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Açık Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[206] Uylu, N. (2011). *Kars Müzesinde Bulunan Ani Harabelerinden Çıkarılan Selçuklu Seramiklerinin Süsleme ve Kompozisyon Özellikleri*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara, 61.

[207] Bursalı, M. (2007). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Sgrafitto Dekorlu Ortaçağ Seramikleri*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, Lev. 42-2.

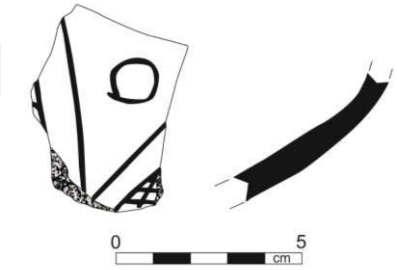
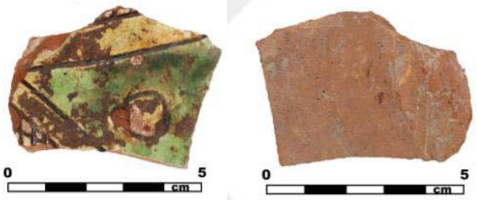
	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordürde daire şeklinde bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmı ise hardal sarısı ve yeşil renkle boyanmıştır. **Benzer Örnek:** Ahlat[208], Erzincan Müzesi[209], Aşvan Kale[210] , İsrail[211]	

7.1.2.2.2. Boyalı kazıma bezemeli gövde parçaları

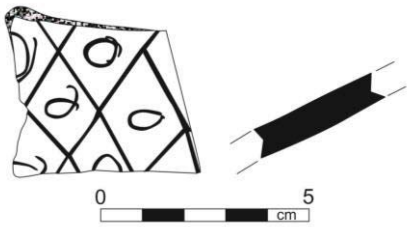
Katalog No: BK-16	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,4-0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma-Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

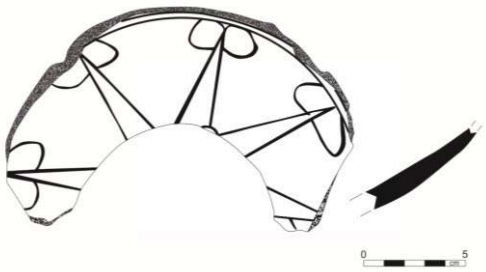
[208] Karamağralı, a.g.m., 1982, 452, Şekil 10.
[209] Polat, T. (2014). *Erzincan Müzesi'nde Bulunan XII.-XIV. Yüzyıl Seramikleri,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 109.
[210] Mitchell, a.g.e., 1980, 180, Fig. 64-758.
[211] Avıssar M., Stern, E. J. (2005). *Pottery of The Crusader, Ayyubid, And Mamluk Periods in Israel*, Jerusalem, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen seramik parça üzerinde benzer kompozisyon görülmektedir.

Açıklama: Gövde parçasının iç kısmında sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin iç kısmında kalan alanlar ise koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır.

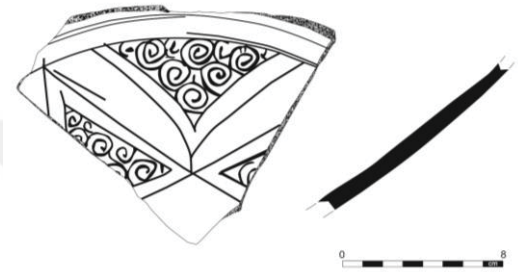
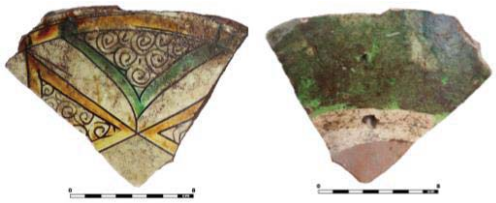
Katalog No: BK-17	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin iç kısmında kalan alanlar ise açık yeşil renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.			

Katalog No: BK-18	**Hamur Tipi:** 3 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 12
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Kahve, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

	
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde baklava dilimlerine ayrılmış çizgiler içerisinde birer daire yer almaktadır. İç yüzey yer yer koyu kahve ve hardal sarısı renklerle boyanmıştır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[212], Sivas[213], Kırım[214], Kaliera Kalesi[215]	

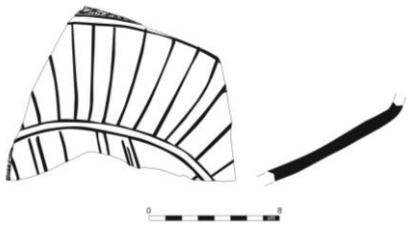
Katalog No: BK-19	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde merkezde birleşiği düşünülen yıldız şeklinde geometrik bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin iç kısmında kalan alanlar ise koyu kahverengiyle boyanmıştır.			

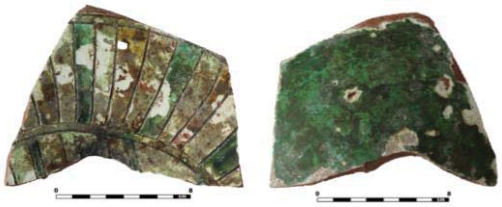
[212] Mitchell, a.g.e., 1980, 171.
[213] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 219.
[214] Тесленко, И. Б. (2010). "Поливная посуда Крыма XV в. (местное производство до турецкого периода)", древности, 277.
[215] Бочаров, a.g.m., 2015, 85.

Katalog No: BK-20	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 18
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlarla doldurulmuş üçgen bölmeler yer almaktadır. Üçgen bölmeler içerisinde kalan alanlar ise açık yeşil ve hardal sarısı renklerle boyanmıştır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[216]			

Katalog No: BK-21	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[216] Mitchell, a.g.e., 1980, Fig. 45..

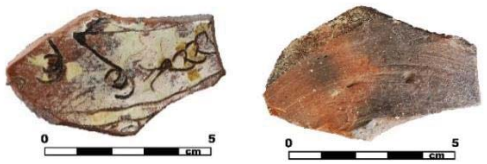

Açıklama: F-90 çöp çukurunda ele geçirilen gövde parçasının iç yüzeyinde dilimli daire şeklinde bir bordür, bordürün çevrelediği alan içerisinde ise çizgisel bezemeler yer almaktadır. Dilimli bordür ve seramik iç yüzeyi yer yer hardal sarısı ve yeşil renkle boyanmıştır.

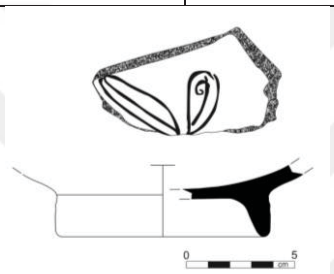
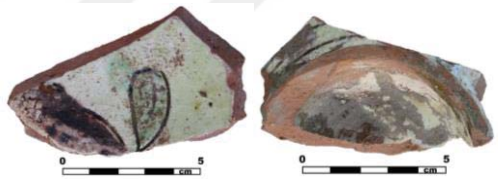
Katalog No: BK-22	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç

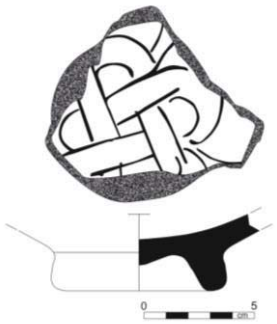
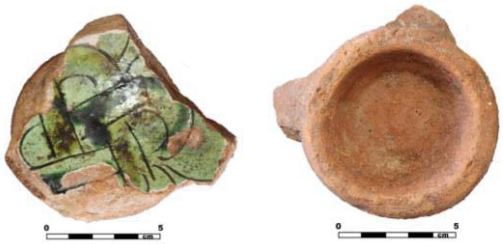
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde, ayaklarının ve gövdesinin alt kısmı görülen kuş, buğday olduğunu düşündüğümüz bir bitkiyi muhtemelen gagasıyla tutar şekildedir. Kazıma bezemeli, sarımsı krem sırlı, sarı renkli akıtmalı seramik parçasının iç yüzeyi beyaz astarlı olup sırsız ve astarsız dış yüzeyinde yer yer yanık izleri mevcuttur.

7.1.2.2.3. Boyalı kazıma bezemeli dip parçaları

Katalog No: BK-23	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** Temizlik
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8,2 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı İnce Kazıma **Renk:** Açık Yeşil, Kahve	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde yapraklardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. Bezemelerin iç kısmında ise açık yeşil ve koyu kahve renkleri görülür. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Funa[217]			

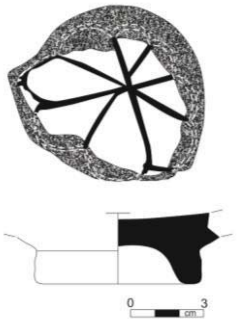
Katalog No: BK-24	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç

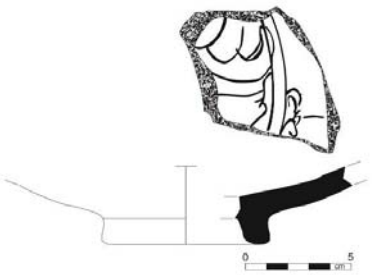
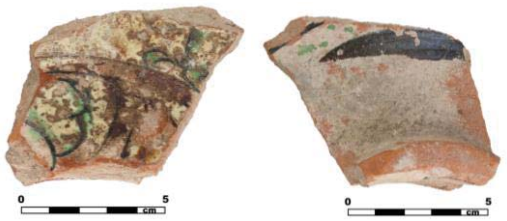
[217] Тесленко, И. Б. (2016). "КЕРАМИКА ФУНЫ «ЗОЛОТООРДЫНСКОГО ВРЕМЕНИ» (анализ материалов из комплексов, предшествовавших строительству феодоритской крепости)", ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ КРЫМА, IV, Симферополь, 99.

	
Açıklama: Dip parçasının iç kısmında halt bükümü Süleyman düğümü benzeri bezemeler yer almaktadır. Motifin iç kısmında yer yer koyu yeşil renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[218], Aşvan Kale[219], Aigai (Aiolis)[220], Karacahisar Kalesi[221], Kuşadası Kadıkalesi[222], Chersonese[223], İznik[224], Kinet Höyük[225], Korucutepe[226], Sardis[227], Hisartepe[228]	

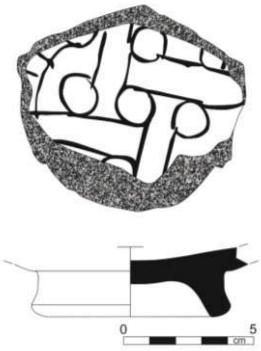
Katalog No: BK-25	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 29)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç

[218] McNicoll, a.g.e., 1983, 88, Fig. 37, 104.
[219] Mitchell, a.g.e., 1980, 141.
[220] Armağan, a.g.t., 2014, 144-145.
[221] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 54.
[222] Doğer, a.g.m., 2004, 14.
[223] Залесская, a.g.e., 2011, 186.
[224] François, V. (1996). "Céramiques Ottomanes De Tradition Byzantine d'Iznik", *Anatolia Antiqua*, IV, 245.
[225] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 138.
[226] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.
[227] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 114/475.
[228] Doğer, a.g.e., 2014, 136.

	
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde sekiz yapraklı yonca benzeri bitkisel bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmı yer yer koyu yeşil ve hardal sarısı renklerle boyanmıştır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[229], Chersonese[230]	

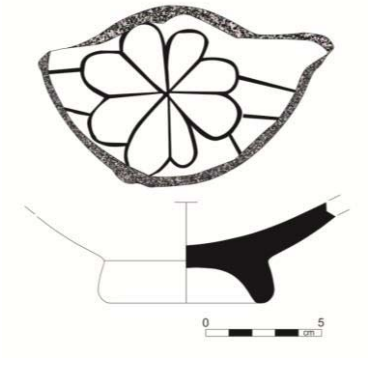
Katalog No: BK-26	**Hamur Tipi:** 5 (F)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 11)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmı yer yer koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır.			

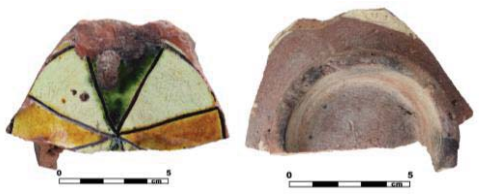
[229] Mitchell, a.g.e., 1980, 197, Fig. 81-937.
[230] Залесская, В. Н. (2011). Памятники византийского прикладного искусства. Византийская керамика IX–XV веков, Санкт-Петербург, 202.

Katalog No: BK-27	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 20)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-603	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının iç kısmında halat düğümü ve aralarına yerleştirilen dairelerden oluşan bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmında yer yer hardal sarısı ve koyu yeşil renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Funa[231], Kinet Höyük[232], Korucutepe[233], Ephesos[234], Kırım[235]			

Katalog No: BK-28	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 29)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Akıtma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[231] Тесленко, a.g.m., 2016, 99.
[232] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 138.
[233] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 100.
[234] Walksman, a.g.e., 2014, 111.
[235] Bocharov, S., Maslovski, A., Ludin, N. (2016). "Changes in Ornamentation on Glazed Vessels As A Trend in Style", *In&Around Ceramiche e comunità Secondo convegno tematico dell'AIECM3, Faenza, Museo Internazionale delle Ceramiche* (17-19 aprile 2015), 234.

		Renk: Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	
			
Açıklama: Dip parçasının iç kısmında sekiz yapraklı yonca benzeri bitkisel bezeme yer almaktadır. Bezemenin iç kısmı yer yer koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır. Oldukça yıpranmış şekilde olan iç yüzeyde sır küçük kalıntılar dışında tamamen dökülmüştür. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[236], Chersonese[237]			

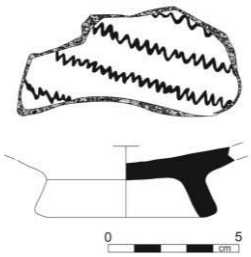
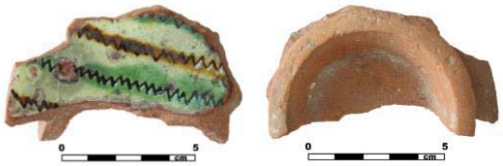
Katalog No: BK-29	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 10)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 18
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

[236] Mitchell, a.g.e., 1980, 197, Fig. 81-937.
[237] Залесская, a.g.e., 2011, 210.

Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde sekiz dilimli bir daire yer almaktadır. Dairenin iç kısmında kalan bazı üçgen dilimler koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülmektedir.

Katalog No: BK-30	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,8 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının pişirim sırasında kırıldığı bu sebeple astar ve sır'ın parçanın kırılan kısmı içerisine aktığı görülmekle birlikte dip parçasının dış kısmının içerisinde kalın astar ve açık yeşil sır bulunur. İç yüzeyinde yer yer koyu yeşil renkle boyalı sitilize bitkisel bezeme yer almaktadır. Dip parçasının iç kısmında üç ayak izi de görülmektedir.			

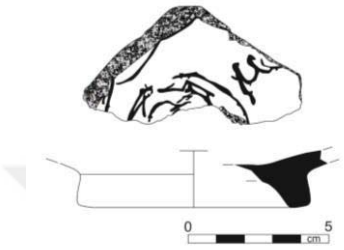
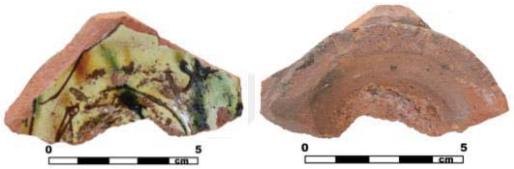
Katalog No: BK-31	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 10)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

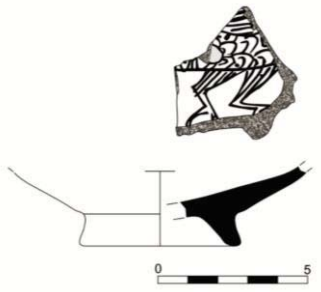
	
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde üzeri koyu yeşil ve hardal sarısı renkli boyalı sık aralıklı, keskin kıvrımlı dalgalı çizgiler yer almaktadır. Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde üç ayak izi de görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Alushta[238]	

Katalog No: BK-32	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 28)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Kahve	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde yer alan bezemeler anlaşılamamaktadır. Ancak bezeme iç kısmının koyu kahverengi ile boyandığı anlaşılmaktadır.			

Katalog No: BK-33	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 13)

[238] Тесленко, И. Б. (2017). "Комплекс керамики из раскопок усадьбы золотоордынского периода на территории средневекового городища в Алуште (Крым)", ПОЛИВНАЯ КЕРАМИКА СРЕДИЗЕМНОМОРЬЯ И ПРИЧЕРНОМОРЬЯ X—XVIII вв., Том 2, Казань — Кишинев , 396.

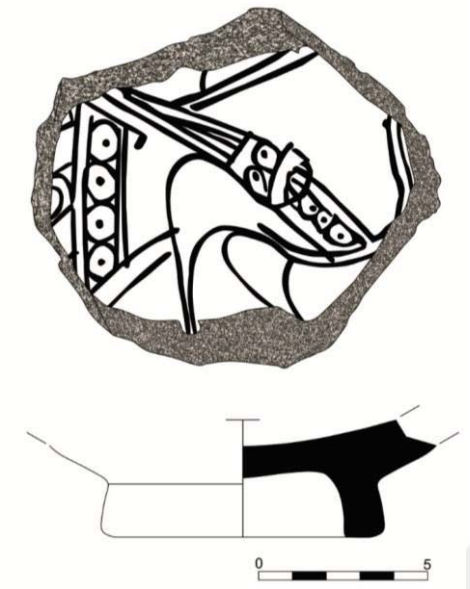
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** Temizlik
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde merkezdeki çizgisel bezemeleri çevreleyen asimetrik bir daire yer almaktadır.			

Katalog No: BK-34	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Profilden verilen ve muhtemelen kabın merkezine yerleştirilen kuş figürünün ancak gövdesinin alt kısmı, bacakları ve ayaklarının yarısı			

görülebilmektedir. Gövde yatay yerleştirilmiş balık pulu desenleriyle hareketlendirilmiş, bacaklar ise diyagonal çizgilerle taranmıştır.

Katalog No: BK-35	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** ?
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,8 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış, profilden verilmiş kuş figürü yer almaktadır. Kuş figürünün gövde kısımı dikey yerleştirilmiş balık pulu şeklindeki bezemelerle, ayak kısımları ise diyagonal çizgilerle bezenmiştir. Beyaz astarlı, sarımsı krem sırlı olan dip parçasında koyu yeşil ve hardal sarısı akıtma renkler kullanılmış olup iç yüzeyde üç ayak izi görülür.			

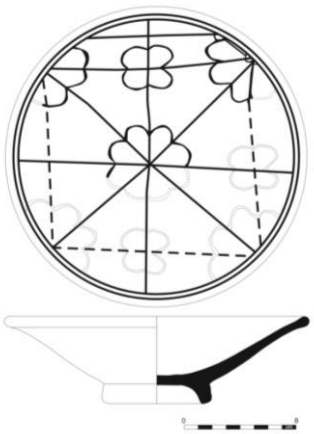
Katalog No: BK-36	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,6 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 1,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

Açıklama: sırlı dip parçasının iç yüzeyinde gövdesi, kanatları, kuyruğu ve ayaklarıyla bir tavus kuşu figürü yer almaktadır. Bu örnek hamurundaki katkı oranının çokluğu ve katkı boyutunun büyüklüğü açısından diğer örneklerden ayrılmaktadır. Ayrıca koyu yeşil ve hardal sarısı akıtma renkler kompozisyonun vurgulanmak istenen kısımlarına taşmayacak şekilde uygulanmıştır. Profilden verilen kuş figürünün dışa çıkıntılı ve şişkin göğsü, yelpaze şeklinde açık kuyruğu, ayrık ayakları ile görkemli bir duruşa sahiptir. Hamur katkısının çok, katkı boyutunun büyük olması yanı sıra akıtma renklerin figürü oluşturan hatların dış kısmına taşmaması ve bezeme üslubu açısından Komana seramiklerinden farklı olan bu parçanın ithal olabileceği düşünülmektedir.

Katalog No: BK-37	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Tabak (T. 5)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 21,2cm	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 6,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

Açıklama: Tabak parçasının sekiz dilime ayrılan iç yüzeyine bir kare yerleştirilmiş, üçgen dilimler ile karenin çizgilerinin kesiştiği kısımlara ise kesişen çizgi sayısı kadar yonca yerleştirilmiştir. Yoncaların yapraklarının iç kısmı ise koyu yeşil ve hardal sarısı renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.

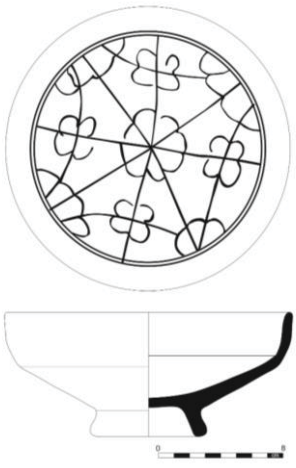
Benzer Örnekler: Ani[239], Al Mina[240], Aşvan Kale[241], Karacahisar Kalesi[242], Kinet Höyük[243]

Katalog No: BK-38	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 32)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 18,3 cm	**Dip Çap:** 5,7 cm	**Yükseklik:** 8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[239] Uylu, a.g.t., 2011, 61.
[240] Vonderstrasse, T. (2005). *Al Mina, A Port of Antioch from Late Antiquity to the End of the Ottomans*, Leiden, 452.
[241] Mitchell, a.g.e., 1980, 168, Fig. 52-576.
[242] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 2-2.
[243] Blackman, M. J., Redford, S. (2005). "Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics from Kinet, Turkey, especially Port Saint Symeon Ware", *Ancient Near Eastern Studies*, XLII, 115.

<table>
<tr><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="2">Açıklama: Kase iç yüzeyinde iki daire ile çevrelenen alan içerisine yatay ve dikey şekilde karşılıklı birer saptan çıkan lotus motifleri, aralarında kalan boş kısımlara da kıvrık saplar yerleştirilmiştir. Sırlı iç yüzeyin merkezinde üç ayak izi de görülür.
Benzer Örnekler: Kırım[244]</td></tr>
</table>

Katalog No: BK-39	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 33)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 18,2 cm	**Dip Çap:** 5,5 cm	**Yükseklik:** 8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

<table>
<tr><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="2">Açıklama: Kase parçasının sekiz dilime ayrılan iç yüzeyine iç bükey kıvrımlı dört çizgi yerleştirilmiş, üçgen dilimler ile iç bükey kıvrımlı çizgilerin kesiştiği kısımlara</td></tr>
</table>

[244] Тесленко, a.g.m., 2010, 227.

ise kesişen çizgi sayısı kadar yonca yerleştirilmiştir. Yoncaların yapraklarının iç kısmı koyu kahve renkle boyanmıştır. Sırlı iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. **Benzer Örnekler:** Ani[245], Al Mina[246], Karacahisar Kalesi[247]

Katalog No: BK-40	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 23)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** 6,2 cm	**Yükseklik:** 7,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Kase iç yüzeyinde iki daire ile sınırlandırılan alan içerisinde merkezde bir daire çevresine iki sıra halka şeklinde dizilmiş altışar daire yer almaktadır. Merkezde yer alan daireyi ve çevresindeki dairelerin arasında kalan kısımları girift şekilde saran kıvrımlar köşe kısımları sitilize palmeti andıran asimetrik altı kollu bir yıldız oluşturur. Yıldızların kollarının üzerinde bazı kısımlar renkle boyanmıştır. Hamur dış yüzeyinde yer yer yanıklar görülen kasenin iç yüzeyinde üç ayak izi de görülür.			

[245] Uylu, a.g.t., 2011, 61.
[246] Vonderstrasse, a.g.t., 2005, 452.
[247] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 42-2.

7.1.2.2.4. Boyalı kazıma bezemeli kapaklar

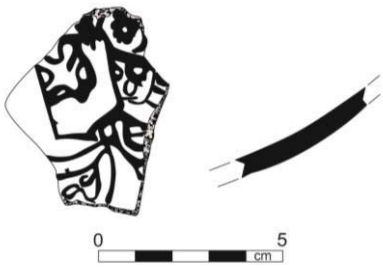
Katalog No: BK-41	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Kapak (KA. 1)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı kapak parçasının dış yüzeyinde tutamaç kısmına doğru çarkıfelek motifini andırır şekilde dış bükey kıvrımlı ikişer çizgi ile bölmelere ayrılmış, bölmeler arasında kalan kısımlara ise yazı bezemeler yerleştirilmiştir. Yazı bezemeler ve diğer bölmeler arasında kalan kısımlar koyu yeşil ve hardal sarısı renklerle boyanmıştır.			

7.1.2.3. Boyalı kazıma-oyma bezemeli seramikler

Katalog çalışmamızda boyalı kazıma-oyma bezemeli dört parça ele geçirilmiş olup bunlardan ikisi figürlü, ikisi ise dip parçasından oluşmaktadır. Bu grup örnekler hamur, form, astar, sır özellikleri bakımından boyalı kazıma bezemeli seramiklerle anı özelliklere sahiptir.

7.1.2.3.1. Boyalı kazıma-oyma bezemeli gövde parçaları

Katalog No: BO-1	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

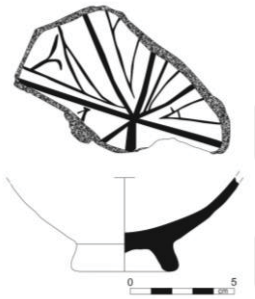
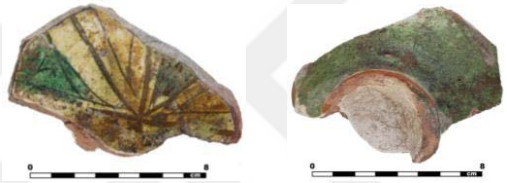
	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç kısmında Selçuklu Sultan veya soylularına ait başlığa sahip sert yüz ifadesine sahip bir insan figürü yer almaktadır. Figürün başlığı üzerinde çok kollu bir yıldız motifi görülmekle birlikte küre ve flama benzeri birer motifte bulunmaktadır. Parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için kompozisyon ve figürün ayrıntıları tam olarak anlaşılamamaktadır. **Benzer Örnekler:** Kubadabad[248]	

Katalog No: BO-2	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı:	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** cm	**Cidar:** cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:**
		 249	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde insan yüzlü bir siren yer almaktadır. Çekik gözlü ve yanakları vurgulanan figür şaşkın bir yüz ifadesine sahiptir.			

[248] Arık, a.g.m., 2019, 258-259.
[249] Fotoğraf Komana arşivinden alınmıştır.

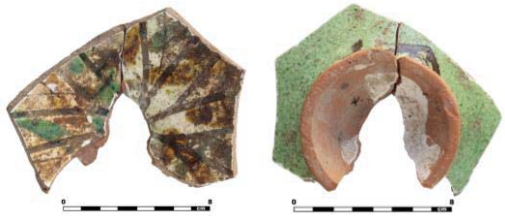
Benzer Örnekler: Ahlat[250], Korucutepe[251], Kubadabad[252]

7.1.2.3.2. Boyalı kazıma-oyma bezemeli dip parçaları

Katalog No: BO-3	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 15)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma-Oyma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleşen altı kalın çizgi, hardal sarısı ve yeşil renkle boyalı kısımlardan ile kompozisyonun devam eden çizgilerinden anlaşıldığı kadarıyla altı yapraklı yonca benzeri bitkisel bir bezeme oluşturur. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[253]			

Katalog No: BO-4	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm

[250] Karamağralı, a.g.m., 1982, 461, Şekil 25.; Karamağralı, B. (1981). "Ahlat'ta Bulunan Bir Çini Fırını", *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, 3, 71, 93, Şekil 19.; Karamağaralı, N. (2007). "Ahlat Sırlı Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 152-153.
[251] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 102.
[252] Arık, R. (2000). *Kubad Abad: Selçuklu Saray ve Çinileri*, İstanbul, 128-129, Resim 162-163.
[253] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Boyalı Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleşen altı kalın çizgi altı yapraklı yonca benzeri bir bezeme oluşturur. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[254]			

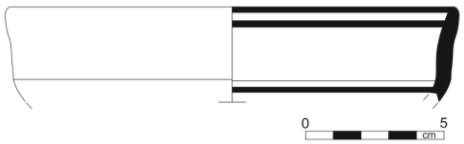
7.1.2.4. Kazıma bezemeli seramikler

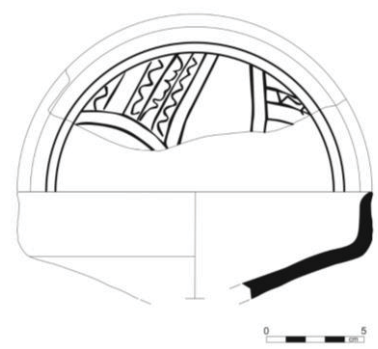
Katalog çalışmamızda kazıma bezemeli toplam 47 adet seramik parçası incelenmiş olup bunlardan 15'i kase, 6'sı tabak, 1'i kupa kap türüne aittir. Kaselerde 12-26 cm, tabaklarda 17-32 cm arasında farklı ağız çapları, dip parçalarında ise 3,6-10 cm arasında farklı dip çapları örülmektedir. Mika, kireç, kum katkılı seramiklerde kırmızı (2.5 YR 5/6), açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8, 2.5 YR 7/6), kırmızımsı sarı (5 YR 6/6), açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4), sarımsı kırmızı (5 YR 7/6) hamur rengine sahiptir. Beyaz ve krem astarlı seramiklerde krem, hardal sarısı, açık yeşil, koyu yeşil, kahverengi, su yeşili, sarımsı krem, yeşilimsi krem renklerine sahip sırlar kullanılmıştır. Bu grup seramiklerin iç yüzeyi sırlı olup dış yüzeyleri ağız ya da gövde kısmına kadar astarlanıp sırlanmıştır. Kazıma teknikli seramiklerde bitkisel, geometrik ve figürlü bezemeler görülmektedir.

7.1.2.4.1. Kazıma bezemeli ağız parçaları

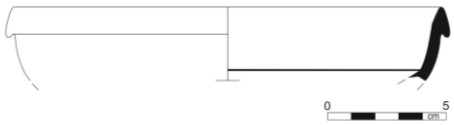
Katalog No: K-1	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 58)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm

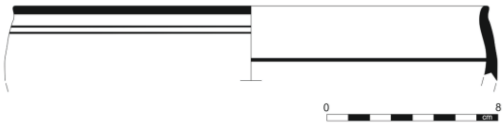
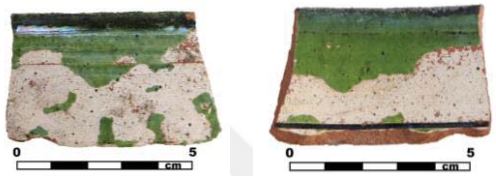
[254] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.

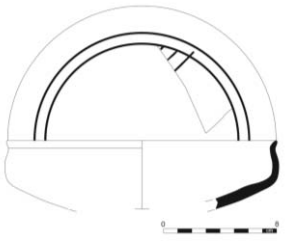
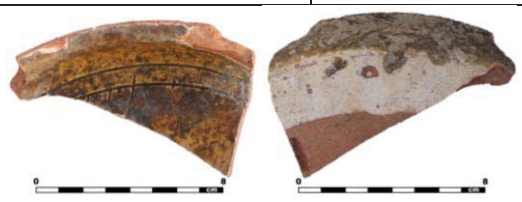
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: K-2	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 51)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı kase ağız parçasının iç yüzeyinde iki şeritle sınırlandırılmış alan içerisinde sitilize bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

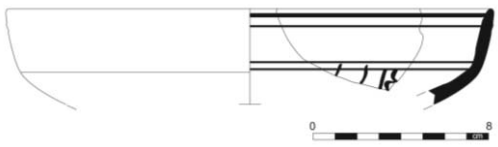
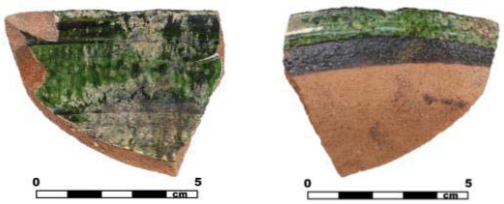
Katalog No: K-3	**Hamur Tipi:** 7 (D)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 17)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık

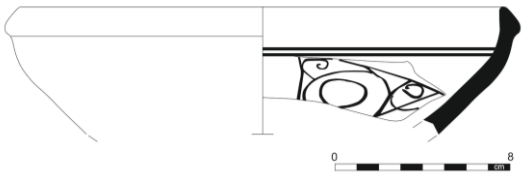
	

Katalog No: K-4	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 45)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: K-5	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 51)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: K-6	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 40)

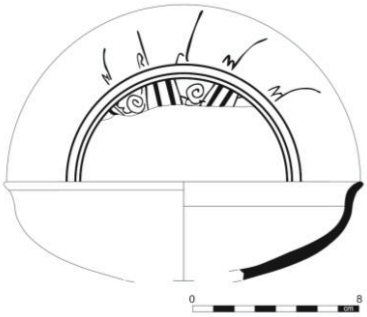
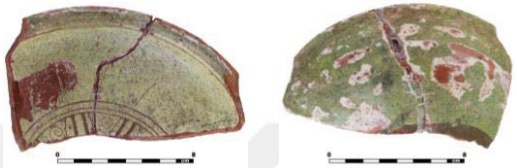
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: K-7	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 18)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı kase ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.

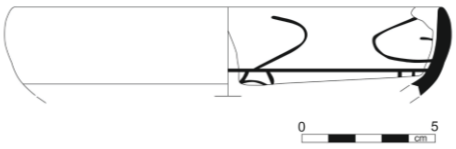
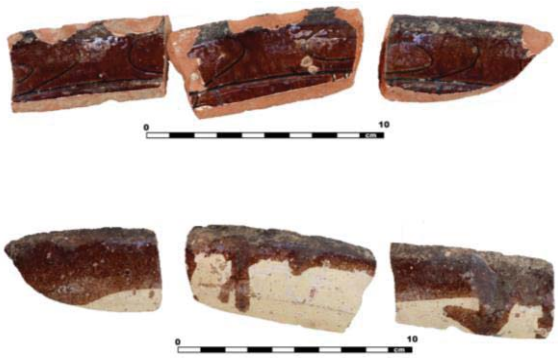
Benzer Örnekler: Ani[255]

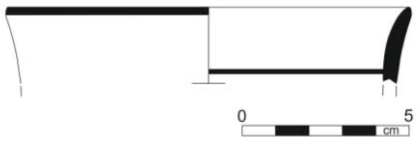
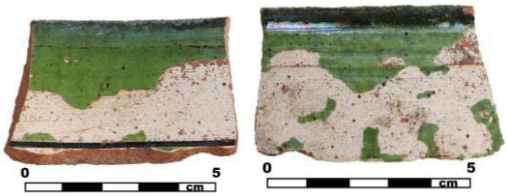
[255] Karamağralı, Yazar, a.g.e., 2007a, 124.

Katalog No: K-8	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 57)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı kase ağız parçasının iç yüzeyinde gövdenin orta hizasında yer alan iki sıra şeridin dış yüzeyinde alt kısmı uzatılmış "3" şeklinde belirli aralıklarla yan yana ışın şeklinde dizilirken, iç kısmında helezon kıvrımlarından oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Erzincan Müzesi[256]			

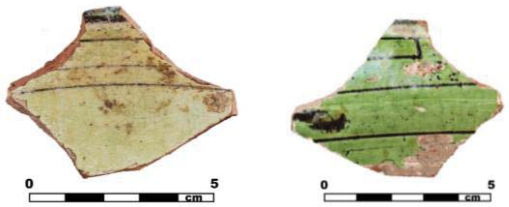
Katalog No: K-9	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Kahve	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum

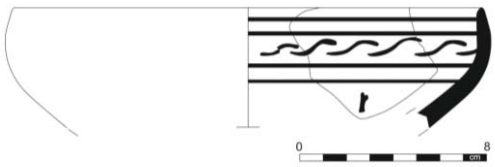
[256] Polat, T. (2014). *Erzincan Müzesi'nde Bulunan XII.-XIV. Yüzyıl Seramikleri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 167.

	
Açıklama: Sırlı kase ağız parçasının iç yüzeyinde gelişi güzel şekilde çizilmiş helezonik kıvrımlar yer almaktadır. Komana kazı çalışmalarında ele geçirilen koyu kahverengi sırlı tek örnektir.	

Katalog No: K-10	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 72)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			

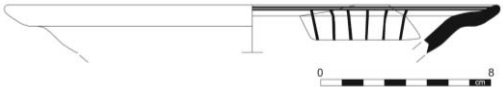
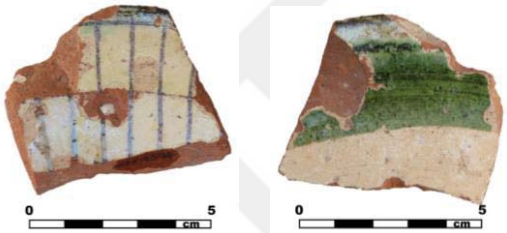
Katalog No: K-11	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

Katalog No: K-12	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,2 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Hardal Sarısı	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı kase ağız parçasının ağız kısmına yakın iç yüzeyinde üst ve alttan ikişer şeritle sınırlandırılan bordür içerisine "S" şeklindeki bezemeler tekrarlanmaktadır. Benzer bezeme 12.yüzyıl sonu-13,yüzyıl Hisartepe seramiklerinde görülmektedir.[257]			

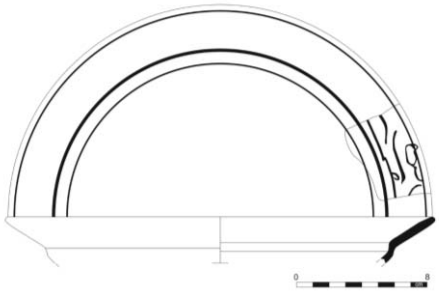
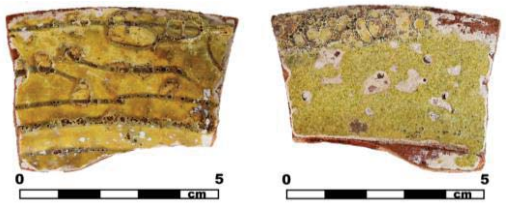
[257] Doğer, a.g.e., 2014, 121. (Hisartepe Daskyleion)

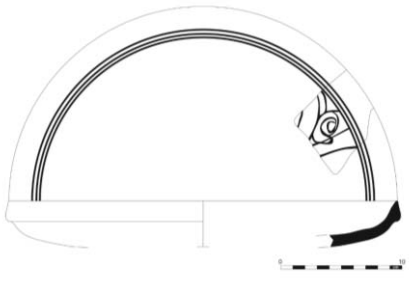
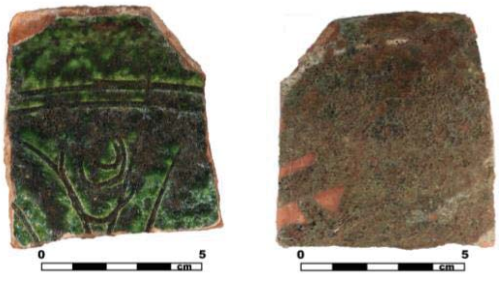
Benzer Örnekler: Hisartepe, Akşehir[258], Aşvan Kale[259], Kalehisar[260], Hasankeyf[261], Kinet Höyük[262], Korucutepe[263], Tille Höyük[264], Pergamon[265]

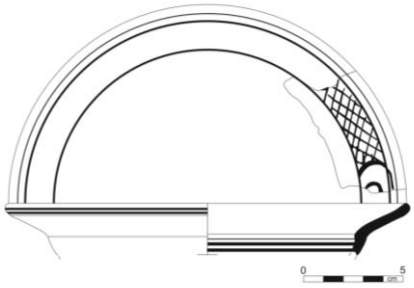
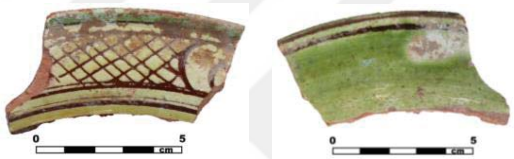
Katalog No: K-13	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 23 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: İçi sarımsı krem dışı koyu yeşil sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde birbirine paralel dikey çizgilerden oluşan bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnek:** Ahlat[266]			

Katalog No: K-14	**Hamur Tipi:** 5 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 17)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm

[258] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 147.
[259] Mitchell, a.g.e., 1980, 168, Fig. 52-665.
[260] Aslanapa, O. (1971). "Turkish Ceramic Art", *Archaeology*, 24 (3), 214.
[261] Çeken, a.g.t., 2005, 367.
[262] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 114.
[263] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 80, 82.
[264] Moore, J. (1993). Tille Höyük 1: The Medieval Period, Ankara, 115.
[265] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 92/308.
[266] Karamağaralı, N. (2007). "Ahlat Sırlı Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 149.

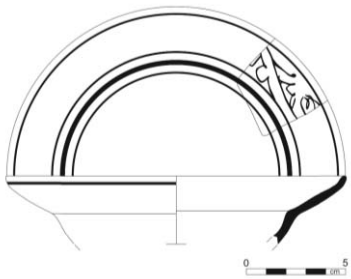
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı çukur derin tabak parçasının ağız kenarının iç yüzeyinde üst ve alttan birer şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde uç kısımları kıvrımlı birbirini tekrar eden çizgisel bezemeler yer almaktadır. Ayrıca sır yüzeyinde kabarmalar ve bozukluklar mevcuttur.			

Katalog No: K-15	**Hamur Tipi:** 6 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Tabak A. (T. 7)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 32 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık
			
Açıklama: Sırlı tabak ağız parçasının iç yüzeyinde üç sıra şerit içerisinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: K-16	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 16)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma-Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı çukur derin tabak parçasının ağız kısmının iç yüzeyinde üst ve alttan birer şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde iç içe iki daire ve kafes bezeme görülür. Büyük kısmı mevcut olmayan parçanın bordürü içerisinde yer alan bezemenin tekrarlanarak devam ettiği anlaşılmaktadır. **Benzer Örnekler:** Karacahisar Kalesi[267], Kırım[268], Solhat[269], Alushta[270], Korucutepe[271]			

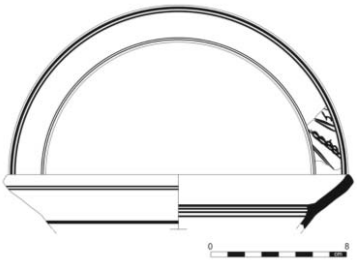
Katalog No: K-17	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 16)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[267] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 43.; Altınsapan, Palalı, a.g.e., 2018, 147.
[268] Тесленко, a.g.m., 2010, 222.
[269] Тесленко, І. Б. (2018) "виробництво полив'яного посуду в криму за часів улуг улусу", археологія і давня історія України, 4 (29), 22.
[270] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[271] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

Açıklama: Sırlı çukur derin tabak parçasının ağız kısmının iç yüzeyinde üst ve alttan birer şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır.

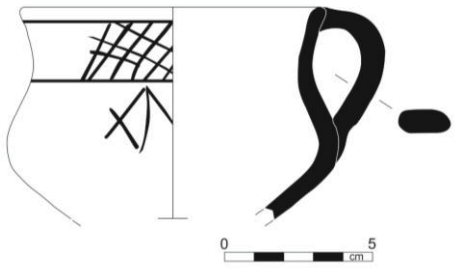
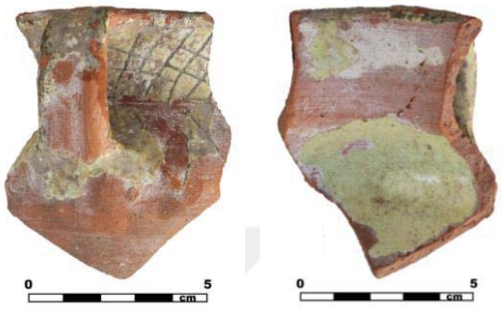
Benzer Örnekler: Yumuktepe[272], Aşvan Kale[273]

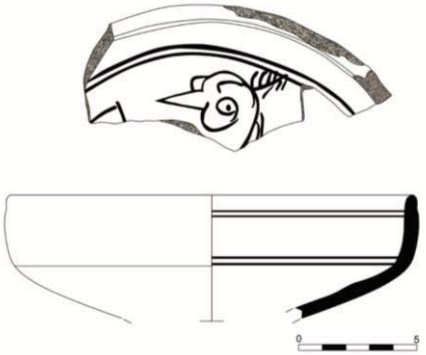
Katalog No: K-18	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 11)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı çukur derin tabak parçasının ağız kısmının iç yüzeyinde üst ve alttan birer şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde bölmelere ayrılmış alanda asimetrik dairelerden oluşan zincir şeklindeki bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Aşvan Kale[274]

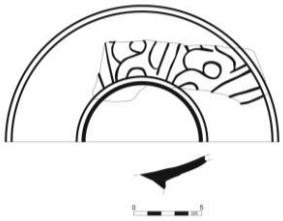
[272] Özal, a.g.t., 2004, 139.
[273] Mitchell, a.g.e., 1980, 204, Fig. 88-100.
[274] Mitchell, a.g.e., 1980, 189, Fig. 73-850.

Katalog No: K-19	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kupa (KU. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı kupa parçasının dış yüzeyinde ağız kenarına yakın kısımda iki şeritle oluşan bordür içerisinde kafes bezemeler yer almaktadır.			

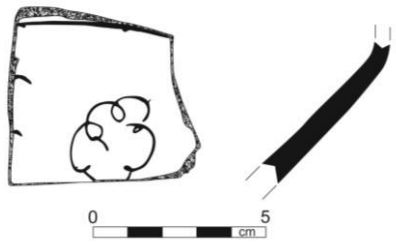
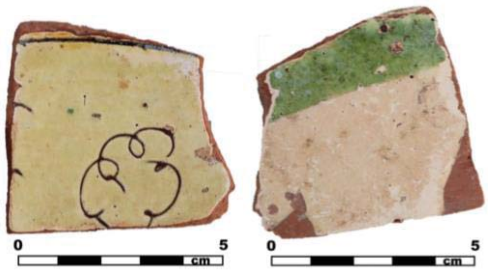
Katalog No: K-20	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kase
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Kabın iç yüzeyinde kazıma tekniğiyle yapılmış bir tavus kuşu figürünün profilden verilmiş baş kısmı yer almaktadır. Yuvarlak gözlü, sivri gagalı olan kuşun			

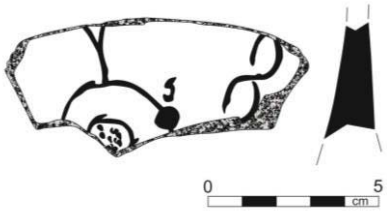
başının üzerinde turna kuşlarındaki gibi tüyler görülür. Kâsenin dış yüzeyinde ağız kenarında astar akıntıları olması astarlama işleminin daldırma yöntemiyle yapıldığını göstermektedir.

7.1.2.4.2. Kazıma bezemeli gövde parçaları

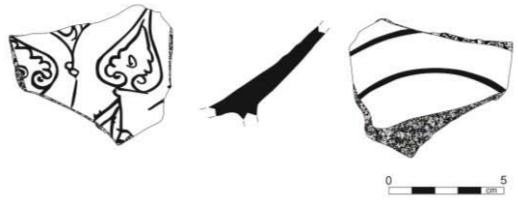
Katalog No: K-21	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde ikişer şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde bölmeler arasına sitilize rumi benzeri bitkisel bezemeler yer almaktadır. İç yüzeyde üç ayak izi de görülür.			

Katalog No: K-22	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

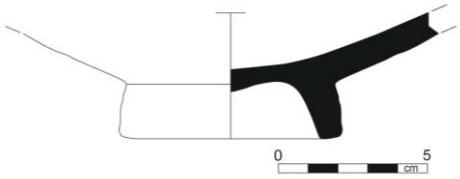
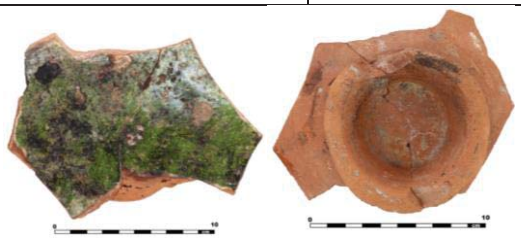
	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç bükey kıvrımlı bulut benzeri bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: K-23	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde zencerek ve sitilize bitkisel bezemeler görülür. İç yüzeyde üç ayak izi de yer almaktadır.			

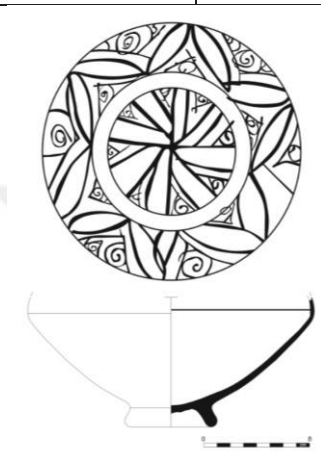
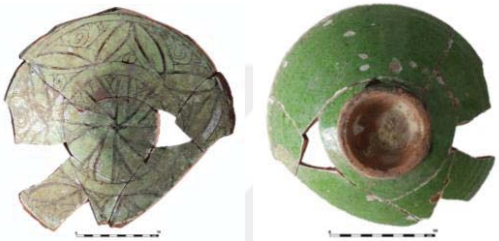
Katalog No: K-24	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 0,5 cm

Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde palmetlerden oluşan bitkisel bezemeler, dış kısmında ise iki şerit bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Chersonese[275]			

7.1.2.4.3. Kazıma bezemeli dip parçaları

Katalog No: K-25	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 35)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: İç yüzeyde üç ayak izi yer almakta olup sır yüzeyinde yer yer yanıklar mevcuttur. Sırlı yüzey pişirim kaynaklı deforme olduğu için kazıma bezemeler anlaşılamamaktadır.			

[275] Залесская, a.g.e., 2011, 190.

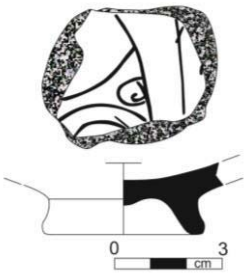
Katalog No: K-26	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 1)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 9,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı kase parçasının iç yüzeyinde merkezde daire şeklinde bir bordürle sınırlandırılan alan içerisinde ışın demeti şeklinde sekiz şerit, şeritler arasında kalan üçgen kısımlarda ise helezonik kıvrımlar görülmektedir. Daire şeklindeki bordürün dış kısmında ise birbirini tekrar eden "V" şeklinde karşılıklı iki yapraktan oluşan bitkisel bezeme ve boş kısımlarda helezonik kıvrımlar yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[276], Yumuktepe[277], Akşehir[278], Erzincan Müzesi[279], Aşvan Kale[280], Hasankeyf[281], Malatya Battal Gazi Evi[282], İznik[283], Sivas[284], Harput[285], Karacahisar Kalesi[286], St. Symeon[287], Kinet Höyük[288], Alushta[289], Tsarev

[276] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[277] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[278] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[279] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[280] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, Fig. 61-764.
[281] Çeken, a.g.t., 2005, 311-312.
[282] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, Foto. 3.
[283] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[284] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[285] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[286] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[287] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[288] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[289] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.

Hillfort (Güneydoğu Kırım)[290], Azak[291], Korucutepe[292], Ahlat[293], Pergamon[294], Thasos[295], Kaliera Kalesi[296]

Katalog No: K-27	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 39)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: K-28	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 30)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

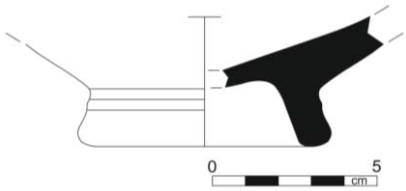
[290] Юдин, Н.И. (2015). "ПОЛИВНАЯ КЕРАМИКА ПРОИЗВОДСТВА ЮГО-ВОСТОЧНОГО КРЫМА ИЗ РАСКОПОК ЦАРЕВСКОГО ГОРОДИЩА", ПОВОЛЖСКАЯ АРХЕОЛОГИЯ, (13), 223.
[291] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[292] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[293] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[294] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[295] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[296] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde altıgen olduğu düşünülen geometrik bezeme yer almaktadır. İç yüzeyde üç ayak izi de görülür. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[297], Sivas[298]	

Katalog No: K-29	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D.40)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 3,6 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Krem	**Astar:** İç Koyu Yeşil	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire ile çevrelenen alan asimetrik on iki parçaya bölünmüş olup sıralı şekilde bir bölme içerisinde helezonik kıvrım dizisi, diğer bölmede oluşturulan küçük üçgen alan içerisinde birer helezonik kıvrımlı bezeme görülür.			

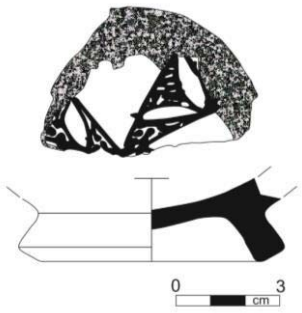
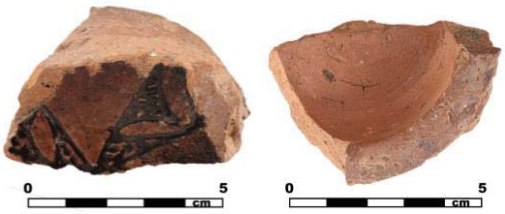
[297] Mitchell, a.g.e., 1980, 197, Fig. 81-928.
[298] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 207.

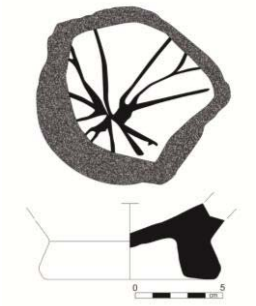
Benzer Örnekler: Aşvan Kale[299], Kemah[300], Sivas[301]

Katalog No: K-30	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,6-0,8 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Kenar kısımlarında kazıma bezeme görülen sırlı dip parçasının İç yüzeyde üç ayak izi görülmektedir. Dış yüzeyde ise yer yer yanıklar mevcuttur.			

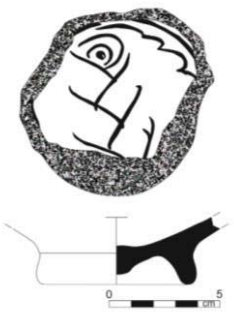
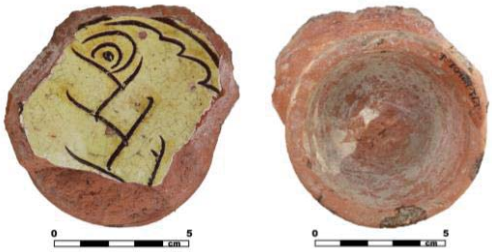
Katalog No: K-31	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 20)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,3 cm	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: Açık Kahve	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

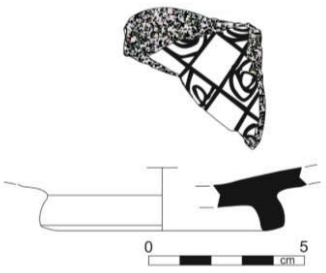
[299] Mitchell, a.g.e., 1980, 183, Fig. 67-820.
[300] Özkul Fındık, N. (2018). "Ceramics Recovered in Some Excavations in East and South Anatolia", *XIth AIECM3 on Medieval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings* (19-24 October 2015), 1, 306.
[301] Özkul Fındık, N. (2011). "Ortaçağ Sivas'ında Sırlı Seramik", *Anadolu ve Çevresinde Ortaçağ 5*, Ankara, 201.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleştiği düşünülen dört üçgen dilim içerisinde yatay ve dikey tarama şeklinde bitkisel bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: K-32	**Hamur Tipi:** 7 (I)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Dip (D. 17)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.			

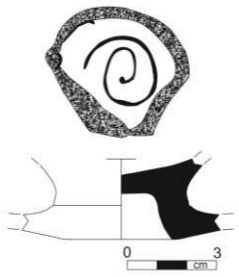
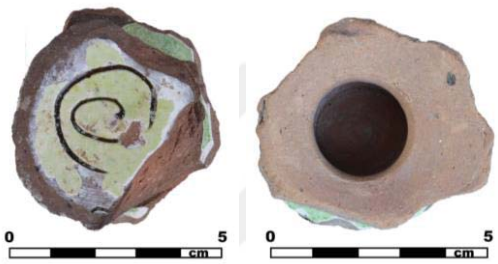
Katalog No: K-33	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** Yüzey
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,5 cm

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire içerisin dalları ile birlikte çiçek benzeri bitkisel bezeme yer almaktadır.			

Katalog No: K-34	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 48)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yatay ve dikey çizgilerin birbirini kesmesiyle oluşturulan bölmeler içerisine birer boşlukla helezonik kıvrım bezemeler yerleştirilmiştir. Benzer bezeme 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl Hisartepe örneklerinde görülür.[302]			

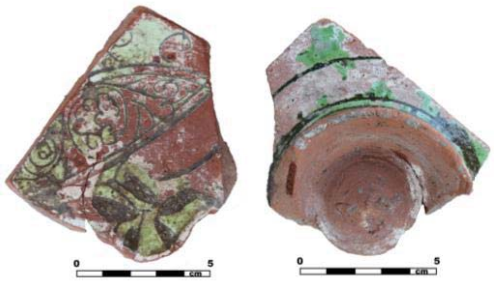
[302] Doğer, a.g.e., 2014, 139.

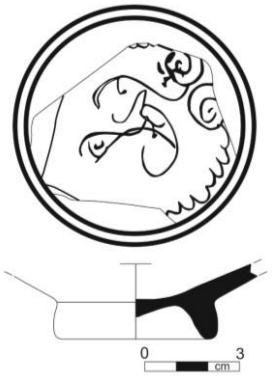
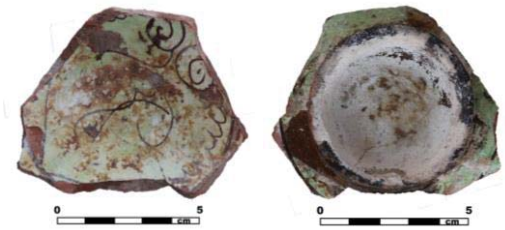
Benzer Örnekler: Atina[303], Azak[304], Selanik[305], Kırım[306], Afganistan[307]

Katalog No: K-35	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 8)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 3,6 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde bir helezonik kıvrımdan oluşan bitkisel bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Azak[308], Magnesia[309]			

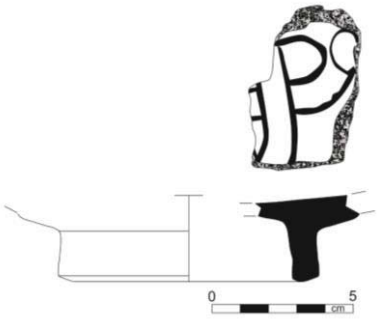
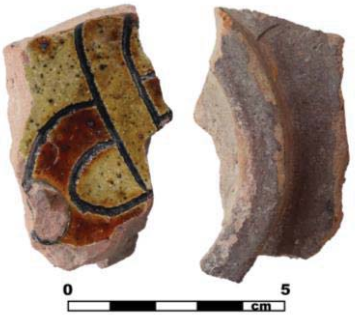
Katalog No: K-36	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[303] Waage, F. (1933). "Excavations in the Athenian Agora: The Roman and Byzantine Pottery", *Hesperia*, (2), Fig. 10.; Frantz M. A., (1938). "Middle Byzantine Pottery in Athens", Hesperia, (7), 445, Fig. 8.
[304] Бочаров, Масловский, a.g.e., 2012, 28.
[305] Papanikola-Bakirtzi, D. (1999). *Byzantine Glazed Ceramics: The Art of Sgraffito*, Athens, 216.
[306] Тесленко, a.g.m., 2010, 227.
[307] Fontana, M. V. (2005). "A Note on the Relationship between Some Ghaznavid and Byzantine Graffita Wares", *East and West*, (55), No. 1/4, 122.
[308] Бочаров, С.Г., Масловский, А.Н. (2012). "ВИЗАНТИЙСКАЯ ПОЛИВНАЯ КЕРАМИКА В ГОРОДАХ СЕВЕРНОГО ПРИЧЕРНОМОРЬЯ ЗОЛОТООРДЫНСКОГО ПЕРИОДА (ВТОРАЯ ПОЛОВИНА XIII – КОНЕЦ XIV вв.)", ПОВОЛЖСКАЯ АРХЕОЛОГИЯ, 25.
[309] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 137/672.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize palmet benzeri bitkisel bezeme ve iç kısmı yatay ve dikey çizgilerle hareketlendirilen yoğun bitkisel bezemeler görülür.	

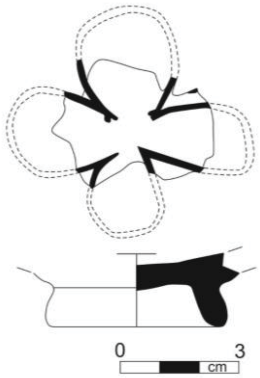
Katalog No: K-37	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezinde iki sıra daire şeritle sınırlandırılan alanda altta helezonik kıvrımlar üzerinde ise yazı taklidi benzeri bezemeler görülür.			

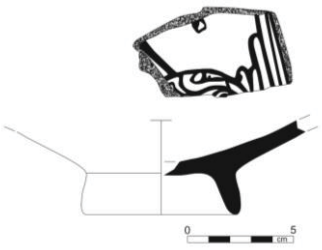
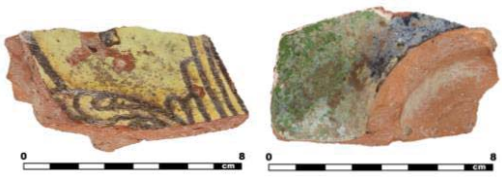
Katalog No: K-38	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 10)

Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma **Renk:** Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde Süleyman düğümü benzeri bezeme görülür. Ayrıca üç ayak izi de yer almaktadır. Benzer bezeme ve form 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl Hisartepe seramiklerinde görülür.[310] **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[311], Aşvan Kale[312], Aigai (Aiolis)[313], Karacahisar Kalesi[314], Kuşadası Kadıkalesi[315], Chersonese[316], İznik[317], Kinet Höyük[318], Korucutepe[319]			

Katalog No: K-39	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

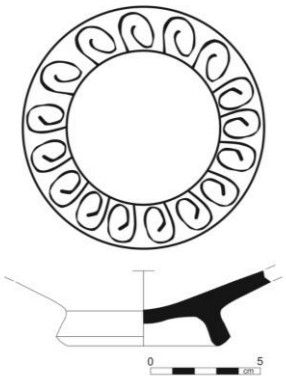
[310] Doğer, a.g.e., 2014, 136.
[311] McNicoll, a.g.e., 1983, 88, Fig. 37, 104.
[312] Mitchell, a.g.e., 1980, 176, Fig. 60-757.
[313] Armağan, a.g.t., 2014, 144-145.
[314] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 54.
[315] Doğer, a.g.m., 2004, 14.
[316] Залесская, a.g.e., 2011, 186.
[317] François, a.g.m., 1996, 245.
[318] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 138.
[319] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde dört yapraklı yonca benzeri bitkisel bezeme görülür. **Benzer Örnekler:** Kaliera Kalesi[320]	

Katalog No: K-40	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının İç yüzeyinde kazıma tekniğiyle yapılmış bezemeler ve üç ayak izi yer almaktadır.			

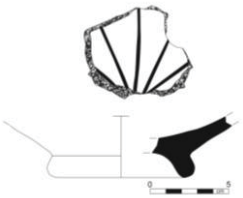
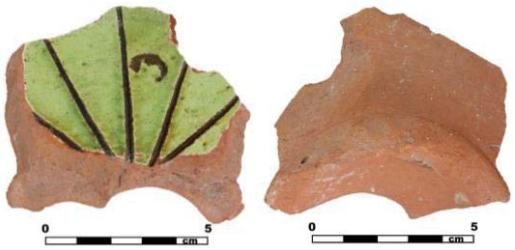
Katalog No: K-41	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 20)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7

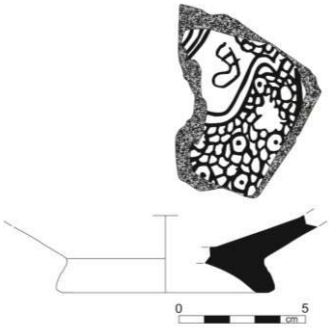
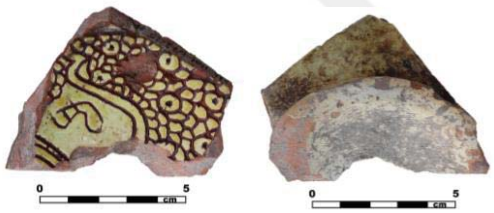
[320] Бочаров, a.g.m., 2015, 84.

Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış İnce Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç kısmında yer alan yuvarlak bordür içerisinde "e" şeklinde kıvrımların tekrarlanmasıyla oluşan bezemeler yer almaktadır. İç yüzeyde bir adet onarım deliği de mevcuttur. **Benzer Örnekler:** Kuşadası Kadıkalesi[321], İstanbul[322], Phokis[323], İznik[324]			

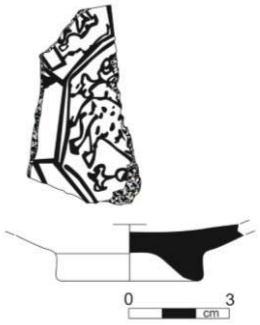
Katalog No: K-42	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 30)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[321] Doğer, a.g.m., 2004, 20.; Mercangöz, Z., Doğer, L. (2009). "Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Bizans Sırlı Seramikleri", *I. ODTÜ Arkeometri Çalıştayı: Türkiye Arkeolojisi'nde Seramik ve Arkeometrik Çalışmalar Bildiriler Kitabı Prof. Dr. Ufuk Esin Anısına* (7-9 Mayıs 2009), Ankara, 99.
[322] Megaw, A.H.S. (1989). "Zeuxippus Ware Again", *Bulletin Correspondance Hellenique Supplement* XVIII, 262.; Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 60/93.
[323] Armstrong, P. (1989). "Some Byzantine and Later Settlements in Eastern Phokis ", *The Annual of the British School at Athens*, (84), 36.
[324] François, V. (1997). "Les ateliers de céramique byzantine de Nicée/Iznik et leur production (Xe-début XIVe siècle)", *Bulletin de correspondance hellénique*, 121 (1), 414.

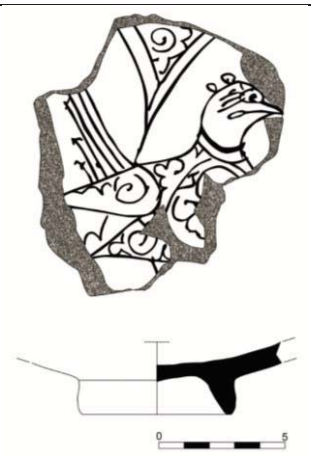
	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleştiği düşünülen çizgisel bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: K-43	**Hamur Tipi:** 7 (H)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Dip (D. 47)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde büyük kısmı mevcut olmadığı için tam olarak anlaşılamayan hayvan figürü olduğu düşünülen bir bezeme yer almaktadır.			

Katalog No: K-44	**Hamur Tipi:** 3 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Dip (D. 34)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP02	**Açma:** 302-633	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 1,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sekizgen içerisine profilden bir aslan figürü ve ceylan (karaca) olduğu düşünülen bir hayvan figürü yerleştirilmiştir. Sekizgenin köşe kısımlarına dik olarak çıkarılan birer şerit arasında kalan bazı kısımlara ise tam olarak okunamayan yazı olduğu düşünülen kompozisyon yer almaktadır. Sekizgen içerisinde av sahnesi benzeri bir kompozisyon olduğu düşünülmekle birlikte parçanın büyük kısmının mevcut olmaması kompozisyonun anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca aslanın ağız ve ceylan olduğu düşünülen figürün ayak kısmından birer sitilize palmet motifi görülür.	

Katalog No: K-45	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-593	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,8 cm	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç

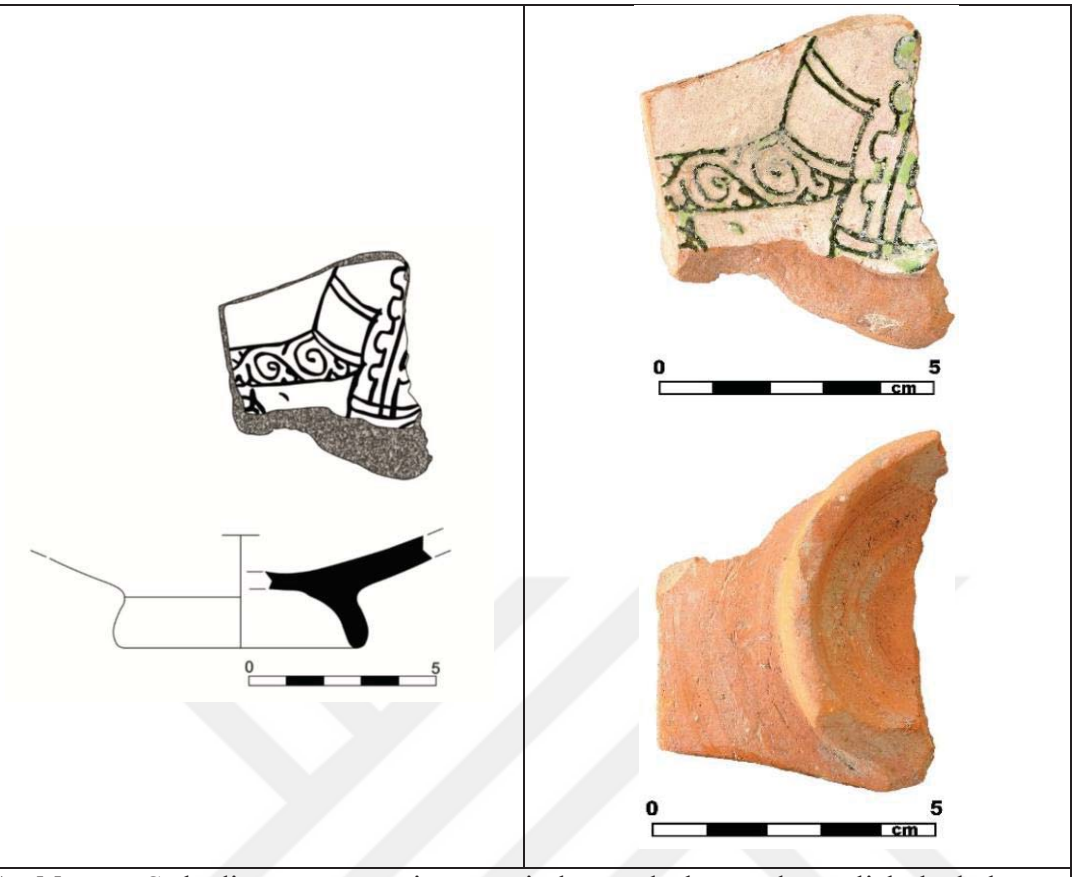

Açıklama: Sırlı dip parçasının merkezinde ince kazıma tekniğiyle yapılmış bir tavus kuşu figürü yer almaktadır. Profilden verilen kuş, kanatlarını yukarıya doğru kaldırmış olup kanat ve gövdesi kıvrım dallarla bezenmiştir.
Benzer Örnekler: Niğde-Aksaray[325],

Katalog No: K-46	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP03	**Açma:** 337-578	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,2 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[325] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 41.

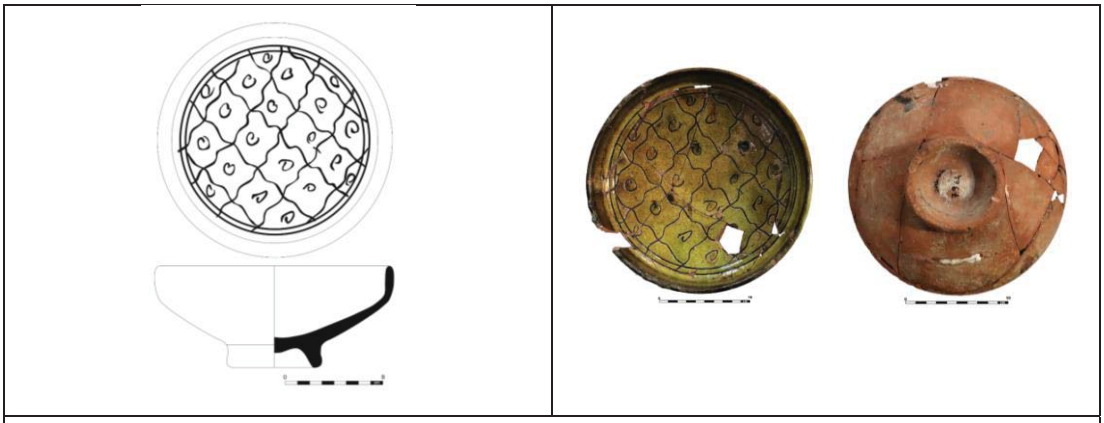

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde gövde kısmı düğmeli kolu helezon kıvrım bezemeli kaftanlı bir erke figürü yer almaktadır. Figürün duruşundan bağdaş kurmuş oturur vaziyette olduğu anlaşılmaktadır. Oldukça ince işçilikli parçanın dış yüzeyinde ise sır ve bezeme yer almamaktadır.

Benzer Örnekler: Cherson (Kırım)[326], Solhat[327], Kubadabad[328]

Katalog No: K-47	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 24)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 19 cm	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 8,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[326] Крамаровский, a.g.m., 2000, 245.
[327] Kramarovsky, a.g.m., 2004, 235.
[328] Arık, a.g.e., 2000, 5-21.

Açıklama: Sırlı kasenin iç yüzeyinde iki daire şeklindeki şeridin çevrelediği alanda birbirini kesen kıvrımlı çizgiler içerisine "e" şeklinde helezon bezemeler yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.

Benzer Örnekler: Kırım[329], Afganistan[330]

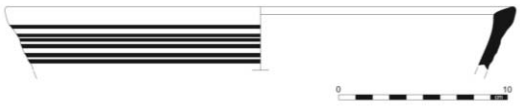
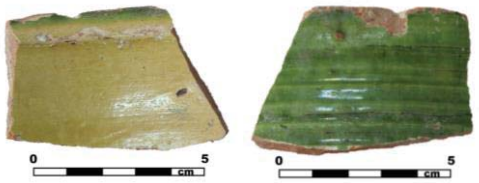
7.1.2.5. Oyma bezemeli seramikler

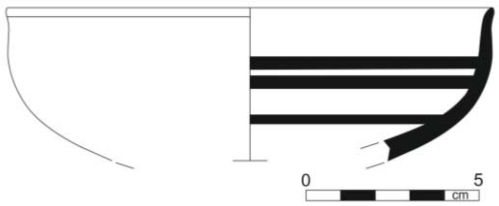
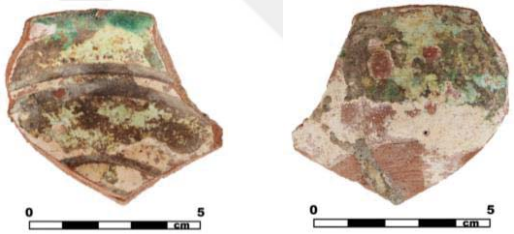
Katalog kısmında oyma bezemeli toplam beş seramik parçası ele geçirilmiş olup ikisi kase ağız, ikisi dip, biri figürlü bezemeli dip parçasından oluşmaktadır. Mika, kireç, kum katkılı seramiklerde kırmızı (2.5 YR 5/6), kırmızımsı sarı (5 YR 6/6), açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur renkleri görülür. Beyaz ve krem astarlı seramiklerde sarımsı krem, açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili, sarımsı krem, yeşilimsi krem, hardal sarısı gibi sır renkleri kullanılmış olup genellikle seramiklerin iç ve dış yüzeylerinde kullanılan sır renkleri farklıdır. Boyalı kazıma örneklerde olduğu gibi iç yüzeyde açık, dış yüzeyde koyu sır renkleri tercih edilmiştir.

7.1.2.5.1. Oyma bezemeli ağız parçaları

Katalog No: O-1	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 71)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

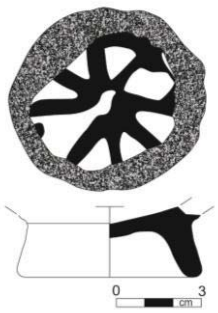
[329] Тесленко, a.g.m., 2010, 227.
[330] Fontana, a.g.m., 2005, 122.

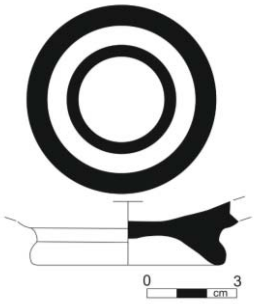
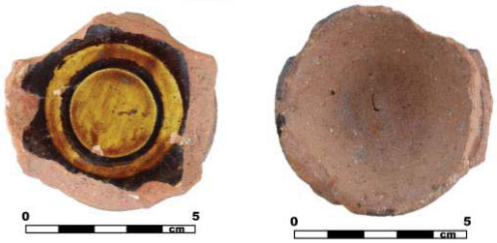
	

Katalog No: O-2	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 42)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

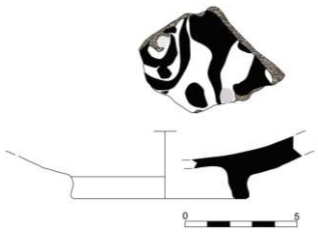
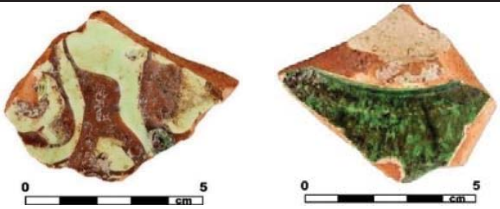
7.1.2.5.2. Oyma bezemeli dip parçaları

Katalog No: O-3	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 18)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** İç Krem	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde oyma tekniğiyle yapılmış geometrik bezemeler yer almaktadır. Hamur içerisinde ise yer yer yanık kısımlar görülür.	

Katalog No: O-4	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 27)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç içe iki daireden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.			

Katalog No: O-5	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,6 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 1 cm

Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının oyma tekniğiyle yapılan iç yüzeyinde, yürür vaziyetteki figürün arka ayakları ve kuyruğu görülmektedir. Aslanın helezonik kıvrımlı kuyruğunun uç kısmında yer alan rumi motifi Selçuklu sanatında sık görülen motiflerin başında gelmektedir. **Benzer Örnekler:** İran[331], Kubadabad[332], Suriye[333]			

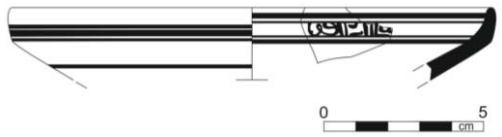
7.1.2.6. Kazıma-oyma bezemeli seramikler

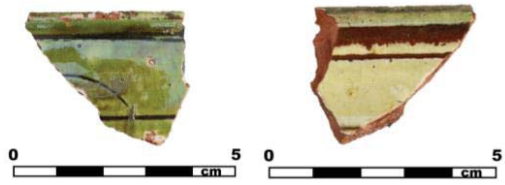
Katalog kısmında kazıma-oyma bezemeli toplam 157 seramik parçasından 32'si kase, 26'si tabak, 1'i testi kap türündedir. Seramik kap türlerinde kaselerde 10-28,4 cm, tabaklarda 15-34 cm arasında farklı boyutlarda ağız çapı, diplerde ise 4-11 cm arasında farklı boyutlarda dip çapı görülmektedir. Mika, kireç, kum katkılı seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 6/6), kırmızı (2.5 YR 5/6), açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8, 2.5 YR 7/6, 2.5 YR 7/8), kırmızımsı gri (5 YR 5/2), kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4), açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4), kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur renklerine sahiptir. Beyaz ve krem renk astarlı seramiklerde koyu yeşil, açık yeşil, su yeşili, sarımsı krem, koyu yeşil, yeşilimsi krem gibi sır renkleri kullanılmış olup bazı örneklerde iç ve dış yüzeyde kullanılan sır renklerini farklı olduğu görülmektedir. Boyalı kazıma seramiklerde olduğu gibi iç yüzey açık, dış yüzey ise koyu renkli sırla kaplanmıştır. İç yüzeyi sırlı olan seramiklerin dış yüzeyleri ağız kenarına ya da

[331] Watson, O. (2004). *Ceramics From İslamic Lands Kuwait National Museum The Al-Sabbah Collection,* Singapore: Thames&Hudson, 334.
[332] Arık, *a.g.e.,* 2000, 105-108.
[333] Mulder, S. (2014). "A Survey and Typology of Islamic Molded Ware (9th–13th centuries) based on the Discovery of A Potter's : Workshop at Medieval Balis, Syria", *Journal of Islamic Archaeology*, 174.

gövdeye kadar astarlı ve sırlıdır. Katalog kısmında en yoğun buluntu grubunu oluşturan kazıma-oyma bezemeli seramiklerde bitkisel, geometrik, yazı taklidi ve figürlü bezemeler görülmektedir.

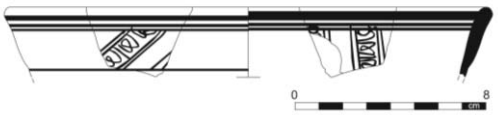
7.1.2.6.1. Kazıma-oyma bezemeli ağız parçaları

Katalog No: KO-1	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 14)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında yer alan bordür içerisinde yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyinde ise farklı kalınlıklarda daire şeklinde şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[334]			

Katalog No: KO-2	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 52)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 25 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma-Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			

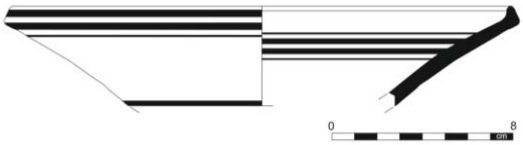
[334] Зеленко, С., Тимошенко, М. (2011a). “торговые отношения между анатолийским регионом и Таврикой в XIII–XIV веках”, подводная археология, 6, 98.

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde daire şeklinde şerit bezemeler dış kısmında ise kazıma bezemeler yer almaktadır. Parçanın özellikle dış yüzeyinde yer alan sır oldukça parlak bir yapıdadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[335]

Katalog No: KO-3	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 70)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde dikey, dış yüzeyinde eğik şekilde yerleştirilen bordürler içerisinde yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Niğde/Aksaray[336]			

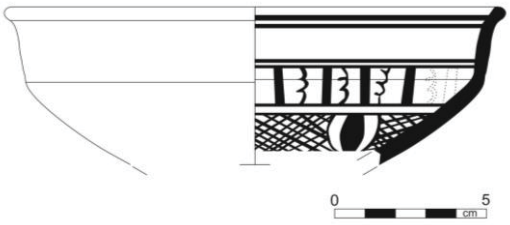
Katalog No: KO-4	**Hamur Tipi:** 5 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Tabak A.(T. 12)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika

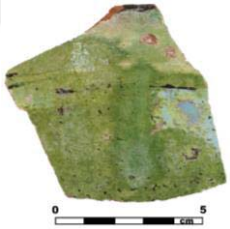
[335] Mitchell, a.g.e., 1980, 169, Fig. 53.
[336] Duran, Ö. (2007). *Çinili Köşk Koleksiyonu'nda Figürlü Seramikler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Foto. 10.

Katalog No: KO-5	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 55)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

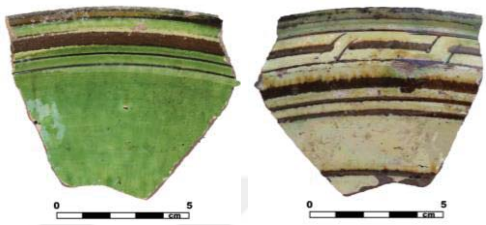

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmına yakın iki sıra şerit bezeme altında üst ve alttan ikişer sıra şeritle sınırlandırılan bordür içerisinde yer alan dilimlere kıvrımlı çizgisel bezemeler, bordürün altına ise birbirini kesen çizgilerden oluşan kafes bezemeler arasına iç kısımda yer alanı oyularak çıkartılmış şekilde iç içe iki elips şekli yerleştirilmiştir.

Benzer Örnekler: Karacahisar Kalesi[337], Alushta[338], Korucutepe[339]

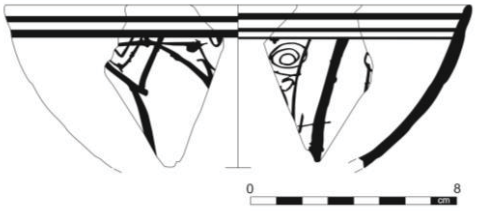
Katalog No: KO-6	**Hamur Tipi:** 8	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/2	**Form:** Kase A.

[337] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 42-2.
[338] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[339] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

			(K. 53)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** Yüzey
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde farklı kalınlıklarda şerit bezemeler, dış yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde ise aralıklı yerleştirilen "z" şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Krynychky (Ukrayna)[340], Solhat[341], Azak[342]			

Katalog No: KO-7	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 35)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

[340] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[341] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.
[342] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.

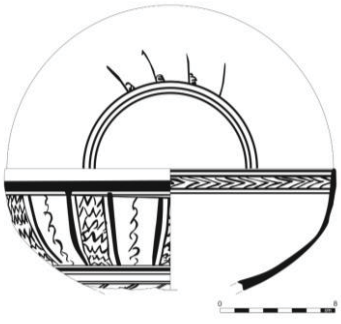

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise birbirini tekrar eder şekilde tüm yüzeyi dolanan "Y" şeklinde bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[343], Kaliera Kalesi[344]

Katalog No: KO-8	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A. (K. 26)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 22,8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

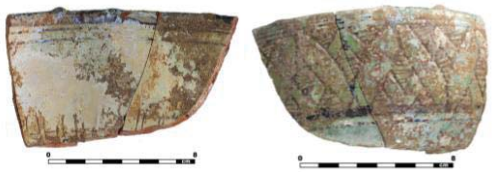

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde birbirini tekrar eden ">" şeklnde bezemeler, dış yüzeyinde yer alan dikey dilimlere ayrılmış bordür içerisindeki dilimlerde ise bir dikey kıvrımlı çizgi ve alt alta yatay kıvrımlı çizgilerden oluşan bezemelerin tekrarlanmasıyla oluşan kompozisyon yer

[343] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[344] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

almaktadır. Ayrıca parça üzerinde içerisinde korozyona uğramış teller bulunan çok sayıda onarım deliği mevcuttur.

Benzer Örnekler: Erzincan Müzesi[345], Karacahisar Kalesi[346], Chersonese[347], Alushta[348], Sudak[349] , Azak[350], Korucutepe[351]

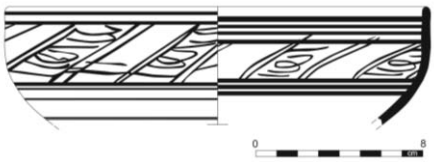
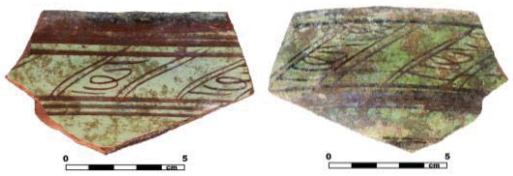
Katalog No: KO-9	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 35)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemeler dış yüzeyinde yer alan bordür içerisinde ise "V" şeklinde yaprak benzeri bitkisel bezemeler arasında kalan boş kısımların yatay çizgilerle taranmasıyla oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

[345] Polat, a.g.t., 2014, 167.
[346] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[347] Залесская, a.g.e., 2011, 137.
[348] Тесленко, a.g.m., 2017, 397.
[349] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[350] Bocharov, S. Maslowskiy, A. (2015). "The Eastern Crimean Centers of Glaze Pottery Production in 13th and 14th Centuries", *Actas Do X Congresso Internacıonal A Cerâmıca Medieval No Medıterrâneo. Sılves* (22 A 27 De Outubro De 2012), 605.
[351] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 111.

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[352], Yumuktepe[353], Niğde-Aksaray[354], Akşehir[355], Erzincan Müzesi[356], Aşvan Kale[357], Hasankeyf[358], Malatya Battal Gazi Evi[359], İznik[360], Sivas[361], Harput[362], Karacahisar Kalesi[363], St. Symeon[364], Kinet Höyük[365], Alushta[366], Azak[367], Sudak[368], Korucutepe[369], Ahlat[370], Pergamon[371], Thasos[372], Kaliera Kalesi[373]

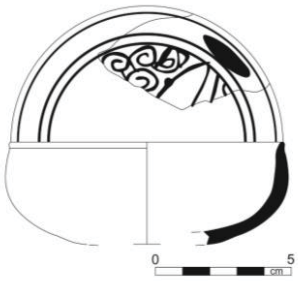
Katalog No: KO-10	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 26)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

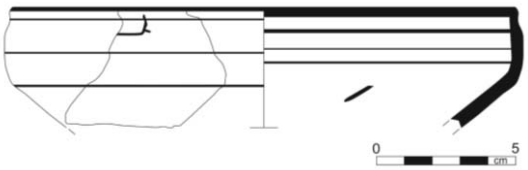
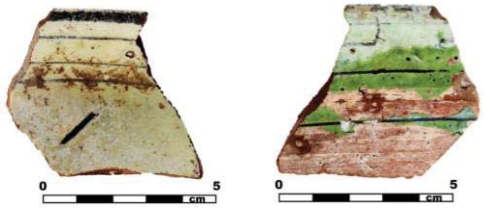
[352] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[353] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[354] Günümüzde İstanbul Çinili Köşk'te ENV. 82.1 envanter numarasıyla 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu seramik örneği olarak sergilenmektedir.
[355] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[356] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[357] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, Fig. 61-764.
[358] Çeken, a.g.t., 2005, 311-312.
[359] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, Foto. 3.
[360] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[361] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[362] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[363] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[364] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[365] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[366] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.
[367] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[368] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[369] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[370] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[371] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[372] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[373] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç ve dış yüzeyinde şeritlerle sınırlandırılan birer bordür içerisinde yer alan eğimli dilimler içerisine birer boşluk bırakılarak dikey şekilde yazı taklidi kompozisyonlar yerleştirilmiştir.	

Katalog No: KO-11	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 42)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: F-74 ocağı içerisinde ele geçirilen ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

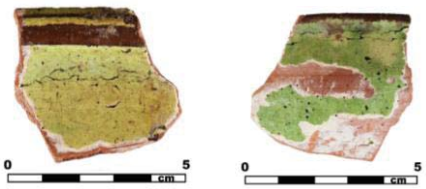
Katalog No: KO-12	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kase A. (K. 44)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm

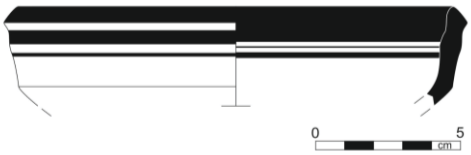
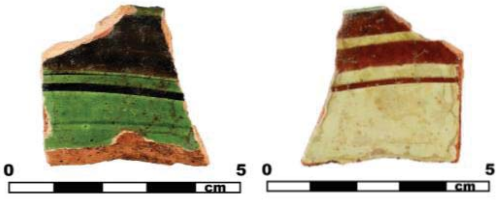
Sır Rengi: İç Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: F-73 Ocağından ele geçirilen parçanın iç yüzeyinde ağız kenarına yakın bordür içerisinde iç kısmı oyularak çıkartılmış bir daire, bordürün alt kısmında ise helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Alushta[374]			

Katalog No: KO-13	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

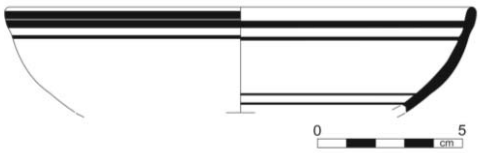
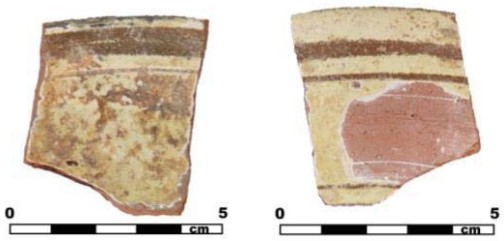
Katalog No: KO-14	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 53)

[374] Тесленко, a.g.m., 2017, 397.

Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 25 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			

Katalog No: KO-15	**Hamur Tipi:** 5 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 64)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika
			

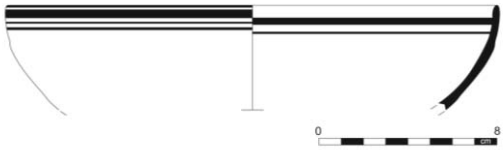
Katalog No: KO-16	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 36)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

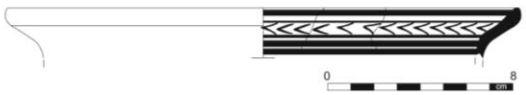
	

Katalog No: KO-17	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 55)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İçte Yeşilimsi Krem, Dışta Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan dört şerit bezemenin alt kısmında bölmelere ayrılmış alanlar içerisinde kafes bezemeler yer almaktadır. Parçanın yüzeyi sırda oluşan kabarma ve patlamalar sonucu oldukça bozulmuştur. **Benzer Örnekler:** Alushta[375], Solhat[376]			

Katalog No: KO-18	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 38)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

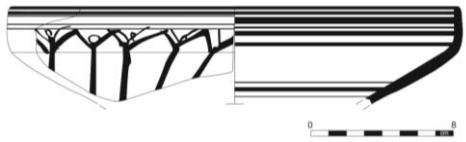
[375] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[376] Тесленко, a.g.e., 2018, 22.

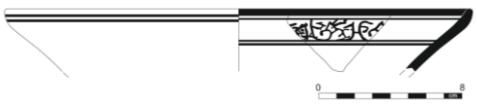
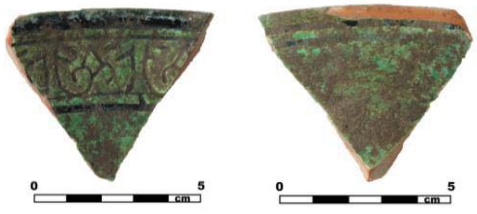
	

Katalog No: KO-19	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 74)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde birbirini tekrar eden "<" şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[377], Karacahisar Kalesi[378], Chersonese[379], İznik[380], Kinet Höyük[381]			

Katalog No: KO-20	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 9)

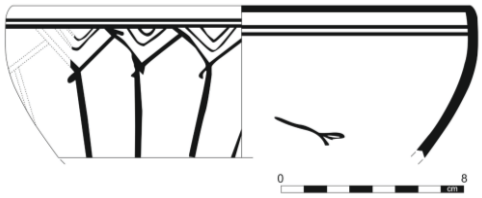
[377] Mitchell, S. (1980). *Aşvan Kale: Keban Rescue Excavations, Eastern Anatolia I. The Helenistic, Roman and Islamic Sites*, England: Oxford, 142, Fig 26-3.
[378] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[379] Залесская, a.g.e., 2011, 137.
[380] François, a.g.m., 1996, 244.
[381] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 141.

Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 25 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel şerit bezemeler dış yüzeyinde ise birbirini tekrar eden "Y" bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[382], Kaliera Kalesi[383]			

Katalog No: KO-21	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 13)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 25,8 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			

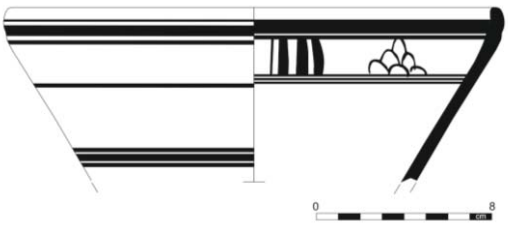
[382] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[383] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında yer alan bordür içerisinde palmet ve yazı taklidini andıran bezemeler yer almaktadır.

Katalog No: KO-22	**Hamur Tipi:** 7 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Kase A. (K. 13)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,6 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise birbirini tekrar eden "Y" şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[384], Kaliera Kalesi[385]			

Katalog No: KO-23	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 22)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

[384] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[385] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

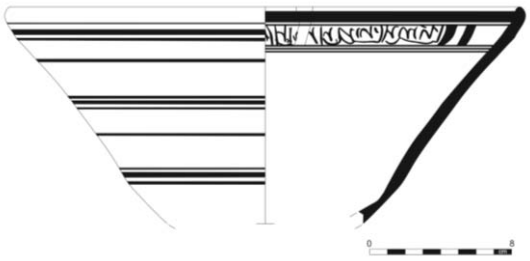

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde üzüm salkımını andıran piramit şeklinde daireler ve oyma tekniğiyle yapılmış üç şerit bezemenin tekrarlanmasıyla oluşan kompozisyon yer almaktadır. Parçanın yüzeyinde üzerinde korozyona uğramış teller bulunan birkaç onarım deliği mevcuttur.

Benzer Örnekler: Rakka[386], Yozgat[387], Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi[388], Karacahisar Kalesi[389], Caesarea[390], Tille Höyük[391], İstanbul[392]

Katalog No: KO-24	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 21)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 24,8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 12,1 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

[386] Lane, A. (1947). *Early Islamic Pottery*, Lodon, Fig. 57.; Milwright, M. (2005). "Ceramics from the Recent Excavations near the Eastern Wall of Rafiqa (Raqqa), Syria", *LEVANT*, 37, 212.
[387] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 3.
[388] Fındık, E. F. (2013). *Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Sırlı Seramikleri (1989-2009)*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 321.
[389] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 91.
[390] Pringle, D. (1985). "Medieval Pottery from Caesarea: The Crusader Period", *Levant*, XVII, 192.
[391] Moore, a.g.e., 1993, 117.
[392] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, Tf. 57/69.

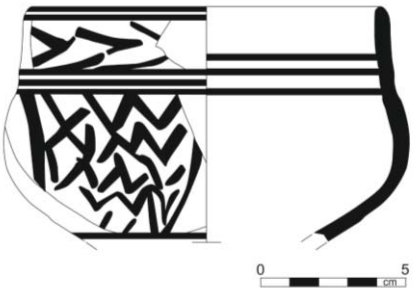
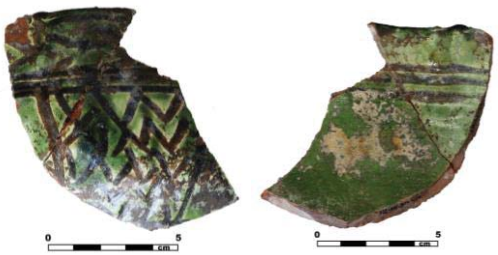
	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının dış yüzeyinde farklı kalınlıklarda şerit bezemeler, iç yüzeyinde ise ağız kısmına yakın bordür içerisinde yazı taklidi bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. Parçanın yüzeyinde üzerinde korozyona uğramış teller bulunan birkaç onarım deliği de mevcuttur. **Benzer Örnekler:** Niğde/Aksaray[393]	

Katalog No: KO-25	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 22)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika-Kum
			

[393] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.

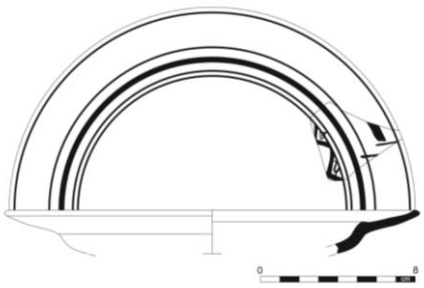
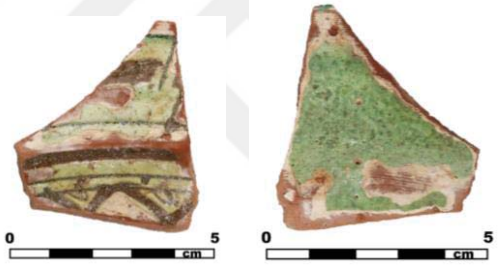
Açıklama: Sırlı ağız parçasının dış yüzeyinde farklı kalınlıklarda oyma bezeme, iç yüzeyinde ağız kısmına yakın dilimli bordür içerisinde ise palmet motifinden oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Samsat[394]

Katalog No: KO-26	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 34)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			

Katalog No: KO-27	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 29)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			

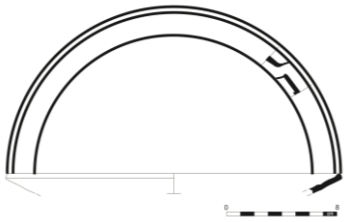
[394] Redford, S. (1995). "Medieval Ceramics from Samsat, Turkey", *Archeologie islamique*, 5, 78.

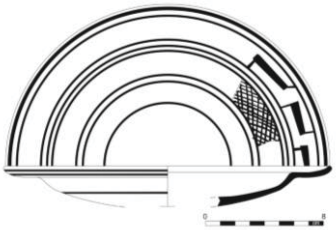
Açıklama: Çok temiz hamurlu olan ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeler, dış yüzeyinde ise ağız kısmına yakın bordürde birbirini tekrar eden “>” şeklinde bezemeler, bordürün alt kısmında ise alt alta yatay zikzaglardan oluşan çizgisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[395]

Katalog No: KO-28	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 21 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde birbirini tekrar eden “Y” şeklinde bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Solhat[396], Azak[397]			

Katalog No: KO-29	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 1,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm

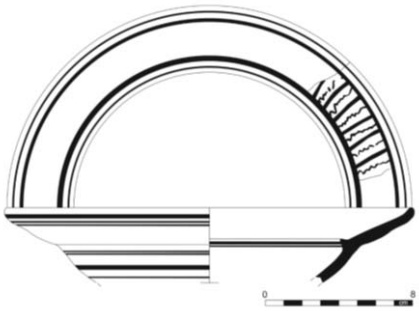
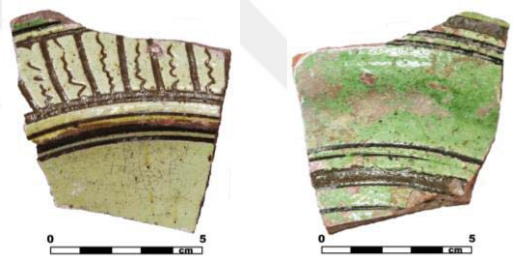
[395] Mitchell, a.g.e., 1980, 142.
[396] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.
[397] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.

Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde "Z" şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Possidima (Güneydoğu Kırım)[398], Krynychky (Ukrayna)[399], Azak[400], Solhat[401]			

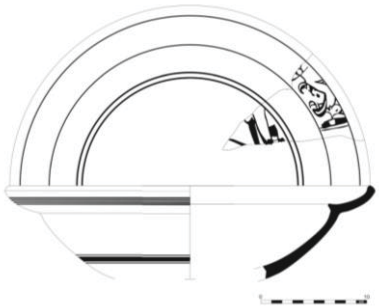
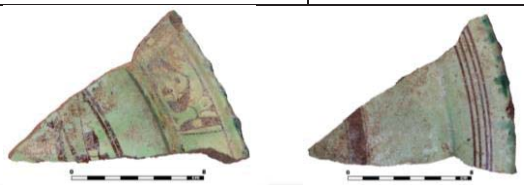
Katalog No: KO-30	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tabak A. (T. 2)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

[398] Бочаров, С. Г. (2017). "Поселение Посидима в Юго-Восточном Крыму и его керамический комплекс (рубеж XIII—XIV вв.)", ПОЛИВНАЯ КЕРАМИКА СРЕДИЗЕМНОМОРЬЯ И ПРИЧЕРНОМОРЬЯ X—XVIII вв., ТОМ 2, 428.
[399] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[400] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.
[401] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmında yer alan bordür içerisinde "z" şeklinde bezemeler, bordürün alt kısmına yerleştirilen bordür içerisinde ise birbirini kesen çizgilerden oluşan kafes bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Karacahisar Kalesi[402], Possidima (Güneydoğu Kırım)[403], Alushta[404], Solhat[405], Krynychky (Ukrayna)[406], Solhat[407], Korucutepe[408], Azak[409]

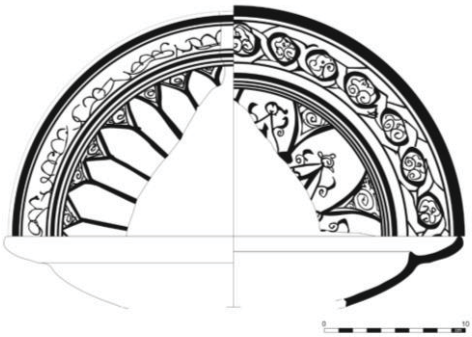
Katalog No: KO-31	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının diz yüzeyinde farklı kalınlıklarda çizgisel bezemeler iç kısmında ise ağız kenarına yakın dilimli bordür içerisinde dikey zikzaklardan oluşan bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Thrakien (Trakya)[410]			

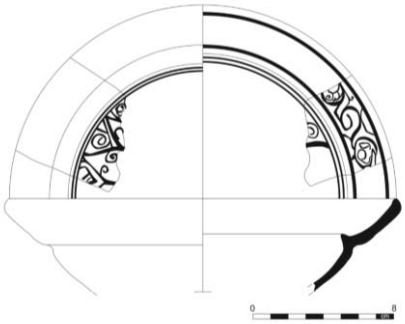
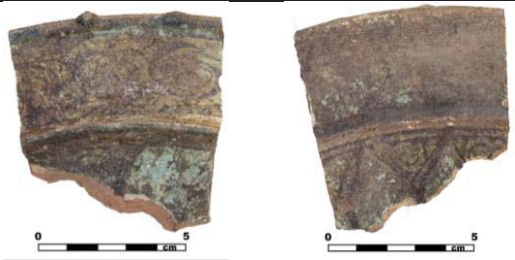
[402] Altınsapan, M. E., Palalı, M. (2018*). Osmanlı Beyliğinin Kurulduğu Yer Eskişehir Karacahisar Kalesi Kazı Buluntuları (2011-2014)*, İstanbul, 147.
[403] Бочаров, a.g.m., 2017, 428.
[404] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[405] Тесленко, a.g.e., 2018, 22.
[406] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[407] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.
[408] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.
[409] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.
[410] Böhlendorf Arslan, B. (2004). *Glasierte Byzantinische Keramik Aus Der Türkei*, III, İstanbul, Tf. 46/16.

Katalog No: KO-32	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 8)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 34 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının dış yüzeyinde şerit bezemeler iç yüzeyinde ağız kenarına yakın bordürde sitilize palmetten oluşan bezemeler gövde kısmında ise sitilize bitkisel kompozisyonlar yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[411]			

Katalog No: KO-33	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T 4)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 32 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi:	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

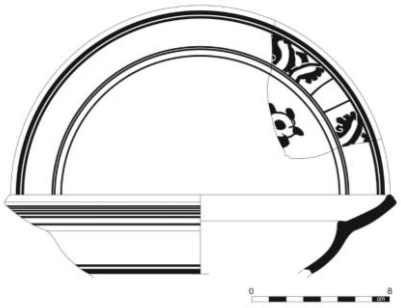
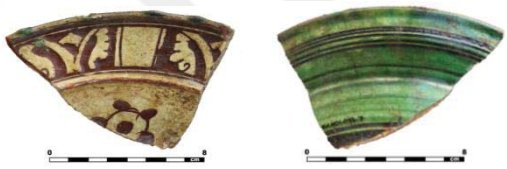
[411] Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98.

	
Açıklama: Ağız parçasının iç yüzeyinde yazı taklidi bordürün çevrelediği alan içerisinde birbirini tekrar eden "Y" şeklinde bezemeler, dış yüzeyinde ise ağız kısmında yer alan bordür içerisinde birbirini tekrar eden palmet dizileri, bordürün alt kısmında ise helezonik kıvrımlar ve sitilize bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Amasya Harşena Kalesi[412], Taşkun Kale[413], Niğde/Aksaray[414], Kaliera Kalesi[415]	

Katalog No: KO-34	**Hamur Tipi:** 4 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 8)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika
			

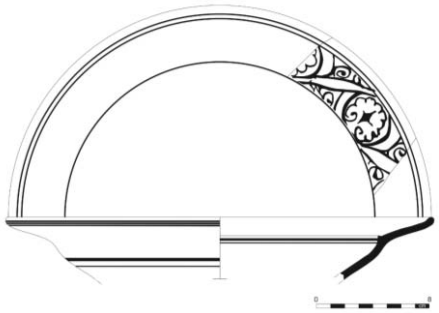
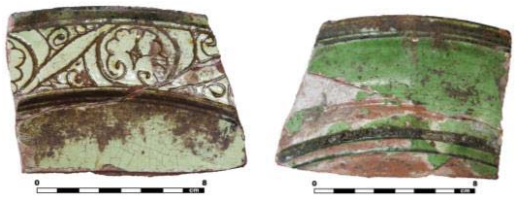
[412] Dönmez, E. E. N. (2014). "Amasya Harşena Kalesi ve Kızlar Sarayı Kazıları", *Yar ile Gezdiğim Dağlar: Amasya*, İstanbul, 36.
[413] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[414] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[415] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

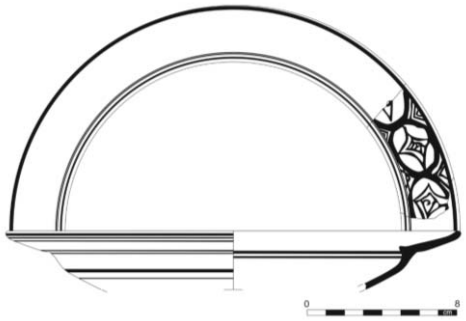
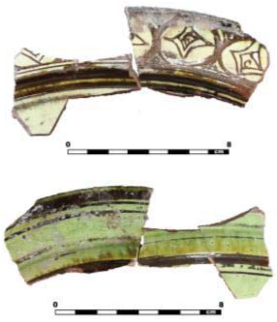
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmında bulunan bordürde ve gövde kısmında helezon kıvrımlardan oluşan bezeme, dış yüzeyinde ise sitilize palmet motiflerinin arasına helezonik şekilde kıvrım dalların yerleştirilmesiyle oluşan oldukça yoğun bir bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[416], Kaliera Kalesi[417]

Katalog No: KO-35	**Hamur Tipi:** 5 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 5)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde iki rumi motifinin birleşmesiyle oluşan palmetler yer almakta iken dış yüzeyde yoğun şerit bezemeler görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[418]			

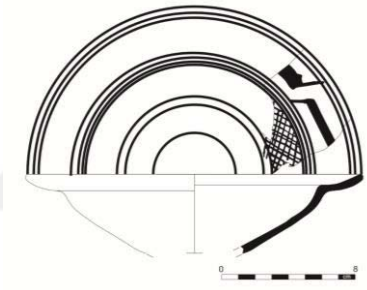
Katalog No: KO-36	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 3

[416] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[417] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.
[418] Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98.

Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde bulunan bordürde palmet, kıvrım dal ve helezonlardan oluşan bitkisel bezemeler görülürken, dış yüzeyde şerit bezemeler yer almaktadır.			

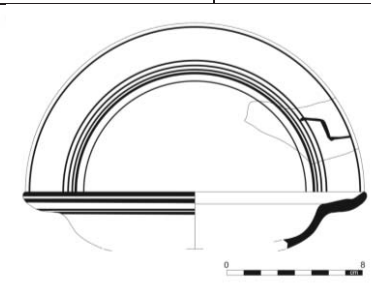
Katalog No: KO-37	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,2 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde bulunan bordürde daireler içerisinde dört kollu yıldızlardan oluşan geometrik bezemeler görülürken, dış yüzeyde şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Gevale Kalesi[419], Yumuktepe[420], Misis, Chersonese[421], Novy Svet batığı[422]

Katalog No: KO-38	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 13)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
		 	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde bulunan zencerek motifini andıran bordürün alt kısmında kafes bezemeden oluşan bir bordür görülürken, dış yüzeyde şerit bezemeler yer almaktadır.			

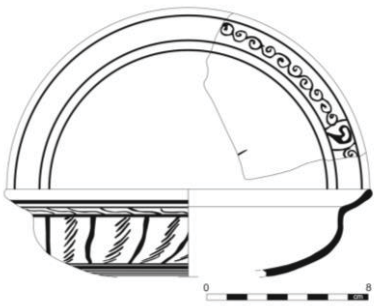
[419] Özdeniz, H. H. (2019). *Gevale Kalesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Seramikleri*, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 66.
[420] Köroğlu, G. (2007). "Glazed Pottery from Cyprus and the Hatay-Çukurova Region in the Mersin-Yumuktepe Excavations", *BYZAS 7*, İstanbul 441-457.
[421] Залесская, a.g.e., 2011, 209.
[422] Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98.

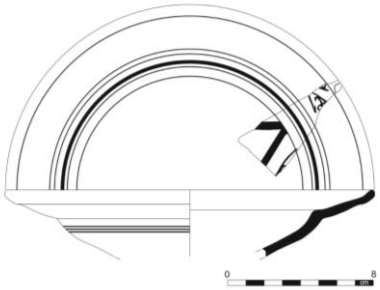
Benzer Örnekler: Karacahisar Kalesi[423], Possidima (Güneydoğu Kırım)[424], Alushta[425], Solhat[426], Krynychky (Ukrayna)[427], Solhat[428], Korucutepe[429], Azak[430]

Katalog No: KO-39	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T 8)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde bulunan bordürde "z" şeklinde bezemeler görülürken, dış yüzeyde şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Possidima (Güneydoğu Kırım)[431], Solhat[432], Azak[433]			

Katalog No: KO-40	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 13)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11

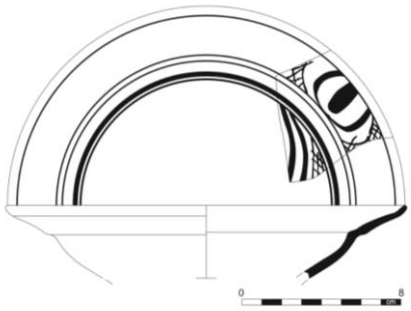
[423] Altınsapan, Palalı, a.g.e., 2018, 147.
[424] Бочаров, a.g.m., 2017, 428.
[425] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[426] Тесленко, a.g.e., 2018, 22.
[427] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[428] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.
[429] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.
[430] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.
[431] Бочаров, a.g.m., 2017, 428.
[432] Тесленко, a.g.e., 2018, 53.
[433] Bocharov, Maslovski, Ludin, a.g.m., 2016, 235, Fig. 2.1. Kenar bezeme Selçuklu zinciri olarak belirtilmiştir.

Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Fıstık Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde bulunan bordürde helezonlardan oluşan bitkisel bezemeler görülürken, dış yüzeyde ağız kısmına yakın bordürde "s" şeklinde kompozisyonlar altında bulunan dilimli bordür içerisinde çizgisel bezemeler şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Alushta[434]			

Katalog No: KO-41	**Hamur Tipi:** 6 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 5)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde sitilize bitkisel bezeme, bordürün alt kısmında ise "Y" şeklinde bölmeler içerisinde			

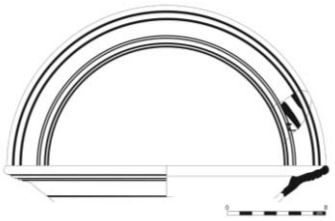
[434] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.

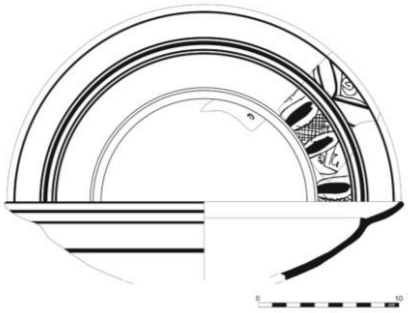
helezonik kıvrımlardan oluşan bezemeler yer almaktadır. Ağız parçasının dış yüzeyinde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[435]

Katalog No: KO-42	**Hamur Tipi:** 7 http	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 7)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan kafes bezemeli bordür içerisinde iç içe iki daire şeklinde, bordürün alt kısmında ise kafes ile bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Alushta[436], Solhat[437]			

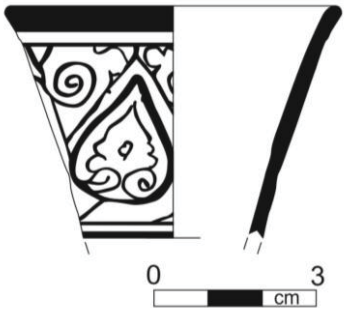
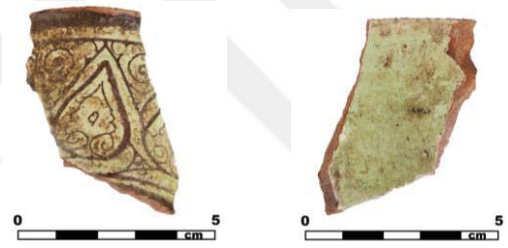
Katalog No: KO-43	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm

[435] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[436] Тесленко, a.g.e., 2018, 27.
[437] Тесленко, a.g.e., 2018, 22.

Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde yer alan bordür içerisinde sitilize bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

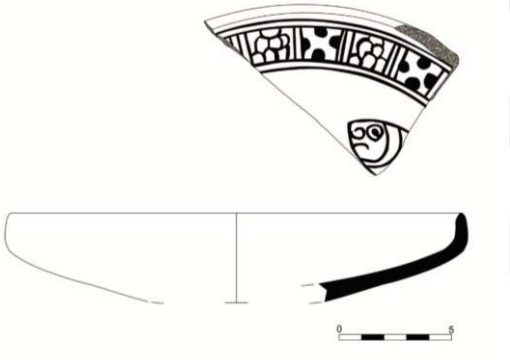
Katalog No: KO-44	**Hamur Tipi:** 7 http	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 5)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 28 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kenarında yer alan bordür içerisinde aralarındaki boş kısımlarda helezonik kıvrımlardan oluşan bezemelerin yer aldığı "V" şeklinde birer yaprağın tekrarlanmasıyla oluşan bitkisel kompozisyon, bordürün alt kısmında ise araları kafes bezemeli belli aralıklarla yerleştirilmiş daire bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür.			

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[438], Yumuktepe[439], Akşehir[440], Erzincan Müzesi[441], Aşvan Kale[442], Hasankeyf[443], Malatya Battal Gazi Evi[444], İznik[445], Sivas[446], Harput[447], Karacahisar Kalesi[448], St. Symeon[449], Kinet Höyük[450], Alushta[451], Solhat[452], Azak[453], Korucutepe[454], Ahlat[455], Pergamon[456], Thasos[457], Kaliera Kalesi[458]

Katalog No: KO-45	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi A. (TE. 4)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,2 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

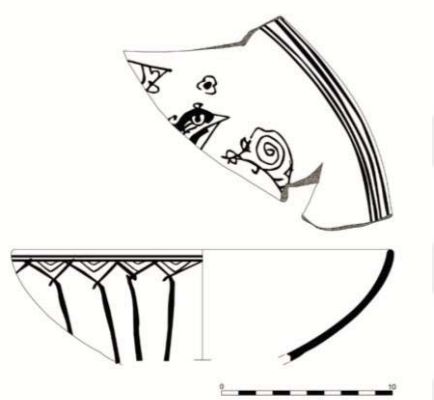
[438] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[439] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[440] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[441] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[442] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, Fig. 61-764.
[443] Çeken, a.g.t., 2005, 311-312.
[444] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, Foto. 3.
[445] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[446] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[447] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[448] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[449] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[450] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[451] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.
[452] Тесленко, a.g.e., 2018, 22.
[453] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[454] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[455] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[456] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[457] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[458] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

Açıklama: Sırlı testi ağız parçasının dış yüzeyinde ağız uç kısmında yer alan şerit bezemenin altında palmet ve helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler görülmektedir.

Katalog No: KO-46	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

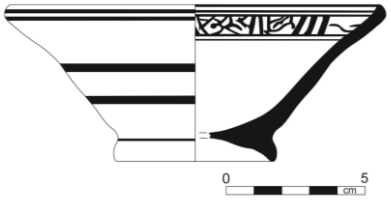
Açıklama: Balık figürlü sırlı tabak ağız parçasının iç yüzeyinde balık, bordür altında yer almaktadır. Bordür, dikdörtgen bölmelere ayrılarak içlerine piramit şeklinde üzüm tanelerini andıran dairesel motifler ile dört noktadan oluşan bezemelere sahiptir. Bu bordürün benzer örnekleri Rakka seramiklerinde görülür.[459] **Benzer Örnekler:** Ahlat, Rakka[460], Kubadabad[461], Divriği Kalesi[462], Tille Höyük[463]

[459] Özkul Fındık, N. (2013). "Seramikleri ve Hasankeyf'teki Taklitleri Üzerine Bir Analiz", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29, 257-272.; Grube, E. J. (1963). "Raqqa-Keramik In Der Sammlung Des Metropolitan Museum In New York", *Kunst des Orients,* Vol. 4, 59, 71-74.
[460] Lane, a.g.e., 1947, Fig. 57.
[461] Öney, G. (1968). "Anadolu Selçuk Sanatında Balık Figürü", *Sanat Tarihi Yıllığı* (1966-1968), 159, Res.20.
[462] Acara Eser, M. (2019). "Divriği Kale Kazısı Sırlı Seramiklerinden Kuş ve Balık Figürlü Örnekler", *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (48), 60.
[463] Moore, a.g.e., 1993, 117.

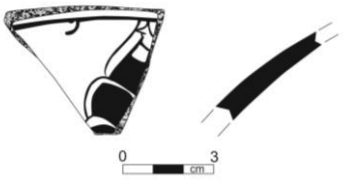
Katalog No: KO-47	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Kase
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 6,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı kâse ağız parçasının iç yüzeyinde kazıma ve oyma tekniğiyle yapılmış bir keklik figürünün kafası ile çok yapraklı çiçek ve helezonik kıvrımlardan oluşan sitilize bitkisel motifler yer almaktadır. Profilden verilmiş keklik figürü sivri gagalı, yuvarlak gözlüdür. Figürün göz kenarından uzanan iki sıra beyaz şeritle kuşun karakteristik özellikleri verilmeye çalışılmıştır. Seramik parçasının dış yüzeyinde ise çizgisel bezemelerden oluşan kompozisyon tekrarlanır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[464], Kaliera Kalesi[465]			

Katalog No: KO-48	**Hamur Tipi:** 7 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Kase A. (K. 20)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** ?
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,3 cm

[464] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[465] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı kasenin iç yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde dikey üç sıra şeritle ayrılmış bölmeler içerisinde palmet ve "z" şeklinde bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyonlar yer almaktadır.			

7.1.2.6.2. Kazıma-oyma bezemeli gövde parçalar

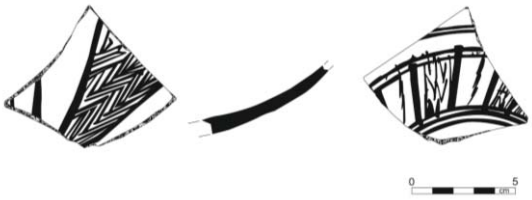
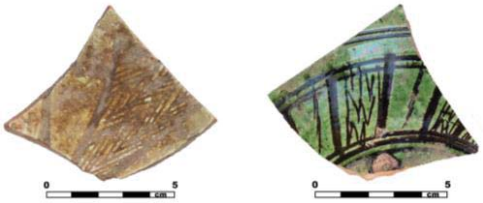
Katalog No: KO-49	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[466]			

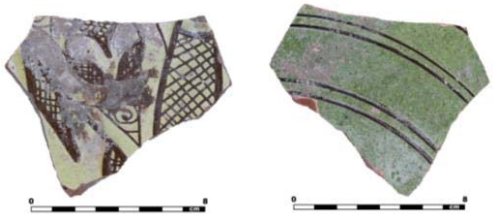
[466] Waksman, S. Y., Teslenko, I., Zelenko, S. (2009) "Glazed Wares as Main Cargoes and Personal Belongings in the Novy Svet Shipwreck (13th C. AD, Crimea): A Diversity Of Origins İnvestigated By Chemical Analysis*", Actas del VIII Congreso Internacional de Cerámica Medieval*, II, 855.

Katalog No: KO-50	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde rumi, palmet ve sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Ahlat[467], Novy Svet batığı[468]			

Katalog No: KO-51	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

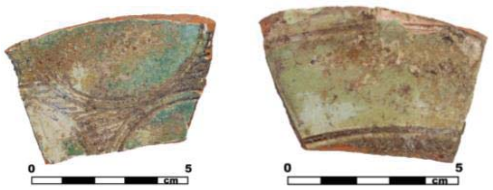
[467] Karamağaralı, B. (1981). "Ahlat'ta Bulunan Bir Çini Fırını", *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, 3, Şek. 18-c.
[468] Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.m., 2009, 855.

	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç ve dış yüzeyinde zikzak şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Sudak[469]	

Katalog No: KO-52	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç kısımları kafes bezemeli sitilize bitkisel, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Sivas[470], Korucutepe[471]			

Katalog No: KO-53	**Hamur Tipi:** 5 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.

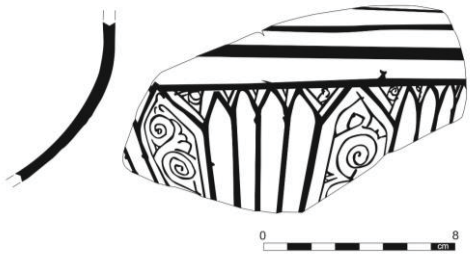
[469] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[470] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204.
[471] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 96.

Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde aralarında kalan boş kısımları kafes bezemeli yan yan yana dairelerden oluşan geometrik, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Possidima (Güneydoğu Kırım)[472], Koktebel[473]			

Katalog No: KO-54	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem Sırlı	**Astar:** Dış Astarlı	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[472] Бочаров, a.g.m., 2017, 423.

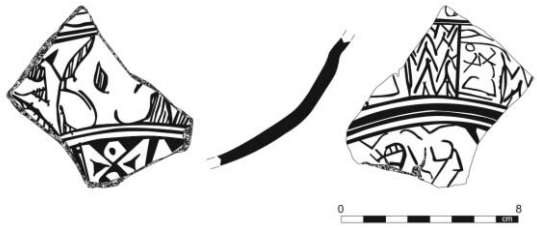
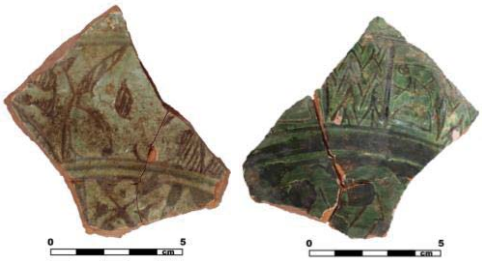
[473] Бочаров, с. Г. (2007). "рубеж XIII-XIV ВВ. по материалам керамического комплекса поселения посдима (коктебель)", поселения керамика восточной европы причерноморья и средиземноморья в X XVIII вв. п международная научная конференция (ялта 19-23 ноября 2007 г.), 14.

Açıklama: Sırlı gövde parçasının dış yüzeyinde "Y" şeklinde bölmelerin bazıları içerisinde sitilize palmet ve helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[474], Sivas[475], Kaliera Kalesi[476]

Katalog No: KO-55	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde oldukça iç içe şekilde sitilize bitkisel bezemeler, dış yüzeyine ise iç kısmı zikzak ve zencirek motifi benzeri geometrik ve bitkisel bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde yer alan yazı taklidi bezemeler ise dikkat çekicidir.

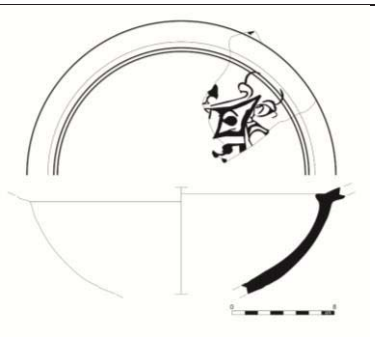
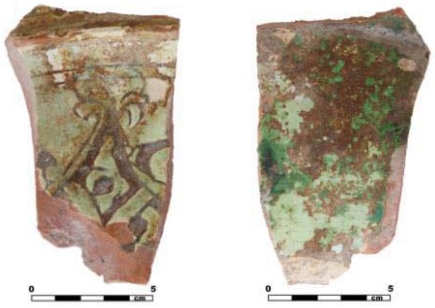
[474] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[475] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204.
[476] Бочаров, a.g.m., 2015, 75.

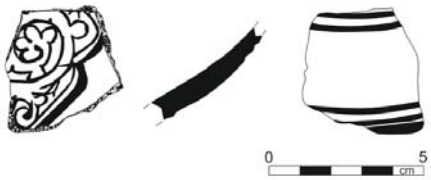
Benzer Örnekler: Sudak[477]

Katalog No: KO-56	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde yer alan üçgen dilimler içerisinde palmet ve helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyinde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Sivas[478]			

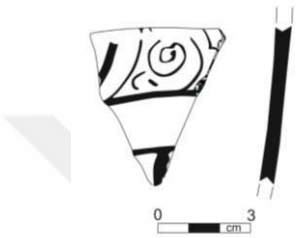
Katalog No: KO-57	**Hamur Tipi:** 7 (H)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

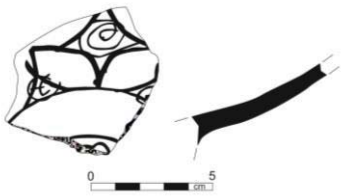
[477] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[478] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.

	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.	

Katalog No: KO-58	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde palmet, rumi benzeri sitilize bitkisel bezeme yer almaktadır. Dış yüzeyinde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[479], Sivas[480], Possidima (Güneydoğu Kırım)[481], Korucutepe[482], Koktebel[483], Kemah[484]			

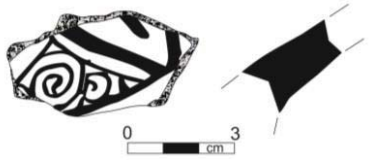
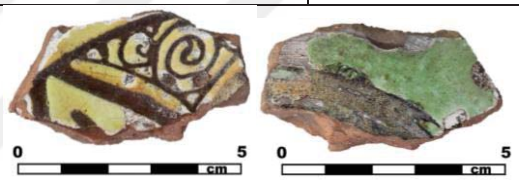
[479] Mitchell, a.g.e., 1980, 226, Fig. 310.
[480] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 219.
[481] Бочаров, a.g.m., 2017, 423.
[482] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.
[483] Бочаров, a.g.m., 2007, 14.
[484] Özkul Fındık, N. (2020). "Kemah Kalesi Seramik Buluntuları", *Erzincan Kemah Kalesi Kazıları*, 240.

Katalog No: KO-59	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış İnce Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlı sitilize bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[485]			

Katalog No: KO-60	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde "V" şekli oluşturacak şekilde iki yaprak ve helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır.			

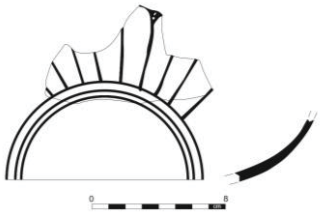
[485] Mitchell, a.g.e., 1980, 227, Fig. 111.

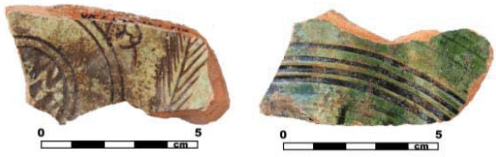
Benzer Örnekler: Taşkun Kale[486], Yumuktepe[487], Akşehir[488], Hasankeyf[489], İznik[490], Sivas[491], Harput[492], Karacahisar Kalesi[493], Kinet Höyük[494], Alushta[495], Azak[496], Korucutepe[497], Ahlat[498], Pergamon[499], Thasos[500], Kaliera Kalesi[501]

Katalog No: KO-61	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler ve üç ayak izi yer almaktadır.			

Katalog No: KO-62	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:**
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm

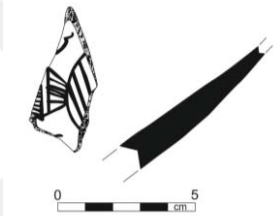
[486] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[487] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[488] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[489] Çeken, a.g.t., 2005, 311-312.
[490] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[491] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[492] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[493] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[494] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[495] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.
[496] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[497] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[498] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[499] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[500] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[501] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç içe üç daire şeridin dış kısmında ışın demeti şeklinde bezemeler, dış kısmında ise şerit bezemeler yer almaktadır. Seramik hamuru yer yer yanmış şekildedir. **Benzer Örnekler:** Adramytteıon Antik Kenti[502], Sivas[503], Thorvytsia (Ukrayna)[504]			

Katalog No: KO-63	**Hamur Tipi:** 7 (J)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç u Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			

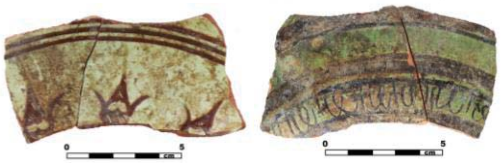
[502] Köhserli, a.g.t., 2009, 54.
[503] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.
[504] Козырь, И. А. Боровик, Т. Д. (2017). "Поливная керамика Торговицкого археологического комплекса периода Золотой Орды", ПОЛИВНАЯ КЕРАМИКА СРЕДИЗЕМНОМОРЬЯ И ПРИЧЕРНОМОРЬЯ X—XVIII вв., Том 2, 339.

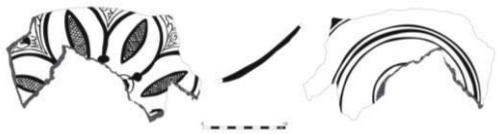
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç kısmı zikzaklarla dolgulanmış iç içe daireler ve yaprak benzeri bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Konya[505], Sivas[506], Korucutepe[507]

Katalog No: KO-64	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 1 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma **Renk:** Kahve	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde kandil benzeri bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KO-65	**Hamur Tipi:** 7 (J)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

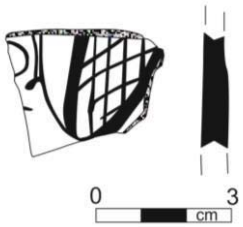
[505] Karamağralı, B. (1982). "Ahlat Seramik Ekolü", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi,* V, 413, Res. 6.
[506] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 209.
[507] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 89.

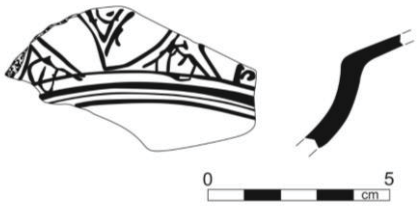
	
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde palmet benzeri bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şeritler arasında yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Niğde/Aksaray[508], Novy Svet batığı[509]	

Katalog No: KO-66	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Sır Rengi:	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç kısmı kafes taramalı yapraklardan oluşan bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Sivas[510], Funa[511], Korucutepe[512]			

Katalog No: KO-67	**Hamur Tipi:** 1 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Gövde P.

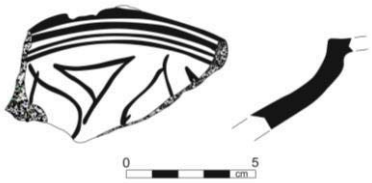
[508] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[509] Зеленко, Тимошенко, a.g.m., 2011b, 122.
[510] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204.
[511] Тесленко, a.g.m., 2016, 99.
[512] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 69.

Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Şamot
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iç kısmı kafes taramalı yaprak benzeri bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Sivas[513]			

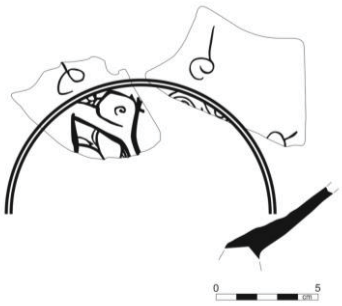
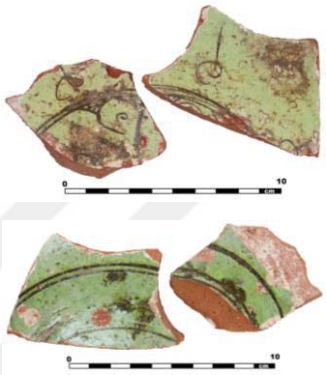
Katalog No: KO-68	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:**
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı parçasının iç yüzeyinde ağız kısmı üzerinde yer alan bordür içerisinde "V" şeklinde devam eden yaprak dizisi arasında kalan kısımlara helezonik kuvrımlar yerleştirilmesiyle oluşan bitkisel kompozisyon yer almaktadır.			

[513] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204.

Benzer Örnekler: Taşkun Kale[514], Yumuktepe[515], Akşehir[516], Erzincan Müzesi[517], Aşvan Kale[518], Malatya Battal Gazi Evi[519], İznik[520], Sivas[521], Harput[522], Karacahisar Kalesi[523], İstanbul[524], St. Symeon[525], Kinet Höyük[526], Alushta[527], Azak[528], Korucutepe[529], Ahlat[530], Pergamon[531], Thasos[532], Kaliera Kalesi[533]

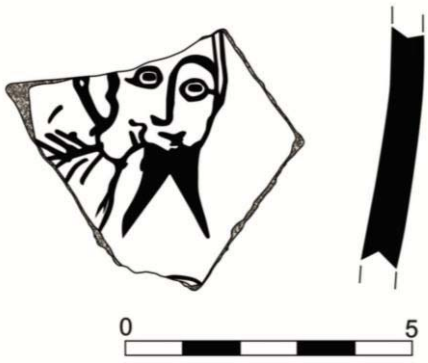
Katalog No: KO-69	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:**
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: F-90 çöp çukurunda ele geçirilen sırlı gövde parçasının iç kısmında sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.			

[514] McNicoll, a.g.e., 1983, 83, Fig. 32.
[515] Özal, a.g.t., 2004, 141.
[516] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 136.
[517] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[518] Mitchell, a.g.e., 1980, 177, Fig. 61-764.
[519] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, Foto. 3.
[520] Özkul Fındık, a.g.e., 2001, 96.
[521] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 216.
[522] Sevin, Arslan Sevin, Kalsen, a.g.e., 2011, 173, Res. 238.
[523] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 61.
[524] Böhlendorf, 2004, Leh. 12-144.
[525] Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 55. St. Symeon üretimi olduğu düşünülen parça İsrail'de ele geçirilmiştir.
[526] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 130.
[527] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 221.
[528] Тесленко, a.g.e., 2018, 49.
[529] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 110.
[530] Karamağaralı, a.g.m., 2011, 381.
[531] Walksman, a.g.e., 2014, 109.
[532] François, a.g.e., 1995, Fig. 25-26.
[533] Бочаров, a.g.m., 2015, 74-75.

Katalog No: KO-70	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde iki daire şeridin dış yüzeyine uç kısmı uzatılmış "e" şeklinde bezeme, iç kısmında ise palmet ve helozonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bezemeler görülür. Dış yüzeyinde ise iki sıra şerit bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Erzincan Müzesi[534], Korucutepe[535]			

Katalog No: KO-71	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Şeffaf	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[534] Polat, a.g.t., 2014, 167.
[535] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 111.

Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde baş kısmı 4/3 oranında profilden verilmiş şekilde badem gözlü, kalın kaşlı, keçi sakallı ve hafif gülümser şekilde yüz ifadesine sahip bir erkek figürü yer almaktadır. Figür başlığı tam olarak görülmemekle birlikte sarık olduğu tahmin edilmektedir. Figürün yüz ve gövde duruşuna baktığımızda muhtemelen eğilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Oldukça ince işçiliğe sahip olan parçanın dış yüzeyinde herhangi bir bezeme bulunmamaktadır. Gövde parçasının boyutlarına bakıldığında muhtemelen parçanın iç yüzeyinde başka figür veya bezemeler de yer aldığı tahmin edilmektedir.

Benzer Örnekler: St Simon[536], Mısır[537], Kubadabad[538]

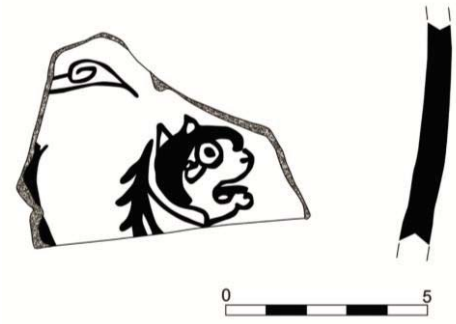
Katalog No: KO-72	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 7,3 cm	**Cidar:** 0,8 cm

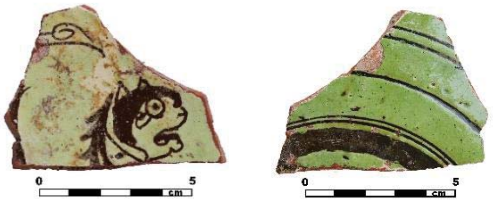
[536] Redford, S. (2005). "Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics From Kinet, Turkey, EspeciallyPort Saint Symeon Ware*", Ancient Near Eastern Studies*, Vol. XLII, 103.
[537] Benzer tarzda sarıklı figür 11.yüzyıl lüster bir seramik örneğinde de görülür. Watson, O. (2004). *Ceramics from Islamics Land*, United Kingdom, 276.
[538] Arık, R. (2019). "Kubad Abad Çinileri", *Beyşehir Gölü Kıyısında Bir Selçuklu Sitesi: Kubad Abad*, Konya, 241, Resim 27.

Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde kürklü avcı başlıklı ve palmet bezemeli kaftanlı bir erkek figürü yer almaktadır. Çekik gözlü olan figür hafif gülümser tarzda bir yüz ifadesine sahiptir. Parçanın duş yüzeyinde ise oldukça yoğun şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Cherson (Kırım)[539], Niğde-Aksaray[540], Maşhat Köyük[541]			

Katalog No: KO-73	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-608	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[539] Rice,T. D. (1965). "The Pottery of Byzantium and İslamic World", *In Studies in İslamic Art And Arthitecture: İn Honour of K.A.C. Creswell,* Cairo, 194-236.
[540] Meriçboyu, Y. (1981). "Figürlü Bir Selçuklu Kasesi", *Sanat Tarihi Yıllığı* 9-10, 197, 208-210.
[541] Öney, a.g.m., 1983, 133, Resim 13.

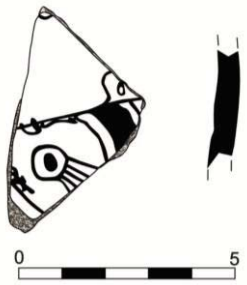

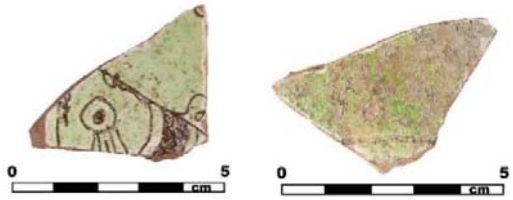

Açıklama: Diğer aslan figürlü gövde parçasının iç ve dış bezeme ile üslup anlayışı yanı sıra astar ve sır renklerinin Katalog 10 ile aynı olması bu iki örneğin aynı usta tarafından yapıldığını düşündürmektedir. Profilden verilen aslan figürü iri yuvarlak gözlü, sivri kulaklı, ağzı açık dili görünür şekilde olup korkmuş ya da şaşkın bir yüz ifadesine sahiptir. Daha önceki örnekte köşeli ve uzun bir ağız yapısına sahipken, bu örnekte çene kısa ve ovaldir. Katalog 10'daki aslan figüründe asalet, güç, hakimiyet gibi kavramlar hissedilirken, bu örnekte daha çok korku ve şaşkınlık hissedilmektedir. Aslan figürünün arkasında ne olduğu tam olarak anlaşılamayan sitilize bitkisel bezemeler görülür.

Benzer Örnekler: Cherson ve Solhat (Kırım)[542]

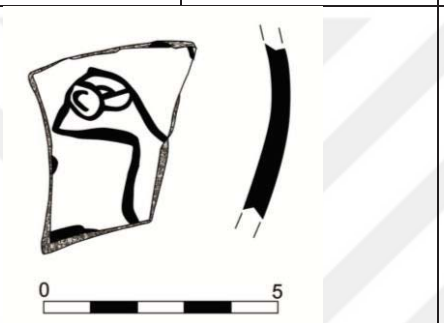
Katalog No: KO-74	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[542] Rice, *a.g.m.,* 1966, 217.; Kramarovsky, *a.g.m.,* 2000, 245.; Kramarovsky, *a.g.m.,* 2004, 234.

Açıklama: Kazıma ve oyma bezemeli gövde parçasında ise yuvarlak gözlü, uzun kirpikli ikinci balık figürü bulunmaktadır. Balık geniş ve dalgalı yüzgeçlere sahiptir. **Benzer Örnekler:** Samsat[543], Hasankeyf[544], Ahlat[545], Kubadabad[546]

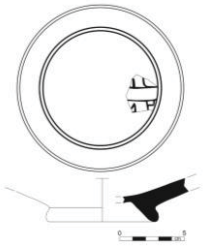
Katalog No: KO-75	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde oyma tekniğiyle yapılmış yüz hatları belirgin olmayan keklik figürünün baş ve boyun kısmı görülmektedir. Kuş figürünün önce kazınarak ana hatları belirlenmiş daha sonra astar ve hamurun bir kısmı oyularak bezeme vurgulanmıştır. Seramik parçasının dış yüzeyinde ise kazıma ve oyma şerit bezemeler görülür.			

7.1.2.6.3. Kazıma-oyma bezemeli dip parçaları

Katalog No: KO-76	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm

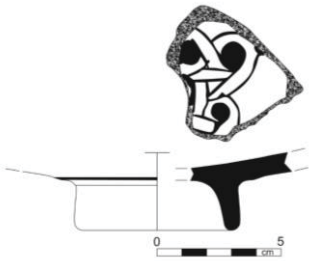
[543] Bulut, L. (2000). *Samsat Ortaçağ Seramikleri: Sıraltı ve Lüsterler,* İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.
[544] Çeken, M. (2007). "Hasankeyf Kazısı Seramik Fırınları, Atölyeleri ve Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 257.
[545] Karamağralı, a.g.m., 2007, 152-153.; Karamağaralı, B. (1982). "Ahlat Seramik Ekolü", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi,* V, 404, 458.
[546] Arık, *a.g.e.,* 2000, 119-120, Fotoğraf 152-154.

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde boş kısımları helezonik kıvrımlarla doldurulan düğüm şeklinde geçme altı yapraklı olduğu düşünülen bitkisel bir bezeme ve üç ayak izi yer almaktadır.			

Katalog No: KO-77	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 47)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire şeklinde bir şeritle sınırlandırılan merkezde hasır şeklinde geçme bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[547], Korucutepe[548]			

Katalog No: KO-78	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 35)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5

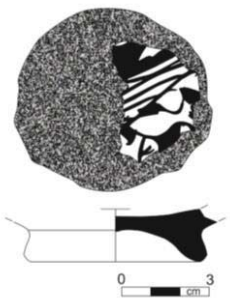
[547] Mitchell, a.g.e., 1980, 195, Fig. 79-924.
[548] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.

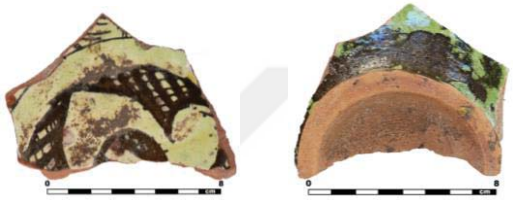
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde dört kollu bir düğüm motifi, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Chersonese[549], Memlük Dönemi (?)[550]			

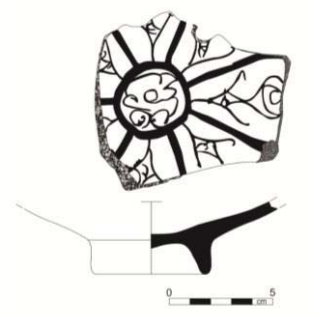
Katalog No: KO-79	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 37)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde yer alan sitilize çiçek motifi daire şeklinde şerit çevrelemekte, daireyi ise kollarının iç kısmı kafes taramalı altı kollu bir yıldız çevrelemektedir. Yıldızın kollarının uç kısmından devam eden çizgiler yaprak benzeri bitkisel bir forma dönüşmüştür. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

[549] Залесская, a.g.e., 2011, 190.
[550] Naby, H. M. S. A., Dixneuf, D. (2013). *İslamic Pottery* (Part 1), Belgium, Pl. 36, 90. Bizans seramiği olarak belirtilmiştir.

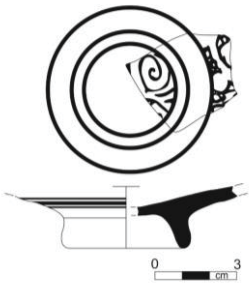
Katalog No: KO-80	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç kısmı helezonik kıvrımlarla bezeli sitilize palmet motifi ve üç ayak izi yer almaktadır.			

Katalog No: KO-81	**Hamur Tipi:** 5 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Dip (D. 47)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

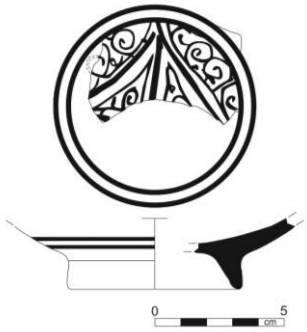
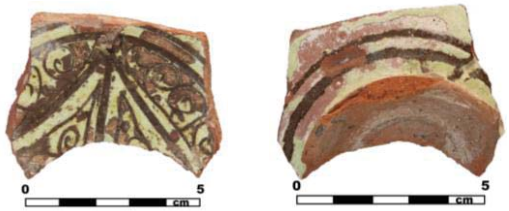
Katalog No: KO-82	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 34)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde daire içerisine yerleştirilen sitilize palmet benzeri bitkisel bezemenin çevresinde ve iç kısmında kalan kısımlar kafes tarama ile bezenmiştir.			

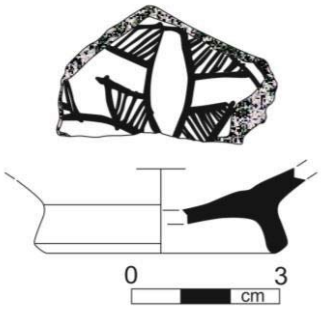
Katalog No: KO-83	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde sitilize bitkisel bezeme daire şeklinde bir şeritle çevrelenmiş, daireyi çevreleyen dikey üçgen şeklinde yedi dilim arasında kalan boş kısımlara ise gül motifini andıran bitkisel birer bezeme yerleştirilmiştir.

Katalog No: KO-84	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

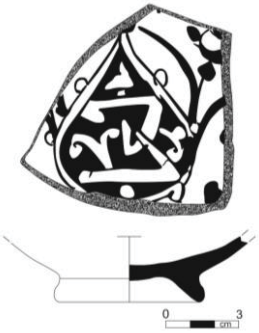
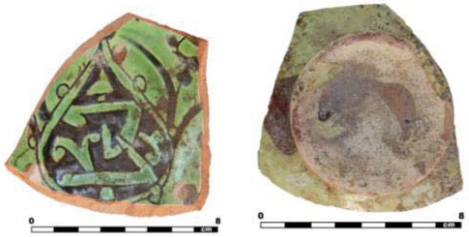
Katalog No: KO-85	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-603	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,5 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde iki daire şeklinde şerit ile çevrelenen kısımda helezonik kıvrımlar ve sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: KO-86	**Hamur Tipi:** 7 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Dip (D. 20)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde taralı alan içerisinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[551]			

Katalog No: KO-87	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 47)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm

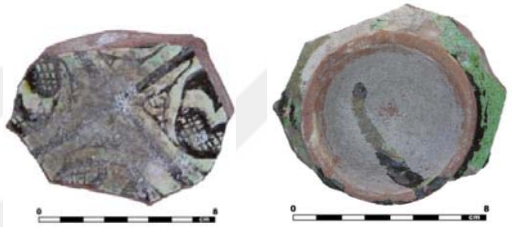
[551] McNicoll, a.g.e., 1983, 87, Fig. 36, 99.

Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde damla motifi şeklindeki bezemenin içinde Arapça harflerden oluşan yazı ve üç ayak izi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Konya[552], Yozgat[553]			

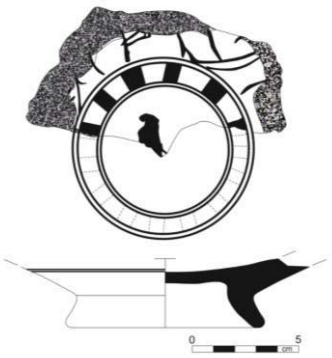
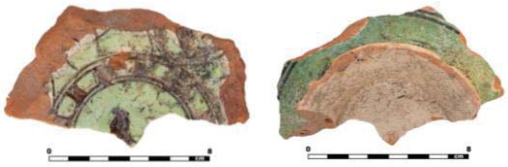
Katalog No: KO-88	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde iç içe üç köşeli düğüm motifinin iç kısmında kalan boşluklara birer palmet motifi, orta kısma ise helezonik			

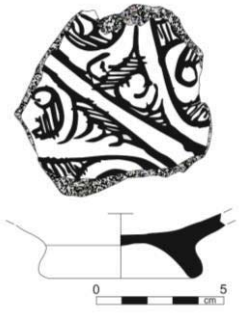
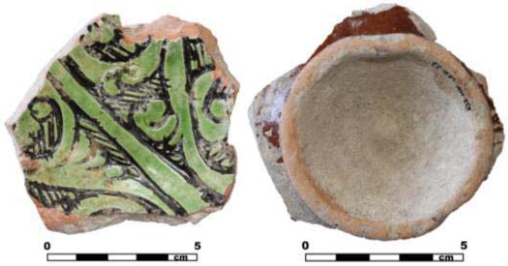
[552] Karamağralı, a.g.m., 1982, 415, Res. 8.
[553] Acun, H. (1995). "Yozgat Müzesi'ndeki Selçuklu Kaseleri", *9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi*, I, (Ayrıbasım), Ankara, I, Res. 7.

bir kıvrım yerleştirilmiştir. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de bulunmaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür.

Katalog No: KO-89	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde kesişen iki ana çizgi seramik yüzeyini dört bölüme ayırmış olup bu dört bölüm içerisinde iç kısmı kafes taramalı ve helezonik kıvrımlı bitkisel bezemeler yerleştirilmiştir. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür.			

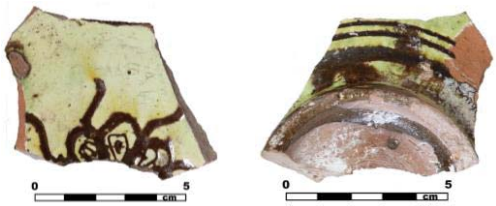
Katalog No: KO-90	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 7)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde yer alan dilimli daire şeklindeki bordürün iç ve dış kısmında sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Konya[554]	

Katalog No: KO-91	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 29)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Şeffaf	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde rumi ve helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bir kompozisyon yerleştirilmiş kompozisyon arasında kalan kısımlar ise taranarak zemin hareketlendirilmiştir.			

Katalog No: KO-92	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)

[554] Karamağralı, a.g.m., 1982, 415, Res. 8.

Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının İç yüzeyinde merkezde Bizans Ege tipi seramiklerini andıran yaprakları arasından "s" şeklinde kıvrımlar çıkarılan sekiz yapraklı bitkisel bir bezeme ve üç ayak izi yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Ege tipi[555], İzmir[556]			

Katalog No: KO-93	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 19)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7,4 cm	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

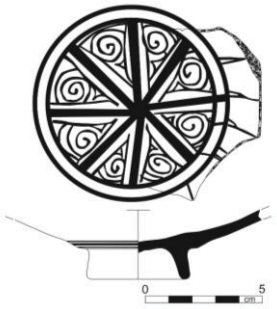
[555] Mercangöz, a.g.m., 2013, 39.; Ödekan, A., Akyürek, E. vd. (2007). *"Kalanlar" 12.ve 13. Yüzyıllarda Türkiye'de Bizans*, İstanbul, 99.
[556] Doğer, L. (2012). *İzmir Arkeoloji Müzesi Örnekleriyle Kazıma Dekorlu Ege-Bizans Seramikleri*, İzmir, 67, 86, 98.

Açıklama: Sırlı dip parçasının daire şeklinde iki şeritle sınırlandırılan iç kısmında merkezde çarkıfelek motifine benzer şekilde altı yapraklı bitkisel bezemenin yapraklarının uç kısımları arasına geçme şekilde yatay birer yaprak yerleştirilmiş, yaprak motiflerinin konturları dışında kalan iç ve dış kısımlar kafes tarama ve helezonik kıvrımlarla doldurulmuştur. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler yer almaktadır.

Katalog No: KO-94	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 9)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire şeklinde iç içe geçme palmet dizilerinden oluşan yoğun bir bezeme, dış yüzeyinde ise dipte üç sıra şerit bezeme üzerinde gövdeye doğru devam eden dikey ışın demeti şeklinde bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Korucutepe[557]			

Katalog No: KO-95	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[557] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç içe iki daire ile sınırlandırılan alan merkezde birbirini kesen dört çizgi ile asimetrik sekiz parçaya ayrılmış, parçaların iç kısmında klan boş kısımlar helezonik kıvrımlarla doldurulmuştur. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Sivas[558], Aşvan Kale[559]

Katalog No: KO-96	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yapraklarının iç kısmında helezonik kıvrımlar bulunan yedi yapraklı olduğu düşünülen bitkisel bir bezeme ve üç ayak izi yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür.

Benzer Örnekler: Sivas

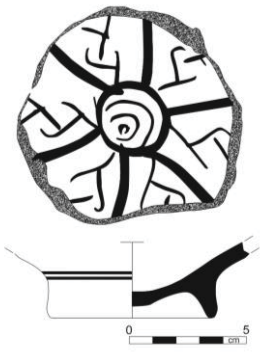
[558] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 208.
[559] Mitchell, a.g.e., 1980, 176, Fig. 60-756.

Katalog No: KO-97	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 42)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç içe iki daire ile sınırlandırılan alan içerisinde helezonik kıvrımlar içerisine yerleştirilmiş palmetlerden oluşan bezeme, dışında ise kısa ışık demetini andıran "ls" şeklinde bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Erzincan Müzesi[560], Azak[561], Sudak[562],			

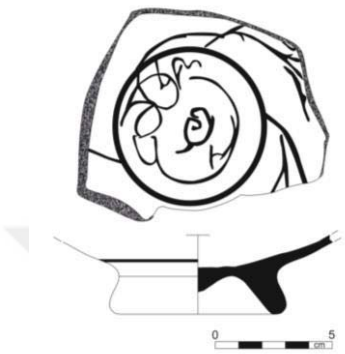
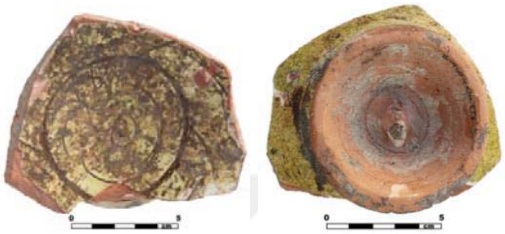
Katalog No: KO-98	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

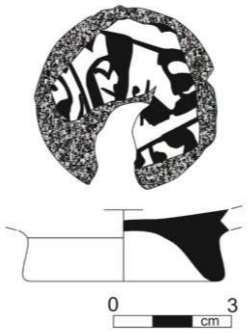
[560] Polat, a.g.t., 2014, 167.
[561] Bocharov, Maslowskiy, a.g.m, 2015, 605.; Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[562] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yer alan bölmeler içerisinde helezonik kıvrımlar ve balık pulu şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[563]	

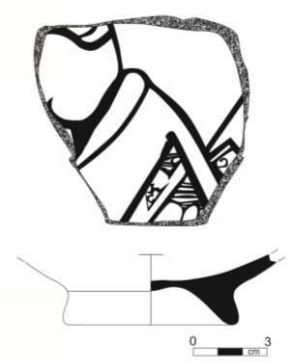
Katalog No: KO-99	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 21)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde daire içerisinde haşhaş motifini andıran bitkisel bezeme, dairenin dış kısmında dikey kalın şeritlerle ayrılan altı bölme içerisinde üst üste "Y" şeklinde bitkisel bir motifin dalları olduğu düşünülen bezemeler yer almaktadır. İç yüzeyde üç ayak İzi de görülür. Dış yüzey ise şerit bezemelerle hareketlendirilmiştir.			

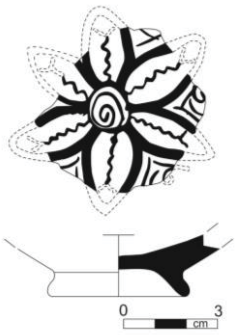
[563] Mitchell, a.g.e., 1980, Fig. 45.

Katalog No: KO-100	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 39)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde bir daire ile sınırlandırılan alan içerisinde haşhaş motifini andıran bitkisel bezeme, dairenin dış kısmında ise çarkıfelek motifini andırır şekilde belirli aralıklarla yerleştirilmiş üç kıvrım dal yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. Dış yüzey ise şerit bezemelerle hareketlendirilmiştir.			

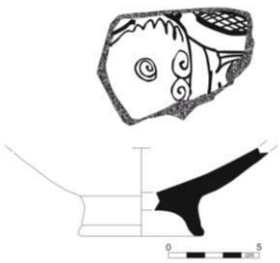
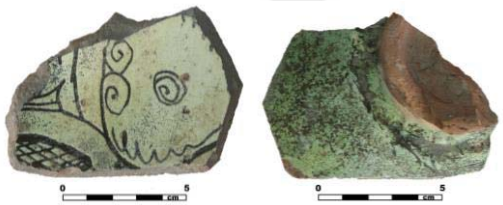
Katalog No: KO-101	**Hamur Tipi:** 7 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4,8 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Büyük kısmı mevcut olmayan sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yer alan bezeme anlaşılamamaktadır.

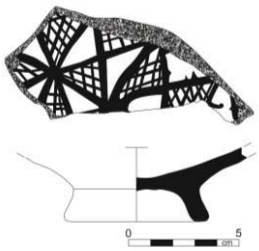
Katalog No: KO-102	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 39)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Büyük kısmı mevcut olmayan sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yer alan bezeme anlaşılamamaktadır.			

Katalog No: KO-103	**Hamur Tipi:** 7 (I)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Dip (D. 32)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde orta kısmı helezonik kıvrımla, yaprakları ise dalgalı çizgilerle vurgulanmış altı yapraklı bitkisel bir bezeme yer almaktadır.

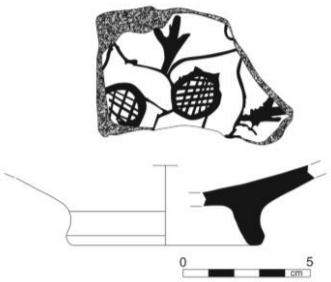
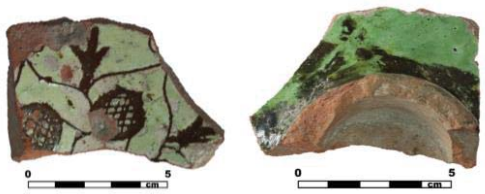
Katalog No: KO-104	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 41)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrım, kafes tarama ve bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. Ayrıca seramik pişme süresinin uzaması ya da aşırı ısı sonucu hamur yer yer gri renge dönüşmüş ve sır kabarmıştır.			

Katalog No: KO-105	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 41)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

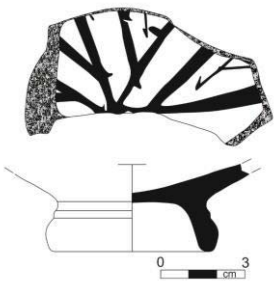
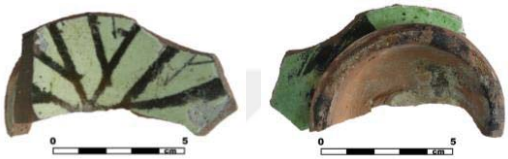

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde üçgenler oluşturacak şekilde yerleştirilen şeritler arasında kalan bölmelerin içleri aralarında birer boşluk kalacak şekilde kafes tarama ile doldurulmuştur. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.
Benzer Örnekler: Erzincan Müzesi[564], Sivas[565]

Katalog No: KO-106	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 20)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yaprak iç kısımları kafes taramalı geçme şekilde dört yapraklı ve yaprakların birleşim yerlerinden çıkarılan dallarla devam eden bitkisel bir kompozisyon yer almaktadır.
Benzer Örnekler: Chersonese[566], Sudak[567], Korucutepe[568]

[564] Polat, a.g.t., 2014, 136.
[565] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.
[566] Залесская, a.g.e., 2011, 190.
[567] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[568] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.

Katalog No: KO-107	**Hamur Tipi:** 2 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Dip (D. 33)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birbirini kesen asimetrik çizgiler arasında kalan üçgen dilimler içerisinde bezemeler ve üç ayak izi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[569], Korucutepe[570]			

Katalog No: KO-108	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 29)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[569] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[570] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

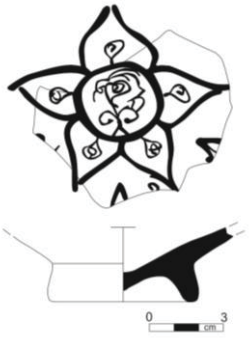

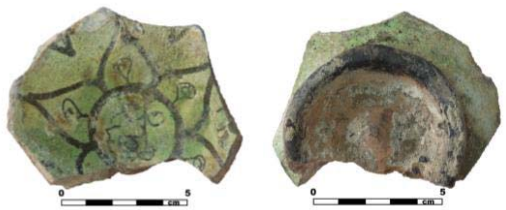

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde kolları iç bükey kıvrımlı beşgenin boş kalan iç yüzeyi zikzaklarla doldurulmuştur. Merkezde yer alan beşgenin dış kısmında ise daire içerisine yerleştirildiği düşünülen helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel bir bezeme yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.

Benzer Örnekler: Sudak[571], Otrar (Kazakistan)[572]

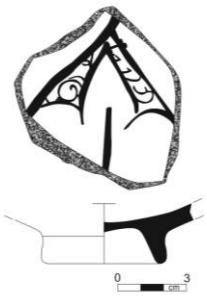
Katalog No: KO-109	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 49)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

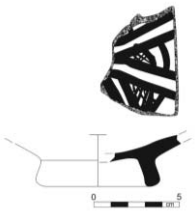
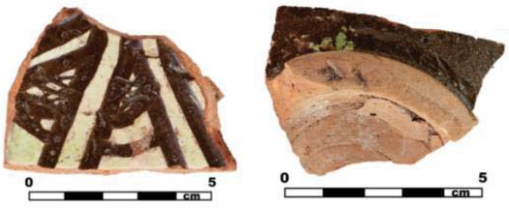

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde orta kısmında dallarından çıkmış şekilde haşhaş benzeri bir bezeme bulunan beş kollu bir çiçek motifi yer almaktadır. Çiçek motifinin yaprakları içerisinde helezonik kıvrımlarla oluşturulmuş bezemeler bulunur. Seramik hamurda fırında fazla kalması ya da fırın ısısının yüksek olması sonucu yer yer yanıklar ve sırda bozulmalar görülmektedir.

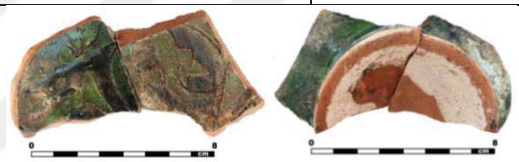
[571] Тесленко, a.g.m, 2018, 56.
[572] Baipakov, K. M., Yerzakoviç, L. (1991). *Ceramics of Medieval Otrar* (Керамика средневекового Отрара), Almaty Kazakhistan, 172.

Katalog No: KO-110	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 18)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç yüzeyi helezonik kıvrımlarla doldurulmuş sitilize palmet benzeri bitkisel bir bezeme yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. **Benzer Örnekler:** Sivas[573]			

Katalog No: KO-111	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			

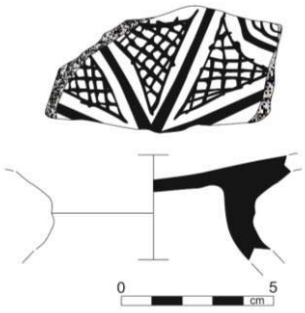
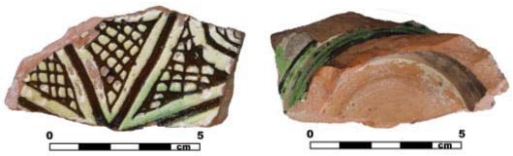
[573] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iki şeritle oluşturulan çizgiler merkezde birbirini kesmekte, arada kalan üçgen kısımlara içi kafes taralı birer helezonik kıvrım yerleştirilmektedir. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[574], Sivas[575], Solhat[576], Korucutepe[577], İznik[578]

Katalog No: KO-112	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 28)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7,2 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde sitilize rumi benzeri bitkisel ve yazı taklidi bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.			

Katalog No: KO-113	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 51)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

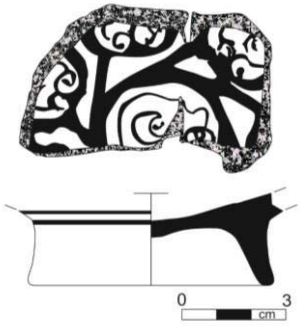
[574] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[575] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 207.
[576] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[577] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 96.
[578] Özkul Fındık, N. (2014). *İznik Sırlı Seramikleri Roma Tiyatrosu Kazısı (1980-1995),* Ankara, 136.

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birbirini kesen konturlu çizgilerin alt kısmı arasında kalan üçgen kısımlar kafes taramalı üst kısımlar ise helezonik kıvrımlı bitkisel bezemeli bir kompozisyona sahiptir. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür.

Benzer Örnekler: Sivas[579], Korucutepe[580]

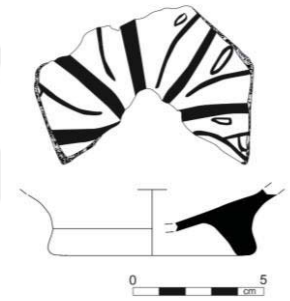
Katalog No: KO-114	**Hamur Tipi:** 4 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 19)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,5 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde oldukça sitilize bir palmet motifinden çıkarılan çarkıfelek motifini andıran geçme kıvrım dallar içerisine birer palmet motifi yerleştirilerek merkezde yer alan motif daire şeklinde çevrelenmiştir. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür.

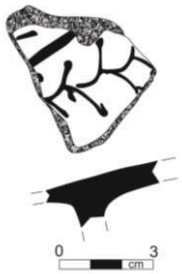
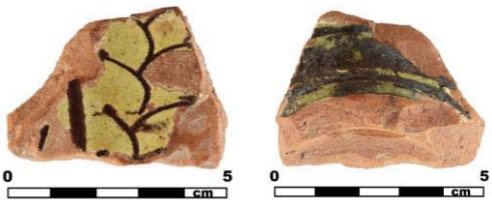
[579] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 207.
[580] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 96.

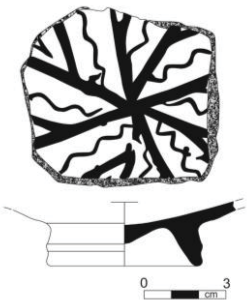
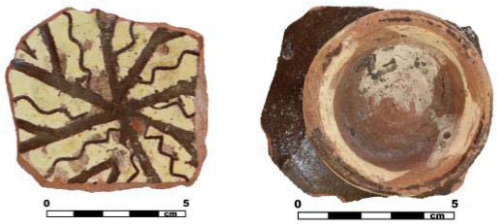
Benzer Örnekler: Taşkun Kale[581], Alushta[582], Solhat[583], Sudak[584], Korucutepe[585]

Katalog No: KO-115	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 23)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birbirini kesen dört çizgi arasında kalan üçgen kısımlar arasına içi helezonik kıvrımlarla doldurulmuş köşe kısımları kıvrım dal şeklinde uzatılmış üçgen bezemeler yerleştirilmiştir. Seramik hamurunda fırınlama ısı veya süresiyle bağlantılı olarak yer yer yanıklar görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[586], Alushta[587], Korucutepe[588]			

Katalog No: KO-116	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5YR 6/6	**Form:** Dip Parçası
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,7 cm

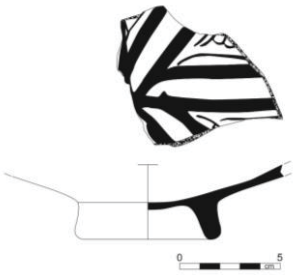
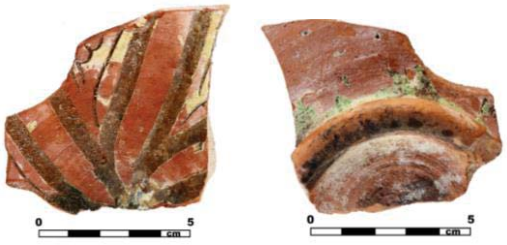
[581] McNicoll, a.g.e., 1983, 87, Fig. 36, 96.
[582] Тесленко, a.g.m., 2017, 395.
[583] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[584] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[585] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.
[586] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[587] Тесленко, a.g.m., 2017, 399.
[588] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde dallarının uç kısmında tomurcuklar bulunan bitkisel bir bezeme ve üç ayak izi yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Sivas[589]			

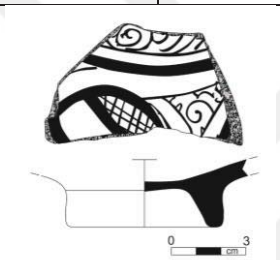
Katalog No: KO-117	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 22)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç-Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleşen "Y" şeklindeki yedi dal benzeri çizgi arasında kalan kısımlarda dalgalı çizgisel bezemeler ve üç ayak izi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[590], Alushta[591], Korucutepe[592]			

[589] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 203.
[590] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[591] Тесленко, a.g.m., 2017, 399.
[592] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

Katalog No: KO-118	**Hamur Tipi:** 2 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Dip (D. 34)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış İnce Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birbirini kesen üç çizgi arasında kalan altı üçgen kısımda kıvrım dallar ucunda helezonik kıvrım şeklinde yerleştirilmiş bitkisel bezemelerin tekrarlanmasıyla oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de yer almaktadır. Seramik pişme süresinin uzaması ya da aşırı ısı sonucu hamur yer yer gri renge dönmüş ve sırda kabarmalar meydana gelmiştir.			

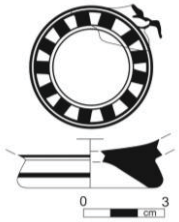
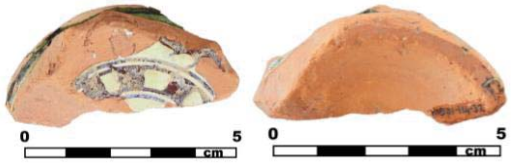
Katalog No: KO-119	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 18)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

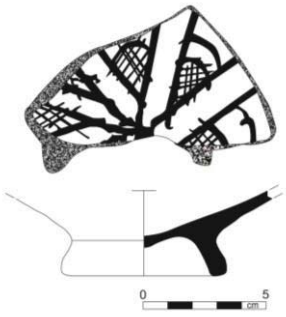
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde "Y" şeklinde merkezde birleşen çizgiler ve bu çizgiler arasına yerleştirilmiş köşe kısımları kıvrım dal şeklinde uzatılmış üçgen bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[593], Alushta[594], Korucutepe[595]

Katalog No: KO-120	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi:	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire ve köşe kısımları kıvrım dal şeklinde uzatılmış üçgenler içerisinde kafes tarama ve helezonik kıvrım bezemeli kompozisyonlar yer almaktadır.			

Katalog No: KO-121	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 47)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

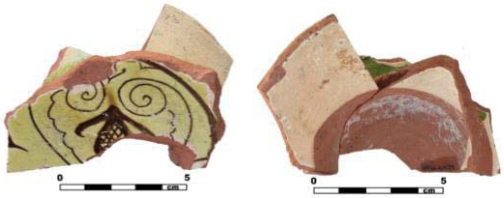
[593] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[594] Тесленко, a.g.m., 2017, 399.
[595] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

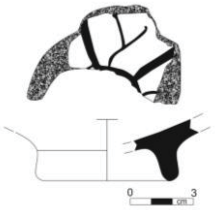
	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde dilimli daire şeklinde geometrik bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Konya[596]	

Katalog No: KO-122	**Hamur Tipi:** 2 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Dip (D. 23)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde Y" şeklinde merkezde birleşen çizgiler ve bu çizgilerin köşe kısmına yerleştirilmiş kafes taramalı bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[597], Sivas[598], Korucutepe[599]			

Katalog No: KO-123	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 51)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5

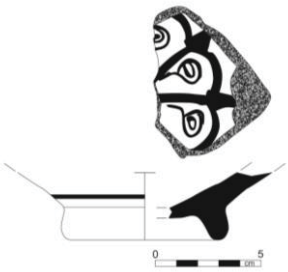
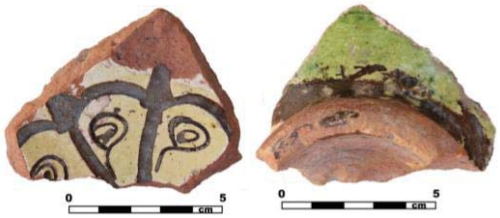
[596] Karamağralı, a.g.m., 1982, 415, Res. 8.
[597] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[598] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 207.
[599] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 96.

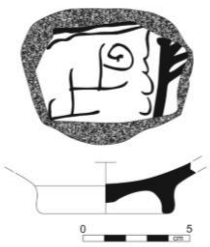
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 11 cm	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde daire içerisinde iki yanı birer helezonik kıvrımla çevrelenen iç kısmı kafes tarama bezemeli lotus motifini andıran bitkisel bir kompozisyon yer almaktadır.			

Katalog No: KO-124	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 49)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde bir daire, çevresinde ise dikey çizgiler arasında "Y" şeklinde bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Korucutepe[600]			

Katalog No: KO-125	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm

[600] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde yapraklarının iç kısmı helezonik kıvrım bezemeli sekiz yapraklı bitkisel bir bezeme yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Sivas[601], Güneydoğu Kırım[602], Solhat[603], Thorvytsia (Ukrayna)[604]			

Katalog No: KO-126	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 40)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

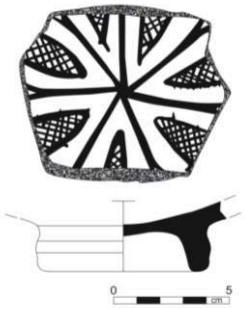
[601] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 202.
[602] Bocharov, S., Maslovsky, A., Sıtdıkov, A. (2015). "The Beginning of The Glazed Ceramics Production in the Southeast Crimea During The Last Quarter of the 13th Century - the First Quarter of the 14th Century", *DACIA LIX*, , 335, Pl. 3-3.
[603] Тесленко, a.g.m., 2018, 56.
[604] Козырь, Боровик, a.g.m., 2017. 339, 344.

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde "Y" şeklinde dallara sahip uç kısmında haşhaşı andıran helezonik bir kıvrım yer alan bitkisel bezeme ve üç ayak izi yer almaktadır.

Katalog No: KO-127	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip Parçası
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi:	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde geçme çizgisel ve bitkisel kompozisyonlardan oluşan bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Karacahisar Kalesi[605]			

Katalog No: KO-128	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 35)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Yeşil	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

[605] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev.61

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birbiriyle kesişen yedi çizgi arasında kalan kısımlarda iç kısmı kafes taramalı yaprak benzeri bitkisel bezemeler yer almaktadır. Merkezde birleşen yedi çizginin parçanın mevcut olmayan kısımlarında "Y" şeklinde ayrıldığı görülmektedir. İç yüzeyde üç ayak izi mevcut olmakla birlikte fazla fırınlanmadan dolayı sır parçanın dip kısmına akmış ve hafif yanmış şekildedir.

Benzer Örnekler: Aşvan Kale[606], Sivas[607], Funa[608], Balaklava[609], Korucutepe[610]

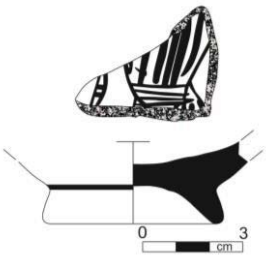
Katalog No: KO-129	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 38)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

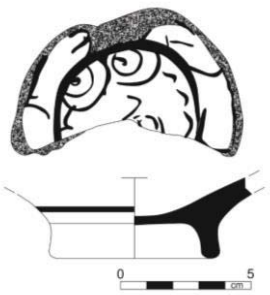
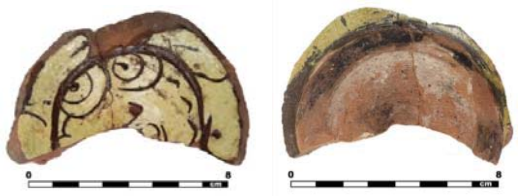
606 Mitchell, a.g.e., 1980, 176, Fig. 60-756.
607 Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204.
608 Тесленко, a.g.m., 2016, 99.
609 Тесленко, a.g.e., 2018, 31.
610 Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 96.

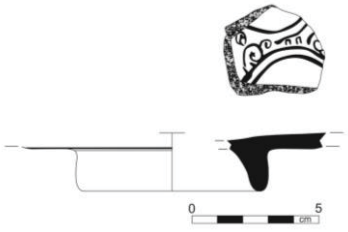
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde balık pulu benzeri bezemeler ve üç ayak izi yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Motif benzeri 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl Hisartepe seramiklerinde görülür[611], Aşvan Kale[612], Kinet Höyük[613], Korucutepe[614]

Katalog No: KO-130	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip P. (D. 29)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde çizgili kaftanlı belinde kuşak bulunan bir insan figürünün gövde kısmı dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Cherson (Kırım)[615], Kalehisar[616], Kubadabad[617], Niğde-Aksaray[618],			

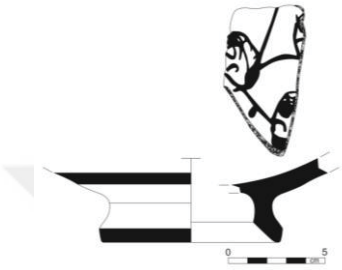
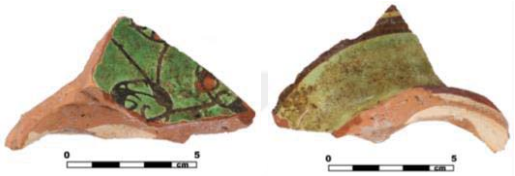
Katalog No: KO-131	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm

[611] Doğer, a.g.e., 2014, 144.
[612] Mitchell, a.g.e., 1980, Fig. 47.
[613] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 147.
[614] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 108.
[615] Rice, *a.g.m.,* 1965, 194-236.; Öney, *a.g.m.,* 1983, 97-98, Resim 6, 7.
[616] Öney, *a.g.m.,* 1983, 91-92, Resim 3.
[617] Arık, R. (2019). "Kubad Abad Çinileri", *Beyşehir Gölü Kıyısında Bir Selçuklu Sitesi: Kubad Abad*, Konya, 259, Resim 69.
[618] Günümüzde İstanbul Çinili Köşk'te ENV. 82.20 envanter numarasıyla 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu seramik örneği olarak sergilenmektedir.

Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde asimetrik daire içerisinde helezonik kıvrımlar ve merkezde yazı taklidini andıran bezemeler yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. Dış yüzey ise şerit bezemelerle hareketlendirilmiştir. Fırın ısısı ve dağılımında yaşanan sorun sonucu hamur rengi değişken ve dalgalı şekildedir.			

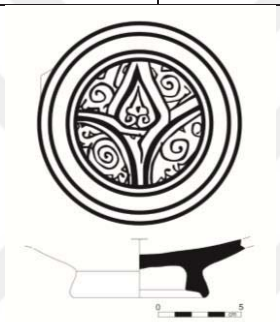
Katalog No: KO-132	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 50)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde İç yüzeyde helezonik kıvrımlardan oluşan bitkisel, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır. Ayrıca iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[619]			

[619] Mitchell, a.g.e., 1980, 190, Fig. 74-871.

Katalog No: KO-133	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için tam olarak anlaşılamayan bezemeler, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

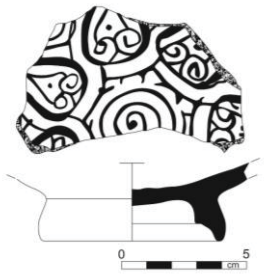
Katalog No: KO-134	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 40)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde birleşen beş çizgi ve bu çizgilerin arasına yerleştirilmiş uç kısmı helezonik kıvrımlı "Y" şeklinde bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[620], Alushta[621], Korucutepe[622]

Katalog No: KO-135	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 1)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 307-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire şeklinde şeritlerle sınırlandırılmış alan içinde çevresi helezonik kıvrımlarla hareketlendirilmiş merkezde palmet motifi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Alushta[623], Sudak[624], Korucutepe[625]			

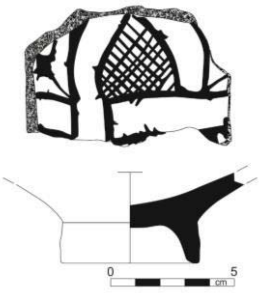
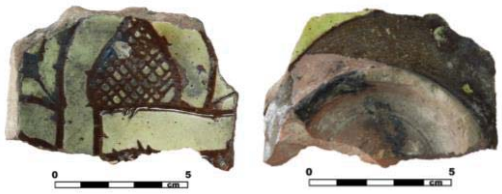
Katalog No: KO-136	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 1)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 307-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7,2 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

[620] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[621] Тесленко, a.g.m., 2017, 399.
[622] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.
[623] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[624] Тесленко, a.g.m., 2018, 63.
[625] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 86.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde yer alan helezonik kıvrımı, daire şeklinde sap çıkartmalı geçme kıvrım dallar içerisine yerleştirilmiş palmet motiflerinden oluşan bitkisel bir kompozisyon çevrelemektedir. **Benzer Örnekler:** Kırım[626], Korucutepe[627]	

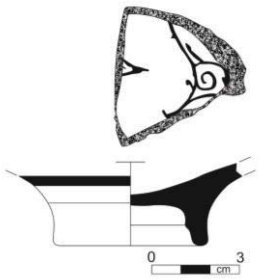
Katalog No: KO-137	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 36)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlardan oluşan geometrik bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülür. Hamur iç kısmında ve yüzeyde fırın ısısı ya da süresiyle ilgili yaşanan sorun sonucu yer yer yanık izleri bulunmaktadır.			

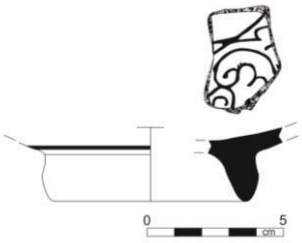
[626] Тесленко, И. Б., лысенко, А. В., (2004). "средневековый хрианский храм на южной окраине с. малый маяк и его археологическое окружение", О древностях Южного берега Крыма и гор Таврических, 292.
[627] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.

Katalog No: KO-138	**Hamur Tipi:** 6 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Dip (D. 34)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-623	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde iç kısmında kalan boş kısımlar kafes taramalı dört kollu düğüm şeklinde bezemeler yer almaktadır. Fırınlama ısı ya da süresinde yaşanan sorun kaynaklı yüzeyde yer yer yanık ve sırda bozulmalar mevcuttur. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[628], Aigai (Aiolis)[629], Karacahisar Kalesi[630], Kuşadası Kadıkalesi[631], Chersonese[632], İznik[633], Kinet Höyük[634], Korucutepe[635]			

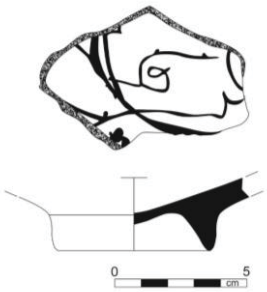
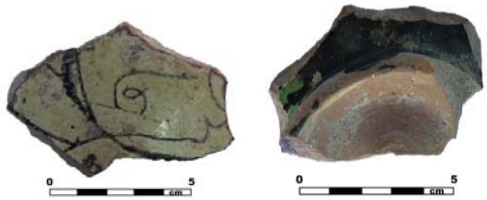
Katalog No: KO-139	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

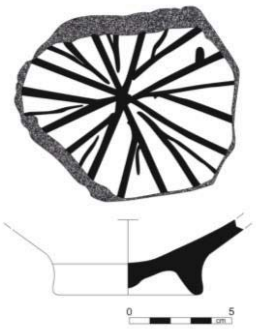
[628] McNicoll, a.g.e., 1983, 88, 90, Fig. 39, 129.
[629] Armağan, a.g.t., 2014, 144-145.
[630] Bursalı, a.g.t., 2007, Lev. 54.
[631] Doğer, a.g.m., 2004, 14.
[632] Залесская, a.g.e., 2011, 186.
[633] François, a.g.m., 1996, 245.
[634] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 138.
[635] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

	
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlı bitkisel kompozisyon, dış kısmında ise şerit bezemeler yer almaktadır. Dip parçasının dış kısmının içerisine ise sır birikmiş şekildedir.	

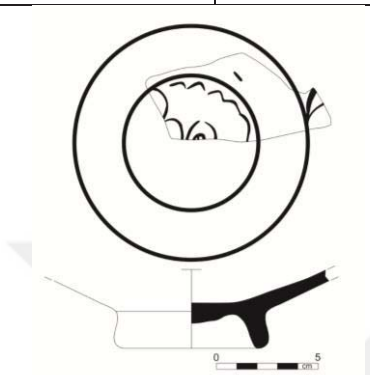
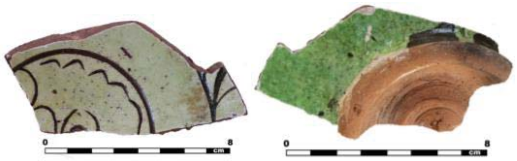
Katalog No: KO-140	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip (D. 25)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde palmet motifinden oluşan bitkisel kompozisyon, dış kısmında ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KO-141	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 16)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,8 cm

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire içerisinde helezonik kıvrım ve gelişigüzel çizgisel bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KO-142	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 21)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde ışın demeti şeklinde merkezde birleşen çizgisel bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[636], Korucutepe[637]			

[636] Mitchell, a.g.e., 1980, 191, Fig. 75-876.
[637] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 68.

Katalog No: KO-143	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 24)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde daire şeklinde şeritle sınırlandırılan alan içerisinde asimetrik daire ve dalgalı çizgilerden oluşan bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KO-144	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP04	**Açma:** 317-668	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeli kaftanlı, kolları tirazlı, belinde kemer bulunan bağdaş kurmuş oturur şekilde bir erkek figürü yer almaktadır. Figürün bir eli belinde diğer eliyle ise muhtemelen bir nesne tutar şekildedir. Parçanın dış yüzeyinde ise bezeme yer almamaktadır.

Benzer Örnekler: Cherson (Kırım)[638], Kalehisar[639], Kubadabad[640], Niğde-Aksaray[641],

Katalog No: KO-145	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

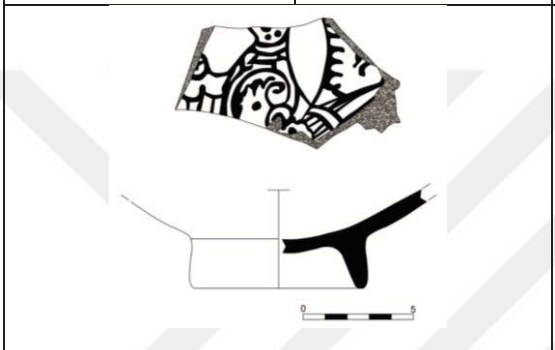
[638] Rice, *a.g.m.,* 1965, 194-236.; Öney, *a.g.m.,* 1983, 97-98, Resim 6, 7.
[639] Aslanapa, O. (1967). "Keramikofen und Figurliche Keramik aus Kalehisar", *Anatolica I*, Leiden, 137. (135-142); Öney, *a.g.m.,* 1983, 91-92, Resim 3.
[640] Arık, R. (2019). "Kubad Abad Çinileri", *Beyşehir Gölü Kıyısında Bir Selçuklu Sitesi: Kubad Abad*, Konya, 259, Resim 69.
[641] Günümüzde İstanbul Çinili Köşk'te ENV. 82.20 envanter numarasıyla 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu seramik örneği olarak sergilenmektedir.

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde büyük kısmı mevcut, profilden verilmiş, ağzı açık ve dili dışarıda kükrer şekilde; göğsü şişkin, dışa çıkıntılı ve yürür vaziyette bir aslan figürü yer almaktadır. Yeleli ve oldukça dinamik bir yapıda olan aslan figürünün gövde, boyun ve bacaklarının yüzeyi helezonik kıvrımlarla hareketlendirilmiştir. Bu bitkisel kıvrımların merkezinde birer palmet yer almaktadır. Aslan yelesi oldukça belirgin ve özenli olup adeta yaprak sırası şeklinde işlenmiştir. Türk sanatında aslan yelesi yiğitlik sembolü olarak kullanılmış ve Türklerde uzun saçın yaygın olması ile aslan yelesi arasında bağlantı kurulmuştur. Ek olarak Budizm'de aslanın kükreme ifadesinin inananları uyarması anlamının İslamiyet için de geçerli olabileceği düşünülmüştür.[642] Normalden uzun, kıvrımlı ve havada olan kuyruğun iç kısmı ise çapraz çizgilerle doldurularak hareketlendirilmiştir. Aslan figürünün göğüs ile gövde alt ve arka kısmı kalın kazıma hatlarla vurgulanırken diğer kısımlarda ince kazıma tekniği kullanılmıştır. Aslanın sırtının arka kısmına yakın yerde tek kök halinde çıkıp ikiye ayrılmış şekilde bir haşhaş bitkisi yer almaktadır.

[642] Çoruhlu, Y. (2006). *Türk Mitolojisinin Anahatları* (İkinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 140-141.

Benzer Örnekler: Cherson (Kırım)[643], Solhat (Kırım)[644]

Katalog No: KO-146	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,5 cm	**Yükseklik:** 0,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının merkezinde profilden verilmiş şekilde başı hafif öne eğik, kuyruğu yukarı doğru yelpaze şeklinde açılmış gibi görünen bir tavus kuşu yer almaktadır. Kuşun gövdesi helezonik kıvrımlar ve bunların ucunda yer alan palmet motifiyle hareketlendirilmiştir.			

Katalog No: KO-147	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Tabak Dip
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-593	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[643] Rice, *a.g.m.,* 1966, 217.
[644] Kramarovsky, *a.g.m.,* 2000, 245.

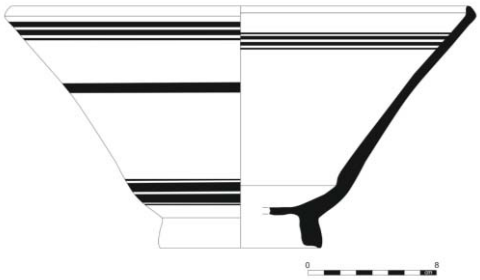

Açıklama: Sırlı tabak dip parçasının tam ortasında ana motif olarak profilden verilmiş bir keklik figürü yer almaktadır. Uzun boyunlu, sivri büyük gagalı olan figürün gövdeden boyna geçiş kısmında beyaz bilezik şerit görülür. Figürün gövdesi helezonik kıvrımlardan oluşan bezemelerle hareketlendirilmiş, bu bezemeci anlayıştan dolayı ise kanatlarının duruşu ve konumu net anlaşılamamaktadır. Oldukça ince bir işçiliğe sahip olan kuş figürünün tek bacağı ve pençeleri ince zarif kıvrık dal şeklinde verilmiştir.

Benzer Örnekler: Azak[645]

Katalog No: KO-148	**Hamur Tipi:** 7 (J)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Kase (K. 19)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 28,3 cm	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 15 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

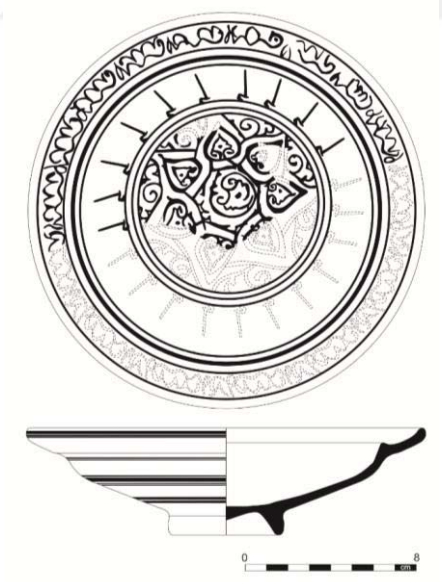
[645] Тесленко, a.g.e., 2018, 50.

Açıklama: Büyük boyutlu sırlı kase parçasının iç ve dış yüzeyinde şerit bezemeler yer almaktadır.

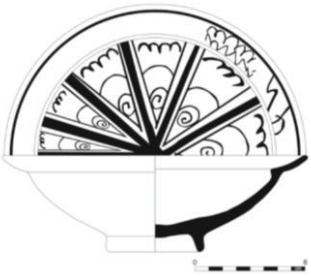
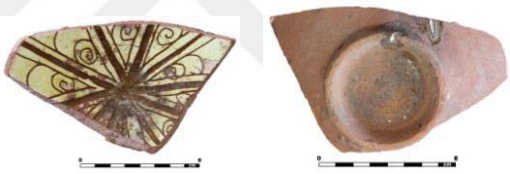
Katalog No: KO-149	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 1)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 18,4 cm	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 5 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kum

Açıklama: Çukur derin tabağın iç kısmında merkezde daire şeritlerle sınırlandırılmış alan içerisinde boş kalan kısımları helezonik kıvrımlarla doldurulmuş şekilde ortada bir palmet motifi ve geçme kıvrım dallarla bu palmet motifini çevreleyen bir sıra palmet dizisi, şerit şeklindeki dairelerin dış kısmında ise güneş ışınlarını andıran "d" şeklinde bezemeler yer almaktadır. Kasenin ağız

kısmında er alan bordürde yazı taklidi bezemeler tekrarlanmakta olup dış yüzeyde şerit bezemeler görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Yozgat[646], Niğde/Aksaray[647], Erzincan Müzesi[648], Azak[649], Korucutepe[650]

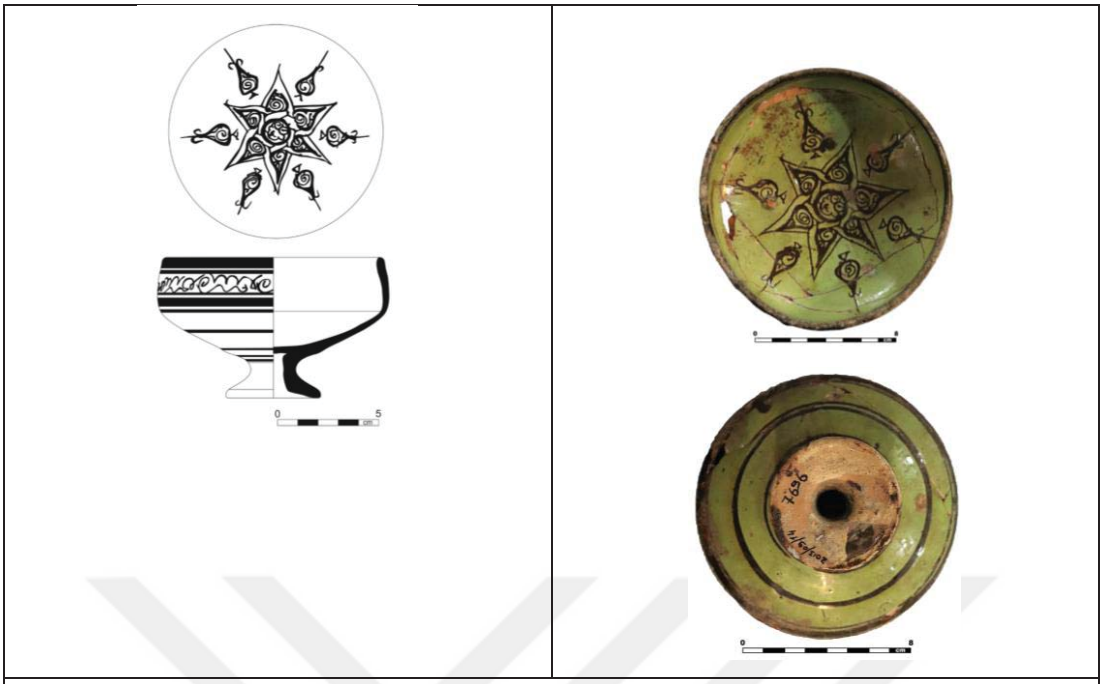
Katalog No: KO-150	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 2)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** 6,4 cm	**Yükseklik:** 7 CM	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Çukur derin tabağın iç kısmında merkezde kesişen çizgiler arasında kalan kısımlara helezonik kıvrım ve dalgalı çizgisel bezemeler, ağız kısmı üzerinde yer alan bordür içerisinde ise yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Sivas[651]			

Katalog No: KO-151	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 3)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11

[646] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 3.
[647] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[648] Polat, a.g.t., 2014, 167.
[649] Bocharov, Maslowskiy, a.g.m, 2015, 605.
[650] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 95.
[651] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 208.

Ağız Çap: 23,5 cm	**Dip Çap:** 6,8 cm	**Yükseklik:** 8,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Çukur derin tabağın iç kısmında daire şeklinde şeritle sınırlandırılmış alan içinde merkezde geçme şerit çevresinde sitilize palmet ve rumi benzeri bitkisel bezemeler, dışında ağız kısmında yer alan bordüre kadar boş kalan kısımları tarama bezemeli palmet dizisi yer almaktadır. Ağız kısmındaki bordürde ise çarkıfelek motifi benzeri eğimli şekilde yerleştirilmiş yazı şeridi bordürler görülmektedir. Dış yüzeyde şerit bezemelerle hareketlendirilmiştir.			

Katalog No: KO-152	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 2)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap: 10,8 cm	**Dip Çap:** 4,6 cm	**Yükseklik:** 7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

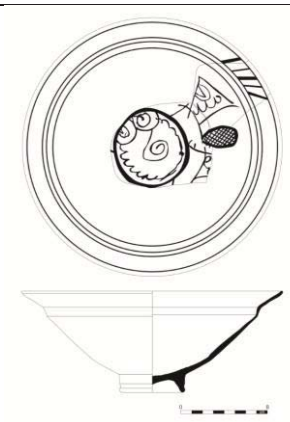

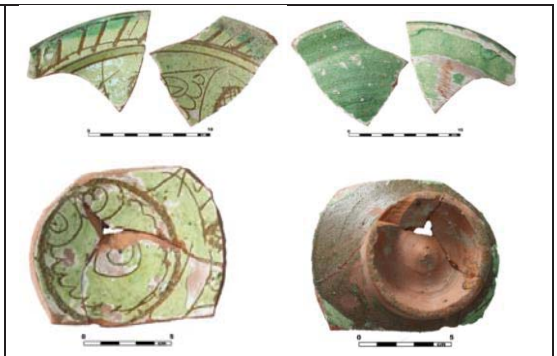
Açıklama: Kasenin iç kısmında daire içerisine yerleştirilmiş bir palmet motifini iç içe geçme kollarla birbirine bağlanan altı kollu bir yıldız çevrelemekte, yıldızın kolları içerisinde birer helezonik kıvrımdan oluşan bezeme yer almaktadır. Yıldız kollarının dış kısmı arasında kalan kısımlara ise iç kısmı helezonik kıvrımlı kandil motifini andıran bezemeler yerleştirilmiştir. İç yüzeyde üç ayak izi de görülmektedir. dış yüzey ağız kısmına kadar belirli aralıklarla yerleştirilmiş şerit bezemeli olup ağız kısmına yakın bordür içerisinde yazı taklidi bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Yozgat[652], Niğde/Aksaray[653], Solhat[654], Sudak[655], Alushta[656]

Katalog No: KO-153	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 12)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-628	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 9,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi:	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

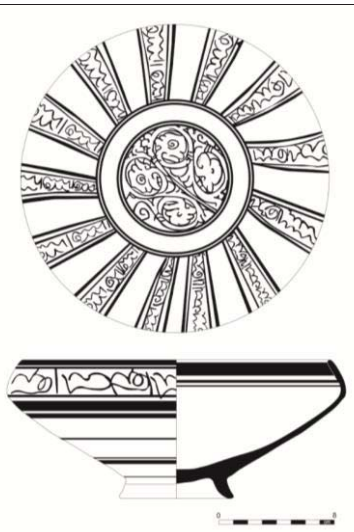
[652] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 3.
[653] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[654] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[655] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.
[656] Тесленко, a.g.m., 2018, 51.

Açıklama: Çukur derin tabağın iç kısmında merkezde daire içerisinde iç kısmı helezonik kıvrımlı sitilize palmet motifi, dairenin dış kısmında ağız kısmında yer alan bordüre kadar helezonik kıvrımlı ve içi kafes taramalı yaprak benzeri bitkisel bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. Ağız kısmında yer alan bordür eğimli çizgisel bezemelerle hareketlendirilmiş olup iç yüzeyde üç ayak izi de görülür. Fırın ısısı ya da süresinde oluşan sorun sonucu sırda kabarmalar meydana gelmiştir.

Katalog No: KO-154	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 1)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-608	**Tabaka:** 12
Ağız Çap: 21,4 cm	**Dip Çap:** 7,6 cm	**Yükseklik:** 9,6 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

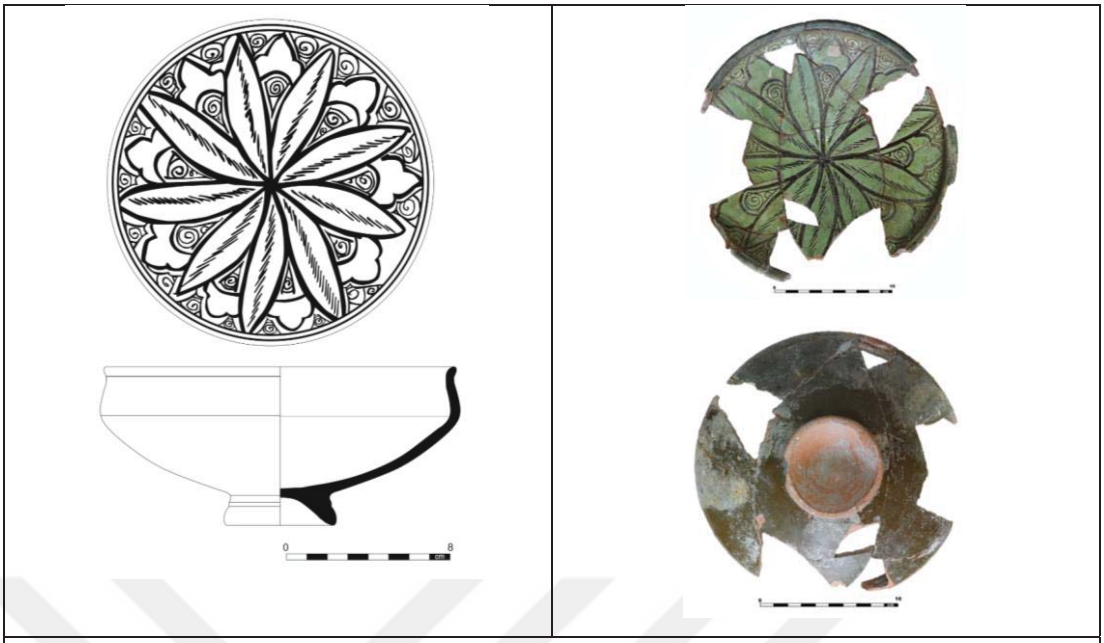

Açıklama: Kasenin iç kısmında merkezde daire şeritlerle sınırlandırılan alan içinde helezonik kıvrımlarla çevrelenmiş, dört palmet motifi yer almaktadır. Daire şeklindeki şeridin çevrelediği alanın dış kısmında dikey şekilde güneş ışığını andıran yazı şeridi bordürler bulunmaktadır. Dış yüzeyde ise dipten ağız kısmında yer alan bordüre kadar şerit bezemeler, ağız kısmında yer alan bordür içerisindeyse yazı taklidi bezemeler görülmektedir.

Benzer Örnekler: Yozgat[657], Niğde/Aksaray[658], Korucutepe[659]

Katalog No: KO-155	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 49)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 7,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[657] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 3.
[658] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[659] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

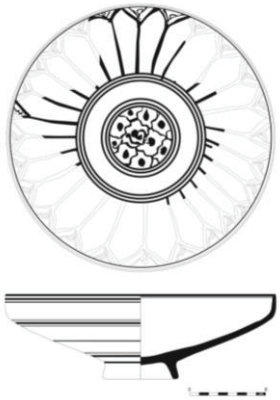

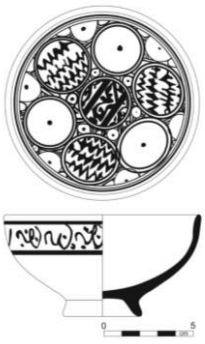
Açıklama: Kasenin iç kısmında damar kısmı kısa eğimli çizgilerle vurgulanmış dokuz yapraklı bir çiçek motifi, çiçek motifinin yaprakları arasında kalan köşe ve üst kısımda yer alan taç şeklinde üç dilimli alanın köşe kısımları içerisinde kalan alanlarda birer helezonik kıvrımdan oluşan bitkisel bezeme yer almaktadır. Kasenin iç kısmında yer alan bezemelerin tamamı dört katmanlı bir çiçeğin üstten görünümünü andırır şekildedir.

Benzer Örnekler: Kırım[660], Karacahisar Kalesi[661], Sudak[662]

Katalog No: KO-156	**Hamur Tipi:** 4 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A. (K. 27)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 28,4 cm	**Dip Çap:** 7,4 cm	**Yükseklik:** 9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç

[660] Тесленко, a.g.m., 2010, 227.
[661] Altınsapan, Palalı, a.g.e., 2018, 148.
[662] Тесленко, a.g.m., 2018, 63.

	
Açıklama: Kasenin iç kısmında merkezde daire şeritler içerisinde yatay ve dikey şekilde birbirini kesen dalgalı çizgiler içerisine birer daire yerleştirilmiş, daire şeritler "Y" şeklinde tekrar eden bir kompozisyonla çevrelenip ağız kısmına yakın yerlerde üçgen içerisine yerleştirilen birer helezonik kıvrımla sonlandırılmıştır. Dış yüzeyde ise şerit bezemeler görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Taşkun Kale[663], Sivas[664]	

Katalog No: KO-157	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 28)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 10,4 cm	**Dip Çap:** 4,2 cm	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Kasenin iç kısmında merkezde sitilize rumi benzeri bitkisel bezemeli bir daire, dairenin çevresinde birer aralıkla yerleştirilen iç kısmı zikzak bezemeli üç, iç kısmı nokta bezemeli üç olmak üzere altı daire yer almaktadır. Dairelerin arasında			

[663] McNicoll, a.g.e., 1983, 80, Fig. 29.
[664] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 204-208.

ve köşe kısımlarda kalan boş kısımlara boşlukla orantılı olarak birer daire, daireler arasında kalan boş kısımlara da birer helezonik kıvrım yerleştirilmiştir. Dış yüzeyde ise ağız kısmına yakın bordür içerisinde yazı taklidi bezemeler görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Ahlat, Konya[665], Sivas[666], Korucutepe[667]

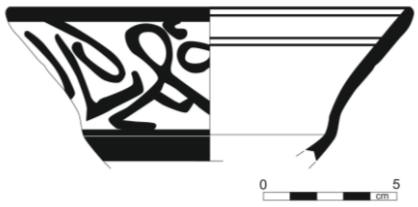
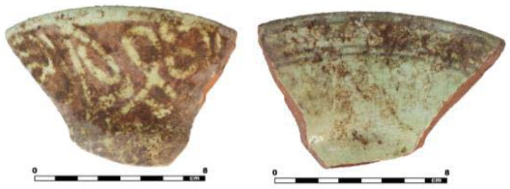
7.1.2.7. Kazıma-oyma-astar boyama bezemeli seramikler

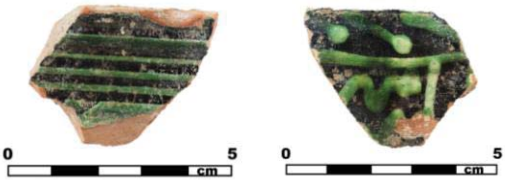
Katalog çalışmamızda ele alınan toplam 22 seramik parçasından 14'ü kase, 4'ü tabak kap türüdür. Kaselerde 10-24 cm, tabaklarda 18-26 cm arasında farklı boyutlarda ağız çaplarına, diplerde ise 4-7 cm arasında farklı boyutlarda dip çapına sahiptir. Mika, kireç, kum katkılı bu grup örneklerde kırmızımsı sarı (5 YR 6/6, 5 YR 7/6), açık kırmızımsı kahverengi (5YR 6/4), açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8, 2.5 YR 7/6, 2.5 YR 7/8) hamur renkleri görülmektedir. Krem ve beyaz astarlı olan bu seramiklerde koyu yeşil, su yeşili, açık yeşil, yeşilimsi krem, sarımsı krem ve renksiz şeffaf sır renkleri kullanılmıştır. Bazı örneklerde iç ve dış yüzey sır renkleri aynıyken bazı örneklerde farklılık göstermektedir. Diğer bezeme tekniklerine kıyasla bu grup seramiklerde genellikle dış yüzeyin tamama yakınının astarlanıp sırlandığı görülmektedir. İç ve dış yüzeyde bitkisel, geometrik, yazı ve figürlü bezemeler yer almaktadır.

7.1.2.7.1. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli ağız parçaları

Katalog No: KOA-1	**Hamur Tipi:** 7 (H)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Kase A. (K. 68)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma- Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum

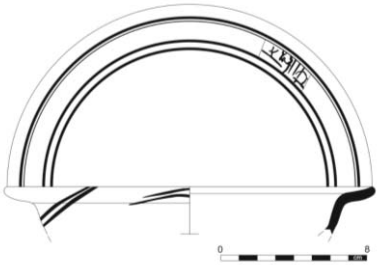
[665] Karamağralı, a.g.m., 1982, 413, Res. 6.
[666] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.
[667] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 89.

	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde ve dış kısmında oldukça geniş bir alan içerisinde yazı taklidi bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: KOA-2	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 63)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: iç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz Astarlı	**Bezeme Tekniği:** İç Kazıma, Dış Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeler, dış kısmında ise yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Yozgar[668], Korucutepe[669]			

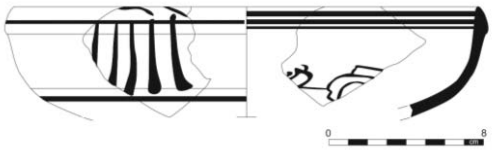
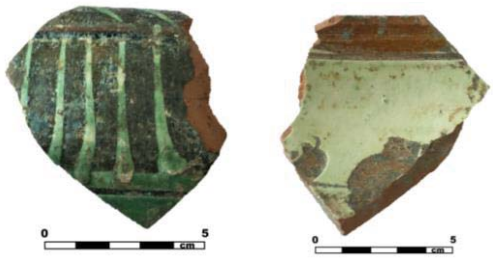
Katalog No: KOA-3	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 15)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2

[668] Acun, a.g.m., 1995, 9-10, Res. 2,4.
[669] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			

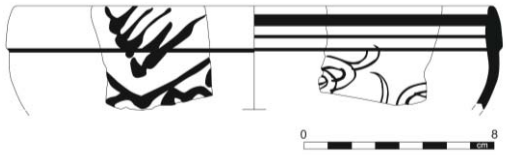
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmında yer alan bordürde yazı taklidi bezeme, dış kısmında ise eğimli iki şeritten oluşan çizgisel bezeme yer almaktadır.

Benzer Örnekler: Yozgat[670], Niğde/Aksaray[671]

Katalog No: KOA-4	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 65)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			

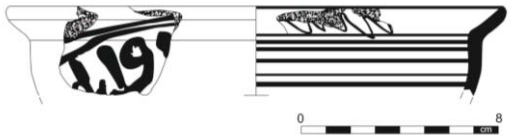
[670] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 3.
[671] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.

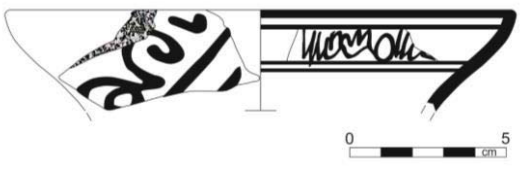
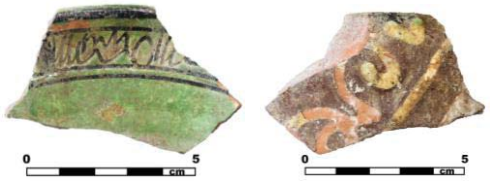
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitilize bitkisel kompozisyon, dış kısmında ise akıtma görünümlü bezemeler yer almaktadır.

Katalog No: KOA-5	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 47)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç ve dış yüzeyinde sitilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Kırım, Yozgat[672], Novy Svet batığı[673], Korucutepe[674], Eski Kahta[675]			

Katalog No: KOA-6	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 18)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm

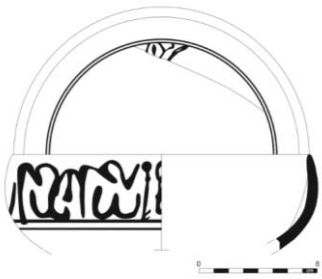
[672] Acun, a.g.m., 1995, 11, Res. 5.
[673] Waksman, S. Y.,Teslenko, I., Zelenko, S. (2009) "Glazed Wares as Main Cargoes and Personal Belongings in the Novy Svet Shipwreck (13th C. AD, Crimea): A Diversity Of Origins İnvestigated By Chemical Analysis", *Actas del VIII Congreso Internacional de Cerámica Medieval*, II, 855.
[674] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.
[675] Lucius, E. (1970). "Eine Seldschukısche Schale Eski Kahta", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 3, 129.

Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmı üzerinde yer alan bordür içerisinde dalgalı çizgisel bezeme bordürün alt kısmında ise şerit bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise yazı taklidi olduğu düşünülen bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[676]			

Katalog No: KOA-7	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 67)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Yeşil, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

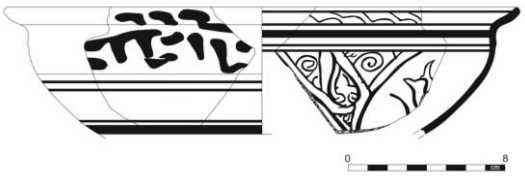
[676] Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98.

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde yazı taklidi, dış yüzeyde ise eğimli şeklide helezonik kıvrımlı bitkisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Yozgat[677], Niğde/Aksaray[678]

Katalog No: KOA-8	**Hamur Tipi:** 7 (F)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase A. (K. 10)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde sitlize bitkisel ve şerit bezemeler, dış yüzeyinde ise yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Novy Svet batığı[679]			

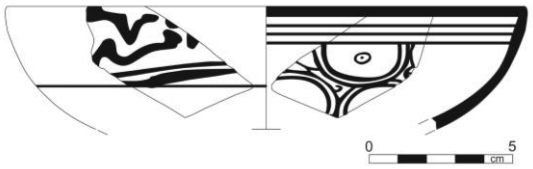
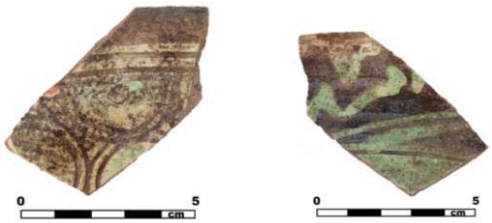
Katalog No: KOA-9	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 18)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm

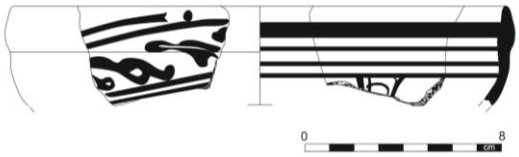
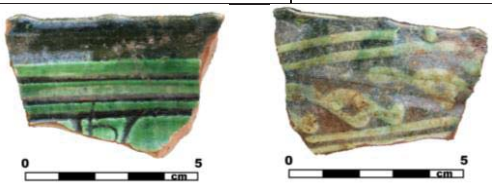
[677] Acun, a.g.m., 1995, 11, Res. 5.
[678] Duran, a.g.t., 2007, Foto. 10.
[679] Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98.

Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmında yer alan bordür içerisinde "z" şeklinde birbirini tekrar eden bezemeler bordürün alt kısmında ise köşe kısımlarında helezonik kıvrımlar yer alan palmet motifinden oluşan bitkisel bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise oldukça sitilize yazı taklidi bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Yozgat[680], Funa[681], Korucutepe[682]			

Katalog No: KOA-10	**Hamur Tipi:** 5 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 36)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika

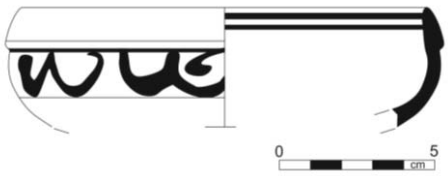
[680] Acun, a.g.m., 1995, 9, Res. 2.
[681] Тесленко, a.g.m., 2016, 99.
[682] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmına yakın şerit bezemeler altında birbirine bitişik şekilde dairelerden oluşan geometrik bezemeler yer almaktadır. Dış yüzeyde ise yazı taklidi bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Ahlat[683], Yozgat[684], Kinet Höyük[685], Novy Svet batığı[686], Korucutepe[687]	

Katalog No: KOA-11	**Hamur Tipi:** 4 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A. (K. 47)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-598	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma-Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			

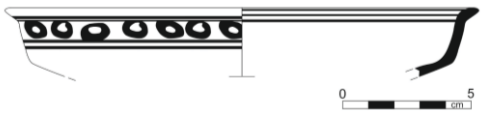
683 Karamağralı, a.g.m., 1982, 413, Res. 6.
684 Acun, a.g.m., 1995, 11, Res. 5.
685 Redford, S. (2012). "Portable Palaces: On the Circulation of Objects and Ideas about Architecture in Medieval Anatolia and Mesopotamia", *Medieval Encounters*, 18, 391.
686 Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.m., 2009, 855.
687 Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

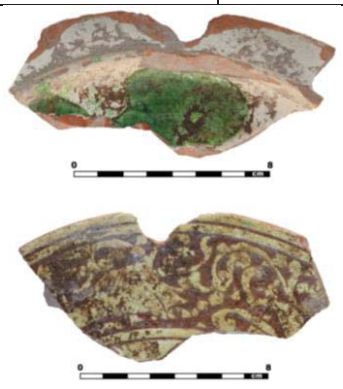
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeler, dış yüzeyinde ise düğüm benzeri bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Yozgat[688], Korucutepe[689], Eski Kahta[690]

Katalog No: KOA-12	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 16)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Oyma-Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeler dış yüzeyinde yazı taklidini andıran helezonik kıvrım bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Konya[691]			

Katalog No: KOA-13	**Hamur Tipi:** 4 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase A. (K. 55)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,3 cm

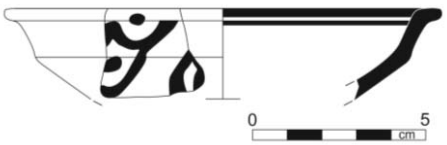
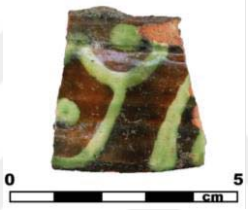
[688] Acun, a.g.m., 1995, 10, Res. 4.
[689] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.
[690] Lucius, a.g.m., 1970, 129.
[691] Dursun, N. (2018). "Konya Karatay (Cini Eserler) Müzesin'deki Kazıma ve Sgraffito Seramikler", *2. Uluslararası Avrasya Türk Sanatları Kongresi* (2-5 Aralık 2015), İstanbul, 207.

Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezemeler dış yüzeyinde ağız kısmına yakın bordür içerisinde ise yan yana dairelerden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Aşvan Kale[692]			

Katalog No: KOA-14	**Hamur Tipi:** 5 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Tabak A. (T. 11)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP02	**Açma:** 252-613	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika
			

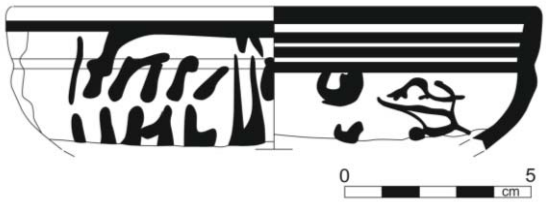
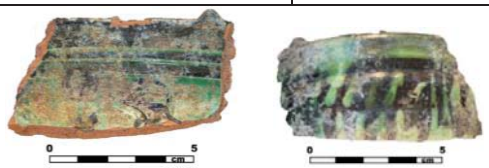
[692] Mitchell, a.g.e., 1980, 182, Fig. 66-818.

Açıklama: Sırlı ağız parçasının dış yüzeyinde helezonik kıvrımlı sitilize kıvrım dallar arasında bir koç başı yer almaktadır. Kap formunun benzeri Aşvan Kale'de[693] de görülmektedir. **Benzer Örnekler:** Kubadabad[694], İran[695]

Katalog No: KOA-15	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 56)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi:	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
		 	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının dış yüzeyinde sitilize yazı taklidi bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KOA-16	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 47)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm

[693] Mitchell, a.g.e., 1980, 174, Fig. 58-726.
[694] Arık, R. (2000). *Kubad Abad,: Selçuklu Saray ve Çinileri*, İstanbul, 121-122, Resim 146-147.
[695] Watson, O. (2004). *Ceramics from Islamics Land*, United Kingdom, 262.

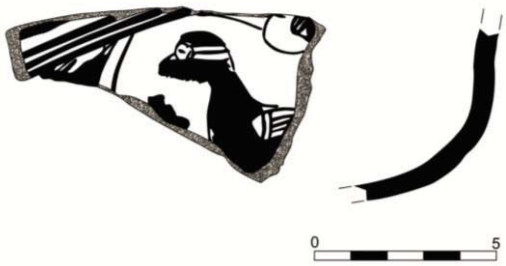
Sır Rengi: İç, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma-Oyma-Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde üstte şerit bezemeler altta ise bir kuş figürü yer almaktadır. Dış yüzeyde ise yazı taklidini andıran bezemeler görülür. **Benzer Örnekler:** Yozgat[696], Korucutepe[697]			

7.1.2.7.2. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli gövde parçaları

Katalog No: KOA-17	**Hamur Tipi:** 7 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/8	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

[696] Acun, a.g.m., 1995, 11, Res. 6.
[697] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

Açıklama: Sırlı gövde parçasının iç yüzeyinde "İbadet-i nüzhed"[698] (iç ferahlatan, neşe veren) ibaresi okunmakta, dış yüzeyinde ise dalgalı çizgisel bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Kinet Höyük[699], Novy Svet batığı[700], Sudak[701], Korucutepe[702]

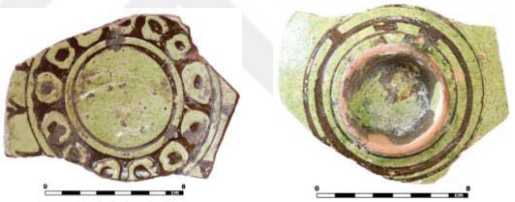
Katalog No: KOA-18	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** cm	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Tamamen oyma tekniğiyle bezemelerinin ana hatları oluşturulup kazıma tekniğiyle ayrıntıları yapılarak diğer kuş figürlerinden ayrılan üç seramik parça bulunmaktadır. Bunlarkartal, atmaca gibi avcı kuşlardır. Farklı türdeki avcı ve yırtıcı kuşların evcilleştirilmesi olarak bilinen doğancılığın Türklerde çok köklü bir geçmişe sahip olduğu ve özellikle hakan ve maiyetine mahsus olduğu			

[698] Büyük kısmı mevcut olmayan seramik parçada yer alan "Nüzhed" kelimesinin doğru yazılışı "Nüzhet" şeklindedir. Seramik ustasının harfi yanlış yazdığı ya da devam eden yazının farklı şekilde devam ettiği düşünülmektedir.
[699] Redford, a.g.m., 2012, 391.
[700] Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.m., 2009, 855.
[701] Алядинова, Д.Ю., Тесленко, И.Б., Майко, В.В. (2015). "КЕРАМИКА ИЗ РАСКОПОК ЗОЛЬНИКА ОСМАНСКОГО ПЕРИОДА В ПОРТОВОЙ ЧАСТИ СУГДЕИ (по материалам исследований 2010 г.)", Древняя и средневековая Таврика Сборник статей, посвященный юбилею Елены Александровны Паршиной № 33, 510.
[702] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74.

bilinmektedir.[703] Benzer örneklerinden yola çıkarak yırtıcı kuş figürünün, muhtemelen bir insan figürünün yer aldığı kompozisyonla birlikte uygulandığı düşünülebilir.

Benzer Örnekler: Niğde-Aksaray[704], Kinet Höyük[705], Konya[706], Ereğli Sühreverdi Külliyesi[707], Yozgat[708], Divriği Kalesi[709]

7.1.2.7.3. Kazıma-oyma- astar boyama bezemeli dip parçaları

Katalog No: KOA-19	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Dip (D. 32)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5,4 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç
			

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde şerit dairelerle sınırlandırılmış bordür içerisinde dairelerin tekrarlanmasıyla oluşan bir bezeme, dış yüzeyinde ise şerit bezemeler yer almaktadır.

Benzer Örnekler:

[703] Esin, E. (2004). *Orta Asya'dan Osmanlıya Türk Sanatında İkonografik Motifler.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 170.

[704] Günümüzde İstanbul Çinili Köşk'te ENV. 82.20 envanter numarasıyla 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu seramik örneği olarak sergilenmektedir. Ayrıca benzer kuş figürlü iki örnek daha bulunmaktadır. Duran, a.g.t., 2007, Foto. 23, 39.

[705] Redford, *a.g.m.*, 2012, 390.; Redford, S. (2007). "Kinet Höyük'te Bulunan Bir Kase", *Konya Kitabı X (Aralık 2007 Özel Sayısı)*, Konya: Konya Ticaret Odası, 540.

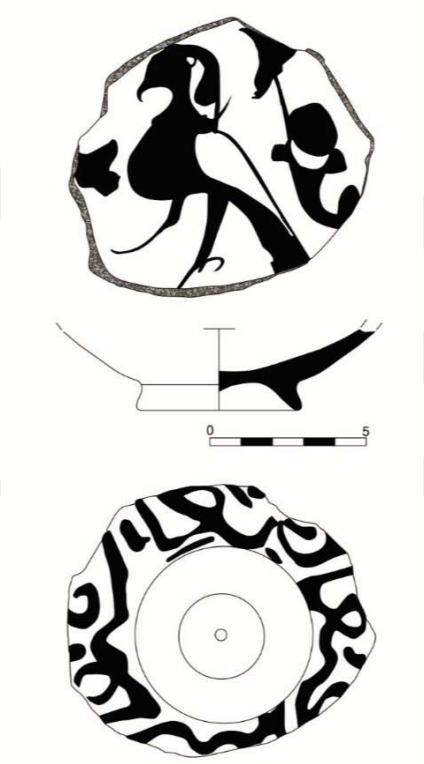
[706] Konya Ereğli müzesinde 13.yüzyıl Anadolu Selçuklu kâsesi olarak sergilenmektedir.

[707] Karamağaralı, B. (1990). "Ereğli Şeyh Şihabü'd-din Sühreverdi Külliyesi Kazısı", *VII. Vakıf Haftası*, 257, 278.

[708] Acun, H. (1995). "Yozgat Müzesi'ndeki Selçuklu Kaseleri", *9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi* (23-27 Eylül 1991, Ayrı Basım), I, 12 Res. 8.

[709] Acara Eser, M. (2019). "Divriği Kale Kazısı Sırlı Seramiklerinden Kuş ve Balık Figürlü Örnekler", *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (48), 56.

Katalog No: KOA-20	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Dip
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Yeşilimsi Krem, Dış Şeffaf	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum

Açıklama: sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde kazıma ve oyma tekniğiyle yapılmış bir tavus kuşu yer alırken dış yüzeyinde astar boyama tekniğiyle yapılmış aynı kompozisyonun dört kere tekrar edildiği yazı taklidi bezemeler görülmektedir. İç yüzeyde yer alan yüz hatları belirtilmeyen profilden verilmiş tavus kuşu figürü üslup açısından diğer oyma örneklerden farklıdır. Göğsü şişkin, kanadı ve kuyruğu kapalı, ayakları ise ayrık sabit güçlü bir duruşa sahiptir. Sivri içe kıvrık gagası dışında yüz hatları belli edilmeyen seramik parçasının yanında bir rumi motifi yer almaktadır.

Katalog No: KOA-21	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 46)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 19,4 cm	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 9,3 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Su Yeşili, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı kasenin iç yüzeyinde daire şeklinde şeritlerle sınırlandırılmış iç kısmı zikzak bezemeli dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır. Asimetrik şekilde yerleştirilmiş merkezde bir ve çevresinde beş büyük ve aralara yerleştirilmiş küçük boyutlu dairelerin arasında kalan boş kısımlarda balık pulu benzeri bezemeler görülür. Dış yüzeyde ise yazı taklidi ve şerit bezemeler bulunur. **Benzer Örnekler:** Konya[710], Sivas[711], Kinet Höyük[712], Novy Svet batığı[713], Korucutepe[714]			

Katalog No: KOA-22[715]	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**

[710] Karamağralı, a.g.m., 1982, 413, Res. 6.
[711] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 205.
[712] Redford, a.g.m., 2012, 391.
[713] Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.m., 2009, 855.
[714] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 74, 89.
[715] Haşhaş tutan figürün yer aldığı seramik parçası daha önce yayınlandığı kaynaklar için bakınız: Erciyas, D. B. (2014). "Komana'da (Sisiyye) 2010-2012 Yılları Kazı Çalışmaları". *35. Kazı Sonuçları Toplantısı (27-31 Mayıs 2013),* 1, 281-291.; Vorderstrasse, T. (2015)."A Medieval Ceramic Assemblage At Komana". *Komana Ortaçağ Yerleşimi*, 181-192.; Karasu, Özkul Fındık, a.g.m., 2019, 103-130.

Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Oyma, Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

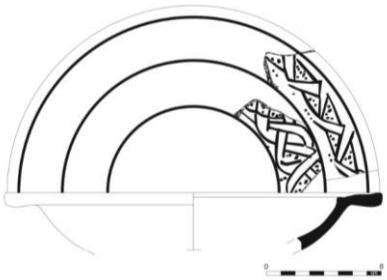
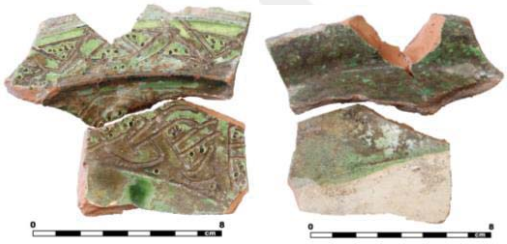
Açıklama: Kasenin iç yüzeyinde ortada ayakta durur şekilde kollarını yana doğru açmış bir erkek figürü, figürün her iki yanında da birer haşhaş olduğu düşünülen bitki yer almaktadır. Figür üzerinde Türk tarzı olarak tanımlanabilecek bir başlık, dikey ve çapraz çizgilerin birbirini kesmesiyle oluşan bir kaftan ve uzun çizme görülmektedir. Hafif çekik gözlü olarak betimlenen figür durağan bir yüz ifadesine sahiptir. Kasenin dış yüzeyinde ise belirli aralıklarla yerleştirilmiş altı kollu yıldızlardan oluşan bir kompozisyon yer alır. Oldukça küçük boyutlu ve ince işçiliğe sahip olan kasenin muhtemelen kişiye özel olarak yapıldığı ve hediye olarak üretildiği düşünülmektedir.

Benzer Örnekler: Aksaray-Niğde[716], Kubadabad[717], Hisartepe[718], Solhat (Kırım)[719]

7.1.2.8. Kazıma-oyma-baskı bezemeli seramikler

Katalog çalışmamızda ele alınan toplam 3 adet kazıma-oyma-baskı teknikli parçadan ikisi tabak kap türünden oluşmakta olup biri dip parçasıdır. Mika, kireç, kum katkılı örnekler açık kırmızı (2.5 YR 6/6) ve kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur rengine sahiptir. İç ve dış yüzeyi sırlı olan seramiklerde koyu yeşil ve hardal sarısı sır renkleri kullanılmıştır.

7.1.2.8.1. Kazıma-oyma-baskı bezemeli ağız parçaları

Katalog No: KOB-1	**Hamur Tipi:** 7 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Tabak A. (T. 3)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde ağız kısmında ve bitişiğinde yer alan iki bordürün iç kısmında zencirek ve örgü benzeri geçme bezemeler ve yüzeyi hareketlendirmek için boş kısımlara gelişigüzel yerleştirilmiş nokta şeklinde baskı bezemeler yer almaktadır.			

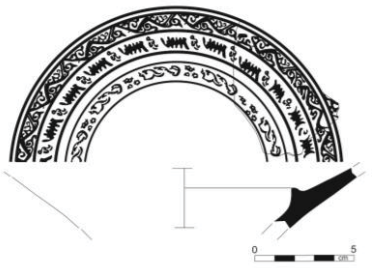
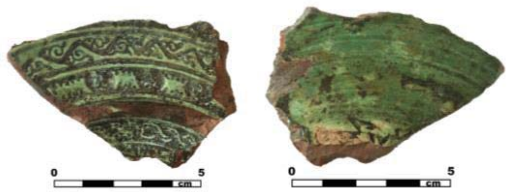
[716] İstanbul Çinili Köşk'te Env. 82.64 envanter numarasıyla sergilenmektedir.

[717] Arık, R. (2000). *Kubad Abad (Selçuklu Saray ve Çinileri).* İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.; Çeken, M. (2007). "Kubad Abad Sarayı Kazısı Selçuklu Seramikleri". *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 111-122.; Oral, M. Z. (1953). "Kubad Abad Çinileri", *Belleten*, XVII (66), Res. 7, 21.

[718] Doğer, L. (2014). *Hisartepe/Daskyleion Kazısı Bizans Seramikleri* (Birinci Baskı). İstanbul: Ege Yayınları, 46-47, 148.

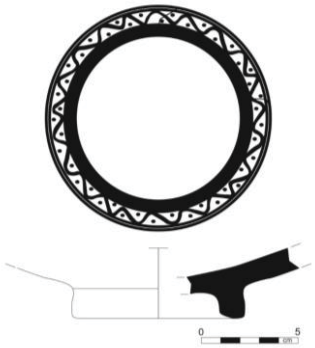
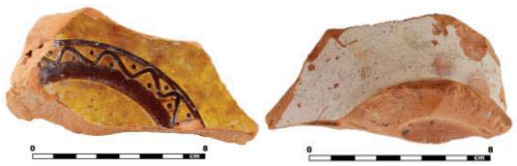
[719] Крамаровский, М. Г. (2000). "Византийсуая и Сельджукская Керамика Сграфитто с Темой Вина и Веселья Конца 12-го-Первой Половины 14 в.", *Античная Древность в Средние Века*, 245./ Kramarovsky, M. G. (2000). "Vizantiyskaya i Selcukskaya Keramika Sgraffito c Temoy Vina i Veselya Kontsa 12-go-Pervoy Polovini 14 v.", *Antiçnaya Drevnost v Sredniye Veka,* 245.; Kramarovsky, M. (2004). "The "Sky of Wine" of Abu Nuwas and Three Glazed Bowls from the Golden Horde, Crimea", Muqarnas, Vol. 21, Essays in Honor of J. M. Rogers, 234-235, 237. Solhat'ta ele geçirilen bu seramik kapalı bir kontekste sikkelerle birlikte bulunmuş olup 14.yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Ayrıca Solhat, Varna ve Amasya'daki Kırım, Bulgar ve Anadolu buluntularının birbirlerine oldukça benzer olduğu belirtilmiştir.

7.1.2.8.2. Kazıma-oyma-baskı bezemeli gövde parçaları

Katalog No: KOB-2	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			

Açıklama: Gövde parçasının iç kısmında yer alan ağız kısmına yakın ilk bordürde dalgalı çizgi ve helezonik kıvrımlı bitkisel bezeme, altında yer alan ikinci bordürde yaprak benzeri ve yazı taklidi bezeme, üçüncü bordürde ise altı kollu üç yıldız ve helezonik kıvrımlı sitilize rumi benzeri bitkisel bezemeler yer almaktadır. İkinci şeritte yer alan yaprak benzeri motifin benzeri kalıpla yapılmış Komana sırsız testilerinin birinde de görülmektedir.

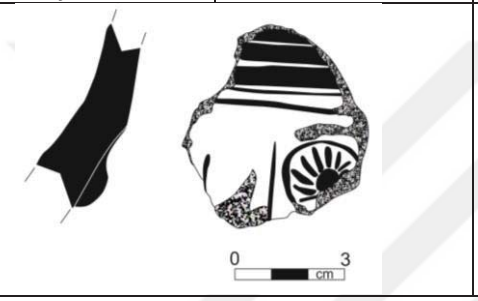
7.1.2.8.3. Kazıma-oyma-baskı bezemeli dip parçaları

Katalog No: KOB-3	**Hamur Tipi:** 5 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 11)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Oyma, Baskı	**Katkı:** Mika, Kum
			

Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde merkezde iç kısmı zikzak çizgi ve noktalarla hareketlendirilmiş daire şeklinde bir bordür yer almaktadır.

7.1.2.9. Oyma-kalıp bezemeli seramikler

Katalog çalışmamızda oyma-kalıp baskı bezeme teknikli tek örnek iç yüzeyi sarımsı krem, dış yüzeyi açık yeşil sırlı çömlek gövde parçasıdır. Cidar kalınlığından parçanın büyük bir çömleğe ait olduğu anlaşılmaktadır.

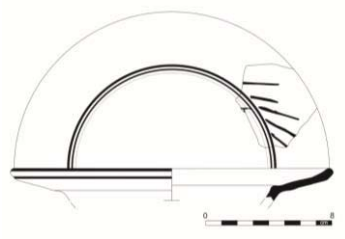
Katalog No: OK-1	**Hamur Tipi:** 2 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Çömlek G.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

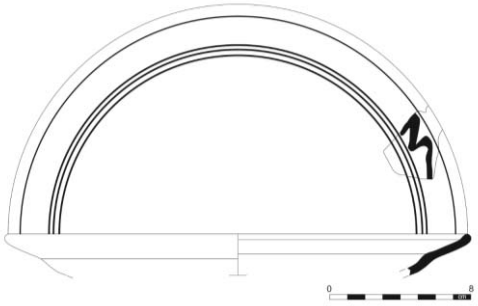
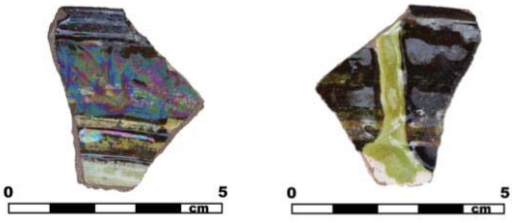
7.1.2.10. Kazıma-akıtma bezemeli seramikler

Katalog çalışmamızda kazıma-akıtma bezemeli toplam 3 parça ele geçirilmiş olup bunlardan ikisi tabak kap türüne biri ise dip parçasına aittir. Boyalı kazıma ve kazıma-akıtma bezeme tekniklerde ayrım yapılmasının sebebi boyalı kazımada renklerin belli bir alana kompozisyonu tamamlayıcı şekilde yerleştirilmesi kazıma-akıtma bezemede ise daha plansız ve gelişigüzel şekilde boyanın sürülmesidir. Boyalı kazıma bezemede sürülen boyada akma olması beklenmez ve akma görülmesi fırın ısısı ya da sürülen boya miktarının fazla olmasından kaynaklanan bir hata olarak görülür. Akıtma bezemede ise amaç gelişigüzel sürülen boyanın akmasıdır. Bu grup seramikler hamur, form, kompozisyon, astar ve sır özellikleri bakımından diğer bezeme örnekleriyle benzerlik gösterir.

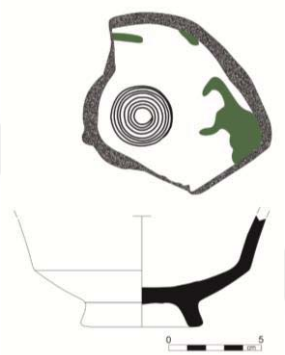
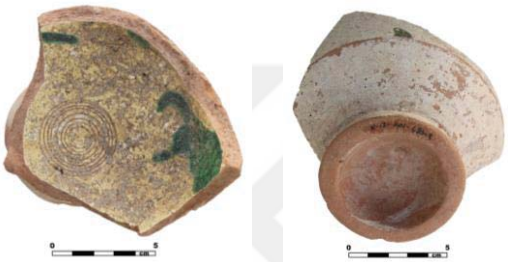
7.2.1.10.1. Kazıma-akıtma bezemeli ağız parçaları

Katalog No: KA-1	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2

Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında yer alan bordür içerisinde çarkıfelek benzeri eğimli çizgilerden oluşan bezeme, dış kısmında ise şerit bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: KA-2	**Hamur Tipi:** 10	**Hamur Rengi:** 10 YR 5/2	**Form:** Çukur D.T. (Ç.D.T. 6)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Kazıma, Akıtma	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç kısmında yer alan bordür içerisinde zikzak şeklinde çizgisel bezemeler, dış kısmında ise akıtma bezemeler yer almaktadır.			

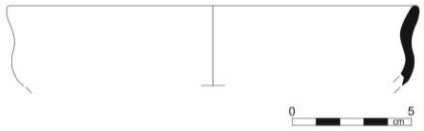
7.2.1.10.2. Kazıma-akıtma bezemeli dip parçaları

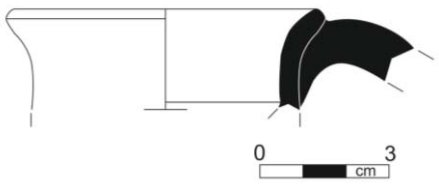
Katalog No: KA-3	**Hamur Tipi:** 5 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 52)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 6,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** İnce Kazıma, Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç kısmında merkezde oldukça kademeli şekilde helezonik bir kıvrım çevresinde ise akıtma bezemeler yer almaktadır.			

7.1.2.11. Akıtma bezemeli seramikler

7.1.2.11.1. Akıtma bezemeli ağız parçaları

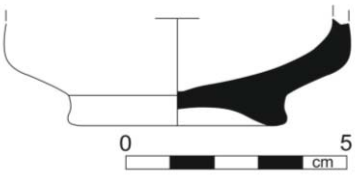
Katalog çalışmamızda toplam 5 adet akıtma bezemeli seramik parça ele alınmış olup 2'si kase, 1'i testi kap türünden, 2'si ise dip parçasından oluşmaktadır. Mika, kireç, kum ve şamot katkılı seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/6), sarımsı kırmızı (5 YR 5/6), gri (5 YR 6/1), beyaz (7.5 YR_1/ 9.5), soluk sarımsı pembe (7.5 YR_2/ 9.5) hamur renklerine sahiptir. Bu bezeme grubunda beyaz ve gri renkli hamur rengine sahip seramikler diğer örneklerden ayrılmaktadır. Özellikle beyaz hamurlu seramik form olarak beyaz hamurlu kalın turkuaz sırı ithal Komana seramikleriyle hamur ve form bakımından benzerlik göstermektedir. (Kat. A-3) Beyaz ile krem renkli ve astarsız seramikler sarımsı krem, yeşilimsi krem hardal sarısı, açık yeşil sır rengine sahiptir.

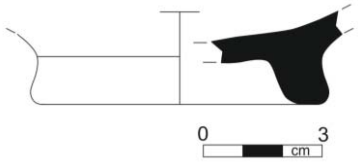
Katalog No: A-1	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 59)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem, Dış Yeşilimsi Krem	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: A-2	**Hamur Tipi:** 1 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/1	**Form:** Testi A. (TE. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 7 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Hardal Sarısı	**Astar:** İç, Dış İnce Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Kahve	**Katkı:** Mika, Kum, Şamot
			

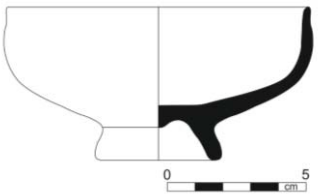
7.1.2.11.2. Akıtma bezemeli dip parçaları

Katalog No: A-3	**Hamur Tipi:** E	**Hamur Rengi:** 7.5 YR_1/ 9.5	**Form:** Dip (D. 46)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4,4 cm	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** **Renk:** Koyu Yeşil	**Katkı:** Mika, Kum

Katalog No: A-4	**Hamur Tipi:** G	**Hamur Rengi:** 7.5YR_2 9.5	**Form:** Dip (D. 13)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** Yok
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Sır Rengi: Yeşilimsi Krem	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:** Akıtma **Renk:** Koyu Yeşil, Hardal Sarısı, kahve	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			

Katalog No: A-5	**Hamur Tipi:** 3 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Kase (K. 41)
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP02	**Açma:** 247-633	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 10,8 cm	**Dip Çap:** 4,2 cm	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Açık Yeşil	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç

Açıklama: Kasenin iç yüzeyinde kenarlardan dip kısma doğru akıtma bezmeler ve üç ayak izi yer almaktadır.

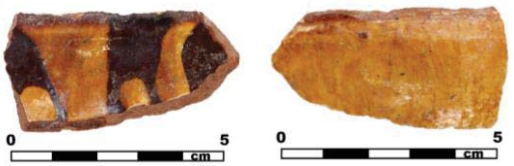
7.1.2.12. Astar boyama bezemeli seramikler

Katalog çalışmamızda ele geçirilen toplam 12 adet seramik parçasından 6'si kase kap türünde olup 3'ü dip parçasından oluşmaktadır. Kaselerde 12-15 cm arasında farklı boyutlarda ağız çapı, diplerde ise 5,2-11 cm arasında farklı boyutlarda dip parçasına sahiptir. Mika, kireç, kum katkılı seramiklerde kırmızımsı sarı (5 YR 6/6, 5 YR 7/8, 5 YR 7/6), açık kırmızı (2.5 YR 6/6, 2.5 YR 6/8), kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur renklerine sahiptir. Beyaz ve krem astarlı örneklerde hardal sarısı, sarımsı krem, açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili ve renksiz şeffaf sırlıdır.

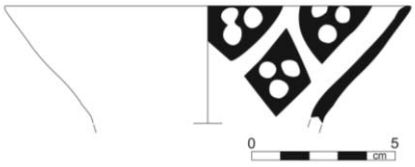
7.1.2.12.1. Astar boyama bezemeli ağız parçaları

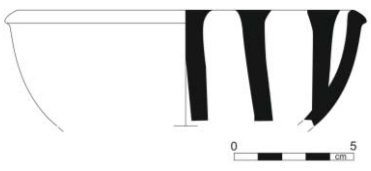
Katalog No: AB-1	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Hardal Sarısı	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

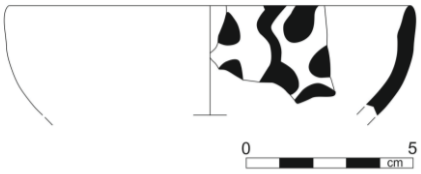
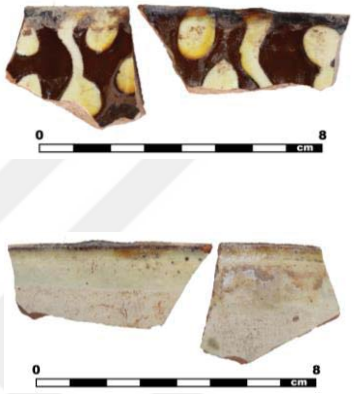

Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde çizgisel bezemeler yer almaktadır.

Katalog No: AB-2	**Hamur Tipi:** 7 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Kase A. (K. 67)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde dikey şekilde yerleştirilen baklava dilimi içerisinde nokta şeklinde üç adet daire yer almaktadır.			

Katalog No: AB-3	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 61)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Kase ağız parçasının iç yüzeyinde merkezde birleştiği düşünülen çizgisel bezemeler yer almaktadır.			

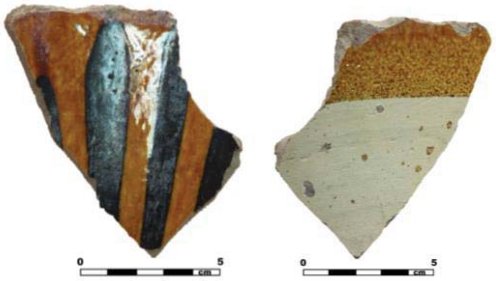
Benzer Örnekler: Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi [720], Kalehisar[721]

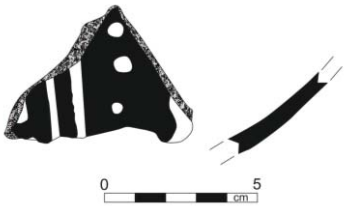
Katalog No: AB-4	**Hamur Tipi:** 7 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase A. (K. 34)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Sarımsı Krem	**Astar:** İç Krem	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Kase ağız parçasının iç yüzeyinde daire ve damla şeklinde bezemeler yer almaktadır.			

7.1.2.12.2. Astar boyama bezemeli gövde parçaları

Katalog No: AB-5	**Hamur Tipi:** 2 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç Hardal Sarısı	**Astar:** İç Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

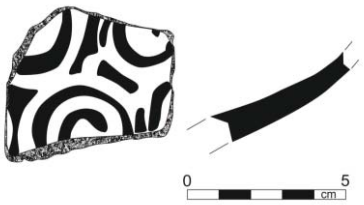
[720] Fındık, a.g.t., 2013, 367
[721] Aslanapa, a.g.m., 1971, 214.

	
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde merkezde birleştiği düşünülen çizgisel bezemeler yer almaktadır.	

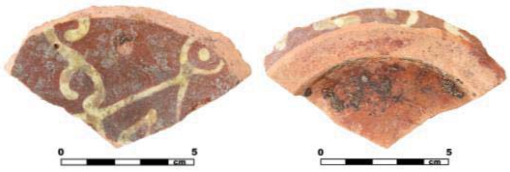
Katalog No: AB-6	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Hardal Sarısı	**Astar:** Krem	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde şerit ve noktalardan oluşan bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi[722], Korucutepe[723], Kalehisar[724]			

Katalog No: AB-7	**Hamur Tipi:** 7 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Gövde P.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,6 cm

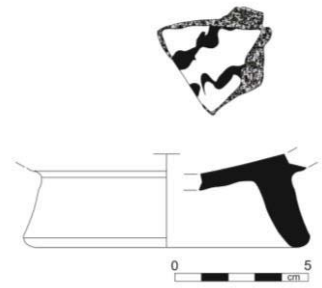
[722] Fındık, a.g.t., 2013, 362.
[723] Bakırer, a.g.m., 1980, Pl. 107.
[724] Aslanapa, a.g.m., 1967, Res. 1.

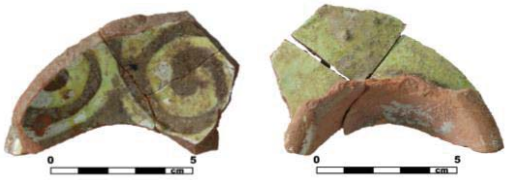
Sır Rengi: İç, Dış Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç
			
Açıklama: Gövde parçasının iç yüzeyinde oldukça kıvrımlı şekilde helezonik kıvrımlardan oluşan bezeme yer almaktadır.			

7.1.2.12.3. Astar boyama bezemeli dip parçaları

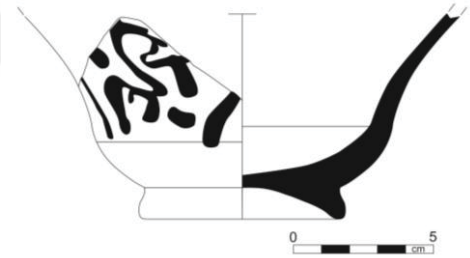
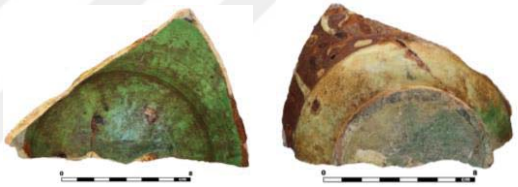
Katalog No: AB-8	**Hamur Tipi:** 5 (I)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/8	**Form:** Dip (D. 12)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 11 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Şeffaf	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Seramik dip parçasının iç yüzeyinde beş kollu olduğu düşünülen yıldız ve stilize kıvrım dallar, dış kısmında ise stilize bitkisel bezemeler yer almaktadır. Oldukça parlak sırlı olan iç yüzeyde üç ayak izi görülür. **Benzer Örnekler:** Akşehir[725], Hasankeyf[726]			

[725] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 171.
[726] Çeken, a.g.t., 2005, 377.

Katalog No: AB-9	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 10)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi: İç, Dış Koyu Yeşil	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Dip parçasının iç yüzeyinde dalgalı şekilde sürülen astar boyama ile yapılmış çizgisel bezemeler yer almaktadır.			

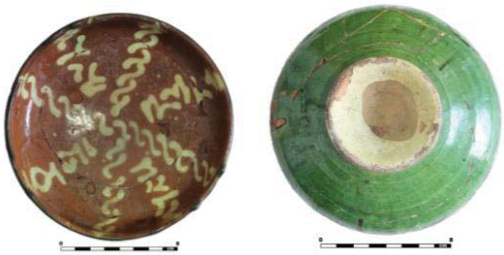
Katalog No: AB-10	**Hamur Tipi:** 7 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Dip (D. 6)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,8 cm	**Yükseklik:** 3,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Sarımsı Krem	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum
			
Açıklama: Sırlı dip parçasının iç yüzeyinde helezonik kıvrımlardan oluşan bezeme ve üç ayak izi görülür.			

Benzer Örnekler: Akşehir[727], Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi[728], Aşvan Kale[729], Sivas[730], İznik[731]

Katalog No: AB-11	**Hamur Tipi:** 5 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Kase A. (K. 66)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-598	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 6,8 cm	**Yükseklik:** 7,3 cm	**Cidar:** 0,4-0,6 cm
Sır Rengi: İç Koyu Yeşil, Dış Su Yeşili	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Çanak parçasının dış yüzeyinde yazı taklidi sitilize bezemeler yer almaktadır. İç yüzeyde ise üç ayak izi görülür.			

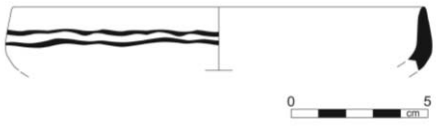
Katalog No: AB-12	**Hamur Tipi:** 5 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (K. 3)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 12,6 cm	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Şeffaf, Dış Açık Yeşil	**Astar:** İç, Dış Krem	**Bezeme Tekniği:** Astar Boyama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum

[727] Gök Gürhan, S. (2007). *Akşehir Taş Medrese Müzesi'ndeki Türk Dönemi Seramikleri (2000-2001 Anıt Meydan'da Yapılan Kurtarma Kazısı Seramikleri)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 127, 134.
[728] Fındık, a.g.t., 2013, 369.
[729] Mitchell, a.g.e., 1980, 179.
[730] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 202.
[731] François, a.g.m., 1997, 426.

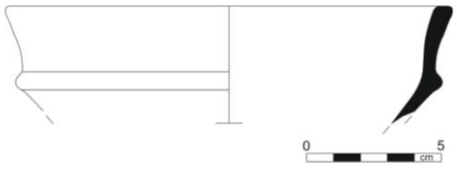
	
Açıklama: Kasenin iç yüzeyinde birer yatay ve dikey zencirek benzeri şeritler merkezde birbirini kesmekte, arada kalan kısımlarda ise yazı taklidi bezemeler yer almaktadır. İç yüzeyde üç ayak izi de görülür. Kasenin dış yüzeyinde ise ağız kısmının hemen altında tek sıra şeklinde helezonik kıvrımlardan oluşan bezeme bulunmaktadır. **Benzer Örnekler:** Akşehir[732], Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi[733], Aşvan Kale[734], Kubadabad[735], Sivas[736], İznik[737]	

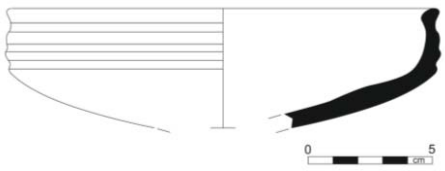
7.1.3. Ortaçağ Yerel Üretim Sırsız Seramikleri

7.1.3.1. Sırsız kaseler

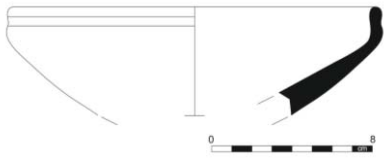
Katalog No: S-1	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase (S.K. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum		
			

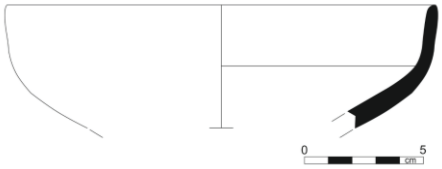
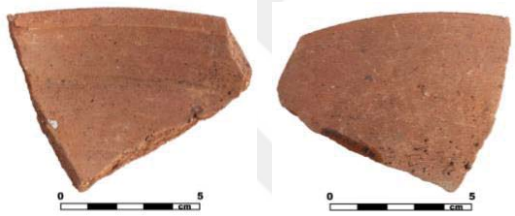
[732] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 127, 134.
[733] Fındık, a.g.t., 2013, 369.
[734] Mitchell, a.g.e., 1980, 179.
[735] Çeken, M. (2007b). "Kubad Abad Sarayı Kazısı Selçuklu Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 117.
[736] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 202.
[737] François, a.g.m., 1997, 426.

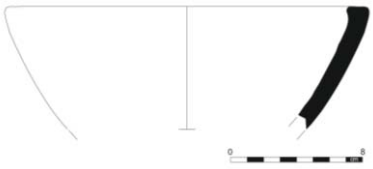
Katalog No: S-2	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çanak A. (S.K. 11)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum		
			

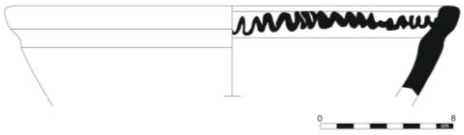
Katalog No: S-3	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi:	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık
			

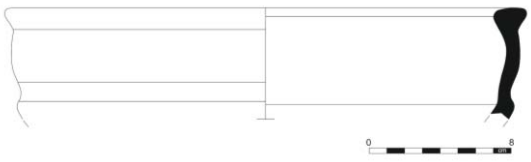
Katalog No: S-4	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase (S.K. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,3 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

	
Açıklama: İç ve dış yüzey ile hamur içi yer yer yanmış şekildedir.	

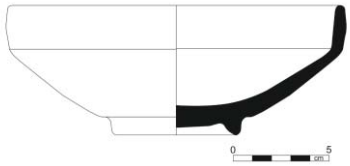
Katalog No: S-5	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

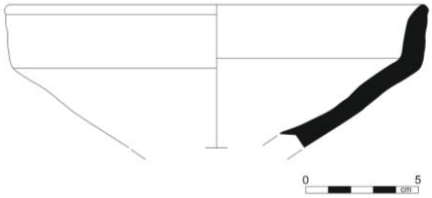
Katalog No: S-6	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,4 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-7	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kase (S.K. 7)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği: Oluk	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			
Açıklama: Kase ağız parçasının iç yüzeyinde zikzak bezemeli bir bordür yer almaktadır.			

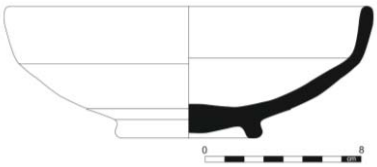
Katalog No: S-8	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 8)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 28 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,2 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

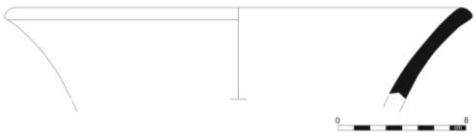
Katalog No: S-9	**Hamur Tipi:** 12 (M)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Kase (S.K. 4)

Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** 6,2 cm	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-10	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 9)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-613	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: 18,4 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-11	**Hamur Tipi:** 14 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Kase (S.K. 4)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: 18,2 cm	**Dip Çap:** 6,7 cm	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

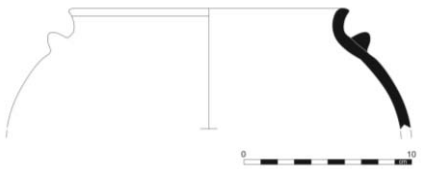
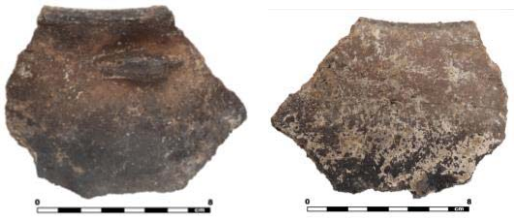
Katalog No: S-12	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kase (S.K. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 28 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,8 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

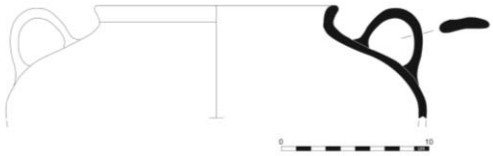
7.1.3.2. Pişirme ve yemek kapları

7.1.3.2.1. Güveçler

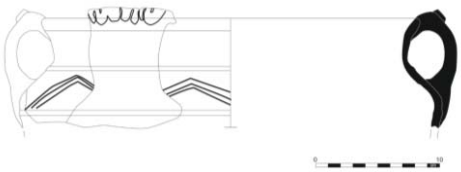
7.1.3.2.1.1. Güveç ağız parçaları

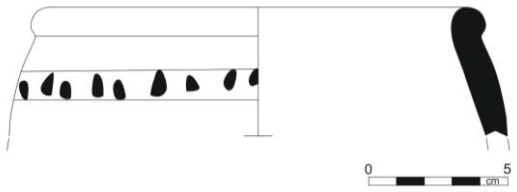
Katalog No: S-13	**Hamur Tipi:** 16 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Güveç (G. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 7,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		

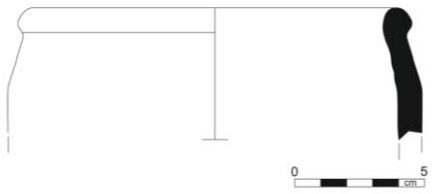
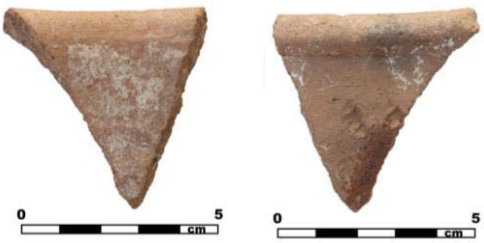
Katalog No: S-14	**Hamur Tipi:** 16 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Güveç (G. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 7,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Şamot, Taşçık		
			

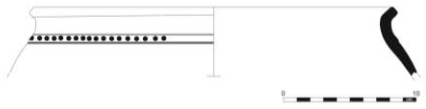
Katalog No: S-15	**Hamur Tipi:** 18 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Güveç (G. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 9,4 cm	**Cidar:** 0,4-0,7 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma, Aplike	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

	
Açıklama: Güvecin dış yüzeyinde gövde kısmında yer alan bordür içerisinde zikzak şeklinde bezemeler, kulp kısmı üzerinde ise bitişik "U" şeklinde aplike bezemeler yer almaktadır.	

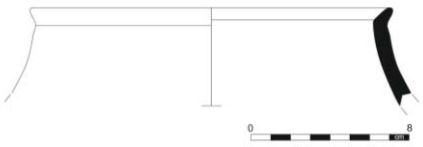
Katalog No: S-16	**Hamur Tipi:** 15 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Güveç (G. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kum, Şamot		
			
Açıklama: Ağız parçası dış yüzeyinde damla şeklinde baskı bezemeler yer almaktadır.			

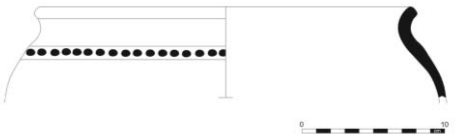
Katalog No: S-17	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Güveç (G. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

Katalog No: S-18	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Güveç (G. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 27 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			
Açıklama: Ağız parçasının dış yüzeyinde tarak bezemelerle sınırlandırılmış bordür içerisinde nokta şeklinde baskı bezemeler yer almaktadır.			

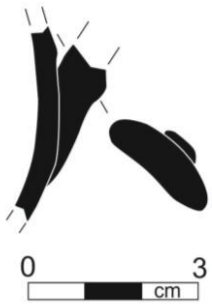
Katalog No: S-19	**Hamur Tipi:** 20 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/4	**Form:** Güveç (G. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

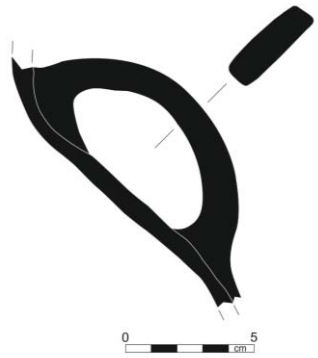
	

Katalog No: S-20	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Güveç (G. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,3 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

7.1.3.2.1.2. Güveç gövde parçaları

Katalog No: S-21	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Gövde Parçası
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Bezeme Tekniği: Aplike	**Katkı:**		

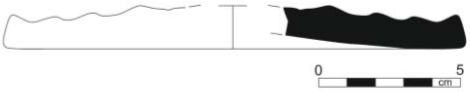
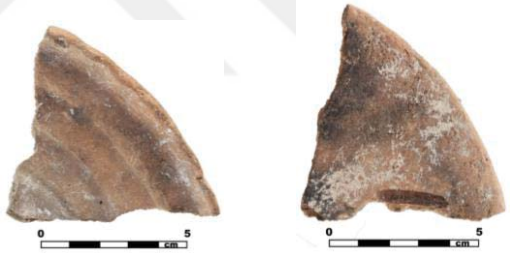
	

Katalog No: S-22	**Hamur Tipi:** 16 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/1	**Form:** Pişirme Kabı
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 9,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Şamot		
			

7.1.3.2.2. Pişirme kap kapakları

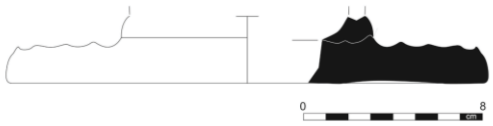
Katalog No: S-23	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 1,1 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

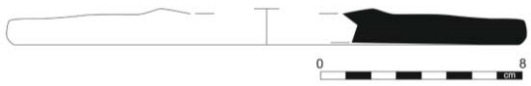
	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde yer alan silme şerit içerisinde tarak ucu benzeri üç dişli baskı bezemeler yer almaktadır. Benzer Örnekler: Kubadabad[738]	

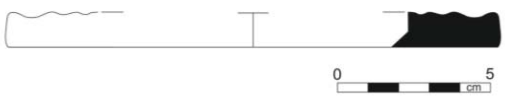
Katalog No: S-24	**Hamur Tipi:** 16 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 1,2 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Şamot, Taşçık		
			

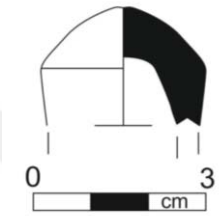
Katalog No: S-25	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Kapak (S. KA. 13)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 21 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 1,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:**		

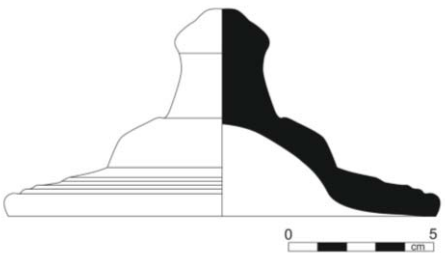
[738] Yıldıztekin, M. (2006). *Kubad-Abad Sarayı Kazılarında Ele Geçen Sırsız Seramik Buluntular (1982–1990)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale, Foto. 52, 55.

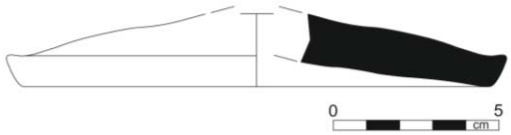
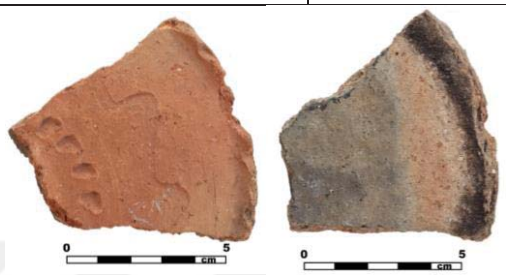
	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde yer yer tarak ucu benzeri tek dişli baskı bezemeler yer almaktadır.	

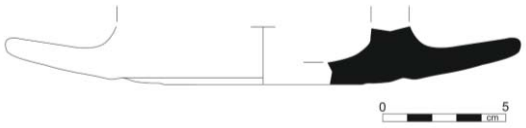
Katalog No: S-26	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 20 cm	**Yükseklik:** 1,4 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-27	**Hamur Tipi:** 25 (A)	**Hamur Rengi:** 10 YR 5/2	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 16 cm	**Yükseklik:** 1,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı, Kazıma	**Katkı:** Mika, Kum, Şamot, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde baskı ve kazıma bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-28	**Hamur Tipi:** 15 (F)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

Katalog No: S-29	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 0,4 cm	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 7,1 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği: Baskı, Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde baskı ve tarak bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-30	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 16
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı-Oluk	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde baskı ve bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-31	**Hamur Tipi:** 19 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 11)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

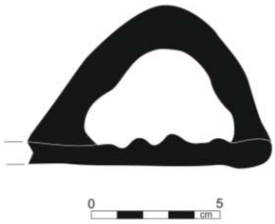
Katalog No: S-32	**Hamur Tipi:** 12 (J)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 2,4 cm	**Cidar:** 1,2 cm

Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde yer yer tarak ucu benzeri tek dişli baskı bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-33	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 18 cm	**Yükseklik:** 1,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde “x” şeklinde kazıma bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-34	**Hamur Tipi:** 13 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Kapak (S. KA. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 17 cm	**Yükseklik:** 1,1 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde oluş şeklinde bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: S-35	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 14)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde kulpun alt kısmında "x" şeklinde kazıma bezemeler yer almaktadır.			

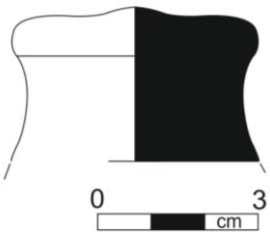
Katalog No: S-36	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 15)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 26 cm	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 1,3 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

Katalog No: S-37	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 18 cm	**Yükseklik:** 1,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

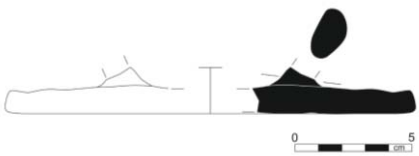
Katalog No: S-38	**Hamur Tipi:** 18 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Kapak (S. KA. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 18 cm	**Yükseklik:** 1,3 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Oluk	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde oluk şeklinde kazıma bezemeler yer almaktadır.	

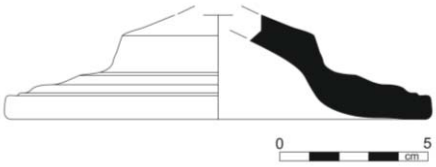
Katalog No: S-39	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** Temizlik
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:**
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

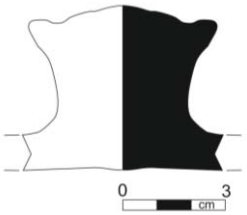
Katalog No: S-40	**Hamur Tipi:** 28 (B)	**Hamur Rengi:** 10 YR 6/3	**Form:** Kapak (S. KA. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 20 cm	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 1,8 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde baskı şeklinde bezemeler yer almaktadır.	

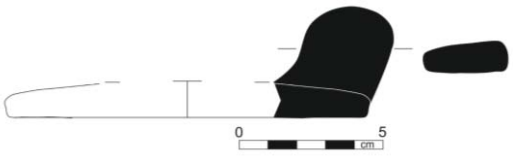
Katalog No: S-41	**Hamur Tipi:** 12 (J)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 13)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 16 cm	**Yükseklik:** 1,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

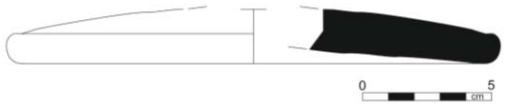
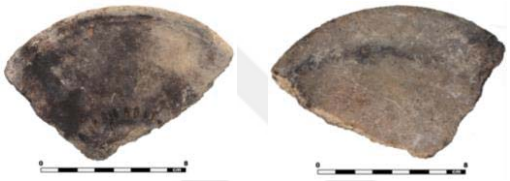
Katalog No: S-42	**Hamur Tipi:** 25 (B)	**Hamur Rengi:** 10 YR 5/2	**Form:** Kapak (S. KA. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** ?
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Tarak, Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde tarak ve baskı bezemeler yer almaktadır.	

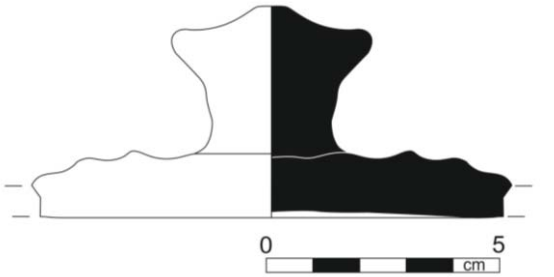
Katalog No: S-43	**Hamur Tipi:** 14 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-44	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 10)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

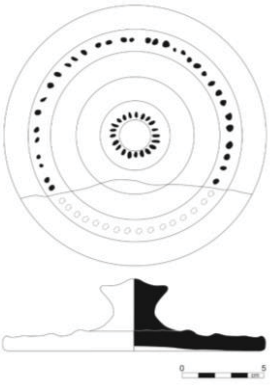
Katalog No: S-45	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 6)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 18 cm	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

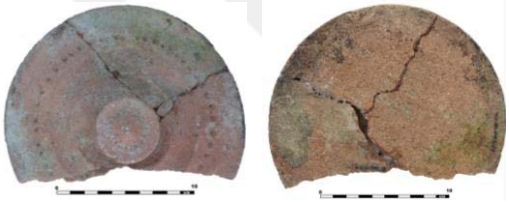
Katalog No: S-46	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

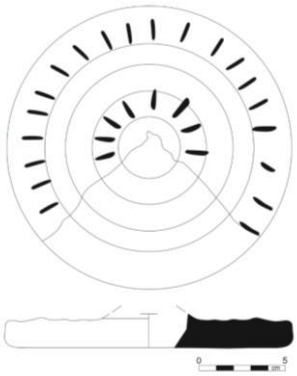
Katalog No: S-47	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 1)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 16 cm	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde baskı bezemeler yer almaktadır.

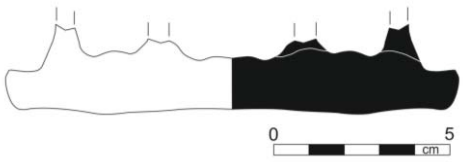
Katalog No: S-48	**Hamur Tipi:** 24	**Hamur Rengi:** 10 YR 5/1	**Form:** Kapak (S. KA. 9)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 1,5 cm
Bezeme Tekniği: Oyma	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde oyma bezemeler yer almaktadır.

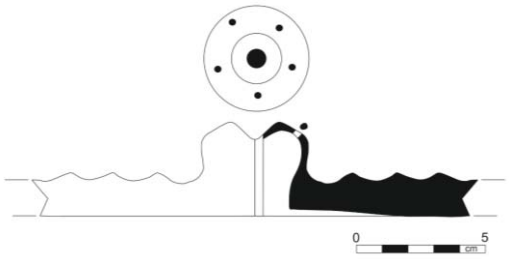
Katalog No: S-49	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kapak (S. KA. 7)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 13 cm	**Yükseklik:** 1,7 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

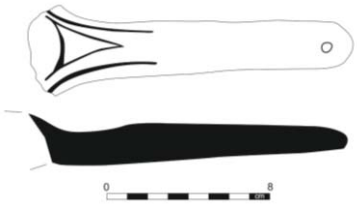
Katalog No: S-50	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kapak (S. KA. 2)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 2,2 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

	
Açıklama: Kapak parçasının dış yüzeyinde kenar kısımlarında beş dişli baskı bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Kubadabad[739]	

Katalog No: S-51	**Hamur Tipi:** 13 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Kapak (S. KA. 12)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Kapak parçasının tutamaç kısmının ortasında bir delik bulunmakta olup pişirilen yemeğin türüne göre bu kapağın kullanıldığı düşünülmektedir. Muhtemelen daha yüksek ısıda ve basınçta pişirilen yiyecekler için kullanılmıştır.			

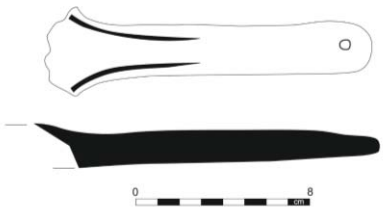
[739] Yıldıztekin, a.g.t., 2006, Foto. 52, 55.

7.1.3.2.3. Tavalar

Katalog No: S-52	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tava (T.P. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kireç, Taşçık			
			

Katalog No: S-53	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Tava (T.P. 4)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika			
			

Katalog No: S-54	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tava (T.P. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kum			

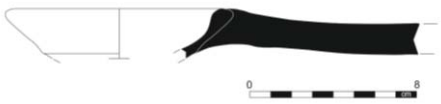
Katalog No: S-55	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tava (T.P. 2)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kum			
			

Katalog No: S-56	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tava (T.P. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kireç, Taşçık			
			

Katalog No: S-57	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tava (T.P. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kum			
			

Katalog No: S-58	**Hamur Tipi:** 13 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Tava (T.P. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

Katalog No: S-59	**Hamur Tipi:** 13 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Tava (T.P. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

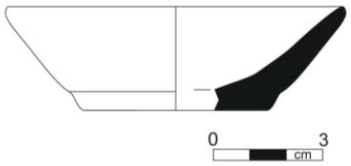
	

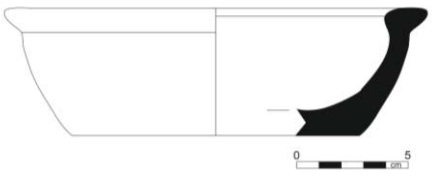
Katalog No: S-60	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tava (T.P. 5)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Katkı: Mika, Kireç, Kum			
			

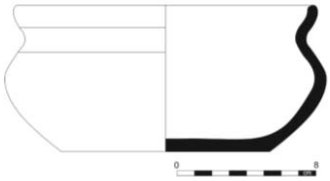
Katalog No: S-61	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Tava (T.P. 7)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** Yok
Ağız Çap: 19,2 cm	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 5,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Katkı: Mika, Kireç, Kum			

7.1.3.2.4. Yemek kapları

Katalog No: S-62	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Y.K. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 9,2 cm	**Dip Çap:** 5 cm	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-63	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** (Y.K. 2)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** 11 cm	**Yükseklik:** 4,7 cm	**Cidar:** 1,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:**		
			

Katalog No: S-64	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Y.K. 3)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Yumuşak dip kısmında dört adet ayak izi yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Ayasuluk[740]			

7.1.3.2.5. Süzgeçler

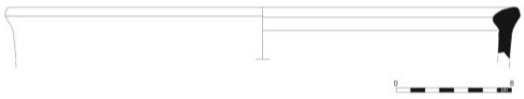
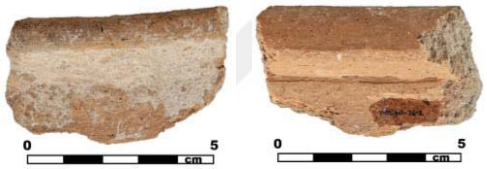
Katalog No: S-65	**Hamur Tipi:** 19 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** SÜ-1
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

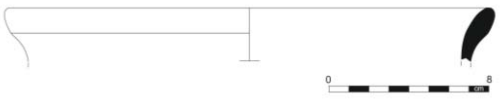
[740] Türe, S. (2014). *Ayasuluk Kalesi Doğu Kapısı Çevresindeki 2000-2002 Kurtarma Kazılarından Ele Geçen Seramikler*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne, 172-173.

7.1.3.3. Saklama Kapları

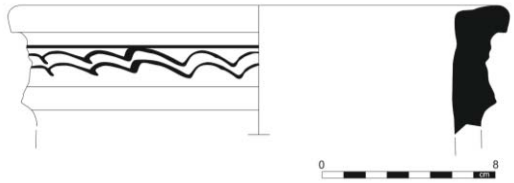
7.1.3.3.1. Küpler

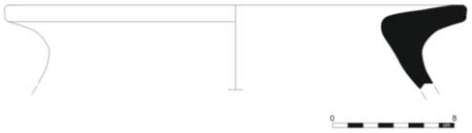
7.1.3.3.1.1. Küp ağız parçaları

Katalog No: S-66	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 35 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

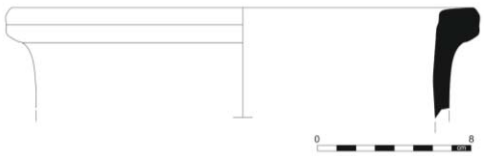
Katalog No: S-67	**Hamur Tipi:** 12 (I)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Şamot, Taşçık		
			

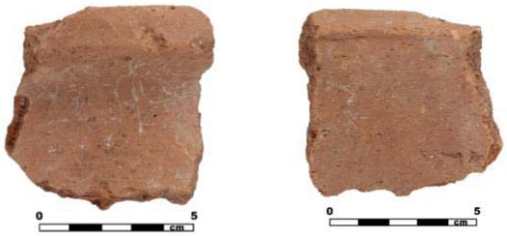
Katalog No: S-68	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,8 cm	**Cidar:** 1,5 cm

Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

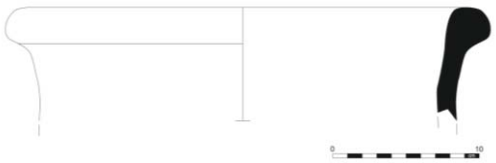
Katalog No: S-69	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-70	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

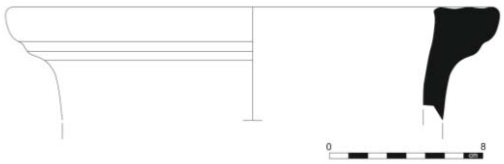

Katalog No: S-71	**Hamur Tipi:** 14 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** (KÜ. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 7,5 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

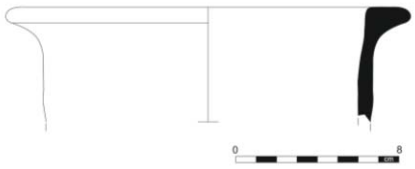

Katalog No: S-72	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 7)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 25 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,1 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

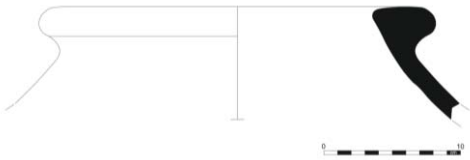

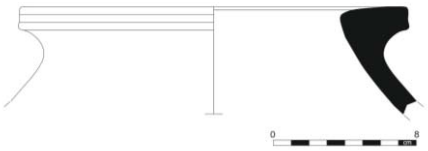

Katalog No: S-73	**Hamur Tipi:** 18 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** (KÜ. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 30 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 1,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

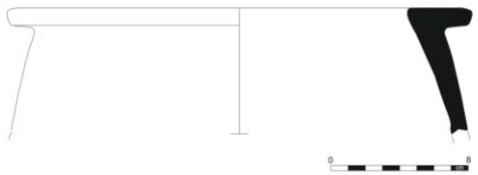
Katalog No: S-74	**Hamur Tipi:** 19 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 9)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

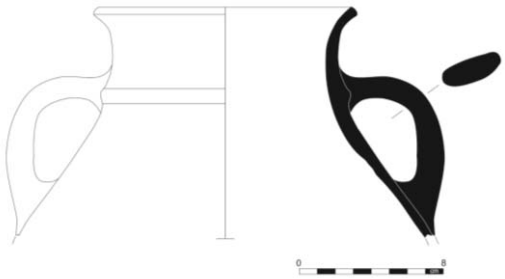
Katalog No: S-75	**Hamur Tipi:** 15 (F)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** (KÜ. 10)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 25 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,1 cm	**Cidar:** 0,9 cm

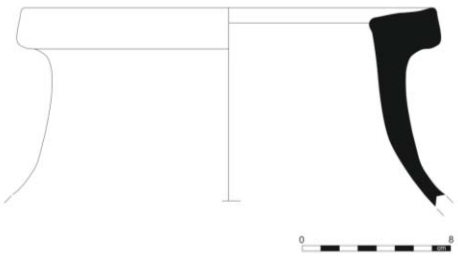
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

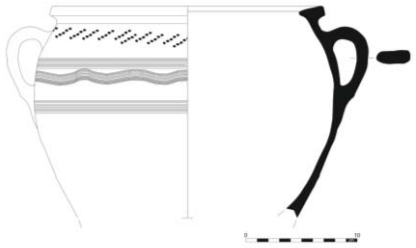
Katalog No: S-76	**Hamur Tipi:** 14 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** (KÜ. 11)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 21 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-77	**Hamur Tipi:** 13 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** (KÜ. 12)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 26 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,3 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Taşçık		

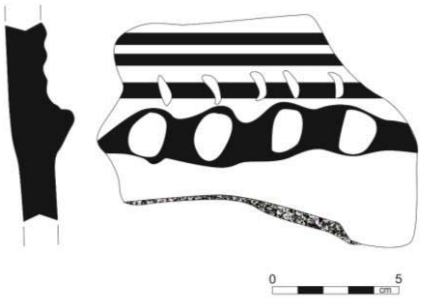
	

Katalog No: S-78	**Hamur Tipi:** 26	**Hamur Rengi:** 10 YR 5/4	**Form:** (KÜ. 13)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 14 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 12,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

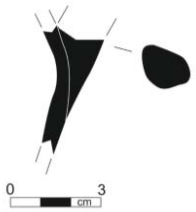
Katalog No: S-79	**Hamur Tipi:** 12 (M)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** (KÜ. 14)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 22 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 10,6 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-80	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (KÜ. 15)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 24 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 19,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Baskı, Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

7.1.3.3.1.2. Küp gövde parçaları

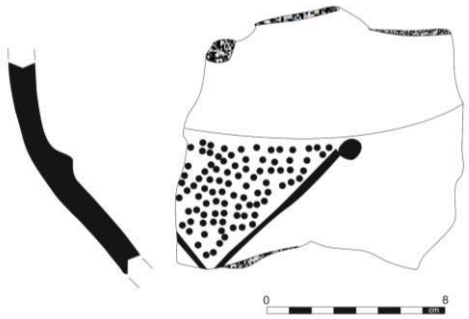
Katalog No: S-81	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Küp G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,1 cm	**Cidar:** 1,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Ağız parçasının dış yüzeyinde baskı bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

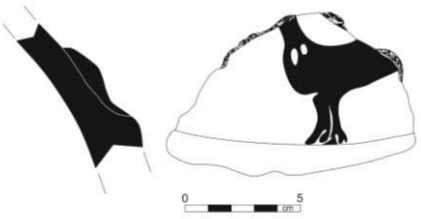
Katalog No: S-82	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Küp G.

Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Gövde parçasının dış yüzeyinde nokta şeklinde baskı bezemeler yer almaktadır.			

Katalog No: S-83	**Hamur Tipi:** 23	**Hamur Rengi:** 10 YR 4/1	**Form:** Küp G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			

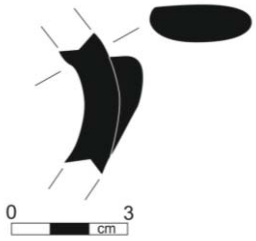
Katalog No: S-84	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Küp G.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 9,6 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği: Baskı-Aplike	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

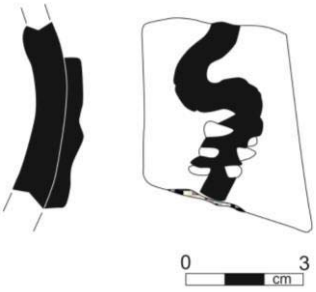
	
Açıklama: Gövde parçasının dış yüzeyinde aplike yerleştirilmiş parçalarla oluşturulan üçgen alanlar içerisine nokta şeklinde baskı bezemeler yerleştirilmiştir.	

Katalog No: S-85	**Hamur Tipi:** 19 (I)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Küp G.
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-603	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 6,1 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği: Barbutin	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Gövde parçasının dış yüzeyinde barbutin tekniğiyle yapılmış bir kuş figürü yer almaktadır. Bu kuş figürüne şekil ve boyut olarak benzeyen metal bir objede kazı çalışmaları sırasında ele geçirilmiştir.			

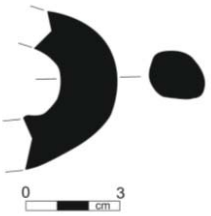
7.1.3.3.1.3. Küp kulp parçaları

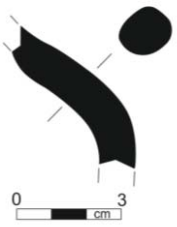
Katalog No: S-86	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kulp
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 1 cm

Bezeme Tekniği: Barbutin	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			
Açıklama: Kulp parçasının dış yüzeyi üzerinde "U" şeklinde tutamaç benzeri bezeme yer almaktadır. Ahlat[741]			

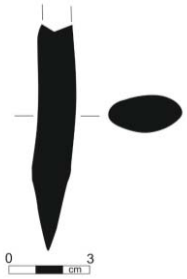
Katalog No: S-87	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Kulp
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği: Barbutin	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Kulp parçasının dış yüzeyi üzerinde "s" şeklinde kıvrımlı ve uç kısmı Katalog S-104 yer alan yaprak benzeri motifi andıran baskı bezemeli bir kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Hasankeyf[742], Ahlat[743], Kemah[744]			

[741] Arda, a.g.m., 2011, 38.
[742] Çeken, a.g.t., 2005, 80, Kat. 25.
[743] Arda, a.g.m., 2011, 38.
[744] Özkul Fındık, a.g.m., 2020, 246.

Katalog No: S-88	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Kulp
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5 cm	**Cidar:** 1,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

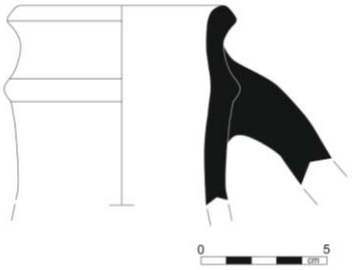
Katalog No: S-89	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:**
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-90	**Hamur Tipi:** 12 (M)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Kulp
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 1,5 cm

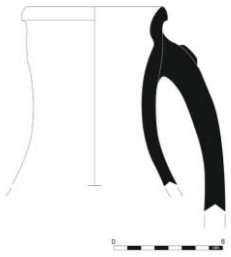
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

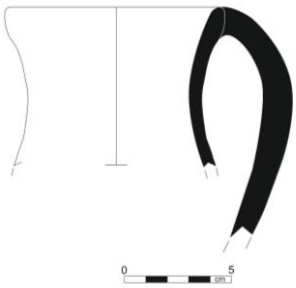
7.1.3.3.2. Testiler

7.1.3.3.2.1. Testi ağız parçaları

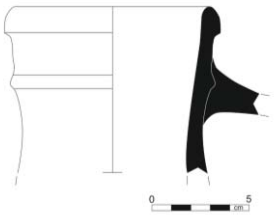
Katalog No: S-91	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi Boynu (S.TE. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 7,9 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

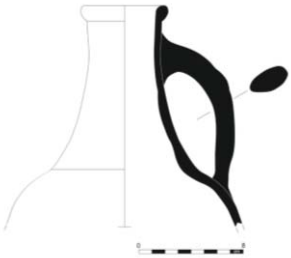
Katalog No: S-92	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (S.TE. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 14 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

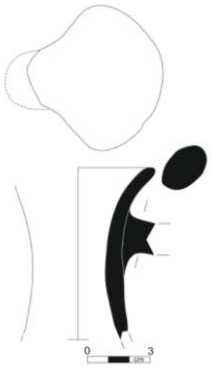
Katalog No: S-93	**Hamur Tipi:** 13 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** (S.TE. 7)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Barbutin	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

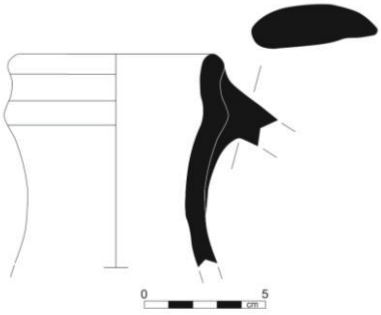
Katalog No: S-94	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi A. (S.TE. 8)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

Katalog No: S-95	**Hamur Tipi:** 19 (F)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Testi A. (S.TE. 9)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 16,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç		
			

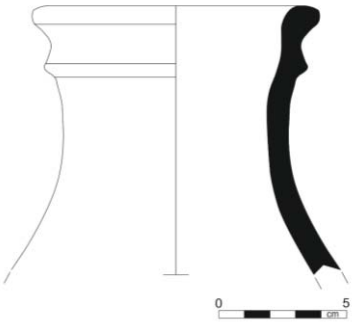
Katalog No: S-96	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi A. (S.TE. 10)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-603	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 6,5 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,3	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

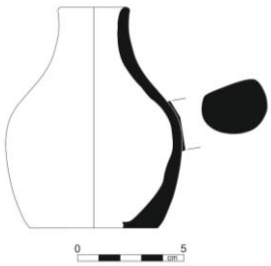
	
Benzer Örnekleri: Ahlat[745]	

Katalog No: S-97	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi A. (S.TE. 6)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,8 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

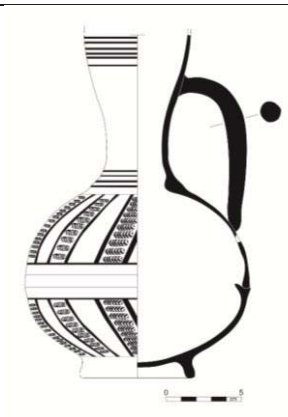
Katalog No: S-98	**Hamur Tipi:** 18 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 5/6	**Form:** Testi A. (S.TE. 6)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 10,6 cm	**Cidar:** 0,8 cm

[745] Arda, a.g.m., 2011, 29.

Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

Katalog No: S-99	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:**
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: 3 cm	**Dip Çap:** 6 cm	**Yükseklik:** 10,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-100	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi (S.TE. 1)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 22,8 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

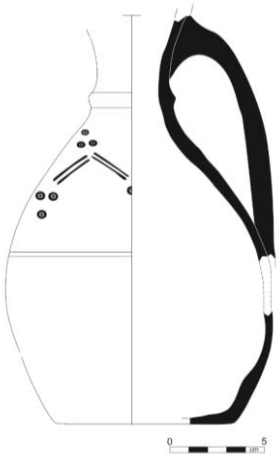

Açıklama: Kalıp bezeme ile yapılmış testinin gövde alt ve üst kısmında dikey eğimli bordürler içerisinde daha önce bir sırlı seramikte de görülen yaprak benzeri bitkisel bezemenin tekrarlanmasıyla oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.

Benzer Örnek: Kırım, Hasankeyf[746], Azak[747]

Katalog No: S-101	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Testi G. (S.TE. 2)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 23,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma, Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

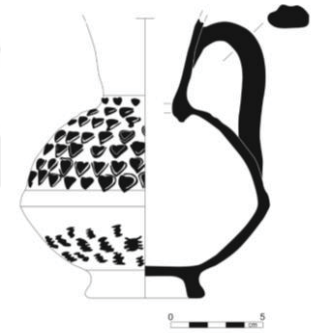
Açıklama: Testinin gövde kısmının üst yüzeyinde zikzak çizecek şekilde çintemanı benzeri üç daireden oluşan bezemeler yer almaktadır.

[746] Çeken, a.g.t., 2005, 82.
[747] Тесленко, a.g.e., 2018, 42.

Katalog No: S-102	**Hamur Tipi:** 19 (I)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Testi G. (S.TE. 3)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 13,2 cm	**Yükseklik:** 30,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

Katalog No: S-103	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G. (TE. 4)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 11 cm	**Yükseklik:** 8 cm	**Cidar:** 0,6-0,8 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma, Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

Açıklama: Testinin gövde parçasının üst kısmında dalgalı çizgisel ve baskı bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.

Katalog No: S-104	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** (S.TE. 4)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP02	**Açma:** 247-608	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 15,2 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Kalıpla yapılan testi gövde parçasının alt kısmında yaprak benzeri bitkisel bezemeler, üst kısmında ise kalp benzeri bezemeler yer almaktadır. Ayrıca testinin iç kısmında kırılmış şekilde süzgeç görülür. **Benzer Örnekler:** Akşehir[748], Bursa[749]			

Katalog No: S-105	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Testi G. (S.TE. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,6 cm	**Yükseklik:** 12,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

[748] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 185, 187, 188, 191.
[749] Dönmez, A. (2010). *Bursa Türk İslam Eserleri Müzesi Koleksiyonundaki Seramikler*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Çanakkale, 34-35.

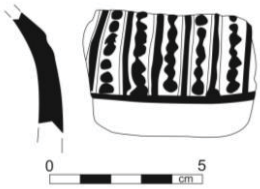
	
Açıklama: Kalıpla yapılan testi gövde parçasının alt kısmında zikzak şeklinde oluşturulan çizgiler arasında kalan üçgen kısımlarda yaprak benzeri bitkisel bezemeler, üst kısmında ise dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır. Ayrıca testinin iç kısmında kırılmış şekilde süzgeç görülür. **Benzer Örnekler:** Akşehir[750]	

Katalog No: S-106	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (S.TE. 2)
Buluntu Yılı: 20	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:** 8,8 cm	**Yükseklik:** 23,4 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

[750] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 185, 187, 188, 191.; Gök Gürhan, S. (2007). "Akşehir Kurtarma Kazısı Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı* (Ed. Gönül Öney, Zehra Çobanlı), İstanbul, 164.

Açıklama: Testi gövde parçasının alt kısmında üst kısmında birbirini takip eder şekilde ördekler yer almaktadır. Kalıp baskı tekniğiyle yapıldığı anlaşılan ördeklerin boyutları da göz önüne alındığında metal bir kalıptan yararlanıldığı düşünülmektedir. Testinin gövde parçasının üst kısmında yer alan kuş figürünün benzerine Ani kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen minai teknikli bir kapta rastlanmaktadır.[751]

7.1.3.3.2.2.Testi gövde parçaları

Katalog No: S-107	**Hamur Tipi:** 17 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıp bezeme ile yapılmış dış yüzeyinde dikey şeritler arasında üst üste asimetrik dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır.			

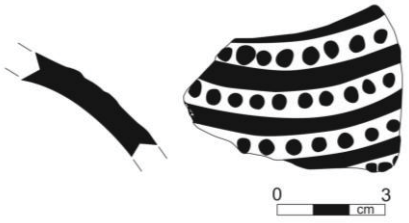
Katalog No: S-108	**Hamur Tipi:** 17 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		

[751] Karamağralı, B., Yazar, T. (2007a). "Ani Kazısı Buluntuları", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı* (Editörler: Gönül Öney-Zehra Çobanlı), Ankara, 128, Fig.9.

Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde dikey şeritler arasında üst üste asimetrik dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır.

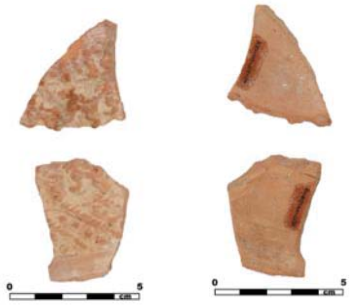
Katalog No: S-109	**Hamur Tipi:** 12 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		

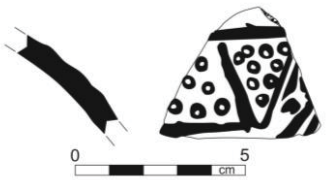

Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde yatay şeritler arasında yan yana dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır.
Benzer Örnekler: Tire Kutu Han[752]

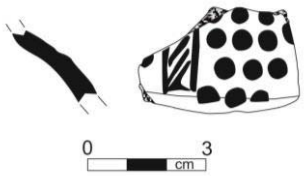
Katalog No: S-110	**Hamur Tipi:** 12 (L)	**Hamur Rengi:** 5 YR 7/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		

[752] Uçar, H., Uçar, A. (2018). "Tire Kutu Han Kazısı Beylikler ve Osmanlı Dönemi Seramikleri", *Ege Üniversitesi Sanat Tarihi Dergisi*, XXVII (1), 21.

	
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde aslan figürlerinden oluşan şeritler arasına eğik şekilde çizgilerin arasına yerleştirilen bir sıra daireden oluşan bordür sıraları yerleştirilmiştir. **Benzer Örnekler:** Kuşadası/Kadıkalesi[753], Cizre Kalesi[754], Suriye[755]	

Katalog No: S-111	**Hamur Tipi:** 17 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde üçgen alanlar içerisinde dairelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Ayasuluk[756]			

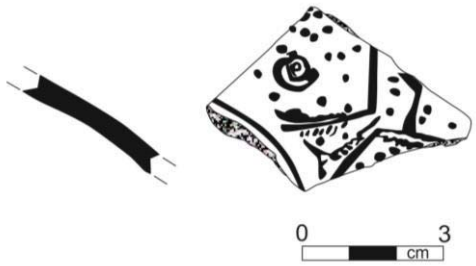
[753] Mercangöz, a.g.m., 2018, Foto. 5.
[754] Kozbe, G., Gök, S. (2018). "Cizre Kalesi Orta Çağ Barbutin ve Kalıba Baskı Bezemeli Sırsız Seramikleri", *XIth Congress Aıecm3 On Medıeval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings* (19-24 October), Antalya, 1, 315.
[755] Watson, a.g.e., 2004, 125.
[756] Türe, a.g.t., 2014, 190.

Katalog No: S-112	**Hamur Tipi:** 19 (J)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde daire ve şerit içerisinde halat bükümü benzeri bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Tire Kutu Han[757], Balat İlyas Bey Külliyesi[758], Tulcea[759]			

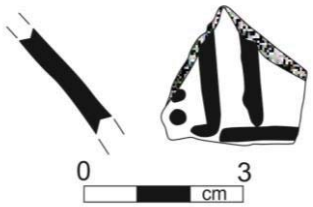
Katalog No: S-113	**Hamur Tipi:** 21 (C)	**Hamur Rengi:** 10 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Gövde Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		

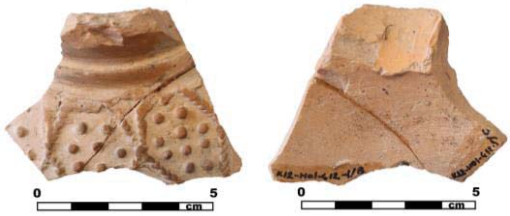
[757] Uçar, Uçar, a.g.e., 2018, 21.
[758] Gök Gürhan, S. (2011). "2007-2008 Yıllarında Balat İlyas Bey Külliyesi'nde Yapılan Kazı ve Temizlik Çalışmalarında Ortaya Çıkarılan Seramikler", *Balat İlyas Bey Külliyesi* (Ed. M. Baha Tanman, Leyla Kayhan Elbirlik), İstanbul, 310.
[759] Stănică, A. (2009). "Golden Horde Pottery Dıscovered at Isaccea, Tulcea County", *Peuce*, S.N. VII, 411 – 420.

	
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde iç kısmı daire bezemeli yan yana damla benzeri bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.	

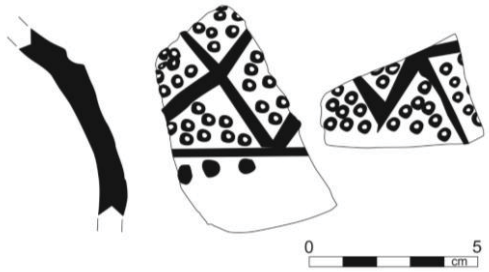
Katalog No: S-114	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 297-603	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde yaprak benzeri bitkisel bezemeler yanı sıra helezonik kıvrım ve noktalardan oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.			

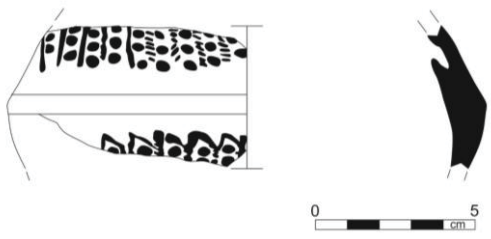
Katalog No: S-115	**Hamur Tipi:** 19 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm

Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği bezeli dış yüzeyinde yazı olduğu düşünülen bir kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Akşehir[760], Hasankeyf[761]			

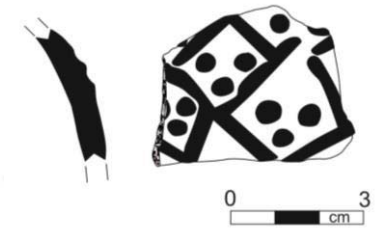
Katalog No: S-116	**Hamur Tipi:** 12 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-603	**Tabaka:** 1
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde yan yana altıgen sıraları içerisinde dairelerden oluşan bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Kuşadası/Kadıkalesi[762], Bursa[763]			

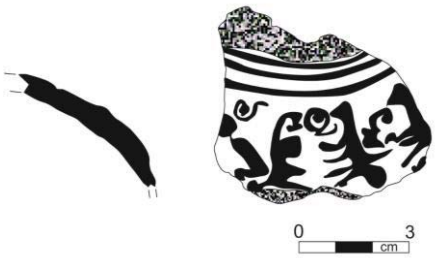
[760] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 185.
[761] Çeken, a.g.t., 2005, 83.
[762] Mercangöz, a.g.m., 2018, Foto. 5.
[763] Dönmez, a.g.t., 2010,34.

Katalog No: S-117	**Hamur Tipi:** 17 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 5
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde üçgen alanlar içerisinde dairelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Ayasuluk[764]			

Katalog No: S-118	**Hamur Tipi:** 31	**Hamur Rengi:** 5 Y 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde dikey şeritler arasına yerleştirilen dairelerden oluşan kompozisyonlar yer almaktadır.			

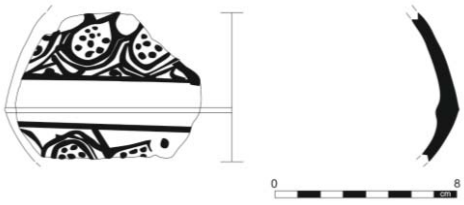
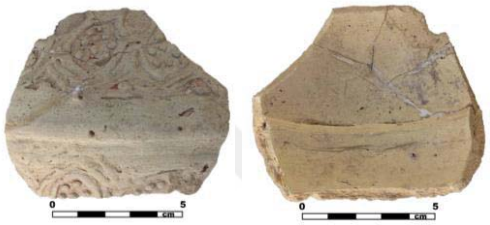
[764] Türe, a.g.t., 2014, 190.

Katalog No: S-119	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde baklava dilimli alanlar içerisinde üç daireden oluşan kompozisyon yer almaktadır. Balat İlyas Bey Külliyesi[765]			

Katalog No: S-120	**Hamur Tipi:** 14 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		
			

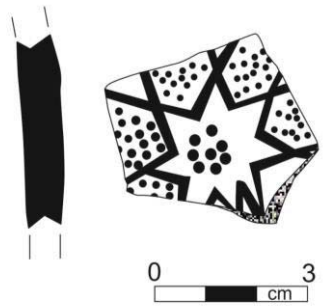
[765] Gök Gürhan, a.g.m., 2011, 310.

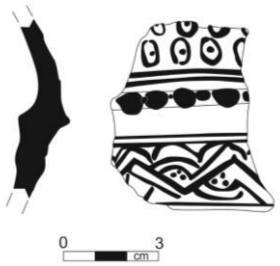
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde aralarında helezonik kıvrımlar bulunan kuş figürlerinden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. Benzer Örnekler: Kuşadası/Kadıkalesi[766], Akşehir[767], Hasankeyf[768], Cizre Kalesi[769]

Katalog No: S-121	**Hamur Tipi:** 21 (F)	**Hamur Rengi:** 10 YR 8/3	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde iç kısmı daire bezemeli yan yana damla benzeri bezemelerden oluşan bir kompozisyon yer almaktadır.			

Katalog No: S-122	**Hamur Tipi:** 21 (D)	**Hamur Rengi:** 10 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2014	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-608	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		

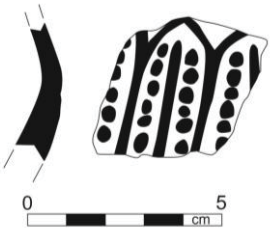
[766] Mercangöz, Z. (2018). "Doğu Akdeniz İslam Topraklarından Bir Bizans Kalesine: Kuşadası, Kadıkalesi'nde Orta Çağ İslam Seramikleri", *TÜBA-KED*, 17, Foto. 5.
[767] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 185, 187, 188, 191.
[768] Özkul Fındık, N. (2013). "Artuklu–Eyyubi Dönemlerinde Hasankeyf'te Seramik Atölyeleri ve Üretimleri", *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 30 (2), 56.
[769] Kozbe, Gök, a.g.m., 2018, 315.

	
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde iç kısmı ve çevresi dairelerle doldurulmuş asimetrik sekiz kollu yıldız ve bu yıldızın kollarının uç kısmından devam ettirilen çizgilerle oluşturulan geometrik kompozisyon yer almaktadır.	

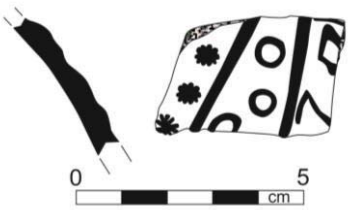
Katalog No: S-123	**Hamur Tipi:** 13 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde iç içe geçme kompozisyonlar ile dairesel bezemeler yer almaktadır.			

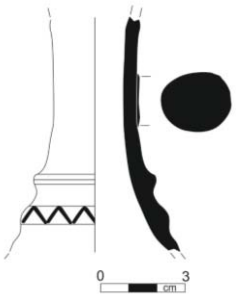
Katalog No: S-124	**Hamur Tipi:** 19 (F)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm

Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde yer alan iki bordür içerisinde nokta ve “>” şeklinde bezemelerin tekrarlanmasıyla oluşan kompozisyonlar yer almaktadır.			

Katalog No: S-125	**Hamur Tipi:** 17 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezemeli dış yüzeyinde “Y” şeklinde şeritler içerisine yerleştirilen dikey şeritler arasında dairelerden oluşan kompozisyonlar yer almaktadır.			

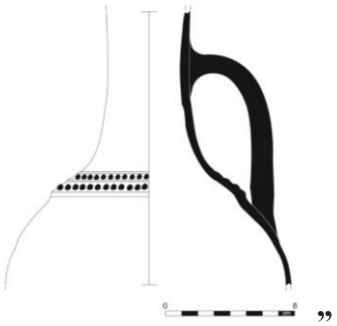
Katalog No: S-126	**Hamur Tipi:** 12 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3 cm	**Cidar:** 0,4 cm

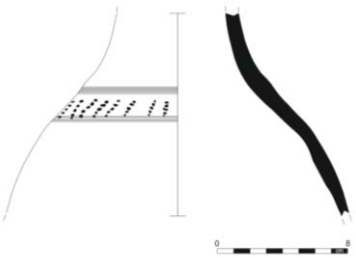
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniğiyle bezeli dış yüzeyinde şeritler arasına yerleştirilen daire ve çok kollu yıldızlardan oluşan kompozisyonlar yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Akşehir[770]			

Katalog No: S-127	**Hamur Tipi:** 19 (B)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Testi B.
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 8,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının dış yüzeyinde oluk bezemelerden oluşan kompozisyon yer almaktadır.			

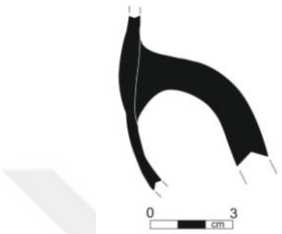
Katalog No: S-128	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6

[770] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 185, 187, 188, 191.

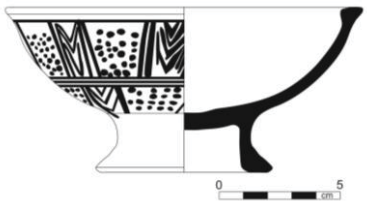
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 17,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
 „			
Açıklama: Testi gövde parçasının dış yüzeyinde daire şeklinde baskı bezemelerden oluşan iki sıra bordür yer almaktadır.			

Katalog No: S-129	**Hamur Tipi:** 19 (I)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Testi G.
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 12,5 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği: Baskı, Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının dış yüzeyinde tarak bezemelerle oluşturulan bordür içerisinde dört dişli baskı bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Kubadabad[771]			

[771] Yıldıztekin, a.g.t., 2006, Foto. 52, 55.

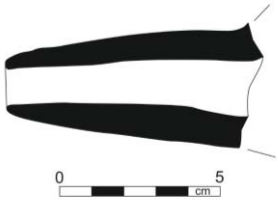
Katalog No: S-130	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:**
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 10
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 6,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

7.1.3.3.2.3. Testi dip parçaları

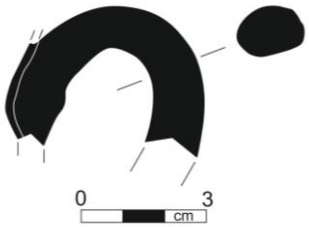
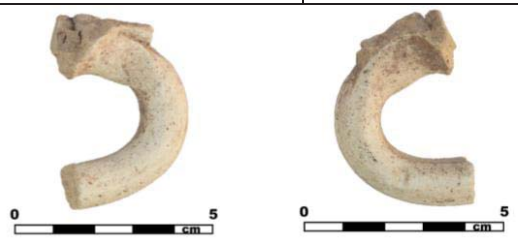
Katalog No: S-131	**Hamur Tipi:** 19 (K)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 7/6	**Form:** Testi D. (S.TE.D. 3)
Buluntu Yılı: 2015	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 11
Ağız Çap: 14,2 cm	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 6,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Testi gövde parçasının kalıplama tekniği ile yapılmış dış yüzeyinde yer alan iki bordür içerisinde nokta ve “>” şeklinde bezemelerin tekrarlanmasıyla oluşan kompozisyonlar yer almaktadır. **Benzer Örnekleri:** Akşehir[772], Hasankeyf[773]			

[772] Gök Gürhan, a.g.m., 2007, 164.
[773] Çeken, a.g.t., 2005, 82.

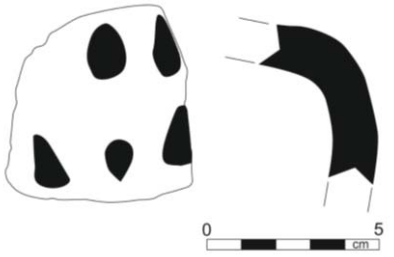
7.1.3.3.2.4. Testi akıtacak parçaları

Katalog No: S-132	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Emzik
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:**
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

7.1.3.3.2.5. Testi kulp parçaları

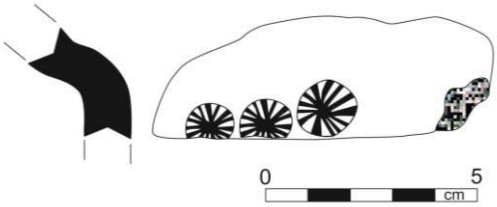
Katalog No: S-133	**Hamur Tipi:** 21 (E)	**Hamur Rengi:** 10 YR 8/2	**Form:** Kulp
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-603	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Şamot		
			

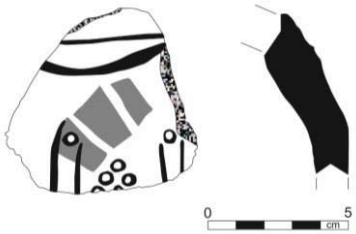
7.1.3.3.3. Konik kürevi kaplar

Katalog No: S-134	**Hamur Tipi:** 21 (A)	**Hamur Rengi:** 10 YR 7/4	**Form:** Konik Kürevi
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:**	**Cidar:** 4,7 cm
Bezeme Tekniği: Kalıplama	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Konik kürevi kap gövde parçasının dış yüzeyinde damla şeklinde bezemeler yer almaktadır. **Benzer Örnekler:** Hasankeyf[774]			

Katalog No: S-135	**Hamur Tipi:** 21 (B)	**Hamur Rengi:** 10 YR 7/4	**Form:** Konik Kürevi
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-603	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

[774] Çeken, a.g.t., 2005, 84.

	
Açıklama: Konik kürevi kap gövde parçasının dış yüzeyinde merkezde birleşen şeritlerden oluşan baskı bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: S-136	**Hamur Tipi:** 22	**Hamur Rengi:** 5 Y 6/3	**Form:** Konik Kürevi
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-613	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,8 cm	**Cidar:** 1,8 cm
Bezeme Tekniği: Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Konik kürevi kap gövde parçasının dış yüzeyinde geometrik baskı bezemeler yer almaktadır.			

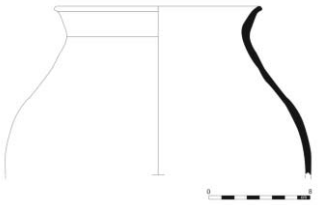
7.1.3.4. Çok fonksiyonlu kaplar

7.1.3.4.1. Çömlekler

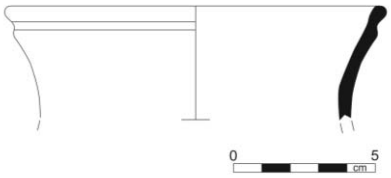
7.1.3.4.1.1. Çömlek ağız parçaları

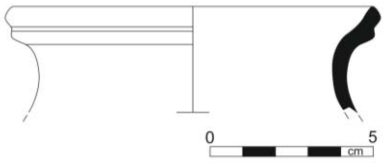
Katalog No: S-137	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Çömlek (S.Ç. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 9 cm	**Cidar:** 0,5 cm

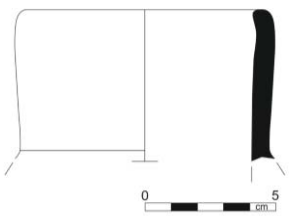
Bezeme Tekniği:	**Katkı:**		
			

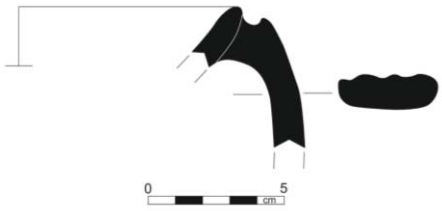
Katalog No: S-138	**Hamur Tipi:** 13 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 13,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

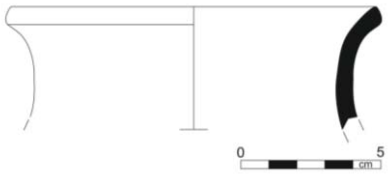
Katalog No: S-139	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 7)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

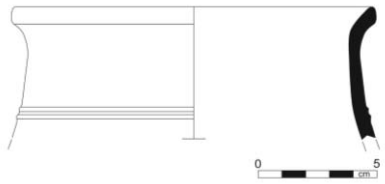
Katalog No: S-140	**Hamur Tipi:** 15 (B)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 13)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 11 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç		
			

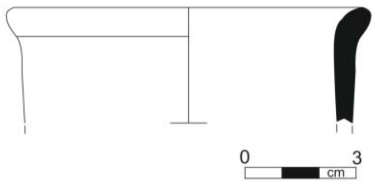
Katalog No: S-141	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 14)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 9 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum		
			

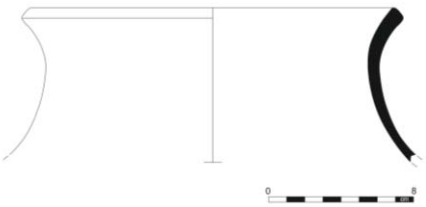
Katalog No: S-142	**Hamur Tipi:** 12 (I)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık, Şamot		
			

Katalog No: S-143	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Çömlek (S.Ç. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:**		
			

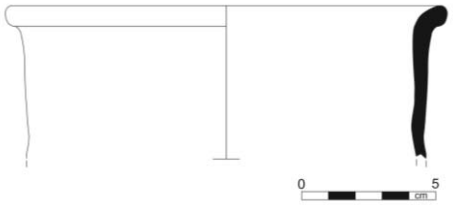
Katalog No: S-144	**Hamur Tipi:** 19 (E)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 9)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,7 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık, Şamot		

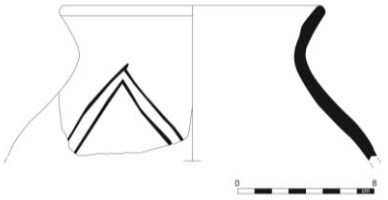
	

Katalog No: S-145	**Hamur Tipi:** 12 (H)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: 9,4 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,1 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Şamot		
			

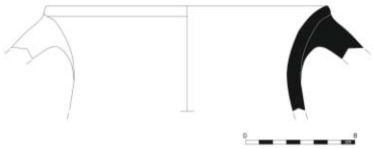
Katalog No: S-146	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,5 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

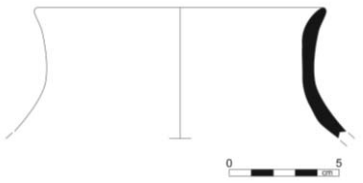
Katalog No: S-147	**Hamur Tipi:** 16 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/1	**Form:** Çömlek (S.Ç. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2

Ağız Çap: 16 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 5,6 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Taşçık, Şamot		
			

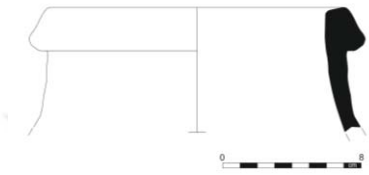
Katalog No: S-148	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 6)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 15 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Kazıma	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

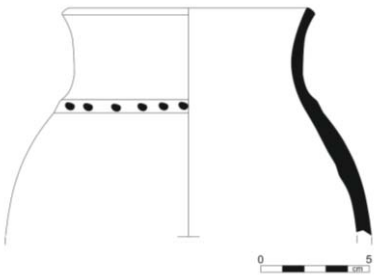
Katalog No: S-149	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 20,4 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,7 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

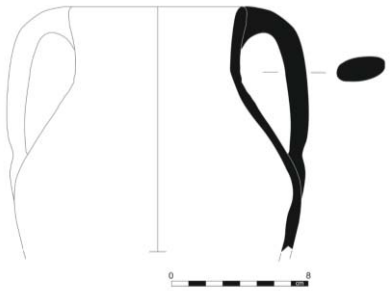
Katalog No: S-150	**Hamur Tipi:** 14 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 11)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 5,9 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

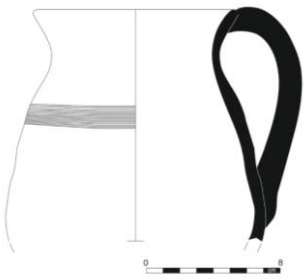
Katalog No: S-151	**Hamur Tipi:** 13 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 11)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: ?	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 9,5 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

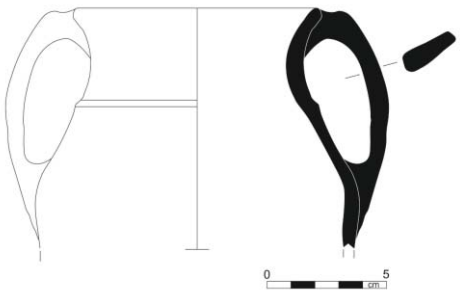
Katalog No: S-152	**Hamur Tipi:** 15 (F)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 15)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 17 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 7,2 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

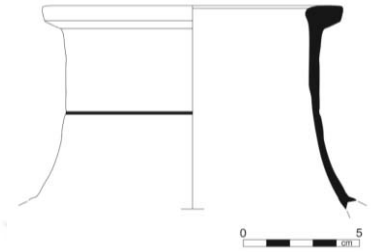
Katalog No: S-153	**Hamur Tipi:** 30	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/3	**Form:** Çömlek (S.Ç. 6)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 11 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 10,4 cm	**Cidar:** 1 cm
Bezeme Tekniği: Tarak, Baskı	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

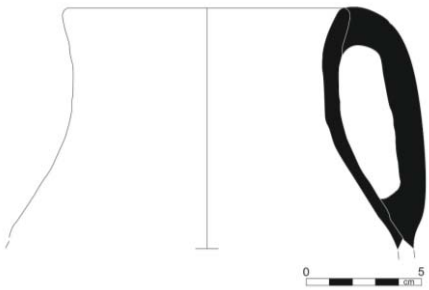
Katalog No: S-154	**Hamur Tipi:** 19 (G)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8	**Form:** Çömlek (S.Ç. 5)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 14,4 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		

Katalog No: S-155	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 5)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 12,3 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

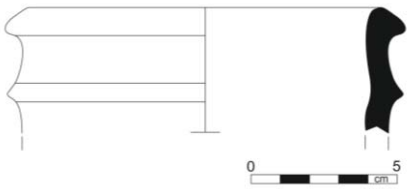
Katalog No: S-156	**Hamur Tipi:** 12 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 4)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 10 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 10,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Taşçık		
			

Katalog No: S-157	**Hamur Tipi:** 17 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 8/2	**Form:** Çömlek (S.Ç. 12)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 8,8 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			
Açıklama: Onarım deliği mevcut.			

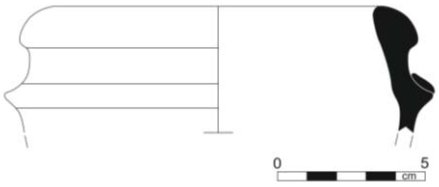
Katalog No: S-158	**Hamur Tipi:** 13 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/4	**Form:** Çömlek (S.Ç. 5)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 10,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği: Baskı, Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

Katalog No: S-159	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 3)
Buluntu Yılı: 2012	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-588	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 13 cm	**Dip Çap:** 9,4 cm	**Yükseklik:** 22,4 cm	**Cidar:** 0,6 cm

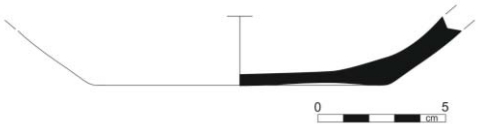
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-160	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 17)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 12 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

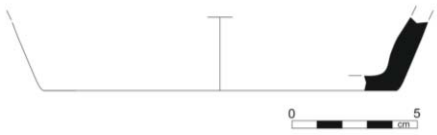
Katalog No: S-161	**Hamur Tipi:** 12 (G)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Çömlek (S.Ç. 16)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 11 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,7 cm

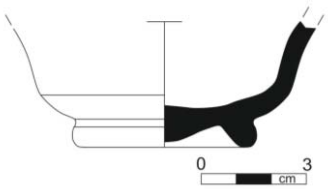
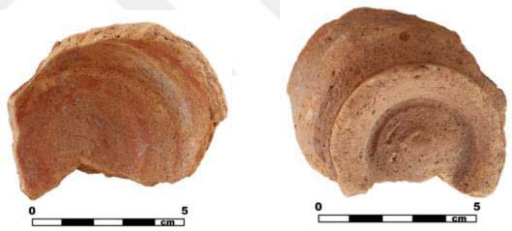
Bezeme Tekniği: Aplike	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		
			

7.1.3.4.1.2. Çömlek dip parçaları

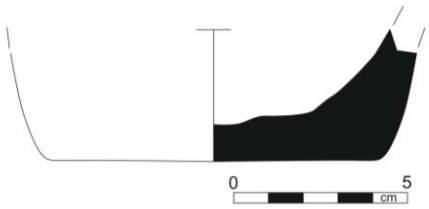
Katalog No: S-162	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:** Yanmış	**Form:** Pişirme (Ç.D. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 13 cm	**Yükseklik:** 2,6 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** -		
			

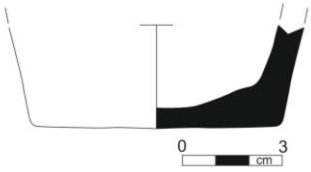
Katalog No: S-163	**Hamur Tipi:** 14 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 5/6	**Form:** (Ç.D. 2)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum, Taşçık		

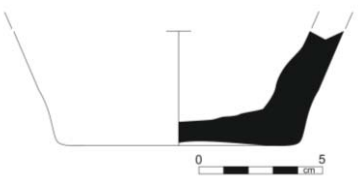
	

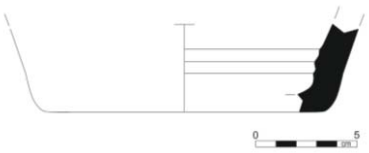
Katalog No: S-164	**Hamur Tipi:** 12 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip Parçası (S.D. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 3,6 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum		
			

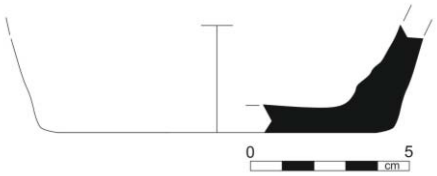
Katalog No: S-165	**Hamur Tipi:** 12 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip Parçası (Ç.D. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 3,7 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum		

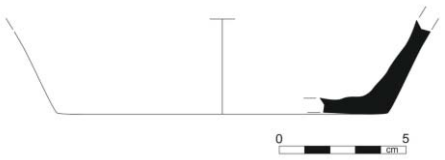
Katalog No: S-166	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7,4 cm	**Yükseklik:** 2,9 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

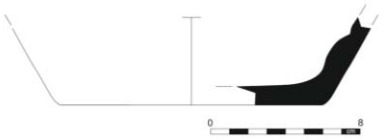
Katalog No: S-167	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip Parçası (Ç.D. 4)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 7
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 1,1 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

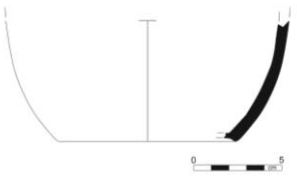
Katalog No: S-168	**Hamur Tipi:** 12 (F)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Dip (Ç.D. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 13 cm	**Yükseklik:** 4,4 cm	**Cidar:** 1,2 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Şamot, Kum		
			

Katalog No: S-169	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 3,4 cm	**Cidar:** 0,8 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

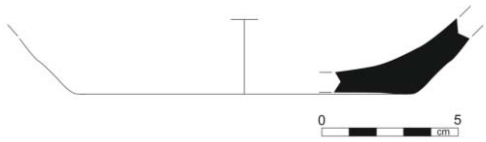
Katalog No: S-170	**Hamur Tipi:** 15 (A)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Testi Dip
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,6
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kum		

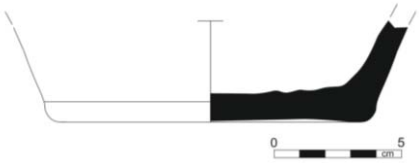
	

Katalog No: S-171	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 6)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 4
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 14 cm	**Yükseklik:** 4,6 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

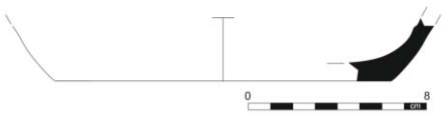
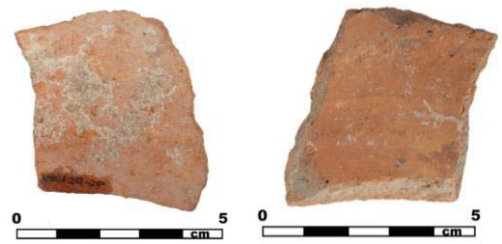
Katalog No: S-172	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 7)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 6,7 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

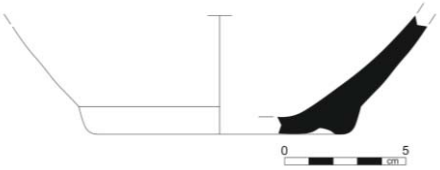
Katalog No: S-173	**Hamur Tipi:** 15 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** (Ç.D. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 2,7 cm	**Cidar:** 1 cm

Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
		 	

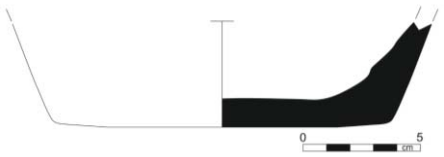
Katalog No: S-174	**Hamur Tipi:** 15 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** (Ç.D. 9)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 4,1 cm	**Cidar:** 0,9 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
		 	

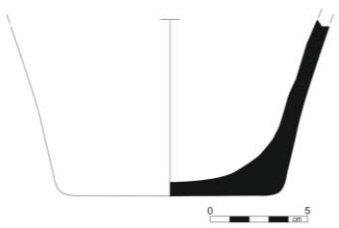
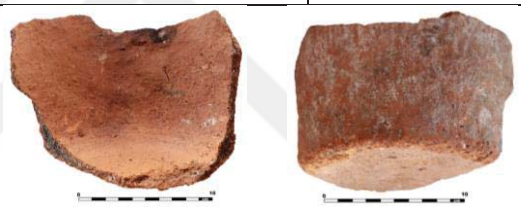
Katalog No: S-175	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Ç. D. 10)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 15 cm	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		

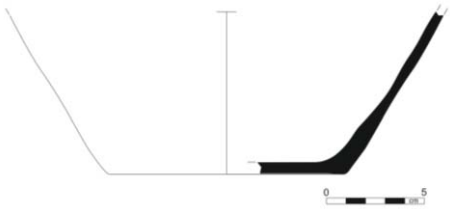
	

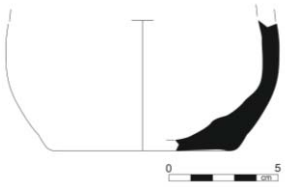
Katalog No: S-176	**Hamur Tipi:** 12 (E)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (S.TE.D. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

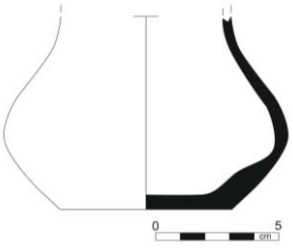
Katalog No: S-177	**Hamur Tipi:** 12 (C)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 5)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 19 cm	**Yükseklik:** 4,5 cm	**Cidar:** 0,7-1,3 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Taşçık		

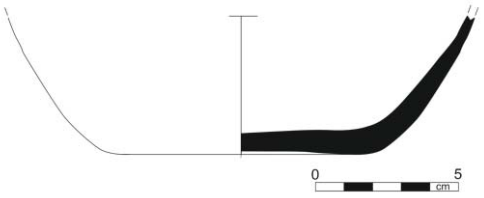
Katalog No: S-178	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 3)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 272-593	**Tabaka:** 15
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 8,7 cm	**Cidar:** 0,7 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

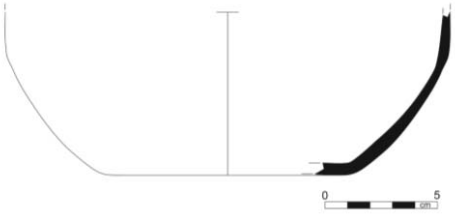
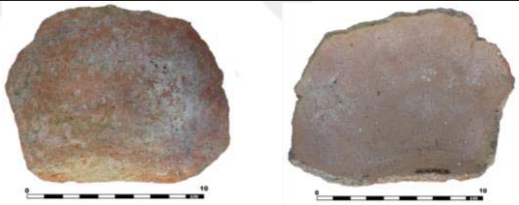
Katalog No: S-179	**Hamur Tipi:** 29	**Hamur Rengi:** 5 YR 3/1	**Form:** (Ç.D. 8)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-593	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 12 cm	**Yükseklik:** 8,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

Katalog No: S-180	**Hamur Tipi:** 12 (D)	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/6	**Form:** Testi Dip (S.TE.D. 2)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-593	**Tabaka:** 9
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 8 cm	**Yükseklik:** 5,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Bezeme Tekniği: Tarak	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

Katalog No: S-181	**Hamur Tipi:**	**Hamur Rengi:**	**Form:** (Ç.D.11)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:**	**Tabaka:**
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 8 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:**		
			

Katalog No: S-182	**Hamur Tipi:** 19 (C)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 12)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 9 cm	**Yükseklik:** 4,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm

Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Kum		
			

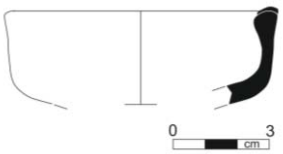
Katalog No: S-183	**Hamur Tipi:** 19 (A)	**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/6	**Form:** (Ç.D. 12)
Buluntu Yılı: 2011	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-603	**Tabaka:** 6
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 10 cm	**Yükseklik:** 7,1 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Bezeme Tekniği:	**Katkı:** Mika, Kireç, Taşçık		
			

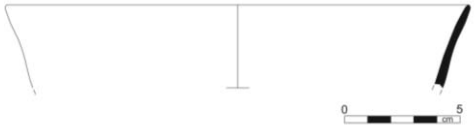
7.1.4. Ortaçağ İthal Seramikleri

7.1.4.1. Tek renk sırlı ithal seramikler

7.1.4.1.1. Tek renk sırlı ithal kase parçaları

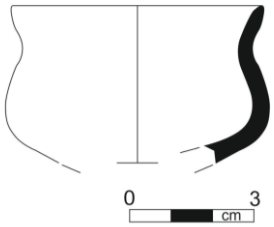
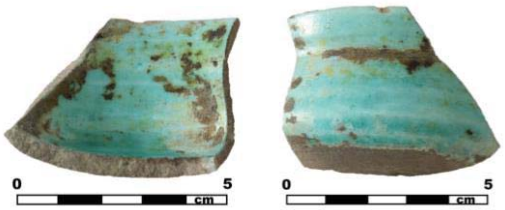
Katalog No: 7	**Hamur Tipi:** B	**Hamur Rengi:** 7.5YR_1/8.5	**Form:** (İ.K. 2)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-588	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 8 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 2,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Açık Su Yeşili	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:** Aplike	**Katkı:** Mika, Kum

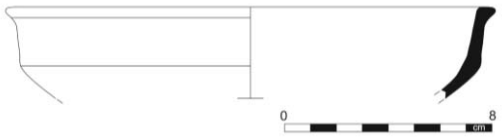
	
Açıklama: Sırlı ağız parçasının ağız kenarı üzerinde daire şeklinde çıkıntılı bezemeler yer almaktadır.	

Katalog No: 56	**Hamur Tipi:** F	**Hamur Rengi:** 7.5 YR_2 9.5	**Form:** Kase A. (İ.K. 3)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 277-588	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Katkısız
			
Benzer Örnekleri: Thorvytsia (Ukrayna)[775]			

Katalog No: 31	**Hamur Tipi:** J	**Hamur Rengi:** 9.5 N	**Form:** (İ.K. 4)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP04	**Açma:** 317-668	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Turkuaz	**Astar:** İç, Dış Beyaz	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Katkısız

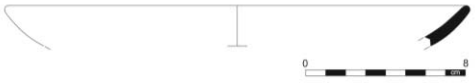
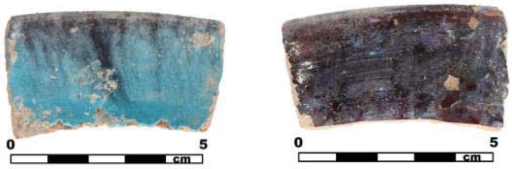
[775] Козырь, Боровик, a.g.m., 2017, 348. Ele geçirilen seramiğin 13-14.yüzyıl Kaşan üretimi olabileceği belirtilmiştir.

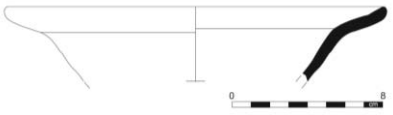
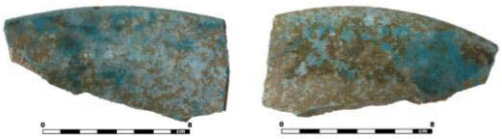
Katalog No: 12	**Hamur Tipi:** B	**Hamur Rengi:** 7.5YR_1/ 8.5	**Form:** Kase A. (İ.K. 5)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-603	**Tabaka:** 9
Ağız Çap: 18 cm	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 3,5 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç, Dış Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Sırlı seramik parçasının iç ve dış kısmını kaplayan sır yanmış şekildedir..			

7.1.4.1.2. Tek renk sırlı ithal tabak parçaları

Katalog No: 57	**Hamur Tipi:** C	**Hamur Rengi:** 5 YR 6/4	**Form:** Tabak A. (İ.TA. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 4
Ağız Çap: 23 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kireç

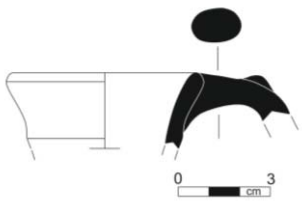
	

7.1.4.1.3. Tek renk sırlı ithal çukur derin tabak parçaları

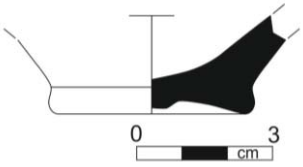
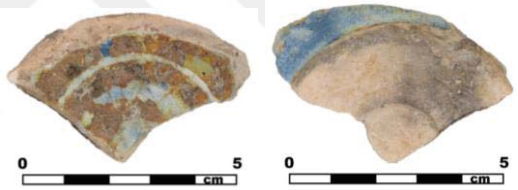
Katalog No: 9	**Hamur Tipi:** H	**Hamur Rengi:** 2.5 Y_/1 8	**Form:** Çukur D.T. (İ.Ç.D.T. 1)
Buluntu Yılı: 2016	**Alan:** HTP01	**Açma:** 267-618	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: 20 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 3,9 cm	**Cidar:** 0,6 cm
Sır Rengi: İç, Dış Kalın Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Kum
			

7.1.4.1.4. Tek renk sırlı ithal testi parçaları

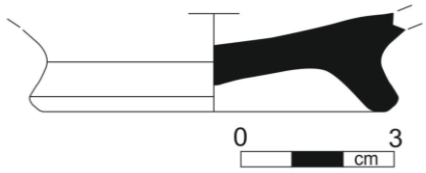
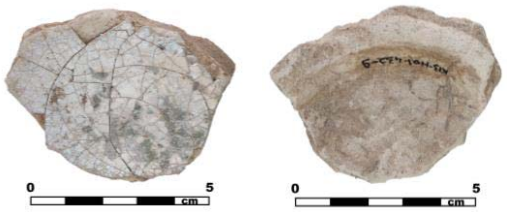
Katalog No:	**Hamur Tipi:** J	**Hamur Rengi:** 9.5N White	**Form:** Testi A. (İ.T. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 287-598	**Tabaka:** 2
Ağız Çap: 6 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,3 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç, Dış Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:** Aplike	**Katkı:** Katkısız

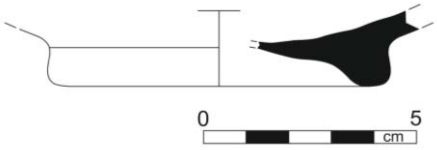
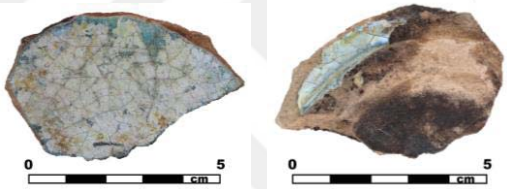
	
Açıklama: Sırlı testi parçasının kulp kısmı üzerinde çıkıntılı tutamaç şeklinde bir bezeme yer almaktadır.	

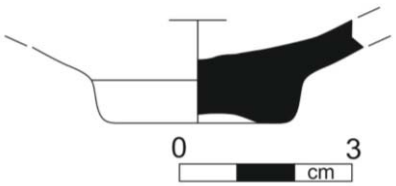
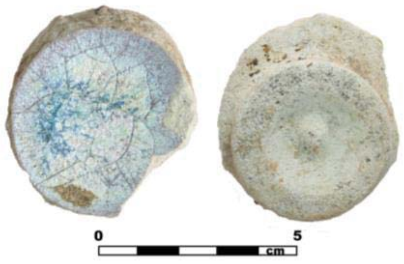
7.1.4.1.5. Tek renk sırlı ithal dip parçaları

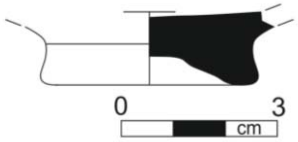
Katalog No:	**Hamur Tipi:** K	**Hamur Rengi:** 9.5N White	**Form:** Dip P. (İ.D. 1)
Buluntu Yılı: 2010	**Alan:** HTP01	**Açma:** 292-598	**Tabaka:** 7
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 5,2 cm	**Yükseklik:** 2,1 cm	**Cidar:** 0,5 cm
Sır Rengi:	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika
			

Katalog No: 7	**Hamur Tipi:** I	**Hamur Rengi:** 10 YR/_8/5	**Form:** Dip P. (İ.D. 2)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 6,6 cm	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika

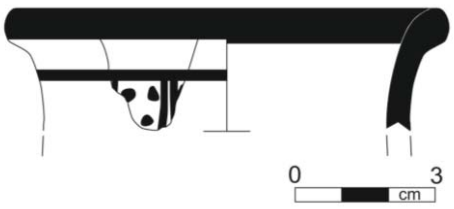
Katalog No: 8	**Hamur Tipi:** A	**Hamur Rengi:** 7.5 YR_1/8	**Form:** Dip P. (İ.D. 3)
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-608	**Tabaka:** 5
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 7 cm	**Yükseklik:** 1,7 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika
			

Katalog No: 26	**Hamur Tipi:** L	**Hamur Rengi:** 2.5 Y_/1 8.5/	**Form:** Dip P. (İ.D. 4)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** http01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 6
Ağız Çap:	**Dip Çap:** 3,2 cm	**Yükseklik:** 1,8 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: İç Kalın Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			

Katalog No: 46	**Hamur Tipi:** E	**Hamur Rengi:** 7.5 YR _/1 9.5/	**Form:** Dip P. (İ.D. 5)
Buluntu Yılı: 2017	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-623	**Tabaka:** 8
Ağız Çap: -	**Dip Çap:** 4 cm	**Yükseklik:** 1,4 cm	**Cidar:** 0,3 cm
Sır Rengi: İç Kalın Turkuaz	**Astar:** Astarsız	**Bezeme Tekniği:**	**Katkı:** Mika, Kum
			
Açıklama: Turkuaz sır yanmış			

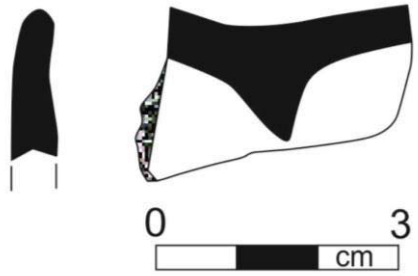
7.4.1.2. Sıraltı boyama teknikli ithal seramikler

7.4.1.2.1. Sıraltı boyama teknikli kase parçaları

Katalog No: 116	**Hamur Tipi:** K	**Hamur Rengi:** 9.5N White	**Form:** Kase A. (İ.K. 1)
Buluntu Yılı: 2009	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-598	**Tabaka:** 3
Ağız Çap: 9 cm	**Dip Çap:**	**Yükseklik:** 2,5 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi: Turkuaz	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** Sıraltı Boyama	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Sırlı ağız parçasının iç yüzeyinde şerit bezeme, dış yüzeyinde ise bölmelere ayrılmış alan içerisinde nokta şeklinde bezemeler yer almaktadır.			

7.4.1.3. Lüster teknikli ithal seramikler

7.4.1.3.1. Lüster teknikli ithal kase parçaları

Katalog No: 64	**Hamur Tipi:** D	**Hamur Rengi:** 7.5 YR_1/ 9.5	**Form:** Kase
Buluntu Yılı: 2013	**Alan:** HTP01	**Açma:** 282-583	**Tabaka:** 10
Ağız Çap: ?	**Dip Çap:** -	**Yükseklik:** 1,9 cm	**Cidar:** 0,4 cm
Sır Rengi:	**Astar:**	**Bezeme Tekniği:** Lüster	**Katkı:** Mika
			
Açıklama: Büyük kısmı mevcut olmayan sırlı ağız parçası Komana kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen tek lüster teknikli örnektir.			

8. KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME

Komana konumu, tarihi ve ticari önemi yanı sıra özellikle Danişment-Selçuklu kültür tabakasında seramik üretimine dair yoğun buluntulara sahip olması bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Kazı çalışmalarında bu kültür tabakasına ait sırlı ve sırsız seramik buluntuları form, teknik, motif ve kompozisyon özellikleri bakımından ele alınıp incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda dönem özellikleri, tarihlendirme, ticaret açısından benzer örneklerle karşılaştırılıp bölge seramiğinin Ortaçağ'daki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılmıştır.

8.1.Komana Selçuklu Çağı Seramikleri

Tek renk sırlı boyama, kazıma, boyalı kazıma, oyma, astar boyama, sıraltı ve lüster tekniğiyle yapılmış olan seramiklerde figürlü, bitkisel, geometrik bezemelerden oluşan oldukça zengin kompozisyonlar görülmektedir. Form, motif, kompozisyon bakımından oldukça çeşitli uygulamalarla karşılaşılan bölge seramiklerinin ticaretle de bağlantılı olarak üretiminin yapıldığı dönemde diğer bölge seramikleriyle karşılıklı etkileşim içerisinde canlılığını koruduğu anlaşılmaktadır.

Komana kazı buluntuları içerisinde en yoğun buluntu grubunu oluşturan sırlı ve sırsız seramikler form bakımından oldukça çeşitlilik göstermektedir. Çalışmamızın katalog kısmında incelenen 387 sırlı, 183 sırsız seramik örnek hamur, form, bezeme ve kompozisyon özellikleri bakımından incelenmiştir. Sırlı seramiklerde yerel üretim ve ithal örnekler ayrı gruplar şekilde ele alınmıştır.

8.1.1. Hamur

Komana Danişment-Selçuklu kültür tabakası seramik buluntuları yerel ve ithal olmak üzere iki grup halinde ele alınmış olup yerel üretim seramiklerin hamur gruplarında büyük bir benzerlik ve bütünlük göze çarpar. Yerel üretim sırlı seramikler genel olarak mika, kireç, kum gibi katkı maddelerine sahip olup az katkılı, az gözenekli, küçük boyutlu katkılı temiz bir hamur yapısına sahiptir. Konumuz seramiklerinin bir kısmını da içeren analiz çalışmalarında mika, kalsit, plagioclases, hematite, kuvars, dolomite, pyroxene grubu mineraller ve hornblende/Amphibole gubu gibi mineralojik bileşim katkı maddelerinin kullanıldığı belirlenmiştir.[776] Sırsız seramiklerde ise mika, kireç, kum yanı sıra şamot ile taşçık katkı maddeli, orta

[776] Er, a.g.t., 2020, 70, 153.

gözenekli ve orta katkılı bir hamur yapısı görülür. İncelenen seramik buluntuların hamur yapılarından yola çıkarak muhtemel kil yatağının yoğun sarı renkli mikaya sahip olduğu ve kilin mika oranının fazla olduğu düşünmekteyiz. Sırlı seramiklerin hamur yapısında kap formuyla doğru orantılı olarak kireç ve kum gibi katkıların düşük miktarda arttığı görülür. Sırsız seramiklerde ise kabın kullanım işlevine göre pişirme kaplarında mika, kireç, kum ve taşçık katkı miktarlarında; saklama kaplarında ise kum, taşçık, şamot katkı miktarlarında artış göze çarpmaktadır. Komana seramiklerinin az katkılı ve temiz hamurlu olması bölgede üretilen seramiklerin kaliteli olduğunu göstermektedir.

Komana seramiklerinin hamur özellikleri 12-13.yüzyıl Bizans ve Anadolu Selçuklu dönemi seramikleriyle büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Seramikler hamurunda en önemli etkenlerden birinin kil yatağı olduğu bilinmekle birlikte Komana sırlı ve sırsız seramikleri ve kil yatakları üzerinde yapılan arkeometrik analizler sonucu seramik hamurunun alanın yakınında yer alan Yeşilırmak nehrinin alüvyonlarından elde edildiği düşünülmektedir.[777] Akarsu çevresinde ele geçirildiği düşünülen killerin temiz hamur yapısına sahip olması da bölge seramik üretimine önemli ölçüde katkı sağlamıştır.

Seramik buluntular ağırlıklı olarak kırmızımsı sarı, açık kırmızı hamur renklerine sahip olmakla birlikte grimsi kahverengi, kırmızımsı kahverengi, açık sarımsı kahverengi, açık kırmızımsı kahverengi, kırmızı, sarımsı kırmızı, kırmızımsı gri, gri, pembe gibi hamur renkleri de görülür. Seramiklerde kırmızı ve kahverengi hamur renkleri yoğun olup sırlı ve sırsız seramiklerin toprak renkleri birbiriyle aynıdır. İyi pişmiş şekilde olan seramik buluntularında fırın ısısına bağlı olarak da hamur renginde farklı tonlar görülmektedir.

SELÇUKLU ÇAĞI SIRLI SERAMİKLERİ HAMUR GRUPLARI			
Tip	**Hamur Rengi**		**Toplam**
1 (A)	5 YR 5/1	Gri	
1 (B)	5 YR 6/1	Gri	3
2 (A), (B), (C)	5 YR 5/4	Kırmızımsı Kahverengi	6
3 (A) (B)	5 YR 5/6	Sarımsı Kırmızı	

[777] Er, a.g.t., 2020, 155.

3 (C)	5 YR 5/8	Sarımsı Kırmızı	5
4 (A) (B) (C) (D)	5 YR 6/4	Açık Kırmızımsı Kahverengi	26
5 (A) (B) (C) (D)	5 YR 6/6	Kırmızımsı Sarı	163
5 (E)	5 YR 6/8	Kırmızımsı Sarı	2
5 (G)	5 YR 7/6	Kırmızımsı Sarı	6
5 (I)	5 YR 7/8	Kırmızımsı Sarı	2
6 (A) (B) (C)	2.5 YR 5/6	Kırmızı	14
7 (A) (B) (C) (D)	2.5 YR 6/6	Açık Kırmızı	96
7 (E) (F) (G)	2.5 YR 6/8	Açık Kırmızı	33
7 (H)	2.5 YR 7/6	Açık Kırmızı	5
7 (J)	2.5 YR 7/8	Açık Kırmızı	8
8	5 YR 5/2	Kırmızımsı Gri	1
9	5 YR 7/3	Pembe	1
10	10 YR 5/2	Grimsi Kahverengi	1
11	10 YR 6/4	Açık Sarımsı Kahverengi	1
	Toplam:		**373**

Tablo 8.1: Selçuklu Çağı Sırlı Seramikleri Hamur Grupları

SELÇUKLU ÇAĞI SIRSIZ SERAMİKLERİ HAMUR GRUPLARI			
Tip	**Hamur Rengi**		**Toplam**
12 (A) (B) (C) (D) (E) (F) (G) (H) (I) (J) (K)	5 YR 6/6	Kırmızımsı Sarı	68
12 (L) (M)	5 YR 7/6	Kırmızımsı Sarı	4
12 (N)	5 YR 7/8	Kırmızımsı Sarı	1
13 (A) (B) (C) (D)	5 YR 5/4	Kırmızımsı Kahverengi	9
14 (A) (B) (C) (D)	5 YR 5/6	Sarımsı Kırmızı	7
15 (A) (B) (C) (D) (E) (F)	5 YR 6/4	Açık Kırmızımsı Kahverengi	26
16 (A) (B)	5 YR 5/1	Gri	4
16 (C)	5 YR 6/1	Gri	1
17 (A) (B) (C)	5 YR 8/2	Pembemsi Beyaz	6
18 (A) (B) (C)	2.5 YR 5/6	Kırmızı	5
19 (A) (B) (C) (D) (E)	2.5 YR 6/6	Açık Kırmızı	19
19 (F) (G) (H) (I)	2.5 YR 6/8	Açık Kırmızı	6
19 (J) (K)	2.5 YR 7/6	Açık Kırmızı	2
20 (A) (B)	5 YR 7/4	Pembe	2
21 (A) (B)	10 YR 7/4	Çok Açık Kahverengi	2
21 (C) (D) (E)	10 YR 8/2	Çok Açık Kahverengi	3
21 (F)	10 YR 8/3	Çok Açık Kahverengi	1
22	5 Y 6/3	Açık Yeşil	1
23	10 YR 4/1	Koyu Gri	1
24	10 YR 5/1	Gri	1
25 (A) (B)	10 YR 5/2	Grimsi Kahverengi	2
26	10 YR 5/4	Sarımsı Kahverengi	1
28 (A) (B)	10 YR 6/3	Açık Kahverengi	2
29	5 YR 3/1	Çok Koyu Gri	1
30	5 YR 5/3	Kırmızımsı Kahverengi	1
31	5 Y 8/2	Açık Sarı	1
	Toplam:		177

Tablo 8.2: Selçuklu Çağı Sırsız Seramikleri Hamur Grupları

Komana ithal seramik buluntuları katkısız, sadece mika katkılı veya mika, kum katkılı; genellikle açık veya kirli beyaz tonlarda hamurlara sahip olup küçük boyutlu, az katkılı, az gözenekli oldukça temiz bir yapıdadır. Beyaz hamurlu örneklerin Anadolu'da birçok kazıda ele geçirilmesine karşın kesin üretim yeri bilinmemektedir. Muhtemel üretim yeri olarak ise İran, Irak, Suriye, Mısır gibi farklı bölgelerinin olabileceği tahmin edilmektedir.[778] Benzerleri Hasankeyf'te[779] de görülen bu seramiklerin ticaretle Anadolu'nun hemen her bölgesine yayıldığı tahmin edilmektedir.

8.1.2. Form

Komana seramik buluntuları içerisinde ele geçirilen toplam 569 parça içerisinde sırlı seramiklerde kase, tabak, testi, kupa, çömlek; sırsız seramiklerde ise kase, güveç, pişirme kap kapakları, tava, yemek kabı, süzgeç gibi yemek yapmak, pişirmek ve servis etmek için kullanılan kaplar ile küp, testi konik kürevi kap gibi saklama ve hem pişirme hem de saklama amacıyla kullanılan çömlek kap türleri ele geçirilmiştir. Dönemsel ve bölgesel beğeni anlayışları ve ustaların doğaçlama tercihleri doğrultusunda ağız, gövde ve dip formlarında çeşitlilik görülmektedir.

Komana kazı çalışmalarında ele geçirilen kap türlerinde görülen formlar numaralandırılmış ve benzer örnekleri bu numaralar üzerinden birebir şekilde karşılaştırılarak tespit edilmiştir. Karşılaştırmalarda birebir benzer form örnekleri dışında usta tercihine göre küçük farklılıklar görülen örneklerde incelenmiştir. Basık yuvarlak, yuvarlak, oval ve konik gövdeli olarak gövde formuna göre gruplandırılan örnekler daha sonra ağız formlarına göre ayrılmıştır. Ağız kısımları dışa çekik, içe çekik ve düz örnekler dışında özellikle çukur derin tabak formlarında gövdeden dışa doğru taşkın ağız formuna sahip olan örnekler dışa çıkıntılı olarak betimlenmiştir. Bu ayrım gövde ve ağız kısmının formuna göre yapılmıştır.

Danişment-Selçuklu kültür tabakası olarak isimlendirilen alandaki seramik buluntularla benzer form özelliklerinin görüldüğü bölgeler kap türü ve formlarına göre belirlenmiştir. Komana sırlı seramik formlarının yarı dairesel ve oval gövdeli çukur

[778] Mason, R. B., Tite, M. S. (1994). "The Beginnings of Islamic Stonepaste Technology", *Archaeometry*, 36 (1), 90.
[779] Çeken, a.g.t., 2005, 324.

derin tabak ile kase formları 12-13.yüzyıl Kuşadası Kadıkalesi[780] (Ç.D.T. 13, 15; K.12, 36, 37, 52, 54, 55; D. 5, 6, 10, 15, 28, 29, 30, 32, 41, 42, 46, 47, 51), sığ oval gövdeli tabak, yarı dairesel ve oval gövdeli çukur derin tabak ile yarı dairesel, oval ve konik gövdeli kase formları 14.yüzyıl Hasankeyf[781] (T. 1, 3; Ç.D.T. 2, 3, 11, 12, 13, 14, 15, 17; K. 7, 11, 22, 55, 56, 57, 66, 67, 68, 69, 73; D. 2, 11, 12, 13, 14, 48;), yarı dairesel, oval gövdeli kase formları 12-13.yüzyıl Hisartepe[782] (K. 28, 46, 29, 30, 31, 47, 48), yarı dairesel gövdeli kase formları 13.yüzyıl ortası-14.yüzyıl başı Yozgat[783], yarı dairesel gövdeli kase formları 11-13.yüzyıl Sinop Balatlar kilisesi kazısı[784] (D. 3, 28, 29; K. 29, 42), basık yarı dairesel, oval ve konik gövdeli sığ tabak ve kase formları 13.yüzyıl sonu-14.yüzyıl başı Taşkun Kale[785] (T. 1, 4, 8, 10, 14; K. 7, 10, 15, 18, 25, 45, 47, 49, 51; D. 19, 20, 24, 28.), yarı dairesel ve ova1 gövdeli çukur derin tabak ile kase ve basık yarı dairesel, oval ve konik gövdeli sığ tabak formları 13.yüzyıl Yumuktepe[786] (Ç.D.T. 5, 9, 12, 18; K. 1, 12, 37, 48, 56; T. 1, 4, 14; D. 12, 14, 22; İ.K. 5), yarı dairesel ve ova1 gövdeli çukur derin tabak ile oval gövdeli kase formları 13.yüzyıl Akşehir[787] (Ç.D.T. 13, 14, 15; K. 25, 29, 51, 67; D. 10, 24, 41), oval gövdeli kase formları 13.yüzyıl Adramytteion Antik Kenti[788] (K. 29, 49; D. 14, 42.), 12-13.yüzyıl Hasankeyf[789], konik gövdeli tabak, yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval ve konik gövdeli kase formları 12-13.yüzyıl Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi[790] (T.5, 8, 9; Ç.D.T. 12, 13, 15; K. 15, 36, 37, 54,55, 57, 69; D. 28, 29, 41, 48), basık yarı dairesel-oval sığ tabak, oval gövdeli çukur derin tabak ve

---

[780] Mercangöz, Z. (2013).”Kuşadası Kadıkalesi’nde Geç Bizans Çağı Ticari Üretimlerine İlişkin Arkeolojik Bulgular”, *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 34, 37, 43, 46, Res. 1-10 b, 1-15 a, 1-18 a.; İnanan, F. (2013). “Zeuksippus Tipi Seramikler ve Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Örnekleri”, Bizanslı *Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 75.; İnanan, a.g.m., 2010, 121-127.; İnanan, F. (2010). *Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Kazısı Zeuksippus Tipi Seramikleri*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 146-155.

[781]Özkul Fındık, N. (2008). *Hasankeyf Seramikleri (2004-2006)*, Ankara, Levha 7-22.; Çeken, a.g.t., 2005, 100-193.

[782]Doğer, L. (2014). *Daskyleion II: Hisartepe/Daskyleion Kazısı Bizans Seramikleri (Prof. Dr. Tomris Bakır’a Armağan)*, İstanbul, 89, 121.

[783] Acun, a.g.m., 1995, 6.

[784] İnanan, F. (2012). “Sinop Balatlar Kilisesi Kazısı Sırlı Bizans Seramik Buluntularının Ön Değerlendirmesi”, *Tüba-Ar,* (15), 151.

[785] McNicoll, a.g.e., 1983, 64.

[786]Özal, a.g.t., 2004, 161.

[787]Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 95-105. Dip formları Akşehir örneklerinde kalın cidarlı ve alçakken Komana örneklerinde ince cidarlı ve yüksektir.

[788] Köhserli, a.g.t., 2009, 70-98.

[789] Yılmaz, G. (2011). *Hasankeyf Kazılarında 2007-2009 Yıllarında Bulunan Aydınlatma ve Depolama İşlevli Sırlı Seramik Kaplar*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 279-281.

[790] Fındık, a.g.t., 2013, 316, 317, 321, 323, 340.

yarı dairesel-oval gövdeli kase formları 12-14.yüzyıl Erzincan Müzesi[791] (T. 1, 2; Ç.D.T. 14; K. 28, 30, 49, 51), basık yarı dairesel-oval sığ tabak, oval gövdeli çukur derin tabak ve yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Ayasuluk Kalesi[792] (T. 1, 2; Ç.D.T. 14; K. 2, 30, 32, 35, 36, 37, 41, 42, 67), yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, oval gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Gevale Kalesi[793] (Ç.D.T. 1, 2, 5; K. 15, 28, 30, 48, 65; D. 24, 26), oval gövdeli kase formları Bayburt Kalesi[794] (K. 29) ve Konya Karatay Müzesi[795] (K. 48), oval-konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Ziyaret Tepe[796] (K. 43, 48, 71), oval-konik gövdeli sığ tabak, oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 12-14.yüzyılın başı Aşvan Kale[797] (T. 1, 3, 8, 10, 11, 12; Ç.D.T. 13; K. 1, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 22, 26, 30, 36, 37, 45, 54, 57, 58, 60, 62, 64, 67, 68; D. 10, 11, 13, 15, 17, 24, 34, 39, 46, 48), oval gövdeli sığ tabak, yarı dairesel çukur derin tabak, konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Malatya Battal Gazi Evi[798] (T. 3; Ç.D.T. 12, 15; K. 69, 72, 74), basık yarı dairesel gövdeli sığ tabak, yarı dairesel çukur derin tabak, yarı dairesel-oval gövdeli kase formları 13.yüzyılın ikinci yarısı-14.yüzyılın sonu Azak[799] (T. 2; Ç.D.T. 15; K. 1, 2, 23, 27, 28, 35, 36, 37, 41, 42, 47, 48, 49, 50; D. 28, 29, 34), oval gövdeli sığ tabak, yarı dairesel çukur derin tabak, yarı dairesel gövdeli kase

[791] Polat, a.g.t., 2014, 194-196.

[792]Türe, a.g.t., 2014, 156-163, 197, 246.; Yılmaz, G. (2014). "Ayasuluk Kalesi ve St. Jean Anıtı Kazılarında Bulunan Seramikler", *XVI. Ortaçağ-Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (18-20 Ekim 2012), 2, Sivas, 869.; Yılmaz, G. (2015). "St. Jean (Aziz Yuhanna) Kilisesi Atrıum Kazılarında Bulunan Seramik Eserler", *Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan* (Ayrıbasım), İstanbul, 767-779.

[793] Özdeniz, a.g.t., 2019, 289.

[794] Eryılmaz, D. (2019). *Bayburt Kale Kazısı Seramik Buluntuları*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 33.

[795] Dursun, a.g.m., 2018, 209.

[796]Matney, T., Rainville, L., Köroğlu, K., Keskin, A., Vorderstrasse, T., Özkul Fındık, N., Donkin, A. (2007). "Report on Excavations at Ziyaret Tepe, 2006 Season", *Anatolica*, 33, 36. Ziyaret Tepe'de Hasankeyf üretimi olan seramikler 13.yüzyıl sonu-15.yüzyıl, çok renkli sgrafitto seramikler 13.yüzyılın ikinci yarısı-14.yüzyılın başı olarak tarihlendirilmiştir.

[797] Mitchell, a.g.e., 1980, 54-75, 77. Aşvan Kale'de Mediaval II seramikleri 12-13.yüzyıla, Medieval III seramikleri 13.yüzyılın ilk yarısı-14.yüzyılın başına tarihlendirilmiştir. Aşvan Kale sırlı kase ile dip ve özellikle sırsız seramik formlarının Komana örnekleri ile neredeyse birebir aynı formlara sahip olması iki bölgede seramik ustaları açısından bağlantı olduğu düşündürmektedir. Komana seramikleri çoğunlukla Aşvan Kale'nin 12-13.yüzyıl arasına tarihlendirilen örnekleriyle benzerlik göstermektedir.

[798] Tatlı, Aytaç, a.g.m., 2018, 5, 18, Foto. 3, 4.; Tatlı, E. (2017). *Battalgazi Evi Kazısı Sırlı ve Sırsız Seramikleri*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 235-244.

[799] Бочаров, Масловский, a.g.e., 2012, 35-36.; Bocharov, Maslowskiy, a.g.m, 2015, 605.; Ayrıca güneydoğu Kırım'da Azak, Solhat, Sudak, Kaffa'da 13.yüzyılın son çeyreği-14.yüzyılın başına tarihlendirilen seramik formları, T.5, 9; Ç.D.T.1; K. 27, 29, 30, 32, 48, 49; D. 17, 18, 28, 29 gibi Komana formlarıyla benzerlik göstermektedir. Bocharov, Maslovsky, Sıtdıkov, a.g.m., 2015, 331.

formları Kıbrıs[800] (T. 3; Ç.D.T. 3, 8, 15; K. 30; D. 33), yarı dairesel çukur derin tabak, yarı dairesel-oval gövdeli kase formları 12-14.yüzyıl Sivas[801] (Ç.D.T. 15; K. 2, 8, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 50, 51, 52,55, 57, 59 ;D. 4, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 32, 33, 34, 39, 40, 41, 42, 50; S.TE.D. 3; TE.D. 7, 9), basık yarı dairesel-konik sığ tabak, yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Karacahisar Kalesi[802] (T. 2, 4, 12, 13; Ç.D.T. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 13, 15; K. 27, 28, 30, 50, 67, 73; D. 20, 24, 30, 33, 37, 38), yarı dairesel-oval gövdeli kase formları 12-13.yüzyıl Stratonikeia ve Lagina kazısı[803] (D. 5, 11, 42; K. 8, 35), basık yarı dairesel sığ tabak, oval göveli kase formları 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl Smyrna Agorası[804](T. 2; K. 7, 8, 54, 58; D. 5, 10, 13, 28, 29, 35, 38), 12.yüzyılın ikinci yarısı-13.yüzyılın ilk çeyreği Daskleion[805], oval gövdeli kase formları 14.yüzyıl Funa[806] (K. 31, 32, 33, 40, 56; D. 2, 30, 38, 39, 40), 12-13.yüzyıl Phokis[807] (K. 7, 8, 9, 11, 22, 40, 52, 54), yarı dairesel-oval çukur derin tabak, yarı dairesel-oval-konik kase formları 12-13.yüzyıl Suriye[808] (Ç.D.T. 14, 15, 17; K. 19, 27, 30, 33, 42, 56, 57, 67; D. 12, 27, 29, 38), yarı dairesel-oval gövdeli kase formları Ramla[809](K. 10, 28, 30, 49), konik gövdeli kase formları Rakka[810] (K. 67), yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 12-13.yüzyıl İran[811] (K. 2, 3, 19, 30, 33, 42, 67, 68), oval gövdeli kase ve testi formları

[800]Waksman, S. Y. (2014). "Archaeometrıc Approaches to Ceramıcs Production and Imports in Medieval Cyprus", *Cypriot Medieval Ceramics*, Nicosia, 268.; Vroom, J. (2014). "Human Representaiıons on Medıeval Cypriot Ceramics and Beyond the Enigma of Mysterious Figures Wrapped in Riddles", *Cypriot Medieval Ceramics*, Nicosia, 155.

[801] Özkul Fındık, a.g.m., 2011, 194. Sivas'taki buluntular şehir merkezi Ulunak ve şehir dışında Yenişehir olarak iki farklı alandaki temel kazısı sırasında ele geçirilmiştir. Şehrin güneyinde surların dışındaki Yenişehir'de üç ayak da bulunmuştur.

[802] Bursalı, a.g.t., 2007, Kat. 90-120.; Altınsapan, Palalı, a.g.e., 2018, 137, 147.

[803]. Öztaşkın, M. (2013). *Stratonikeia ve Lagina Kazılarında Bulunan Bizans Dönemi Seramikleri (2008-2010 Yılları),* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir, 331.

[804] Doğer, a.g.m., 2007, 118-121.

[805] Doğer, L. (2010). "Daskleion Kazılarından Yeni Buluntular: Beyaz Hamurlu Yeşil ve/veya Kahverengi Boyalı Bizans Seramikleri (Sırlı Beyaz Mal IV-GWW IV*)", Bizans ve Çevre Kültürler Prof. Dr. S. Yıldız Ötüken'e Armağan* (Ed. Sema Doğan-Mine Kadiroğlu), İstanbul, 170.

[806] Тесленко, a.g.m., 2016, 145-146.

[807] Armstrong, a.g.m., 1989, 5, 13, 16, 22, 25, 30, 36.

[808] Tonghini, C. (1994). The Fine Wares of Ayyubid Syria", *Cobalt and Lüstre: The First Centuries of Islamic Pottery*, New York, 269-271.; Milwright, M. (2003). "Modest Luxuries: Decorated Lead-Glazed Pottery in the South of Bilad al-Sham (Thirteenth and Fourteenth Centuries)", *Muqarnas*, Vol. 20, 89.; Mason, R. B. (1997b). "Medieval Syrian Lustre-painted and Associated Wares: Typology in a Multidisciplinary Study", *LEVANT* XXIX, 175-191.

[809] Stern, E. J., Toueg J., Shapiro, A. (2019). "Mamluk And Early Ottoman Pottery From Ramla: Defining Local And Imported Fabrics", '*Atiqot 96*, 148-158.

[810] Milwright, a.g.m., 2005, 212.

[811] Mason, R. B. (1997a). "Mediaeval Iranian Lustre-Painted and Associated Wares: Typology in a Multidisciplinary Study", British Institute of Persian Studies, Iran, Vol. 35, 121.

12.yüzyılın ikinci yarısı- 13.yüzyılın başı Samsat[812] (TE. 1; K. 15, 23; D. 1), basık yarı dairesel-konik sığ tabak, yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval kase formları 13.yüzyıl sonu-14.yüzyıl başı Kinet Höyük[813] (T. 4, 8, 12; Ç.D.T. 2, 4, 5, 8, 9, 13; K. 17, 28, 46, 48, 54, 56, 73; D.12, 14, 16, 21), oval gövdeli sığ tabak, yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval gövdeli kase formları 13.yüzyıl Novy Svet batığı[814] (T. 3, 12; Ç.D.T. 1, 3, 5, 9, 13, 18; K. 7, 8, 10, 46, 53, 54; D. 28), konik gövdeli sığ tabak, yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 13.yüzyıl sonu Sudak yakınındaki batık[815] (T. 5; K. 28, 31, 32, 33, 68), yarı dairesel-oval kase formları 13-15.yüzyıl Alushta[816] (K. 23, 45, 47, 49, 52; D. 28, 29), konik gövdeli sığ tabak, yarı dairesel-oval gövdeli çukur derin tabak, oval gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Possidima Kompleksi (Güneydoğu Kırım)[817] (T. 12; Ç.D.T. 14, 18; K. 8, 18, 52, 54, 58, D. 20, 26), oval gövdeli çukur derin tabak, yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Korucutepe[818] (Ç.D.T. 14.; K. 1, 3, 4, 7, 8, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 25, 28, 32, 41, 42, 48, 53, 67; D. 1, 8, 9, 10, 18, 19, 24, 25, 32, 35, 40; TE.D. 6, 8), yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl ortası Tille Höyük[819] (K. 40, 42, 43, 51, 57, 67, 68, 74), yarı dairesel gövdeli kase formları Eski Kahta[820] (K. 46), oval gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Koktebel[821] (K. 60; D. 9, 11, 15, 24, 27), yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları

[812] Redford, a.g.m., 2005, 67-68.
[813] Blackman, Redford, a.g.m., 2005, 102-105.; Redford, a.g.m., 2012, 391.
[814] Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.e., 2009, 853-855.; Зеленко, Тимошенко, a.g.m., 2011b, 122-125.; Зеленко, Тимошенко, a.g.e., 2011a, 98-99. Novy Svet'te ele geçirilen doğu Akdeniz veya Adriyatik bölgesine ait olduğu düşünülen bir gemide Selçuklu tarzı olarak belirtilen seramikler ele geçirilmiştir. Bu seramiklerin kargo ürününden ziyade Ortadoğu'dan gemi kargolarına eşlik eden ya da göç sürecine katılan kişilerle birlikte kişisel eşya olarak Kırım'a gittiği tahmin edilmektedir. Ayrıca bu seramiklerin Kuzey Anadolu (Amasya) kökenli olduğu belirtilmiştir. Selçuklular döneminde Anadolu ve Kırım arasında yoğun ticari ve siyasi ilişkiler olduğu ve II. İzzeddin Keykavus'un bir süre Solhat'ta yaşadığı bilinmektedir.; Waksman, S. Y., Teslenko, I. (2010). "Novy Svet Ware', an Exceptional Cargo of Glazed Wares from a 13th-Century Shipwreck near Sudak (Crimea, Ukraine)—Morphological Typology and Laboratory Investigations", *The International Journal of Nautical Archaeology* 39 (2), 358-373.
[815] Зеленко, С. М., Тесленко, И. Б., Ваксман, С. Й., (2012). "НЕСКОЛЬКО ГРУПП ПОЛИВНОЙ ПОСУДЫ С КОРАБЛЕКРУШЕНИЯ КОНЦА XIII в. ВБЛИЗИ СУДАКА (КРЫМ) (Морфологическая типология и лабораторные исследования)", 1000 РОКІВ ВІЗАНТІЙСЬКОЇ ТОРГІВЛІ (V–XV століття) ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ, 135. Bu seramiklerin Kırım toprakları, günümüz Türkiye toprakları ve zaman zaman Levant'a ihraç edildiği belirtilmiştir.
[816] Тесленко, Лысенко, a.g.e., 2019a, 204.; Тесленко, a.g.m., 2017, 387.
[817] Бочаров,, a.g.e., 2017, 422-428.
[818] Bakırer, a.g.m., 1980, 222-223.
[819] Moore, a.g.e., 1993, 197.
[820] Lucius, a.g.m., 1970, 129.
[821] Бочаров, a.g.m., 2007, 13-16.

Ahlat[822] (K. 14, 18, 48, 54, 68; D. 32), basık yarı dairesel tabak, yarı dairesel-oval-konik gövdeli kase formları 13-14.yüzyıl Kaliera Kalesi'nde[823] (T. 2; K. 13, 52, 54, 67; Ç.D.T. 6; D. 23, 33; Ç.A. 1) örneklerinde görülmektedir.

SERAMİK KAP FORMLARI					Benzer Örnekler
Tür	**Gövde**		**Ağız**	**Form**	
Tabak	Sığ Tabaklar	Basık Yarı Dairesel	Dışa Çıkıntılı	T.2	Erzincan Ayasuluk Azak Karacahisar Smyrna Kaliera Kalesi
				T.4	Taşkun Kale Yumuktepe Karacahisar Kinet Höyük
			Düz Dışa Doğru Kalınlaşan	T.7	
		Oval Gövdeli	Dışa Çıkıntılı	T.1	Hasankeyf Taşkun Kale Yumuktepe Erzincan Ayasuluk Aşvan Kale
				T.3	Hasankeyf Aşvan Kale Malatya Kıbrıs Novy Svet
		Konik Gövdeli	Ağız Ucu Kalınlaşan	T.5	Demre Sudak Batığı
				T.9	Demre
			Düz	T.8	Taşkun Kale Demre Aşvan Kale Kinet Höyük
			İçe Çekik	T.12	Aşvan Kale Karacahisar Kinet Höyük Novy Svet Possidima
			Dışa Çekik	T.6	
				T.10	Taşkun Kale Aşvan Kale
				T.13	Hasankeyf Karacahisar
				T.14	Hasankeyf Taşkun Kale Yumuktepe

[822] Arda, G. (2011). "Eski Ahlat Şehri Kazısı 2008-2009 Yılları Seramik İstatistiği ve Tipolojisi", *XIV. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (20-22 Ekim 2010), Konya, 19- 40.

[823] Бочаров, a.g.m., 2025, 72-91. Ceneviz kalesi olarak belirtilmiştir.

			Oluklu	T.11	Aşvan Kale
	Çukur Derin Tabaklar	Yarı Dairesel	Dış Bükey Kavisli	Ç.D.T.2	Hasankeyf Gevale Karacahisar Kinet Höyük
				Ç.D.T.3	Hasankeyf Kıbrıs Karacahisar Novy Svet
				Ç.D.T.8	Kıbrıs Kinet Höyük
				Ç.D.T.18	Yumuktepe Novy Svet Possidima
				Ç.D.T.15	Kadıkalesi Hasankeyf Akşehir Demre Malatya Azak Kıbrıs Sivas Karacahisar Suriye
				Ç.D.T.16	
			Hafif İç Bükey	Ç.D.T.11	Hasankeyf
			"S" Şeklinde Kavisli	Ç.D.T.12	Hasankeyf Yumuktepe Demre Malatya
			Düz	Ç.D.T.17	Hasankeyf Suriye
		Oval Gövdeli	Dış Bükey Kavisli	Ç.D.T.1	Gevale Karacahisar Novy Svet
				Ç.D.T.4	Kinet Höyük
				Ç.D.T.5	Yumuktepe Gevale Karacahisar Kinet Höyük Novy Svet
				Ç.D.T.13	Kadıkalesi Akşehir Demre Aşvan Kale Karacahisar Kinet Höyük Novy Svet
				Ç.D.T.14	Akşehir Erzincan Ayasuluk Suriye Possidima Korucutepe
			"S" Şeklinde Kavisli	Ç.D.T.6	Karacahisar Kaliera Kalesi
				Ç.D.T.7	Karacahisar

			Düz	Ç.D.T.9	Yumuktepe Karacahisar Kinet Höyük Novy Svet
			Uca Doğru Kalınlaşan	Ç.D.T.10	
Kase	Yarı Dairesel Gövdeli		İçe Çekik	K.2	Ayasuluk Azak Sivas İran
				K.3	Yozgat İran Korucutepe
				K.10	Yozgat Taşkun Kale Aşvan Kale Ramla Novy Svet Korucutepe
				K.4	Yozgat Aşvan Kale Korucutepe
				K.13	Kaliera Kalesi
				K.14	Aşvan Kale Ahlat
			Düz	K.26	Aşvan Kale
			Dışa Çekik	K.28	Hisartepe Yozgat Erzincan Gevale Azak Karacahisar Ramla Kinet Höyük Sudak Batığı Korucutepe
				K.30	Hisartepe Yozgat Erzincan Ayasuluk Gevale Aşvan Kale Kıbrıs Karacahisar Suriye İran
				K.34	
				K.35	Ayasuluk Azak Sivas Stratonikeia ve Lagina
				K.36	Kadıkalesi Demre Ayasuluk Aşvan Kale Azak Sivas

			K.37	Kadıkalesi Yumuktepe Demre Ayasuluk Aşvan Kale Azak Sivas
			K.38	
		Uca Doğru Kalınlaşan	K.46	Hisartepe Kinet Höyük Novy Svet Eski Kahta
			K. 47	Hisartepe Taşkun Kale Azak Alushta
			K. 61	
		Uca Doğru İncelen	K.41	Akşehir Ayasuluk Azak Korucutepe
			K.42	Sinop Ayasuluk Azak Sivas Suriye İran Tille Höyük
			K.44	Sivas
			K.45	Taşkun Kale Aşvan Kale Sivas Alushta
	Oval Gövdeli	İçe Çekik	K.1	Yumuktepe Aşvan Kale Azak Korucutepe
			K.9	Aşvan Kale Phokis
			K.6	
			K.7	Hasankeyf Taşkun Kale Aşvan Kale Smyrna Phokis Novy Svet Korucutepe
			K.5	
			K.8	Aşvan Kale Sivas Stratonikeia ve Lagina Smyrna Phokis Novy Svet Possidima Korucutepe
			K.11	Hasankeyf

				Aşvan Kale Phokis
			K.12	Kadıkalesi Yumuktepe
		Düz	K.23	Azak Samsat Alushta Korucutepe
			K.24	
			K.25	Taşkun Kale Akşehir Korucutepe
		Dışa Çekik	K.27	Azak Karacahisar Suriye
			K.29	Hisartepe Sinop Akşehir Adramytteion Bayburt
			K.31	Hisartepe Funa Sudak Batığı
			K.32	Ayasuluk Funa Sudak Batığı Korucutepe
			K.33	Funa Suriye İran Sudak Batığı
			K.39	
			K.65	Gevale
		Uca Doğru Kalınlaşan	K.15	Taşkun Kale Demre Gevale Samsat Korucutepe
			K.16	Korucutepe
			K.17	Aşvan Kale Kinet Höyük Korucutepe
			K.18	Taşkun Kale Aşvan Kale Possidima Ahlat
			K.64	Aşvan Kale
		Uca Doğru İncelen	K.43	Ziyarettepe Tille Höyük
			K.40	Funa Phokis Tille Höyük
		İç Bükey Kavisli	K.48	Hisartepe Yumuktepe Gevale Konya Ziyarettepe Aşvan Kale

				Azak Kinet Höyük Korucutepe Ahlat
			K.49	Taşkun Kale Adramytteion Erzincan Azak Ramla Alushta
			K.50	Azak Sivas
			K.51	Taşkun Kale Akşehir Erzincan Sivas Tille Höyük
			K.52	Kadıkalesi Sivas Phokis Alushta Possidima Kaliera Kalesi
			K.53	Novy Svet
			K.54	Kadıkalesi Demre Aşvan Kale Smyrna Phokis Kinet Höyük Novy Svet Possidima Ahlat Kaliera Kalesi
			K.55	Kadıkalesi Hasankeyf Demre Sivas
			K.56	Hasankeyf Yumuktepe Funa Suriye Kinet Höyük
			K.57	Hasankeyf Demre Aşvan Kale Sivas Suriye Tille Höyük
			K.58	Aşvan Kale Smyrna Possidima
			K.59	Sivas
			K.60	Aşvan Kale Köktebel
	Konik Gövdeli	İçe Çekik	K.19	Suriye İran
			K.20	

			K.21	
			K.22	Hasankeyf Aşvan Kale Phokis Korucutepe
		Dışa Çekik	K.66	Hasankeyf
			K.67	Hasankeyf Akşehir Ayasuluk Aşvan Kale Karacahisar Suriye Rakka İran Korucutepe Tille Höyük Kaliera Kalesi
			K.68	Hasankeyf İran Aşvan Kale Sudak Batığı Tille Höyük Ahlat
			K.69	Hasankeyf Demre Malatya
			K.72	Malatya
		Uca Doğru Kalınlaşan	K.70	
			K.71	Ziyarettepe
		Dışa Doğru Kalınlaşan	K.62	Aşvan Kale
			K.63	
		Oluklu	K.73	Hasankeyf Karacahisar Kinet Höyük
			K.74	Malatya Tille Höyük
Dip	Kademeli Halka Kaideli		D.1	Samsat Korucutepe
			D.2	Hasankeyf Funa
			D.3	Sinop
	Yüksek, Hafif Dışa Çekik		D.4	Sivas
			D.15	Kadıkalesi Aşvan Kale Köktebel
			D.31	
			D.32	Kadıkalesi Sivas Korucutepe Ahlat
			D.35	Smyrna Korucutepe
			D.36	
			D.38	Smyrna Karacahisar Funa Suriye
	Alçak, Hafif Dışa Çekik		D.34	Aşvan Kale

			Azak Sivas
		D.37	Karacahisar
		D.45	
		D.30	Kadıkalesi Sivas Karacahisar Funa Ramla
	Yüksek, Hafif İçe Çekik	D.40	Sivas Funa Korucutepe
	Yüksek, Dışa Çekik	D.5	Kadıkalesi Stratonikeia ve Lagina Smyrna
		D.6	Kadıkalesi
		D.7	
		D.8	Korucutepe
		D.9	Korucutepe Köktebel
		D.10	Kadıkalesi Akşehir Aşvan Kale Smyrna Korucutepe
		D.33	Kıbrıs Sivas Karacahisar Kaliera Kalesi
		D.41	Kadıkalesi Demre Sivas
		D.42	Kadıkalesi Adramytteion Sivas Stratonikeia ve Lagina
	Alçak, İçe Çekik	D.11	Hasankeyf Aşvan Kale Stratonikeia ve Lagina Köktebel
		D.12	Hasankeyf Yumuktepe Suriye Kinet Höyük
		D.13	Hasankeyf Aşvan Kale Smyrna
		D.14	Hasankeyf Yumuktepe Adramytteion Kinet Höyük
		D.48	Hasankeyf Demre
	Dip Kısmı “M” Şeklinde Yüksek, Dışa Çekik	D.16	Kinet Höyük
		D.17	Aşvan Kale

			D.18	Korucutepe
			D.19	Taşkun Kale Korucutepe
			D.20	Taşkun Kale Karacahisar Possidima
			D.21	Kinet Höyük
			D.23	Kaliera Kalesi
			D.24	Taşkun Kale Akşehir Gevale Aşvan Kale Sivas Karacahisar Korucutepe Köktebel
			D.25	Sivas Korucutepe
			D.26	Sivas Gevale Possidima
			D.39	Aşvan Kale Sivas Funa
			D.49	
	Dip Kısmı "M" Şeklinde Alçak, Dışa Çekik		D.44	
	Yüksek, Kademeli Geçişli		D.22	Yumuktepe Sivas
	Yarı Küresel, İçe Çekik		D.27	Sivas Suriye Köktebel
			D.28	Kadıkalesi Sinop Taşkun Kale Demre Azak Smyrna Novy Svet Alushta
			D.29	Kadıkalesi Sinop Demre Azak Smyrna Suriye Alushta
			D.46	Kadıkalesi Aşvan Kale
			D.47	Kadıkalesi
			D.50	Sivas
	Düz		D.43	
Çömlek	Ağız Formları	Uç Kısmı Çıkıntılı Ağız Kenarlı	Ç.A.1	Kaliera Kalesi
		Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler	Ç.A.2	

		Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Ağız Kenarlı	Ç.A.3	
	Dip Formları	Alçak, Oval Kenarlı Dipli	Ç.A.4	
Testi	Ağız Formları	Yonca Ağızlı	TE.1	Samsat
		Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik	TE.2	
		Hafif İç Bükey Kıvrımlı Dışa Çekik	TE.3	
		Dışa Çekik	TE.4	
		Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Hafif Dışa Çekik	TE.5	
		Uç Kısma Doğru İncelen Dışa Çekik	TE.6	
	Dip Formları	Testi Dip 1	TE.D.1	
		Testi Dip 2	TE.D.2	
		Testi Dip 3	TE.D.3	
		Testi Dip 4	TE.D.4	
		Testi Dip 5	TE.D.5	
		Testi Dip 6	TE.D.6	Korucutepe
		Testi Dip 7	TE.D.7	Sivas
		Testi Dip 8	TE.D.8	Korucutepe
		Testi Dip 9	TE.D.9	Sivas
Kapak	Ağız Formları	Basık Oval Gövdeli, Hafif İç Bükey Kıvrımlı Dışa Çekik	K.A.1	
		Yuvarlak Gövdeli, Dışa Çekik	K.A.2	
Kupa	Ağız Formları	Tek Kulplu, Dışa Çekik	KU.1	

Tablo 8.3: Komana Seramik Form Özellikleri ve Benzer Örnekleri

12-13.yüzyıl Bizans zeuksippus seramiklerinde de benzer formlar bulunmaktadır.[824] Ayrıca 13.yüzyıl St. Symeon ve zeuksippus[825], 14-15.yüzyıl

[824] T. 6, 12; D. 1, 5, 27, 28, 29; K. 30, 36, 47, 55. Megaw, A. H. S. (1968). "Zeuxippus Ware", *The Annual of the British School at Athens*, (63), 69, 70, 73.

[825] Ç.D.T. 1, 2, 8; K. 30, 49, 65. Avissar, Stern, a.g.e., 2005, 56. Seramik buluntular İsrail'de ele geçirilmiş olup St. Symeon ve zeuksippus seramikleri olduğu belirtilmiştir.

İznik[826], 14-15.yüzyıl İstanbul[827], 13-15.yüzyıl Kırım[828] seramiklerinde de Komana yarı dairesel-oval gövdeli tabak ile kase formlarıyla ve Komana dip parçalarında görülen iç kısmı yarım daire (zeuksippus tarzı), yüksek dışa çekik ve dip orta kısmı oval şekilde çıkıntılı formların benzerleri görülür. Sudak, Solhat, Alushta, Balaklava, Cherson, Azak, Kaffa başta olmak üzere Kırım'ın farklı bölgelerinde yerel üretim olduğu anlaşılan 13.yüzyılın son çeyreği-15.yüzyılın ilk çeyreği arasına tarihlendirilen seramiklerde form ve bezeme olarak Komana örnekleriyle büyük benzerlik göstermektedir.[829] 12-14.yüzyıl arasında farklı tarihlere ait Thrakien, İstanbul, Illion, Pergamon, Yortanlı, Amorion, Phokia, Sardis, Metropolis, Magnesia, Milet, Kelenderis, Lambrun ve ve Akören'de ele geçirilen büyük kısmı zeuksippus ve St Symeon seramiği olan Bizans dönemi[830] kase, çukur derin tabak, tabak ve dip formları benzer olmakla birlikte bezeme ve kompozisyon açısından farklılık göze çarpmaktadır.

Sarı (Az)	Turuncu (Orta)	Yeşil (Çok)
HİSARTEPE (BALIKESİR)	AKŞEHİR	KADIKALESİ (KUŞADASI)
YOZGAT	AYASULUK (İZMİR)	HASANKEYF (BATMAN)
SİNOP BALATLAR KİLİSESİ	GEVALE KALESİ (KONYA)	TAŞKUN KALE (ELAZIĞ)

[826] T. 2; K. 9, 28, 49, 52, 73, 74; D. 5, 13, 28, 29, 33. François, a.g.m., 1996, 233.; François, a.g.m., 1997, 414-429.

[827] K. 28; D. 14, 28, 29. Waksman Y., Erhan N., Eskalen S. (2010). "Caractérisation des céramiques produites dans les ateliers de Sirkeci (Istanbul)", *Anatolia Antiqua*, XVIII, 335.

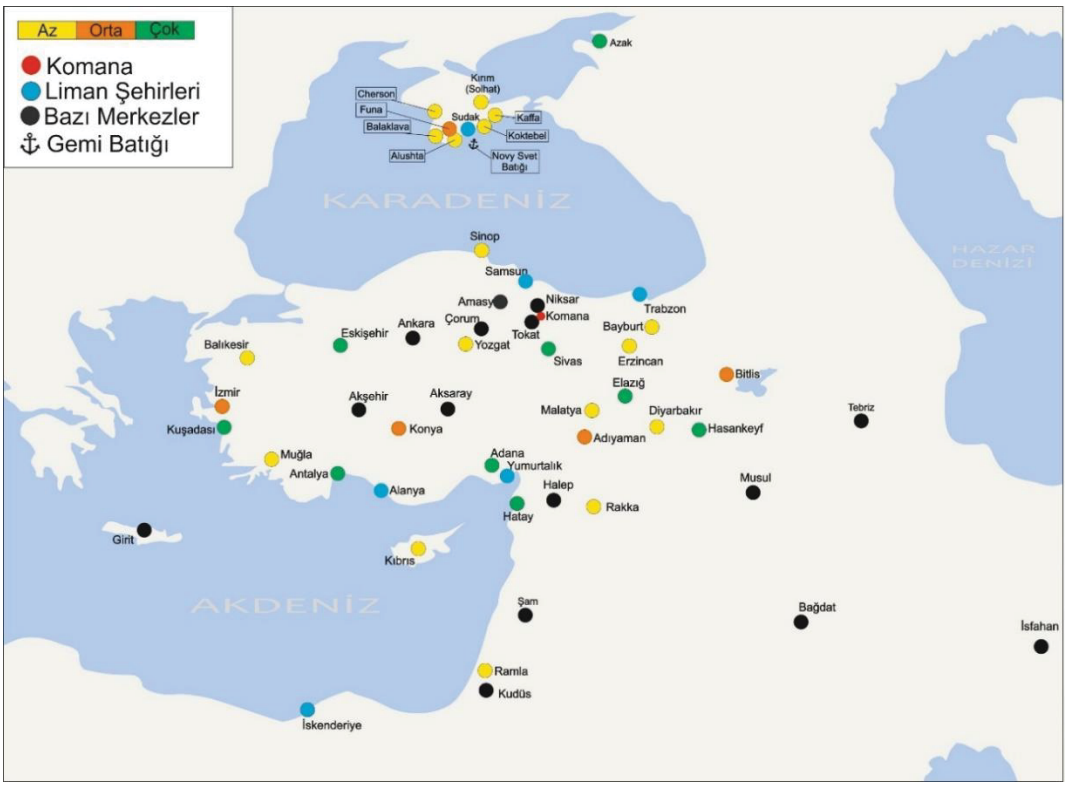
[828] Ç.D.T. 5, 8; T. 5, 12; K. 3, 8, 9, 11, 13, 23, 27, 28, 29, 30, 33, 41, 45, 47, 48, 49, 51, 52, 60; D. 5, 10, 28, 29, 30, 38, 43; S.KA. 5. Тесленко, a.g.e., 2010, 222-227.; Бочаров, С. Г. (2016). "Изменение городской культуры в Крыму во второй половине XIII — первой половине XIV в. (на примере возникновения местного производства поливной керамики)", Stratum plus, Археология и культурная антропология, No: 5, 128-129.; Ayrıca Kırım'da seramik üretiminin 13.yüzyıl sonu-14.yüzyıl başında Solhat, Sudak, Kaffa gibi şehirlerde başlamış olabileceği düşünülmektedir.; Teslenko, I. (2018). "Ceramic Import and Export of Crımea at the Final Stage Of The Genoese Domination in the Black Sea Region", *XI th Congress AIECM3 On Medieval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings* (19-24 October 2015), İstanbul, 170-171.; Тесленко, И. Б., лысенко, А. В., (2004). "средневековый хрианский храм на южной окраине с. малый маяк и его археологическое окружение", О древностях Южного берега Крыма и гор Таврических, 291-296. (260-296); Тесленко, И. Б. (2014). "ОДНА ИЗ ГОНЧАРНЫХ ТРАДИЦИЙ ТАВРИКИ XIV – XV вв. (КЕРАМИКА ГРУППЫ ЮГО-ЗАПАДНОГО КРЫМА)", ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ КРЫМА Вып. I, Симферополь, 558.; Алядинова, Тесленко, Майко, a.g.m., 2015, 495-510.; Teslenko, I. (2015b). "Crimean Local Glazed Pottery of The 15th Century", *Actas Do X Congresso Internacional A Cerâmica Medıeval No Mediterrâneo, Sılves* (22 A 27 De Outubro De 2012), 931-932.; Тесленко, И.Б. (2019b). "Поливная керамика золотоордынского времени из раскопок Партенита", Азак и мир вокруг него Материалы Международной научной конференции Азов, (14–18 октября 2019 г), 200-202.

[829] T. 2, 3, 4, 5; Ç.D.T. 3, 13, 14; K. 1, 4, 9, 10, 23, 27, 28, 29, 30, 33, 40, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 65, 74; D. 20, 21, 28, 29, 30, 35, 36, 38, 42, 43. S.TE. 4, 5. Тесленко, a.g.e., 2018, 68, 83.

[830] Böhlendorf Arslan, a.g.e., 2004, III, Tf. 1-186.

ADRAMYTTEİON (BALIKESİR)	SMYRNA AGORASI (İZMİR)	YUMUKTEPE (MERSİN)
ERZİNCAN	FUNA (KIRIM)	DEMRE AZİZ NİKOLAS KİLİSESİ (ANTALYA)
BAYBURT KALESİ	PHOKİS (YUNANİSTAN)	AŞVANKALE (ELAZIĞ)
ZİYARETTEPE (DİYARBAKIR)	İRAN	AZAK (KIRIM)
MALATYA BATTAL GAZİ EVİ	NOVY SVET BATIĞI (KIRIM)	SİVAS
KIBRIS	POSSİDİMA KOMPLEKSİ (GÜNEYDOĞU KIRIM)	KARACAHİSAR KALESİ (ESKİŞEHİR)
STRATONİKEİA VE LAGİNA (MUĞLA)	TİLLE HÖYÜK (ADIYAMAN)	SURİYE
RAMLA (FİLİSTİN)	AHLAT (BİTLİS)	KİNET HÖYÜK (HATAY)
RAKKA (SURİYE)	KALİERA KALESİ (KIRIM)	KORUCUTEPE (ELAZIĞ)
SAMSAT (ADIYAMAN)		MİSİS (ADANA)
SUDAK BATIĞI (KIRIM)		ST SYMEON (HATAY)
ALUSHTA (KIRIM)		
KAHTA (ADIYAMAN)		
KÖKTEBEL (KIRIM)		
BALAKLAVA (KIRIM)		
CHERSON (KIRIM)		
KAFFA (KIRIM)		
SOLHAT (KIRIM)		
KOMANA SIRLI SERAMİKLERİ BENZER FORMLARI		

Tablo 8.4: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları

Harita 8.1: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları

Anadolu Selçuklu döneminde ticareti canlandırmak amacıyla imar faaliyetlerinin arttığı yeni yerleşim yerlerinin kurulup, eski yerleşimlerinde canlandırıldığı bilinmektedir. Bölgelerin yenilenmesi ve canlanması sürecinde en etkin rol oynayan kişiler şüphesiz farklı alanlardaki zanaat ustalarıdır. Genellikle metal, cam vb. zanaat dallarıyla birlikte hareket eden seramik ustalarının da üretim yaptıkları bölgedeki mevcut duruma göre davrandıkları bazen günlük yaşamı bazen de ticareti canlandırdıkları bilinmektedir. Özellikle Anadolu Selçuklu ve Beylikler döneminde günlük ihtiyacın karşılanması ve bir bölgenin canlandırılması amacıyla farklı alanlardaki zanaat ustalarının göç ettirildiği düşünülmektedir. Bu göç hareketliliğinin temelinde de şüphesiz ekonomik etkenler yer almaktadır. Yerleşimlerin ticaret, hammaddeye yakınlık ve stratejik konumlarına göre bölgelere muhtemelen farklı ustalık derecelerine sahip olduğu düşünülen zanaatkarlar gönderilmiştir. Komana'ya gelen zanaat ustalarının kap formları, bezeme ve kompozisyon özellikleri göz önüne alındığında dönemin ortak beğenilerini bildikleri, özellikle Anadolu Selçuklu, Bizans ve Kilikya bölgesi seramiklerini tanıdıkları ve ticarete yönelik üretim yaptıkları anlaşılmaktadır.

Seramik üretiminde kültür, gelenek ve ekonomik düzey yanı sıra kültürel etkileşim sonucu dönemsel ortak beğenilerin de oldukça etkili olduğu görülmektedir. Ayrıca kap formlarının seçiminde kabın kullanım amacı da etkili olmuştur. Derin olan kapların genellikle sıvı, derinliği az olan kapların ise katı yiyecekler için kullanıldığı bilinmektedir. Ancak bazı kap formlarının oldukça bezemeli şekilde olması bu kapların kullanım amacına yönelik olmayıp daha çok hediyelik ya da süs eşyası olarak kullanıldığını akla getirmektedir. Komana seramiklerinde kaliteli bezemeli olan kapların büyük kısmının ticari amaçla yapıldığı, bezemelerin daha özensiz, sade ve düşük işçilikli olanlarının ve tek renk sırlı seramiklerin ise yerel ihtiyaçların karşılanması amacıyla üretildiği tahmin edilmektedir. Kap türlerinin genelinin formlarına bakıldığında bezemeli ve bezemesiz kapların birbirine yakın formlara sahip olduğu görülmektedir. Komana'da kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen kap formları incelendiğinde büyük kısmını derin kaplar oluşturmaktadır. Konumuzu oluşturan seramiklerin çoğunun üretim yapılan atölyelerden (Htp01) ele geçirilmesi ve alanın büyük kısmının henüz kazılamamış olması kapların kullanım işlevi bakımından tam olarak anlaşılmasını zorlaştırmakla birlikte mevcut veriler doğrultusunda kap türlerinin belli yiyecek türleri için kullanılmadığı, sadece tabakların derinliklerinin az

olması sebebiyle et başta olmak üzere katı gıdalar için kullanılmış olabileceği tahmin edilmektedir. Ayrıca kap formları dışında boyutlarının da kullanım işlevinin belirlenmesinde oldukça önemli olduğu görülmektedir. Tek renk sırlı, bezemesiz veya sade bezemeli büyük boyutu kapların katı ya da sıvı besinleri servis için kullanıldığı düşünülmektedir. Muhtemelen derin kaplar sıvı yanı sıra meyve, sebze, tahıl gibi yiyecekler için de kullanılmıştır. Bazı küçük boyutlu kaseler ise su, ayran, şarap vb. sıvıları içmek amacıyla kullanılmış olabilir. Kap türlerinde bu tarz farklılıkların görülmesinde yeme-içme alışkanlığı yanı sıra gelenek görenek gibi kültürel geçmiş ve coğrafi etkenler etkilidir.

Tabak, çukur derin tabak, kase gibi kap türleri ve dip parçalarında oldukça çeşitlilik görülen Komana seramiklerinin form olarak benzer örnekleri 12-14.yüzyıl arasına tarihlendirilen Anadolu Selçuklu ile Bizans ve Kilikya bölgesinde yaygın olarak görülmektedir. St. Symeon, Al-Mina, Misis, Hatay-Çukurova bölgelerinde ağırlıklı olarak çukur derin tabak, Anadolu Selçuklu ve Bizans dönemlerinde ise yoğun olarak kase daha az sayıda çukur derin tabak, tabak kap türleri tercih edilmiştir. Yaşanılan bölgede yetişen bitkiler ve iklim de yemek kültürü ve dolaylı olarak kap türleri ve formları üzerinde etkilidir. Ayrıca sosyo-ekonomik açıdan birbiri ile iç içe olan farklı kültürlerin karşılıklı olarak birbirinden etkilenmesi ve dönemin ortak beğeni anlayışının oluşması da seramik formları üzerinde etkili olmuştur. Kilikya bölgesi seramikleri ağırlıklı olarak St. Symeon ismiyle anılan ağız kısımları çeşitlilik gösteren çukur derin tabak formlarından ve belirli bezeme anlayışından, Bizans seramikleri ise ağırlıklı olarak zeuksippus, ege tipi gibi çeşitli bezeme özelliklerine sahip seramiklerden oluşmaktadır. St. Symeon ve Zeuksippus seramikleri 12-13.yüzyılda oldukça yaygın şekilde kullanılmış ve özellikle Bizans hakimiyetindeki bölgelerde yoğun olarak tercih edilmiş ve ticareti yapılmıştır. Zeuksippus seramiklerinin yaygınlığı sebebiyle taklit üretimlerinin de olduğu bilinmektedir. Zeuksippus ve St. Symeon seramiklerinde görülen form ve bezemelerin oldukça büyük bir kısmıyla Anadolu Selçuklu dönemi seramiklerinde de karşılaşılmaktadır. Ayrıca çukur derin kaplar dışındaki formların benzerleri İran, Suriye, Irak ve Mısır gibi bölgelerde de görülmektedir. Kendi içinde oldukça çeşitlilik gösteren kap formlarının çoğunun dönemin ortak beğenisi olarak oldukça yaygın şekilde üretildiği ve ticaretinin yapıldığı görülmektedir. Komana seramik formlarına bakıldığında da Bizans zeuksippus ve St. Symeon seramiklerin dolaylı olarak etkisinin olduğu

anlaşılmaktadır. Bu etkinin sebebi özellikle 12.yüzyıl sonu 13.yüzyıl başında bu tarz seramiklerin farklı bölgelerce de beğenilmesi ile ticaret yollarına hakim olan Bizans'ın ve himayesindeki Kilikya bölgesinin bu tarz seramikleri üretip geniş alanlara ulaştırabilmesidir. Ticaret amacıyla üretim yaptığı düşünülen Komana'da da dönemin beğeni anlayışına hakim ustaların form, bezeme ve kompozisyonları kendi kültürlerine göre uyarlayıp özgün örnekler ortaya çıkardıkları görülür. Anadolu Selçuklu devletinin önce Sinop daha sonra Sudak limanını ele geçirmesiyle birlikte ticareti canlandırmak amacıyla üretime ağırlık verildiği tahmin edilmektedir. Günümüzde yapılan sualtı arkeolojisi çalışmalarında bulunmaya başlayan gemi batıklarında yoğun şekilde seramik ele geçirilmesi ticaretinin ne kadar geniş alanlarda yapıldığını göstermektedir. Anadolu Selçuklu döneminde çok sayıda aktif şekilde kullanılan farklı seramik merkezlerinde üretilen kaliteli işçiliğe sahip seramiklerin yakın çevrelere ve özellikle 13.yüzyılda Ceneviz ve Venedikli tüccarlar aracılığıyla Anadolu dışına satıldığı düşünülmektedir.

Bizans ve Anadolu Selçuklu üretimi seramiklerin bazı örnekler dışında özellikle form bakımından kesin olarak ayrılamamasının sebebi 11.yüzyıldan itibaren bu iki farklı kültürün etkileşim içerisinde olmasıdır. Bizans döneminde bir bölgede üretim yapan seramik ustasının, Anadolu Selçuklu döneminde de üretime devam etmesi kuvvetli bir ihtimaldir. Bizans ve Selçuklu seramik ustalarının karşılıklı etkileşimleri sonucu siyasi ve ekonomik açıdan oldukça iç içe şekilde yaşayan iki farklı kültürün ortak beğeni anlayışı da ortaya çıkmıştır. Seramik ticaret yanı sıra toplumun her tabakasında günlük ihtiyaca yönelik kullanılan bir nesne olduğu için bu alanda karşılıklı etkileşimin daha yoğun olması doğaldır. Doğu etkili Anadolu Selçuklu ile Batı etkili Bizans sanatının Anadolu'da birbiriyle sentez oluşturduğu ve 12-13.yüzyıl'da bu iki farklı kültür tarafından üretilen seramiklerin başta Kırım olmak üzere Anadolu dışına da satıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca bu dönemde İran, Suriye, Irak gibi bölgelerde üretilen belli formlarda (Rakka, Nişapur vb.) seramiklerinde Anadolu'ya gelmeye devam ettiği görülmektedir.

Komana seramik formları açısından 13.yüzyılın ortak beğenisini yansıtmaktadır. Bu sebeple Komana seramiklerinde görülen formların benzerlerine Anadolu'nun her bölgesinde sıklıkla rastlanabilmektedir. Ancak hamur yapılarının temiz, formlarının ince cidarlı, sırlarının parlak ve kaliteli olması yanı sıra özellikle

bitkisel, geometrik ve figürlü bezemelerde görülen natüralist, gözlemci ve gerçekçi üslup anlayışı Komana seramiklerinin ayırt edici özellikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca özellikle bitkisel bezemelerde yer alan çiçeklerin oldukça simetrik ve yüzeylerinin detaylı şekilde verilmesi ile kap yüzeyindeki bezeme yoğunluğu bölge seramik ustalarının ayırt edici özelliklerindendir. Bitkisel kompozisyonlarda farklı motiflerin iç içe geçmesiyle oluşan bezemelerde yaprak iç kısımlarında ve yüzeyde boş kalan kısımlar dolgulanarak kompozisyonlara boyut kazandırılmak istenmesi bölge seramiklerinin oldukça yetenekli ustalar tarafından üretilip bezendiğini göstermektedir.

Komana seramik formları ve bezemelerinin neredeyse birebir benzerlerinin görüldüğü Kırım limanları ve Sudak yakınında bulunan Novy Svet ticari gemi batığı oldukça önemlidir. Batıkta ele geçirilen ve Selçuklu dönemine ait olduğu belirtilen az sayıdaki seramiğin gemiye rehberlik eden ya da göç eden kişilere ait olduğu ve bu kapların kişisel eşya olarak kullanıldığı belirtilmiştir. Ancak oldukça bezemeli ve kaliteli olan bu seramiklerin tarafımızca bölgeye hediye veya sipariş üzerine gittiği düşünülmektedir. Kırım sahillerinin hemen hepsinde Komana form, bezeme ve kompozisyon özelliklerine benzer seramikler bulunması ise 13.yüzyılın sonunda Anadolu Selçuklu dönemi ustalarının Kırım'a göç etmesiyle açıklanabilmektedir. Muhtemelen 13.yüzyılın sonuna kadar ticaretle bölgeye götürülen seramiği üreten ustaların bir kısmı Anadolu'daki siyasi otoritenin zayıflamasıyla birlikte Kırım'a göç etmiştir.

Çalışmamızda incelenen toplam 183 sırsız seramikten 12'si kase, 10'u güveç, 2'si pişirme kap kapağı, 10'u tava, 3'ü ısıtma ve yemek servis kabı, 1'i süzgeç, 47'si çömlek, 3'ü konik kürevi kap, 42'ü testi, 25'i küp kap türüne sahiptir. Form açısından benzer örnekleri 13.yüzyıl sonu-14.yüzyıl başı Taşkun Kale[831] (S.Ç. 8, 10, 12, 16, 17; KÜ. 6, 7, 9, 12, 14; S.K. 1; S.KA. 1, 3, 4, 7, 8, 11, 13; S.TE. 6, 7, 8), 12-14.yüzyıl Kubadabad[832] (S.Ç. 5, 6, 8; KÜ. 5; S.TE. 8, 9; TE.D. 3, 5, 9; D. 38, 42; S.KA. 1; Ç.D. 11), 13.yüzyıl Akşehir[833] (S.TE. 4, 5), 12-13.yüzyıl Hasankeyf[834] (S.Ç. 2, 12; KÜ. 5;

[831] McNicoll, a.g.e., 1983, 64.
[832] Yıldıztekin, a.g.t., 2006, 45.
[833] Gök Gürhan, a.g.t., 2007, 95-105.
[834] Yılmaz, a.g.t., 2011, 279-281.

TE. D. 4, 8), 12-14.yüzyıl başı Kuşadası Kadıkalesi[835] (S.K. 1, 5; Ç.D. 8, S.TE. 2), 13-14.yüzyıl Ayasuluk[836] (TE. 6.; S.TE.D. 3), Şavşat Kalesi[837] (S.K. 5, 6, 9; S.KA. 2; S.Ç. 5, 12), 12-14.yüzyılın başı Aşvan Kale[838] (G. 4, 5, 6; S.Ç. 1, 2, 4, 7, 8, 11, 13, 14; S.TE.D. 2; S.K. 7, 10; Ç.A. 2; TE. 2; S.KA. 1, 2, 6, 7, 11, 14; S.TE. 6, 7, 8, 10; KÜ. 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 15), 12-13.yüztıl Gritille[839] (G. 3; S.Ç. 3, 4, 5, 8; TE. 3; S.TE. 8; S.KA. 1, 2, 3, 4, 9, 15), 12-13.yüzyıl Stratonikeia ve Lagina kazısı[840] (S.KA. 2, 3, 4, 8), 14.yüzyıl ortaları Manisa Gülgün Hatun Hamamı[841] (S.TE. 1, 4, 5), 13-14.yüzyıl Pulzhai (Puljai)[842] (KÜ. 4, 10), 12-13.yüzyıl Suriye[843] (S.TE. 4, 5), 12.yüzyılın ikinci yarısı- 13.yüzyılın başı Samsat[844] (S.Ç. 6), 13.yüzyıl Novy Svet batığı[845] (S.K. 10), 13-14.yüzyıl Korucutepe[846] (S.KA. 13), 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıl ortası Tille Höyük[847] (S.TE. 3, 6, 9; S.Ç. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 13; KÜ. 14; S.KA. 3, 4, 7, 13), Ahlat'ta[848] (S.KA. 3, 6; S.TE. 2, 10; KÜ. 9, 10; S.Ç. 12) ve Sazpegler'de[849] (S.Ç. 5, 8, 10, 11; S.K. 3; Y.K. 3; G. 3; KÜ. 7, 9; S.KA. 3, 5, 13) görülmektedir.

SIRSIZ SERAMİK FORMLARI				Benzer Örnekler
Kase	Oval Gövdeli	İçe Çekik	S.K.1	Taşkun Kale Kadıkalesi
			S.K.2	
			S.K.3	Sazpegler
		Dışa Çekik	S.K.4	
			S.K.5	Kadıkalesi
			S.K.6	

[835] Mimaroğlu, S. (2011). *Kuşadası, Kadıkalesi /Anaia Kazısı'nda Ele Geçen Bizans Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 283, 292, 316-324.
[836] Türe, a.g.t., 2014, 190, 194.; Yılmaz, a.g.m., 2015, 774.
[837] Ayrıca sırsız seramiklerde T.1 ve Ç.D.T. 14 başta olmak üzere Komana çukur derin tabak formlarının çok sayıda benzeri görülmektedir. Yardımcı, M. (2015). *Şavşat Kalesi Kazısı Sırlı Ve Sırsız Seramik Buluntuların Değerlendirilmesi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van, 40-113.
[838] Mitchell, a.g.e., 1980, 54-75, 77.
[839] Redford, S. (1986). "Excavations at Gritille (1982-1984): The Medieval Period. A Preliminary Report", *Anatolian Studies*, Vol. 36, 120.
[840] Öztaşkın, a.g.t., 2013, 361.
[841] Gök Gürhan, S. (2010). "Manisa Gülgün Hatun Hamamı'nda Bulunan "Baskı Desenli, Kuşlu Testiler"", *XII. Ortaçağ-Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Sempozyumu* (15-17 Ekim 2008), Çanakkale, 211.
[842] Саипов, С.Т. (2013). "ЗОЛОТООРДЫНСКАЯ КЕРАМИКА ПУЛЬЖАЯ", ПОВОЛЖСКАЯ АРХЕОЛОГИЯ, № 4 (6), 215, 217.
[843] Mulder, a.g.m., 2014, 144-174.
[844] Redford, a.g.m., 2005, 67-68.
[845] Waksman, Teslenko, Zelenko, a.g.e., 2009, 853-855.
[846] Bakırer, a.g.m., 1980, 222-223.
[847] Moore, a.g.e., 1993, 197.
[848] Arda, a.g.m., 2011, 19-40.
[849] Tekinalp, M., Ekim, Y. (2005). *Sazpegler: Kuzeydoğu Anadolu'da Bir Ortaçağ Yerleşimi*, Ankara, 147-233.

			S.K.7	Aşvan Kale
			S.K.8	
			S.K.9	
	Konik Gövdeli	Dışa Çekik	S.K.10	Aşvan Kale Novy Svet
			S.K.11	
	Dip Formları	Alçak, Kalın Dışa Çekik	S.D.1	
Küp	Ağız Formları		KÜ.1	
			KÜ.2	
			KÜ.3	
			KÜ.4	Aşvan Kale
			KÜ.5	Kubadabad Hasankeyf Aşvan Kale
			KÜ.6	Taşkun Kale Aşvan Kale
			KÜ.7	Taşkun Kale Sazpegler
			KÜ.8	Aşvan Kale
			KÜ.9	Taşkun Kale Ahlat Sazpegler
			KÜ.10	Aşvan Kale Ahlat
			KÜ.11	Aşvan Kale
			KÜ.12	Taşkun Kale
			KÜ.13	Aşvan Kale
			KÜ.14	Taşkun Kale Tille Höyük
			KÜ.15	Aşvan Kale
Testi	Tüm Testi Formları	Yuvarlak Gövdeli, Halka Kaideli	S.TE.1	Manisa
		Alt Kısmı Konik Üst Kısmı Oval Gövdeli, Düz Dipli	S.TE.2	Kadıkalesi Ahlat
		Oval Gövdeli, Düz Dipli	S.TE.3	Tille Höyük
		Alt Kısmı Oval, Üst Kısmı Yuvarlak Gövdeli, Halka Kaideli	S.TE.4	Akşehir Manisa
		Oval Gövdeli Halka Kaideli	S.TE.5	Akşehir Manisa
	Ağız Formları	Köşeli, Dışa Çekik	S.TE.6	Taşkun Kale Aşvan Kale Tille Höyük
		Dışa Çekik	S.TE.7	Taşkun Kale Aşvan Kale

		Uç Kısmı Kalınlaşan İçe Çekik	S.TE.8	Taşkun Kale Kubadabad Aşvan Kale Giritille
		Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik	S.TE.9	Kubadabad Tille Höyük
		Yonca Şeklinde Dışa Çekik	S:TE.10	Aşvan Kale Ahlat
	Dip Formları	Alçak, Dışa Çekik	S.TE.D.1	
		Alçak, Düz	S.TE.D.2	Aşvan Kale
		Yüksek, Dışa Çekik	S.TE.D.3	Sivas Kubadabad Ayasuluk
Güveç	Ağız Formları	Tutamaçlı-Kulplu	G.1	
			G.2	
			G.3	Gritille Sazpegler
		Kulpsuz	G.4	Aşvan Kale
			G.5	Aşvan Kale
			G.6	Aşvan Kale
Tava	Sap Formları	Form 1	T.P.1	
		Form 2	T.P.2	
		Form 3	T.P.3	
		Form 4	T.P.4	
		Form 5	T.P.5	
	Tava Formları	Uç Kısma Doğru Kalınlaşan Dışa Çekik	T.P.6	
		Dışa Çekik Ağız Kenarlı	T.P.7	
Yemek-Servis Kapları	Ağız Formları	Düz Dışa Çekik Ağız Kenarlı	Y.K.1	
		Uç Kısmı Kalınlaşan Dışa Çekik	Y.K.2	
		Dış Bükey Kıvrımlı İçe Çekik	Y.K.3	Sazpegler
Kapak	Formlar	Form1	S.KA.1	Taşkun Kale Kubadabad Aşvan Kale Giritille
		Form2	S.KA.2	Şavşat Giritille Aşvan Kale Stratonikeia ve Lagina
		Form3	S.KA.3	Giritille

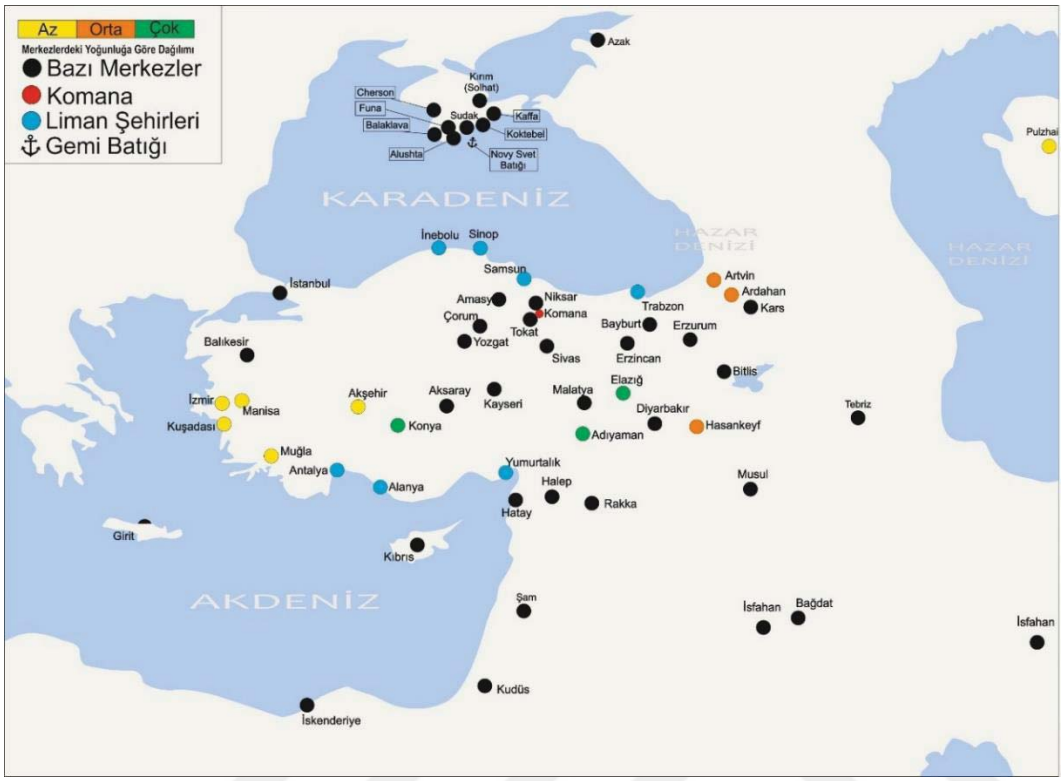
				Stratonikeia ve Lagina Taşkun Kale Tille Höyük Ahlat Sazpegler
		Form4	S.KA.4	Giritille Taşkun Kale Stratonikeia ve Lagina Tille Höyük
		Form5	S.KA.5	Şavşat Sazpegler
		Form6	S.KA.6	Şavşat Aşvan Kale Ahlat
		Form7	S.KA.7	Taşkun Kale Aşvan Kale Tille Höyük
		Form8	S.KA.8	Taşkun Kale Stratonikeia ve Lagina
		Form9	S.KA.9	Şavşat Giritille
		Form10	S.KA.10	
		Form11	S.KA.11	Taşkun Kale Aşvan Kale
		Form12	S.KA.12	
		Form13	S.KA.13	Taşkun Kale Korucutepe Tille Höyük Sazpegler
		Form14	S.KA.14	Aşvan Kale
		Form15	S.KA.15	Giritille
Çömlek	Oval Gövdeli	Çift Kulplu Dışa Çekik	S.Ç.1	Aşvan Kale Tille Höyük
			S.Ç.2	Hasankeyf Aşvan Kale Tille Höyük
			S.Ç.3	Giritille Tille Höyük
			S.Ç.4	Giritille Aşvan Kale Tille Höyük
			S.Ç.5	Kubadabad Şavşat Giritille Tille Höyük Sazpegler
		Dışa Çekik	S.Ç.6	Kubadabad Samsat Tille Höyük
			S.Ç.7	Aşvan Kale
			S.Ç.8	Taşkun Kale Kubadabad Aşvan Kale Giritille Tille Höyük

				Sazpegler
			S.Ç.9	
			S.Ç.10	Sazpegler Taşkun Kale
			S.Ç.11	Sazpegler Aşvan Kale
			S.Ç.12	Taşkun Kale Hasankeyf Şavşat Ahlat
	Gövde Formu Belirsiz	İçe Çekik Ağız Kenarlı	S.Ç.13	Aşvan Kale Tille Höyük
			S.Ç.14	Aşvan Kale
			S.Ç.15	
			S.Ç.16	Taşkun Kale
			S.Ç.17	Taşkun Kale
	Dip Formları	Form1	Ç.D.1	
		Form2	Ç.D.2	
		Form3	Ç.D.3	
		Form4	Ç.D.4	
		Form5	Ç.D.5	
		Form6	Ç.D.6	
		Form7	Ç.D.7	
		Form8	Ç.D.8	Kadıkalesi
		Form9	Ç.D.9	
		Form10	Ç.D.10	
		Form11	Ç.D.11	Kubadabad
		Form12	Ç.D.12	
Süzgeç			SÜ.1	

Tablo 8.5: Komana Sırsız Seramikleri Formları ve Benzer Örnekleri

Sarı (Az)	Turuncu (Orta)	Yeşil (Çok)
AKŞEHİR	HASANKEYF	TAŞKUN KALE (ELAZIĞ)
KADIKALESİ	ŞAVŞAT KALESİ	KUBADABAD (KONYA)
AYASULUK (İZMİR)	AHLAT (BİTLİS)	AŞVAN KALE (ELAZIĞ)
STRATONİKEİA VE LAGİNA (MUĞLA)	SAZPEGLER (ARDAHAN)	GRİTİLLE (ADIYAMAN)
MANİSA GÜLGÜN HATUN HAMAMI		TİLLE HÖYÜK (ADIYAMAN)
PULZHAİ (ÖZBEKİSTAN)		
SURİYE		
SAMSAT (ADIYAMAN)		
NOVY SVET BATIĞI (KIRIM)		
KORUCUTEPE (ELAZIĞ)		
KOMANA SIRSIZ SERAMİKLERİ BENZER FORMLARI		

Tablo 8.6: Komana Sırlı Seramikleri Benzer Formları

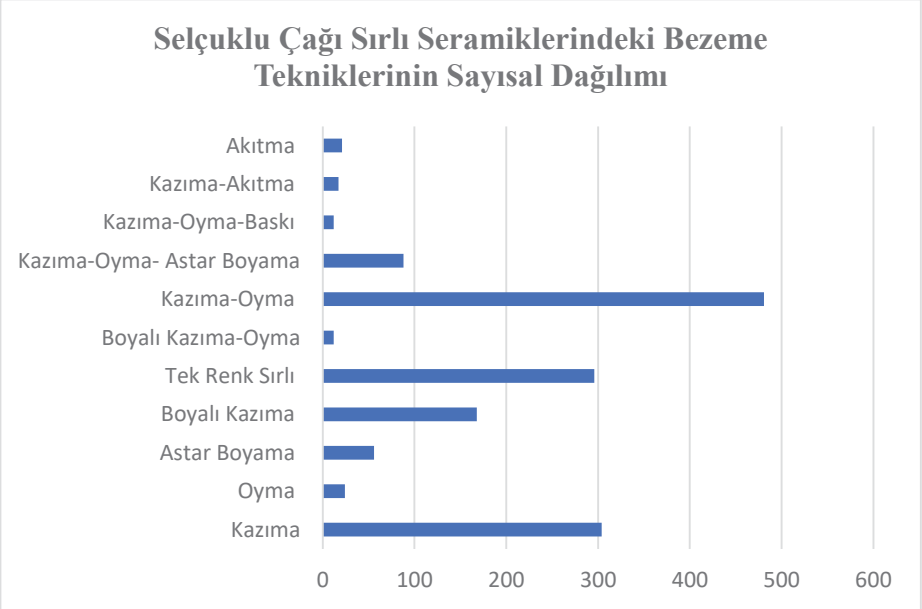
Harita 8.2: Komana Sırsız Seramikleri Benzer Formları

Kazı çalışmaları sırasında Htp01'de 2 Danişment (1143-1166), 12.yüzyılın ikinci yarısı ile-13.yüzyılın sonları arasında büyük kısmı I. Alaaddin Keykubat (1219-1236) dönemine ait çok sayıda Selçuklu sikkesi ele geçirilmiştir.[850] Ayrıca bölgede 14.yüzyıla ait yerel olarak basılmış İlhanlı ve Moğol sonrası Eratnalılar ve Kadı Burhanettin gibi yerel beyliklere ait sikkeler de bulunmuştur.[851] Bu sikkeler form, bezeme ve kompozisyon açısından benzer örnekleri 13-14.yüzyıla tarihlendirilen seramiklerin muhtemelen 13.yüzyılın ilk çeyreğinde I. Alaaddin Keykubat döneminde üretilmeye başlandığını göstermektedir. Kazı çalışmalarında sikkeler dışında seramiklerle aynı açmalarda ele geçirilen diğer buluntular ile tandırlarda yapılan carbon 14 testinin de 13.yüzyıla tarihlendirilmesi bu düşünceyi desteklemektedir. 13.yüzyıl'ın ilk yarısında üretime başlandığı düşünülen bölgede muhtemelen 13.yüzyılın ortalarında üretimin başka bölgeye göç sonucu gidilen bölgede devam ettiği Komana'da ise üretimin sonlandığı tahmin edilmektedir.

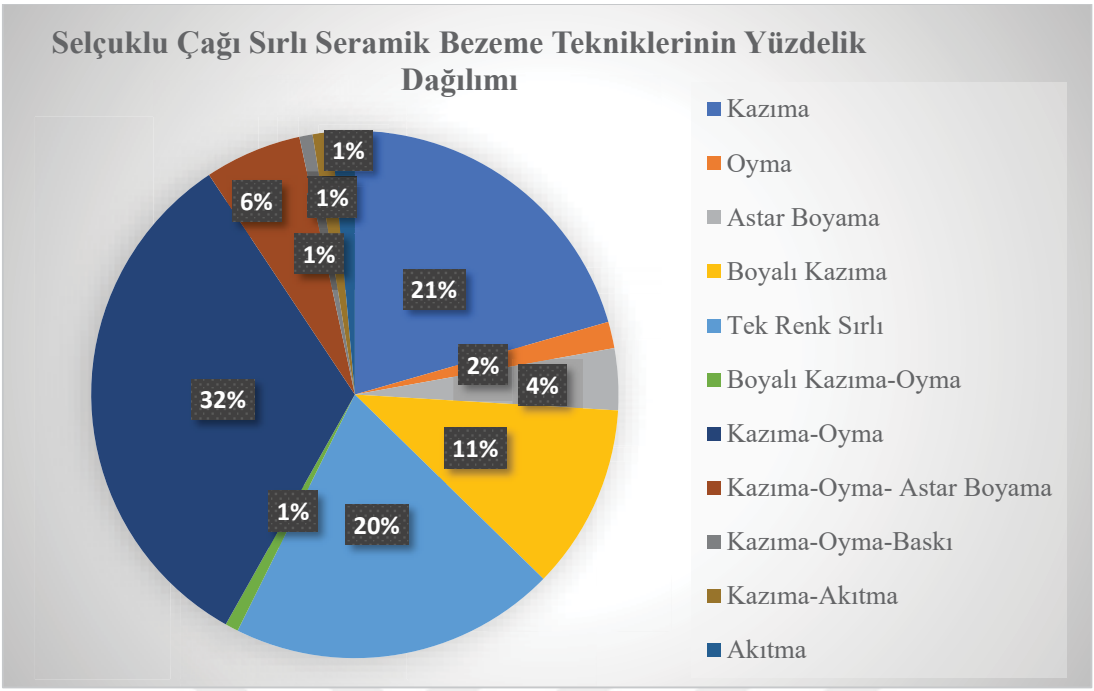
[850] Ivanova, P. (2019). "The Coins: Danishmend/Seljuk Phase", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 257.
[851] Ivanova, a.g.m., 2019, 257.

8.1.3. Bezeme Tekniği

Komana seramiklerinde tek renk sırlı boyama, kazıma, boyalı kazıma, oyma, akıtma, astar boyama, sıraltı boyama ve lüster teknikli seramikler görülmektedir. Bu teknikler ya tek başlarına ya da birkaç teknik birlikte olacak şekilde kullanılmıştır. Komana yarı mamul seramik buluntularında çarkta şekillendirilen sırlı seramikler astarın fırça vb. bir alet yardımıyla sürülmesiyle ve ağırlıklı olarak daldırma yöntemiyle astarlandıktan sonra bezeme yapılacak parçaların yüzeyine yerleştirilmek istenen kompozisyon çizilip bisküvi pişirimi yapılmıştır. Bezemeli örneklerde bu çizimlerin ince, kalın ve küt uçlu farklı aletlerle yapıldığı anlaşılmaktadır. Üzeri astarlanan ve bisküvi pişirimi yapılan seramikler sırlanarak ikinci bir fırınlama işlemi yapılmaktadır. Sırlı örneklerin bazılarında sırın ağız uç kısmında bazılarında ise gövdeden dibe doğru akar şekilde ve dip kısmında birikmesi sırlanan seramiklerin iki farklı şekilde dizilerek fırınlandığını göstermektedir. Bazı yerel üretim seramik yüzeylerinin iç kısmında üç ayak izinin yer almaması da seramiklerin fırınlama sırasındaki dizilimiyle açıklanabilmektedir. Bir yarı mamul örnek üzerinde yer alan birkaç damla sır izinden anlaşıldığı kadarıyla sırsız yarı mamul seramikler ile sırlı seramiklerin birlikte de pişirilebilmiş olabileceğini düşündürmektedir.

Grafik 8.1: Komana Selçuklu Çağı Sırlı Seramiklerindeki Bezeme Tekniklerinin Sayısal Dağılımı

Grafik 8.2: Komana Selçuklu Çağı Sırlı Seramik Bezeme Tekniklerinin Yüzdelik Dağılımı

Kazı çalışmalarında elde edilen veriler doğrultusunda en yoğun tercih edilen bezeme gruplarını kazıma, kazıma-oyma ve tek renk sırlı seramikler oluşturmaktadır. Komana sırlı seramiklerinde sıklıkla tercih edilen kazıma ve oyma bezeme teknikleri dışında boyalı kazıma tekniklerinin orta sıklıkta, akıtma teknikli bezemeler başta olmakla birlikte birden fazla bezeme tekniğinin bir arada kullanıldığı buluntuların ise az sayıda olduğu görülür. Kazıma ve oyma teknikli seramiklerin birlikte kullanıldığı örneklerin büyük çoğunluğunda ve özellikle astar boyama bezeme ile birlikte kullanılan seramiklerin daha özenli ve yoğun kompozisyonlara sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Tek renk sırlı seramik buluntuları yerel ve ithal olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Yerel seramiklerin hemen hemen hepsi açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili, yeşilimsi krem gibi yeşil rengin tonları ile sırlanmışken nadir olarak sadece iki örnekte krem renkli sır görülmektedir. Bütün tek renk sırlı seramikler astarlı olup kase, tabak gibi açık formlu kapların iç yüzeyi tamamen, dış yüzeyleri ağızdan gövdeye geçişe kadar yarım; çömlek, testi gibi kapalı formlu kapların ise dış yüzeyleri tamamen astarlanmış ve sırlanmış şekildedir. İthal buluntuların hepsi astarsız, kalın turkuaz tek renk sırlıdır.

Komana kazı çalışmalarında kazıma tekniğinde ince kazıma ve kalın kazıma olmak üzere iki uygulama görülmektedir. Seramik bezeme tekniğinde kazıma tekniği yayınlarda farklı şekilde ele alınıp incelenmiş olup bazı yayınlarda kazıma ve ince kazıma tekniği farklı gruplar şeklinde ele alınmıştır. İnce ve kalın kazıma tekniğinde temelde yapılan kazıma işlemi aynı şekilde olup farklı olan tek uygulama yüzeyi kazımak için kullanılan aletin uç kısmının sivri-ince veya küt-kalın şekilde olmasıdır. Komana kazı çalışmalarında seramik bezeme teknikleri içerisinde en çok görüleni ince ve kalın kazıma bezemeli seramikler oluşturmaktadır. İnce kazıma ve kalın kazıma teknikleri iç içe ve genelde birlikte kullanıldığı için herhangi bir ayrım yapılmadan kazıma tekniği olarak incelenmiştir. Bu grup bezemeler ya tek başlarına ya da oyma, astar boyama, baskı bezeme akıtma tekniğiyle birlikte kullanılmıştır.

Bölge seramiklerinde görülen ince uçlu kazıma tekniğinde sivri ince uçlu, düz veya kavisli gövdeye sahip bir alet yardımıyla bezemelerin yapıldığı tahmin edilmektedir. Ağız kısmına doğru oldukça daralan seramik formlarının görüldüğü örneklerde dar alanlara yapılan bezemelerin düz veya hafif kıvrımlı bir objeyle yapılmasının zor olması, küçük formlu seramiklerde detaylı bezemelerin yer alması ve bezemelerde yer alan izlerden anlaşıldığına göre dar ve kıvrımlı alanlarda gövde kısmı kavisli; geniş ve düz alanlarda ise daha düz hafif kavisli gövdeli aletler ile bezemelerin yapıldığı düşünülmektedir. Özellikle ağız kısmı oldukça keskin dış bükey kıvrımlı seramiklerin iç yüzeyinde görülen bezemelerin kavisli gövdeye sahip bir alet yardımıyla yapılmış olması kuvvetli bir ihtimaldir. Kazıma bezemede kullanılan nesnenin ne olduğu kesin olarak bilinmemekle birlikte muhtemelen işlenmiş hayvan kemiğinden yapıldığı düşünülmektedir.[852] Ancak hangi tür hayvanların kemiklerinin kullanıldığı tam olarak bilinmemektedir.[853] Komana kazı çalışmalarında da Danişment-Selçuklu evresinde de seramik veya deri üretiminde kullanılmış olabileceği düşünülen kemik objeler ele geçirilmiştir.[854]

[852] Özkul Fındık, N. (2008). "Anadolu'da Seramik Bezemesinde ve Onarımında Kullanılan Bazı Teknikler*", EKEV Akademi Dergisi*, 12 (34), Ankara, 465.

[853] Kazıma bezemede kullanılan sivri uçlu nesnelerin keçi, koyun, geyik gibi çift toynaklı hayvanların fibula veya ulna kemikleri olabileceği düşünülmektedir. Lane, A. (1938). "The Early Sgraffito Ware of The Near East", *Transactions of The Oriental Ceramic Society*, 33-56.; Bakırtzis, D. P. (1999). "Byzantine Sgraffito", *Byzantine Glazed Ceramics: The Art of Sgraffito*, Athens, 17-24.

[854] Pişkin, E., Küntüz, H. (2019). "Bone Working Waste: The Infamous Bone Worker and Other Craftsmen Peeking Through the Animal Bone Assemblage from Medieval Komana", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meyem Acara Eser), İstanbul, 221.

Kalın kazıma tekniği Komana örneklerinde ince kazımaya göre daha kalın ve küt uçlu kemik olduğu düşünülen nesnelerle yapılmaktadır. Kalın kazıma olarak belirtilen örneklerde de ince kazımada olduğu gibi dar ve kıvrımlı alanlarda gövde kısmı kavisli, geniş ve düz alanlarda ise düz gövdeli nesnelerle bezeme yapılmıştır. Komana bu grup bezemelerinde açık yeşil, koyu yeşil, yeşilimsi krem, su yeşili, hardal sarısı, sarımsı krem, kahve gibi sır renkleri görülmekte olup seramik iç yüzeyleri astarlı, sırlı; dış yüzeylerin ise gövde kısmına kadar yarım astarlı ve sırlıdır. Bizans seramik araştırmaları sonucunda mevcut veriler doğrultusunda ince kazıma örnekler 11.yüzyıl ortası-13.yüzyıl başı, kazıma örnekler 12.yüzyıl ortası-13.yüzyılın ilk yarısı olarak belirtilmiştir.[855] Komana seramik buluntularında yoğun olarak görülen ince ve kalın kazıma bezemeli Anadolu Selçuklu Dönemi örneklerinin ise 13.yüzyılın başlarına ait olabileceği düşünülmektedir. İnce kazımanın Bizans seramiklerinde daha yoğun kullanıldığı Anadolu Selçuklu örneklerinde ise daha az tercih edildiği görülmektedir.

Boyalı kazıma tekniği ince veya kalın kazıma bezeme yapıldıktan sonra kompozisyon içerisinde istenilen bölgenin fırça benzeri aletler yardımıyla boyanmasıdır. Yeşil renk için bakır oksit; sarı, sarımsı kahve, kahve renkler için demir oksit; patlıcan moru için manganez kullanıldığı bilinmektedir.[856] Komana boyalı kazımalı seramiklerde sadece yeşil tonları ve hardal sarısı, kahve renkli boyalar kullanılmış olup bazı örneklerde boya sürülen kısımların sürüldüğü alandan taştığı ve fırına diziliş şekline göre yukarı veya aşağı yönde aktığı görülmektedir. Bu grup seramiklerde açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili, sarımsı krem gibi şeffaf renkli sırlar kullanılmış olup seramik parçaların iç yüzeyleri tamamen dış yüzeylerinin ise genellikle ağız kısmı astarlı ve sırlıdır. Bazı örneklerde iç ve dış yüzeyde yer alan sır renklerinin farklı olduğu görülmektedir.

Akıtma tekniğinde ise boyama tekniğinden farklı olarak boya yüzeye belirgin şekilde sürülmeyip herhangi bir noktadan gelişi güzel şekilde yerleştirilir. Komana örneklerinde az sayıda görülen akıtma tekniği diğer tekniklerle kullanıldığında kompozisyon içerisinde genellikle akışkan bir görünümde ve dağınık şekildedir.

[855] Ünaler, M. B., Akkurt, S., Doğer, L., Kozakova, R. (2013). "Kuşadası, Kadıkalesi Anaia Kazısında İnce Sgraffito ve Kazıma-Sgraffito (Kaba Sgraffito) Seramiklerin Analitik Karşılaştırması", *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 93.
[856] Tömöry, T. (1977). "Mediaeval Sgraffiato Ware from Anemurium in Cilicia", *Belleten*, XLI (161), 31.

Boyalı kazımada renkler fırçayla sürülüp, belirgin hatlara sahipken akıtma tekniğinde boyanın yüzeye dağılımı dalgalı ve yumuşak geçişli şekildedir. Bu grup bezemelerde hardal sarısı, sarımsı krem, yeşilimsi krem, açık yeşil sır renkleri ile yeşil tonları, hardal sarısı, kahve renkli akıtma boyalar görülür. İç yüzeyleri astarlı, sırlı; dış yüzeyleri ise genellikle gövde kısmına kadar yarım astarlı ve sırlıdır.

Komana örneklerinde oyma tekniği iki farklı şekilde görülmektedir. Bunlardan ilki kazıma tekniğiyle ana hatları belirlenen bezemenin ya iç kısmı ya da bezemenin dış kısmında kalan kısmın oyularak çıkartılmasıdır. Böylece vurgulanmak istenen motif ön plana çıkartılır. Diğer oyma şekli ise doğrudan yatay geniş ve ince uçlu bir alet yardımıyla astarın tamamını hamurun ise çok az bir kısmını oyarak çizilmek istenen kompozisyonun doğrudan yapılmasıdır. Genellikle figürlü ve yoğun bezemeli kompozisyonlarda önce kazıma tekniğiyle motif ve figürlerin ana hatları oluşturulmakta daha sonra kompozisyona göre oyma işlemi yapılmaktadır. Sade ve geometrik kompozisyonlarda ise herhangi bir kazıma işlemi yapılmadan doğrudan motif yerleştirilmektedir. Bu grup bezemelerde hardal sarısı, sarımsı krem, açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili, koyu yeşil, yeşilimsi krem gibi sır renkleri görülmekte olup iç yüzey tamamen astarlı ve sırlı; dış yüzey ise ya gövde kısmına ya da dip kısmıyla gövdenin birleşimine yakın yere kadar astarlı ve sırlıdır. Oyma tekniği ya tek başına ya da kazıma, astar boyama, akıtma, baskı bezeme ile birlikte görülür.

Astar boyama tekniğinde bisküvi pişirimi yapılan seramiklerin üzerine yerleştirilmek istenen kompozisyon astarla yapılıp daha sonra yüzey sırlanarak astarlı bezemeli kısımlar vurgulanır. Sır rengi astarlı yüzeylerde belirgin şekildeyken diğer kısımlar koyu renkli kalarak karşıt bir görünüm oluşturur. Komana astar boyama bezemeli seramiklerde bu tekniğin ağırlıklı olarak kazıma ve oyma teknikleriyle beraber kullanıldığı görülmektedir. Astar boyama tekniğiyle yapılan bu örneklerde bezeme yapan ustanın yeteneği tüm kap formlarında oldukça belirgin şekilde hissedilmektedir. Bu grup bezemelerde hardal sarısı, sarımsı krem, açık yeşil, koyu yeşil, su yeşili gibi şeffaf renkli ve şeffaf renksiz sırlar görülmektedir. Astar boyamalı seramiklerde iç yüzey tamamen astarlı ve sırlı olup dış yüzey ağız kısmına kadar, dip kısmına kadar veya tamamen astarlı ve sırlıdır.

Sıraltı boyama ve lüster teknikli Komana seramik buluntuları oldukça az sayıdadır. Bisküvi pişirimi yapılan seramik üzerine yerleştirilecek boyamanın sırın

altına yapılmasıyla sıraltı boyama tekniği, bezemenin fırınlanmış sır üzerine bakır, gümüş oksit[857] gibi maddelerle yapılmasıyla ise lüster bezeme tekniği oluşmaktadır. Komana'da sıraltı boyama ve lüster bezemeli buluntu sayısının azlığı ve yerel üretimle eşleşmemesi bunların hemen hemen hepsinin ithal olduğunu düşündürmektedir. Sıraltı boyama bezemeli seramiklerde turkuaz renkli şeffaf sıraltına siyah renkli boyama bezemeler görülmekte olup iç ve dış yüzey çok ince astarlı ve sırlıdır. Lüster bezemeli oldukça küçük boyutlu ağız parçası ise opak sırüstüne kahverengi tonlarda demir oksit bezemelidir.

8.1.4. Motif [858]

Komana kazı çalışmalarında konumuzu oluşturan seramik buluntuları içerisinde bitkisel, geometrik, figürlü ve yazılı bezemeli kompozisyonlar görülür. Oldukça çeşitlilik gösteren bezeme ve kompozisyon özellikleri seramiklerin tarihlendirilmesi ve ait oldukları dönemin özelliklerini yansıtması bakımından oldukça önemli bir komuma sahiptir. Özellikle büyük kısmı ince işçilikle ve ustaca yapılan figürlü seramikler Komana kazısının en önemli buluntu grubunu oluşturmaktadır.

FİGÜRLÜ	YAZI	BİTKİSEL	GEOMETRİK
İNSAN FİGÜRLÜ	KORUCUTEPE (ELAZIĞ)	SOLHAT (KIRIM)	KADIKALESİ
SOLHAT (KIRIM)	TAŞKUN KALE (ELAZIĞ)	CHERSON (KIRIM)	HİSARTEPE
CHERSON (KIRIM)	AMASYA	AL-MİNA (HATAY)	KARACAHİSAR
CORİNTH (YUNANİSTAN)	KALİERA KALESİ (KIRIM)	KUBADABAD (KONYA)	KORUCUTEPE (ELAZIĞ)
KUBADABAD (KONYA)	NOVY SVET BATIĞI (KIRIM)	ST SYMEON (HATAY)	AŞVAN KALE (ELAZIĞ)
KALEHİSAR (ÇORUM)	AHLAT (BİTLİS)	KİNET HÖYÜK (HATAY)	SİVAS
KİNET HÖYÜK (HATAY)	YOZGAT	NİĞDE-AKSARAY	SOLHAT (KIRIM)
NİĞDE-AKSARAY	NİĞDE-AKSARAY	KONYA	AZAK (KIRIM)

[857] Çeken, M. (2007). "Selçuklu ve Beylikler Devri Çinilerinde Malzeme, Teknik ve Fırınlara Dair Bazı Tespitler", *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini: Selçuklu ve Beylikler Çağı Çinileri*, İstanbul, 18.
[858] Motif ve kompozisyon başlıklarında ismi geçen benzer örnekler çalışmamızın katalog kısmında atıflı şekilde verildiği için bu bölümde sadece merkezlerin adı verilmiştir.

KONYA	KONYA	GEVALE KALESİ (KONYA)	ALUSHTA (KIRIM)
ST SYMEON (HATAY)	KİNET HÖYÜK (HATAY)	AHLAT (BİTLİS)	BALAKLAVA (KIRIM)
AHLAT		SAMSAT (ADIYAMAN)	TAŞKUN KALE
HAYVAN FİGÜRLÜ		HASANKEYF (BATMAN)	POSSİDİMA (KIRIM)
KUBADABAD (KONYA)		YOZGAT	KÖKTEBEL (KIRIM)
SAMSAT (ADIYAMAN)		KORUCUTEPE (ELAZIĞ)	TAŞKUN KALE (ELAZIĞ)
HASANKEYF (BATMAN)		TAŞKUN KALE (ELAZIĞ)	İZNİK
SOLHAT (KIRIM)		ANİ (KARS)	KİNET HÖYÜK (HATAY)
CHERSON (KIRIM)		KALİERA KALESİ (KIRIM)	SARDİS
KİNET HÖYÜK (HATAY)		NOVY SVET BATIĞI (KIRIM)	SMYRNA AGORASI (İZMİR)
KONYA		SİVAS	EPHESOS
YOZGAT		POSSİDİMA (KIRIM)	AİGAİ
		KÖKTEBEL (KIRIM)	SUDAK (KIRIM)
		YUMUKTEPE (MERSİN)	CHERSON (KIRIM)
		AKŞEHİR (KONYA)	KEMAH (ERZİNCAN)
		ERZİNCAN	AKŞEHİR
		AŞVAN KALE (ELAZIĞ)	ATİNA (YUNANİSTAN)
		MALATYA	SELANİK (YUNANİSTAN)
		İZNİK	İSTANBUL
		HARPUT (ELAZIĞ)	DEMRE (ANTALYA)
		KARACAHİSAR KALESİ	PHOKİS (YUNANİSTAN)
		PERGAMON	MAGNESİA (YUNANİSTAN)
		THASOS	AFGANİSTAN
		ALUSHTA (KIRIM)	METROPOLİS
		AZAK (KIRIM)	ERZİNCAN
		SUDAK (KIRIM)	TYANA (NİĞDE)
			TUNCELİ
			ADRAMYTTEİON
			KALİERA KALESİ (KIRIM)

Tablo 8.7: Komana Figürlü, Yazılı, Bitkisel ve Geometrik Bezemeli Örneklerin Benzerleri

8.1.4.1. Figürlü bezemeler[859]

İnsan Figürlü Seramikler: 2009-2017 yılları arasında Komana kazısı seramik buluntuları içerisinde sekiz insan figürlü seramik parçası çalışmamızın katalog kısmında incelenmiştir. Kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen ayakta durup kollarını iki yana doğru açmış ve her iki koluyla birer haşhaş dalını tutar şekilde betimlenen figür önemli seramik buluntuların başında gelmektedir. Bu figür yüz ifadesi, başlık, giyim-kuşam ve kompozisyon açısından dönem başta olmak üzere Komana figürlü seramiklerinin kalite ve işçiliğini önemli ölçüde yansıtmaktadır.

[859] Komana'da 2009-2017 yılları arasında sekiz insan, yirmi sekiz hayvan ve bir siren figürü ele geçirilmiştir. İnsan figürlü beş, hayvan figürlü yirmi ve siren figürlü bir parça daha önce yayınlanmış olmakla birlikte çalışmamızın bütünlüğü açısından kapsamlı şekilde tekrar ele alınmıştır. Yayınlanan bazı figürlü seramikler için bakınız: Karasu, Özkul Fındık, a.g.m., 2019. 103-130.

Resim 8.1: İnsan Figürlü Seramikler

Seramiğin iç yüzeyinde yer alan insan figürlü bezemeler ya dip kısmının merkezinde ya da gövdeden dip kısma doğru devam eder şekilde kap yüzeyinde ana bezeme öğesi konumundadır. Bazı figürlerin ayakta bazılarının oturur vaziyette ve bir figürün eğilmiş şekilde olduğu düşünülmekle birlikte seramik parçaların büyük kısmı mevcut olmadığı için figürlerin konumu ve duruşu kesin olarak anlaşılamamaktadır. Başlık bulunan dört figürden birinde kürklü, birinde sarık şeklinde, ikisinde ise börk şeklinde Selçuklu dönemine ait olduğu düşünülen başlıklar görülür. Başlıklardan birinin orta kısmında çok kollu yıldızdan oluşan bir rozet de yer almaktadır. Bir figür ise başlıksız, kıvırcık saçlı olarak betimlenmiştir. Baş kısımları 4/3 görünür şekilde profilden veya dik açılı olarak, gövde kısımları karşıdan görünür şekilde verilen oldukça ince işçilikle yapılan insan figürlerinin gövde kısımları genellikle dip parçasının merkezine yakındır. Gövde kısmı mevcut olan figürlerin hemen hemen hepsi kaftan giymiş şekilde olup bir örneğin kol kısmında tiraz görülür. Kaftan iki figürde dikey şeritli, bir figürde baklava desenli, bir örnekte düğmeli ve helezonik kıvrımlı, bir örnekte ise rumi motifleriyle bezenmiş şekildedir. Yüz kısmı görülen dört insan figürlü bezemeden ikisi çekik badem gözlü, ikisi ise hafif çekik yuvarlak gözlüdür. Figürlerin burun kısımları kaşın bir kenarından inen sade tek bir çizgi ile oluşturulmuş olup üç figür küçük bir figür ise uzun burunludur. Figürlerin ağızları kapalı, yüz ifadeleri ise sert-kararlı, hafif tebessüm eder ya da hüzünlü şekildedir. Eğilmiş şekilde olduğu tahmin edilen sadece bir figürün yüzünde sakal yer almaktadır. Ayak kısımları mevcut olan bir figürde ise uzun çizmeler görülür. Büyük kısmı mevcut olmayan seramik yüzeylerde insan figürü dışında sadece bir örnekte haşhaş bitkisi bulunur.

Komana seramiklerinde bağdaş kurmuş şekilde ve ayakta verilen altı seramikte görülen insan figürü giyim -kuşam ve kompozisyon açısından Anadolu Selçuklu dönemi özelliklerini yansıtmaktadır. Figürlerde yer alan börk benzeri başlıklar yanı sıra kaftanların biçimi, bir figürün bel kısmında yer alan kemer Türk kültürünü yansıtması bakımından önemlidir. Ayrıca sert bir yüz ifadesine sahip figürün başlığında yer alan çok kollu yıldız, kolunda tiraz bulunan figür, kürklü başlıklı avcı figürü ve figürlerin çoğunun bağdaş kurarak oturması bu seramiklerin Sultan ve himayesindeki beyler gibi dönemin önemli kişilerini temsil ettiğini ve bu seramiklerin onlar için yapılmış olabileceğini düşündürmektedir.

Bağdaş kurma geleneği Orta Asya kültürüne bağlanmakta, Orta Asya'nın batısında Ceytun kültürü döneminde oturan bir kadını temsil ettiği düşünülen insan biçimli heykelcikler bulunması bu geleneğin daha erken dönemlere kadar uzandığını göstermektedir.[860] Bağdaş kurma geleneğinin en net ve somut örneklerini ise Orta Asya balballarında görmek mümkündür. Hun, Göktürk, Uygur sanatına ait çok sayıda insan figürlü örnek mevcuttur. Hun devrinde ayakta veya bağdaş kurmuş oturur şekildeki taş eserler ya bir eliyle belini veya kemerini diğer eliyle de bir kadehi tutar şekilde ya da bazen iki eliyle bir nesneyi kavramış şekildedir.[861] Göktürklere ait Kültigin ve Bilge Kağan mezar külliyelerinde çok sayıda ayakta ve bağdaş kurmuş oturur şekilde taş heykeller mevcut olup Türk-Moğol tipindeki farklı şekillerdeki bu örneklerde figürlerden bazıları bir eliyle kadeh ya da kuş tutarken diğer eliyle kuşağını ya da belindeki silahını tutar şekildedir. Kadeh ve silah hükümdarlık sembolü ya da askeri rütbeyi nitelerken kuş ölen kişinin ruhunu temsil etmektedir.[862] Göktürk abidelerinde yer alan heykeller göz önüne alındığında, bağdaş kurmanın hükümdara ait bir oturuş tarzı olduğu anlaşılmaktadır.[863] Budizm'in oldukça etkili olduğu Uygur resim ve heykel sanatında da oldukça yoğun şekilde bağdaş kurmuş oturan insan figürleri görülmektedir.[864] Budist azizlerin en üst mertebeye ulaşması, İç Asya'da hükümdar oturuşu olarak bilinen bağdaş kurma şeklini almasını da içeren bir tarzda ifade edilmektedir.[865] Uygur resim sanatındaki figürler Göktürk balballarındaki özelliklerini korumuş ve adeta kalıplaşmış bir şekildedir.[866] Orta Asya göçebe ve Türk tarzında bağdaş kurarak oturan, kaftanlı ve börklü soyut hükümdar sembolü ya da saray soylusu bezemeler ilk kez Abbasi lüster seramiklerinde görülür.[867] Benzer tarzda bağdaş kurmuş oturur şekildeki örnekler 12-14.yüzyıl arası Anadolu Selçuklu ve Bizans sırlı seramiklerinde de görülmektedir. Hunlarla başlayan bu figür anlayışı daha sonra Selçuklulara kadar gelişerek devam etmiş diğer kültürleri de etkileyerek

---

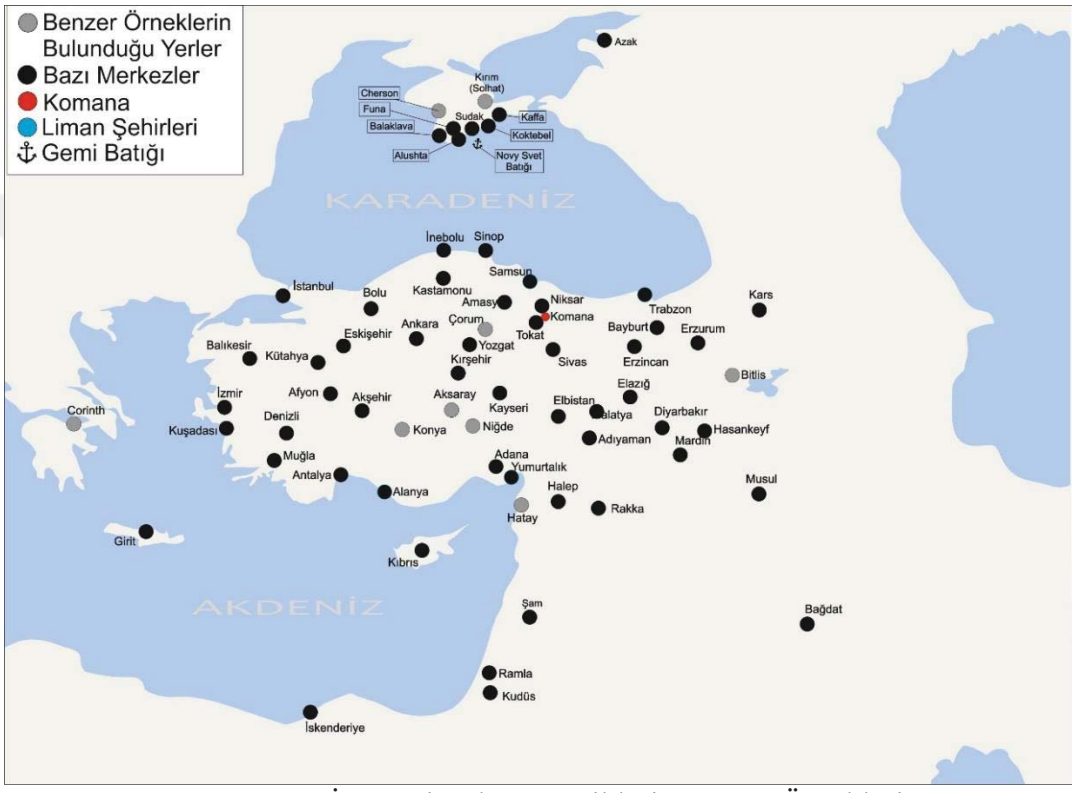
[860] Çoruhlu, Y. (2007). *Erken Devir Türk Sanatı* (Birinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 59.
[861] Çoruhlu, *a.g.e.,* 2007, 145.
[862] Çoruhlu, *a.g.e.,* 2007, 203-205.; Çoruhlu, Y. (1998). *Erken Devir Türk Sanatının ABC'si*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 100.
[863] Esin, E. (2006). *Türklerde Maddi Kültürün Oluşumu.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 319.
[864] Çoruhlu, *a.g.e.,* 2007, 259-318.
[865] Esin, E. (1978). *İslamiyet'ten Önceki Türk Kültür Tarihi ve İslam'a Giriş.* İstanbul: Edebiyat Fakültesi Matbaası, 60.
[866] Taşçı, A. (1998). "Selçuklu Mimari Süslemesindeki Alçı ve Taş Kabartma İnsan Figürlerinin Köken ve Gelişimi". *Vakıflar Dergisi*, XXVII, 48.
[867] Öney, G. (2004). "Büyük Selçuklu Seramik Sanatında Resim Programı ve Gelişen Figür Üslubu", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII/1, 62.

seramiklerde bezeme olarak kullanılmıştır. Selçuklu seramik sanatında Orta Asya kültürünün yanı sıra İslamiyet'i kabul etmesine rağmen Şaman inancının etkisi de hissedilir.[868]

Kazı çalışmaları sırasında bulunan sarıklı ve keçi sakallı bir figür St Simon seramiklerini anımsatmakta olup hamur yapısı ve üslubuna bakıldığında bölge seramikleriyle bütünlük göstermekte ve yerel üretim olduğu düşünülmektedir. Bu seramik muhtemelen Anadolu'daki Kilikya bölgesi ve Bizans seramiklerini bilen bir usta tarafından özel sipariş üzerine yapılmıştır. Ele geçirilen insan figürlü tek yarı mamul örnek olan kıvırcık saçlı figür ise diğer örneklerden tamamen farklıdır. Kıvırcık saçlı ve daha çok batılı tarzda olarak nitelendirilebilen figürün muhtemelen Sivas merkezli olarak ticaret yapan Cenevizli İtalyan tüccarlar için sipariş üzerine üretildiği tahmin edilmektedir. Kazı çalışmaları sırasında 12-13.yüzyıla tarihlenen esnaflar tarafından kullanılan sikke denge aletinin bir parçasının ele geçirilmiş olması Komana'da bir tüccarın varlığını ve bölge ticaretini yansıtması bakımından oldukça önemlidir.[869] Ayrıca deniz kabuğundan yapılmış küpeler bölge halkının 12-13.yüzyılda deniz ile ilişkisi olduğunu gösterir.[870] Komana'da özel siparişle üretilmiş olduğu düşünülen bu seramiklerin İtalyan tüccarlarla alınıp satılmış olabileceği tahmin edilmektedir. Komana insan figürlü seramiklerinin benzerleri Solhat[871] (Kırım), Cherson[872] (Kırım), Corinth (Yunanistan) gibi Anadolu dışında ve Kubadabad[873], Kalehisar[874], Kinet Höyük[875], Niğde-Aksaray[876], Konya[877], St Simon[878] gibi Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde görülmektedir. St Simon dışındaki diğer bölgelerde görülen benzer seramikler gerek üslup gerek motif ve kompozisyon açısından Komana

[868] Öney, G. (2004). "Büyük Selçuklu Seramik Sanatında Resim Programı ve Gelişen Figür Üslubu", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII/1, 61.
[869] Koyun Esen, a.g.e., 2019, 169, 167, 199 (Fig.110).
[870] Koyun Esen, a.g.e., 2019, 169.
[871] Kramarovsky, M. (2004). "The 'Sky of Wine' of Ebu Nuwas and Three Glazed Bowls From The Golden Horde, Crimea". *Muqarnas*, 21, Essay in The Honor of J. M. Rogers, 234.
[872] Rice, T. D. (1965). "The Pottery of Byzantium and İslamic World", *In Studies in İslamic Art And Arthitecturein Honour of K.A.C. Creswell*, London, 194-236.; Öney, G. (1983). "Bir Grup Selçuklu Seramiğinde İnsan Tasviri", Arkeoloji-Sanat Tarihi Dergisi, 2 (2), 97-98.
[873] Arık, a.g.m., 2019, 258-259.
[874] Öney, a.g.m., 1983, 91-92.
[875] Redford, S. (2012). "Portable Palaces: On The Circulation of Objects and İdeas About Architecture İn Medieval Anatolia and Mesopotamia", *Medieval Encounters*, 18, 391, Figure 6.
[876] Meriçboyu, Y. (1981). "Figürlü Bir Selçuklu Kasesi", *Sanat Tarihi Yıllığı* 9-10, 197, 208-210.
[877] Öney, a.g.m., 1983, 100-101, Resim 11.
[878] Redford, S. (2005). "Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics From Kinet, Turkey, EspeciallyPort Saint Symeon Ware", Ancient Near Eastern Studies, Vol. XLII, 103.

örnekleriyle büyük benzerliğe sahiptir. Benzer örneklerin bulunduğu bölgelerin çoğunda üretime dair buluntuların mevcut olmaması da Komana seramiklerinin diğer bölgelere ihraç edilmiş olabileceğini akla getirmektedir. Ticaret yolları ve merkezlerine yakın bir konumda bulunan az ama kaliteli bir üretim yaptığı görülen Komana'da üretim yapılan seramiklerin Niğde, Aksaray, Yozgat başta olmak üzere yakın bölgelere hatta tüccarlar aracılığıyla Kırım'a kadar gitmiş olması muhtemeldir.

Harita 8.3: İnsan Figürlü Seramiklerin Benzer Örnekleri

Fantastik Figürlü Seramikler: 2009-2017 yılları arasında Komana kazısı seramik buluntuları içerisinde fantastik figürlü bir parça ele geçirilmiştir. Büyük kısmı mevcut olmayan seramik parçasında kadın başlı, kuş gövdeli olduğu düşünülen bir siren figürünün baş ile gövde kısmı yer almaktadır. Yuvarlak yayvan yüzlü, badem gözlü, yay şeklinde kaşlı, küçük burunlu ve kapalı ağızlı olan figür, şaşkın bir yüz ifadesine sahiptir. Figürün gözlerinin her ikisi farklı yöne bakmakta ve her iki yanağı küçük yuvarlak noktalar şeklinde beneklerle vurgulanmaktadır. Antik Yunan mitolojisindeki sirenlerden ikonografik olarak farklı olan harpi adıyla da bilinen figür, Orta Asya Türk sanatında, Çin'de, Uygur ve Karahanlı döneminde İslam sanatının çeşitli örneklerinde görülmektedir. İslam inancında Kaf dağında yaşayan efsanevi

yaratık, zorda kalanlara yardım eden Hızır meleği, aynı zamanda sultanı temsil eden bir figürdür.[879] Benzer örneğine Ahlat'ta[880] rastlanan siren figürü özellikle Anadolu Selçuklu Dönemi Kubadabad çinileri[881] başta olmak üzere Türk sanatında sıklıkla kullanılmıştır.

Resim 8.2: Siren Figürlü Seramik Parçası

Hayvan Figürlü Seramikler: 2009-2017 yılları arasında Komana kazısı seramik buluntuları içinde otuz hayvan figürlü seramik parçası bulunmuş olup bunlardan dördü yarı mamul, biri sırlı defolu, dördü sırsızdır. Ele geçirilen büyük kısmı mevcut olmayan hayvan figürlü seramiklerden onunda tavus kuşu, dördünde kuş, beşinde keklik (?) gibi kanatlı hayvan figürleri; dördünde balık, beşinde aslan, birinde koç figürü görülmektedir.

[879] Önder, M. (1968). "Kubad-Abad Sarayı Harpi ve Simurg'ları", *Türk Etnoğrafya Dergisi*, X, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 5-9.
[880] Karamağralı, B. (1981). "Ahlat'ta Bulunan Bir Çini Fırını", *Yıllık Araştırmalar Dergisi***,** 3, 71, 93, Şekil 19.; Karamağaralı, a.g.m., 2007, 152-153.
[881] Arık, a.g.m., 2019, 237.

Resim 8.3: Balık, Tavus Kuşu, Keklik, Kuş Figürlü Sırlı Seramikler

Resim 8.4: Aslan ve Koç Figürlü Sırlı Seramikler

Resim 8.5: Aslan, Kuş, Tavus Kuşu Figürlü Sırsız Seramikler

Türk kökenli ya da Türklerin mensubu olduğu toplulukların ürünü olan "hayvan üslubu"[882] hayvanların koruyucu ruha sahip oldukları ve hayvanın kılığına girildiğinde onun gücüne sahip olunacağına olan dini inanışlarla ortaya çıkmıştır.[883] Hayvan üslubunun, mevcut bezeme örneklerinden yola çıkarak, Minusinsk'te bronz çağına kadar uzanabileceği de tahmin edilmektedir.[884] Hun sanatında ise sadece bir kompozisyon olmadığı doğaüstü güçlere karşı eğilimlerden dolayı ortaya çıktığı yönünde görüşler bulunmaktadır.[885] İslamiyet'in kabulü ile birlikte bu üslup bazı değişimlerle devam etmiş, ana özellikleri ustaca sitilize edilerek canlı şekilde bezemedeki yerini almıştır. Hayvan üslubu sadece göçebe Türk yaşam tarzının yarattığı, günlük yaşamda yer alan, özellikle şaman inançlarında var olan, korktukları, yedikleri ya da faydalandıkları doğada var olan canlıların değil, hayal dünyalarının da yarattığı fantastik yaratıkların da resimlendiği yaygın bir üsluptur.[886] Selçuklu bezeme

[882] Hayvan üslubu terimini kullanan ilk kişi Rostovzeff'tir. Kuban, D. (2010). *Batıya Göçün Sanatsal Evreleri* (İkinci Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 63.
[883] Çoruhlu, Y. (2007). *Erken Devir Türk Sanatı* (Birinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 147-148.
[884] Grousset, R. (2006*). Bozkır İmparatorluğu-Atilla/Cengizhan/Timur (Çev. Dr. M. Reşat Uzmen).* İstanbul: Ötüken, 32.
[885] Diyarbekirli, N. (1972). *Hun Sanatı* (Birinci Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 114.
[886] Aksu, H. (1998). *Rumi Motifinin Kökeni*, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 20.

üslubunun en önemli konuları arasında yer alan insan ve hayvan figürleri Ortaçağ boyunca önemini korumuştur.

Türk kozmolojisinde gök gürültüsünün hayvanlar arasındaki sembolü olan balık figürü Türklerde bolluk, bereket, refah yanı sıra evlilikte de mutluluk ve üremeyi temsil eder.[887] Balık Ortaçağ Türk seramik sanatında sıklıkla kullanılan hayvan figürlerinden birisidir. Anadolu Selçuklu sanatında burç ve Türk-Çin takvim hayvanı olarak kullanıldığı düşünülmektedir.[888] Osmanlı döneminde özellikle erken dönem seramiklerinde (Milet İşi) yaygın kullanılmış klasik dönemde azalarak ve balık motifleri küçülerek sınırlı da olsa seramiklerdeki yerini korumuştur. Komana seramik buluntuları arasında da dört adet balık bezemeli seramik parçası bulunmaktadır. Bu balık figürlerinden ikisi kaliteli işçiliğe sahipken biri yanmış şekilde olan diğer iki seramik oldukça düşük kaliteli işçiliğe sahiptir. Gerçekçi olarak verilen yüzer şekildeki kaliteli işçiliğe sahip iki balık figüründen biri Rakka seramiklerinde sıklıkla görülen bir bordürle çevrelenmektedir. Balık figürlü dört seramikten de anlaşıldığı üzere bölgede iki farklı seramik ustasının varlığı veya usta-çırak bağlantılı seramik üretimi olduğu görülmektedir.

Türk sanatında önemli bir yere sahip olan koç figürü metal, taş ve seramik gibi oldukça geniş alanlarda görülmektedir. Komana seramikleri içerisinde ele geçirilen tek koç figürlü örnek köşeli-çıkıntılı çenesi, kıvrımlı boynuzları ve detaylı yüz hatlarıyla gerçekçi şekilde betimlenmiştir. Komana insan ve hayvan figürlü bezemelerin hepsi seramik parçanın iç yüzeyinde yer alırken oldukça büyük boyutlu bir kap yüzeyine yerleştirilen koç figürü kabın dış yüzeyine şeritlerle sınırlandırılan bir bordür içerisine baş kısmı mevcut şekildedir. Koç figürünün yer aldığı kabın formunun farklı, boyutunun ise büyük olması bu kabın diğer örneklerden farklı bir kullanım amacı olduğunu düşündürmektedir. Özellikle kabın ağız kısmında yer alan oluklu çıkıntının kabın taşınmasını kolaylaştırmak amacıyla işlevsel olarak yapıldığı tahmin edilmektedir. Kabın boyut ve formu yanı sıra figürün dış yüzeyde yer alması diğer figürlü seramiklerden farklı olarak muhtemelen sıvı ya da katı gıdaları koymak amacıyla kullanıldığını akla getirir.

[887] Çoruhlu, Y. (2006). *Türk Mitolojisinin Anahatları* (İkinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 148.
[888] Öney, G. (1968). "Anadolu Selçuk Sanatında Balık Figürü", Sanat Tarihi Yıllığı (1966-1968), 157.

Aslan figürü Mısır'da Eski Şark sanatında ve Anadolu'da Hitit, Urartu, Frig, Yunan, Roma, Bizans sanatında güç, kudret, koruyucu ruh gibi anlamlara sahip olup çeşitli şekillerde kullanım alanına sahiptir.[889] Türk sanatında aslan daha çok Budizm ile birlikte görülmekte savaş, zafer, aydınlık, iyinin kötüyü yenmesi, güç, kudret gibi kavramları simgelemektedir.[890] Anadolu Selçuklu taş işçiliğinde aslan figürü iri badem gözlü, yassı burunlu, ağzı açık, şişkin yanaklı ve kuyruğu sırtın üzerinde dolaşır şekildedir.[891] Aslan figürlü Bizans seramik örneklerinde de yaygın şekilde kullanılmış olup bazı uygulamalarında İslam etkisinin varlığı üzerinde durulmuştur.[892] Bu figür sembolize ettiği anlamlar dolayısıyla Ortaçağ seramik sanatında sıklıkla kullanılmıştır. Komana'da ele geçirilen dördü sırlı biri sırsız aslan bezemeli beş seramik parça üzerinde yer alan figürlerin ustaca betimlendiği görülmektedir. Atletik bir yapıya sahip olan aslan figürleri durur, yürür ve avlanır şekilde verilmiştir. Gerçekçi ve bütün detaylarıyla betimlenmeye çalışan figürlerden yüz ifadesi anlaşılan biri sırlı diğeri sırsız iki parçada da şaşkın, av ya da hayvan mücadelesi olduğu düşünülen bir parçada sert bir yüz ifadesi görülmektedir. Bir parçada ise kükrer şekilde betimlenen figür güç ve kudreti yansıtmaktadır. Büyük kısmı mevcut olamayan seramiklerden sadece bir örnekte haşhaş olduğu düşünülen bitki görülür. Yürür şekilde verilen aslan figürünün kuyruğu ise İran ve Anadolu Selçuklu sanatında sıklıkla karşılaşıldığı şekilde rumi motifiyle sonlandırılmıştır. Kalıp baskıyla yapılan testi gövde parçası üzerinde yer alan birbirini tekrar eden aslan figürleri kuyrukları havada sırtının üzerinde ve yürür şekildedir. Gerek insan figürlü bezemeler gerekse hayvan figürlü bezemeler içerisinde özellikle aslan figürlerinde görülen üslup ve kompozisyon Anadolu Selçuklu dönemi figürleriyle büyük ölçüde uyuşmakta ve bölge seramiklerinin özelliklerini ortaya koymaktadır.

Orta Asya Türk inançlarına bağlanan kuş figürü tanrı veya tanrı sembolü totem, ruhların doğmamış hali, ölenin ruhu, arma, beylik sembolü gibi birçok farklı anlamları temsil etmektedir.[893] Şaman inancında kuşların önemli bir yeri bulunmakla birlikte, kartal en önemli kuşlardan biridir. Güneşin sembolü ilk şamanın yeryüzüne

[889] Öney, G. (1971a). "Anadolu Selçuklu Mimarisinde Arslan Figürü", *Anadolu (Anatolia),* XIII, 1.
[890] Çoruhlu, *a.g.e.,* 2006, 140.
[891] Öney, *a.g.m.,* 1971a, 2.
[892] Doğer, L. (2000). "Bizans Seramiklerinde Bezeme Elemanı Olarak Aslan Figürleri", *Sanat Tarihi Dergisi*, X, 77-78.
[893] Çal, H. (2011). "Erzincan Çayırlı İlçesi Mezar Taşlarında Kuş Motifi", *Milli Folklor*, 23 (89), 232-233.

indirilmesinde kartal görev alırken, mevsimleri değiştirme gücüne de sahiptir.[894] Kartal dışında turna, sülün, keklik, doğan, şahin gibi diğer kuşlar göçebe Orta Asya Türk inançlarında yer almış ve bazen çok gerçekçi bazen çok soyutlaştırılarak kullanılmıştır. İslamiyet'ten önce Türk topluluklarında kuşun ruh simgesi olduğu Orhun Yazıtları'ndaki ifadelerden anlaşılmaktadır.[895] Kültigin ve Bilge Kağan anıtlarında yer alan kuş figürleri, ölen kişinin ruhunu göğe yükselirken koruduğuna inanılan figürler[896] olmanın yanı sıra ruhun kuşu andıran bir yapıya sahip olduğunu ve ölümle birlikte göğe yükseldiğini gösterirler.[897] Göktürk dönemi kuş figürlü mezar taşı ve ölü heykellerinin elinde profilden tasvir edilmiş kuş figürleri ölünün ruhu kuş şeklinde göğe uçtuğu inancı gibi ölüm ve kuş bağlantısının mezar taşları üzerine yansımaları olarak düşünülebilir. Bunun dışında kuş figürü Selçuklu dünyasında farklı sembolik anlamlarıyla taş, ahşap, metal, cam, seramik ve çinilerde çeşitli kompozisyonlarda karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca avcı kuşun yer aldığı tasvirlerle Selçuklu sanatında sıklıkla karşılaşılmaktadır.[898] Komana sırlı seramiklerinde on tavus kuşu, beş keklik(?), iki sadece ayak kısmı mevcut olan kuş figürü; sırsız seramiklerinde iki tavus kuşu ve bir kuş figürü olmak üzere toplam yirmi kanatlı hayvan figürü görülmektedir. Büyük kısmı mevcut olmayan parçalar içerisinde tam olarak türü anlaşılamayan örnekler kuş figürü olarak belirtilmiş olup bazılarının tavus kuşu veya avcı kuş olduğu düşünülmektedir.

Komana tavus kuşu bezemeli ikisi sırsız seramikte olmak üzere on iki örnek bulunmuş olmakla birlikte bu örneklerin kafalarının üzerinde yer alan tüyler, dolgun ve kabarık kuyrukları figürlerin tavus kuşu olduğunu göstermektedir. Özellikle tavus kuşu olarak belirtilen figürlerde duruş ve baş, gövde, boyun ile kuyruk betimlemelerinde proporsiyon genel olarak uyumlu ve gerçeğe yakın bir anlayıştayken bazı örneklerde bu durum tam tersidir. Figürlerin bazılarının boyun kısımları kalın şekilde ve kuyrukları diğer örneklere göre daha az dolgun şekilde verilmiş olup baş kısmı mevcut örneklerde tavus kuşu ile benzer şekilde tüyler yer almaktadır. İnce ve yoğun işçilik görülen tavus kuşu figürleri şişkin gövdeli, kuyruğunu açmış şekilde ya

[894] Ögel, B. (2010). *Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar).* I, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 595-599.
[895] Çoruhlu, *a.g.e.,* 2006, 157.
[896] Çeşmeli, İ. (2015). "Kök Türklerde İkonografik Açıdan Kuş Figürleri", *Art-Sanat*, 4, 75.
[897] Roux, J. P. (2011). *Eski Türk Mitolojisi (Çev. Musa Yaşar Sağlam).* Ankara: Bilgesu, 29.
[898] Öney, G. (1969). "İran Selçukluları İle Mukayeseli Olarak Anadolu Selçuklularında Atlı Av Sahneleri", *Anadolu (Anatolia),* XI, 127.

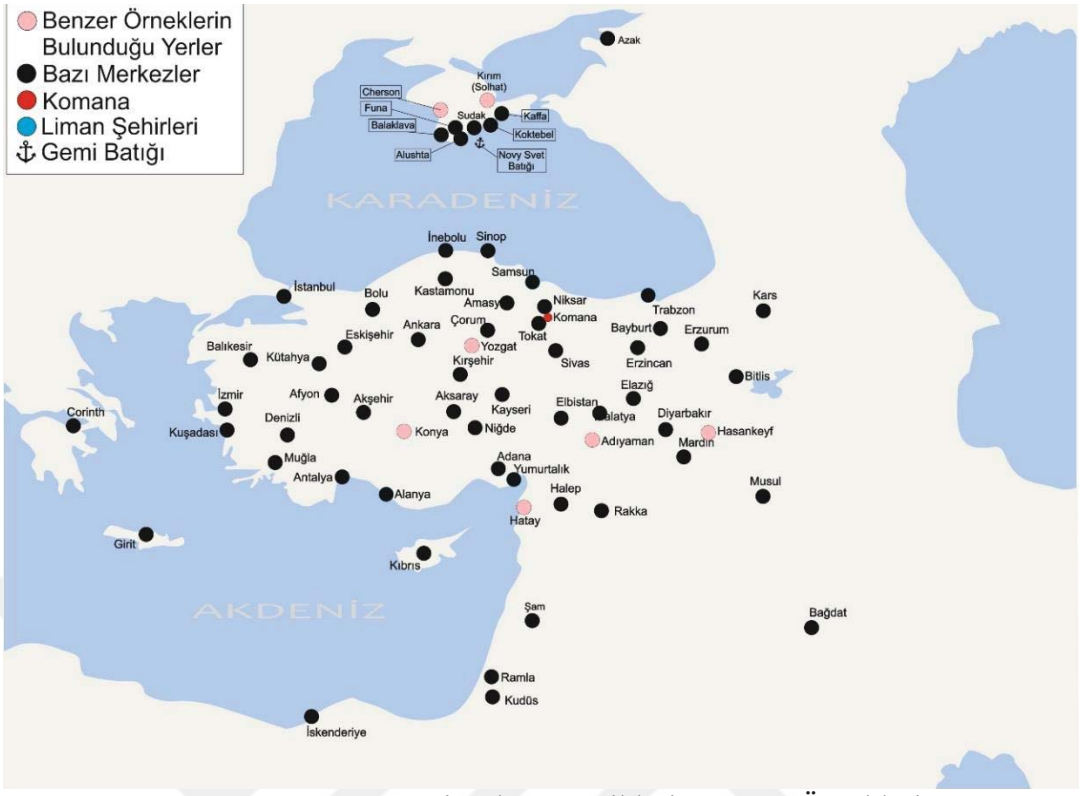
da kuyrukları kapalı yürür şekilde betimlenmiştir. Asil ve ihtişamlı bir duruşa sahip olan figürlerde oldukça çeşitli ve farklı teknik ile kompozisyonda uygulamalar da görülür. Tavus kuşu başta olmak üzere diğer insan ve hayvan figürlerinde belli bir anlayışa bağlı kalmadan doğaçlama şekilde figürlerin çizildiği hem gözlem yeteneği hem de bireysel beğenilerin figürlere katıldığı düşünülmektedir.

Sırsız seramik örneklerde daha durağan ve detaydan uzak genel şekilde betimlenen figürlerin büyük boyutlu muhtemelen bir saklama kabı üzerine yerleştirilen bir kuş figürü ile testi gövdesinde yer alan ördeği de andıran tavus kuşu olduğu düşünülen figürün metal kalıplar yardımıyla yapıldığı düşünülmektedir. Metal ve seramik üretiminin birlikte yapıldığı düşünülen alanda bu tarz etkileşimlerin görülmesiyse doğal bir sonuçtur.

Keklik figürü Komana seramikleri içerisinde üzerinde durulması gereken önemli hayvan figürlerindendir. Mevcut buluntuların hepsinde baş ve gövde kısmı profilden verilen keklik figürleri merakla bir yöne bakar şekilde yüz ifadesine sahiptir. Komana keklik figürlerinin büyük çoğunluğunda göz hizasında iki şeridin yer alması, gövde kısmı görünen bir örnekte figürün duruş pozisyonu yabani bir hayvan olan kekliğin seramik yüzeyine betimleyen kişi tarafından gözlemlendiğini göstermektedir. Özellikle kase ağız parçasının iç yüzeyinde sadece baş kısmı görünen bir keklik figürünün verilen detaylarla birlikte gerçekçi şekilde çizilmesi ve kazı çalışmalarında keklik olduğu düşünülen hayvan kemiklerine rastlanması seramik usta ya da ustalarının kültürel geçmişe dayalı mitolojik bir anlama da sahip olan keklikleri gözlemleyerek seramik yüzeylerine betimlediklerini göstermektedir. Daha önce yayınlarda avcı kuş olarak belirtilen bir figürün de keklik olduğu düşünülen figürlerde olduğu gibi göz hizasında iki şerit olması ve gagasının sivri olmayıp oval şekilde olması ise oldukça düşündürücüdür. Benzer örneklerinde avcı kuş olarak belirtilen bu figürün bazılarında gagasının daha sivri, yüz hatlarının ise daha yırtıcı bir ifadeye sahip olması bazı örneklerde ise Komana örnekleriyle benzer bir özellik göstermesi doğan, şahin, kartal olabileceği düşünülen figür hakkında kesin bilgi vermeyi zorlaştırmaktadır. Komana'da keklik olduğu düşünülen figürlerin hemen hepsi benzer üslupta betimlenmiş olmakla birlikte diğer bölgelerde benzer örneklerin görüldüğü seramiklerin bazılarında bu kuşlar avcı veya yırtıcı kuş olarak tanımlanmıştır. Genellikle bağdaş kurmuş oturan bir insan figürünün kolu üzerinde betimlenen bu

figürler oldukça sıklıkla tercih edilmiştir. Komana seramiklerinde ele geçirilen parçaların büyük kısmı mevcut olmadığı için bu figürlerin keklik mı yoksa doğan, şahin, kartal gibi yırtıcı bir hayvan mı olduğunu belirlemek oldukça zordur. Ancak figürlerin sivri olmayan gagaları ve özellikle gözlerinde yer alan iki sıra şerit bu figürlerin keklik olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Ayrıca Komana örneğinin insan figürünün kolu üzerinde değil de niş benzeri bir alan içerisine yerleştirilmiş olabileceği düşünülmektedir. Mevcut yayınlarda özellikle kanatlı hayvan figürlerinin genellikle sadece kuş figürü şeklinde belirtilip hangi kuş türü olabileceğine dair yorumlar yapılmaması da bu figürlerin anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Kekliğinde doğan, şahin kartal gibi yabani bir hayvan olduğu düşünülürse bölgesel olarak çok karşılaşılan bu hayvanın diğer figürlerin yerine kullanılması da oldukça doğaldır. Muhtemelen benzer örnekleriyle yakın dönemlerde üretilen Komana örneklerinin dönem ortak beğenisi içerisinde yaygın olarak tercih edilen kompozisyonları ufak farklarla uyguladığı tahmin edilmektedir.

İnsan figürlerinde olduğu gibi hayvan figürleri de sırlı seramik kapların iç yüzeyinde merkezde sırsız kapların ise dış yüzeyinde gövde kısmı üzerinde yer almaktadır. Bütün hayvan figürlerinin baş ve gövde kısımları ya profilden ya da 4/3'ü görünür şekilde yandan gösterilmiştir. Gövde kısmı hareketli şekilde verilmeye çalışılan balık figürleri şaşkın, kanatlarını veya kuyruğunu açmış tavus kuşu figürleri ürkek, gövde kısımları hareketli olarak verilen keklikler meraklı, sadece baş kısmı görülen koç figürü durağan, atletik duruşta kükrer veya saldırgan şekilde olan aslan figürleri şaşkın bir yüz ifadelerine sahiptir. Hayvan figürlü seramikler genellikle durağanlıktan uzak, hareketli, canlı ve atletik bir duruşa sahip olup kıvrım dallar, helezonlar gibi bitkisel bezemeler merkezde bulunan hayvan figürlerini tamamlayıcı bir unsur olarak kullanılmıştır. Birer örnekte ise haşhaş ve buğday olduğu düşünülen bitkiler görülür. Hayvan figürlü seramiklerin benzer örnekleri Kubadabad, Ahlat, Samsat, Hasankeyf, Cherson (Kırım), Solhat (Kırım), Kinet Höyük, Konya, Ereğli Sühreverdi külliyesi, Yozgat, gibi bölgelerde görülmekte olup ağırlıklı olarak Türk kültürünü yansıtmaktadır.

Harita 8.4: Hayvan Figürlü Seramiklerin Benzer Örnekleri

Seramik kabın boyutuna göre verilen figürlerin detay kısımlarına gösterilen özen ve işçiliğin kalitesi artmaktadır. Küçük boyutlu seramik kaplara yerleştirilen figürler daha sıkışık ve kompozisyon daha iç içe şekilde olmakla birlikte figür gerçek görüntüsünü tamamen yansıtmak amacıyla en ince ayrıntısına kadar betimlenmeye çalışılmıştır. Özellikle kap boyutlarındaki farklılık ve oldukça küçük boyutlu seramiklerde yer alan figürler bezemeyi yapan kişinin veya kişilerin oldukça usta ve deneyimli olduklarını göstermektedir. Tavus kuşu figürleri kafasının üst kısmına yerleştirilen tüy ve kabarık kuyruk kısmı ile ihtişamlı şekilde, muhtemelen yabani oldukları düşünülen kanatlı hayvan figürleri yürür şekilde, aslan figürleri kükrer ve hareket eder şekilde, balık figürleri kıvrımlı hatlarla yüzer şekilde betimlenmiştir. İnsan ve hayvan figürlerinin gerçekçi yüz ifadeleri, orantılı vücut yapıları ve detaylı betimlenmesi seramik ustalarının gözlem yeteneğini ve el becerilerinin oldukça gelişmiş olduğunu gösterir. Ayrıca özellikle hayvan figürlü deneme olarak sayılabilecek birkaç figürün seramik ustasının yetiştirdiği çırak veya çıraklar tarafından yapılmış olması kuvvetli bir ihtimaldir. Çünkü hamur ve form olarak yerel üretim örneklerle uyuşan bu seramiklerde bezemelerdeki çizgilerin duraklayarak çizilmesi ve kompozisyonların keskin hatlarının oluşturulamaması bu çizimlerin

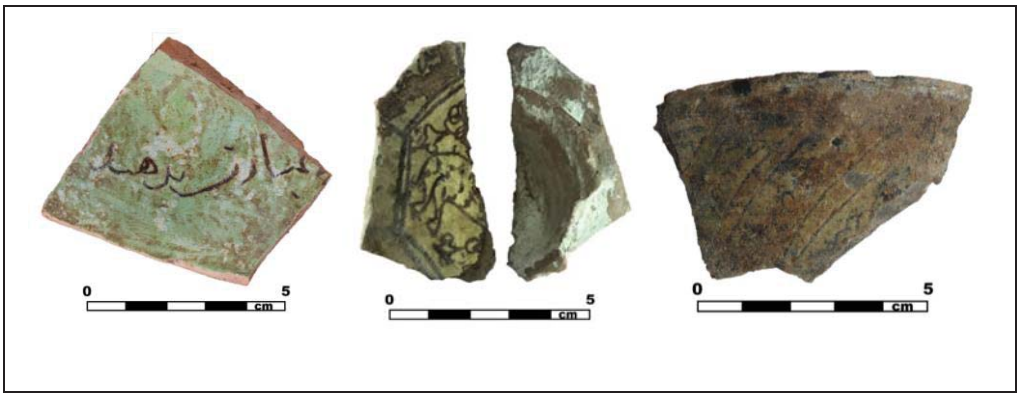
acemi kişiler tarafından yapıldığını düşündürür. Bu tarz figürlü bezemelerin kap boyutları da göz önüne alındığında büyük boyutlu olanların süs eşyası olarak ya da meyve, sebze gibi katı gıdaların servisi için kullanıldığı, çok küçük boyutlu forma sahip örneklerin ise kişilere özel, işlevsellikten ziyade hediyelik eşya olarak üretildiği tahmin edilmektedir.

8.1.4.2. Yazılı bezemeli seramikler

Komana seramik buluntuları içerisinde yazılı seramik bezemelerle sıklıkla karşılaşılmaktadır. Yazılı bezemeler gerçek yazılı ve yazı taklidi olmak üzere iki şekilde görülmekte olup hemen hemen bütün örnekler yazı taklidi bezemelidir. Sadece üçü sırlı biri sırsız testi gövde parçası olmak üzere toplam dört örnekte gerçek yazılı bezemeler görülür. Kalıpla yapılmış olan sırsız testi gövde parçasının üzerinde bulunan gerçek yazı bezemeler parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için okunamamaktadır.

Gerçek yazı bezemeli okunabilen tek örnek gövde parçasının iç kısmına yerleştirilmiş olup muhtemelen seramik parçasının yüzeyini daire şeklinde bir şerit halinde çevrelemektedir. Üzerinde yer alan "İbadet-i Nüzhet" yazısından anlaşıldığı üzere kabı kullanan kişiye iyi temennilerde bulunulduğu anlaşılmaktadır. Okunabilen tek örnek üzerinde yer alan yazının son harfinin yanlış olması seramik ustasının muhtemelen okuma yazma bilmediği, kendisine verilen yazıyı aktarmaya çalıştığını düşündürse de çok düşük bir ihtimalle seramik parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için yazının farklı şekilde devam edebileceğini de akla getirmektedir.

Yazı bezemeli bir kapak parçasının dış yüzeyinde ve aslan figürlü bezemeli bir dip parçasının iç kısmında yer alan yazılar ise seramik parça yüzeylerinin deforme olması sonucu okunamamaktadır. Her iki kap yüzeyinde de az sayıda harf belirgin şekilde görülmekte olup parçaların büyük kısmı doğrudan ateşe temas etmesi sonucu yanarak okunamayacak hale gelmiştir.

Resim 8.6: Gerçek Yazı Bezemeli Sırlı Seramikler

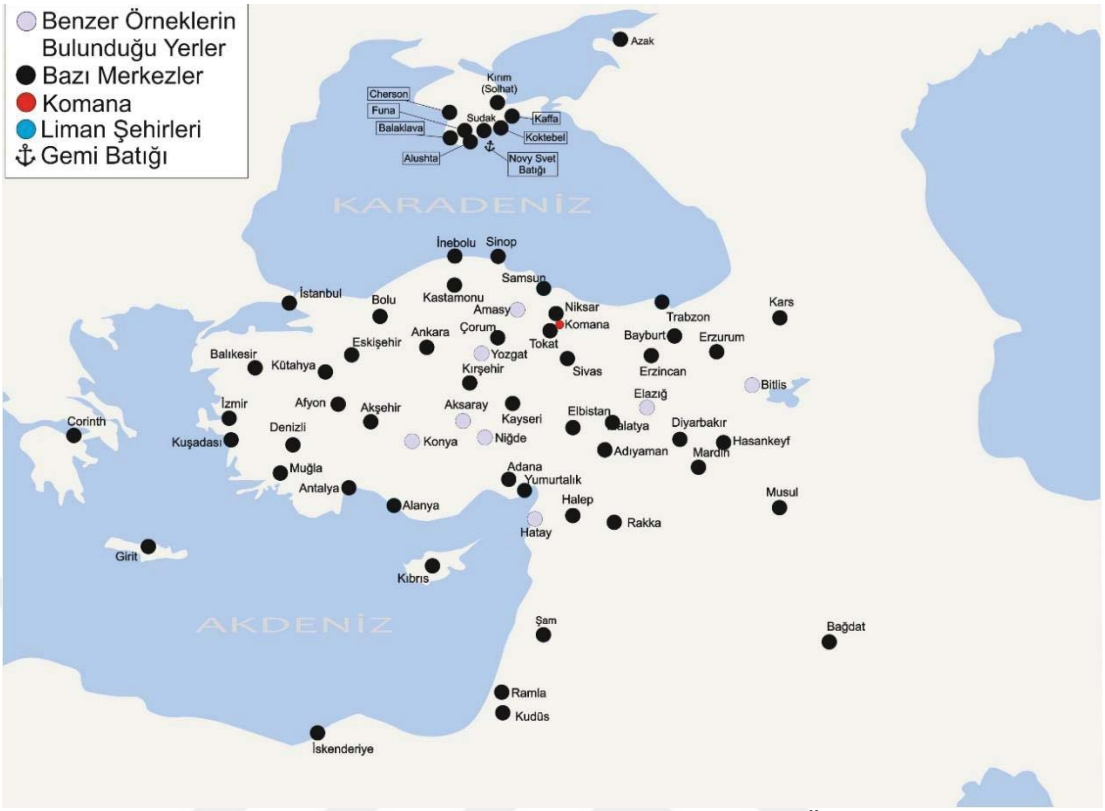
Resim 8.7: Gerçek Yazı Bezemeli Sırsız Seramikler

Komana kazı çalışmalarında yazılı seramik buluntuların büyük çoğunluğu yazı taklidi bezemelidir. Yazı taklidi otuz iki örnek de yazı hissi veren harf ve benzeri bezemeler görülmektedir. Genellikle seramiklerin ağız kısmının iç ve dış yüzeyinde yer alan bordür içerisinde ya da iç ve dış yüzeyde geniş alanlarda yazı taklidi bezemeler görülmekte olup seramik yüzeylerinin her yerinde bezeme olarak tercih edilmiştir. Harflerin üslup ve şekillerinden seramikleri yapan kişilerin okuma yazma bilmedikleri gördükleri yazıların birkaç harfini taklit ederek bezeme unsuru olarak kullandıkları düşünülmektedir. Bitkisel, geometrik bezemelerle birlikte kullanılan yazı taklitleri iç ile dış yüzeylerde yatay ve dikey bordürler içerisinde, dip parçasında merkezde monogram şeklinde ve dış yüzeylerde geniş alanları doldurmak için birkaç harfin tekrarlanması şeklinde kullanılmıştır. Yazı taklidi bezemeler içerisinde "ك,ك,ب,ض,ص,و,س,ش,م,ع,ل,ا,لا" gibi harfler görülmektedir. Bazı yazı taklidi örneklerde "١الله" (Allah) yazılışı benzeri bezemeler de yer almaktadır. Yazı taklidi bezemelerin

benzerleri Korucutepe, Taşkun Kale, Ahlat, Yozgat, Niğde/Aksaray, Amasya, Konya, Kinet Höyük, Kaliera Kalesi ve Novy Svet batığında görülür.

Resim 8.8: Yazı Taklidi Bezemeli Seramikler

Harita 8.5: Yazı Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri

8.1.4.3. Bitkisel bezemeli seramikler

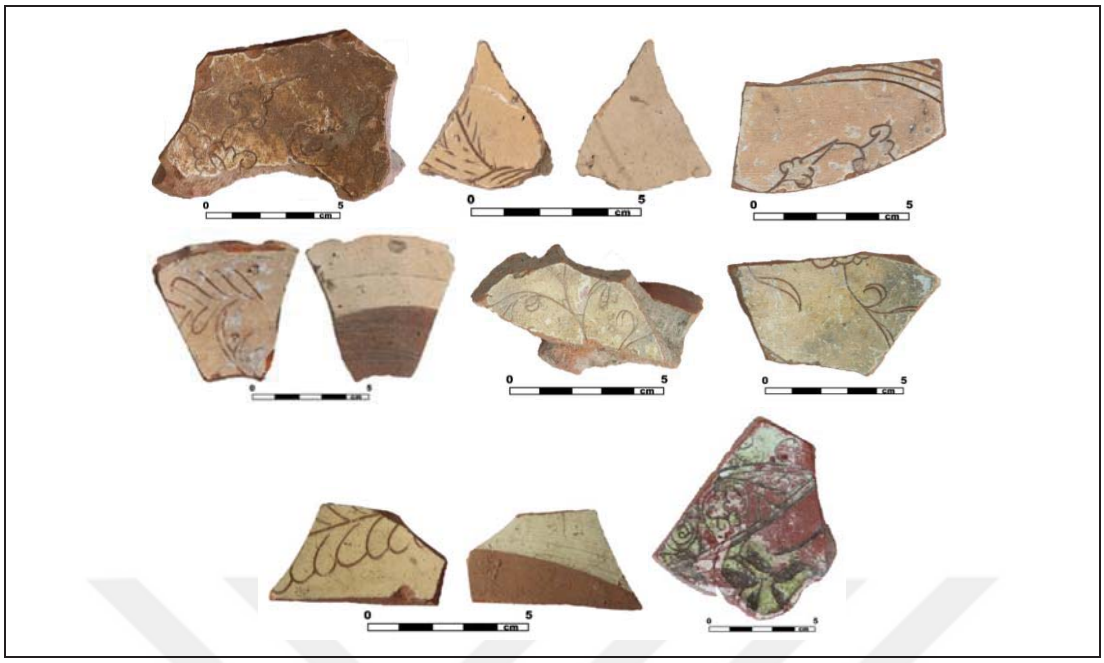
Komana kazı çalışmalarında ele geçirilen seramiklerde en yoğun görülen bezeme türü bitkisel bezemelerdir. Sırlı seramiklerde sıklıkla karşılaşılan bitkisel bezemeler sırsız seramiklerde sadece birkaç testi parçası üzerinde ve oldukça sitilize şekilde yer alır. Sırlı seramiklerde palmet, rumi, çok yapraklı çiçek motifleri, sitilize natüralist bitkisel bezemeler kıvrım dallarla birbirine bağlanarak seramik yüzeylerine oldukça iç içe kompozisyonlar oluşturacak şekilde ya da tek başlarına seramik yüzeyine yerleştirilmiştir. Ele geçirilen seramik kaplarda bezemelerin ağırlıklı olarak iç yüzeyde, az sayıda buluntuda ise dış yüzeyde yer aldığı görülmektedir. Bitkisel bezemeler kapların iç yüzeyinde genellikle ağız kısmında şeritlerle sınırlandırılan bordürler içerisinde, merkezinde tek başına ana motif olarak ya da yüzeyi tamamen kaplayacak şekilde iç içe; dış yüzeyinde ağızdan gövde kısmı ile dip kısmının birleşim yerine kadar olan kısımda ve ağız kısmında yer alan bordürlerde görülür. Bitkisel bezemelerde palmet, helezonik kıvrımlar, sitilize natüralist tarzda bitkisel bezemeler ve çok yapraklı çiçekler oldukça yoğun şekilde tercih edilmiştir. Bitkisel bezemelerde görülen motif çeşitliliği ve çok yapraklı çiçekler seramik ustalarının çevrelerinde

gözlemledikleri bitkileri de doğaçlama şekilde ya da sitilize olarak betimlediklerini gösterir. Palmet, rumi, ve "V" şeklinde yapraklardan oluşan kompozisyonlar hem Anadolu Selçuklu dönemi seramiklerini hem de dönemin genel beğeni anlayışını yansıtması bakımından oldukça önemlidir. Bu motifler Anadolu Selçuklu, Bizans ve Kilikya bölgesi seramiklerinde de görülmekte olup muhtemelen ticaret sonucu Anadolu'daki farklı kültürlerin karşılıklı etkileşimiyle dönemin ortak kullanılan motiflerinden bazıları olmuştur. Bu motifler seramik ustalarının kökeni ve etkileşimde bulunduğu bölgeler hakkında da fikir sahibi olmamıza yardımcı olmaktadır.

Yoğun şekilde kullanılan bitkisel bezeme özellikle sırlı seramik yüzeylerinde üslup bakımından bütünlük göstermektedir. İnce işçilikli ve ustaca bezenen seramikler yoğunlukta olmakla birlikte bazı hayvan figürlü örneklerde olduğu gibi bitkisel bezemeli bazı örneklerde de daha acemice çizilmiş bezemeler yer almaktadır. Bu örnekler bölgede üretim yapan ustaların yetiştirdiği acemi kişiler tarafından bu seramiklerin yapıldığı fikrini desteklemektedir.

Resim 8.9: Palmet ve Rumi Bezemeli Seramikler

Resim 8.10: Sitilize Natüralist Bitkisel Bezemeli Seramikler

Palmet motifi gerek Türk sanatında gerekse Bizans sanatında sıklıkla karşılaşılan motiflerin başında gelmektedir. Palmet motifi yoğun şekilde kullanılan motiflerden olmakla birlikte az sayıda buluntuda merkezde tek başına ana motif olarak kullanılmış olup genellikle helezonik kıvrımlar ve geçmelerle birlikte tekrar eden kompozisyonlar içerisinde görülür. Palmet motifinin helezonik kıvrım ve geometrik geçmelerle birlikte görüldüğü örneklerde iç içe ve yoğun şekilde yerleştirilen bezemelerin kabın tüm yüzeyini kapladığı ve kap yüzeylerinde yer alan palmet motiflerinin vurgulandığı görülmektedir. Palmet motifinin bazı örneklerde sitilize şekilde kullanıldığı da görülmektedir.

Ortaçağ'da yoğun olarak kullanılan rumi motifi azda olsa Komana seramiklerinde de görülmektedir. Rumi motifleri seramik yüzeylerinde genellikle ana motifleri tamamlayıcı öğe olarak kullanılmakla birlikte bazı örneklerde kabın iç yüzeyinde merkezde ana motif olarak da kullanılmıştır. Komana seramik yüzeylerinde helezonik kıvrımlar arasında sıklıkla kullanılan rumi motifleri genellikle sitilize şekildedir. Palmet ve rumi motiflerinin benzer örnekleri Aşvan Kale, Sivas, Korucutepe, Possidima, Koktebel'de görülmektedir.

Sitilize Natüralist bitkisel bezmeli seramik örneklerine bakıldığında muhtemelen üretim yapılan çevrede görülen ve tam olarak hangi bitkiye ait olduğu

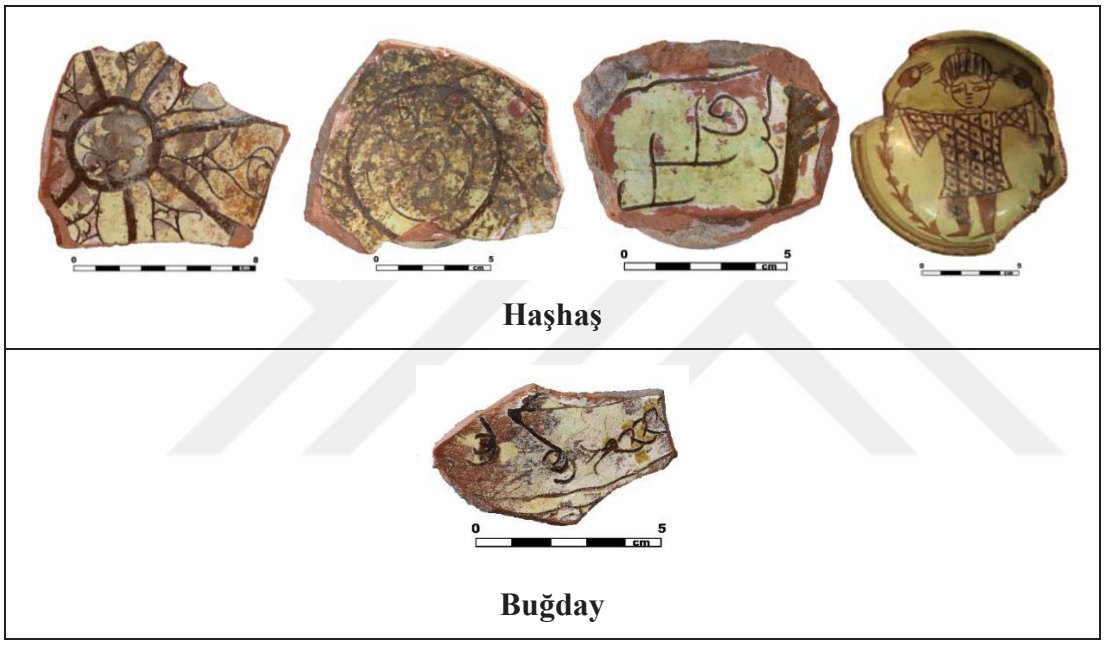
anlaşılamayan bezemeler oldukça iç içe kompozisyonlarla birlikte ve seramik yüzeylerde boş kalan kısımları doldurmak amacıyla kullanılmıştır. Bu motifler genellikle ağaç yaprağı, çok yüksek boyutlu olmayan kısa bitki ve çalı benzeri olup sitilize şekilde betimlenmiştir.

Resim 8.11: Çok Yapraklı Bitkisel Bezemeler

Seramik yüzeylerinde iki, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz yapraklı olmak üzere farklı şekillerde çok yapraklı bitkisel bezemeler yer almaktadır. Bu bezemeler ağırlıklı olarak iç yüzeyde kabın tam orta kısmında tek başlarına ana motif olarak veya birkaç çizgisel bezeme ile birlikte kullanılmıştır. Özellikle "V" şeklinde iki yapraklı

bitkisel bezemelerin 12-13.yüzyılda Anadolu Selçuklu, Bizans ve Kilikya üretimi seramiklerde yoğun olarak kullanıldığı, 14-15.yüzyıl Beylikler ve Erken Osmanlı dönemi seramiklerinde de tercih edildiği görülmektedir. İki yapraklı bezemelerin benzerleri Taşkun Kale, Yumuktepe, Niğde/Aksaray, Akşehir, Erzincan, Aşvan Kale, Hasakeyf, Malatya, İznik, Sivas, Harput, Karacahisar Kalesi, Symeon, Kinet Höyük, Korucutepe, Ahlat, Kaliera Kalesi, Pergamon, Thasos, Alushta, Azak, Sudak'ta; çok yapraklı bitkisel bezemeler ise Korucutepe, Aşvan Kale, Karacahisar Kalesi, Ani, Al-Mina, Kinet Höyük, Chersonese, Kaliera Kalesinde görülmektedir.

Resim 8.12: Haşhaş ve Buğday Bezemeli Seramikler

Bitkisel bezemeli kompozisyonlar içerisinde haşhaş ve buğday olduğu düşündüğümüz bitkilerde yer almaktadır. Buğday olduğu tahmin edilen tek seramik kuş figürüyle birlikte görülmekte olup parçanın büyük kısmı mevcut olmadığı için motif tam olarak anlaşılamamaktadır. Buğday Türk sanatında bolluk ve bereketi temsil etmekte bu sebeple de bezeme olarak kullanılmaktadır.

Haşhaş motifinin en net görüldüğü seramik tüme yakın şekilde bulunan kollarını yana doğru açmış figürlü seramiktir. Bu seramikte haşhaş bitkisi net bir şekilde figürün her iki yanında görülmektedir. Bazı seramik parçalarında ise sitilize şekilde haşhaş olduğu tahmin edilen motiflerle sıklıkla karşılaşılmaktadır.

Komana kazı çalışmalarında ele geçirilen bazı metal buluntular üzerinde seramik yüzeylerinde yer alan bitkisel bezemelerin benzerleri yer almaktadır.[899] Ayrıca 12-13.yüzyıla tarihlendirilen seramik ustalarının baskı amacıyla kullanıldığı düşünülen kemik bir objenin uç kısmında sekiz yapraklı bir çiçek motifi görülür.[900] Benzer tarzda sekiz yapraklı çiçek motifleri seramik yüzeylerinde de bezeme olarak sıklıkla kullanılmaktadır.

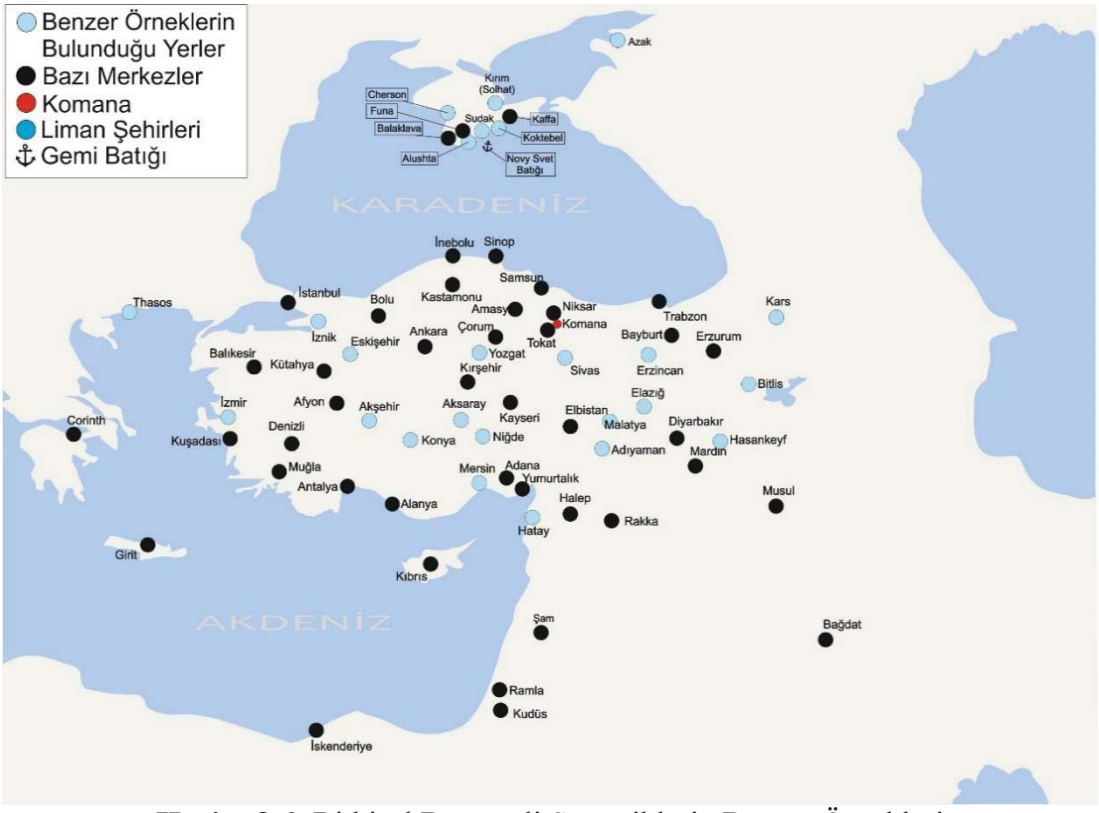

Resim 8.13: Seramik Yüzeylerinde Yer Alan Dilimli Bezemeler

Komana seramik buluntuları içerisinde birbirini tekrar eden uç kısımları sivri şekilde yapraklardan oluşan kompozisyonlarla sıklıkla karşılaşılmaktadır. Genellikle seramiklerin dış yüzeyinde ve az sayıda örnekte iç yüzeyde kabın merkezinde yer alan kompozisyon ile ağız kısmı arasında kalan alanlarda görülen bu motif bezemesiz boş alanları hareketlendirmek için kullanılmıştır. Kompozisyon genelinde çok yapraklı bitkisel bir bezemeyi andıran yapraklar belli bir ölçüye bağlı kalmadan farklı boyut ve aralıklarda yapılmıştır. Anadolu Selçuklu ve bazı Bizans seramiğinde de görülen bu bezeme anlayışı dönemin ortak beğeni anlayışını yansıtması bakımından oldukça önemlidir. Beylikler döneminde de sıklıkla karşılaşılan bu kompozisyon düzeninin özellikle Ortaçağ Türk-İslam seramik sanatında yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Benzer örnekleri Gevale Kalesi, Malatya Nekropol Kazısı, Sivas, Solhat, Korucutepe, Ahlat'ta görülmektedir. Bu kompozisyon 12-13.yüzyıl Anadolu

[899] Acara Eser, M. (2019). "Objects from Daily Life at Komana: Jewelry", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 91.Cat. No. 17'de yer alan ve 12-13.yüzyıla tarihlendirilen hilal şeklinde metal objenin yüzeyinde seramik yüzeylerde sıklıkla karşılaşılan helezonik kıvrım dallar ve merkezde bir palmet motifinden oluşan kompozisyon yer almaktadır.
[900] Koyun Esen, G. (2019). "Small Finds at Komana Made of Bone, Clay and Stone", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul,167, 198.

Selçuklu ve 14.yüzyıl Beylikler dönemi seramiklerinde yoğun şekilde kullanılırken 12-14.yüzyıl Bizans seramiğinde daha az şekilde tercih edilmiştir.

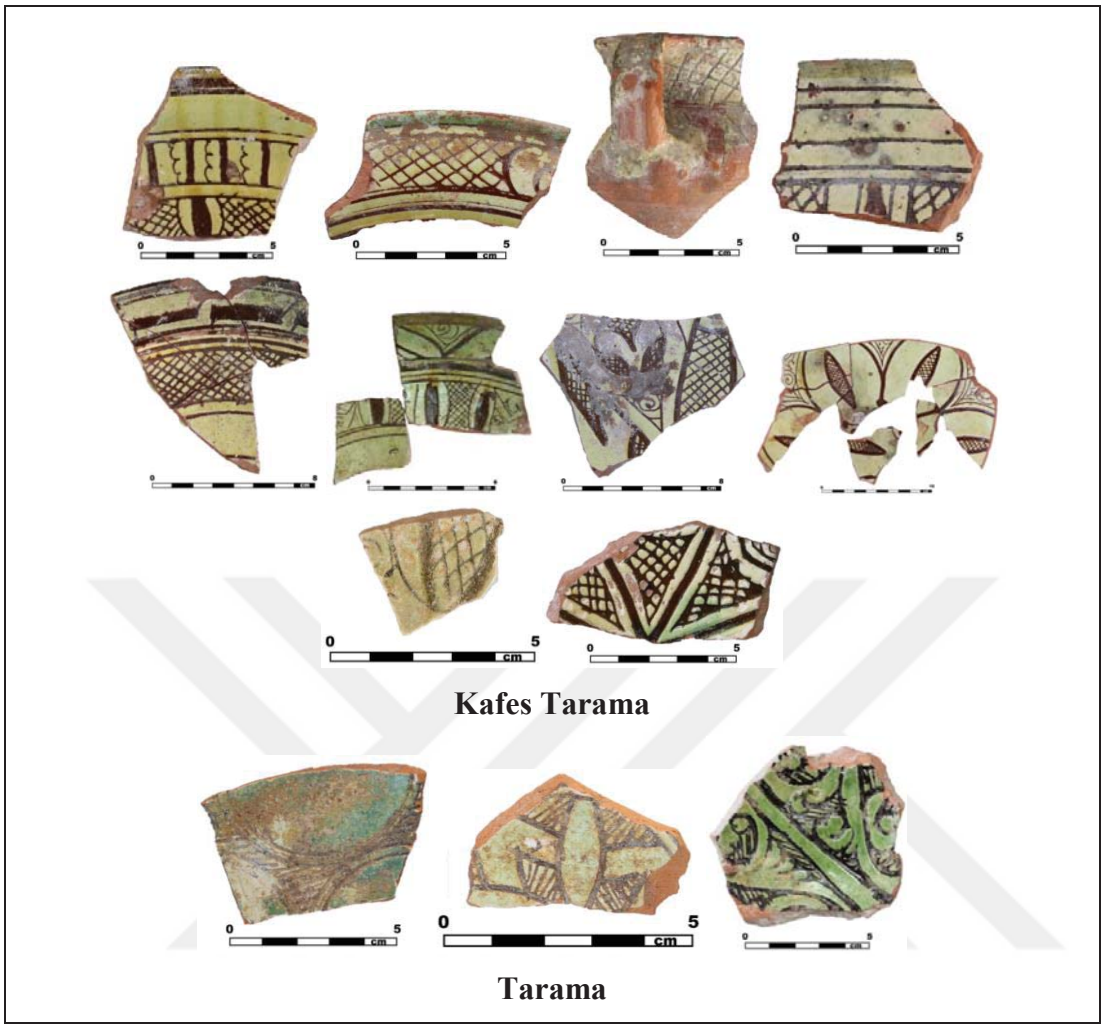
Harita 8.6: Bitkisel Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri

8.1.4.4. Geometrik bezemeler

Kazı çalışmalarında bitkisel bezemelerle birlikte geometrik bezemeli seramikler de yoğun şekilde ele geçirilmiştir. Bitkisel ve geometrik bezemeler genellikle beraber görülmekte bitkisel bezemeler ana kompozisyonu, geometrik bezemeler ise ana kompozisyonu tamamlayıcı öğeler olarak kullanılmaktadır. Asimetrik daireler, üçgenler, çok kollu yıldızlar, çokgenler, helezonlar, düğüm, geometrik geçme, kafes tarama, tarama ve zikzaklardan oluşan geometrik bezemeler yoğun şekilde tercih edilmiştir. İç içe veya yan yana daireler, dilimli daire şeklinde bordürler bazı örneklerde ana bezeme öğesi olarak kullanılmış olmakla birlikte geometrik bezemeler genellikle seramik yüzeylerindeki alanları sınırlandırmak, bitkisel kompozisyonların iç ve dış kısımlarındaki boş kısımları doldurmak amacıyla da kullanılmıştır.

Resim 8.14: Geometrik Bezemeli Seramikler

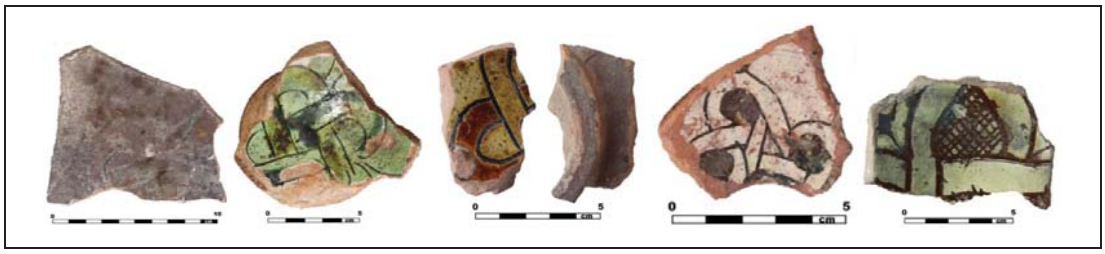

Resim 8.15: Kafes Tarama ve Tarama Bezemeli Seramikler

Yoğun olarak kullanılan kafes tarama ağız ve gövde kısmında yer alan bordürleri hareketlendirmek ve düğüm, yaprak motifi gibi bezemelerin iç kısmı ile geometrik kompozisyonlar arasında kalan boş kısımları doldurmak için kullanılmıştır. Zikzaklar ve dalgalı çizgiler ise seramik kapların ağız kısmında yer alan bordür içerisinde yatay ve dikey şekilde; bölmelere ayrılmış kısımlar, daireler, çokgenlerden oluşan kompozisyonların iç kısımlarını hareketlendirmek amacıyla yerleştirilmiştir. Kafes bezeme özellikle 12-13.yüzyıl Bizans ve Selçuklu seramiklerinde sıklıkla karşılaşılan bezemelerden olup dönemin genel beğenisini yansıtmaktadır. Kadıkalesi ve Hisartepe zeuksippus seramiklerinde de kafes tarama olarak belirtilen 12.yüzyıl sonu-13.yüzyıla ait çok sayıda seramik buluntu mevcuttur.[901] Kafes tarama

[901] Mercangöz, Z. (2013).”Kuşadası Kadıkalesi’nde Geç Bizans Çağı Ticari Üretimlerine İlişkin Arkeolojik Bulgular”, *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 34.; Doğer, a.g.e., 2014, 134.

bezemelerin benzerleri Karacahisar, Korucutepe, Aşvan Kale, Sivas, Hisartepe, Solhat, Azak, Alushta, Balaklava'da; tarama bezemeler ise Taşkun Kale, Possidima, Koktebel'de görülmektedir.

Resim 8.16: Düğüm Motifli Seramikler

Resim 8.17: Geometrik Geçme Bezemeli Seramikler

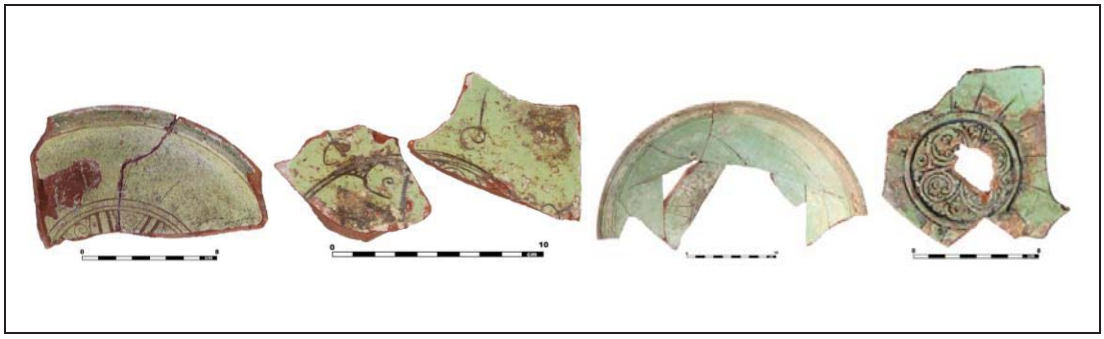
Düğüm motifi ve geometrik geçmeler oldukça yoğun şekilde karşılaşılan bezeme öğelerinden olup Komana seramiklerinde sıklıkla tercih edilmiştir. Çalışmamızda geometrik geçme olarak belirtilen örnekler zincirek benzeri sarmal şekilde olan motifler ve bir merkezden çıkıp birbirini tekrar eder şekilde iç içe geçen kompozisyonlardır. Düğüm motifleri seramik parçaların iç yüzeyinde merkezde ana bezeme öğesi olarak tek başlarına; geçmelerden oluşan bezemeler ise kabın iç yüzeyinde merkezde küçük şekilde veya kabın iç yüzeyini tamamen kaplayacak şekilde ana motif olarak ve ağız kısmında yer alan bordür içerisinde kullanılmıştır. Bazı düğüm ve geçme motiflerinde kompozisyonlar çarkıfelek motifini andıran bir düzenlemeye sahiptir. Düğüm ve geçme motiflerinin benzerleri Korucutepe, Aşvan

Kale, Sivas, Taşkun Kale, Karacahisar Kalesi, Hisartepe, İznik, Kinet Höyük, Sardis, Smyrna Agorası, Ephesos, Aigai, Sudak, Chersonese'de görülmektedir.

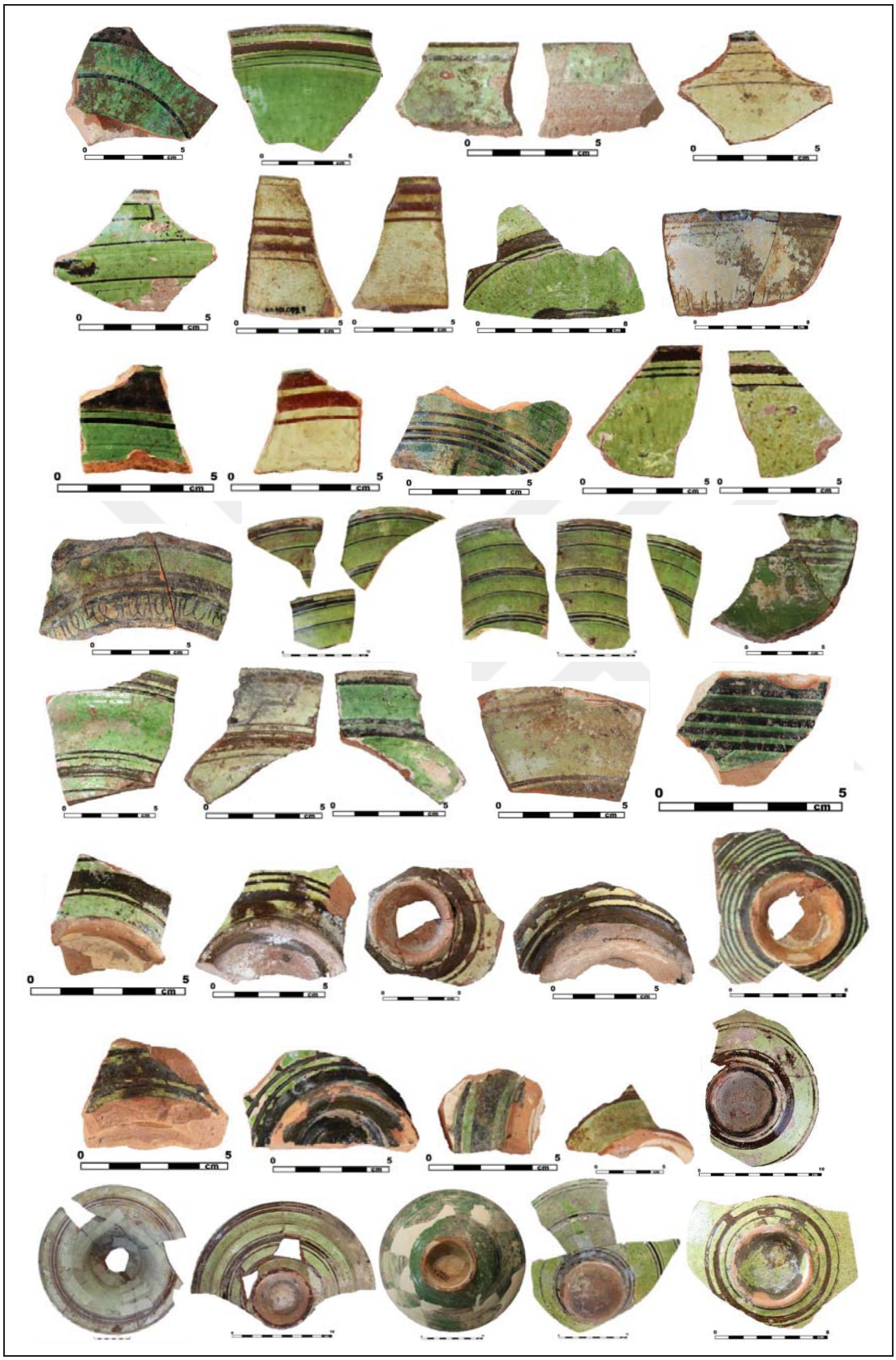
Resim 8.18: Helezonik Kıvrım Bezemeli Seramikler

Genellikle seramik yüzeylerde boş alanları doldurmak ve motifleri birbirine bağlamak için kullanılan helezonik kıvrımlı bezemeler Komana örneklerinde ana bezeme motifi olarak da görülür. Helezonik kıvrımlar kabın iç yüzeyinde dip kısmında merkezde tek başına ana motif olarak, motif ve kompozisyonların iç kısmı ile aralarında kalan boş kısımları doldurmak ve ağız kısmında yer alan bordürleri hareketlendirmek amacıyla sıklıkla kullanılmıştır. (Resim A) Aşvan Kale, Sivas, Kemah, Akşehir, Atina, Selanik, İstanbul, İznik, Demre, Kaliera Kalesi, Phokis, Magnesia, Afganistan, Azak'ta görülür.

Resim 8.19: Güneş Işınlarını Andıran Helezonlar

Seramik kapların iç yüzeyinde iç içe dairelerle sınırlandırılan alanın dış kısmına oldukça sitilize ve bazen yer yer yazı taklidini andıran uç kısmı düz şekilde uzatılarak yerleştirilen ve birbirini tekrar eden helezonik bezemeler Komana seramiklerinde sıklıkla kullanılmıştır. Şerit şeklindeki dairelerin dış kısmına yerleştirilen bu bezemeler kompozisyon üzerinde güneş ışınlarına benzer bir görünüme sahiptir. Seramik yüzeylerinde kullanılan güneşi sembolize ettiği düşünülen ışın benzeri bezemeler kabın merkezinde daire içerisinde yer alan kompozisyonları vurgulamak amacıyla yerleştirilmiştir. Benzer örnekleri ise Kubadabad, Erzincan**,** Alushta, Azak, Sudak, Azak, Korucutepe görülür.

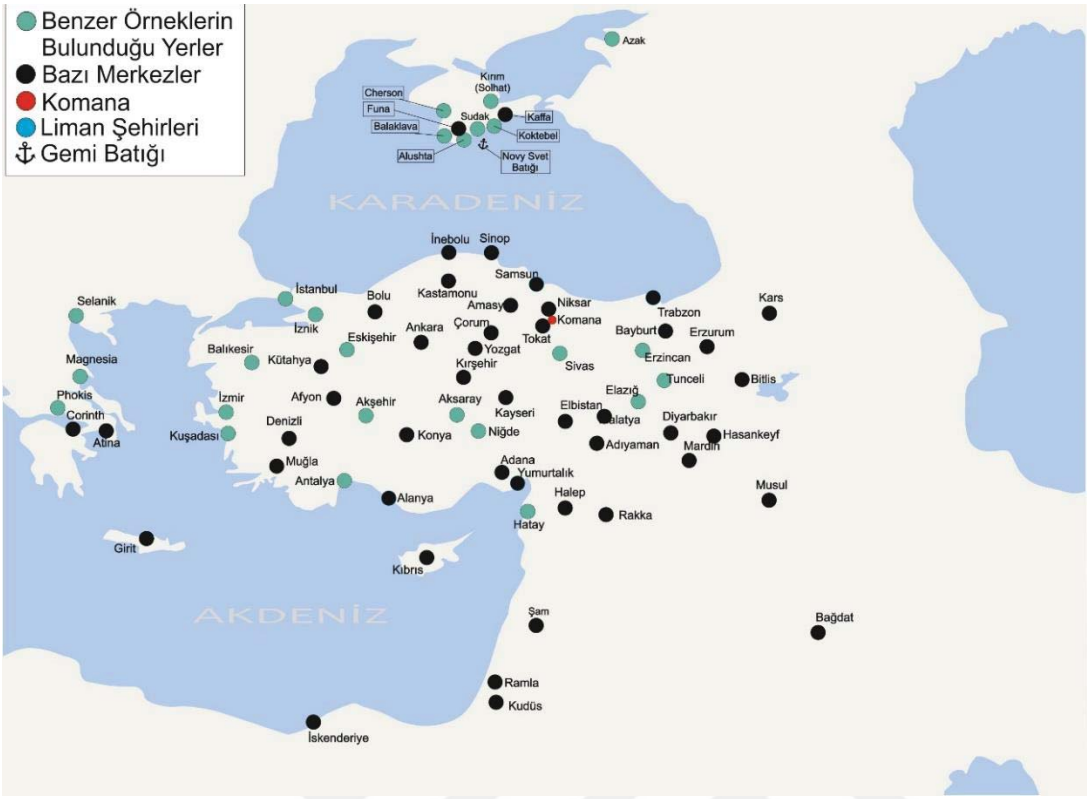

Resim 8.20: Seramik Yüzeylerinde Yer Alan Şerit Bezemeler

Komana seramiklerinde oldukça benimsenen ve yoğun olarak kullanılan bezemelerden biri de şerit bezemelerdir. Şerit bezemeler kap yüzeyinde bordürler oluşturmak, alan sınırlandırmak ve özellikle seramiklerin bezemesiz dış yüzeylerini hareketlendirmek amacıyla bir bezeme elemanı olarak kullanılmıştır. Kapların iç ve yoğun olarak dış yüzeylerinde kullanılan bu şerit bezemeler bölge seramiklerinin üslubunu yansıtmaktadır. Şerit bezemeler bordür oluşturmak amacıyla kullanıldıklarında sınırlandırılacak alana uygun şekilde, bezemesiz yüzeyleri hareketlendirmek için kullanıldığında ise gelişi güzel aralıklarla yerleştirilmiştir. Etkisi çok fazla olmamakla birlikte Bizans dönemi zeuksippus seramiklerinde de görülen iç içe dairelerden oluşan bezemelerin Komana'da seramik üretiminin yapıldığı dönemde de bilindiği ve Anadolu'da oldukça yaygın olan bu seramiklerin etkisi ve dönemin beğeni anlayışıyla birlikte zeuksippus seramiklerinden bağımsız, doğaçlama şekilde Komana seramik üslubu içerisinde kullanıldığı düşünülmektedir. Zeuksippus seramiklerinde görülen iç içe dairesel bezemelerin Komana seramiklerinde de özgün şekilde görülmesi Komana'da seramik üretiminin başladığı tarih hakkında da bilgi sahibi olmamıza katkı sağlamaktadır. Şerit bezemeli benzer seramikler Taşkun Kale, Tyana Antik Kenti, Tunceli, Adramytteıon Antik Kenti, Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi, Aşvan Kale, Aigai (Aiolis), Korucutepe, Kaliera Kalesi ve Metropolis'te görülmektedir.

Komana Ortaçağ sırlı seramiklerinde 12.yüzyıl sonu 13.yüzyıl'a ait Kadıkalesi, Hisartepe gibi Bizans seramik üretim merkezlerinde görülen zeuksippus ve ege tipi olarak belirtilen seramiklerin form ve bezeme olarak benzerleri görülmektedir. Bizans döneminde oldukça yaygın olan bu iki seramik üslubunun form ve bezeme olarak kültürel beğeniye göre seçilerek Komana yerel üretimi bazı seramiklerde dolaylı olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Komana seramiklerinde kafes tarama, tarama, helezonik kıvrım, çok yapraklı çiçekler, şeritler, yazı taklidi, düğüm ile geçme bezemeler ve güneş ışınlarını andıran çizgisel kompozisyonların hakim olduğu bir üslup görülmektedir. Seramiklerde görülen bezemelerin ağırlıklı olarak 13.yüzyıl genel beğeni anlayışı yanı sıra Anadolu Selçuklu dönemi Türk-İslam kültürünü yansıtmaktadır.

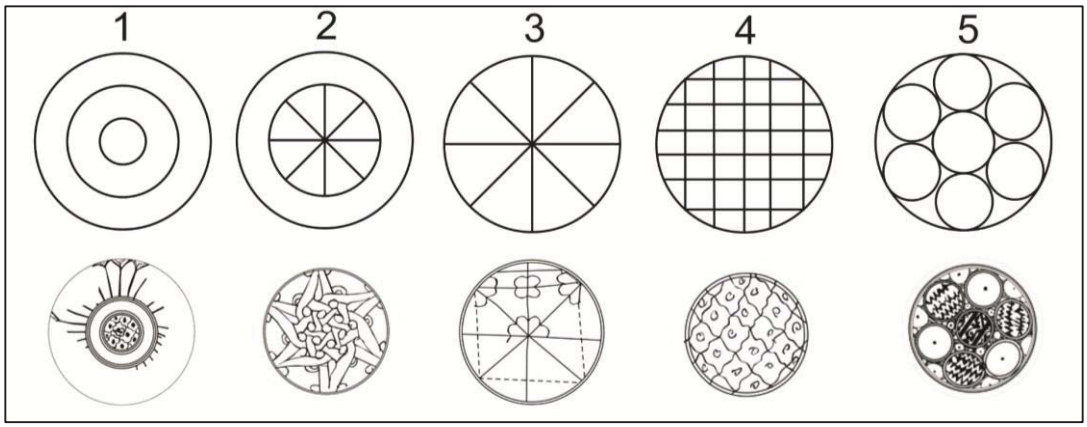

Harita 8.7: Geometrik Bezemeli Seramiklerin Benzer Örnekleri

8.1.5. Kompozisyon

Komana seramiklerinde beş ana kompozisyon düzeni görülmektedir. Bu kompozisyonlardan birincisi merkezde yer alan bir daire ve onu içine alacak şekilde çevreleyen daire şeklinde şeritlerden oluşan örnekler, ikincisi merkezde yer alan kompozisyonun daire şeklinde bir şeritle sınırlandırıldığı örnekler, üçüncüsü merkezden çevreye doğru yayılan örnekler, dördüncü kafes şeklinde bölmelere ayrılmış alan içerisinde yer alan örnekler, beşincisi ise merkezde bir daire ve merkezde yer alan daireyi çevreleyen daire kuşağı şeklindedir. Kap yüzeyine yerleştirilecek bu kompozisyonların seramik şekillendirilirken planlandığı ve kapların belli bir boyuta göre yapıldığı anlaşılmaktadır. Yaklaşık olarak birbirine yakın çap ve boyutlardaki örneklerde kap formunda yer alan keskin kıvrım ve diğer alanlara uygun olan motif ve kompozisyonların büyük bir ustalıkla yapıldığı anlaşılmaktadır. Komana seramik ustalarının kompozisyon bakımından belli şablonları kullandıkları ancak bazı örneklerde azda olsa bu şablonlara uyulmadığı görülmektedir. Bu farklılıkların sebebinin de seramik ustalarının yetiştirdiği acemi kişiler veya birden fazla ustanın doğaçlama uygulamaları olarak düşünülebilir. Ayrıca bezemeli sırlı seramiklerde

küçük, dar ve eğimli alanlara da oldukça iç içe bezeme yapılması bölge seramik ustalarının oldukça yetenekli ve uzman kişiler olduğunu göstermektedir.

Çizim 8.1: Komana Seramikleri Kompozisyon Düzenleri

Sırlı seramiklerin hem iç hem de dış yüzeylerinde figürlü, yazılı, bitkisel ve geometrik bezemelerden oluşan farklı şekillerde kompozisyonlar yer almaktadır. Açık formlu seramiklerin iç yüzeylerinde görülen bu kompozisyonlar seramik yüzeyine iki farklı şekilde yerleştirilmektedir. İç kısmında yoğun bezeme bulunan seramik buluntularının hemen hemen hepsinde kompozisyonun merkez noktası ya kabın tam orta noktası ya da kompozisyonun ana öğesi olan bezemedir. Kabın tam orta kısmının merkez olduğu örneklerde motifler kabın tam orta noktasında birleşir, bu noktadan çıkar, burada kesişir ya da yer alır. Ayrıca kabın orta kısmını merkez kabul eder şekilde çizilen daire ve çokgenlerin iç ve dış kısmına yerleştirilen kompozisyonlardan oluşan bezemelerde de merkez orta noktadır. Kompozisyonun ana öğesinin merkez olduğu örnekler ise genellikle figürlü seramiklerde görülmekte olup figürler kabın dip kısmını da kapsayacak şekilde oluşturulacak olan kompozisyonun merkezinde yer alır. Açık formlu sırlı seramiklerinde kap yüzeyinde yer alan bezemeler büyük ölçüde kabın orta noktasını ya da yakınını merkez alır şekildedir. Bu kompozisyonların merkez noktalarının belirlenmesinde şüphesiz kap formlarının etkisi büyüktür. Kase ve tabak formları başta olmak üzere diğer formlarda da geçerli olan merkezi kompozisyon anlayışı istisna olarak çukur derin tabaklarda görülmemektedir. Ele geçirilen çukur derin tabakların büyük kısmının olmaması ve eldeki mevcut veriler ışığında bu kaplarda kompozisyonların ağırlıklı olarak ağız kısmında yer alan bordürler içerisinde bulunduğu görülür. Kase, tabak gibi kap formlarında ve çukur derin tabaklarda bezemelerin tekrarlanmasıyla oluşan kompozisyonların yoğun olarak kabın işlevine

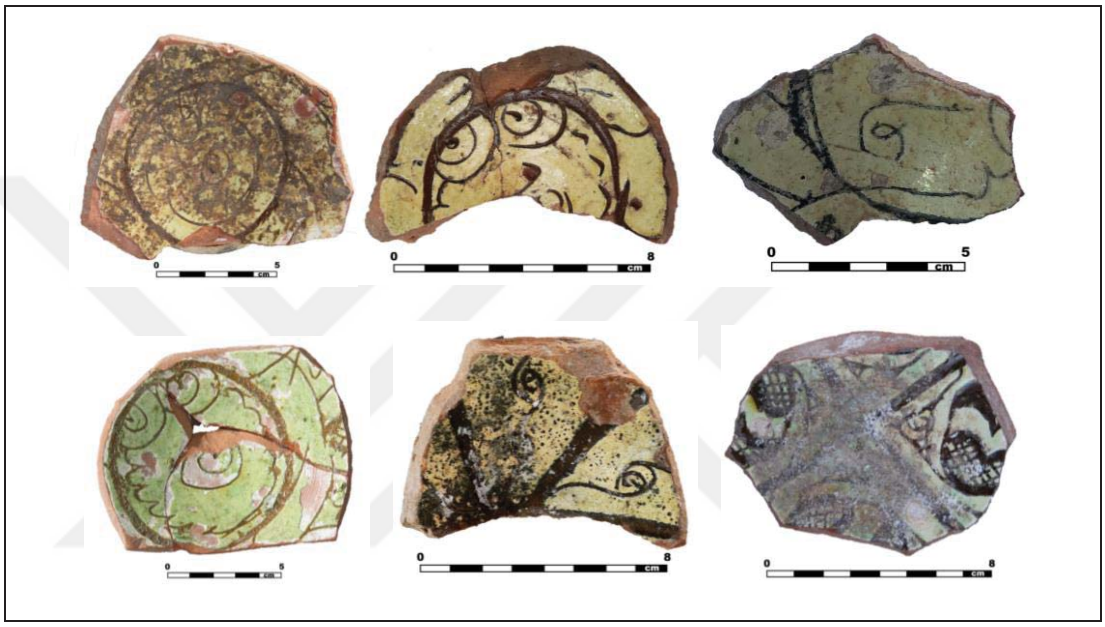
uygun şekilde, vurgulanmak istenen kısmına yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Kap yüzeylerinde yer alan kompozisyonların kabın kullanım amacını yansıttığı, aynı forma sahip olan kaplar arasında farklı kısımlara yerleştirilen bezemeler kabın farklı amaçlarla kullanıldığını göstermektedir. Özellikle Komana seramik buluntularında kapların iç yüzeylerinin, dış yüzeye göre daha yoğun ve dikkat çekici kompozisyonla bezenmesi bu kapların daha çok günlük kullanımdan ziyade süs ve hediyelik eşya olarak kullanıldığını düşündürmektedir.

Kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen cam buluntuların bir kısmı üzerinde yer alan helezonik kıvrım ve oldukça sitilize bitkisel bezemeler seramiklerde görülenlerle oldukça benzerdir.[902] Orta Bizans dönemine ait çeşitli bronz objelerin Danişment-Selçuklu evresinde ele geçirilmesi bu objelerin eritilip yeniden kullanılmak üzere toplandığını göstermektedir.[903]Ayrıca Komana'da ham şekilde gelen cam malzemenin potalarda eritilip ikincil şekilde bir üretim yapıldığı tahmin edilmektedir.[904] Seramiklerde görülen bezeme üslubunun cam ve metal buluntularda da görülmesi bölgede üretim yapan ustaların farklı zanaat gruplarından oluştuğunu ve birlikte üretim yaptıklarını göstermektedir. Mevlana ile ilgili rivayetlerde Yağıbasan oğullarından Selahaddin Zerkub adlı bir Türk'ün bölgede altın eşya imal etmesi Selçuklu döneminde Türk ustaların el sanatlarında oldukça etkili olduğunu göstermektedir.[905]

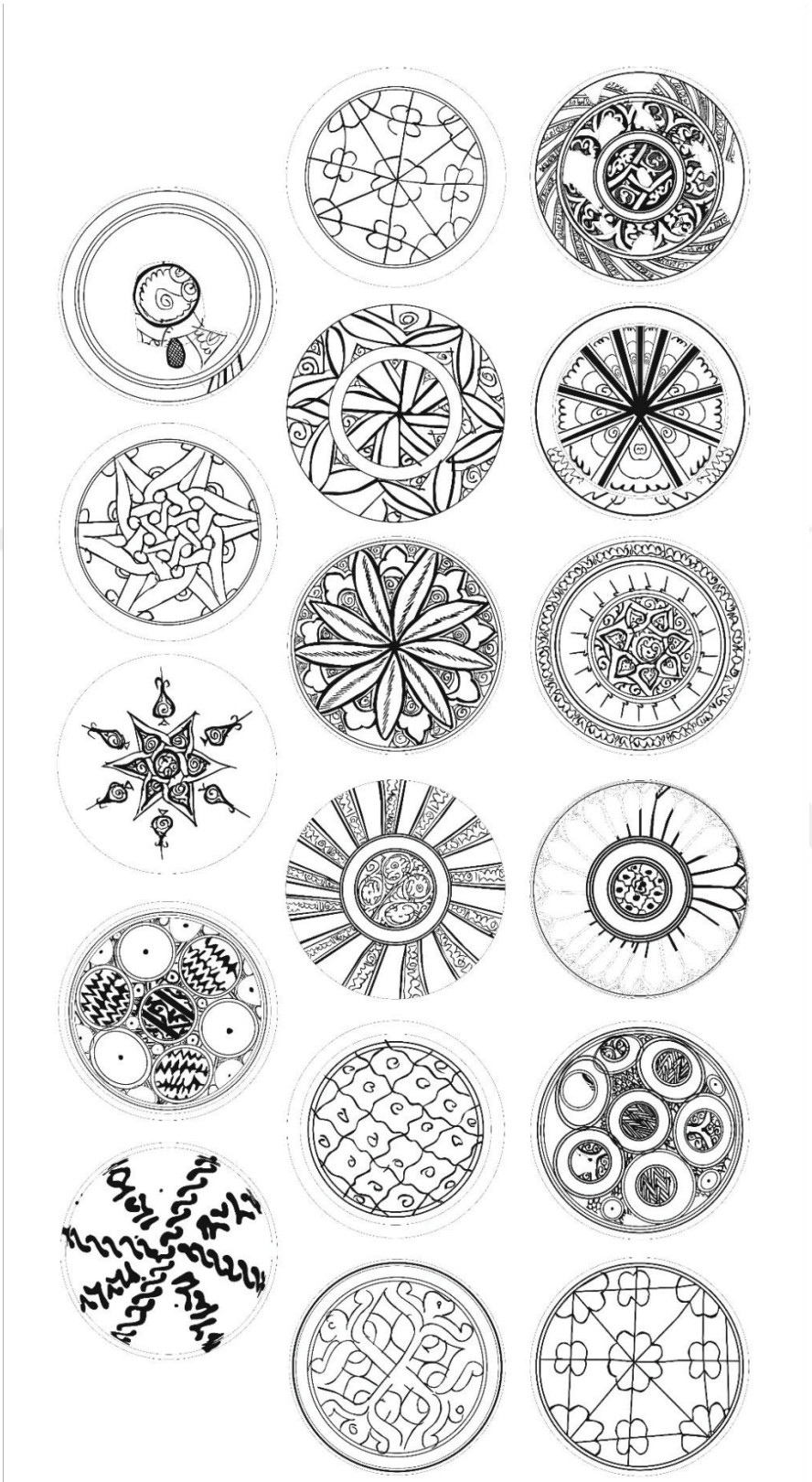
Bezemeli, oldukça girift ve karmaşık kompozisyonlar ile hayvan ve insan figürlerinden oluşan seramiklerin ticaret faaliyetlerinde yoğun şekilde görülmesi bu kapların kullanım amacıyla üretilmediklerine işaret etmektedir. Genellikle bir bölgede yapılan kazı çalışmalarında özellikle figürlü bezemelerle sayıca az karşılaşılması bu seramiklerin sınırlı olarak üretildiği ve ekonomik durumu iyi kişiler tarafından alındığını göstermektedir. Geçme-düğüm, kafes, helezonik kıvrım, palmet-rumi, çok yapraklı çiçekler gibi bezemelerin dönemin ortak beğenisini oluşturup farklı bölge ve kültürlerce kullanıldığı anlaşılmaktadır. Komana seramiklerinin gerek form gerekse bezeme ve kompozisyon açısından dönemin ortak beğeni anlayışı ile kültürel geçmişi sentezlenerek oldukça kaliteli işçilikli seramikler ortaya çıkardığı görülmektedir. Form olarak Anadolu Selçuklu, Bizans ve Kilikya bölgesi seramikleriyle benzerlik

[902] Bakırer, Ö. (2019). "Komana Glass Bracelets, Preliminary Report", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 336 (Fig.1, Fig. 3).
[903] Erciyas, a.g.m., 2019, 9.
[904] Bakırer, a.g.m., 2019, 295-296.
[905] Baykara, T. (2004). Türkiye Selçuklularının Sosyal ve Ekonomik Tarihi, İstanbul, 284.

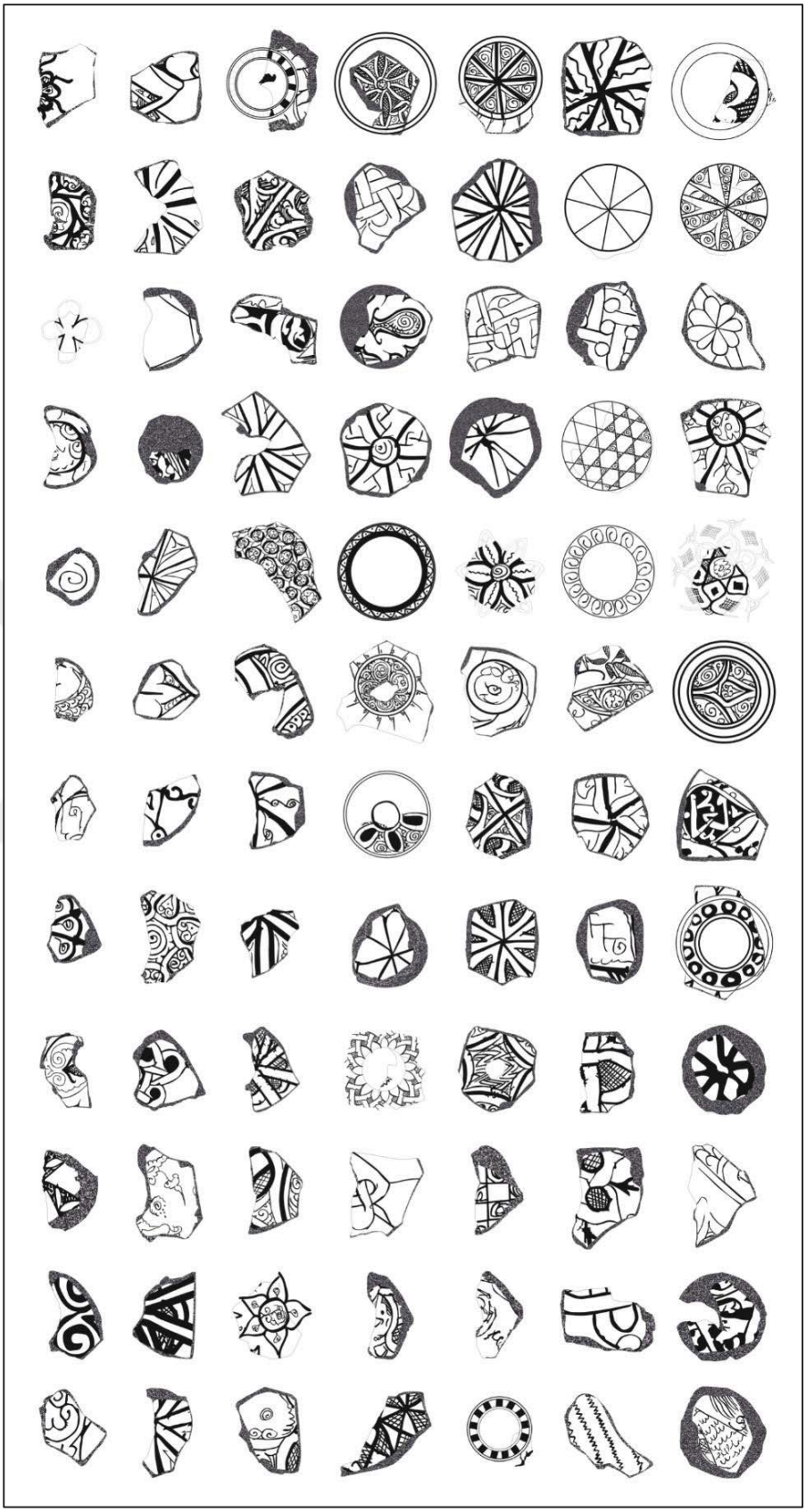
gösteren Komana örnekleri motif, form ve kompozisyon bakımından Anadolu Selçuklu seramiklerinin özelliklerini yansıtmaktadır. Ancak bazı kompozisyonların dönemsel beğeniler sonucu Anadolu'da ve Anadolu dışında yaygın şekilde kullanıldığı görülmektedir. Komana seramikleri insan, hayvan figürlerinde görülen ikonografik anlam, figürlerin giyim kuşamı ve duruşları Türk kültürünü yansıtmaktadır. Seramik yüzeylerine yerleştirilecek kompozisyonlar genel olarak önceden planlanmış ve iç içe şekilde olan kompozisyonlar bile oldukça ustaca kap yüzeyine işlenmiştir.

Resim 8.21: Acemi Kalfa ya da Çıraklar Tarafından Yapılan Seramikler

Çizim 8.2: Seramik Yüzeylerinde Tamamı Görülen Kompozisyonlar

Çizim 8.3: Komana Seramikleri Dip Parçası Üzerindeki Kompozisyonlar

9. SONUÇ

2009 yılında kazı çalışmalarına başlanan Komana kazısının belirli bir alanında yapılan çalışmalarda ele geçirilen seramikler sonucu bölge Ortaçağ yerleşimi ile seramik üretime dair önemli veriler elde edilmiştir. Stratigrafiye dikkat edilerek oldukça titiz şekilde tabakalı olarak yapılan kazı çalışmaları, ele geçirilen seramik buluntuların detaylı ve daha kesin verilerle değerlendirilmesine imkan sağlamıştır. Özellikle tarihlendirme kısmında diğer kazı malzemeleri ve karbon 14 testi[906] de büyük önem taşımaktadır.

Kazı çalışmaları sırasında ele geçirilen yarı mamul, defolu ürünler ve üç ayak buluntuları ile fırın çubuğu olduğu düşünülen bir buluntudan yola çıkarak bölgede bir seramik üretimi olduğu kesin olarak söylenebilmektedir. Ayrıca seramikler üzerinde yapılan analiz çalışmaları sonucunda konumuzu oluşturan seramiklerin büyük kısmının kazı alanının yanında yer alan dere yatağında biriken topraktan yapılmış olabileceği belirtilmiştir. Bölgede seramik üretimi yanı sıra metal, cam üretiminin de olduğu bilinmekle birlikte işlenmiş kemik objelerden de anlaşılacağı üzere hayvancılıkla uğraşılmıştır. Tarım ve hayvancılık hakkındaki bilgiler sınırlı olmakta ve hayvan kemiklerinden yapılan bazı objelerin seramik üretiminde de kullanıldığı düşünülmektedir. Komana'da seramik üretiminin Anadolu Selçuklu döneminde muhtemelen 13.yüzyılın ilk çeyreğinde başladığı tahmin edilmektedir. Htp01 numaralı alanda ele geçirilen büyük kısmı I. Alaadin Keykubat dönemine ait Anadolu Selçuklu dönemi sikkeleri, bölgede Bizans ve Danişment dönemine ait seramik üretimine dair herhangi bir buluntunun mevcut olmaması ve Selçuklu dönemi ticaretinin 13.yüzyılın ilk çeyreğinde oldukça hareketlenmeye başlaması seramik üretiminin bu tarihte bölgeye getirilen bir grup usta tarafından başladığı fikrini akla getirmektedir. Komana'da yapılan karbon 14 testlerinin ve diğer kazı buluntularının büyük kısmının da 13.yüzyıla tarihlenmesi bu verileri destekler. Ayrıca seramiklerde görülen hamur, form, bezeme ve kompozisyon özellikleri de tarihlendirme açısından önemli veriler sunmaktadır. Bazı sırlı ve sırsız seramiklerin muhtemelen 13.yüzyıl sonu-14.yüzyılın başına tarihlendiği, seramik ustalarının göçü sonrası bölgede kalan çırak veya kalfalar tarafından yapıldıkları bazılarının ise ithal olarak geldikleri düşünülmektedir.

[906] Karbon 14 testi sonuç verileri henüz yayınlanmamış olup belirtilen bilgilere Komana kazı başkanı Prof. Dr. D. Burcu Erciyas'ın bilgilendirmesi sonucunda ulaşılmıştır.

Komana sırlı ve sırsız ortaçağ seramik buluntularında form, bezeme ve kompozisyon bakımından oldukça çeşitlilik görülmektedir. Bu çeşitlilikte şüphesiz ticaret ve bölgeler arası etkileşim önemli rol oynamaktadır. Komana seramikleri Anadolu Selçuklu, Bizans, Kilikya ve Kırım bölgeleriyle form açısından yoğun benzerlik göstermektedir. Bu benzerliğin asıl sebebiyse birbiriyle siyasi, kültürel ve sosyo-ekonomik ilişkileri olan farklı kültürlerin etkileşimidir. Özellikle batı etkili Bizans ile Doğu etkili Anadolu Selçuklu seramik sanatı Anadolu'da dönemin ortak beğenilerinden oluşan bir üslup meydana getirmiştir. Bu üslubun temelini ise ticaret oluşturmaktadır. 12-14.yüzyılın yoğun olarak tercih edilen belli formlarının olduğu ve bu formların az bir kısmı dışında kökenini belli bir bölgeye bağlamanın oldukça zor olduğu görülmektedir. Dönemin ortak beğeni anlayışı olarak kabul edilebilecek formların doğaçlama şekilde ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Form dışında bezeme ve kompozisyon bakımından da benzerlikler görülmekle birlikte kompozisyon ve bezemeler seramiklerin ait oldukları kültürün belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Komana seramiklerinde görülen bezemelerde zeuksippus, St. Symeon, ege tipi seramiklerinin dolaylı etkisi hissedilmekle birlikte özellikle 13.yüzyılda yoğun şekilde ticareti yapılan bu ürünlerde yer alan az sayıda bezeme Komana örneklerinde oldukça farklı ve özgün şekilde kullanılmıştır. Aynı zamanda İran, Irak, Suriye başta olmak üzere Orta Asya ve Türk-İslam etkisi de seramiklerde yoğun şekilde hissedilmektedir. Ustaların kökeni hakkındaki bilgilerin kısıtlı olması Komana seramik ustalarının kökeninin anlaşılmasını zorlaştırmakla birlikte seramiklerden görüldüğü kadarıyla ustaların form, bezeme ve kompozisyon bakımından oldukça bilgili ve dönemin seramik üslubuna hakim oldukları anlaşılmaktadır. Form, bezeme ve kompozisyon bakımından benzerleri çeşitli bölgelerde görülen bu seramiklerin muhtemelen Orta Asya kökenli olan Anadolu Selçuklu ahi teşkilatı içerisindeki bir usta grubu tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir.

Anadolu Selçuklu döneminde Ahi teşkilatında bölgeleri canlandırmak amacıyla usta gruplarının toplu şekilde, canlanması planlanan bölgelere gittikleri ve burada bölgesel ihtiyaçlara yönelik üretim yaptıkları bilinmektedir. Muhtemelen Danişment döneminde savaşlar sebebiyle sık sık el değiştiren bölge Anadolu Selçuklu dönemindeki istikrarla ve özellikle ticari faaliyetlerle birlikte gelişmeye başlamıştır. Anadolu Selçuklu döneminde önemli ticaret merkezlerinden biri olan Sivas'a ve çok sayıda Selçuklu şehzadesinin yaşadığı Tokat'ta yakın bir konumda bulunan

Komana'nın seramik başta olmak üzere farklı alanlarda üretim yapan usta gruplarına tahsis edildiği tahmin edilmektedir. Karadeniz bölgesinde yapılan mevcut araştırmalar sonucunda seramik üretimi açısından merkez kabul edilebilen herhangi bir bölgenin bulunmamış olması ve Karedeniz bölgesi ile civarında yapılan kazıların az sayıda olması bölgeler arası ticari faaliyetlerin anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Ancak Anadolu Selçuklu döneminde en azından günlük ihtiyaçları karşılayacak düzeyde hemen her bölgede diğer meslek gruplarıyla birlikte seramik üretiminin de yapıldığı bilinmektedir. 13.yüzyılın önemli ticaret alanlarından olan Yabanlu Pazarına Anadolu dışından gelen tüccarların bu pazarla ve ticaret yolu üzerinde yer alan bölgelerle ticaret yaptıkları bilinmektedir. Komana bölgesinin mevcut seramik üretimi göz önüne alındığında büyük bir merkez olmadığı anlaşılmakla birlikte üretilen seramiğin hamur, bezeme, kompozisyon bakımından kaliteli ve yoğun işçilikli olması burada üretilen seramiklerin ağırlıklı olarak ticaret amacıyla yapıldığını düşündürmektedir. Nitekim kazı çalışmalarında bölgede bir tüccarın varlığına işaret eden verilerin ve deniz kabuğundan yapılmış objelerin bulunması bölgede ticaretin varlığını ortaya koymaktadır. Yine kazı çalışmalarında ele geçirilen seramiklerin ağırlıklı olarak bezemeli olması, günlük kullanım amacıyla yapılan tek renk sırlı seramiklerin sayıca azlığı, çöp çukurlarında ele geçirilen yoğun bezemeli seramiklerin bulunması bölge halkının maddi açıdan zayıf olmadığını ve üretilen seramiklerin civardaki yakın yerleşimlere ve tüccarlar aracılığıyla Kırım'a kadar daha uzak bölgelere satılmış olabileceğini göstermektedir. Nitekim benzer örneklerinin Aksaray, Niğde, Yozgat gibi bölgelerde ve Kırım'da görülmesi bu fikri desteklemektedir.

Komana sırlı ve sırsız seramik buluntularının Korucutepe, Aşvan Kale ve Taşkun Kale ile yoğun benzerlik göstermesi Komana'da üretim yapan seramik ustalarının, Elazığ çevresinde mevcut bölgelerde üretim yapan usta gruplarından olduğunu düşündürür. Seramik ustalarının ticaretle birlikte bölgeler arası hareketlilik gösterdikleri bilinmekte, bu hareketliliğin izlerini takip etmek ve kanıtlamak ise oldukça zordur. Mevcut veriler ışığında seramik form ve bezemelerindeki yoğun benzerlikten dolayı seramik ustalarının ticaretle bağlantılı olarak bölgeyi canlandırmak için göç ettikleri düşünülmektedir. Komana'ya gelen bu seramik ustalarının bazılarının bir süre bu bölgede üretim yaptıktan sonra Sivas'a giderek orada üretim yaptıkları da tahmin edilmektedir. Tuncer Baykara'nın Selçuklular döneminde Sivas'ta Komanatlılar mahallesinin olduğunu belirtmesi ve Sivas'ta bir ev temel kazısı

sırasında yarı mamul ve üç ayak buluntularıyla birlikte ele geçirilen seramiklerin gerek form gerekse bezeme bakımından Komana örnekleriyle oldukça benzer olması bu şekilde bir usta göçünü akla getirmektedir. Komana seramik buluntuları içerisinde üslup olarak farklı ve deneme tarzı üzerinde yer alan bezemelerin tam olarak anlaşılamadığı bir grup seramiğin ise kalfa veya çıraklar tarafından yapıldığı düşünülmektedir.

Komana seramik buluntularının Elazığ ve Sivas bölgeleri dışında büyük benzerlik gösterdiği bir diğer yer ise Kırım'dır. Kırım sahillerinin hemen her yerinde karşılaşılabilen bu seramiklerin bir kısmının nerede üretildiği kesin olarak bilinmeyen Anadolu'daki merkezlerden bölgeye gittiği sanılmaktadır. Kırım'da 13.yüzyıl sonu-14.yüzyıl'da seramik üretimine başlandığı bilinmekte olup burada üretim yapan ustalar muhtemelen Anadolu'dan göç eden ustalardır. Komana'da da üretim yapan bir grup seramik ustasının veya bu ustaların yetiştirdiği kişilerin de Kırım'a göç edip burada üretim yapmaları kuvvetli bir olasılıktır. Kırım yakınlarındaki Novy Svet batığında ele geçirilen ve Selçuklu dönemine ait olduğu belirtilen az sayıdaki seramik buluntunun Komana örnekleriyle form ve bezeme bakımından benzer olması ve Kırım sahilinde yer alan şehirlerin büyük çoğunluğunda benzer seramiklerin görülmesi Komana'da üretilen bazı seramiklerin ve daha sonraki dönemde seramik ustalarının Kırım'a göç ettiği fikrini desteklemektedir. Ayrıca Kırım ile özellikle Altın Orda döneminde ticari ve sosyo-ekonomik ilişkilerin oldukça gelişmesi Anadolu seramik ustalarının bu bölgeye göçüne imkan sağlamıştır.

Elazığ civarında üretim yapan ustalardan olduğu düşünülen bir grup zanaatkarın 13.yüzyılın ilk çeyreğinde Komana'ya geldiği burada muhtemelen 13.yüzyıl ortasına(?) kadar üretim yaptıktan sonra Sivas'a göç ettiklerini düşünmekteyiz. Bu ustaların veya bu ustalardan yetişen kişilerinde daha sonra Kırım'a giderek burada seramik üretimine devam ettikleri de tahmin edilmektedir. Bu bakımdan Komana bölgesine gelen usta grubunun hareketliliği oldukça dikkat çekicidir. Tarihlendirme açısından dönemin siyasi, sosyo-ekonomik yapısı yanı sıra kazı çalışmalarında ele geçirilen sikke, metal, cam, kemik buluntular ile seramiklerin hamur, form, bezeme, kompozisyon ve benzer örnekleri bir bütün şekilde değerlendirilmiştir. Anadolu Selçuklu döneminde bölgesel ihtiyaçlar ve ağırlıklı

olarak ticari amaçla üretildiği düşünülen bu seramikler dönemsel ve Komana'nın 13.yüzyıldaki önemini göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Abdi-zade Hüseyin Hüsameddin Efendi. (2007). *Amasya Tarihi* (Çev. Mesut Aydın-Güler Aydın), 2, Amasya.

Acara Eser, M. (2019). "Divriği Kale Kazısı Sırlı Seramiklerinden Kuş ve Balık Figürlü Örnekler", *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (48), 41-60.

Acara Eser, M. (2019). "Objects from Daily Life at Komana: Jewelry", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 77-102.

Acun, H. (1995). "Yozgat Müzesi'ndeki Selçuklu Kaseleri", 9. *Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi*, I, (Ayrıbasım), Ankara, I, 1-12.

Açıkel, A. (2012). "Tokat", *TDV İslam Ansiklopedisi*, (41), 219-223.

Akdağ, M. (1979). *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1243-1453)*, I, İstanbul.

Akın, G., Özkoçak V., Gültekin, T. (2015). "Geçmişten Günümüze Geleneksel Anadolu Mutfak Kültürünün Gelişimi", *Antropoloji*, (30), 33-52.

Akpınar, T. (1999). *Türkler'in Din ve Hukuk Tarihi*, İstanbul.

Aksu, H. (1998). *Rumi Motifinin Kökeni*, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

Aksulu, I., Kuntay, O. (2013). *Kimlikli Kent Tokat*, Ankara.

Alpargu, M. (2008). "12. Yüzyıla Kadar İç Asya'da Türk Mutfak Kültürü", *Türk Mutfağı*, Ankara, 17-26.

Altınsapan, M. E., Palalı, M. (2018). *Osmanlı Beyliğinin Kurulduğu Yer Eskişehir Karacahisar Kalesi Kazı Buluntuları (2011-2014)*, İstanbul.

Arda, G. (2011). "Eski Ahlat Şehri Kazısı 2008-2009 Yılları Seramik İstatistiği ve Tipolojisi", *XIV. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (20-22 Ekim 2010), Konya, 19- 40.

Arık, R. (2000). *Kubad Abad (Selçuklu Saray ve Çinileri).* İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Arık, R. (2019). "Kubad Abad Çinileri", *Beyşehir Gölü Kıyısında Bir Selçuklu Sitesi: Kubad Abad*, Konya, 225-276.

Armağan, M. E. (2014). *Aigai (Aiolis) Kazısı Bizans Dönemi Seramik Buluntuları,* Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Armstrong, P. (1989). "Some Byzantine and Later Settlements in Eastern Phokis ", *The Annual of the British School at Athens*, Vol. 84, 1-47.

Aslanapa, O. (1967). "Keramikofen und Figurliche Keramik aus Kalehisar", *Anatolica I*, Leiden, 135-142.

Aslanapa, O. (1971). "Turkish Ceramic Art", *Archaeology*, 24 (3), 209-219.

Avıssar M., Stern, E. J. (2005). *Pottery of The Crusader, Ayyubid, And Mamluk Periods in Israel*, Jerusalem.

Aziz b. Erdeşir-i Esterebadı. (2014). *Bezm u Rezm* (Eğlence ve Savaş) (Çev. Prof. Dr. Mürsel Öztürk), Ankara.

Baipakov, K. M., Yerzakoviç, L. (1991). *Ceramics of Medieval Otrar (Керамика средневекового Отрара)*, Almaty Kazakhistan.

Bakırer, Ö. (1980). "The Medieval Pottery and Baked Clay Objects", *Korucutepe 3* (Ed. M. N. Van Loon), Netherlands, 189-249.

Bakırer, Ö. (2019). "Komana Glass Bracelets, Preliminary Report", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 265-338.

Bakırtzis, D. P. (1999)."Byzantine Sgraffito", *Byzantine Glazed Ceramics: The Art of Sgraffito*, Athens, 17-24.

Baykara, T. (2000). *Türkiye'nin Sosyal ve İktisadi Tarihi (XI-XIV. Yüzyıllar)*, Ankara.

Baykara, T. (2004). *Türkiye Selçuklularının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, İstanbul.

Bayram, M. (2005). "Danişmend Oğulları'nın Dini ve Milli Siyaseti", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (18), 131-147.

Baysal, A. (2002). *Beslenme Kültürümüz*, Ankara.

Bedirhan, Y. (2009). *İslam Öncesi Türk Tarihi ve Kültürü*, Ankara.

Bedirhan, Y. (2012). "Anadolu Ticaretinin Gelişmesi Bağlamında Selçukluların Kırım/Suğdak Politikası", *Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, Volume 5 Issue 6, 39-50.

Bedirhan, Y. (2015). "Türkiye Selçukluları Devrinde Anadolu'nun Ticaret Şehirleri", *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 8 (XXIV), 25-50.

Beşirli, H. (2010). "Yemek, Kültür ve Kimlik", *Milli Folklor*, 22 (87), 159-169.

Beşirli, H. (2011). "Türk Kültüründe Güç, İktidar, İtaat ve Sadakatin Yemek Sembolizmi Esasında Değerlendirilmesi", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, (58), 139-152.

Beşirli, M. (2005). *Orta Karadeniz Kentleri Tarihi I: Tokat (1771-1853),* Tokat.

Bilici, S. (2001). "Alanya Tersanesi Seramik Buluntuları", *V. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı ve Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri (19-20 Nisan 2001),* Ankara, 107-132.

Blackman, M. J., Redford, S. (2005). "Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics from Kinet, Turkey, especially Port Saint Symeon Ware", *Ancient Near Eastern Studies*, XLII, 83-186.

Bocharov, S. Maslowskiy, A. (2015). "The Eastern Crimean Centers of Glaze Pottery Production in 13th and 14th Centuries", *Actas Do X Congresso Internacıonal A Cerâmıca Medieval No Medıterrâneo. Sılves (22 A 27 De Outubro De 2012)*, 604-607.

Bocharov, S., Maslovski, A., Ludin, N. (2016). "Changes in Ornamentation on Glazed Vessels As A Trend in Style", *In&Around Ceramiche e comunità Secondo convegno tematico dell'AIECM3*, *Faenza, Museo Internazionale delle Ceramiche (17-19 aprile 2015)*, 233-236.

Bocharov, S., Maslovsky, A., Sıtdıkov, A. (2015). "The Beginning of The Glazed Ceramics Production in the Southeast Crimea During The Last Quarter of the 13th Century - the First Quarter of the 14th Century", *DACIA LIX*, , 329-388.

Bozkurt, N. (1993). "Çadır", *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul, 8, 158-162.

Böhlendorf Arslan, B. (2004). Glasierte Byzantinische Keramik Aus Der Türkei, III, İstanbul.

Bulut, L. (2000). *Samsat Ortaçağ Seramikleri: Sıraltı ve Lüsterler,* İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

Bursalı, M. (2007). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Sgrafitto Dekorlu Ortaçağ Seramikleri*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Ciocıltan, V. (2012). *The Mongols and the Black Sea Trade in Thirteenth and Fourteenth Centuries*, Leiden-Boston.

Çağatay, N. (1988). "Anadolu Türklerinin Ekonomik Yaşamları Üzerine Gözlemler (Bu Alanda Ahiliğin Etkileri)", *Belleten*, LII (203), 485-500.

Çal, H. (2011). "Erzincan Çayırlı İlçesi Mezar Taşlarında Kuş Motifi", *Milli Folklor*, 23 (89), 232-233.

Çandarlıoğlu, G. (2002). "Uygur Devletleri Tarihi ve Kültürü", *Türkler*, 2, Ankara, 193-214.

Çeken, M. (2005). *Hasankeyf (1991, 2001-2003 Yılı) Kazı Buluntusu Fırın ve Atölyeleri ile Seramik Malzemeleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çeken, M. (2007a). "Hasankeyf Kazısı Seramik Fırınları, Atölyeleri ve Seramikleri", *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 245-262.

Çeken, M. (2007b). "Kubad Abad Sarayı Kazısı Selçuklu Seramikleri". *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul, 111-122.

Çeken, M. (2007). "Selçuklu ve Beylikler Devri Çinilerinde Malzeme, Teknik ve Fırınlara Dair Bazı Tespitler", *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini: Selçuklu ve Beylikler Çağı Çinileri*, İstanbul, 13-23.

Çeşmeli, İ. (2015). "Kök Türklerde İkonografik Açıdan Kuş Figürleri", *Art-Sanat*, 4, 67-80.

Çoruhlu, Y. (1998). *Erken Devir Türk Sanatının ABC'si*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Çoruhlu, Y. (2002). "Göktürk Devri Keramik Sanatı Üzerine Bir Deneme", *VI. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları ve Sanat Tarihi Sempozyumu Bildirileri (08-10 Nisan 2002)*, Kayseri, 299-319.

Çoruhlu, Y. (2006). *Türk Mitolojisinin Anahatları* (İkinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Çoruhlu, Y. (2007). *Erken Devir Türk Sanatı* (Birinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Daş, M. (2015). "Tokat'ın Ortaçağ Tarihi Üzerine Bazı Tespitler", *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tarihi ve Kültürü Sempozyumu (25-26 Eylül 2014)*, I, Tokat, 363-370.

Delilbaşı, M. (1983). "Ortaçağ'da Türk Hükümdarları Tarafından Batılılara Ahidnamelerle Verilen İmtiyazlara Genel Bir Bakış", *Belleten*, XLVII (185), 95-103.

Demir, N. (2002) *Danişmendname*, Cambridge: Harvard Üniversitesi Yakındoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü.

Demirgül, F. (2018). "Çadırdan Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 105-125.

Deniz, B. (2009). "Batı Göktürklerin Başkenti: Min Bulak", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (1), 95-125.

Diyarbekirli, N. (1972). *Hun Sanatı* (Birinci Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Doğer, L. (2000). "Bizans Seramiklerinde Bezeme Elemanı Olarak Aslan Figürleri", *Sanat Tarihi Dergisi*, X, 77-90.

Doğer, L. (2004). "Anaia-Kuşadası Kadıkalesi Kazısı 2002 Yılı Bizans Dönemi Seramik Buluntularının Ön Değerlendirmesi", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII (1), 1-31.

Doğer, L. (2007), "Byzantine Ceramics: Excavations at Smyrna Agora (1997-98 and 2002-03)", *BYZAS 7*, 97-122.

Doğer, L. (2010). "Daskleion Kazılarından Yeni Buluntular: Beyaz Hamurlu Yeşil ve/veya Kahverengi Boyalı Bizans Seramikleri (Sırlı Beyaz Mal IV-GWW IV)", *Bizans ve Çevre Kültürler Prof. Dr. S. Yıldız Ötüken'e Armağan (Ed. Sema Doğan-Mine Kadiroğlu)*, İstanbul, 164-176.

Doğer, L. (2012). *İzmir Arkeoloji Müzesi Örnekleriyle Kazıma Dekorlu Ege-Bizans Seramikleri*, İzmir.

Doğer, L. (2014). *Daskyleion II: Hisartepe/Daskyleion Kazısı Bizans Seramikleri (Prof. Dr. Tomris Bakır'a Armağan)*, İstanbul.

Dönmez, A. (2010). *Bursa Türk İslam Eserleri Müzesi Koleksiyonundaki Seramikler*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Çanakkale.

Dönmez, E. E. N. (2014). "Amasya Harşena Kalesi ve Kızlar Sarayı Kazıları", *Yar ile Gezdiğim Dağlar: Amasya*, İstanbul, 29-49.

Duran, Ö. (2007). *Çinili Köşk Koleksiyonu'nda Figürlü Seramikler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Durmuş, İ. (2017). "Bozkır Kültür Çevresinde At, Göçer-Ev ve Demir", *Asya Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 19-34.

Dursun, N. (2018). "Konya Karatay (Cini Eserler) Müzesin'deki Kazıma ve Sgraffito Seramikler", *2. Uluslararası Avrasya Türk Sanatları Kongresi (2-5 Aralık 2015)*, İstanbul, 201-214.

Ebu Abdullah Muhammed İbn Battuta Tancı. (2014) *İbn Battuta Seyahatnamesi* (Çev. A. Sait Aykut), İstanbul.

Er, M. B. (2020). *An Archaeometrical Investigation on Provenance and Technological Properties Of Seljuk Period Pottery from Komana (Tokat),* Yayınlanmamış

Doktora Tezi, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara.

Erciyas, D. B. (2014). "Komana'da (Sisiyye) 2010-2012 Yılları Kazı Çalışmaları". *35. Kazı Sonuçları Toplantısı (27-31 Mayıs 2013),* 1, 281-291.

Erciyas, D. B. (2019). "Archaeology at Komana", *Komana Small Finds (Ed. D. Burcu Arciyas-Meryem Acara Eser)*, İstanbul, 1-46.

Erciyas, D. B., Tatbul, M. N. (2016). "Anadolu'da Ortaçağ Kazıları ve Komana", *37. Kazı Sonuçları Toplantısı (11-15 Mayıs 2015),* 2, 611-626.

Erciyas, D. B., Tatbul, M. N. (2020). "15 Yıllık Arkeolojik Araştırmaların Işığında Komana", *Tokat'ın Antik Yerleşimleri Sempozyumu Bildirileri* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), Ankara, 47-64.

Erciyas, D.B., Tatbul, M. N., Sökmen, E., Kocabıyık, C., Sünnetçi, R. (2015). "Komana'da 2009-2014 Yılları Arasında Yapılan Kazı Çalışmalarının Ön Değerlendirmesi", *Komana Ortaçağ Yerleşimi*, İstanbul, 21-62.

Erdal, Y. S., Erdal, Ö. D., Koruyucu, M. M. (2015). "Ortaçağ'da Nüfus Değişimi Öncesine Ait Bir Bizans Topluluğu: Komana İnsan Kalıntılarının Antropolojik Analizi", *Komana Ortaçağ Yerleşimi (Yay. Haz. D. B. Erciyas-M. N. Tatbul)*, İstanbul, 83-114.

Erdem, S. (1987). "Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu (2-6 Temmuz 1986)*, Ankara, 11-16.

Ergin, M. (2011). *Orhun Abideleri*, İstanbul.

Ersoy, B. (1995). "Osmanlı Öncesi Anadolu Kervan Yolları ve Üzerlerindeki Kervansaraylar", *Türkiye İş Bankası Kültür Sanat Dergisi, Kültür ve Sanat*,22-26.

Ertaş, Y., Gezmen Karadağ, M. (2013). "Sağlıklı Beslenmede Türk Mutfak Kültürünün Yeri", *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 117-136.

Eryılmaz, D. (2019). *Bayburt Kale Kazısı Seramik Buluntuları*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Esin, E. (1978). *İslamiyet'ten Önceki Türk Kültür Tarihi ve İslam'a Giriş.* İstanbul: Edebiyat Fakültesi Matbaası.

Esin, E. (1981). "Selçuklulardan Önceki, Proto-Türk ve Türk Keramik Sanatına Dair", *Sanat Tarihi Yıllığı*, IX-X (1979-1980), 107-154.

Esin, E. (2004). *Orta Asya'dan Osmanlıya Türk Sanatında İkonografik Motifler.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Esin, E. (2006). *Türklerde Maddi Kültürün Oluşumu.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Eskikurt, A. (2014). "Ortaçağ Anadolu Ticaret Yolları", *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33, Muğla, 15-40.

Evliya Çelebi, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Akkirman-Belgrad-Gelibolu-Manastır-Özü-Saraybosna-Slovenya-Tokat-Üsküp* (Haz. Seyit Ali Kahraman), 5.Kitap 1.Cilt.

Faroqhi, S. (1993). *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler (Kent Mekanında Ticaret, Zanaat ve Gıda Üretimi 1550-1650)* (Çev. Neyyir Kalaycıoğlu), İstanbul.

Fındık, E. F. (2013). Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Sırlı Seramikleri (1989-2009), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Fontana, M. V. (2005). "A Note on the Relationship between Some Ghaznavid and Byzantine Graffita Wares", *East and West*, Vol. 55, No. 1/4, 117-127.

François, V. (1995). *La céramique byzantine à Thasos*, Paris.

François, V. (1996). "Céramiques Ottomanes De Tradition Byzantine d'Iznik", Anatolia *Antiqua*, IV, 231-245.

François, V. (1997). "Les ateliers de céramique byzantine de Nicée/Iznik et leur production (Xe-début XIVe siècle)", *Bulletin de correspondance hellénique*. Volume 121 (1), 411-442.

Frantz M. A., (1938). "Middle Byzantine Pottery in Athens", Hesperia, (7), 429-467.

Gordlevski, V. (1988). *Anadolu Selçuklu Devleti* (Çev. Azer Yaran), Ankara.

Gök Gürhan, S. (2007). "Akşehir Kurtarma Kazısı Seramikleri*", Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı* (Ed. Gönül Öney, Zehra Çobanlı), İstanbul, 157-169.

Gök Gürhan, S. (2007). *Akşehir Taş Medrese Müzesi'ndeki Türk Dönemi Seramikleri (2000-2001 Anıt Meydan'da Yapılan Kurtarma Kazısı Seramikleri)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Gök Gürhan, S. (2010). "Manisa Gülgün Hatun Hamamı'nda Bulunan "Baskı Desenli, Kuşlu Testiler", *XII. Ortaçağ-Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Sempozyumu* (15-17 Ekim 2008), Çanakkale, 206-216.

Gök Gürhan, S. (2011). "2007-2008 Yıllarında Balat İlyas Bey Külliyesi'nde Yapılan Kazı ve Temizlik Çalışmalarında Ortaya Çıkarılan Seramikler", *Balat İlyas Bey Külliyesi* (Ed. M. Baha Tanman, Leyla Kayhan Elbirlik), İstanbul, 301-332.

Gökalp, Z. (1976). *Türk Medeniyeti Tarihi*, İstanbul, 366.

Gökbilgin, M. T. (1974). "Tokat", *İslam Ansiklopedisi*, 12 (1), İstanbul, 400-412.

Grousset, R. (2006*). Bozkır İmparatorluğu-Atilla/Cengizhan/Timur (Çev. Dr. M. Reşat Uzmen).* İstanbul: Ötüken.

Grube, E. J. (1963). "Raqqa-Keramik In Der Sammlung Des Metropolitan Museum In New York", *Kunst des Orients,* Vol. 4, 59, 71-74.

Güler, S. (2010). "Türk Mutfak Kültürü ve Yeme İçme Alışkanlıkları", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (26), 24-30.

Gürsoy, D. (2004). *Tarih Süzgecinde Mutfak Kültürümüz*, İstanbul.

Hacıgökmen, M. A. (2011). "I. Alaeddin Keykubat Dönemi Emirlerinden Atabey Bedreddin Gühertaş (Gevhertaş) (D. ?-Ö. 1262)", *Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, XXX (50), 119-136.

Haldon, J. (2007). *Bizans Tarih Atlası* (Çev. Ali Özdamar), İstanbul.

Ivanova, P. (2019). “The Coins: Danishmend/Seljuk Phase”, *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 253-264.

İbn Bibi, (1996). *El-Evamrü’l- Ala’ifaye Fil’l-Umuri’l-Ala’iye (Selçukname)* (Çev. Mürsel Öztürk), Ankara, I.

İbn Faldan, (1975). *İbn Faldan Seyahatnamesi* (Çev. Ramazan Şeşen), İstanbul.

İbni Bibi. (1941). *Anadolu Selçuki Devleti Tarihi İbni Bibi’nin Farsça Muhtasar Selçuknamesinden,* (Çev. M. Nuri Gençosman, F. N. Uzluk), Ankara.

İnalcık, H. (1944). “Yeni Vesikalara Göre Kırım Hanlığının Osmanlı Tabiliğine Girmesi ve Ahidname Meselesi”, *Belleten*, VIII (30) Nisan, 185-229.

İnanan, F. (2010). “Anaia - Kadikalesi: A New Zeuxippus Ware Production Centre”, *Proceedings of the International Symposium Trade and Production Through the Ages*, (Konya, 25-28 November 2008), 115-128.

İnanan, F. (2010). *Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Kazısı Zeuksippus Tipi Seramikleri,* Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

İnanan, F. (2012). “Sinop Balatlar Kilisesi Kazısı Sırlı Bizans Seramik Buluntularının Ön Değerlendirmesi”, *Tüba-Ar,* (15), 147-160.

İnanan, F. (2013). “Zeuksippus Tipi Seramikler ve Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Örnekleri”, *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 59-76.

Kafesoğlu, İ. (1987). *Türk Bozkır Kültürü*, Ankara.

Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk Milli Kültürü*, İstanbul.

Karamağaralı, B. (1981). “Ahlat’ta Bulunan Bir Çini Fırını”, *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, 3, 67-93.

Karamağaralı, B. (1982). “Ahlat Seramik Ekolü”, *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi,* V, 391-462.

Karamağaralı, B. (1990). “Ereğli Şeyh Şihabü’d-din Sühreverdi Külliyesi Kazısı”, *VII. Vakıf Haftası*, 255-279.

Karamağaralı, N. (2007). “Ahlat Sırlı Seramikleri”, *Anadolu’da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı*, İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 135-153.

Karamağaralı, N. (2011). “Eski Ahlat Şehri Kazısı 2008-2009 Çalışmaları”, *XIV. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (20-22 Ekim 2010), Konya, 361-384.

Karamağralı, B., Yazar, T. (2007a). “Ani Kazısı Buluntuları”, *Anadolu’da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı* (Editörler: Gönül Öney-Zehra Çobanlı), Ankara, 123-134.

Karaman, F. (2003). *Sivas-Tokat Kozanlı Kazası (1455’ten 2003’e Tapu Tahrir, Ahkam, Temettuat, ve Diğer Arşiv Belgelerine Göre İpsile/Doğanşar (Kaza Merkezi), Hafik, Koyulhisar, Almus, Reşadiye ile Sivas Merkeze Bağlı 113 Yerleşim Yerinin Tarih ve Sosyo Ekonomik Yapısı)*, İstanbul.

Karasu, Y. E., Fındık, N. Ö. (2019). "Figured Ceramic Found at Komana (Tokat) Excavations", *Komana Small Finds* (Editör D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 103-130.

Kaşgarlı Mahmud, (2018). *Divanu Lugati't-Türk* (Çev. Ahmet B. Ercilasun – Ziyat Akkoyunlu), Ankara.

Kaya, F., Akpınar, E. (2017). "Kutadgu Bilig'de Türk Yemek Adabı ve Kültürü", *Turkish Studies*, 12 (21), 335-348.

Kayaoğlu, İ. (1981). "Anadolu Selçukluları Devrinde Ticari Hayat", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 359-373.

Kaymaz, N. (2011). *Anadolu Selçuklularının İnhitatında İdare Mekanizmasının Rolü*, Ankara.

Keçiş, M. (2013). "XIII-XIV. Yüzyıl Bizans ve İslam Kaynaklarına Göre Kuzeybatı Anadolu Yol Ağları", *Belleten*, LXXVII (280), 849-874.

Kerîmüddin Mahmud-i Aksarayî. (2000). *Müsameretü'l-Ahbar* (Çev. Mürsel Öztürk), Ankara.

Kesik, M. (2000). "Cenabi'ye Göre Türkiye Selçukluları", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi 1995-2000 Prof. Dr. Fikret Işıltan Hatıra Sayısı*, 213-260.

Klyashtorny, S. G., Sultanov, T. İ. (2003). *Türk'ün Üç Bin Yılı* (Çev. Ahsen Batur), İstanbul.

Koca, S. (2002). "Eski Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat", *Türkler*, III, 15-37.

Koca, S. (2011). *Selçuklu Devri Türk Tarihinin Temel Meseleleri*, Ankara.

Kopraman, K. Y. (1987). "Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Tokat Şehrine Dair Verilen Bilgilerin Değerlendirilmesi", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu* (2-6 Temmuz 1986), Ankara, 661-666.

Koyun Esen, G. (2019). "Small Finds at Komana Made of Bone, Clay and Stone", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 155-212.

Kozbe, G., Gök, S. (2018). "Cizre Kalesi Orta Çağ Barbutin ve Kalıba Baskı Bezemeli Sırsız Seramikleri", *XIth Congress Aıecm3 On Medıeval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings* (19-24 October), Antalya, 1, 309-318.

Köhserli, Y. (2009). *Ören (Adramytteıon Antik Kenti) Sırlı Seramikleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Köprülü, F. (1991). *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Köroğlu, G. (2007). "Glazed Pottery from Cyprus and the Hatay-Çukurova Region in the Mersin-Yumuktepe Excavations", *BYZAS 7*, İstanbul, 441-456.

Közleme, O. (2012). *Türk Mutfak Kültürü ve Din*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

Kramarovsky, M. (2004). “The "Sky of Wine" of Abu Nuwas and Three Glazed Bowls from the Golden Horde, Crimea”, *Muqarnas*, Vol. 21, Essays in Honor of J. M. Rogers, 231-238.

Kuban, D. (2008). *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul.

Kuban, D. (2010). *Batıya Göçün Sanatsal Evreleri* (İkinci Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Lane, A. (1938). “The Early Sgraffito Ware of The Near East”, *Transactions of The Oriental Ceramic Society*, 33-56.

Lane, A. (1947). *Early Islamic Pottery*, Lodon.

Lucius, E. (1970). “Eine Seldschukısche Schale Eski Kahta”, *Sanat Tarihi Yıllığı*, 3, 125-134.

Mason, R. B. (1997a). “Mediaeval Iranian Lustre-Painted and Associated Wares: Typology in a Multidisciplinary Study”, *British Institute of Persian Studies*, (35), 103-135.

Mason, R. B. (1997b). “Medieval Syrian Lustre-painted and Associated Wares: Typology in a Multidisciplinary Study”, *LEVANT*, (XXIX), 169-200.

Mason, R. B., Tite, M. S. (1994). “The Beginnings of Islamic Stonepaste Technology”, *Archaeometry*, 36 (1), 77-91.

Matney, T., Rainville, L., Köroğlu, K., Keskin, A., Vorderstrasse, T., Özkul Fındık, N., Donkin, A. (2007). “Report on Excavations at Ziyaret Tepe, 2006 Season”, *Anatolica*, 23-74.

Mcnicoll, A. (1983). *Taşkun Kale: Keban Rescue Excavations Eastern Anatolia*, Ankara.

Megaw, A. H. S. (1968). “Zeuxippus Ware”, *The Annual of the British School at Athens*, (63), 67-88.

Megaw, A.H.S. (1989). “Zeuxippus Ware Again”, *Bulletin Correspondance Hellenique Supplement,* (XVIII), 259-266.

Mercangöz, Z. (2013). “Kuşadası Kadıkalesi’nde Geç Bizans Çağı Ticari Üretimlerine İlişkin Arkeolojik Bulgular”, *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 25-58.

Mercangöz, Z. (2018). “Doğu Akdeniz İslam Topraklarından Bir Bizans Kalesine: Kuşadası, Kadıkalesi’nde Orta Çağ İslam Seramikleri”, *TÜBA-KED*, 17, 93-117.

Mercangöz, Z., Doğer, L. (2009). “Kuşadası, Kadıkalesi/Anaia Bizans Sırlı Seramikleri”, *I. ODTÜ Arkeometri Çalıştayı: Türkiye Arkeolojisi’nde Seramik ve Arkeometrik Çalışmalar Bildiriler Kitabı Prof. Dr. Ufuk Esin Anısına* (7-9 Mayıs 2009), Ankara, 83-101.

Merçil, E. (2000). *Türkiye Selçukluları’nda Meslekler*, Ankara.

Meriçboyu, Y. (1981). “Figürlü Bir Selçuklu Kasesi”, *Sanat Tarihi Yıllığı* 9-10, 197-214.

Milwright, M. (2003). “Modest Luxuries: Decorated Lead-Glazed Pottery in the South of Bilad al-Sham (Thirteenth and Fourteenth Centuries)”, *Muqarnas*, (20), 85-111.

Milwright, M. (2005). "Ceramics from the Recent Excavations near the Eastern Wall of Rafiqa (Raqqa), Syria", *LEVANT*, 37, 197–219.

Mimaroğlu, S. (2011). *Kuşadası, Kadıkalesi /Anaia Kazısı'nda Ele Geçen Bizans Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Mitchell, S. (1973). "Aşvan 1968-1972: An Interim Report", *Anatolian Studies*, (23), 121-151.

Mitchell, S. (1980). *Aşvan Kale: Keban Rescue Excavations, Eastern Anatolia I. The Helenistic, Roman and Islamic Sites*, England: Oxford.

Moore, J. (1993). *Tille Höyük 1: The Medieval Period*, Ankara.

Mulder, S. (2014). "A Survey and Typology of Islamic Molded Ware (9th–13th centuries) based on the Discovery of A Potter's : Workshop at Medieval Balis, Syria", *Journal of Islamic Archaeology*, 143–192.

Müneccimbaşı Ahmed b. Lütfullah. (2017). *Camiu'd Düvel Selçuklular Tarihi II (Anadolu Selçukluları ve Beylikleri)* (Haz. Prof. Dr. Ali Öngül), İstanbul.

Naby, H. M. S. A., Dixneuf, D. (2013). *İslamic Pottery* (Part 1), Belgium.

Oral, M. Z. (1953). "Kubad Abad Çinileri", *Belleten*, XVII (66), 209-222.

Oral, M. Z. (1956). "Selçuk Devri Yemekleri ve Ekmekleri", *Türk Etnoğrafya Dergisi*, (1), 73-76.

Ödekan, A., Akyürek, E. vd. (2007). *"Kalanlar" 12.ve 13. Yüzyıllarda Türkiye'de Bizans*, İstanbul.

Ögel, B. (1991). *Türk Kültür Tarihine Giriş*, 4, Ankara.

Ögel, B. (2010). *Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar).* I, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Önder, M. (1968). "Kubad-Abad Sarayı Harpi ve Simurg'ları", *Türk Etnoğrafya Dergisi*, X, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 5-17.

Öney, G. (1968). "Anadolu Selçuk Sanatında Balık Figürü", *Sanat Tarihi Yıllığı* (1966-1968), 142-159.

Öney, G. (1969). "İran Selçukluları İle Mukayeseli Olarak Anadolu Selçuklularında Atlı Av Sahneleri", *Anadolu (Anatolia),* XI, 121-138.

Öney, G. (1971a). "Anadolu Selçuklu Mimarisinde Arslan Figürü", *Anadolu (Anatolia),* XIII, 1-41.

Öney, G. (1983). "Bir Grup Selçuklu Seramiğinde İnsan Tasviri", *Arkeoloji-Sanat Tarihi Dergisi*, 2 (2), 86-105.

Öney, G. (2004). "Büyük Selçuklu Seramik Sanatında Resim Programı ve Gelişen Figür Üslubu", *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII/1, 61-82.

Özal, H. Ç. (2004). *Mersin Yumuktepe Höyüğü XIII.yüzyıla Tarihlendirilen I ve Ia Yapı Katı Sırlı Seramikleri (1993-1999)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özcan, K. (2005). "Ortaçağda Anadolu'nun İdari Coğrafyasına Bakış Anadolu'da Selçuklu İdari Birimleri", *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 3 (1), 73-99.

Özcan, K. (2006). "Anadolu'da Selçuklu Kentler Sistemi ve Mekansal Kademelenme", *METU JFA 2006/2*, (23:2), 21-61.

Özçağlar, A. (1991). "Kazova ve Yakın Çevresinde Eski Yerleşmeler", *Coğrafya Araştırmaları*, (3), 61-78.

Özdeniz, H. H. (2019). *Gevale Kalesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Seramikleri*, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Özkul Fındık, N. (2008). *Hasankeyf Seramikleri (2004-2006)*, Ankara.

Özkul Fındık, N. (2008). "Anadolu'da Seramik Bezemesinde ve Onarımında Kullanılan Bazı Teknikler", *EKEV Akademi Dergisi*, 12 (34), Ankara, 463-470.

Özkul Fındık, N. (2011). "Ortaçağ Sivas'ında Sırlı Seramik", *Anadolu ve Çevresinde Ortaçağ 5*, Ankara, 185-220.

Özkul Fındık, N. (2013). "Artuklu–Eyyubi Dönemlerinde Hasankeyf'te Seramik Atölyeleri ve Üretimleri", *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 30 (2), 43-60.

Özkul Fındık, N. (2013). "Seramikleri ve Hasankeyf'teki Taklitleri Üzerine Bir Analiz", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29, 257-272.

Özkul Fındık, N. (2014). *İznik Sırlı Seramikleri Roma Tiyatrosu Kazısı (1980-1995)*, Ankara.

Özkul Fındık, N. (2018). "Ceramics Recovered in Some Excavations in East and South Anatolia", *XIth AIECM3 on Medieval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings* (19-24 October 2015), 1, 301-308.

Özkul Fındık, N. (2020). "Kemah Kalesi Seramik Buluntuları", *Erzincan Kemah Kalesi Kazıları*, 225-251.

Öztaşkın, M. (2013). *Stratonikeia ve Lagina Kazılarında Bulunan Bizans Dönemi Seramikleri (2008-2010 Yılları),* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir.

Öztürk, N. (1987). "Selçuklu-Osmanlı Dönemi Ulaşım Sisteminde ve Ticaretinde Tokat'ın Yeri", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu* (2-6 Ağustos 1986), Ankara, 71-80.

Öztürk, Y. (1995). "XIII ve XVII. Yüzyıllarda Karadeniz Ticareti", *Türk Dünyası Araştırmaları*, (97), 113-136.

Papanikola-Bakirtzi, D. (1999). *Byzantine Glazed Ceramics: The Art of Sgraffito*, Athens.

Peacock, A. C. S. (2010). "Kırım'a Karşı Selçuklu Seferi ve Alaaddin Keykubad'ın Hakimiyetinin İlk Yıllarındaki Genişleme Politikası (Çev. Murat Keçiş, Ali Mınynat)", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, 29 (47), 243-265.

Pişkin, E. (2015). "Byzantine and Ottoman Animal Husbandry in Komana", *Komana'da Ortaçağ Yerleşimi* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), 115-137.

Pişkin, E. ve Tatbul, M. N. (2015). "Archaeobotany at Komana: Byzantine Plant Use at a Rural Cornucopia", *Komana'da Ortaçağ Yerleşimi* (Ed. D. Burcu Erciyas-Mustafa N. Tatbul), 139-166.

Pişkin, E., Küntüz, H. (2019). "Bone Working Waste: The Infamous Bone Worker and Other Craftsmen Peeking Through the Animal Bone Assemblage from Medieval Komana", *Komana Small Finds* (Ed. D. Burcu Erciyas-Meyem Acara Eser), İstanbul, 213-230.

Polat, T. (2014). *Erzincan Müzesi'nde Bulunan XII.-XIV. Yüzyıl Seramikleri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

Pringle, D. (1985). "Medieval Pottery from Caesarea: The Crusader Period", *Levant*, XVII, 171-202.

Radloff, W. (1994). *Sibirya'dan* (Çev. A. Temir), III, İstanbul.

Ramsay, W. M. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası* (Çev. Mihri Pektaş), İstanbul.

Redford, S. (1986). "Excavations at Gritille (1982-1984): The Medieval Period. A Preliminary Report", *Anatolian Studies*, Vol. 36, 103-136.

Redford, S. (1995). "Medieval Ceramics from Samsat, Turkey", *Archeologie islamique*, 5, 55-80.

Redford, S. (2005). "Neutron Activation Analysis of Medieval Ceramics From Kinet, Turkey, Especially Port Saint Symeon Ware", *Ancient Near Eastern Studies*, (XLII), 83-186.

Redford, S. (2007). "Kinet Höyük'te Bulunan Bir Kase", *Konya Kitabı X (Aralık 2007 Özel Sayısı)*, Konya: Konya Ticaret Odası, 537-542.

Redford, S. (2012). "Portable Palaces: On the Circulation of Objects and Ideas about Architecture in Medieval Anatolia and Mesopotamia", *Medieval Encounters*, 82-412.

Rice, T. D. (1965). "The Pottery of Byzantium and İslamic World", *In Studies in İslamic Art And Arthitecturein Honour of K.A.C. Creswell*, London, 194-236.

Rice, T. D. (1965). "The Pottery of Byzantium and İslamic World", *In Studies in İslamic Art And Arthitecture: İn Honour of K.A.C. Creswell,* Cairo, 194-236.

Roux, J. P. (2011). *Eski Türk Mitolojisi (Çev. Musa Yaşar Sağlam).* Ankara.

Serdar, M. (2015). "12. ve 13. Yüzyıllarda Tokat'ın Temel Özellikleri", *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tarihi ve Kültürü Sempozyumu* (25-26 Eylül 2014), I, Tokat, 633-651.

Sevim, A., Yücel, Y. (1989). *Türkiye Tarihi (Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi)*, Ankara.

Sevin, V., Arslan Sevin, N., Kalsen, H. (2011). *Harput: Kale Mahallesinde Osmanlı Yaşamı*, İstanbul.

Sezen, T. (2017). *Osmanlı Yer Adları*, Ankara.

Sinclair, T.A., (1989). *Eastern Turkey: an Architectural and Archaeological Survey*, II, London,

Solmaz, S. (2011). "Danişmendlilerin İskân Politikası", *Büyük Selçuklu Devletinden Türkiye Selçuklu Devletine Mehmet Altay Köymen Armağanı*, Konya, 145-163.

Stănică, A. (2009). "Golden Horde Pottery Dıscovered at Isaccea, Tulcea County", *Peuce*, S.N. VII, 411-420

Stern, E. J., Toueg J., Shapiro, A. (2019). "Mamluk And Early Ottoman Pottery From Ramla: Defining Local And Imported Fabrics", *'Atiqot 96*, 129-170.

Strabon, (2000). *Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika: XII-XIII-XIV)* (Çev: Prof. Dr. Adnan PEKMAN), İstanbul.

Sümer, F. (1985). *Yabanlu Pazarı: Selçuklular Devrinde Milletlerarası Büyük Bir Fuar*, İstanbul.

Sümer, F. (2002). "Keykubad I", *TDV İslam Ansiklopedisi*, 25, 358-359.

Sümer, F. (2009). "Anadolu Selçukluları (1075-1308)", *TDV İslam Ansiklopedisi*, 36, İstanbul, 380-384.

Sürücüoğlu, M. S. (2008). "Selçuklularda Beslenme ve Mutfak Kültürü", *Türk Mutfak Kültürü Üzerine Araştırmalar*, Ankara, (15), 63-112

Sürücüoğlu, M. S., Özçelik, A. Ö. (2005). "Eski Türk Besinleri ve Yemekleri", *Türk Mutfak Kültürü Üzerine Araştırmalar*, Ankara, (12), 36-38.

Şahin, H. (2008). "Türkiye Selçuklu ve Beylikler Dönemi Mutfağı", *Türk Mutfağı*, Ankara, 39-55.

Şahin, H. (2016). "Orta Asya, Selçuklu ve Beylikler Dönemi Türk Mutfak Kültürü", *Türk Mutfak Kültürü*, Eskişehir, 23-49.

Şahin, K. (1999). *Danişmendliler Döneminde Niksar (1071-1178)*, Niksar.

Şimşirgil, A. (1990). *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat (1455-1574)*, Marmara Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

Taşçı, A. (1998). "Selçuklu Mimari Süslemesindeki Alçı ve Taş Kabartma İnsan Figürlerinin Köken ve Gelişimi". *Vakıflar Dergisi*, XXVII, 47-64.

Tatbul, M. N. (2017). *Identifying Medieval Komana in the 12th-13th Centuries Through Spatial Analysis of Archaeological Data with a Multidisciplinary Approach*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara.

Tatbul, M. N., Erciyas, D. B. (2019). "Komana Kazısının 10. Yılı: 2018 Yılı Çalışmaları", *41. Kazı Sonuçları Toplantısı*, Ankara, 537-550.

Tatlı, E. (2017). *Battalgazi Evi Kazısı Sırlı ve Sırsız Seramikleri*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.

Tatlı, E., Aytaç, İ., (2018). "Malatya Battalgazi Evi Kazısı Sgrafitto Teknikli Bir Grup Seramiğin Değerlendirilmesi", *Social Sciences (NWSASOS)*, 13(1), 1-27.

Tekinalp, M., Ekim, Y. (2005). *Sazpegler: Kuzeydoğu Anadolu'da Bir Ortaçağ Yerleşimi*, Ankara, 147-233.

Teslenko, I. (2015b). "Crimean Local Glazed Pottery of The 15th Century", *Actas Do X Congresso Internacional A Cerâmica Medıeval No Mediterrâneo, Sılves* (22 A 27 De Outubro De 2012), 928-933.

Teslenko, I. (2018). "Ceramic Import and Export of Crımea at the Final Stage Of The Genoese Domination in the Black Sea Region", *XI th Congress AIECM3 On*

Medieval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings (19-24 October 2015), İstanbul, 169-173.

Texier, C. (2002). *Küçük Asya Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi* (Çev. Ali Suat), III, Ankara.

Togan, A. Z. V. (1981). *Umumi Türk Tarihi'ne Giriş*, İstanbul, I.

Tonghini, C. (1994). "The Fine Wares of Ayyubid Syria", *Cobalt and Lüstre: The First Centuries of Islamic Pottery*, New York, 249-294.

Tömöry, T. (1977). "Mediaeval Sgraffiato Ware from Anemurium in Cilicia", *Belleten*, XLI (161), 29-40.

Turan, O. (1946). "Selçuk Kervansarayları", *Belleten*, X (39), 471-496.

Turan, O. (1971). *Selçuklular Zamanında Türkiye (Siyasi Tarih: Alp Arslan'dan Osman Gazi'ye (1071-1318)*, İstanbul.

Turan, O. (1988). *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmi Vesikalar (Metin, Tercüme ve Araştırma)*, Ankara.

Turan, O. (2008). *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti*, İstanbul.

Turan, R., Kırpık, G. (2007). "Selçuklu Dönemi Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat", *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları* (Ed. Hakkı Acun), Ankara, 19-47.

Türe, S. (2014). *Ayasuluk Kalesi Doğu Kapısı Çevresindeki 2000-2002 Kurtarma Kazılarından Ele Geçen Seramikler*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

Uçar, H., Uçar, A. (2018). "Tire Kutu Han Kazısı Beylikler ve Osmanlı Dönemi Seramikleri", *Ege Üniversitesi Sanat Tarihi Dergisi*, XXVII (1), 1-33.

Umar, B. (1993). *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İstanbul.

Uylu, N. (2011). *Kars Müzesinde Bulunan Ani Harabelerinden Çıkarılan Selçuklu Seramiklerinin Süsleme ve Kompozisyon Özellikleri*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara.

Ünaler, M. B., Akkurt, S., Doğer, L., Kozakova, R. (2013). "Kuşadası, Kadıkalesi Anaia Kazısında İnce Sgraffito ve Kazıma-Sgraffito (Kaba Sgraffito) Seramiklerin Analitik Karşılaştırması", *Bizanslı Ustalar-Latin Patronlar*, İstanbul, 91-100.

Ünsal, A. (2011). İstanbul'un Lezzet Tarihi, İstanbul.

Ünver Alçay, A., Yalçın, S., Bostan, K., Dinçel, E. (2015). "Orta Asya'dan Anadolu'ya Kurutulmuş Gıdalar", *ABMYO Dergisi*, (40), 83-93.

Ünver, A. S. (1982). *Selçuklular, Beylikler ve Osmanlılarda Yemek Usulleri ve Vakitleri*, Ankara.

Ürkmez, R. K. (2016). "XIII. Yüzyıl'da Orta Asya'dan Danişmend İli'ne Gelen Bazı Âlimler Hakkında Değerlendirmeler", *Danişmendliler Sempozyumu Bildiriler* (12-13 Kasım 2015, Gaziosmanpaşa Üniversitesi), Ankara, 479-490.

Vonderstrasse, T. (2005). *Al Mina, A Port of Antioch from Late Antiquity to the End of the Ottomans*, Leiden.

Vonderstrasse, T. (2015). "A Medieval Ceramic Assemblage at Komana", *Komana Ortaçağ Yerleşimi* (Yay. Haz. D. B. Erciyas-M. N. Tatbul), İstanbul, 181-192.

Vroom, J. (2014). "Human Representaiıons on Medıeval Cypriot Ceramics and Beyond the Enigma of Mysterious Figures Wrapped in Riddles", *Cypriot Medieval Ceramics, Nicosia*, 153-187.

Vroom, J. (2019). *Bizans'tan Modern Döneme Ege'de Seramik* (Çev. Yasemin Bağcı), İstanbul.

Waage, F. (1933). "Excavations in the Athenian Agora: The Roman and Byzantine Pottery", *Hesperia*, (2), 297-328.

Waksman Y., Erhan N., Eskalen S. (2010). "Caractérisation des céramiques produites dans les ateliers de Sirkeci (Istanbul)", *Anatolia Antiqua*, XVIII, 329-337.

Waksman, S. Y. (2014). "Archaeometrıc Approaches to Ceramıcs Production and Imports in Medieval Cyprus", *Cypriot Medieval Ceramics*, Nicosia, 257-277.

Waksman, S. Y., Teslenko, I. (2010). "Novy Svet Ware', an Exceptional Cargo of Glazed Wares from a 13th-Century Shipwreck near Sudak (Crimea, Ukraine) Morphological Typology and Laboratory Investigations", *The International Journal of Nautical Archaeology,* 39 (2), 357–375.

Waksman, S. Y., Teslenko, I., Zelenko, S. (2009) "Glazed Wares as Main Cargoes and Personal Belongings in the Novy Svet Shipwreck (13th C. AD, Crimea): A Diversity Of Origins İnvestigated By Chemical Analysis", *Actas del VIII Congreso Internacional de Cerámica Medieval*, II, 851-856.

Walksman, S. Y. (2014). "Long-term Pottery Production and Chemical Reference Groups: Examples from Medieval Western Turkey", *Late Hellenistic To Mediaval Fine Wares of The Aegean Coast of Anatolia: Their Production, Imitation and Use*, Varsovie, 107-125.

Watson, O. (2004). *Ceramics From İslamic Lands Kuwait National Museum The Al-Sabbah Collection,* Singapore: Thames&Hudson.

Yakubovski, A. (1954). "İbn-i Bibi'nin, XIII. Asır Başında Anadolu Türklerinin Sudak, Polovets (Kıpçak) ve Ruslara Karşı Yaptıkları Seferin Hikayesi (Çev. İsmail Kaynak)", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, XII, 207-226.

Yardımcı, M. (2015). *Şavşat Kalesi Kazısı Sırlı Ve Sırsız Seramik Buluntuların Değerlendirilmesi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van.

Yıldıztekin, M. (2006). *Kubad-Abad Sarayı Kazılarında Ele Geçen Sırsız Seramik Buluntular (1982–1990)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Yılmaz, G. (2011). *Hasankeyf Kazılarında 2007-2009 Yıllarında Bulunan Aydınlatma ve Depolama İşlevli Sırlı Seramik Kaplar*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yılmaz, G. (2014). "Ayasuluk Kalesi ve St. Jean Anıtı Kazılarında Bulunan Seramikler", *XVI. Ortaçağ-Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu* (18-20 Ekim 2012), 2, Sivas, 863-871.

Yılmaz, G. (2015). "St. Jean (Aziz Yuhanna) Kilisesi Atrıum Kazılarında Bulunan Seramik Eserler", *Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan* (Ayrıbasım), İstanbul, 767-779.

Yinanç, R. (1991). "Sivas Abideleri ve Vakıfları", *Vakıflar Dergisi*, XXII, Ankara, 15-44.

Yusuf Has Hacib, (1991). *Kutadgu Bilig* (Çev. Reşit Rahmeti Arat), Ankara.

Yücel, Y. (1970). *Kadı Burhaneddin Ahmed ve Devleti (1344-1398),* Ankara.

Yücel, Y. (1990). "Anadolu Beyliklerinde Devlet Teşkilatı ve Toplum Hayatı", *Belleten*, LIV (210), Ankara, 805-823.

Yücel, Y. (1991). *Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar Eratna Devleti, Kadı Burhaneddin Ahmed ve Devleti, Mutahharten ve Erzincan Emirliği-II*, Ankara.

Алядинова, д.ю., Тесленко, и.б., майко, в.в. (2015). "керамика из раскопок зольника османского периода в портовой части сугдеи (по материалам исследований 2010 г.)", *Древняя и средневековая Таврика Сборник статей, посвященный юбилею Елены Александровны Паршиной* № 33, 482-511.

Бочаров С. Г. (2015). "Генуэзский замок Калиера", *Генуэзская Газария и Золотая Орда, Казань-Симферополь-Кишинев*, 47-97.

Бочаров, с. Г. (2007). "рубеж XIII-XIV ВВ. по материалам керамического комплекса поселения посдима (коктебель)", *поселения керамика восточной европы причерноморья и средиземноморья в X XVIII вв. п международная научная конференция* (ялта 19-23 ноября 2007 г.), 12-17.

Бочаров, С. Г. (2016). "Изменение городской культуры в Крыму во второй половине XIII — первой половине XIV в. (на примере возникновения местного производства поливной керамики)", Stratum plus, *Археология и культурная антропология*, No: 5, 125-131.

Бочаров, С. Г. (2017). "Поселение Посидима в Юго-Восточном Крыму и его керамический комплекс (рубеж XIII—XIV вв.)", *поливная керамика средиземноморья и причерноморья x—xvіі вв.*, ТОМ 2, 409-445.

Бочаров, С.Г., Масловский, А.Н. (2012). "византийская поливная керамика в городах северного причерноморья золотоордынского периода (вторая половина хііі – конец хіv вв.)", поволжская археология, 20-36.

Залесская, В. Н. (2011). Памятники византийского прикладного искусства. Византийская керамика IX–XV веков, Санкт-Петербург.

Зеленко, С. М., Тесленко, И. Б., Ваксман, С. Й., (2012). "несколько групп поливной посуды с кораблекрушения конца хіі в. вблизи судака (крым) (морфологическая типология и лабораторные исследования)", *1000 років візантійської торгівлі (v–xv століття) збірка наукових праць*, 129-148.

Зеленко, С., Тимошенко, М. (2011a). "торговые отношения между анатолийским регионом и Таврикой в XIII–XIV веках", *подводная археология*, 6, 96-99.

Зеленко, С., Тимошенко, М. (2011b). "торговые отношения между анатолийским регионом и таврикой в поздневизанйский период", *Стежками археології. До 70-річчя професора Михайла Івановича Гладких*, 121-125.

Козырь, И. А. Боровик, Т. Д. (2017). “Поливная керамика Торговицкого археологического комплекса периода Золотой Орды”, *поливная керамика средиземноморья и причерноморья x-xviii вв*., Том 2, 335-352.

Крамаровский, М. Г. (2000). “Византийсуая и Сельджукская Керамика Сграфитто с Темой Вина и Веселья Конца 12-го-Первой Половины 14 в.”, *Античная Древность в Средние Века*, 233-251.

Саипов, С. Т. (2013). “золотоордынская керамика пульжая”, поволжская археология, № 4 (6), 214-224.

Тесленко, І. Б. (2018) “виробництво полив’яного посуду в криму за часів улуг улусу”, археологія і давня історія України, 4 (29), 7-83.

Тесленко, И. Б. (2010). “Поливная посуда Крыма XV в. (местное производство до турецкого периода)”, *древности*, 216-234.

Тесленко, И. Б. (2014). “одна из гончарных традиций таврики xiv – xv вв. (керамика группы юго-западного крыма)”, *история и археология крыма Вып*. I, Симферополь, 495-560.

Тесленко, И. Б. (2016). “керамика фуны «золотоордынского времени- (анализ материалов из комплексов, предшествовавших строительству феодоритской крепости)”, *история и археология крыма*, IV, Симферополь, 132-157.

Тесленко, И. Б. (2017). “Комплекс керамики из раскопок усадьбы золотоордынского периода на территории средневекового городища в Алуште (Крым)”, *поливная керамика средиземноморья и причерноморья x-xviii вв*., Том 2, Казань — Кишинев , 387-407.

Тесленко, И. Б., лысенко, А. В., (2004). “средневековый хрианский храм на южной окраине с. малый маяк и его археологическое окружение”, О древностях Южного берега Крыма и гор Таврических, 260-296.

Тесленко, И. Б., Лысенко, А. В., (2019a). “дом ремесленника на посаде алуштинского городища (по материалам раскопок 2009 г.)”, История и археология Крыма, вып. 9, 198-228.

Тесленко, И.Б. (2019b). “Поливная керамика золотоордынского времени из раскопок Партенита”, Азак и мир вокруг него Материалы Международной научной конференции Азов, (14–18 октября 2019 г), 199-204.

Юдин, Н.И. (2015). “поливная керамика производства юго-восточного крыма из раскопок царевского городища”, поволжская археология, (13), 214-226.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı	: KARASU, Yunus Emre
Uyruğu	: T.C.
Doğum tarihi ve yeri	: 25.10.1991-Altındağ
Medeni hali	: Evli
e-mail	: karasuyunus@hotmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Doktora	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Devam Ediyor
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi	2015
Lisans	Gazi Üniversitesi	2012
Lise	Yenimahalle Mustafa Kemal Lisesi	2007

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2016-2018	Bitlis Eren Üniversitesi	Araştırma Görevlisi
2018-2020	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (35.Madde ile Görevlendirme)	Araştırma Görevlisi

Yabancı Dil

İngilizce (Orta), Rusça (Başlangıç)

Yayınlar

Karasu, Y. E. ve Fındık, N. Ö. (2019). "Figured Ceramic Found at Komana (Tokat) Excavations", *Komana Small Finds* (Editör D. Burcu Erciyas-Meryem Acara Eser), İstanbul, 103-130.

Şen, K. ve Karasu, Y. E. (2019). "2018 Yılı Bitlis Kale Kazısı Kaideli, Süzgeçli Çanaklı Lüle Buluntuları", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, TAED-65, 189-206.

Şen, K., Erçek, M., Karasu, Y. E. ve Örmek A. (2019). "Bitlis Kale Kazısı 2018 Yılı Çalışmaları", *41. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 3, 49-62.

Şen, K. ve Karasu, Y. E. (2020). "Bitlis Kalesi Osmanlı Dönemi Lülelerinin Değerlendirilmesi", *Art-Sanat Dergisi*, 413-440.

Karasu, Y. E. (2020). “Osmanlı Dönemi Çinilerinde Mozaik ve Kakma Teknikleri Üzerine Tespitler”, Sobider, 47, 413-443.

Hobiler

Fotoğraf, Seyahat…

ankara
HBM

ankara HBV

le.ahbv.edu.tr